Bundel - Leesmap ingekomenstukken raad van 8 februari 2022

wk.1.1 brief Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid gericht aan raadsleden in Nederland
- brief NSZW gericht aan raadsleden in nederland definitief.pdf

wk.2.1 Besluitenlijst openbare B&W vergadering 21 december 2021
- Besluitenlijst_1_B&W_vergadering_21_december_2021.docx

wk.2.2 Besteding gemeentelijke middelen Nationaal programma onderwijs
- 1 NPO Plan van Aanpak. B & W.docx
- 2 NPO Bijl Plan van aanpak.docx

wk.2.3 Suwinet Beveiligingsplan
- 1 Suwinet Beveiligingsplan. B&W.docx
- 2 Bevplan Suwinet 2021_Def.pdf

wk.2.4 Motie Dongen Transitievisie warmte
- Motie Dongen Transitievisie warmte.pdf

wk.2.5 Motie Lelystad herijking gemeentefonds
- Motie LELYSTAD Herijking gemeentefonds.pdf

wk.2.6 Uitnodiging Programma Lancering Sociaal Domein 18 januari 2022
- Uitnodiging Programma Lancering Sociaal Domein 18 januari 2022.pdf

wk.2.7 Uitnodiging Scholengroep Veluwezoom bijeenkomst politiek gemeenten Rheden en Rozendaal 27 januari 2022
- Uitnodiging bijeenkomst politiek gemeenten Rheden en Rozendaal 27 januari 2022.pdf

wk.3.1 Besluitenlijst 1 B&W vergadering 11 januari 2022
- Besluitenlijst_1_B&W_vergadering_11_januari_2022.docx

wk.3.2 Raadsinformatiebrief - stand van zaken voorbereiding invoering Omgevingswet 18 januari 2022
- Raadsinformatiebrief - stand van zaken voorbereiding invoering Omgevingswet 18 januari 2022.docx

wk.3.3 Raadsinformatiebrief - Uitvoeringsplan communicatie en handhaving IKC Dorpsschool
- Raadsinformatiebrief - Uitvoeringsplan communicatie en handhaving IKC Dorpsschool.docx

wk.3.4 Raadsinformatiebrief Evaluatie Uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050
- Raadsinformatiebrief Evaluatie Uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050.docx
- Bijlage 1_Evaluatierapportage uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050.pdf
- Bijlage 2 Rapportage enquete energetische woningkwaliteit 20211.pdf

wk.3.5 Reactie naar raadsleden op principe akkoord van Stichting Red Heuven en de Posbank
- reactie naar raadsleden op principe akkoord van Stichting Red Heuven en de Posbank.pdf

wk.3.7 Ledenbrief VNG wijziging-vng-model-huisvestingsverordening-toevoeging-regels-opkoopbescherming
- ledenbrief VNG wijziging-vng-model-huisvestingsverordening-toevoeging-regels-opkoopbescherming.pdf
- bijlage-1_was-wordt-tabel-wijziging-model-huisvestingsverordening-gewijzigd-model-jan-2022_20220111_0.docx
- bijlage-2_model-raadsbesluit-wijziging-huisvestingsverordening_w2.0-drop_20220111_0.docx
- bijlage-3_model-huisvestingsverordening-geconsolideerde-versie-gewijzigd-model-jan-2022_20220111.docx
- bijlage-4-handreiking-opkoopbescherming-voor-de-gemeentelijke-uitvoeringspraktijk.pdf

wk.3.8 Bericht netwerk weerbaar bestuur van het ministerie van Binnenlandse zaken
- Bericht netwerk weerbaar bestuur van het ministerie van Binnenlandse zaken.pdf

wk.3.9 Uitnodiging VGGM digitale bijeenkomsten op 26 en maandag 31 januari over het verloop van de coronapandemie en de aanpak ervan voor raadsleden in onze regio
- Uitnodiging VGGM.docx

wk.3.10 Uitnodiging stikstofbijeenkomst Provincie Gelderland 24-1-2022
- uitnodiging stikstofbijeenkomst Provincie Gelderland 24-1-2022.docx

wk.4.1 Gewijzigde vergaderschema's raad (datum afscheid oude raad en installatie nieuwe raad)
ontwerp Vergaderschema 2022 oude samenstelling.doc
ontwerp Vergaderschema 2022 nieuwe samenstelling op basis 3 weken.doc

wk.4.2 Lange termijn agenda
Lange termijn agenda (LTA).docx

wk.4.3 Besluitenlijst B&W vergadering 18 januari 2022
Besluitenlijst_1_B&W_vergadering_18_januari_2022.docx

wk.4.4 Schrijven Belangengroep N785: Veilig en Leefbaar
Belangengroep N785 Veilig en Leefbaar.docx

wk.4.5 Reactie op principeakkoord door Stichting Red Heuven en de Posbank
Reactie op principe akkoord door Stichting red Heuven en de Posbank.pdf

wk.4.6 Uitnodiging digitaal webinar VGGM "Corona en andere ontwikkelingen" op 31 januari 2022
Webinar VGGM.docx

wk.4.7 Uitnodiging Digitale bijeenkomst "Raad op Zaterdag"
Uitnodiging Raad op Zaterdag.docx

wk.4.8 Uitnodiging Digitale Bijeenkomst over mensenrechten in coalitieakkoorden
Bijeenkomst over mensenrechten in coalitieakkoorden.docx

wk.4.9 Uitnodiging deelname enquete Volkskrant aan raadsleden
Enquete volkskrant voor raadsleden.docx

wk.5.1 Raadsinformatiebrief Principeplan Veluwezoom
Raadsinformatiebrief Principeplan Veluwezoom def.docx

wk.5.2 raadsinformatiebrief coronavirus nr 28
raadsinformatiebrief coronavirus nr 28.pdf

wk.5.3 Besluitenlijst B&W vergadering 25 januari 2022
Besluitenlijst_1_B&W_vergadering_25_januari_2022.docx

wk.5.4 Proefprojecten betaalbaar houden Veluwse infrastructuur
Proefprojecten betaalbaar houden Veluwse infrastructuur.docx

wk.5.5 Manifest Nationaal Park Veluwezoom
Introductie manifest.docx
manifest NP Veluwezoom v1.1def.docx

wk.5.6 Brief Samenwerkende gemeenten aan Westervoort over Uitvoering Wsw door Scalabor B.V
1. Begeleidend schrijven raden informeren brief Westervoort[1].docx
2. Brief Westervoort11.cleaned.pdf

wk.5.7 Motie Leeuwarden behoud kinderhartchirugie UMCG
Motie Leeuwarden behoud kinderhartchirurgie UMCG.pdf

wk.5.8 Motie Putten Borstonderzoek
aangenomen motie borstonderzoek vrouwen gemeenteraad gemeente Putten.pdf
Uitgaande brief - aangenomen motie borstonderzoek vrouwen - raad gemeente Putten.pdf

wk.5.9 Bijdrage NAKAD LAW aan het consultatieproces ter bevordering van de kwaliteit van de rechtsorde van de EU t.a.v. de gemeenteraden
Bijdrage NAKAD LAW aan het consultatieproces ter bevordering van de kwaliteit van de rechtsorde van de EU.docx
2022 01 21 Brief HN input Rule of law NL Report_NED 2022.pdf
2022 01 28 verzendbrief raadsgriffies NL.pdf
Appendix 1_2022 01 14 Input CRC meeting 17Jan2022.pdf

wk.5.10 Gelderland Academie bijeenkomst P&C cyclus voor (aankomende) raadsleden
Gelderland Academie bijeenkomst P&C cyclus voor raadsleden.docx

wk.5.11 Uitnodiging interactieve kenniskring reflectie coronacrisis
Uitnodiging interactieve kenniskring reflectie coronacrisis..docx

wk.5.12 Terugkijken webinar VGGM
Terugkijken webinar VGGM.docx

wk.50.1 Raadsbrief Continueren uitvoerend werkgeverschap Wsw door Scalabor

Raadsbrief Continueren uitvoerend werkgeverschap Wsw door Scalabor.docx

wk.50.2 raadsinformatiebrief coronavirus nr 27

21217-raadsinformatiebrief coronavirus nr 27.pdf

wk.50.3 Besluitenlijst openbare gedeelte B&W vergadering 7 december 2021

Besluitenlijst_1_B&W_vergadering_7_december_2021.docx

wk.50.4 Evaluatie pilot Jeugdbeleid

1. Memo college - Evaluatie pilot Jeugdbeleid.docx

Bijlage 1. Evaluatierapport pilot Jeugdbeleid.rtf

wk.50.5 Inkoop jeugdbescherming

1 Inkoop jeugdbescherming 2022. B&W.docx

2 Inkoop Bijl 1 Memo GVJB 16 juli (samenv.).docx

3 Inkoop Bijl 2 Overeenkomst GVJB.docx

4 Inkoop Bijl 3 Productenboek.docx

5 Inkoop Bijl 4 Bouwstenen.docx

6 Inkoop Bijl 5 Resultaatafspraken.docx

7 Inkoop Bijl 6 Landelijke rapportage juli 2021.pdf

8 Inkoop Bijl 7 Regiorapportage Gld juli 2021.pdf

9 Inkoop Bijl 8 Reactie Arnhem op Rapportage IGJ.pdf

wk.50.6 nieuwsbrief van de Groene Metropoolregio

De laatste nieuwsbrief van de Groene Metropoolregio van 2021.docx

wk.50.7 Nieuwsbrief The Economic Board

Nieuwsbrief The Economic Board.docx

wk.50.8 Schrijven Platform voor religie en levensbeschouwingen

2021-12-14 brief Raden artikel 23.pdf

21217-raadsinformatiebrief coronavirus nr 27.pdf

startnotitie PRLGM Onderwijs.pdf

wk.50.9 Brief vereniging van Deurwaarders

Brief vereniging van Deurwaarders.docx

wk.50.10 Workshops Gelderland academie.

Workshops Gelderland academie.docx

wk.51.1 Besluitenlijst 1 B&W vergadering 14 december 2021

Besluitenlijst_1_B&W_vergadering_14_december_2021.docx

wk.51.2 Raadsinformatiebrief Inkoop Jeugdbescherming

Raadsinformatiebrief - inkoop jeugdbescherming 2022 - 1.0.docx

Bijlage 1 - Memo GVJB 16 juli 2021.pdf

Bijlage 2 - 20210702 Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd rapport jul 2021.pdf

Bijlage 3 - Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd regiorapport Gld juli 2021.pdf

Bijlage 4 - Reactie op Rapportage IGJ over Jeugdbescherming in Gelderland def.pdf

wk.51.3 Raadsinformatiebrief Plan MER

Raadsinformatiebrief planMER RES 2.0.docx

Bijlage bij raadsinformatiebrief MER Advies milieu-informatie.pdf

wk.51.4 Raadsinformatiebrief VGGM en Webinar op 26 januari 2022

Raadsinformatiebrief VGGM.docx

wk.51.5 Save the date: Bijeenkomst St. Scholengroep Veluwezoom met de raads- en commissieleden Rheden en Rozendaal op 27 januari 2022

Safe the Date Bijeenkomst 27 jan Veluwezoom.docx

wk.51.6 Collegebesluit en brief provincie Recreatiezonering

A. HJ210045 collegevoorstel.docx

bijlage brief recreatiezonering GS.docx

wk.51.7 Schrijven Natuur en Milieu Gelderland: Handreiking rol gemeenten in stikstofaanpak

Handreiking rol gemeenten in stikstofaanpak december 2021.pdf

Natuur en Milieu Gelderland.docx

wk.51.8 Brief diverse organisaties over 5G

Brief tegen 5G.docx

wk.51.9 Motie Hof van Twente: Borstonderzoek.

Motie Borstonderzoek Hof van Twente.pdf

wk.51.10 Uitnodiging Dialoogtraining 'Verschillen overbruggen' op zaterdag 5 februari 2022

Dialoogtraining Gelderland Academie.docx

wk.51.11 Uitnodiging extra algemene ledenvergadering VNG op 13 januari 2022

extra Algemene Ledenvergadering VNG.docx

uitnodiging extra algemene Ledenvergadering VNG 13-januari-2022.pdf

wk.51.12 Uitnodiging Gelders Energieakkoord voor een Masterclass Emobility op 11 januari 2022

Masterclass emobility.docx

wk.51.13 uitnodiging Online bijeenkomst 'Wat houdt het raadswerk echt in?' op maandag 10 januari 2022

Online bijeenkomst Gelderland Academie.docx

wk.51.14 Uitnodiging digitaal gesprek over de dienstverlening van de gemeente Rozendaal op 25 januari 2022.

Een persoon per fractie. S.v.p. vóór vrijdag 14 januari 2022 aangeven wie van de raadsleden deel gaan nemen aan het gesprek

Uitnodiging bijeenkomst over dienstverlening gemeente Rozendaal op 25 januari 2021.docx

Bijlage bij uitnodiging Kwaliteitshandvest.docx

wk.51.15 Ambtelijke reactie op commissievraag

Ambtelijke reactie op commissievraag.docx

NSWZ
Water- & Zwemveiligheid

Hilversum, 31-12-2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Mijn naam is Shiva de Winter, ondernemer, zwemonderwijzer, zwembad- en zwemschool eigenaar en voorzitter van de Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid. Waar ik mij eerder richtte tot uw burgemeester en wethouder sport, richt ik mij nu tot u als raadsleden.

Ik stel voor dat zwemlesonderwijs vrijgesteld wordt van de coronatoegangsbewijs controle.

De maatregel die het demissionair kabinet heeft ingesteld houdt in dat zwemmen, sporten en zwemles onder dezelfde noemer vallen, waardoor de controle op het CTB ook geldt voor zwemlesouders. Dit heeft in de praktijk desastreuze gevolgen. Als er twee jaar geleden gezegd zou zijn dat het normaal is dat een ander je kind moet omkleden, zou er moord en brand geschreeuwd worden. Nu worden deuren voor neuzen gesloten, kinderen worden buitengesloten, moeten buiten omkleden, ruzies op straat – ik heb het in mijn eigen bad meegemaakt.

Daarom ben ik naar de rechter gestapt en heb, u wel bekend, de voorlopige voorziening gewonnen. Ik hoef tot nader order geen CTB bij zwemlesouders te controleren. De rechter besliste dat zwemles geen sport is maar een onderwijsactiviteit. De gemeente Hilversum heeft nu besloten de zwembaden vrij te stellen van het CTB bij zwemles zodat alle kinderen door hun eigen ouders begeleid worden.

Nu is er landelijk bij het ministerie van VWS en de “samenwerkende Zwembranche organisaties” discussie ontstaan over het toepassen voor alle zwembaden. De 4000 kinderen die nu thuiszitten zijn blijkbaar niet belangrijk genoeg om er hun nek voor uit te steken. De NCTV is ingeschakeld en deze heeft gezegd dat de rechterlijke uitspraak alleen voor dit specifieke geval geldt. Helaas gaan veel gemeenten hier schoorvoetend mee akkoord.

Ik wend mij daarom tot u om hier als gemeenteraad actie op te ondernemen. Landelijk heeft de SGP Kamervragen ingediend en in meerdere gemeenten rijzen nu vragen.

Ik vraag u als ondernemer, zwemonderwijzer die 25 jaar in het vak zit, vader van twee jonge dochters en voorzitter van de NSWZ, om uw verantwoordelijkheid te nemen en als raadsleden het college tot verantwoording te roepen om in uw gemeente te zorgen dat alle kinderen weer naar zwemles kunnen zonder mensonterende taferelen.

Ik ben bereid het een en ander mondeling te komen toelichten waar dat mogelijk is in uw gemeente.

Ik hoop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Shiva de Winter

Voorzitter Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid

Ik ben altijd bereid meer vragen te beantwoorden. Mijn telefoonnummer 06-15191918 of shivadewinter@nswz.nl

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	21-12-2021
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens, A. Logemann (wethouder), S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 14 december 2021

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 14 december 2021

Besluit:

Vaststellen

4 Brief provincie recreatiezonering

Besluit:

1. Instemmen met bijgevoegde brief en deze na goedkeuring te verzenden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland
2. De brief en het collegevoorstel te plaatsen in de leesmap van de raad

5 Vaststelling welzijnssubsidie 2020 MEE

Besluit:

1. De subsidie 2020 aan MEE Gelderse Poort vaststellen.
2. Het teveel ontvangen bedrag ad € 6.524 terugvorderen.

6 Kleine jaarlijkse welzijnssubsidies 2022

Besluit:

Instemmen met verstrekking van de 22 in de bijlage genoemde jaarlijkse welzijnssubsidies 2022

7 Vaststelling plan van aanpak PlanMER RES 2.0 Regio Arnhem Nijmegen

Besluit:

1. In te stemmen met voorliggend Plan van Aanpak voor een PlanMER voor de RES 2.0 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
2. De raad hierover te informeren via bijgesloten Raadsinformatiebrief.

8 Bezwaarschrift niet verwijderen persoonsgegevens

Besluit:

1. Besluiten om een bezwaarschrift tegen een besluit van het college van B&W om persoonsge-gevens niet te verwijderen (naar aanleiding van een verzoek hieromtrent) ontvankelijk en on-gegrond te verklaren.

9 Sluiting openbare B&W vergadering

Collegevoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Besteding gemeentelijke NPO middelen

Adviseur	: M. Jansma	**Behandeldatum**	: 11 januari 2022
Programma	: Onderwijs	**Kenmerk**	: MJ-22-01
Programmanummer	: 4.	**Openbaar**	: Ja
Portefeuillehouder	: A. Logemann		

Advies
1. Vaststellen van het Plan van Aanpak besteding gemeentelijke NPO middelen Rheden en Rozendaal.
2. Onze gemeentelijke middelen beschikbaar stellen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak.
3. Het plan in de leesmap van de raad te plaatsen.

Aanleiding
Gemeenten en scholen ontvangen gedurende twee schooljaren middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). In juni 2021 zijn de gemeenten geïnformeerd over hun middelen. De middelen moeten worden gebruikt om onderwijsvertragingen in te halen die kinderen hebben opgelopen tijdens de coronapandemie. Aanvullend op de maatregelen die scholen hebben getroffen met eigen NPO-middelen. Omdat kinderen van Rheden en Rozendaal gebruik maken van dezelfde (onderwijs-) voorzieningen, hebben de gemeenten besloten bij de besteding van deze middelen gezamenlijk op te trekken. In onze gemeente gaat het over IKC Rozendaal (Puck & Co en de Dorpsschool) en Het Rhedens Rozendaal.

Beoogd effect
Doelstelling van de NPO-middelen is verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en meer in het bijzonder: het inhalen van onderwijsvertragingen die kinderen opliepen door de coronamaatregelen. En daarnaast het voorkómen van verdere onderwijsvertragingen als gevolg van de coronapandemie. Onze gemeenten hebben samen met de scholen en kinderopvangorganisaties bepaald voor welke bestedingsdoelen de NPO-middelen worden aangewend. Voor de bestedingsdoelen is gekozen voor twee hoofdlijnen:

1. Extra aanbod van schoolse en buitenschoolse activiteiten op het gebied van beweging en cultuur. Hier ligt de nadruk vooral op het sociale aspect.
2. Voorschools- en schoolmaatschappelijk werk zo veel mogelijk in samenhang zien, in combinatie met extra schoolmaatschappelijk werk. In dit kader ook kijken naar vergroting ouderbetrokkenheid. Hier ligt de nadruk vooral op het zorgaspect

Bijgevoegd Plan van Aanpak bevat een overzicht met interventies plus een globale begroting (*bijlage).

Argumenten
Draagvlak

De voorgestelde interventies zijn tot stand gebracht in samenspraak met de scholen voor primair en voortgezet onderwijs en kinderopvangorganisaties in Rheden en Rozendaal.

Kanttekeningen
Risico
De NPO middelen zijn geoormerkt en moeten worden terugbetaald als ze niet worden besteed. De verantwoording loopt via SiSa.

Personele gevolgen
Het gaat om nieuwe werkzaamheden op het beleidsterrein Onderwijs. De samenwerking met gemeente Rheden bij de besteding van de Rozendaalse NPO middelen is een goede manier om deze middelen een bestemming te geven waarbij onze capaciteit effectief wordt ingezet.

Financiën
Rheden ontvangt in totaal € 714.449,- voor het NPO, onze gemeente € 99.566,-.
Ons budget is in de Begroting 2022 opgenomen bij 604100 Openbaar basisonderwijs/43822 Nationaal Programma Onderwijs.
Onze middelen zijn gebaseerd op de leerlingenaantallen op de Dorpsschool en Het Rhedens Rozendaal.

Vervolg
Implementatie
Gemeente Rheden is over de implementatie in gesprek met Cultuurbedrijf RIQQ, het Rhedense Sportbedrijf, de bibliotheek en Incluzio. Wij maken afspraken met Rheden om hier bij betrokken te blijven.

Evaluatie
Een eerste evaluatie is voorzien rond mei/juni 2022. Een tweede evaluatie dient voorjaar 2023 plaats te vinden.

Communicatie
1. Gemeente Rheden
2. Gemeenteraad d.d. 8 februari 2022 tkn op de lijst van Ingekomen stukken

Bijlage
Plan van Aanpak besteding gemeentelijke NPO middelen gemeenten Rheden en Rozendaal, incl. begroting.

Plan van aanpak besteding gemeentelijke NPO middelen gemeenten Rheden en Rozendaal, incl. begroting

Bijlage bij: B&W advies Besteding gemeentelijke NPO middelen
Voor: B&W d.d. 11 januari 2022

Inleiding
Afgelopen juni hebben gemeenten bericht ontvangen over de middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) die zij aanvullend aan de NPO-middelen van de scholen kunnen gaan inzetten. Het betreft voor Rheden € 714.449,- en voor Rozendaal € 99.566,- voor de schooljaren 2021/22 en 2022/23.
Het budget dient te worden gebruikt om onderwijsvertragingen in te halen die kinderen opliepen tijdens de coronapandemie. De gemeenten kunnen daarvoor maatregelen nemen in samenwerking met scholen, kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere lokale partijen. De maatregelen moeten aansluiten op de behoeften van en bij de interventies die scholen al nemen. In een brief van 22 juli j.l. zijn door het ministerie van OCW de mogelijke bestedingsdoelen benoemd. Deze variëren van het nemen van bovenschoolse maatregelen, maatregelen in de voorschoolse periode, maatregelen gericht op zorg en welzijn, maatregelen ter bevordering van de samenwerking, en extra aanpak thuiszitters. De middelen zijn niet bedoeld om bouwkundige maatregelen te nemen op of bij de scholen.
Aangezien het een specifieke uitkering betreft, zal het deel dat niet besteed wordt moeten worden terugbetaald aan het Rijk.

Bijeenkomsten met de scholen en kinderopvang
Op het gemeentehuis van Rheden is er op 23 september 2021 een bijeenkomst georganiseerd met scholen PO, VO en MBO, en met de kinderopvangorganisaties, om de inzet van de gemeentelijke NPO middelen te bespreken.
Vanuit de gemeente Rheden waren al enkele mogelijke bestedingsdoelen geformuleerd, en in aanvulling daarop zijn nog enkele andere doelen door de instellingen naar voren gebracht:

1. *Zomerspelen voor VVE geïndiceerde peuters en kleuters in de vakantieperiode.*
2. *Zomeractiviteiten PO/VO in de vakantieperiode.*
3. *Extra sport- en cultuuraanbod*
4. *Voorschools maatschappelijk werk*.
5. *Uitbreiden schoolmaatschappelijk werk (smw) PO / VO.*
6. *Leren hoe om te gaan met geld.*
7. *Extra verzuim-coaches, voor (dreigende) schoolverlaters en (dreigende) thuiszitters*.
8. *Verlengde schooldagen*.
9. *Ruimte huren/gebruiken*.
10. *Wachttijden jeugdhulp aanpakken*.

Omdat niet alle wensen kunnen worden ingewilligd, is in de bijeenkomst aan de volgende bestedingsdoelen prioriteit gegeven:

- **Combinatie van 1, 2, 3 en 8: dus extra aanbod van schoolse en buitenschoolse activiteiten op het gebied van beweging en cultuur.** Hier ligt vooral de nadruk op het sociale aspect.
- **Combinatie van 4 en 5: voorschools- en schoolmaatschappelijk werk zo veel mogelijk in samenhang zien. In dit kader ook kijken naar vergroting ouderbetrokkenheid.** Hier ligt de nadruk vooral op het zorgaspect.
- **7.** Deze wordt verder regionaal ingestoken.

In een vervolgoverleg met het onderwijs d.d. 2 november j.l. is verder ingegaan op de wensen van het onderwijs. Aanvullend aan bovenstaande is het volgende besproken:
-sluit aan bij wat er al wordt georganiseerd;

-zomerschoolactiviteiten alleen op het gebied van sport, cultuur en ontmoeting, dus aandacht aan extra taal, rekenen e.d. heeft geen prioriteit;
-ga vooral na bij de huidige smw-ers en sport- en cultuurcoaches waar nog extra behoefte aan is, zowel tijdens schooltijd als naschools.
-Het Titus Brandsma College zou het op prijs stellen als er voor (een deel van) de leerlingen in de namiddag (ca. 15.00 – 16.30 uur) een sport- en spelprogramma wordt georganiseerd. Daarbij is de school bereid om ook zelf menskracht in te zetten. Het gaat om een groep leerlingen voor wie het – na corona – goed is om te werken aan teambuilding en sociale activiteiten.

Overzicht aan interventies met een globale begroting

Wat	Toelichting	Wanneer	Globale kosten
Extra inzet verzuimcoaches (0,6 fte)	Sinds de scholen in juni 2021 weer helemaal geopend zijn, neemt het aantal aanmeldingen bij de regionale verzuimcoaches toe. We zien dat de stap om weer naar school te gaan na alle coronamaatregelen, voor een deel van de leerlingen lastig is. Daarnaast zien we heel duidelijk dat de begeleiding door de verzuimcoaches in deze coronatijden langduriger is. Om wachtlijsten te voorkomen en de ruimte te hebben om de huidige begeleiding naar behoren af te ronden, is tijdelijke uitbreiding bij de verzuimcoaches nodig. Extra inzet helpt de begeleiding te intensiveren waardoor effecten op kortere termijn kunnen worden verwacht en casussen mogelijk eerder afgesloten kunnen worden. Dit wordt vanuit RMC-regio Arnhem opgepakt.	z.s.m. tot zomervakantie 2022, verlenging in schooljaar 2022/2023 is nog niet zeker.	€ 4.200 Rheden € 1.300 Rozendaal tot eind schooljaar 2021/2022
Laagdrempelige ondersteuning bij dreigend verzuim op school	Vroegtijdige signalering bij dreigend verzuim en preventieve interventies op de school i.s.m. leerplicht en jeugdconsulenten.	Schooljaar 2022/23 als pilot	p.m.
Zomerspelen VVE peuters en kleuters	Een aantal verschillende partners in de gemeente Rheden hebben met elkaar gesproken over het opzetten van een programma (zomerspelen) voor de peuters en kleuters met een VVE-indicatie in de gemeente Rheden. Het gaat hierbij om een programma in de laatste 2 weken van de zomervakantie, begeleid door drie pedagogisch medewerkers waaronder de kinderopvang, een externe organisatie zoals peutergym, en	Zomervakantie 2022 en zomervakantie 2023	(op basis van ervaringen Montferland) € 10.000 per locatie per jaar op basis van geraamde projectleiding, personeelskosten, huur, schoonmaak,

	eventueel het onderwijs. Het gaat om 4 uur per ochtend, voor 4 dagen per week gedurende 2 weken. Het streven is om de spelen te organiseren in Velp én in Dieren..		voeding, PR, en activiteitenbudget. Op basis van 2 locaties per jaar komt het totaal in twee jaar daarmee op € 40.000.
Zomeractiviteiten sport/cultuur/ ontmoeting	Een plek voor ontmoeting sport, cultuur en ontspanning, zowel in Reden, Velp als in Dieren, in b.v. de laatste weken van de zomervakantie is gewenst. Vorm en inhoud worden bepaald door Sportbedrijf, Riqq, bibliotheek en Incluzio (jongerenwerk), met medewerking van het lokale verenigingsleven en de scouting.	Zomervakantie 2022 en zomervakantie 2023	€ 10.000 per locatie per jaar op basis van geraamde kosten hierboven. Voor 3 locaties (Rheden, Velp en Dieren) betekent dit een kostenpost van € 60.000 voor twee jaar.
Extra sportaanbod Tituscollege	Sport- en spelprogramma in de namiddag, minimaal één keer per week, vanaf 2022.	Vanaf begin 2022 tot zomervakantie 2023, met mogelijke uitloop naar eind 2023 (afhankelijk van de kosten)	€ 20.000
Extra sport- en cultuuraanbod **op** school	In aansluiting op huidig aanbod op scholen voor zowel voor PO als op VO. Te denken valt aan b.v. intensivering (begeleiding) bewegingsonderwijs i.v.m. aangescherpte eisen per 2023. Vorm en inhoud worden bepaald door Sportbedrijf, Riqq, bibliotheek en Incluzio (jongerenwerk) i.s.m. met de scholen, het verenigingsleven en de scouting.	Vanaf begin 2022 tot zomervakantie 2023, met mogelijke uitloop naar eind 2023 (afhankelijk van de kosten)	€ 80.000
Extra sport- en cultuuraanbod **na** school	In aansluiting op huidig aanbod. Te denken valt aan verhoogde inzet dagarrangementen/verlengde schooldag op bepaalde kindcentra. Vorm en inhoud worden bepaald door Sportbedrijf, Riqq, bibliotheek en Incluzio (jongerenwerk) i.s.m. met de kindcentra, het verenigingsleven en de scouting.	Vanaf begin 2022 tot zomervakantie 2023, met uitloop naar eind 2023 (afhankelijk van de kosten)	€ 80.000
Voorschools maatschappelijk werker	In een preventieve zorgstructuur 0-4 jaar is een voorschools maatschappelijk werker een belangrijke spil. Deze krijgt dezelfde taken als die van de voormalige	Vanaf 2022.	€ 62.000 per jaar op basis van 0,6 fte. Structurele bekostiging is

	zorgconsulenten 0-4 jaar: outreachend, op locatie, een bekend gezicht voor de pedagogisch medewerkers en de ouders, inclusief huisbezoeken, observaties op de groep en thuis, het geven van lichte opvoedondersteuning, deelname aan de KDV zorgoverleggen, korte lijnen met het voorliggende veld, de ketenpartners en de zorg- en hulpverleners.		mogelijk vanuit de middelen onderwijs-achterstandsbeleid (OAB).
Extra inzet school-maatschappelijk werk PO	Door Corona worstelen veel kinderen en jongeren met depressies en somberheid, faalangst, sociale vaardigheden om weer deel te nemen aan een groep. Verder zijn ze door het thuis blijven ook meer geconfronteerd met hun thuissituatie, waar mogelijk problemen zijn of waar ze te maken hebben met digitaal pestgedrag of gameverslaving. De scholen geven ook aan dat zij meer problemen zien, wat leidt tot meer problemen in de klas door het gedrag van kinderen en schoolverzuim. Meer schoolmaatschappelijk werk is daarmee gewenst.	Vanaf 2022	€ 60.000, per jaar op basis van extra 0,6 fte. Voor twee jaar is dit € 120.000.
Extra inzet school-maatschappelijk werk VO	Zie boven. Deze problematiek speelt zeker ook in het VO.	Vanaf 2022.	€ 60.000, per jaar op basis van extra 0,6 fte. Voor twee jaar is dit € 120.000
Inzet jongerennetwerk	Ten aanzien van bovenstaande problematiek kan worden bezien of de regelmatige aanwezigheid van het jongerennetwerk op de school helpend kan zijn.	Vanaf schooljaar 2022/2023 als pilot	p.m.
Extra cursusaanbod Incluzio	Het voorstel is dat we in 2022 voor alle locaties trainingen aanbieden, die in overleg met de scholen worden bepaald. Er wordt aangesloten op de thema's die we via de scholen gehoord hebben, of die smw uit eigen ervaring in de begeleiding heeft gemerkt. Daarbij wordt gekeken of een training op locatie van de school kan worden gegeven omdat er voldoende deelnemers zijn, of dat deze overstijgend per dorp gegeven wordt. Doel met deze inzet is dat we kinderen en jongeren weerbaarder maken. Op	2022. Mogelijk doorzetten in 2023.	Op basis van 28 trainingen in 2022 (voor iedere school een training): 28x € 2.600,- = € 72.800

	langere termijn willen we bereiken dat de trainingen ervoor zorgen dat kinderen en jongeren zodanig (preventief) versterkt worden, dat de druk op de scholen en het schoolmaatschappelijk werk afneemt. Doel is ook om docenten te informeren en te trainen op onderstaande thema's voordat kinderen naar geïndiceerde jeugdhulp wordt doorverwezen. Mogelijke thema's hierbij: Faalangst, somberheid, pesten, gameverslaving, weerbaarheid, scheidingsproblematiek, seksuele gezondheid. Totaal te bereiken kinderen of ouders: 280		
Structureel lessenaanbod voor oudere jeugd	Onderzoek naar mogelijkheden structureel lessenaanbod (tijdens of na school) ter vergroting weerbaarheid en zelfstandigheid bij de oudere jeugd.	2022	p.m.

De globale inzet voor NPO middelen op basis van het bovenstaande komt daarmee uit op € 598.300,- voor 2 jaar. Dit is exclusief de kosten voor de voorschools maatschappelijk werker, die structureel uit de OAB-middelen worden betaald.
Aangezien de beschikbare rijksmiddelen voor Rheden en Rozendaal ruim € 800.000 zijn , blijft er dus ruim € 200.000,- beschikbaar. Ten aanzien van mogelijke inzet van deze overgebleven middelen:
-voortzetting van extra cursusaanbod Incluzio op scholen in 2023. Kosten: € 72.800,-.
-Uitloop van extra sport- en cultuuractiviteiten tweede helft 2023.
-Uitloop extra SMW tweede helft 2023.
-extra verzuimcoach ook in schooljaar 2022-2023 inzetten.
-extra inzet bibliotheek in VVE-groepen.
-extra activiteiten op de praktijkschool.
-extra inzet jeugdhulp in of rond scholen/kinderopvang.
-nieuwe vragen vanuit het veld of de gemeente.
Indien hierbij ook activiteiten in Rozendaal plaatsvinden zal Rozendaal naar rato bijdragen.

Stappenplan:
-Vaststellen plan van aanpak door het college;
-Opdracht verlenen richting Incluzio, Sportbedrijf, Riqq, bibliotheek e.d. voor tijdelijk extra inzet z.s.m. na vaststelling pva.
-Indien nodig werven van nieuw personeel t.b.v. uitvoering extra taken door de instellingen.
-start extra werkzaamheden: begin 2022.
-Juni 2022 1e evaluatie: wat loopt, wat loopt niet of is later opgestart. Welke middelen zijn er nog? Zijn extra bestedingsdoelen nodig?
-Voorjaar 2023: 2e evaluatie.

Collegevoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Beveiligingsplan Suwinet

Adviseur	: M. Jansma	**Behandeldatum**	: 11 januari 2022
Programma	: Sociaal Domein	**Kenmerk**	: MJ-22-02
Programmanummer	: 6.	**Openbaar**	: Ja
Portefeuillehouder	: A. Logemann		

Advies
Vaststellen: het Beveiligingsplan Suwinet 2019 e.v. versie december 2021

Aanleiding
Gemeenten moeten, naast een algemeen gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid, specifiek voor Suwinet[1] een beveiligingsbeleid vaststellen. Omdat Rheden de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving voor onze gemeente uitvoert, hebben wij geen eigen aansluiting op Suwinet. Wij zijn echter wel verantwoordelijk voor de uitvoering en moeten daarom ook een Beveiligingsplan hebben. Dat is praktisch opgelost door het Rhedense Beveiligingsplan zowel op Rheden als Rozendaal van toepassing te verklaren (zie par. 1 'Relatie met de gemeente Rozendaal').

Beoogd effect
Inzicht
Doelstelling is om inzicht te krijgen in de wijze waarop de gemeente Rheden, mede namens de onze, de informatieveiligheid borgt op het terrein van werk en inkomen. Het is van belang voor Rozendaal omdat de medewerkers ook werken met persoonsgegevens van onze inwoners. Het beveiligingsplan is op een aantal tekstuele onderdelen geactualiseerd. Deze wijzigingen zijn zo gering dat ze niet zijn opgenomen in de wijzigingen versiebeheer (zie blz. 2, onder het kopje 'Versiebeheer Beveiligingsplan Suwinet V1, actualisatie december 2021').

Argumenten
Wettelijk kader
Met het vaststellen van het Suwinet Beveiligingsplan voldoen wij ook aan een verplichting, vastgelegd in de Regeling Suwi (= Structuur uitvoering werk en inkomen). Deze Regeling, voortkomend uit de wet Suwi, verplicht elke gemeente om te beschikken over een actueel informatieveiligheidsplan voor Suwinet. Het wettelijk kader wordt ,behalve door de Wet Suwi en de regeling Suwi, gevormd door het Suwinormenkader, de Wet eenmalige uitvraag (WEU), de Participatiewet en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

[1] Suwinet is het netwerk waarover in het domein 'Werk en inkomen' klantgegevens worden uitgewisseld ten behoeve van het Digitaal Klant Dossier (DKD).

Kanttekeningen
Risico
De informatieveiligheid van Suwinet maakt onderdeel uit van de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit), waarbij wordt gekeken of wordt voldaan aan een aantal normen. De ENSIA Suwinet wordt jaarlijks geaudit[2]. Als de uitkomsten hiervan meerjarig onvoldoende zijn, kan het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI), de beheerder van de centrale omgeving, besluiten om tijdelijk de levering van gegevens via Suwinet op te schorten. Dat zou, bijvoorbeeld doordat gegevens meerdere malen opgevraagd zouden moeten worden, veel hinder opleveren voor inwoners en veel extra werk voor de consulenten.

Personele gevolgen
Met de gevolgde werkwijze voldoen we met minimale ambtelijke inzet aan onze wettelijke verplichtingen.

Financiën
N.v.t.

Vervolg
1. Het beveiligingsplan Suwinet wordt jaarlijks gecontroleerd op actualiteit en volledigheid. Wijzigingen worden in een addendum toegevoegd. Eens per drie jaar wordt er een nieuw plan vastgesteld, dit staat voor begin 2022 in de planning.
2. De afspraken rondom Suwinet zijn onvoldoende vastgelegd in de samenwerkingsafspraken met de gemeente Rheden. Een gebrek aan regie is een telkens terugkerend thema waar onze gemeente op wordt gewezen waar het over Suwinet gaat.
In het Beveiligingsplan staan verschillende informatiemomenten vermeld. Het gaat dan bijvoorbeeld over de frequentie en het moment waarop gebruiksrapportages worden aangeleverd (zie paragraaf 13 College en management en par. 15 Intern Controleur).

Deze afspraken moeten beter worden geborgd en nagekomen. Daarom gaan we hierover afspraken maken in de op te stellen Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Rheden en/of de Service Level Agreement (SLA) Sociaal domein. Hierdoor borgen we een tijdige informatievoorziening.

Communicatie
De volgende partijen worden geïnformeerd over het vaststellen van het Suwinet beveiligingsplan:
1. Gemeente Rheden
2. De gemeenteraad d.d. 8 februari 2022 ter kennisname op de lijst van ingekomen stukken

Bijlage
Beveiligingsplan Suwinet 2019 e.v. versie december 2021

[2] Hetzelfde geldt voor het DigiD, waar onze gemeente tot op heden (december 2021) nog geen gebruik van maakt.

Beveiligingsplan Suwinet 2019 e.v.

Datum: 09 december 2021

Roel Harmsen

Thu Ha Tran Thi

Versiebeheer Beveiligingsplan Suwinet V1, actualisatie december 2021
Geen aanpassingen

Versiebeheer Beveiligingsplan Suwinet V1, Addendum actualisatie november 2020

Oude waarde	**Nieuwe waarde**
4 d toegevoegd	Incidenten en **datalekken**
toegevoegd	Voorbeelden van **beveiligings**incidenten
toegevoegd	Het kwijtraken van een laptop, smartphone of tablet. Inbraak door een hacker, het klikken op een phising email. Voorbeelden van datalekken zijn:
toegvoegd	Zodra er persoonsgegevens op een plek terecht komen waar deze niet horen (of bij de verkeerde persoon) is er sprake van een datalek.
4 e laatste zin toegevoegd	Mocht dit wel gebeuren dan wordt dit gemeld als een datalek.
4 g toegevoegd	Er is een autorisatiematrix en een autorisatieprocedure. Deze worden beheerd door de security officer en de autorisaties worden goedgekeurd door de procesverantwoordelijke (of lijnmanager).
4 h toegevoegd	Er is training voor de medewerkers om bewust met suwinet te werken. Deze trainingen zijn gericht op het bewust worden van informatiebeveiliging en privacy gericht op suwinet. Voor nieuwe medewerkers wordt deze training binnen 3 maanden na indiensttreding afgerond. Het bewijs van de afgeronde training is zichtbaar voor de CISO en voor de security officer van suwinet. Verder wordt in team overleggen aandacht geschonken aan het veilig omgaan met Suwigegevens, het Beveiligingsplan en andere onderwerpen die hiermee te maken hebben.
9 Werkplekken *Om thuis te kunnen werken is er vooraf toestemming vereist*	Vanwege de coronapandemie is dringend verzocht thuis te werken in plaats van op kantoor.
10 BIG vervangen door toegevoegd	*BIO* Wachtwoorden worden encrypted (haching) en opgeslagen binnen een beveiligde omgeving.
11.3 toegevoegd	Dit wordt vastgelegd doormiddel van een bewustwordingstraining mbt suwinet. Deze training wordt afgerond binnen 3 maanden na indiensttreding.
12 toegevoegd	Een verzoek voor autorisatie gaat via TopDesk waarbij de Teamleider goedkeuring geeft.
15 Controle Toegevoegd	Een logregel bevat minimaal: a. de gebeurtenis; b. de benodigde informatie die nodig is om het incident met hoge mate van zekerheid te herleiden tot een natuurlijk persoon; c. het gebruikte apparaat; d. het resultaat van de handeling; e. een datum en tijdstip van de gebeurtenis.
Bijlage 1 2. toegevoegd	De rapportages gaan ook naar de CISO

INHOUD

I. Inleiding 3
1. Relatie met de gemeente Rozendaal 3
2. Suwinet, Suwinet-Inkijk en Wet Suwi 3
3. Veilig werken met Persoonsgegevens 4
4. Maatregelen 4
II. Europees/Landelijk beleid 6
5. Programma Borging veilige gegevensuitwisseling via Suwinet 6
6. Nieuw normenkader 6
III. Gemeentelijke informatisering- en automatiseringsstructuur 7
7. Internet 7
8. Backup 7
9. Werkplekken 7
10. Toegangsbeleid 7
11. Medewerkers, taken en bevoegdheden 8
12. Taken en rollen Suwinet-inkijk 9
13. College/Management 9
14. Security officer/applicatiebeheerder 9
15. Intern Controleur 10
16. Teamleiders 10
17. Gebruikersrollen en autorisaties 10
18. Autorisaties toekennen 10
19. Medewerkers Sociale Recherche en de preventiemedewerkers 11
20. Consulent, financieel en administratief mdw, kwaliteits- en juridische mdw 11
21. Rollen binnen gebiedsteams 11
22. Instructie medewerkers 12
23. Functiescheiding 12
24. Proces toekennen autorisaties 13
25. Wijzigen autorisatie 13
26. Whitelist 14
27. Misbruik en beveiligingsincidenten 14
28. Misbruik en sancties 15
IV. Communicatie 16
29. Evaluatie 16
Bijlage 1 Regels bij beveiliging van persoonsgegevens 1
Bijlage 2 Protocol inzage in Suwinet door cliënt en/of gemachtigde 1
Bijlage 3 Geheimhoudingsverklaring 1
Bijlage 4 Procedure terugmeldingen en correctieverzoeken DKD 1
Bijlage 5 Rapportage autorisatiecontrole 1

I.Inleiding

De gemeente Rheden heeft als uitvoerder van diverse wetten en regelingen te maken met veel registraties. Om de efficiency en de effectiviteit te verbeteren worden de laatste jaren steeds meer van die registraties gekoppeld en is samenwerking binnen verschillende ketens noodzakelijk.

Als basis geldt o.a. de wet Structuur uitvoering werk en inkomen (Suwi). De Regeling Suwi verplicht elke gemeente te beschikken over een actueel informatieveiligheidsplan voor Suwinet. De wetgever heeft bij de start van Suwinet in 2002 aangegeven dat gegevensbeveiliging noodzakelijk is. Voor alle ketenpartners is dit met beveiligingsvoorschriften uitgewerkt in artikel 6.4 en bijlage 1 van de Regeling Suwi.

Het beveiligingsplan Suwinet beschrijft de maatregelen ter bescherming van de beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en controleerbaarheid van het gebruik van persoonsgegevens en informatiesystemen. Daarnaast beschrijft het welke mensen en middelen hiervoor beschikbaar zijn en hoe de naleving is geregeld. Het beveiligingsplan is geen statisch document; het is gebaseerd op diverse landelijke en sectorale uitgangspunten en documenten. De organisatie en de omgeving zijn voortdurend in ontwikkeling, onder andere door gewijzigde of vernieuwde inzichten en wetgeving of aanpassingen in de informatiesystemen. Dat betekent dat dit plan periodiek moet worden beoordeeld op actualiteit en dus mogelijk constante aanpassing nodig heeft.

Het Suwinet-beveiligingsplan staat niet op zichzelf. Binnen de gemeente zijn bepaalde zaken rondom informatieveiligheid geregeld in een voor de gehele organisatie geldend Informatiebeveiligingsbeleid 2019-2021. In het algemene Informatiebeveiligingsbeleid zijn zaken geregeld op het gebied van informatieveiligheid die voor alle organisatieonderdelen gelden ongeacht de betreffende systemen die daarbij gebruikt worden. Te denken valt aan bijvoorbeeld wachtwoordprocedures en een clear-desk policy. Deze regels zijn ook integraal van toepassing op het onderhavige beveiligingsplan Suwinet voor het gebruik van Suwinet-Inkijk.

De verantwoording over informatieveiligheid met betrekking tot Suwinet is met ingang van 2017 ondergebracht in de bredere gemeentelijke verantwoording over informatieveiligheid in het kader van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Suwinet is één van de onderdelen waarover de gemeente zich horizontaal aan de gemeenteraad en verticaal aan de (landelijke) toezichthouders verantwoordt. ENSIA is gemeentebreed gebaseerd op de BIO. ENSIA heeft tot doel het verantwoordingsproces over informatieveiligheid bij gemeenten verder te professionaliseren. Dit doet ENSIA door het toezicht te bundelen en aan te laten sluiten op de gemeentelijke Planning & Control-cyclus. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de stand van zaken van de informatieveiligheid en kan het hier beter op sturen.

1. Relatie met de gemeente Rozendaal

Het college van burgemeester en wethouders van Rozendaal heeft het college van burgemeester en wethouders van Rheden gemandateerd om de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving uit te voeren. De uitvoering van deze wetgeving ligt vast in een Dienstverleningsovereenkomst. Medewerkers die belast zijn met de uitvoering van deze wet- en regelgeving voeren de werkzaamheden uit. Dit plan heeft ook betrekking op het werken met klantgegevens van inwoners van Rozendaal. De gemeente Rozendaal heeft geen eigen aansluiting op Suwinet. Per 1 februari 2019 is er 1 login voor Rheden/Rozendaal bij Suwinet Inkijk. Het beveiligingsplan Suwi geldt naast de gemeente Rheden ook voor de gemeente Rozendaal.

2. Suwinet, Suwinet-Inkijk en Wet Suwi

Suwinet is het netwerk waarover klantgegevens worden uitgewisseld voor het Digitaal Klant Dossier. Verschillende ketenpartners, waaronder de gemeente, wisselen via een elektronische infrastructuur persoonsgegevens met elkaar uit. Dit is het Suwinet.

Belangrijk aspect hierbij is de Wet eenmalige gegevensuitvraag (WEU 1-1-2008). Bij de start van de WEU is een aantal gegevens vastgelegd, dat in principe niet meerdere malen mag worden opgevraagd bij de klant. De klantgegevens die beschikbaar zijn via Suwinet moeten dus optimaal hergebruikt worden. Hiermee helpen we de burgers beter en we kunnen fraude en misbruik wat beter voorkomen.

Suwinet dient twee doelen:

1. Een dienstverlenend doel: Deze is wettelijk vastgelegd in De Wet eenmalige gegevensuitvraag (WEU). Hierin is een aantal gegevens vastgelegd, dat in principe niet meerdere malen mag worden opgevraagd bij de klant. De klantgegevens die beschikbaar zijn via Suwinet moeten dus optimaal hergebruikt worden.
2. Een controlerend doel: Rechtmatigheidscontrole en fraudebestrijding: gevallen opsporen waar de burger bij de ene overheidsinstantie andere informatie geeft dan bij de andere overheidsinstantie.

Suwinet-Inkijk is de applicatie die op Suwinet draait. Binnen deze applicatie zijn gegevens op basis van het burgerservicenummer (BSN) toegankelijk voor bevoegde medewerkers. De organisaties hebben de informatie over inkomen en vermogen nodig om de gegevensuitvraag aan de klant te beperken. Suwinet wordt gebruikt om informatie over inkomen en vermogen van een klant te verzamelen in het kader van uitkeringsverstrekking. Burgerzaken vraagt de gegevens daarnaast op voor 'adresonderzoeken', dat zijn die situaties waarin onduidelijkheid bestaat waar de burger woont.

Om de SUWI-keten (afspraken om samenwerking tussen ketenpartijen te stroomlijnen) effectief te laten functioneren moeten partijen er op kunnen vertrouwen dat de door hun instantie aangeleverde gegevens door de partners in de SUWI-keten op een zorgvuldige en controleerbare wijze worden behandeld en de privacy van die gegevens bij alle partners afdoende is gewaarborgd.

De Gezamenlijke elektronische Voorzieningen Suwi (GeVS) zijn voorzieningen waarin drie type partijen participeren: Bronhouders, Beheerders van de centrale (BKWI) en decentrale (Inlichtingenbureau) omgeving en Afnemers.

- *Bronhouders* – Bronhouders zijn de partijen die - ten behoeve van Afnemers - authentieke gegevens beschikbaar stellen aan de Beheerders via de centrale omgeving. De bronhouders vormen de zogeheten leveranciers van gegevens, zoals UWV, SVB en de Gemeenten, BRP, RDW, Kadaster, HR (KvK).
- *Beheerders* - Beheerder van de centrale omgeving (BKWI) is de partij die - conform de ketenafspraken en –standaarden zorgt voor het beschikbaar stellen van de centrale omgeving Suwi en voor de transformatie, autorisatie, transport en verdere routering van gegevens/berichten.
  Hiertoe stelt de Beheerder van de centrale omgeving instrumenten, zoals applicaties beschikbaar. De Beheerder van de centrale omgeving is BKWI. De Beheerder van de decentrale omgeving (IB) is de partij die voor de routering van 'berichten-op-maat' tussen de centrale omgeving en de gemeenten zorgt, gegevens van de gemeenten verzamelt en als Bron voor de uitwisseling van gegevens met de ketenpartijen fungeert. Hiertoe stelt de Beheerder van de decentrale omgeving instrumenten (voorzieningen en applicaties) beschikbaar. De Beheerder van de decentrale omgeving is het Inlichtingenbureau (IB).
- *Afnemers* - Afnemers zijn de partijen die via de GeVS - voor hun bedrijfsvoering en uitvoering van hun wettelijke taken - gegevens betrekken uit gegevensbronnen van de bronhouder.

3. Veilig werken met Persoonsgegevens

Informatieveiligheid is uitermate belangrijk voor het werk binnen een team waar heel veel met privacygevoelige informatie wordt gewerkt. Dit hoort dan ook bij de professionele en bekwame uitvoering van het werk. Cliënten vertrouwen op een zorgvuldige wijze van omgang en verwerken van hun gegevens. Reden waarom in het werken/of teamoverleg informatiebeveiliging en de omgang met persoonsgegevens altijd een terugkerend agendapunt is.

De correcte omgang met vertrouwelijke gegevens – waaronder persoonsgegevens – is erg belangrijk. Ook het vernietigen van deze gegevens moet op een veilige manier plaatsvinden. Daarom zijn er bij de gemeente speciale afgesloten containers. Hierin wordt het te vernietigen materiaal verzameld. De Connectie haalt de papierbakken op en neemt ze mee naar hun locatie in Arnhem waar zij de papieren versnipperen. Als zij een bak ophalen plaatsen ze direct een lege bak terug zodat medewerkers altijd papieren met gevoelige informatie in een afgesloten bak kunnen werpen.

Voor het werken met persoonsgegevens zijn vanuit de Europese Unie een aantal voorwaarden en verplichtingen opgesteld, die zijn opgenomen in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor gebruikers van Suwinet geldt het essentiële voorschrift dat de gegevens, inclusief persoonsgegevens, niet verder bekend mogen worden gemaakt dan voor de uitoefening van de functie noodzakelijk is.

4. Maatregelen

a. Er wordt geen telefonische informatie over cliënten verstrekt aan personen of instanties die beweren namens betrokkene te bellen. Het uitgangspunt is namelijk dat zeer terughoudend wordt omgegaan met verzoeken om telefonische informatie over cliënten. Dit vanwege het risico dat de identiteit van de gesprekspartner verkeerd kan worden vastgesteld of dat persoonsgegevens worden verstrekt aan personen of instanties, die geen recht hebben op deze informatie. In voorkomende gevallen kan er een schriftelijk verzoek worden ingediend, voorzien van een machtiging. Bij een verzoek om telefonische informatieverstrekking van een ketenpartner wordt de verzoeker teruggebeld via het algemene nummer van de (vestiging van de) ketenpartner met het verzoek te worden doorverbonden. Dit terugbellen kan achterwege blijven als zeker is dat er een vaste contactpersoon aan de lijn is.

b. Op de werkplekken mag geen publiek komen. Bezoekers worden aangekondigd en moeten zich bij binnenkomst in het gebouw eerst melden bij de receptie. De kans is daarom klein dat onbevoegden zonder opgemerkt te worden toegang krijgen tot de werkplek van de medewerkers. Het is echter nodig ook ten opzichte van collega's en dienstverleners zorgvuldig om te gaan met de privacy van cliënten.

c. Als een medewerker een voor hem/haar onbekende persoon in het gebouw tegenkomt waar officieel geen publiek zonder begeleiding mag komen, moet de medewerker deze persoon aan te spreken. Personen die niet bevoegd zijn om op deze plek te zijn worden hierdoor op deze overtreding gewezen. Het is de taak van de medewerker om hen beleefd maar duidelijk de weg naar het publieke gedeelte van het gebouw te wijzen en ze daar naartoe te begeleiden.

d. Het is belangrijk dat beveiligingsincidenten en datalekken worden gemeld bij de SO en CISO volgens de voorgeschreven procedure. Voorbeelden van beveiligingsincidenten zijn:

   Het kwijtraken van een laptop, smartphone of tablet. Inbraak door een hacker of het klikken op een phising email.

   Voorbeelden van datalekken zijn:

   Autorisatiemisbruik (bijvoorbeeld doorgeven van wachtwoorden aan anderen en mee laten kijken op het scherm door onbevoegden), doorgeven van gegevens aan onbevoegden (bijvoorbeeld doorspelen aan vrienden of bekenden), oneigenlijk gebruik (bijvoorbeeld informatie opvragen van personen die niet werk gerelateerd is). Zodra er persoonsgegevens op een plek terecht komen waar ze niet horen (of bij de verkeerde persoon is er sprake van een datalek.

e. Onbevoegden mogen niet de beschikking krijgen over vertrouwelijke informatie. Daarom mogen die gegevens niet onbeheerd op het bureau of het beeldscherm achterblijven (Clear desk policy). Voor zover nog niet gedigitaliseerd, worden dossiers bewaard in een kast die na werktijd op slot gaat.

f. Clear screen betekent dat het werkstation wordt vergrendeld met behulp van schermbeveiliging en met een wachtwoord weer ontgrendeld kan worden. De systemen zijn door systeembeheer zodanig ingesteld dat na een vaste periode de schermbeveiliging intreedt. Daarnaast kan de gebruiker zelf het scherm vergrendelen. Dit is te adviseren als de gebruiker langer dan één minuut zijn werkplek verlaat.

g. Er is een autorisatiematrix en een autorisatieprocedure. Deze worden beheerd door de security officer en de autorisaties worden goedgekeurd door de procesverantwoordelijke (of lijnmanager).

h. Er is training voor de medewerkers om bewust met suwinet te werken. Deze trainingen zijn gericht op het bewust worden van informatiebeveiliging en privacy gericht op suwinet. Voor nieuwe medewerkers wordt deze training binnen 3 maanden na indiensttreding afgerond. Het bewijs van de afgeronde training is zichtbaar voor de CISO en voor de security officer van suwinet.

   Verder wordt in team overleggen aandacht geschonken aan het veilig omgaan met Suwigegevens, het Beveiligingsplan en andere onderwerpen die hiermee te maken hebben.

II.Europees/Landelijk beleid

De VNG zet in op een generieke en proactieve gemeentelijke aanpak met betrekking tot informatiebeleid in het algemeen en informatiebeveiliging in het bijzonder. Samen met KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) heeft de VNG in 2016 diverse handreikingen en ander ondersteuningsmateriaal ontworpen. Dit om gemeenten beter te helpen met de beveiliging van de informatievoorziening en specifiek, Suwi. In dit kader kunnen worden genoemd:

- *De BIO en de IBD*:) Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de totstandkoming en doorontwikkeling van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) zijn in het leven geroepen in de bijzondere ledenvergadering van najaar 2013. Toen nam de ALV van de VNG met een overgrote meerderheid een resolutie aan waarin gemeenten verklaren de BIO als gemeentebreed normenkader voor informatiebeveiliging te zullen implementeren. De IBD ondersteunt en adviseert gemeenten daarbij.
- *ENSIA*: ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek en Single Information Audit. ENSIA wordt ontwikkeld om gemeenten in staat te stellen op transparante wijze aan de gemeenteraad verantwoording af te leggen over het gerealiseerde niveau van informatieveiligheid. Daarmee wordt de bestaande verantwoordingslast rond SUWI, DigiD, BRP etc. eenvoudiger gemaakt. ENSIA is een interbestuurlijk traject waarbij departementen én gemeenten samenwerken om de verantwoordingslast te beperken. De controle op de uitvoering van Suwi gebeurt inmiddels via de Ensia-audit.
- *Digitale Agenda 2020*: in juni jl. heeft de ALV ingestemd met een brede beweging van activiteiten gericht op de doorontwikkeling van gemeenten in de informatiesamenleving. Eén van de activiteiten onder deze noemer is de Bestuurlijke Visitatiecommissie Informatiebeveiliging. Deze commissie bestaande uit twee burgemeesters en een hoofd Publieke Dienstverlening bezoekt colleges van B&W en gaat met hen in gesprek over de lokale status van de informatiebeveiliging en hoe deze op niveau te brengen of houden.
- *Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)*: Deze verordening harmoniseert privacyregelgeving in Europa en verbetert de privacybescherming van burgers. De AVG is per 25 mei 2018 in werking getreden. De organisatie heeft verschillende maatregelen getroffen om aan de vereisten van de AVG te voldoen.

5. Programma Borging veilige gegevensuitwisseling via Suwinet

Naar aanleiding van de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken is het programma Borging Veilige Gegevensuitwisseling via Suwinet opgezet. Het doel is maatregelen te nemen om het zorgvuldig omgaan met gegevens die via Suwinet zijn verkregen te vergroten én de privacy van burgers beter te beschermen. Het programma 'Borging Veilige Gegevensuitwisseling via Suwinet' is opgezet door de Suwipartijen SVB, UWV en VNG om gemeenten te ondersteunen bij een zorgvuldige en veilige gegevensuitwisseling. De voorgestelde maatregelen dienen te worden genomen op het gebied van bewustwording, beleid betreffende misbruik, normenkader, telewerken, fijnmaziger autoriseren, beperking toekenning zoeksleutel, beperking toegang (whitelist) en verbetering logging en rapportages.

6. Nieuw normenkader

De Gezamenlijke elektronische Voorziening Suwinet (GeVS) wordt binnen de keten van Werk en Inkomen gebruikt bij het uitwisselen van gegevens. Binnen de Suwiketen participeren drie type stakeholders: Bronhouders, Beheerder van de centrale omgeving en Afnemers. De Bronhouders stellen (authentieke) gegevens beschikbaar aan Afnemers. De Afnemers hebben deze gegevens nodig voor de uitvoering van hun wettelijke taken. De Beheerder van de centrale omgeving zorgt voor de routering van deze gegevens op basis van technische en communicatie faciliteiten en IT componenten. Deze faciliteiten en IT componenten representeren het zogeheten Suwinet.

De GeVS en de informatie die via GeVS wordt uitgewisseld moeten voldoen aan specifieke beveiligingseisen en aan de AVG. De beveiliging van GeVS kan in volle omvang alleen worden gerealiseerd wanneer de ketenpartijen gezamenlijk, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, de juiste beveiligingsmaatregelen treffen.

Voor een adequate werking en bescherming van GeVS zijn ketenafspraken noodzakelijk op het gebied van uitgangspunten en randvoorwaarden, wijze van implementatie, beheersen en het geven van wederzijds inzicht omtrent deze afspraken. De ketenafspraken staan dan ook in het teken van de beveiligingsaspecten beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en controleerbaarheid. Het doel van deze afspraken is een passend beveiligingsniveau van de keten te garanderen.

III.Gemeentelijke informatisering- en automatiseringsstructuur

De infrastructuur en internetapplicaties vallen technisch, qua gebruik en beveiligingsaspecten onder verantwoordelijkheid van het team ICT van Bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie. De Suwi wetgeving eist een beveiligingsplan en stelt specifieke eisen aan (controle op) het gebruik door de functionele afdeling.

7. Internet

De gemeente Rheden maakt gebruik van het beveiligde netwerk voor Nederlandse gemeenten, KPN Lokale Overheid genaamd. Om de Suwinet-inkijk applicatie te gebruiken wordt eerst verbinding gemaakt met KPN Lokale Overheid waarna verbinding wordt gemaakt met Suwinet-inkijk. Er is een besloten gebruikersgroep die gebruik mag maken van KPN Lokale Overheid. KPN Lokale Overheid zorgt ervoor dat er geen onbevoegden kunnen binnenkomen in het netwerk Suwinet. Verder heeft de gemeente Rheden maatregelen getroffen voor een zo hoog mogelijk beveiligingsniveau:

1. de dataverbindingen met de buitenwereld voor Suwinet lopen via de firma KPN Lokale Overheid;
2. men kan veilig e-mailen, waarbij de ontvanger ook veilig op de mail kan antwoorden.
3. alle centrale computers en werkplekken zijn voorzien van actuele toegangs- en virussenbeveiligingsprogrammatuur.

De infrastructuur en internetapplicaties vallen technisch, qua gebruik en beveiligingsaspecten onder verantwoordelijkheid van team ICT van Bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie. Het gebruik van internet en het beveiligingsbeleid is centraal geregeld. De Suwi wetgeving eist een beveiligingsplan en stelt specifieke eisen aan (controle op) het gebruik door de Gebiedsteams Inkomen, Werk en re-integratie en Team Advies en Ondersteuning.

8. Backup

Door team ICT van de Bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie worden dagelijks back-ups van de systemen gemaakt. Als het nodig is kunnen deze teruggezet worden. De back-up media worden op een externe locatie bewaard, conform de BIO.

Er vind geen jaarlijkse uitwijktest plaats omdat De Connectie formeel geen uitwijkmogelijkheden heeft. Er is dus ook geen samenwerking met IBM. In plaats daarvan maakt De Connectie gebruik van een high availability oplossing met een tweede computer centrum van TDCA (Twin Data Center Arnhem) op het Akzo terrein.

9. Werkplekken

De werkplekken (inlog computers) zijn beveiligd door het gebruik maken van een 2-weg authenticatie. Zowel een wachtwoord van voldoende sterkte als iets wat iemand heeft: een token. Beiden zijn nodig om in te loggen. De Suwinet-inkijk applicatie heeft een eigen wachtwoord. Bij het gebruik van Suwinet is het niet toegestaan om de werkplek te verlaten. Bij het verlaten van de werkplek moet de applicatie worden afgesloten en moet men het bureaublad vergrendelen.

Binnen de gemeente Rheden zijn er interne richtlijnen opgesteld voor het thuiswerken. Hierin staat onder andere dat thuis de papieren werk-informatie goed wordt opgeborgen, c.q. niet zomaar rondslingert; Via de eigen internetverbinding thuis log je eerst in op het systeem van de gemeente Rheden. Dit gaat middels een inlogaccount met een wachtwoord en een token (een apparaatje met aanvullend gebruikersnummer). Printen op de eigen thuisprinter is niet direct mogelijk en is niet toegestaan.

Vanwege de coronapandemie is dringend verzocht thuis te werken in plaats van op kantoor.

10. Toegangsbeleid

Binnen De Connectie is het wachtwoordbeleid conform de BIO-richtlijnen, tenzij de applicatie dit niet kan afdwingen (denk hierbij aan legacy-systemen). Daarmee voldoen de aangesloten partijen (m.u.v. legacy systemen) eveneens aan de BIO-normen.

Ten aanzien van wachtwoorden geldt:

- Wachtwoorden worden op een veilige manier uitgegeven (controle identiteit van de gebruiker).
- Tijdelijke wachtwoorden of wachtwoorden die standaard in software of hardware worden meegegeven worden bij eerste gebruik vervangen door een persoonlijk wachtwoord.
- Gebruikers bevestigen de ontvangst van een wachtwoord.
- Wachtwoorden zijn alleen bij de gebruiker bekend.

- Wachtwoorden bestaan uit minimaal 8 karakters, waarvan tenminste 1 hoofdletter, 1 cijfer en 1 vreemd teken.
- Wachtwoorden zijn maximaal 60 dagen geldig en mogen niet binnen 6 keer herhaald worden.

Wachtwoorden worden encrypted (haching) en opgeslagen binnen een beveiligde omgeving.

Voor het beheer en het beheersen van beheerdersaccounts wordt gebruik gemaakt van wachtwoordkluis, met logging en auditing functionaliteit. Admin-accounts zijn aanvullend voorzien van tweefactorauthenticatie.

Toegang tot Suwinet is alleen mogelijk met behulp van een gebruikerscode en een wachtwoord. Deze twee sleutels worden aan de geautoriseerde medewerker ter beschikking gesteld en mogen door deze medewerker niet aan anderen bekend worden gemaakt. De toegang verloopt via een beveiligde internetverbinding. Bij gebruik van de digitale gemeentelijke werkplek komt die internetverbinding via het netwerk van de gemeente tot stand. Ook voor de toegang tot dit netwerk is een gebruikerscode en een wachtwoord vereist. Deze kunnen niet dezelfde zijn als de gebruikerscode en wachtwoord van Suwinet.

Suwinet vraagt, wanneer voor het eerst wordt ingelogd, het wachtwoord te wijzigen in een nieuw wachtwoord, dat moet voldoen aan een aantal eisen:

1. Het wachtwoord is 90 dagen geldig; Wanneer de gebruikersbeheerder een wachtwoord verstrekt aan een Suwinet-gebruiker moet deze gebruiker het door u verstrekte wachtwoord binnen 14 dagen wijzigen anders wordt het account geblokkeerd
2. Indien een gebruiker van Suwinet langer dan 90 dagen niet inlogt op Suwinet wordt het account automatisch geblokkeerd;
3. De gebruiker heeft het eigen beheer over het wachtwoord. Een wachtwoord is strikt persoonlijk en mag niet gedeeld worden met anderen.
4. Zodra een medewerker de gemeente verlaat, wordt het account verwijderd of ontoegankelijk gemaakt.

Om te voorkomen dat derden gebruik maken van ingelogde maar onbeheerde werkplekken (de medewerker is even weggeroepen), wordt de verbinding met het netwerk na korte tijd van niet gebruik geblokkeerd en moet opnieuw met wachtwoord en inlogcode worden ingelogd. Bij het gebruik van Suwinet is het niet toegestaan om de werkplek te verlaten. Bij het verlaten van de werkplek moet de applicatie worden afgesloten en moet men het bureaublad vergrendelen.

11. Medewerkers, taken en bevoegdheden

Medewerkers gaan op verantwoorde wijze om met de persoonsgegevens die zij raadplegen via Suwinet-inkijk. Alleen toegestaan is het raadplegen van persoonsgegevens van cliënten die een uitkering PW, IOAW en of IOAZ ontvangen, bij controle van de rechtmatigheid en doelmatigheid inzake de wettelijke voorschriften. Verder gelden de volgende richtlijnen:

1. Gegevens uit Suwinet-Inkijk mogen nooit gemaild worden, niet intern en niet extern. Het gebruik van Suwinet is toegestaan, bij voorkeur binnen kantoortijd op kantoor of elders. Het geprinte materiaal moet zorgvuldig worden afgeschermd om misbruik te voorkomen. Als men gegevens uitprint van Suwinet is het niet toegestaan deze op een andere printer dan die van de gemeente Rheden uit te printen. Dit moet gebeuren met de zogenaamde secureprinter. De gegevens dienen binnen de Gebiedsteams Inkomen, Werk en re-integratie het team Advies en Ondersteuning te blijven. De uitdraaien uit Suwinet worden in het persoonsdossier dan wel de mappen van de rechtmatigheidsformulieren bewaard.
2. De persoonsdossiers worden digitaal opgeslagen dan wel bewaard in een archiefkast die wordt afgesloten als de laatste medewerker de afdeling verlaat. Bij het verlaten van de werkplek moet men zich afmelden van de applicatie. Voor uitkeringsgerechtigden die hun gegevens willen inzien en eventueel wensen te corrigeren is een protocol vastgesteld, zie bijlage Terugmelding en correctieverzoeken DKD. Er zijn in het verleden nog geen (digitale) verzoeken binnengekomen.
3. Personeel dat in dienst is bij de gemeente valt onder het ambtenarenreglement. Bij benoeming hoeft niet apart een verklaring ondertekend te worden, dat zij op verantwoorde wijze omgaan met privacygevoelige informatie. In het ambtenarenreglement is dit opgenomen. De desbetreffende medewerker wordt door de Security Officer (SO) voordat toegang tot de diverse applicaties wordt verleend, gewezen op de gebruikersafspraken en de regels over de vertrouwelijkheid. Hierbij wordt uiteraard gewezen op doelbinding en proportionaliteit van de gevoelige informatie.

   Dit wordt vastgelegd doormiddel van een bewustwordingstraining mbt suwinet. Deze training wordt afgerond binnen 3 maanden na indiensttreding.

4. Voor extern of ingehuurd personeel dat dient te beschikken over de Suwinet-inkijk applicatie is in de meeste gevallen via de inleenovereenkomst van de uitzendbureaus of de daaraan gekoppelde algemene voorwaarden de geheimhouding van vertrouwelijke gegevens door het bureau en de medewerker gewaarborgd. Bij de inlening wordt door de Kwaliteitsmedewerker een ondertekende verklaring gevraagd over de omgang met vertrouwelijke gegevens waaronder Suwinet-inkijk autorisaties. Deze verklaring wordt in het persoonsdossier (bij Personeelszaken) geborgen.

12. Taken en rollen Suwinet-inkijk

In het kader van de beveiliging is het beheer voor het gebruik van Suwinet neergelegd bij de Security Officer, ondergebracht bij het team Advies en Ondersteuning. Deze is verantwoordelijk voor het beheren van accounts. Bij indiensttreding of bij functiewisseling krijgen medewerkers indien noodzakelijk dit Beveiligingsplan 'Suwinet-Inkijk' uitgereikt en tekenen zij de bijbehorende verklaring Suwinet (zie bijlage). Dit is een belangrijk onderdeel van de privacybescherming ten opzichte van deze medewerkers. Een verzoek voor autorisatie gaat via TopDesk waarbij de Teamleider goedkeuring geeft.

13. College/Management

De verantwoordelijkheid voor het gebruik van Suwinet ligt te allen tijde bij het College van B&W en namens het college bij de managers. Het college is bestuurlijk eindverantwoordelijk voor een adequaat stelsel van procedures, afspraken en werkwijzen rondom het gebruik en beheer en de interne verantwoording daarover. Vier keer per jaar doet de Intern Controleur (IC)onderzoek naar het gebruik van Suwinet Inkijk. Daarvoor beschikt de IC over gebruikersrapportages die door het BKWI zijn klaargezet. Als er afwijkingen zijn in de trends of andere opvallende zaken, download de IC de Specifieke rapportage. In dat geval onderzoekt hij de interne systemen als C-Sam, Green Valley en of bevraagt de consulent. Dit alles om oneigenlijk of misbruik van privacygegevens te voorkomen.

Van dit onderzoek wordt een rapportage opgemaakt en ondertekend door de IC, manager en wethouder. Voor de ondertekening worden de rapportages besproken met de manager. De manager bespreekt het rapport met de wethouder. De verantwoordelijkheid om toegang te verlenen tot de gegevens behorend bij Suwinet-Inkijk berust functioneel gezien bij de verantwoordelijke teammanager en teamleider en wordt technisch uitgevoerd door de Applicatiebeheerder.

14. Security officer/applicatiebeheerder

Het gebruik van Suwinet vindt plaats onder toezicht van een Security Officer (SO). De SO beheert beveiligingsprocedures en -maatregelen in het kader van Suwinet, zodanig dat de beveiliging van Suwinet overeenkomstig wettelijke eisen is geïmplementeerd. De SO adviseert over en bevordert de beveiliging van Suwinet, verzorgt rapportages over de status met betrekking tot de beveiliging van Suwinet, zorgt dat de maatregelen worden nageleefd, evalueert de uitkomsten en adviseert en doet voorstellen tot implementatie c.q. aanpassing van plannen op het gebied van de beveiliging van Suwinet. De SO rapporteert en adviseert de teamleider Advies en Ondersteuning en schaalt bij een meningsverschil/incidentenprocedure zo nodig op naar een hoger echelon.

Jaarlijks wordt het beveiligingsplan Suwinet gecontroleerd op actualiteit en volledigheid. Wijzigingen worden in een addendum toegevoegd. Vanaf 2019 stellen we het Beveiligingsplan een maal per 3 jaar vast. Voor het eerst in 2021.

De Security Officer is verantwoordelijk voor het beheren van de accounts van zowel Suwinet inkijk als de applicatie Liaan, die wordt gebruikt voor DKD inlezen. Gebruikers krijgen een persoonlijk inlogaccount. Alvorens toegang tot Suwinet Inkijk mogelijk is, dient de gebruiker in te loggen in een beschikbaar systeem op basis van een inlogaccount met een wachtwoord, gecombineerd met een token. In de controle door de Security Officer wordt ook bekeken of een actualisering van het beveiligingsplan noodzakelijk is. Als dit het geval is, volgt een voorstel tot actualisering aan het managementteam en het college van B&W. De Security Officer onderzoekt per kwartaal of de toegangsverlening volgens proces verloopt. Daartoe spreekt zij met de betrokkenen, zoals deze in dit plan zijn vermeld. Tevens kan de Security Officer de volgende bronnen raadplegen:

1. De getekende verklaringen rechtmatig gebruik Suwinet
2. De bijgewerkte autorisatiematrix

Bovengenoemde taken behoren tot de genoemde functie en gaan over op de vervanger van de functionaris bij afwezigheid.

15. Intern Controleur

De (logging)-gegevens over het gebruik van Suwinet-Inkijk en Liaan worden uitgevraagd door de Intern controleur. Hij controleert periodiek gebruikersrapportages. Bij trendafwijking wordt een specifieke rapportage opgevraagd. De resultaten van deze controle worden teruggekoppeld aan de desbetreffende leidinggevende. De leidinggevende bespreekt de resultaten 4x per jaar met de portefeuillehouder.

Taken:

- Vier keer per jaar controle loggin gegevens. Doel: controleren of het gebruik van de gegevens binnen Suwinet-inkijk, Suwinet inlezen en DKD inlezen (Liaan) plaatsvindt binnen de wettelijke kaders en in overeenstemming met de doelen die de organisatie hiertoe heeft geformuleerd

Bovengenoemde taken behoren tot de genoemde functie en gaan over op de vervanger van de functionaris bij afwezigheid.

Een logregel bevat minimaal:

a. de gebeurtenis;

b. de benodigde informatie die nodig is om het incident met hoge mate van zekerheid te herleiden tot een natuurlijk persoon;

c. het gebruikte apparaat;

d. het resultaat van de handeling;

e. een datum en tijdstip van de gebeurtenis.

16. Teamleiders

De teamleiders van het team Inkomen, Werk en re-integratie en het Team Advies en Ondersteuning zijn samen verantwoordelijk voor het gebruik en de beveiliging van Suwinet-inkijk.

17. Gebruikersrollen en autorisaties

Er zijn verschillende functies waarin Suwinet-inkijk gebruikt wordt voor het raadplegen van cliëntgegevens/informatie. Binnen Suwinet wordt voor de gemeente een aantal gegevens afgeschermd omdat deze voor de gemeente niet functioneel zijn. Afschermen van een gedeelte van de voor de gemeente beschikbare gegevens is technisch mogelijk, maar is niet functioneel.

Bij punt 20 en 21 volgt per functie wie in welke gevallen Suwinet-inkijk en Suwinet inlezen mag gebruiken. We spreken in die gevallen van geoorloofd gebruik. Wordt Suwinet om andere redenen gebruikt dan zoals hieronder verwoord, dan is er in principe sprake van ongeoorloofd gebruik.

18. Autorisaties toekennen

Bij het toekennen van autorisaties gelden vanuit het oogpunt van de taakstelling en privacy-bescherming de volgende uitgangspunten:

1. Alleen medewerkers die Suwinet-gegevens nodig hebben voor het uitvoeren van een wettelijke taak krijgen toegang tot Suwinet-Inkijk en Suwinet inlezen.
2. In de gemeentelijke organisatie zijn dat in ieder geval geen andere personen dan medewerkers van het Gebiedsteam Inkomen en Werk en re-integratie en een gering aantal van het team Advies en Ondersteuning.
3. Autorisaties worden toegekend op basis van 'need-to-know': alleen de informatie die nodig is om de functie uit te voeren mag opgevraagd worden.
4. Gemeenten zijn verplicht het Burgerservicenummer (BSN) in de administratie vast te leggen. Dit betekent dat van ieder persoon van wie informatie opgezocht moet worden het BSN bekend is. Informatie via Suwinet-inkijk is daarom alleen via het BSN te benaderen.
5. Autorisaties waarbij op andere of meer zoeksleutels dan alleen het BSN naar informatie gezocht kan worden, worden alleen toegekend aan preventie en SR (Sociale Recherche).
6. Bij vertrek van een medewerker of verandering van functie worden de toegekende autorisaties ingetrokken, dan wel aangepast aan de nieuwe functie door de Teamleider Inkomen, Werk en re-integratie of manager Team Advies en Ondersteuning. Verlopen autorisaties blijven staan zolang de medewerker in dienst is.

19. Medewerkers Sociale Recherche en de preventiemedewerkers

1. Afhandeling maandelijkse signalen Inlichtingen Bureau (IB);
2. Controle van tips zowel intern als extern;
3. Fraudesignalen en onderzoeken;
4. Bij preventieonderzoeken en thematische onderzoeken;
5. Suwinet inlezen en of DKD inlezen (Liaan)

Ad 1.

Liaan

De medewerkers SR (2 personen) gebruiken de Internetapplicatie Liaan voor frauderegistratie, herberekeningen en afhandeling van de signalen van het IB. Het zogenaamde Suwinet inlezen en DKD inlezen vindt met behulp van deze applicatie plaats.
Als afnemende en inlezende organisatie van Liaan heeft de gemeente gegevens van beveiliging geïmplementeerd. Maatregelen zijn genomen om doelbinding en beveiliging van DKD gegevens te waarborgen.

In Liaan is een faciliteit beschikbaar om doelbinding en beveiliging van de DKD gegevens te toetsen. Het inlezen en voorinvullen van DKD-gegevens is ten behoeve van SUWI-taken. De tool maakt het mogelijk per gebruiker een overzicht samen te stellen van de door de gebruiker geraadpleegde gegevens.
Iedere bevraging wordt gelogd. Bij het loggen worden de volgende gegevens opgeslagen: Datum, Tijd, Partij Suwi (gemeente), Gebruiker, Applicatie, Doelbinding, Bericht, BSN, Kenteken. Hierdoor kan inzage worden verkregen welke BSN-nummers en kentekens bevraagd zijn. Wij schatten in dat het risico op oneigenlijk dan wel misbruik gering is, gelet op het zeer beperkte aantal gebruikers. Per kwartaal toetst de Intern Controleur de raadplegingen van de gebruikers. Hierbij wordt gekeken of de gebruiker de BSN ’s en of kentekens heeft geraadpleegd die nodig zijn voor onderzoek binnen haar vakgebied.
De functioneel beheerder is applicatiebeheerder en gebruikersbeheerder om de rechten te beheren. De Intern Controleur doet de logincontroles zoals deze ook voor Suwi-Inkijk worden gedaan.

20. Consulent, financieel en administratief mdw, kwaliteits- en juridische mdw

1. Aanvragen ogv de PW, Ioaw, Ioaz, Bbz uitkering, verhaal en beslag;
2. Heronderzoeken (zowel rechtmatigheids- als doelmatigheidsonderzoeken);
3. Debiteuren(her)onderzoeken ter vaststelling van actuele woonplaats, draagkracht, hoogte inkomen, werkgever etc.;
4. Verwerking, controle van de maandelijkse mutatieformulieren en in die gevallen ter beoordeling van de consulent/medewerker.

21. Rollen binnen gebiedsteams

De functies binnen de gemeente die geautoriseerd zijn om gebruik te maken van Suwinet-Inkijk liggen vast in rollen per gebiedsteam.

Zo zijn onderstaande gebruikersrollen voor Inkomen, Werk en re-integratie en Advies en Ondersteuning:

1. Consulenten uitkeringsadministratie, medewerkers financiële administratie;
2. Consulenten werk en inkomen;
3. Kwaliteitsmedewerkers en intern controleur;
4. Medewerkers sociale recherche en de preventiemedewerkers. (‘zware rollen’)
5. Inburgering

Schema functies en toegang tot gebruikersrollen voor Suwinet-Inkijk

Medewerker/functie	Gebruikersrol	(Gebieds)team
Consulent werk	Consulent werk	Werk en re-integratie
Consulent inkomen	Consulent inkomen	Inkomen
Kwaliteitsmedewerker	Consulent inkomen	Team Advies en Ondersteuning
Medewerkers financiële administratie	Consulent inkomen	Team Advies en Ondersteuning
Administratieve medewerker uitkeringenadministratie	Consulent inkomen	Inkomen
Sociale Rechercheur, preventiemedewerkers en adm.medewerker SR	Consulent fraude	Team Advies en Ondersteuning
Functioneel beheerder Werk en Inkomen en Intern controleur	Gebruiksbeheerder	Team Advies en Ondersteuning

22. Instructie medewerkers

Medewerkers worden om verschillende redenen geautoriseerd voor het gebruik van deze gegevens. In de aan hun te geven instructie (zie bijlage) zal duidelijk moeten worden gemaakt dat zowel dienstverlening als controle te ver kunnen doorschieten: Gegevens inzien kan en moet, maar alleen voor zover het nodig is voor het uitvoeren van de opgedragen taak.

Voor het werken en omgaan met persoonsgegevens is vanuit de Europese Unie een aantal regels opgesteld, die zijn verwoord in verschillende wet- en regelgeving. Daaruit zijn gedragsregels afgeleid die gelden voor medewerkers van de gemeente (Gebiedsteams Inkomen, Werk en re-integratie en Team Advies en Ondersteuning) in relatie tot hun werkzaamheden, in het bijzonder bij het gebruik van Suwinet-Inkijk en DKD inlezen.

23. Functiescheiding

Er zijn verschillende functies waarin Suwinet-inkijk gebruikt wordt voor het raadplegen van cliëntgegevens/informatie. De taken en verantwoordelijkheidsgebieden zijn gescheiden om gelegenheid voor onbevoegde of onbedoelde wijziging of misbruik van de bedrijfsmiddelen van de organisatie te verminderen. Hiervoor zijn onderstaande taken bij verschillende personen belegd:

1. Uitvoering van taken (het gebruik van Suwinet);
2. Het beheer van autorisaties (toegang verlenen tot Suwinet);
3. Kwaliteitszorg en borging van rechtmatig gebruik (controle op gebruik van Suwinet);
4. Management (beslissen over bevoegdheden van functiegroepen, en/of individuele medewerkers, uitdragen belang goed gebruik, bijsturen na oneigenlijk gebruik, optreden na misbruik Suwinet);
5. Opvragen rapportages.

In het toekennen van autorisaties is de functiescheiding als volgt verwerkt:

1. Verlenen toegang (betreffende teamleider of teammanager in combinatie met Applicatiebeheerder) gescheiden van gebruik (alle overige gebruikers van Suwinet-Inkijk en DKD inlezen).
2. Beveiligingsmaatregelen alsook advisering over gebruik en beveiliging Suwinet zijn beide belegd bij de Security Officer. Echter ook de medewerker Interne Controle heeft een eigen rol in de controle op de beveiliging en processen rondom Suwinet. Deze IC-medewerker rapporteert zelfstandig onder andere aan het MT en B&W. Hiermee is deze scheiding van taken ondervangen.
3. De autorisaties worden met inachtneming van deze uitgangspunten op verzoek van de betreffende teamleider of teammanager toegekend door de Applicatiebeheerder. In het verzoek wordt gemotiveerd aangegeven waarom aan een (groep) gebruiker(s) een bepaalde autorisatie moet worden toegekend.
4. Raadplegen van Suwinet-Inkijk in andere situaties wordt via de whitelist vastgelegd. In de applicatie Liaan bestaat geen whitelist. Een BSN raadplegen van een cliënt die onbekend is in het cliëntvolgsysteem in verband met een rechtmatigheids- en/of fraudeonderzoek wordt door de medewerker zelf geregistreerd om dit indien nodig achteraf te kunnen verantwoorden aan de medewerker Interne Controle.

Er is geen capaciteit om tot verdere functiescheiding te komen. De taken met betrekking tot Suwi vormen geen dagtaak. Ze zijn van een zodanig geringe omvang dat iemand dit naast zijn reguliere werk doet. Daarom zijn de taken bij de meest logische functionaris belegd.

24. Proces toekennen autorisaties

1. De medewerker die in dienst komt (of tijdelijk wordt ingehuurd) en voor de uitoefening van zijn taak het gebruik van Suwinet nodig heeft, wordt op verzoek van de Teamleider Inkomen en Werk en re-integratie geautoriseerd door de Suwinetbeheerder. Dit verzoek wordt neergelegd in het "meldingsformulier in dienst nieuwe medewerkers" waarin alle organisatiebreed te doorlopen stappen bij het in dienst komen van een medewerker zijn vastgelegd. In het "meldingsformulier in dienst nieuwe medewerkers" wordt vastgelegd dat de medewerker geautoriseerd moet worden voor Suwinet en welk gebruikersprofiel (rol) aan hem wordt toegekend.
2. Wanneer Suwinet om andere redenen wordt gebruikt, dan is er in principe sprake van ongeoorloofd gebruik. Over het algemeen geldt dat slechts mag worden geraadpleegd, indien die stap binnen het werkproces expliciet is beschreven.
3. Consulenten mogen raadplegen bij het behandelen van aanvragen of melding dat belanghebbende een uitkering wil aanvragen, rechtmatigheidsonderzoeken en tussenonderzoeken voor zover het de Participatiewet, Ioaw, Ioaz, Bbz of een andere door de teams uitgevoerde regeling betreft. Er is een zodanig onderscheid gemaakt in functie en rol binnen de autorisatiestructuur van Suwinet dat de medewerker de voor hem/haar van belang zijnde gegevens kan raadplegen.
4. Medewerkers die verantwoordelijk zijn voor terugvordering en verhaal mogen raadplegen bij onderzoeken die samenhangen met verhaal op onderhoudsplichtigen of vorderingen. Dit bijvoorbeeld ter vaststelling van woonplaats, draagkracht, inkomen of werkgever.
5. De administratief medewerker mag raadplegen om standaard uitdraaien voor het onderzoek van de consulent Werk en Inkomen te maken.
6. De medewerker uitkeringsadministratie mag gegevens uit Suwinet-Inkijk raadplegen. Dit ten behoeve van de berekening en uitbetaling van de uitkering.
7. Kwaliteitsmedewerkers mogen raadplegen om besluiten te kunnen toetsen.
8. De medewerkers van team Burgerzaken mogen de gegevens uit Suwinet-Inkijk raadplegen om adresonderzoeken te behandelen.
9. Handhaving (Sociaal Rechercheur en Preventie) mag raadplegen bij het behandelen van aanvragen of melding dat belanghebbende een uitkering wil aanvragen, rechtmatigheidsonderzoeken en tussenonderzoeken voor zover het de Participatiewet, Ioaw, Ioaz, Bbz of een andere door de teams uitgevoerde regeling betreft.

   Er is een zodanig onderscheid gemaakt in functie en rol binnen de autorisatiestructuur van Suwinet dat de medewerker de voor hem/haar van belang zijnde gegevens kan raadplegen. Bij de onderzoeken wordt telkens de afweging gemaakt over noodzaak, subsidiariteit en proportionaliteit van het instrument wat wordt ingezet. Aan deze medewerkers zijn de zgn 'zware rollen' toegekend.
10. Voor de medewerkers van SR is er een internetapplicatie Liaan beschikbaar. Hierin zitten modules Herberekenen, Inlichtingenbureau en Frauderegistratie. Tevens gebruiken we dit voor DKD-inlezen.

11. De gegevensbeheerder en de daarbij aangesloten medewerkers mogen raadplegen om onderzoek in te stellen naar aanleiding van de logging gegevens.

25. Wijzigen autorisatie

- De werkzaamheden van medewerkers kunnen veranderen. Dit kan een uitbreiding of beperking van de toegekende Suwinet rollen betekenen. Wijzigingen als gevolg van veranderende taken doorlopen dezelfde stappen als bij een eerste autorisatie-verlening.
- De Security Officer besteedt in deze gevallen in het bijzonder aandacht aan het voorkomen van een onbedoelde stapeling van bevoegdheden. Hiermee wordt bedoeld dat niet meer benodigde autorisatie-rollen ook daadwekelijk worden ingetrokken bij de toekenning van nieuwe rollen die vanwege het nieuwe takenpakket rechtmatig noodzakelijk zijn en dat de verleende autorisatie afgestemd doelmatig blijft.

26. Whitelist

Persoonsgegevens zijn per definitie privacygevoelig en dienen met de hoogst mogelijke zorgvuldigheid te worden gebruikt en behandeld.
Voor het gebruik van Suwinet-Inkijk dienen medewerkers te zijn geautoriseerd. Daarmee is de toegang tot gegevens beperkt tot personen die uitvoering geven aan deze genoemde wettelijke taak. Op dit moment kan een geautoriseerde medewerker in principe gegevens opvragen van iedere in Nederland woonachtige persoon. Dit betreft dan ook personen waar geen dienstverleningsrelatie mee is op basis van de gemeentelijke wettelijke taken. De gegevensraadpleging is dus niet begrensd tot de 'eigen' burgers. Het zou kunnen leiden tot raadplegingen van gegevens van burgers waarmee geen dienstverleningsrelatie mee is. Dit is onwenselijk.
Om dit tegen te gaan gebruiken we nu binnen Suwinet-Inkijk een filtermechanisme, de zogenaamde 'whitelist'. Deze whitelist bevat alleen BSN's van personen waarmee de gemeente een dienstverleningsrelatie heeft of heeft gehad. Is die relatie er niet (geweest), dan krijgt de medewerker in principe geen toegang tot de gegevens.
Indien de raadpleging toch noodzakelijk is kan de medewerker gebruik maken een zogenaamde escape-functie. Dit filtermechanisme zorgt voor een veilig en proportioneel gegevensgebruik door de medewerker en draagt bij aan de privacy van de burger.

Wie staan er op de whitelist

- Alle klanten en hun eventuele partners die een uitkering levensonderhoud of bijzondere bijstand ontvangen of in de **afgelopen maanden** hebben ontvangen, een openstaande schuld aan de organisatie hebben of onderhoudsplichtig zijn.
- Deze klanten blijven op de whitelist staan tot een half jaar na het beëindigen van de regeling.

Wie mag er gebruik maken van de escape-functie

Gekozen is om iedere consulent de toegang tot de escape-functie te geven. Indien een medewerker persoonsgegevens opvraagt van een BSN dat niet op de whitelist staat, verschijnt een melding op zijn scherm. Alleen een medewerker met een autorisatie voor de escapefunctie kan toch doorgaan. Er zal moeten worden aangegeven waarom de escapefunctie wordt gebruikt.
Er is geëvalueerd of de escapefunctie voor iedere consulent noodzakelijk is. Dit blijkt handiger te zijn omdat geen consulent in dienst is die zich alleen met 'nuggers' (niet-uitkeringsgerechtigden) bezighoudt.

Hoe vaak wordt de whitelist geactualiseerd

Wekelijks wordt er een actuele lijst geüpload bij het BKWI om een zo actueel mogelijk bestand te verkrijgen, waardoor het gebruik van de escapefunctie zo veel mogelijk wordt voorkomen. Deze taak zal worden uitgevoerd door de Security Officer. Indien deze persoon niet aanwezig is zal dit door de intern controleur worden uitgevoerd.

27. Misbruik en beveiligingsincidenten

Bij controle van het gebruik kan er sprake zijn van constateringen die afwijken van het normale gebruiksbeeld. In dit geval wordt er een specifieke rapportage opgevraagd. Indien deze rapportage daar aanleiding toe geeft stelt de Security Officer een onderzoek in en betrekt daarbij altijd de volgende personen;

1. Intern controleur
2. Teamleider Inkomen en Werk en re-integratie/ Teammanager Advies en Ondersteuning.

Onderzocht wordt of er sprake was van doelmatig en rechtmatig gebruik van de Suwinet inkijk voorziening. Het kan nodig zijn met betrokken medewerker te spreken om dit uiteindelijk vast te stellen.

Indien er geen misbruik is geconstateerd is hiermee het onderzoek ten einde. De gegevens kunnen geanonimiseerd in de rapportage verwerkt worden.

Bij geconstateerd misbruik zal de SO een rapportage opstellen waarin de zwaarte van het misbruik omschreven wordt en deze aan de leidinggevende richten. Zo nodig wordt er opgeschaald. Er kan sprake zijn van de situatie dat misbruik geconstateerd is en dat de medewerker die hier verantwoordelijk voor is niet meer bij de gemeente werkzaam is. In deze situatie wordt beoordeeld welke stappen ondernomen worden. Hiertoe behoort ook het eventueel inlichten van een nieuwe werkgever.

Als er beveiligingsincidenten (waaronder datalekken) optreden worden gemeentelijke procedures gevolgd voor het melden en afhandelen van beveiligingsincidenten (zie ook paragraaf 4.d). Indien deze incidenten gevolgen hebben voor de beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid van SUWInet of Liaan zal de gemeentelijke CISO worden betrokken bij de afhandeling van deze incidenten.

28. Misbruik en sancties

Er wordt onderscheid gemaakt tussen vermoedelijk misbruik en geconstateerd misbruik. Een sanctie wordt alleen toegepast bij misbruik. Opzettelijk onjuist gebruik wordt aangemerkt als misbruik. Indien er sprake is van misbruik door een medewerker, informeert de Security Officer Suwinet de verantwoordelijke teamleider of teammanager. Deze heeft een informerend gesprek met de medewerker. Dit gesprek wordt gerapporteerd richting de Security Officer Informatieveiligheid, MT en college van Burgemeester & wethouders (B&W) omdat hier sprake is van een ernstig veiligheidsincident. Als het om een Rozendaalse klant gaat, wordt de Ciso van Rozendaal betrokken.

Onder ernstig misbruik wordt in ieder geval verstaan het beschikbaar stellen van gegevens van burgers aan derden voor commerciële doeleinden. De Security Officer meldt gebleken misbruik aan de Teamleider of verantwoordelijke manager met een advies over de ernst van dit misbruik. De sanctie wordt afgestemd op de ernst van het misbruik en de omstandigheden. Ernstig misbruik kan leiden tot strafontslag of bij ingeleend personeel tot het onmiddellijk beëindigen van de inleenverhouding en melding aan de uitlener.

Conform de Ambtenarenwet en de CAR/UWO zijn rechtspositionele maatregelen mogelijk. De zwaarte van de sanctie is ter beoordeling aan de werkgever. Op basis van hetgeen in de CAR-UWO is beschreven aan disciplinaire maatregelen (van berisping tot ontslag op staande voet) bepaalt de werkgever de zwaarte van de disciplinaire maatregel. De medewerker wordt hiervan schriftelijk in kennis gesteld. Tegen deze beslissing is bezwaar en beroep mogelijk. Bij ernstige vergrijpen kan ook het strafrecht in beeld komen.

Onjuist gebruik leidt tot een nadere instructie, waarschuwing of sanctie bij de betrokken medewerker. Onjuist gebruik is:

1. Elk gebruik dat niet ten dienste staat van de uitkeringsverlening;
2. Het opvragen van gegevens ten behoeve van derden;
3. Het verstrekken van die gegevens aan derden.

Incidentele fouten zoals het ingeven van een verkeerd BSN–nummer wordt niet gezien als onjuist gebruik.

IV.Communicatie

De medewerker is altijd zelf bij zijn of haar werkzaamheden verantwoordelijk voor het voorkomen van oneigenlijk gebruik van informatie door derden. In bijlage 1 'Regels bij beveiliging van persoonsgegevens' is de lijst opgenomen met 'gouden tips' en aandachtspunten.

Het beveiligingsplan Suwinet is van toepassing op iedereen die gebruik maakt van Suwinet-Inkijk binnen de gemeente. Het plan wordt beschikbaar gesteld op het intranet en in het Handboek Schulinck. Van deze publicatie worden de betreffende medewerkers per mail op de hoogte gesteld.

Het binnen de gemeente geldende informatieveiligheidsbeleid (inclusief instructies en protocollen) is op iedereen van toepassing die gebruik maakt van Suwinet-Inkijk. Bestaande gebruikers zijn op de hoogte; nieuwe gebruikers worden op de hoogte gesteld.

Het plan wordt na vaststelling actief gecommuniceerd met de medewerkers. Het beveiligingsplan moet actief binnen de eigen organisatie worden uitgedragen en om te borgen dat haar medewerkers op de hoogte zijn van de inhoud en betekenis.

Hierdoor weten medewerkers welk gedrag de organisatie van hen verwacht én weten ze dat er gegevens worden bewaard waarmee het gedrag kan worden gecontroleerd. Van dat laatste moeten ze zich bewust zijn in relatie tot hun eigen privacy en dat van de klant. De organisatie kan de opgeslagen gegevens niet lukraak gebruiken: er moeten redelijke gronden zijn om de privacy van medewerkers binnen te treden.

Jaarlijks wordt dit onderwerp geagendeerd voor de overleggen. Alle gebruikers worden er minimaal twee keer per jaar in een periodiek overleg op geattendeerd dat ze kennis moeten nemen van het plan. Nieuwe medewerkers worden via de kwaliteitsmedewerker op het plan gewezen met de opdracht er kennis van te nemen.

Uitgangspunten:

- Minimaal twee keer per jaar vindt in het werkoverleg van het Team Inkomen, Werk en re-integratie en bij de gebruikers van Team Advies en Ondersteuning een bespreking plaats over het onderwerp. Alle gebruikers worden er dan op geattendeerd dat ze kennis moeten nemen van het plan. De Security Officer en kwaliteitsmedewerker zijn hierbij aanwezig en van dit werkoverleg wordt een verslag gemaakt.

- Nieuwe medewerkers worden door de Security Officer en kwaliteitsmedewerker op het plan en de daarin opgenomen Suwinet "handreiking voor gebruik" gewezen met de opdracht er kennis van te nemen.

- De nieuwe medewerker wordt er op gewezen dat van zijn of haar raadplegingen op Suwinet logging gegevens worden vastgelegd. Hierdoor vernemen medewerkers welk gedrag de organisatie van hen verwacht én weten ze dat er gegevens worden bewaard waarmee het gedrag kan worden gecontroleerd .

- Van dat laatste moeten ze zich bewust zijn in relatie tot hun eigen privacy en die van de klant. De organisatie kan de opgeslagen gegevens echter niet lukraak gebruiken, er moeten redelijke gronden zijn om de privacy van medewerkers binnen te treden.

- Zij krijgen ter ondertekening de "Verklaring rechtmatig gebruik Suwinet" (zie bijlage) aangeboden. Het ondertekenen van de verklaring is een belangrijk onderdeel van de bewustwording van de medewerker.

29. Evaluatie

Betrokkenen houden jaarlijks een evaluatiebijeenkomst. Het beveiligingsplan Suwinet wordt jaarlijks geëvalueerd en een maal per 3 jaar vastgesteld.
Bij de evaluatie maken we zo nodig een addendum.

Bijlage 1 Regels bij beveiliging van persoonsgegevens

Regels bij beveiliging van persoonsgegevens in relatie tot verkregen Suwi gegevens

Voor het werken met en de omgang met persoonsgegevens zijn vanuit de Europese Unie een aantal regels opgesteld, die zijn verwoord in verschillende wet- en regelgeving. Concreet kunnen deze regels in relatie tot de SUWI wetgeving als volgt worden vertaald:

1. Beheren van wachtwoorden

De werkplekken (inlog computers) zijn beveiligd door middel van wachtwoorden met een aanvullend gebruikersnummer (token). De werknemer moet zijn wachtwoord invoeren alvorens de pc gebruikt kan worden. De Suwinet-inkijk applicatie heeft een eigen wachtwoord. Bij het gebruik van Suwinet is het niet toegestaan om de werkplek te verlaten. Bij het verlaten van de werkplek moet de applicatie worden afgesloten en moet men zich op de computer afmelden.

2. Melden van beveiligingsincidenten

Het is belangrijk dat beveiligingsincidenten worden gemeld bij de applicatiebeheerder van Suwinet en of bij de Servicedesk. Door de Servicedesk worden alle incidenten vastgelegd in Topdesk en bewaakt door de teammanager of teamleider. De rapportages hiervan gaan ook naar de CISO. Voorbeelden van incidenten zijn: een virusmelding op het systeem of een inbraak of poging tot inbraak.

3. Geheimhoudingsplicht

Binnen de Gebiedsteams Inkomen, Werk en re-integratie en Team Advies en Ondersteuning wordt met persoonsgegevens gewerkt. Voor het werken met en de omgang met persoonsgegevens zijn vanuit de Europede Unie een aantal regels opgesteld, die zijn verwoord in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). In de wet SUWI en in het ambtenarenrecht zijn geheimhoudingsbepalingen opgenomen, waarin wordt aangegeven dat de persoonsgegevens niet verder bekend mogen worden gemaakt dan voor de uitoefening van de functie noodzakelijk is. Van extern personeel wordt hetzij via de inleenovereenkomst met de uitzendorganisatie, hetzij via een ondertekende verklaring de geheimhouding gevraagd.

4. Gedragscode internet- en e-mailgebruik

De gemeente hanteert een protocol voor gebruik van email en internet. In dit protocol is aangegeven hoe de medewerkers behoren om te gaan met e-mail en internet op de werkplek. Tevens bevat dit protocol regels voor de manier waarop het gebruik van externe e-mail en internet wordt geobserveerd. Het protocol is voor alle medewerkers van de gemeente te raadplegen op het gemeentelijke Intranet.

5. Kennisnemen van het informatiebeveiligingsbeleid

Het binnen de gemeente geldende informatiebeveiligingsbeleid, incl. het Beveiligingsplan Suwi met instructies en protocollen is op iedereen binnen de Gebiedsteams Inkomen, Werk en re-integratie en TAO van toepassing die gebruik maakt van Suwinet-inkijk. Alle gebruikers hebben een exemplaar van het beveiligingsplan ontvangen en alle nieuwe medewerkers/gebruikers (ook gedetacheerde medewerkers) ontvangen via de SO of kwaliteitsmedewerker een exemplaar.

Gebruikers van Suwinet-inkijk moeten weten dat over hen gegevens worden vastgelegd en verzameld. Dit is een belangrijk onderdeel van de privacybescherming ten opzichte van deze medewerkers. In het beveiligingsplan is hier uitgebreid aandacht aan besteed.

Een aantal keren per jaar en bij de evaluatie van het beveiligingsplan wordt dit onderwerp geagendeerd voor het werkoverleg.

6. Gegevensverstrekking aan derden via de telefoon

Het uitgangspunt is dat er met terughoudendheid aan verzoeken om telefonische informatie over betrokkenen wordt tegemoetgekomen. Het voeren van telefoongesprekken brengt namelijk de risico's met zich mee dat de identiteit van de gesprekspartner verkeerd wordt vastgesteld of dat persoonsgegevens worden verstrekt aan personen die geen recht op informatie hebben. In principe wordt er dan ook geen telefonische informatie over klanten verstrekt aan personen of instanties die beweren namens betrokkene te bellen.

In die gevallen kan er een schriftelijk verzoek worden ingediend, voorzien van een machtiging. Bij een verzoek om telefonische informatieverstrekking van een ketenpartner wordt de verzoeker teruggebeld via het algemene nummer van de (vestiging van de) ketenpartner met het verzoek te worden doorverbonden. Dit terugbellen kan achterwege blijven indien verzoek afkomstig is van een vaste contactpersoon.

7. Clear desk en clear screen policy

De vertrouwelijke omgang met persoonsgegevens houdt onder andere in dat elke werkplek zodanig is ingericht, dat onbevoegden niet de beschikking kunnen krijgen over deze informatie. Vertrouwelijke gegevens mogen niet onbeheerd op het bureau achterblijven. Dossiers worden bewaard in een kast die na werktijd wordt gesloten. Bezoekers dienen zich bij binnenkomst in het gemeentehuis eerst te melden bij de receptie. De werkplekken bevinden zich achter beveiligde deuren. De kans is daarom gering dat onbevoegden zonder te worden opgemerkt toegang krijgen tot de werkplek van de medewerkers. Clear screen betekent dat het werkstation moet worden vergrendeld met behulp van schermbeveiliging (met wachtwoord). De screensaver is zodanig ingesteld dat na een x-aantal minuten de schermbeveiliging intreedt. Dit is door de afdeling Systeembeheer voor iedere medewerker standaard ingesteld.

8. Geen vertrouwelijke gegevens in de prullenbak

De correcte omgang met vertrouwelijke gegevens – waaronder persoonsgegevens – is erg belangrijk binnen de betreffende teams. Ook het vernietigen van deze gegevens moet op een veilige manier plaatsvinden. Daarom zijn er op iedere kamer speciale afgesloten bakken geplaatst, waarin het te vernietigen materiaal verzameld wordt. De verzamelde vertrouwelijke gegevens worden regelmatig aangeleverd bij het vernietigingsbedrijf. Vertrouwelijke gegevens dienen niet terecht te komen in een prullenbak.

9. Aanspreken van onbekende personen

In het geval dat een medewerker van de betreffende teams een voor hem/haar onbekende persoon in de gang van de afdeling tegenkomt waar officieel geen publiek zonder begeleiding mag komen, spreekt de medewerker deze persoon aan, zichzelf voor te stellen en de persoon in kwestie te vragen wat hij/zij hier doet. Personen die niet bevoegd zijn om zich op deze plek te bevinden worden hierdoor op deze overtreding gewezen. Het is de taak van de medewerker om hen beleefd maar duidelijk de weg naar het publieke gedeelte van het gebouw te wijzen en ze daar naar toe te begeleiden.

10. De dagelijkse werkzaamheden tegenover informatiebeveiliging

Informatieveiligheid is uitermate belangrijk voor het werk binnen de Gebiedsteams Inkomen, Werk en re-integratie en TAO waar veelvuldig met privacygevoelige informatie wordt gewerkt en hoort dan ook bij de professionele en bekwame uitvoering van het werk. Ook cliënten vertrouwen op een zorgvuldige wijze van verwerken van hun gegevens. Reden waarom middels het werkoverleg geregeld aandacht aan dit onderwerp besteed dient te worden.

11. Thuiswerken

Binnen de betreffende teams is het van essentieel belang om op een correcte wijze om te gaan met vertrouwelijke gegevens, waaronder persoonsgegevens. Tevens is dit een belangrijk aandachtspunt voor het thuiswerken. Specifiek voor het thuiswerken zijn er interne richtlijnen. Hierin staat onder andere dat thuis de papieren werk-informatie goed wordt opgeborgen, c.q. niet zomaar rondslingert. Via de eigen internetverbinding thuis log je eerst in op het systeem van de gemeente Rheden. Dit gaat middels een inlogaccount met een wachtwoord en een token (een apparaatje met aanvullend gebruikersnummer). Printen op de eigen thuisprinter is niet toegestaan en niet direct mogelijk.

Vanwege de coronapandemie is thuiswerken de regel geworden in plaats van uitzondering.

Bijlage 2 Protocol inzage in Suwinet door cliënt en/of gemachtigde

Protocol inzage in Suwinet door cliënt en/of gemachtigde

Om de privacy van de cliënt te waarborgen is zorgvuldigheid in de omgang met diens gegevens vereist. In bepaalde, in de hieronder beschreven gevallen, is gegevensinzage door derden mogelijk.

De via Suwinet-inkijk opvraagbare gegevens zijn alleen in elektronische vorm te zien. De gegevens mogen niet lokaal worden opgeslagen (op de harde schijf of op diskette).

Hieronder volgt een handleiding voor een aantal situaties waar de Suwi-gebruiker mee te maken kan krijgen.

Protocol AVG: https://www.rheden.nl/Footer/Privacy/AVG_verzoek_indienen

INZAGE

1. De cliënt verzoekt om inzage, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling, in diens gegevens

- Stel de identiteit van de cliënt vast aan de hand van een geldig legitimatiebewijs (rijbewijs, paspoort, etc.);
- Vraag om het burgerservicenummer (BSN) van de cliënt;
- Stel vast dat het BSN is ontleend aan een officieel document (ID-bewijs, paspoort etc.)
- Maak een uitdraai van de geraadpleegde gegevens of laat de cliënt meekijken op het scherm;
- Berg (mogelijk tweede) uitdraai onmiddellijk op in het cliëntendossier of vernietig eventueel uitgedraaid exemplaar;
- Beëindig inkijksessie.

Het is mogelijk dat een cliënt telefonisch vraagt om een uitdraai van zijn/haar gegevens. In dat geval dient de client verwezen te worden naar zijn/haar consulent of moet een schriftelijk verzoek indienen, dat binnen de wettelijk verplichte termijn dient te worden afgehandeld.
Indien de cliënt inzage wil in al zijn/haar gegevens die bij een ketenpartner zijn geregistreerd, dient de klant te worden verwezen naar de betreffende ketenpartner.

2. Gemachtigde verzoekt schriftelijk om inzage in cliëntgegevens

- Stel vast dat de machtiging schriftelijk is gegeven en nauwkeurig omschreven;
- Stel de identiteit van de gemachtigde vast aan de hand van een geldig legitimatiebewijs (ID-bewijs, paspoort, etc.);
- Stel de identiteit van de cliënt vast aan de hand van een geldig legitimatiebewijs (ID-bewijs, paspoort, etc.);
- Vraag om het BSN van de cliënt;
- Stel vast dat het BSN is ontleend aan een officieel document (ID-bewijs, paspoort etc.)
- Maak een uitdraai van de geraadpleegde gegevens of laat de gemachtigde meekijken op het scherm;
- Berg (mogelijk tweede) uitdraai onmiddellijk op in het cliëntendossier of vernietig eventueel uitgedraaid exemplaar;
- Beëindig inkijksessie.

3. Een derde verzoekt om inzage, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling in cliëntgegevens

- Dit is niet mogelijk

CORRECTIE

1. De cliënt verzoekt om correctie

- Stel de identiteit van de cliënt vast aan de hand van een geldig legitimatiebewijs (ID-bewijs, paspoort, etc.);
- Vraag om het BSN van de cliënt;
- Stel vast dat het BSN is ontleend aan een officieel document (ID-bewijs, paspoort etc.);
- Informeer de cliënt dat hij/zij een officieel verzoek moet indienen via een standaardformulier;
- Maak twee kopieën van het verzoek;
- Verstrek een kopie aan de cliënt, archiveer de andere kopie.

2. Gemachtigde verzoekt om correctie

- Stel vast dat de machtiging schriftelijk is gegeven en nauwkeurig omschreven;
- Stel de identiteit van de gemachtigde vast aan de hand van een geldig legitimatiebewijs (ID-bewijs, paspoort, etc.);
- Stel de identiteit van de cliënt vast aan de hand van een geldig legitimatiebewijs (ID-bewijs, paspoort, etc.);
- Vraag om het BSN van de cliënt;
- Stel vast dat het BSN is ontleend aan een officieel document (ID-bewijs, paspoort etc.)
- Informeer de gemachtigde dat hij/zij een officieel verzoek moet indienen via een standaardformulier;
- Maak twee kopieën van het verzoek;
- Verstrek een kopie aan de gemachtigde, archiveer de andere kopie

3. Een derde verzoekt om correctie

- Dit is niet mogelijk

Digitaal verzoek

Het is ook mogelijk om digitaal een AVG verzoek in te dienen.

https://www.rheden.nl/Footer/Privacy/AVG_verzoek_indienen

Bijlage 3 Geheimhoudingsverklaring

Verklaring omtrent geheimhouding van vertrouwelijke gegevens en het gebruik van Suwinet-inkijk.
(deze verklaring is noodzakelijk voor medewerkers waarbij de geheimhouding niet via het ambtenarenreglement of de inleenovereenkomst is geregeld)

De ondergetekende verklaart dat:

Geheimhouding algemeen
Hij/zij verplicht is tot geheimhouding van alle vertrouwelijke informatie die hij/zij vanwege de overeenkomst met de gemeente Rheden heeft verkregen tenzij op hem een wettelijke plicht tot bekendmaking rust. Informatie geldt als vertrouwelijk als dit door de gemeente is meegedeeld of als dit voortvloeit uit de aard van de informatie. De geheimhouding geldt tijdens de uitvoering maar ook na voltooiing van de werkzaamheden.

Gebruik Suwinet-inkijk
Hij/zij kennis heeft genomen van het beveiligingsplan Suwinet en de bijlagen over het gebruik van de Suwinet-inkijk applicatie en de wijze waarop het gebruik van deze applicatie wordt vastgelegd en gecontroleerd.

Rheden, d.d._____

naam: *voornaam:* *functie/rol Suwinet-inkijk*:

Handtekening,

_____

Bijlage 4 Procedure terugmeldingen en correctieverzoeken DKD

Deze procedure maakt deel uit van het beveiligingsplan Suwinet. De procedure voorziet in de handelingen, die verricht moeten worden, indien van een burger of één van de ketenpartners een melding wordt ontvangen van een geconstateerd verschil in de gegevens, die vanwege gemeente Rheden in het DKD zijn aangebracht.

Er is een mailadres beschikbaar voor correctieverzoeken en meldingen: correctieservice@rheden.nl. De Security Officer Suwinet heeft toegang tot dit mailadres.

Taken en bevoegdheden

- De daartoe aangewezen medewerker van gemeente Rheden heeft de taak een adequaat onderzoek te laten doen naar aanleiding van een correctieverzoek van een burger of een terugmelding door een ketenpartner, het gegeven zo nodig aan te passen, aan te vullen of te verwijderen. Indien een gegeven wordt aangepast, gewijzigd of verwijderd wordt de melder (burger)hiervan op de hoogte gebracht. Ook indien het betreffende correctieverzoek wordt afgewezen wordt de melder (burger) hiervan in kennis gebracht.
- De betreffende ketenpartner, welke een terugmelding heeft gedaan, wordt na een aanpassing van het gegeven in de applicatie van de bronhouder van de verwerking hiervan middels de betreffende autorisatie op DKD geïnformeerd.

Uitvoering

1. Een burger dient een correctieverzoek in voor de gegevens over hem/haar opgenomen in het DKD of een ketenpartner doet mededeling over een geconstateerde afwijking tussen één of meerdere gegevens opgenomen in DKD en de gegevens waarvan men kennis heeft of kennis heeft gekregen.
2. De terugmelding of het correctieverzoek worden ontvangen door de daartoe aangewezen medewerker.
3. Naar aanleiding van een correctieverzoek of terugmelding wordt overgegaan tot een onderzoek. De daartoe aangewezen medewerker is verantwoordelijk voor de afhandeling van de terugmelding.
4. De burger, die een correctieverzoek heeft ingediend, of de ketenpartner, die een terugmelding heeft gedaan, wordt zo spoedig mogelijk doch binnen 7 werkdagen na de ontvangst hiervan in kennis gesteld of naar aanleiding van het verzoek of de terugmelding gegevens in DKD zijn verbeterd, aangevuld of verwijderd. Ook bij een afwijzing van zijn/haar correctieverzoek wordt dit binnen 7 dagen aan de burger medegedeeld.
5. Blijkt uit het onderzoek dat het gegeven of de gegevens verbeterd, aangevuld of verwijderd moeten worden, dan zorgt de daartoe aangewezen medewerker dat hieraan uitvoering wordt gegeven.

Controle

- Eenmaal per jaar wordt door de Security Officer aan de hand van een aantal willekeurig gekozen terugmeldingen getoetst of conform het voorschrift wordt gewerkt.
- De Security Officer rapporteert schriftelijk over de toetsing aan de verantwoordelijke manager
- In deze rapportage zijn de volgende elementen standaard opgenomen:
    - Wanneer is de toetsing uitgevoerd?
    - Waaruit bestond de toetsing?
    - Wat is er geleerd van de toetsing?
    - Wat zijn de voorgestelde vervolgacties aan het management?

Rapportage controle terugmeldingen en correctieverzoeken DKD

Aan: de teammanager TAO
Van: De Security Officer Suwinet

Betreft: rapportage controle Terugmeldingen en Correctieverzoeken DKD
Datum:

Inleiding

Op …….. is gecontroleerd of er onregelmatigheden zijn met betrekking tot het uitvoeren van de Procedure Terugmeldingen en Correctieverzoeken DKD en de daarin vastgelegde werkwijze voor het verwerken van inhoudelijke terugmeldingen van ketenpartners en correctieverzoeken van burgers.

Beschrijving controle
Het volgende is gecontroleerd:

Wie heeft gecontroleerd?
De volgende medewerker(s) heeft/hebben gecontroleerd:
-De Security Officer

Resultaten van de controle

Aanbevelingen
De volgende aanbevelingen worden gedaan:

Gemeente Rheden, …….

Security Officer Suwinet

……

Voor gezien: Teammanager TAO

Bijlage 5 Rapportage autorisatiecontrole

Rapportage autorisaties Suwinet, kwartaal .., jaar …

Aan: de teammanager TAO
Van: De Security Officer Suwinet

Betreft: rapportage gebruikersautorisaties Suwinet Inkijk
Datum:

Inleiding

Op …….. is een controle op de gebruikers van suwinet gedaan. In deze rapportage vindt u de aantallen mutaties die hebben plaatsgevonden in de gebruikers t.b.v. Suwinet Inkijk.

Beschrijving controle
Het volgende is gecontroleerd:

Wie heeft gecontroleerd?
De volgende medewerker(s) heeft/hebben gecontroleerd:
-De Security Officer

Resultaten van de controle

Aanbevelingen
De volgende aanbevelingen worden gedaan:

Gemeente Rheden, …….

Security Officer Suwinet

……

Voor gezien: Teammanager TAO

……

RAADSVERGADERING D.D. 16-12-2021						
	VPD	PvdA	CDA	VVD	D66	OvD
VOOR	6	2	3			2
TEGEN				2	3	
aangenomen / ~~verworpen~~ / ~~aangehouden~~						

OUDERENPARTIJ VOOR DONGEN

CDA

Motie Transitievisie Warmte

Nummer *M2021-32*

De gemeenteraad van Dongen, in vergadering bijeen op 16 december 2021

Hoort bij het raadsvoorstel

2021-014376 Transitievisie warmte

Constaterende dat

- Met het voornemen om uitvoering te geven aan de Transitievisie warmte, het opstellen van wijk-/buurtuitvoeringsplannen voor onze gemeente veel geld gemoeid is.
- Voor veel partijen de kosten zullen stijgen, zeker gelet ook op de stijging van de gasprijzen. Deze partijen zijn de gemeente Dongen, de woningcoöperaties, die voor de transitie hoge kosten moeten maken, de huurders van woningen, die voor de verduurzaming van hun woning voor hoge kosten komen te staan huurders van woningen die in slecht geïsoleerde woningen wonen;

Overwegende dat

- De rijksoverheid zo spoedig mogelijk duidelijk moet maken hoeveel structurele middelen de gemeenten krijgen, zodat de gemeenten uitvoering kunnen geven aan de warmtevisie.
- De kosten voor inwoners tijdens de warmtetransitie niet dienen te stijgen;
- Als er niet structureel voldoende geld vanuit de rijksoverheid ter beschikking wordt gesteld, de gemeente niet kan overgaan tot uitvoering van de transitie warmte.

Verzoekt het college

Namens de gemeenteraad van Dongen nadrukkelijk bij de VNG te verzoeken om bij het Kabinet er op aan te dringen, dat op korte termijn besloten wordt welk bedrag voor gemeente daadwerkelijk beschikbaar komt voor de uitvoering van de transitievisie warmte, in relatie met het Klimaatakkoord, zodat snel tot uitvoering worden overgegaan;

Verzoekt de griffier

- deze motie te sturen naar Raden in Verzet, zodat deze motie ook de aandacht krijgt van Raden in Verzet;
- deze motie onder aandacht te brengen bij de gemeenteraden in Nederland.

En gaat over tot de orde van de dag.

M. van der Heijden
Ouderenpartij voor Dongen

Annemarie van Eenennaam
CDA

MOTIE – M12

Datum raadsvergadering: 2 november (1e termijn) en 16 november (2e termijn) 2021
Agendapunt: Programmabegroting 2022
Onderwerp: Herijking gemeentefonds desastreus voor Lelystad

De raad van de gemeente Lelystad in vergadering bijeen,

constaterende dat:
- het kabinet voorstellen doet om de verdeelsystematiek voor de algemene uitkering in het Gemeentefonds te wijzigen;
- de gevolgen van deze wijziging voor Lelystad desastreus uit lijken te pakken, blijkens voorgesteld besluit 19 "Herijking verdeelmodel algemene uitkering" in de Programmabegroting 2022 (namelijk een oplopende korting van € 1,2 miljoen in 2023, € 2,4 miljoen in 2024 en € 3,6 miljoen in de jaren vanaf 2025);

overwegende dat:
- de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) op verzoek van de beheerders van het Gemeentefonds een onderzoek heeft uitgevoerd waaruit blijkt dat de voorgestelde nieuwe verdeling van de algemene uitkering onvoldoende lijken aan te sluiten bij de ervaren kosten van de nadeelgemeenten
- dat de ROB op basis van haar onderzoek "verregaande bedenkingen" heeft geuit tegen de voorgestelde herijking van de algemene uitkering;
- het college van de gemeente Lelystad, net als de colleges van andere nadeelgemeenten, hier reeds eerder tegen bezwaar heeft gemaakt bij de fondsbeheerders;
- de gemeente Lelystad de afgelopen jaren reeds hard is getroffen door de decentralisaties van de Wmo en de jeugdzorg, waarbij de gemeente sterk heeft moeten bezuinigen;
- een definitief besluit over de herijking van de algemene uitkering van het Gemeentefonds pas zal worden genomen door het nieuwe kabinet;

draagt het college op:
- al het mogelijke te doen om zich te verzetten tegen de voorgestelde herijking van de algemene uitkering;
- hierbij via de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) samenwerking te zoeken met andere nadeelgemeenten;
- deze motie kenbaar te maken bij alle gemeenteraden in Nederland en de leden van de Tweede Kamer;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekenaar(s),

VVD
Dennis Grimbergen

Gemeente Belangen Lelystad
Koen Dreesman

SP
Alexander Sprong

Leefbaar Lelystad
Marianne van de Watering

InwonersPartij
Fred Wilcke

18 JANUARI 2022

LANCERING VAN HET:

12:30 - 14:00

SOCIAAL Platform voor innovatie DOMEIN

GRATIS EVENT! MELD JE SNEL AAN!

HET PROGRAMMA:

12:30 Introductie

-Welkomstwoord Bianca den Outer, oprichter Platform Sociaal Domein

12:40 Waarde en betekenis: waarom dit magazine en platform voor en door het sociaal domein?

-Anita Bastiaans, Wethouder Zorg, Welzijn, Gezondheid en Diversiteit van de gemeente Maastricht

-Jenny Zwijnenburg was Sociaal Werker van het jaar 2014 en Marcel van Eck Sociaal Werker van het jaar 2020 - Hulp aan kwetsbare gezinnen met schulden en hulp voor mensen die te maken hebben met eenzaamheid

13:00 Waar gaat het over? Toelichting op artikel uit het magazine De Eerstelijns

-Introductie van Frank van Wijck, hoofdredacteur en bewaker journalistieke onafhankelijkheid

-Marcel Slockers, huisarts en straatdokter- Het maatschappelijk belang dak- en thuislozenbeleid

13:10 Het sociaal domein en de politiek

-Vooruitblik op de gemeenteraadsverkiezingen 2022 door middel van prikkelende stellingen

13:25 Fit, bewegen vanuit positieve gezondheid

-Maarten Boot, Bewegen Werkt coach bij Bewegen Werkt en buurtsportcoach Sport&Gezondheid in Den Haag Moerwijk en Morgenstond

13:30 Mini masterclass: Samenwerken in netwerken

-Jessica Aarnink, expert domeinoverstijgend samenwerken

13:50 Slotwoord

-Bianca den Outer

Beste mevrouw, mijnheer,

Hierbij ontvangt u de uitnodiging van de jaarlijkse bijeenkomst tussen vertegenwoordigers van de gemeentelijke politiek van Rheden en Rozendaal met de Scholengroep Veluwezoom.

Op 27 januari, van 19:30 u tot 21.00 u, treffen we elkaar digitaal. Onderstaand de vergaderlink:

Bijeenkomst Politiek-Scholengroep Veluwezoom 27 januari 2022

Op hoofdlijnen bespreken we een aantal belangrijke ontwikkelingen binnen de Scholengroep Veluwezoom:

- De hoofdlijnen van de begroting 2022
- Het rooster van aftreden van de leden van de Raad van Toezicht
- De openbare onderwijsweek van het jaar 2022: *Ikjijwij, nieuwsgierig naar de duurzame toekomst*
- De toepassing van de Suvis-regeling van de Lappendeken
- Vanuit drie scholen voorbeelden over hoe wij werken aan de effecten van de lockdowns.

Vanuit de Scholengroep zijn leden van de Raad van Toezicht, bestuur en drie schoolleiders aanwezig.

Met vriendelijke groet,
Hannelore Bruggeman,
Vz. College van Bestuur

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	11-01-2022
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens, A. Logemann (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)
Afwezigen	S.P. Warmerdam (wethouder)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 21 december 2021

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 21 december 2021

Besluit:

Vaststellen

4 Samenwerking Nu Niet Zwanger

Besluit:

1. Instemmen met het samenwerkingsconvenant Programma Nu Niet Zwanger
2. De secretaris dit samenwerkingsconvenant laten ondertekenen
3. De gevraagde bijdrage ad € 717,- voor 2022 beschikbaar stellen
4. De middelen ad € 595,- voor 2023 en verder opnemen in de Programmabegroting/ meerjarenbegroting 2023 e.v.

5 Principeplan Veluwezoom

Besluit:

1. Aan de raad voor stellen om in te stemmen met het Principeplan Veluwezoom als basis voor het op te stellen Masterplan Veluwezoom

6 Preventieakkoord activiteiten 2021

Besluit:

Aanhouden

Toelichting:

In overleg met Mieke beslispunten iets aangepast, t.o.v. eerdere versie.

7 Omgevingsvergunning Pinkenberg 7

Besluit:

Ontwerp omgevingsvergunning verlenen en ter inzage leggen.

8 Aanpak Nationaal Programma Onderwijs

Besluit:

1. Vaststellen van het Plan van Aanpak besteding gemeentelijke NPO middelen Rheden en Rozendaal.
2. Onze gemeentelijke middelen beschikbaar stellen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak.
3. Het plan in de leesmap van de raad te plaatsen.

9 Heroverweging toezicht en handhaving IKC Dorpsschool

Besluit:

1. Na heroverweging het toezicht en de handhaving rondom het schoolplein IKC Dorpsschool niet in intensiteit toe te laten nemen.
2. Instemmen met bijgevoegde raadsinformatiebrief en deze vóór de raadsvergadering van 8 februari 2021 bekendmaken bij de gemeenteraad.

10 Beveiligingsplan Suwinet

Besluit:

Vaststellen: het Beveiligingsplan Suwinet 2019 e.v. versie december 2021

11 4e kwartaal subsidie energietransitie

Besluit:

1. Voor kennisgeving aannemen

12 Beeldschermbril

Besluit:

1. Bijgaande conceptregeling vaststellen en laten uitvoeren
2. Medewerkers een vergoeding te bieden van 250 euro excl. BTW, maximaal 1 x per 3 jaar

13 Sluiting openbare B&W vergadering

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Stand van zaken voorbereidingen invoering Omgevingswet

Adviseur : R. Berendsen
Portefeuillehouder : S. Warmerdam
Datum : 18 januari 2022

Aan de Raad

Inleiding
In augustus 2021 hebben wij u voor het laatst geïnformeerd over de stand van zaken van de voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet. Hierbij is aangegeven dat de verwachte invoeringsdatum 1 juli 2022 is. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat de Omgevingswet op dat moment ook ingevoerd wordt. Dit zal mede afhangen of het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op tijd goed functioneert.

In deze raadsinformatiebrief wordt de stand van zaken van de voorbereiding voor de invoering van de Omgevingswet aangegeven. Zoals ook eerder aangegeven is het uitgangspunt dat de overgang van het huidige wettelijke kader naar de Omgevingswet zoveel mogelijk beleidsneutraal plaats zal vinden.

In deze raadsinformatiebrief komen de volgende onderwerpen aan de orde:
1. Omgevingsvisie
2. Omgevingsplan
3. Herijking bestaand beleid
4. Participatie
5. DSO
6. Dienstverlening
7. Financiën
8. Planning

In de raadsvergadering van 8 februari 2022 wordt uw raad een gevraagd om het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie' vast te stellen. In de vorige raadsinformatiebrief is aangegeven dat er voorafgaand aan de behandeling van dit document een raadsinformatieavond gehouden zou worden. In de aanloop naar de raadsvergadering van 8 februari 2022 waren er echter al verschillende informatieavonden gepland. Daarnaast is de insteek van beide raadsvoorstellen om beleidsneutraal over te gaan naar de nieuwe regeling. Om die reden is ervoor gekozen u middels deze raadsinformatiebrief te informeren over de stand van zaken van de voorbereidingen en dit document als alternatief voor de informatiebijeenkomst aan te bieden.

1. Omgevingsvisie
De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van een bestuursorgaan voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. De omgevingsvisie is een verplicht instrument voor het Rijk, de provincie en de gemeente. Met de omgevingsvisie verwoorden we samenhangend 'wat voor een gemeente we willen zijn'. Dat betekent dat dat alle onderwerpen van een omgevingsvisie op elkaar zijn afgestemd, zodat er één totaalvisie ontstaat op onze fysieke leefomgeving. Als we weten wat voor een gemeente we willen zijn (ambitie), dan weten we ook wat er moet gebeuren om daar te komen (doelen).

Gemeenten moeten binnen drie jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een door de raad vastgestelde omgevingsvisie hebben. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart. Het plan van aanpak is door uw raad vastgesteld op 3 november 2020, hiermee zijn de financiële middelen beschikbaar gesteld. In de raadsinformatiebrief van augustus 2021 is aangegeven dat er na de gemeenteraadsverkiezingen wordt gestart met het opstellen van de omgevingsvisie. Doordat gemeenten binnen drie jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een door de raad vastgestelde omgevingsvisie moeten beschikken past dit binnen de wettelijke kaders. In de omgevingsvisie wordt ook het ruimtelijk & maatschappelijk beleidskader voor (grootschalige) duurzame energie opwekking meegenomen.

2. Omgevingsplan
Het omgevingsplan geeft juridisch bindende regels voor alle functies en activiteiten in de fysieke leefomgeving in de gemeente. Uiteindelijk moet per locatie zo goed mogelijk duidelijk worden wat er kan en mag en hoe zowel het college als de raad zijn bevoegdheden en wettelijk instrumentarium inzet om te reageren op initiatieven.
Alle gemeenten moeten uiterlijk 31 december 2029 een gemeente dekkend omgevingsplan hebben.

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treed, ontstaat er van rechtswege een 'tijdelijk' omgevingsplan. Daarin worden de bestaande bestemmingsplannen en andere regels op het gebied van de fysieke leefomgeving zoals bedoeld in de Omgevingswet opgenomen.
Doordat in 2019 de bestemmingsplannen in Rozendaal zijn geactualiseerd, beschikt de gemeente over een actueel ruimtelijk beleidskader en heeft dit onderdeel (omgevingsplan) op dit moment geen prioriteit en is ook geen besluitvorming op korte termijn noodzakelijk.

Wel moet de gemeenteraad vóór de inwerkingtreding een beleidskader 'adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' vaststellen om van het adviesrecht gebruik te kunnen maken. Hiervoor wordt aan uw raad een voorstel voorgelegd in de vergadering van 8 februari 2022. Bij dit voorstel is het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' gevoegd. In dit document is voor wat betreft het adviesrecht uitgelegd dat bij het afwijken van een omgevingsplan het adviesrecht van de gemeenteraad van toepassing kan zijn. Voorwaarde hiervoor is wel dat de gemeenteraad de gevallen waarin dat aan de orde is benoemt heeft. In het hiervoor aangegeven document is hiervoor een voorstel gedaan waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de situaties waarin onder het huidige recht een besluit van de gemeenteraad nodig is. Op deze wijze wordt er een beleidsneutrale overgang gecreëerd. Mocht in de toekomst blijken dat een aanpassing wenselijk is dan kan hiertoe worden besloten.

3. Herijking bestaand beleid
Het bestaande beleid in de gemeente dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving wordt geïnventariseerd en onderzocht op relevantie voor het omgevingsplan. Naast de regels van de gemeente worden er de Rijksregels die in de 'bruidsschat' worden ondergebracht bestudeerd.
De gemeentelijke regels worden vastgelegd in één of meerdere nieuwe 'verordening(en) fysieke leefomgeving'. Daarmee kunnen een groot aantal bestaande losse (beleids-) regels komen te vervallen, dan wel worden aangepast. Verwachting is dat de VNG met een of meer model verordening(en) fysieke leefomgeving komt. Zodra deze beschikbaar zijn, wordt gestart met de voorbereiding voor de besluitvorming. Hierbij zal de overgang beleidsneutraal zijn.
Anders dan nu, is onder de Omgevingswet een welstandscommissie (of een commissie ruimtelijke kwaliteit) alleen nog verplicht voor het toetsen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een rijksmonument. Daarnaast kunnen ook andere adviesrollen bij de commissie belegd worden. Iedere gemeente moet zich dus beraden op de gewenste invulling van deze commissie en zorg dragen voor de inrichting. De besluitvorming over welke activiteiten de commissie advies mag uitbrengen worden opgenomen in het omgevingsplan.
In de vorige raadsinformatiebrief is aangegeven dat in het eerste kwartaal van 2022 de gemeenteraad hierover in een informatiebijeenkomst nader over zou worden geïnformeerd en dat de besluitvorming in het tweede kwartaal van 2022 plaatsvinden. Gezien de korte termijn tot de verkiezingen wordt voorgesteld om een informatiebijeenkomst te organiseren na de gemeenteraadsverkiezingen.

4. Participatie
Zoals in de raadsinformatiebrief van augustus 2021 is aangegeven dient de gemeenteraad beleid omtrent participatie vast te stellen. Hierbij is aangegeven dat uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 een voorstel voor het participatiebeleid aan uw raad wordt voorgelegd.
Bij dit voorstel is het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' gevoegd. In dit document is voor wat betreft participatie uitgelegd dat de gemeenteraad in welke situaties participatie verplicht is voor de initiatiefnemer. In het hiervoor aangegeven document is hiervoor een voorstel gedaan waarbij er bij wijzigingen in afwijking van het omgevingsplan die potentieel overlast kunnen veroorzaken participatie verplicht is.
Conform planning wordt hiervoor een voorstel aan uw raad voorgelegd in de vergadering van 8 februari 2022.

5. DSO
Alle informatie over de fysieke leefomgeving moet ondergebracht worden in het door het Rijk te ontwikkelen DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet).
Het DSO ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet en biedt het digitale loket (Omgevingsloket) waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving.
Het digitaal stelsel vervangt bij de inwerkingtreding van de wet de bestaande toepassingen: Omgevingsloket online, Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) en ruimtelijkeplannen.nl.

In 2020 is de benodigde software aangeschaft voor het aansluiten op de landelijk voorziening DSO (digitaal stelsel omgevingswet). Hiermee zijn we in staat om voor de inwerkingtreding van de wet te kunnen voldoen aan de minimale van eisen van de VNG voor het:

- kunnen ontvangen van aanvragen en meldingen
- kunnen maken en publiceren van omgevingswet-besluiten (waaronder omgevingsplannen)
- kunnen opstellen en publiceren van toepasbare regels en beslisbomen

De implementatie van het DSO wordt de komende periode verder uitgewerkt. Doel is om voorafgaand aan de inwerkingtreding voldoende tijd te hebben om te oefenen met de verschillende functionaliteiten van het DSO. Op dit moment is dat nog niet mogelijk.

6. Dienstverlening

Voor de dienstverlening is als uitgangspunt geformuleerd dat met de invoering van de Omgevingswet het dienstverleningsniveau gelijk blijft en dat het op termijn verbetert. De doorlooptijd van een aantal procedures gaat onder de Omgevingswet van 26 naar 8 weken. Daarnaast moeten aanvragen integraler beoordeeld worden. Dat betekent dat de bestaande interne processen en de werkafspraken met verbonden partijen en eventueel andere bevoegd gezag moeten herzien.
Binnen de regio wordt samen met de verschillende stakeholders onder regie van de ODRA afspraken hier over gemaakt. Op basis hiervan worden bestaande samenwerkingsafspraken (SLA's) en dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met verbonden partijen en ander bevoegd gezag, daar waar nodig geactualiseerd, met als doel om binnen de gestelde termijn een aanvraag integraal te kunnen beoordelen en initiatiefnemers snel van de noodzakelijke informatie te kunnen voorzien; In dit kader zal ook het huidige beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving worden geactualiseerd. Aangezien de gemeente Rheden en de Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA) een deel van deze taken uitvoeren, gebeurt dit in overleg met hen.
Zoals ook in de raadsinformatiebrief van augustus 2021 is aangegeven wordend voorbereidingen voor wat betreft Rozendaal hiervoor opgestart in het eerste kwartaal van 2022, besluitvorming is voorzien in het tweede kwartaal van 2022. Dit is mede afhankelijk van de definitieve invoeringsdatum en de afstemming hierover met de gemeente Rheden en de ODRA.

7. Financiën

De legesverordening moet vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet aangepast zijn op de Omgevingswet. Voor 2022 worden in ieder geval de aanpassing vanuit wettelijke eisen meegenomen. Hierbij is aandacht voor de veranderingen die er zijn op het gebied van toetsing bij vergunningverlening, wijzigingen in terminologie en kostenstructuur.
De vaststelling van de nieuwe legesverordening was voorzien in het vierde kwartaal van 2021, doordat er op dat moment geen modelverordening vanuit de VNG beschikbaar was is ervoor gekozen om de aanpassing op een later moment te doen. Uitgaande van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 zal dit in het tweede kwartaal van 2022 zijn.

De gemeenteraad heeft inmiddels een aantal kredieten beschikbaar gesteld voor de invoering Omgevingswet (eenmalige voorbereidingskosten en opstellen Omgevingsvisie). Verwacht wordt dat de Omgevingswet structureel meerkosten met zich meebrengt. De omvang hiervan is nu nog niet in te schatten. Daarover en over de tegemoetkoming vanuit het rijk is nog onvoldoende duidelijk om hier op te nemen als voorstel voor begroting.
In de Kadernota is aangegeven dat voor de implementatie in 2022, in aanvulling op de verleende kredieten op een aantal zaken concrete kosten moeten worden gemaakt in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Het gaat daarbij om:

- omgang met de bruidsschat

- het opstellen van toepasbare regels, en
- het ontwikkelen van VTH-beleid.

De bijbehorende kosten van €15.000 zijn in de begroting opgenomen.

8. Planning

Bovenstaande is samengevat in onderstaand planningsschema.

		2022			
		Q1	Q2	Q3	Q4
Omgevingsvisie	Omgevingsvisie				
Omgevingsplan	Omgevingsplan				
	Adviesrecht buitenplanse omgevingsplanactiviteiten				
Herijking bestaand beleid	Omgang Bruidsschat				
	Verordening fysieke leefomgeving				
	Gemeentelijke adviescommissie				
Participatie	Participatiebeleid				
DSO	aanschaf en implementatie DSO				
	Opstellen en publiceren toepasbare regels				
Dienstverlening	Doelmatige afhandeling				
	VTH-beleid				
Financiën	Aanpassen legesverordening				

Voorbereiding, inclusief eventueel bijeenkomsten met de raad(scommissies)
Besluitvorming

Voorlopige planning raadsinformatiebijeenkomst

Eerste kwartaal 2022, onderwerpen:

- Algemene stand van zaken
- Omgang met de regels uit de bruidsschat en verordening fysieke leefomgeving
- Gemeentelijke adviescommissie
- Dienstverlening: VTH-beleid

Tweede kwartaal 2022, onderwerpen:

- Algemene stand van zaken
- Omgevingsvisie

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Stand van zaken en heroverweging 'Uitvoeringsplan communicatie en handhaving bestemmingsplan schoolplein IKC Dorpsschool' (n.a.v. toezegging in de raadsvergadering van 14 december 2021)

Adviseur	: R. Berendsen	**Datum**	: 11 januari 2022
Portefeuillehouder	: E. Weststeijn/S. Warmerdam	**Openbaar**	: Ja

---

Geachte raadsleden,

Ons college heeft op 25 augustus 2020 het 'Uitvoeringsplan communicatie en handhaving bestemmingsplan schoolplein IKC Dorpsschool' vastgesteld (verder: uitvoeringsplan). Dit uitvoeringsplan is opgesteld naar aanleiding het ontwerp van de partiële herziening bestemmingsplan 'Dorpsschool Rozendaal'. Met deze partiële herziening wordt een planologische regeling in het leven geroepen voor het gebruik van het schoolplein tussen 7.00 en 19.00 uur. Hierover dient gecommuniceerd te worden en de naleving van de regels uit dit bestemmingsplan moet gehandhaafd worden. Hiertoe dient het uitvoeringsplan. Hoewel het een uitvoeringsvraagstuk betreft en de kosten beperkt zijn, bent u toen vanwege de gevoeligheden in het dossier expliciet gevraagd om in te stemmen met het beschikbaar stellen van een krediet ter hoogte van € 8.500,- ten behoeve van de acties in dit uitvoeringsplan. Uw raad heeft met dit voorstel ingestemd in de raadsvergadering van 8 september 2020.

Om diverse redenen is de uitvoering van dit plan opgeschort. Graag informeren we u in deze brief over de stand van zaken en over de koers die we nu, begin 2022, willen inzetten. We voldoen hiermee aan een toezegging van burgemeester Weststeijn in de raadsvergadering van 14 december 2021 aan uw raad deed.

Om de herinnering op te frissen, waarover ging het uitvoeringsplan?
Het plan beoogde helderheid over de afspraken en de tijdstippen – de nieuwe afspraken, met de partiële herziening van het bestemmingsplan in het vooruitzicht – waaronder iedereen, dus ook jongeren, op en rond het schoolplein mogen zijn (van 7.00 tot 19.00 uur). Het college wilde daar ten eerste communicatief extra op inzetten (ter plekke, visueel, en ook gericht op jongeren thuis en bewoners in het algemeen). Daarnaast wilde het college een periode extra handhavingsinzet plegen, om zicht te krijgen op de omvang van de problematiek en om bewoners ook te ondersteunen in het feit dat we klachten en meldingen adequaat oppakken en (liever nog) onwenselijk gedrag op het plein willen voorkomen. Het derde element, de tijdelijke camera-inzet, had feitelijk diezelfde insteek: monitoren wat er gebeurt in aanvulling op de meldingen bij politie en gemeente, informatie vergaren, met tegelijkertijd een preventieve werking naar jongeren (of volwassenen) die op of rond het plein dingen zouden willen doen die niet in de haak zijn.

1. Ontwikkelingen sinds september 2020
Sinds uw raad het krediet benodigd voor de uitvoering van het plan heeft verstrekt, hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan. In het kort betreft het:
1. ontwikkelingen in de buurt/gesprekken met enkele omwonenden van de school;
2. een ander tijdspad voor de besluitvorming over de partiële herziening van het bestemmingsplan;
3. een andere inschatting van de noodzaak van de inzet van handhavende instrumenten.

Ad 1. Ontwikkelingen in de buurt/gesprekken met omwonenden
De procedure om te komen tot realisatie van IKC Dorpsschool heeft lang geduurd. De school heeft de buurt veranderd; voor sommigen ten goede, anderen hebben er moeite mee. Bij een groep mensen zit nog altijd onvrede. Een deel van de klachten betreft opmerkingen over (geluids-) overlast van kinderen/jongeren die zich ophouden op het schoolplein. Over deze en andere opmerkingen uit de

buurt is intensief contact geweest met een aantal buurtgenoten. In een (wederzijds gewenste) poging om tot goede, wederzijds acceptabele oplossingen te komen voor de door betrokkenen ervaren overlast rondom IKC Dorpsschool, is begin 2021 een mediationtraject gestart met enkele omwonenden. In juni 2021 werd duidelijk dat enkele verschillen in uitgangspunten en oplossingsrichtingen niet te overbruggen waren, waardoor een wederzijds acceptabele oplossing niet is bereikt. De mediation is daarop beëindigd. In de aanloop naar en gedurende de mediation gold de afspraak dat alle lopende zaken en procedures rond IKC Dorpsschool stilgelegd zouden worden. Er zijn dus tot in de zomer van 2021 geen verdere stappen gezet in:

- de effectuering van de drie onderdelen van het uitvoeringsplan;
- de voorgenomen partiële herziening van het bestemmingsplan en de behandeling van de daarop ontvangen zienswijzen;
- het bezwaarschrift tegen het besluit van uw raad om krediet te verstrekken voor het uitvoeringsplan.

Bezwaar tegen besluit verstrekken krediet
Over dat laatste punt, het bezwaar dat een aantal omwonenden had ingediend tegen uw raadsbesluit om krediet te verlenen voor het uitvoeringsplan, nog een korte toelichting. Dit bezwaar richtte zich met name tegen het element cameratoezicht. De behandeling van dit bezwaar is zoals gezegd opgeschort gedurende de mediation en weer opgepakt in/na de zomer van 2021. De bezwaarschriftencommissie heeft zich vervolgens in oktober 2021 over het bezwaarschrift op uw besluit gebogen. Zij verklaarden het bezwaar niet ontvankelijk. Uw raad heeft in de vergadering van december 2021 het advies van de bezwaarschriftencommissie gevolgd, waarmee het oorspronkelijke besluit van uw raad in stand blijft. Waar het element cameratoezicht dus vanuit de zijde van B&W met name geïntroduceerd werd als preventief handhavingsinstrument in het belang van omwonenden, zagen omwonenden juist haken en ogen bij de inzet van dit instrument en pleitten er tégen, onder andere vanuit privacyoverwegingen.

Ad 2. Besluitvorming over de partiële herziening bestemmingsplan

Begin 2019 werd helder dat, formeel-juridisch gesproken op grond van het geldende bestemmingsplan, het schoolplein van IKC Dorpsschool Rozendaal niet buiten schooltijden gebruikt mag worden. Dit strookt niet met de intentie van zowel gemeenteraad als college om het openbaar toegankelijke schoolplein open te stellen voor gebruik door alle kinderen van Rozendaal, dagelijks tussen 7 en 19 uur. Om dit alsnog planologisch mogelijk te maken, is een partiële herziening van het bestemmingsplan ‘Dorpsschool Rozendaal’ ingezet. Het herziene ontwerp bestemmingsplan lag van 13 juli t/m 23 augustus 2020 ter inzage. Dit uitvoeringsplan moet bezien worden in de context van deze partiële herziening van het bestemmingsplan. Het vervolg van de besluitvorming over de partiële herziening (verwerken zienswijzen, voorstel richting raad) is zoals gezegd opgeschort gedurende de mediation, maar inmiddels weer ter hand genomen. Uw raad kan in de raadsvergadering van 8 februari 2022 een voorstel over de vaststelling van dit bestemmingsplan tegemoet zien.

Ad 3. Inschatting nut en noodzaak toezicht- en handhavingsinstrumenten

Eén van de redenen om het uitvoeringsplan op te stellen, is dat we hiermee invulling geven aan onze beginselplicht tot handhaving. Dit houdt in dat het bevoegd gezag (in dit geval het college van B&W) in principe verplicht is om te handhaven, zodra zij een overtreding constateert.[1] Dit leidt tot de vraag of er in deze casus voldoende grond is om het bestaande handhavingsarrangement te verzwaren met de (tijdelijke) extra inzet van BOA’s en het (tijdelijke) cameratoezicht. In augustus 2020 luidde het antwoord op deze vraag ‘een voorzichtig ja’. Op basis van het uitvoeringsplan zouden we:

[1] Deze beginselplicht biedt wel enige ruimte. Ten eerste mag het bestuursorgaan in bepaalde gevallen afzien van handhaving. Ten tweede kan in het handhavingsbeleid worden vastgelegd dat bepaalde overtredingen van lage prioriteit zijn, en dat in beginsel niet wordt overgegaan tot handhaving indien daar niet om wordt verzocht.

- met de gemeente Rheden afspraken maken over de inzet van BOA's (buitengewone opsporingsambtenaren) voor het uitoefenen van toezicht gedurende de eerste zes weken, gedurende minimaal twee maal per week in de avonduren;
- gedurende zes weken twee camera's plaatsen, gericht op het schoolplein en de openbare weg. (N.b. e.e.a. was AVG[2]-proof, besproken met de functionaris gegevensbescherming (FG), en besproken met de directie van de Dorpsschool en het Openbaar Ministerie.)

Deze inzet zou, voor zes weken, ca. € 5.000,- aan kosten met zich meebrengen (dus verreweg het grootste deel van het door u versterkte krediet).

Nu, begin 2022, plaatsen we vraagtekens bij nut en noodzaak van dit deel van de aanpak:

- Wat betreft de extra inzet van BOA's: in de presentatie van de politie in de commissievergadering van 14 december 2021 heeft uw raad gehoord dat er in 2021 6 overlastmeldingen betrekking hebben op de omgeving van de Dorpsschool. Niet iedere melding staat overigens gelijk aan een geconstateerd incident. Ook uw raad heeft bij de behandeling van de begroting voor 2021 zich kritisch uitgelaten over deze extra inzet. Daarbij telt ook dat de beschikbaarheid en inzetbaarheid van BOA's (verder) onder druk is komen te staan als gevolg van de handhaving op de coronamaatregelen, waarin zij gedurende de afgelopen (bijna) twee jaar veel meer dan gemiddelde inzet hebben moeten plegen.
- Wat betreft het cameratoezicht heeft het Openbaar Ministerie aangegeven dat er ook andere minder ingrijpende maatregelen mogelijk lijken in deze situatie die meer voor de hand liggen, waarbij vooral op communicatie is gewezen. Daar komt bij dat een aantal omwonenden in hun bezwaar heeft aangegeven tegenstander te zijn van cameratoezicht (zie het kader onder ad 1.).

2. Hoe nu verder?

Voorgaande leidt ertoe dat het college op dit moment onvoldoende acute noodzaak ziet om het toezicht en handhaving in intensiteit toe te laten nemen of daartoe nieuwe instrumenten in te zetten. Het deel van het verstrekte krediet van uw raad dat betrekking had op extra BOA-inzet en cameratoezicht ad € 5.000 vloeit daarmee terug in de Algemene Reserve.

Wel ziet het college adequate informatie en communicatie nog altijd als randvoorwaardelijk voor de naleving. Met de beoogde herziening van het bestemmingsplan is vanaf het besluit van uw raad scherp afgebakend op welke momenten kinderen en jongeren (en volwassenen) zich op het schoolplein mogen ophouden. Dit betekent ook dat duidelijk is wanneer dit níet mag, om (geluids)overlast te voorkomen, namelijk in de avond en nacht, tussen 19.00 uur en 7.00 uur. Het onderdeel informatie en communicatie uit het uitvoeringsplan laat zien hoe de gemeente Rozendaal ervoor wil zorgen dat deze regels bij een ieder – omwonenden, kinderen/jongeren en hun ouders – bekend zijn. Goede informatie en communicatie is feitelijk een vorm van preventieve handhaving: om je te kunnen houden aan de regels, moet je wel weten wat de regels zijn. Dit deel van het uitvoeringsplan wordt dus alsnog de komende maanden geëffectueerd.

Het college van Burgemeester en Wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

[2] AVG = Algemene verordening gegevensbescherming

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Evaluatierapportage Uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050

Adviseur	: C. Hoogland	**Datum**	: 8 februari 2022
Portefeuillehouder	: A. Logemann	**Openbaar**	: ja

Geachte leden van de gemeenteraad,

De gemeente wil in 2050 energieneutraal zijn. Daarvoor heeft uw Raad in september 2018 de Koersnotitie Rozendaal energieneutraal 2050 vastgesteld. Aanvullend is de bijbehorende Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050, begin juli 2019 vastgesteld. Binnen dit meerjaren uitvoeringsprogramma zet de gemeente zich actief in om bewustwording en energiebesparing bij bewoners te stimuleren. Via verschillende werklijnen (energiebesparing, duurzame opwek, duurzame warmte, klimaat en bewustwording&communicatie) zijn afgelopen periode verschillende activiteiten opgepakt en projecten uitgevoerd, veelal in samenwerking met de lokale betrokken partijen.

Kern
Om de uitvoering van de uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050 te kunnen aan- en bijsturen is goede informatie nodig. Liggen we op koers op weg naar de realisatie van de ambities richting een Energieneutraal Rozendaal in 2050? En realiseren we werkelijk de gewenste resultaten? Bereiken we het beoogde effect met de door ons ingezette maatregelen? Om deze vragen te beantwoorden rapporteert het college van B&W jaarlijks over de bereikte resultaten en effecten aan de raad. De nu voorliggende evaluatierapportage betreft een terugblik op de gehele planperiode van de uitvoeringsagenda (2019-2021).

Toelichting
In deze evaluatierapportage tonen we per werklijn, aan de hand van de belangrijkste indicatoren, de actuele situatie en zetten deze af tegen de beoogde doelstellingen richting een energieneutraal Rozendaal. We gebruiken hiervoor de door het rijk aangeboden tooling en datasets (onder meer vanuit de Klimaatmonitor).

Wanneer we de energiereductiedoelstelling van 1,5% afzetten tegen het aantal woningeigenaren dat afgelopen jaren heeft geïnvesteerd in het verduurzamen van de woning, kan geconstateerd worden dat de beoogde verduurzaming van 10 woningen per jaar ruimschoots behaald is. Daarmee liggen we goed op koers richting een vergaand verduurzaamde woningvoorraad in 2050.

Ook de doelstelling om jaarlijks 2% additionele duurzame energie opwekking in Rozendaal te realiseren lijkt ruimschoots behaald, in totaal legden 195 woningeigenaren zonnepanelen op het dak door gebruik te maken van de subsidieregeling.

Daarnaast brengen we de algemene voortgang van het programma in beeld. Belangrijk onderdeel is de weergave van de realisatie versus de planning waarbij twee vragen centraal staan:
1. Hebben we gedaan wat we beoogden te doen?
2. Hoe staat het met de benutting van het begrote budget?

Veel activiteiten opgenomen in de Uitvoeringsagenda zijn de afgelopen jaren voortvarend opgepakt. Afgelopen jaren is vooral ingezet op de werklijnen energiebesparing en de werklijn bewustwording & communicatie, als eerste en meest concrete stap in de energietransitie opgave. Dat betekent overigens niet dat we op de andere werklijnen geen voortgang hebben geboekt, maar hier zijn vooral trajecten in gang gezet die nodig zijn om de komende jaren voortvarend mee aan de slag te gaan. Op de korte termijn zullen zij niet direct bijdragen aan de gestelde jaarlijkse bespaar- en opwekdoelstelling. Sommige activiteiten zijn in verband met COVID-19 anders of nog niet opgepakt, maar schuiven door naar het jaarprogramma van 2022.
We zien overall een lichte onderbesteding van het begrote budget, dat komt enerzijds omdat activiteiten in tijd zijn doorgeschoven, of omdat activiteiten tegen lagere kosten of door de ambtelijke organisatie zelf zijn opgepakt en uitgevoerd.

Vervolg
De bijgesloten rapportage biedt inzicht in de opgeleverde resultaten en bijbehorende effecten richting een energieneutraal Rozendaal in 2050. Het biedt daarmee input voor de nader uit te werken uitvoeringsprogrammering voor komende jaren. De uitwerking daarvan wordt opgepakt nadat een nieuw coalitieakkoord is verschenen komend voorjaar.

Bijlage
Memo Evaluatierapportage Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 (inclusief bijlage 1)

Memo – 12 januari 2022
Evaluatierapportage Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050

Sinds de zomer van 2019, na vaststelling van de Uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050, is gestart met de uitvoering van verschillende activiteiten opgenomen in de Uitvoeringskalender. In dit memo wordt teruggekeken op de behaalde resultaten sinds de start van deze Uitvoeringsagenda. We blikken hierbij terug op de uitgevoerde activiteiten en bijbehorende resultaten over de jaren 2019-2020-2021.

Het eerste hoofdstuk biedt een terugblik op de uitgevoerde activiteiten per werklijn. In hoofdstuk 2 komen de geboekte resultaten aan bod, en worden deze afgezet tegen de beoogde doelstellingen. Een financiële verantwoording is opgenomen in hoofdstuk 3. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 een doorkijk naar het vervolg gegeven.

1 Terugblik uitvoering activiteiten per werklijn

Werklijn energiebesparing

Na de zomer van 2019 is gestart met de uitwerking van financieel instrumentarium, om inwoners te enthousiasmeren en stimuleren om zelf aan de slag te gaan met het verduurzamen van hun woning en woonomgeving. Bij de start van het jaar 2020 hebben we een samenhangend activiteitenprogramma gelanceerd gericht op energiebesparing en de verduurzaming van de woningvoorraad.

Als we terugkijken op de resultaten van afgelopen jaren kan geconcludeerd worden dat de ingezette activiteiten hebben geleid tot het in beweging krijgen van de Rozendalers om zelf actief aan de slag te gaan met het verduurzamen van hun woning. De volgende activiteiten zijn daarbij ingezet:

- Inzet financieel instrumentarium ter ondersteuning van woningeigenaren
    - Subsidieregeling Energietransitie particuliere woningen Rozendaal (1 januari 2020 – 1 januari 2022)
    - Toekomstbestendig Wonen Lening Gelderland – gemeente Rozendaal (1 januari 2020 – doorlopend)
- Collectieve inkoop acties Winst uit je Woning
    - Voorjaarsronde van maart tot eind mei 2020
    - Najaarsronde van oktober tot eind december 2020
    - Zomerronde van eind mei tot eind augustus 2021
- Inzet Energiecoach Rozendaal
- Expositie Duurzaam Rozendaal in de Torckschool, in samenwerking met lokale werkgroep Duurzaamheid
- Inloopavond voor monument-eigenaren rond verduurzamingsmogelijkheden in samenwerking met Gelders Genootschap
- Verruiming (beleids)nota Ruimtelijke Kwaliteit voor verduurzaming monumenten
- Lancering herkenbare Duurzaam Rozendaal – campagne:
    - Website www.duurzaamrozendaal.nl
    - Huis-aan-huis verspreide informatieve folder rond Duurzaam Wonen in Rozendaal

Voorzien was in het najaar van 2020 en 2021 nog van start te gaan met een expliciete najaarscampagne rond het thema energiebesparing, waarbij beoogd was om een inloopbijeenkomst te organiseren voor inwoners (‘kleinschalige *lekker wonen beurs’*) in combinatie met de Duurzame Huizen Route (eind oktober/begin november). Deze activiteiten zijn niet actief opgepakt in verband met beperkende mogelijkheden door COVID-19.

Tevens was voorzien om in 2020 aan de slag te gaan met een plan van aanpak voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Deze activiteiten zijn pas recent opgepakt in verband met beperkende mogelijkheden door COVID-19 en langdurig ziekteverlof van een medewerker. De resultaten hiervan worden voorzien rond de zomer van 2022.

Werklijn duurzame opwekking

Op het gebied van duurzame opwekking zijn drie concrete activiteiten uitgevoerd. Dit betreft de op- en inrichting van de coöperatie ZonneRoos en de actieve deelname aan de ruimtelijke ateliers binnen de RES-opgave rond zoeklocaties voor grootschalige energie opwekking (zon en wind). Voor wat betreft de coöperatie ZonneRoos heeft de gemeente alleen een faciliterende rol vervuld om de oprichting mede mogelijk te maken. Dit betreft een Rozendaals initiatief, waarbij in eerste instantie geen actieve inzet vanuit gemeente wordt verwacht. Wel is het zo dat we met elkaar zullen blijven afstemmen komende periode op het vlak van mogelijkheden van coöperatieve duurzame energieopwekking.

Tevens is in 2020 een quickscan uitgevoerd voor intern gebruik door een extern bureau naar de potentie van grondgebonden zonneparken op een aantal locaties in Rozendaal. Dit inzicht wordt gebruikt in de verdere besluitvorming rondom onder andere de potentie van duurzame energieopwekkingsprojecten in Rozendaal, participatie in duurzame opwekkingsprojecten elders in de regio of benodigde extra besparingsprogramma's om energieneutraal te zijn in 2050.
Aansluitend op deze quickscan was binnen deze werklijn voorzien om een ruimtelijk-maatschappelijk beleidskader voor duurzame energie opwekking uit te werken. Met het oog op de benodigde ontwikkeling van een Omgevingsvisie voor Rozendaal is besloten deze uitwerking in 2022 als integraal onderdeel van deze Omgevingsvisie op te pakken en uit te werken. Daarmee is deze activiteit doorgeschoven naar het jaarprogramma voor 2022.

Werklijn duurzame warmte

Binnen de werklijn duurzame warmte stond voor 2020, als opmaat naar de uitwerking van een Transitievisie Warmte, een excursieprogramma gepland. Beoogd was om vroegtijdig geinformeerd te worden op de verschillende (aardgasvrije) warmte-oplossingsrichtingen. Daarbij waren excursies voorzien naar het aardgasvrije proeftuinproject in Nagele, naar het zonnedorp Loenen (CVVP-project: communitybased virtual powerplant project) en naar een waterstofketel-proefproject in Lochem. Vanwege COVID-19 is dit excursieprogramma vooralsnog geparkeerd, mogelijk dat hier in het voorjaar van 2022 wel invulling aan kan worden gegeven (al dan niet in combinatie met het introductieprogramma van de nieuwe gemeenteraad). In 2020 vond al wel regelmatig afstemming plaats met omliggende gemeenten over de warmteopties die zij binnen buurten en wijken verkennen, om hier zoveel mogelijk kennis & ervaring uit te wisselen.

In het kader van bewustwording op de warmtetransitie-opgave richting inwoners is de Factsheet Duurzaam Verwarmen uitgewerkt als onderdeel van de DuurzaamRozendaal-campagne. Deze factsheet biedt inzicht in de mogelijkheden van verduurzaming van de woning, om deze in stappen aardgasvrij-ready te maken. Zolang nog niet bekend is welk warmte-alternatief uiteindelijk zal worden doorgevoerd binnen buurten van Rozendaal kan al wel ingezet worden op het zoveel mogelijk terugbrengen van de warmtevraag (onder meer door besparing, isolatie en slim verwarmen).

Tot slot is in 2021 in opdracht van de gemeente een Transitievisie Warmte (TVW) uitgewerkt door een extern adviesbureau. Deze visie is begin november 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. De TVW bevat een analyse van technische (on)mogelijkheden die er zijn om over te stappen naar een aardgasvrije verwarmingsmethode op buurtniveau. Ook biedt deze visie inzicht in de wijze waarop deze omschakeling gerealiseerd kan worden en wat dit betekent voor direct betrokkenen (inwoners, bedrijven, organisaties en andere betrokkenen in de gemeente). In het kader van de uitwerking van de Transitievisie Warmte zijn voor de zomer van 2021 drie buurtgesprekken georganiseerd voor inwoners van verschillende buurten in Rozendaal. In totaal hebben 60 inwoners (3 x 20) met elkaar van gedachten gewisseld over het thema duurzaam en comfortabel wonen, en hebben ze wensen en bedenkingen ingebracht ten aanzien van de warmtetransitie. Ook zijn huurders van woningbouwcorporatie Portaal uitgenodigd voor een gesprek op de Moestuin, in de daarvoor georganiseerde buurtbus.

Werklijn Klimaat

Binnen het klimaatadaptatiespoor zijn verschillende activiteiten opgenomen, waar we voor de uitvoering van de activiteiten samenwerken binnen de werkregio Veluwezoom met gemeenten Arnhem en Rheden en met Waterschappen Rijn en IJssel en Rivierenland. In 2021 heeft de werkregio Veluwezoom in een eerste aanvraagronde aanspraak gemaakt op gelden uit de Impulsregeling Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, waarbij 25% cofinanciering wordt ontvangen voor het versneld uitvoeren van maatregelen rond de thema's

wateroverlast, droogte en/of hittestress. In deze aanvraag zijn vier projecten opgenomen die uitgevoerd worden binnen gemeente Arnhem en gemeente Rheden.
In 2020 is de werkgroep Biodiversiteit, als onderdeel van de lokale werkgroep Duurzaam Rozendaal, aan de slag gegaan met concrete acties zoals het inzaaien van boomspiegels met bloemenmengsels ter bevordering van de biodiversiteit en is tijdens de Burendag met kinderen gewerkt aan bijen/insecten-hotels. Ook is de werkgroep samen met de gemeente aan de slag gegaan met de herinrichting van openbaar groen.

Werklijn Bewustwording & Communicatie

Eind 2019 is een extern bureau gestart met de uitwerking van verschillend campagnemateriaal voor Duurzaam Rozendaal. De poster voor de Expositie, de folder Duurzaam Wonen in Rozendaal, de Factsheet Duurzaam Verwarmen en de website www.duurzaamrozendaal.nl zijn concrete resultaten die inmiddels zijn opgeleverd en worden gebruikt binnen de campagne Duurzaam Rozendaal.

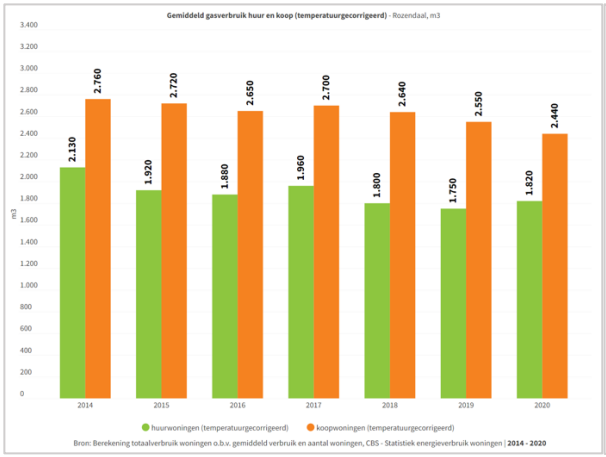
2 Geboekte resultaten ten aanzien van de opgave energietransitie

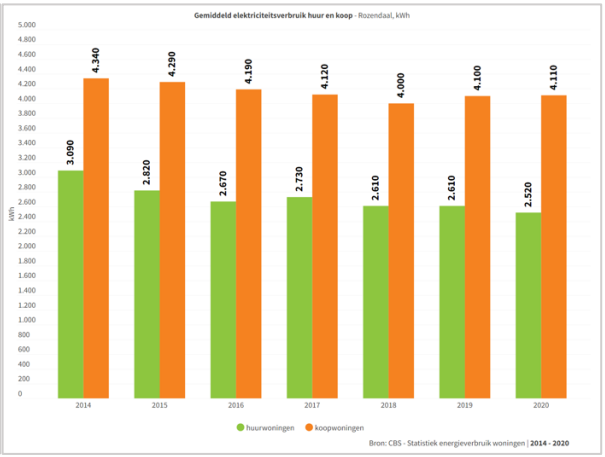
Monitoring op de opgave

Meten is weten. Om de uitvoering van de uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050 te kunnen aan- en bijsturen is goede informatie nodig. Liggen we op koers op weg naar de realisatie van de ambities richting een Energieneutraal Rozendaal in 2050? En realiseren we werkelijk de gewenste resultaten? Bereiken we het beoogde effect met de door ons ingezette maatregelen?

In de Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 zijn de energieverbruiken binnen de gebouwde omgeving van Rozendaal gehanteerd om een ‘nulsituatie’ te schetsen. Op basis van de gepresenteerde jaarlijkse energieverbruiksgegevens van 2018 is een pad uitgestippeld om ***ieder jaar 1,5% energie reductie*** te realiseren (vermindering van de energievraag), en daar ***jaarlijks additioneel 2% duurzame energieopwekking*** aan toe te voegen. Deze jaarlijkse doelstellingen sluiten aan bij de gemaakte regionale doelstellingen binnen de regio Arnhem Nijmegen (op basis van de Regionale Routekaart naar een energieneutrale regio in 2050).
Om de voortgang op de opgave te monitoren is afgesproken dat we de door het rijk aangeboden tooling en datasets gebruiken (www.klimaatmonitor.nl).

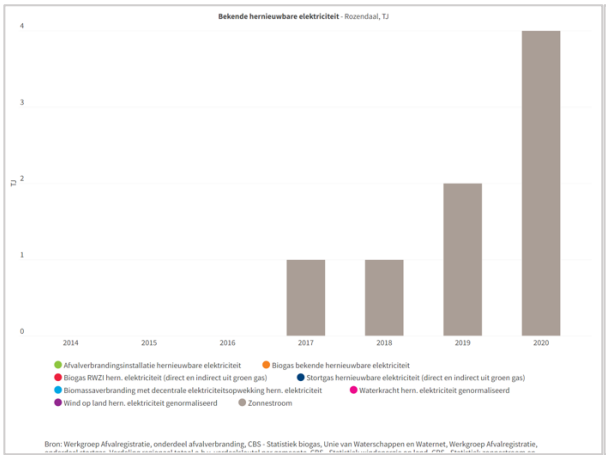
Inzicht in gemiddeld energieverbruik woningen Rozendaal 2014-2020 (bron: Klimaatmonitor.nl)
Op basis van CBS-gegevens van afgelopen jaren valt af te lezen dat het gemiddeld gasverbruik in woningen in Rozendaal licht is afgenomen, dat geldt zowel voor koopwoningen als voor huurwoningen. Aandachtspunt hier is dat koopwoningen met name de laatste twee jaren (2019-2020) een substantiële daling laten zien, terwijl dit niet geldt voor de huurwoningen (verbruik 2020 kent een lichte stijging ten opzichte van verbruik 2019!). Het gemiddeld elektriciteitsverbruik is met name bij huurwoningen in Rozendaal licht gedaald, voor koopwoningen geldt dat er overall een lichte daling is te zien, maar met name in 2019 en 2020 weer een lichte stijging in verbruik te zien is. De vraag is echter wel in hoeverre de lichte daling in verbruiksgegevens is toe te schrijven aan de ingezette acties vanuit de uitvoeringsagenda, deze worden ook beïnvloed door andere factoren, zoals een toename van de woningvoorraad met een ‘gemiddeld ander verbruiksniveau’ (nieuwbouw De Del) of veranderingen in huishoudensamenstelling (door nieuwe bewoners). Ook is de dataset voor het jaar 2021 nog niet beschikbaar, waardoor onderstaande grafieken nog geen volledig beeld voor de uitvoeringsperiode van de uitvoeringsagenda geven.

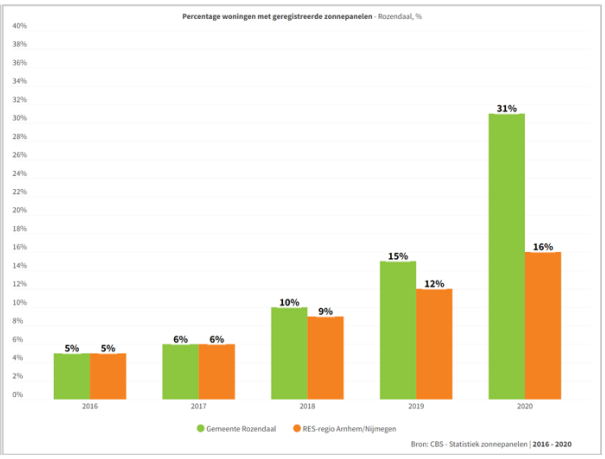

In de grafiek op de linkerzijde valt het gemiddeld gasverbruik per huishouden over de periode 2014 tot en met 2020 af te lezen, waarbij in oranje kleur het gemiddeld gasverbruik van een koopwoning en in groene kleur van een huurwoning wordt gepresenteerd. De grafiek op de rechterzijde geeft het gemiddeld elektriciteitsverbruik weer over diezelfde periode (2014-2020), voor zowel koop (oranje) als huur (groen).

Inzicht in inzet hernieuwbare energie in Rozendaal 2014-2020 (bron: Klimaatmonitor.nl)
In de Klimaatmonitor wordt ook inzicht gegeven in het aandeel hernieuwbare energie in de energiebalans van Rozendaal. Hieruit valt duidelijk af te lezen dat het aandeel van hernieuwbare elektriciteit een enorme vlucht heeft genomen afgelopen jaren. Deze toename aan hernieuwbare elektriciteit is volledig toe te schrijven aan de plaatsing van zonnepaneleninstallaties op daken van woningen in Rozendaal. Het aantal geregistreerde zonnepanelen op woningen in 2020 is meer dan verdubbeld ten opzichte van 2019.

In de grafiek op de linkerzijde wordt de toename van duurzaam opgewekte energie (in TerraJoule) uit zonnepanelen in Rozendaal weergegeven over de periode 2014-2020. De grafiek op de linkerzijde geeft het percentage weer van woningen binnen Rozendaal (groen) afgezet tegen de gehele RES-regio Arnhem Nijmegen (oranje) met geregistreerde zonnepanelen (periode 2016-2020).

Toetsing aan de doelstellingen energiereductie & additionale duurzame energie opwekking
Wanneer we kijken naar de gewenste energiereductie doelstelling van 1,5% per jaar is nog onvoldoende zicht op effectieve resultaat op basis van de gegevens uit de klimaatmonitor. We zien wel een lichte daling van het energieverbruik, maar onvoldoende herleidbaar of dit toe te schrijven is aan de ingezette activiteiten.
Wanneer we kijken naar de doelstelling voor toevoegen van duurzame energie opwekcapaciteit, dan is de exponentiële toename in het aantal geregistreerde zonnepanelen op daken in Rozendaal in 2020 wel toe te schrijven aan de ingezette acties vanuit de uitvoeringsagenda (via oprichting cooperatie ZonneRoos en de subsidieregeling Energietransitie voor koopwoningen). Als deze trend zich ook in de jaarcijfers van 2021 voortzet, kan worden gesteld dat we voor deze doelstelling ‘op koers liggen’ van 2% additionele duurzame energie opwekking.

Geboekte resultaten Uitvoeringsagenda 2019-2021 in vogelvlucht

De datasets vanuit de Klimaatmonitor geven onvoldoende actueel inzicht, maar bieden wel houvast om de uitvoering van het energieprogramma komende jaren aan te blijven toetsen. Voor deze evaluatierapportage hebben we daarom ook de output van ingezette trajecten en activiteiten zoals de subsidieregeling, de toekomstbestendig wonen lening en de collectieve inkoopactie van Winst uit je Woning in beeld gebracht. De resultaten van deze acties bieden een goed overzicht van het effectieve bereik van uitgevoerde maatregelen inwoners van Rozendaal te enthousiasmeren en stimuleren, om op basis daarvan actief hun woningen verder te verduurzamen. Ook maken we dankbaar gebruik van de enquête van de werkgroep duurzaamheid. In 2021 heeft de Werkgroep Duurzaam Rozendaal inwoners van Rozendaal door middel van een enquête gevraagd naar de energetische conditie van hun woning en de plannen om in de nabije toekomst maatregelen te treffen. De rapportage met resultaten daarvan is in de bijlage opgenomen. Deze enquête is een vervolg op een soortgelijke enquête van de werkgroep uit 2018. De werkgroep beoogd om deze enquête-vorm ook in de toekomst in te blijven zetten, op basis waarvan ook aanvullende inzichten kunnen worden opgedaan.

Resultaten werklijn energiebesparing

Bereik aantal inwoners als gevolg van bijeenkomsten

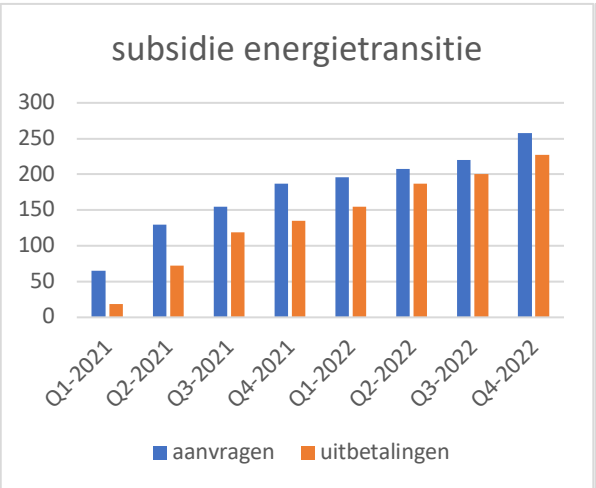
Om inwoners te stimuleren en enthousiasmeren om in beweging te komen om zelf aan de slag te gaan met energiebesparing organiseerden we afgelopen jaren diverse bijeenkomsten:

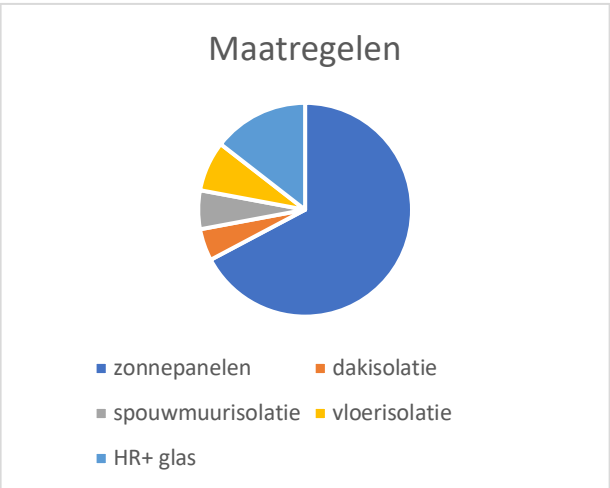
- 65 bezoekers tijdens de Informatiebijeenkomst voor de collectieve inkoopactie Winst uit je Woning (maart 2020)
- 40 bezoekers voor de expositie Duurzaam Rozendaal in de Torckschool (voorjaar 2020)
- 10 huishoudens tijdens inloopbijeenkomst rond verduurzaming monumenten (maart 2020)
- 40 1-op-1 gesprekken met Energiecoach Rozendaal (doorlopende activiteit)
- 3 x 20 inwoners aan tafel tijdens de buurtgesprekken rond 'Duurzaam en comfortabel Wonen' (juni 2021) + diverse inwoners van de huur- en koopwoningen aan de Moestuin

Subsidieregeling Energietransitie bestaande woningen Rozendaal

De koppeling van specifieke activiteiten aan de inzet van financieel instrumentarium is bijzonder succesvol gebleken afgelopen periode. Binnen een periode van twee jaar tijd hebben 258 van de 683 woningen in Rozendaal deze positieve duurzaamheidsimpuls actief omgezet tot het daadwerkelijk investeren in zonnepanelen en/of isolatiemaatregelen.

De in totaal 258 subsidieaanvragen (in de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2022) komen uit 36 van de in totaal 42 straten binnen onze gemeente. Het merendeel van de aanvragen heeft betrekking op de plaatsing van zonnepanelen (195 aanvragen toegekend). De overige aanvragen hebben betrekking op plaatsing van HR++ glas (42 aanvragen toegekend), toepassen van spouwmuurisolatie (17 aanvragen toegekend), dakisolatie (14 aanvragen toegekend) en vloerisolatie (22 aanvragen toegekend). In totaal is daarmee ongeveer 75% van het beschikbare krediet aangesproken. Tot op dit moment hebben 227 huishoudens het subsidiebedrag ontvangen.

Verduurzaming Monumenten
Ook eigenaren van monumenten hebben gebruik gemaakt van de subsidieregeling energietransitie:

- één gemeentelijk monument met zonnepanelen
- twee rijksmonument met zonnepanelen aangebracht
- één rijksmonument met dak- en spouwmuurisolatie en HR++ glas.

Toekomstbestendig wonen lening
In totaal hebben negen particuliere woningeigenaren een aanvraag ingediend voor een toekomstbestendig wonen lening. Op het moment van dit schrijven zijn inmiddels zeven leningen door SVn verstrekt, de overige twee aanvragen doorlopen momenteel de aanvraagprocedure.

Collectieve inkoopactie Winst uit je Woning
In 2020 hebben in totaal 121 deelnemers meegedaan aan de collectieve inkoopactie Winst uit je Woning, waarvan uiteindelijk 32 deelnemers daadwerkelijk geïnvesteerd hebben in vloerisolatie (9x), spouwmuurisolatie (5x), hr ++ glas (3x) of zonnepanelen (15x) via het inkoopcollectief Winst uit je Woning.
In de zomerperiode van 2021 is een nieuwe collectieve inkoopronde gestart, waar in totaal 14 deelnemers aan hebben meegedaan en voor 20 verschillende maatregelen offerte hebben aangevraagd. Van de 14 deelnemers hebben uiteindelijk 2 deelnemers daadwerkelijk geïnvesteerd in uitvoering van maatregelen (de exacte toepassing van type maatregel is op dit moment niet bekend).

Toetsing aan de doelstellingen energiereductie & additionale duurzame energie opwekking
Wanneer we de energiereductiedoelstelling van 1,5% afzetten tegen het aantal woningeigenaren dat afgelopen jaren heeft geïnvesteerd in het verduurzamen van de woning, kan geconstateerd worden dat de beoogde verduurzaming van 10 woningen per jaar[1]ruimschoots behaald is. Daarmee liggen we goed op koers richting een vergaand verduurzaamde woningvoorraad in 2050.

Ook de doelstelling om jaarlijks 2% additionele duurzame energie opwekking in Rozendaal te realiseren lijkt ruimschoots behaald, in totaal legden 195 woningeigenaren zonnepanelen op het dak door gebruik te maken van de subsidieregeling.

Resultaten werklijn duurzame opwek

In Rozendaal zetten we in op het maximaal benutten van beschikbaar (dak)oppervlak binnen de bebouwde kom voor de opwekking van zonne-energie. Binnen de werklijn duurzame opwek zijn daartoe sinds 2020:

- 40 leden verenigd binnen de energie coöperatie ZonneRoos, en 17 afnemers van energie van dezelfde coöperatie
- 195 daken van woningen belegd met zonnepanelen, waaronder 3 monumenten

Werklijn duurzame warmte

Met de vaststelling van de Transitievisie Warmte is een eerste concrete stap gezet in de warmtetransitieopgave van Rozendaal. De transitievisie warmte heeft concreet opgeleverd dat:
a. binnen Rozendaal géén buurten worden verplicht om voor 2030 van het aardgas af te gaan;
b. in drie buurten (Moestuin, Leermolens Enk en omgeving Delhoevelaan) wordt gestart met een buurtuitvoeringsplan, om de mogelijkheden van een kleinschalig collectief warmtenet te verkennen;
c. In overige buurten onverminderd wordt verder gewerkt aan het zoveel mogelijk terugbrengen van de warmtevraag.

Komende jaren wordt de visie verder uitgewerkt per buurt (tot een BUP – Buurt Uitvoeringsplan). Pas dan worden definitieve keuzes gemaakt voor de wijze van duurzaam verwarmen en welke energie -infrastructuur de buurt daarbij nodig heeft. Dit gebeurt in samenspraak met bewoners, woningbouwcorporatie Portaal, de lokale werkgroep Duurzaam Rozendaal, netbeheerder Liander en andere betrokkenen, in lijn met de Omgevingswet.

[1] Wanneer we bij een 1,5% energiebesparingsdoelstelling op de volledige woningvoorraad een vrij platte verdeelsleutel hanteren, leidt deze doelstelling tot het jaarlijks verduurzamen van 1,5% van de in totaal 683 woningen, dat zijn 10 woningen.

Werklijn bewustwording & communicatie

Naast de organisatie van verschillende bijeenkomsten zoals genoemd in het overzicht hierboven, is afgelopen jaren ook ingezet op het zoveel mogelijk informeren, stimuleren en enthousiasmeren van inwoners door ze laagdrempelig informatie aan te bieden.
Dit is bereikt door:

- Huis-aan-huis verspreiding van de folder Duurzaam Wonen in Rozendaal
- Regelmatig plaatsen van artikelen in In de Roos
- Lancering website www.duurzaamrozendaal.nl
- Uitwerking van graphics/factsheet duurzaam verwarmen

3 Financiële verantwoording

Werkbudget per werklijn

In de Uitvoeringsagenda is in 2019 per werklijn een (indicatieve) begroting opgenomen voor de beoogde investeringen in de jaren 2019-2020-2021 om de verschillende activiteiten en projecten uit te kunnen voeren. Naast een jaarlijks uitvoeringsbudget was er voor de uitvoering van activiteiten extra capaciteit (ten opzichte van de huidige formatie) benodigd voor begeleiding en monitoring van de uitvoering. Deze inzet is afgelopen jaren extern ingehuurd vanuit het beschikbaar gestelde krediet voor de energietransitie. Overige capaciteit is binnen de huidige formatie ingepast in het reguliere takenpakket (denk aan de aanpassing van de welstandsnota, implementatie financieel instrumentarium, etc).

In onderstaande tabel is een totaaloverzicht van de begroting (in €) uit de Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 weergegeven:

Werklijnen uitvoering	***2019***	***2020***	***2021***	***Totaal begroot***
Energiebesparing	15.000	17.500	7.500	40.000
Duurzame Energie Opwekking	5.000	10.000	Pm	15.000
Duurzame Warmte	5.000	12.500	17.500	35.000
Klimaatadaptatie	via ander budget	via ander budget	via ander budget	
Communicatie	5.000	5.000	5.000	15.000
Totaal budget werklijnen	***30.000***	***45.000***	***30.000***	***105.000***
Extra capaciteit uitvoering (ext. inhuur)	***16.500***	***33.000***	***33.000***	***82.500***
Totaaloverzicht	**46.500**	**78.000**	**63.000**	**187.500**

Aanvullende middelen:

- Aanvullend op deze begroting heeft de gemeenteraad eind 2019 aanvullend krediet (van € 315.000) beschikbaar gesteld ten behoeve van de inzet van financieel instrumentarium, ten behoeve van de subsidieregeling 'Energietransitie bestaande woningen Rozendaal'. Daarnaast is een bedrag van € 500.000 gestort in het revolverend fonds bij SVn ten behoeve van de uitvoering van de regeling Toekomstbestendig Wonen Gelderland- gemeente Rozendaal. Aangezien het hier om liquiditeiten gaat was hier geen dekking voor nodig. Al het gestorte geld komt op termijn weer terug (via revolverend fonds).
- Omdat aanvragers van de lokale subsidie nog tot 1 juli 2022 kunnen verzoeken om de aangevraagde subsidie uit te betalen is deze evaluatierapportage voor deze betreffende regeling nog geen formele eindrapportage. Dit betekent dat na 1 juli 2022 de eindstand kan worden opgenomen. Het restant van deze subsidie (naar verwachting tussen de € 57.000 en € 88.000) valt dan terug in de algemene middelen. Op het moment van schrijven van deze evaluatie zijn nog 31 aanvragen niet uitbetaald.
- Het rijk heeft via de decembercirculaire van 2019 middelen beschikbaar gesteld voor het vormgeven van de energietransitie. 1 van de onderdelen betreft een voor ieder gemeente gelijk bedrag van € 200.000 voor de warmtetransitie. Het bedrag is in eerste instantie niet bedoeld en waarschijnlijk ook niet toereikend voor de feitelijke maatregelen om die transitie vorm te geven, maar vooral voor verkennend onderzoek en uitwerking van een visie en (bronnen)strategie op de warmtetransitie. In

de uitvoeringsagenda was een klein krediet beschikbaar voor onder meer het opstellen van een dergelijk visie. Daarom is in 2020 besloten om € 50.000 toe te voegen aan de reserve energietransitie.
- Binnen de werklijn Duurzame Warmte is in 2021 gebruik gemaakt van de RVO-subsidie Extern Advies Warmte (EAW), waarbij in juni 2021 € 20.660 ontvangen is ten behoeve van de uitwerking van de Transitievisie Warmte.
- In 2020 is een subsidie ontvangen van provincie Gelderland van € 827, als co-financiering voor de inzet van het (regionale) Energieloket Midden-Gelderland.

Benutting begrote posten

Werklijnen uitvoering	Activiteiten op hoofdlijnen	Totaal besteed	Totaal begroot
Energiebesparing	Folder Duurzaam Rozendaal Materiaal Expo Duurzaam Rozendaal Bijeenkomsten energiebesparingsactiviteiten Diensten basispakket ELMG – energieloket Aangepassing welstandsnota – verduurzaming	1.500 3.600 500 2.400 2.000	40.000
Duurzame Energie Opwekking	Facilitatie oprichting ZonneRoos Quickscan potentie ontwikkellocaties zon Bijdrage aan de RES regio Arnhem Nijmegen	7.500 2.500 1.000	15.000
Duurzame Warmte	Uitwerking factsheet Duurzame Warmte Transitievisie Warmte Bijeenkomsten buurtgesprekken	1.000 23.500 500	35.000
Communicatie	Uitwerking Logo Duurzaam Rozendaal Campagne Duurzaam Rozendaal	500 12.500	15.000
Totaal budget werklijnen		**59.000**	**105.*000***
Extra capaciteit uitvoering (ext. Inhuur)	Inzet van externe projectleider energietransitie, gemiddeld 8 uur/week	**83.050**	**82.500**
Totaaloverzicht		**142.050**	**187.500**

Wanneer we de meerjarenbegroting afzetten tegen de daadwerkelijke bestedingen valt op dat een deel van het beschikbaar gestelde krediet nog niet besteed is (overwegend vanwege doorschuiven van activiteiten naar een later moment). De daarvoor begrote kostenposten zijn doorgeschoven naar het jaarprogramma van 2022. Ook waren kosten begroot die uiteindelijk niet gemaakt zijn, omdat ze zijn opgevangen binnen de eigen organisatie. Ook zien wel dat kosten lager uit zijn gevallen dan eerder voorzien. Meer specifiek vallen de volgende zaken op binnen de werklijnen:

Werklijn energiebesparing
- Er is een onderbesteding vanwege het doorschuiven van de uitwerking van een plan van aanpak voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Hier was een post van € 10.000 voor begroot.
- Veel beoogde activiteiten binnen de werklijn Energiebesparing zijn vanwege COVID-19 anders of niet georganiseerd, waardoor kosten rond organisatie van fysieke bijeenkomsten niet of nauwelijks gemaakt zijn (denk aan ‘lekker wonen beurs’ en inloopbijeenkomsten rond specifieke thema’s).
- De uitwerking van het financieel instrumentarium rond energiebesparing (subsidieregeling en duurzaamheidslening) zijn in eigen beheer van gemeente ontwikkeld. De daarvoor begrote kostenposten voor inhuur van een extern adviseur zijn niet noodzakelijk geweest.
- Voor de collectieve inkoopacties Winst-uit-je-Woning zijn geen kosten gemaakt, behalve voor de huur van ’t Rhedens voor de informatiebijeenkomst.
- De kosten voor de uitwerking van het verruimde beleidskader voor verduurzaming van monumenten waren de helft minder dan begroot.
- Voorzien was verschillende factsheets uit te werken (voor verschillende woningtypen in Rozendaal), om woningeigenaren te informeren over de verduurzamingsmogelijkheden. In samenspraak met de energiecoach en leden van de werkgroep Duurzaam Rozendaal is besloten om deze specifieke

factsheets op dit moment nog niet uit te werken. Specifieke maatwerk-factsheets worden interessant bij de uitendelijke keuzes voor alternatieve warmte-oplossingen. Daarom is een uniforme factsheet uitgewerkt, met verduurzamingsmaatregelen om alvast goed voorbereid te zijn op de komende warmtetransitie.
- Er waren kosten begroot voor het opleiden van een energiecoach, deze kosten zijn niet noodzakelijk gebleken gelet op de expertise van de Rozendaalse energiecoach.

Werklijn Duurzame Energie Opwekking:
- Binnen de werklijn Duurzame Energie Opwekking is nog geen start gemaakt met de uitwerking van het ruimtelijk-maatschappelijk beleidskader voor (grootschalige) duurzame energie opwekking. Dit wordt als integraal onderdeel binnen het Omgevingsvisie-traject meegenomen, dit zal pas starten in 2022. Het budget dat hiervoor gelabeld staat (€10.000) schuift daarmee door naar 2022.
- De kosten voor de gemeentelijke inbreng in de uitwerking van de Regionale Energie Strategie zijn minder hoog uitgevallen dan voorzien.

Werklijn Duurzame Warmte:
- Het excursieprogramma naar voorbeeldprojecten Aardgasvrij wonen is vanwege COVID-19 doorgeschoven in tijd. De daarvoor begrote kosten zijn nog niet gemaakt.
- De beoogde haalbaarheidsscan voor 2-3 warmte opties voor Rozendaal zijn in tijd naar achteren geschoven, en vormen onderdeel van de nader uit te werken buurtuitvoeringsplannen in 2022.

Werklijn Communicatie & bewustwording:
- Het communicatiebudget is met name ingezet ten behoeve van de uitwerking van content binnen de campagne Duurzaam Rozendaal. Dat houdt in dat het budget, oorspronkelijk verdeeld over de drie uitvoeringsjaren van de uitvoeringsagenda, voor het overgrote deel benut is in 2020.

4 Doorkijk naar vervolg – nieuwe uitvoeringsagenda na verkiezingen

Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is in 2021 gekozen voor de uitwerking van een aanvullend jaarprogramma voor 2022. Dit programma is door de raad op 21 september 2021 vastgesteld.
In 2022 wordt vervolg gegeven aan de ingezette lijn van bewustwording en het in beweging krijgen én houden van inwoners als het gaat om energiebesparing en verduurzaming van woningen. Daarnaast gaan we in 2022 verder met de uitvoeringsplannen voor duurzame warmte, en wordt als vervolg op de Transitievisie Warmte uitwerking gegeven aan het Buurtuitvoeringsplan voor de startbuurt(en) de Moestuin/Leermolensenk/Omgeving Delhoevelaan.

Voor de inwoners van de overige buurten brengen we in een aanvalsplan in beeld hoe zij aan de slag kunnen gaan met de zogenoemde ‘geen-spijt’-maatregelen. Denk bijvoorbeeld aan het vergaand isoleren van de woning, op elektriciteit gaan koken of slimme warmtesystemen aanschaffen. En mogelijk is er in 2022 wel ruimte voor het aanbieden van een interessant excursieprogramma rond de warmtetransitie, dit hangt mede af van de ontwikkelingen rond COVID-19.

Tot slot zullen we in 2022 een start maken met het programmeren van een nieuwe Uitvoeringsagenda. Voor deze uit te werken uitvoeringsagenda willen we in samenwerking met de lokale werkgroep Duurzaamheid bekijken in hoeverre de uitgevoerde enquêtes rond duurzaamheid onder inwoners een jaarlijks terugkerende activiteit kan worden en daarmee ook onderdeel kan zijn van de jaarlijkse evaluatierapportage.

Kortom, ook in 2022 stropen we de mouwen op samen met inwoners en betrokken partijen om Rozendaal verder te verduurzamen!

== Bijlage bij Evaluatierapportage ==

Energetische woningkwaliteit in Rozendaal
Resultaten enquête (juli 2021)

auteurs: Bart Poel en Erik Kool
m.m.v. Anja van de Boer (Spectrum)

Werkgroep Duurzaam Rozendaal

24 november 2021

WIJ GAAN VOOR DUURZAAM

1. Inleiding

In 2021 heeft de Werkgroep Duurzaam Rozendaal inwoners van Rozendaal door middel van een enquête gevraagd naar de energetische conditie van hun woning en de plannen om in de nabije toekomst maatregelen te treffen. Deze enquête is een vervolg op een soortgelijke enquête uit 2018. Aanvullend op de vragenlijst uit 2018 is er een aantal vragen gesteld betreffende elektrische stekkerauto's. Tenslotte bood de enquête de mogelijkheid opmerkingen toe te voegen.

Het adviesbureau Spectrum heeft, in opdracht van de gemeente Rozendaal, buurtgesprekken georganiseerd met als doel het laten participeren van de inwoners bij de energietransitie en meer specifiek de warmtetransitie. De buurtgesprekken zijn in samenwerking met de Werkgroep Duurzaam Rozendaal vorm gegeven en de werkgroep heeft een rol gespeeld bij de invulling. De enquêteresultaten zijn gebruikt door Spectrum bij hun rapportage over de buurtgesprekken. Spectrum heeft de werkgroep ondersteund bij de analyse van de enquêtes.

De warmtetransitie is wat beperkter gedefinieerd dan de energietransitie en richt zich, voor Rozendaal, op het uiteindelijk fossielvrij verwarmen van woningen en niet-woongebouwen. Hierbij gaat het enerzijds om de reductie van de warmtevraag en anderzijds om de aard van de energielevering voor de nog benodigde warmte. De warmtetransitie is overigens onlosmakelijk verknoopt met de bredere energietransitie.

De Werkgroep Duurzaam Rozendaal is Spectrum erkentelijk voor de vruchtbare samenwerking.

Opbouw van de rapportage

Na een korte beschouwing over de aard van de enquête (hoofdstuk 2) en de samenstelling van de woningvoorraad (hoofdstuk 3), worden per onderdeel de uitkomsten uit de enquête beknopt weergegeven (hoofdstuk 4 t/m 9). Hoofdstuk 10 geeft samenvattende conclusies.

2. Aard van de enquête

In totaal hebben 118 respondenten de enquête ingevuld, tegenover 293 in 2018. Dit betekent een dekking van ca. 17% van de woningvoorraad, tegenover 42% in 2018. Dat is weliswaar een veel lagere respons, maar desalniettemin geeft het een bruikbaar beeld, temeer omdat de enquête een redelijke dekking geeft van de woningtypologieën in Rozendaal.
Bij de analyse van de enquêteresultaten is het belangrijk te beseffen dat het hier niet gaat om een aselecte steekproef uit de woningvoorraad; net zo min als dit gold voor de eerste enquête. Dit betekent dat, statistisch gezien, de gegevens van geen van beide enquêtes zondermeer mogen worden opgeschaald naar het totaal van de woningvoorraad. Voor beide enquêtes geldt dat de respondenten mensen zijn die het initiatief hebben genomen de enquête in te vullen; een selecte groep dus en geen aselecte steekproef. Beide enquêtes zijn op dezelfde manier 'select' en we gaan er vanuit dat er eniger mate van onderlinge vergelijkbaarheid van de uitkomsten mogelijk is. Daarmee levert de enquête toch belangrijke inzichten in de penetratiegraad van energiebesparende maatregelen en de intentie van de inwoners om de komende jaren maatregelen te nemen. Het aantal respondenten maakt het mogelijk dat er conclusies kunnen worden getrokken op het niveau van de woningtypes en natuurlijk voor de totale woningvoorraad. Op straatniveau is de dekking te gering om er conclusies aan te kunnen verbinden.

3. Woningtypologie

De verdeling van de soort woningen en de bouwjaarklasses geven zicht op de representativiteit voor de Rozendaalse woningvoorraad.

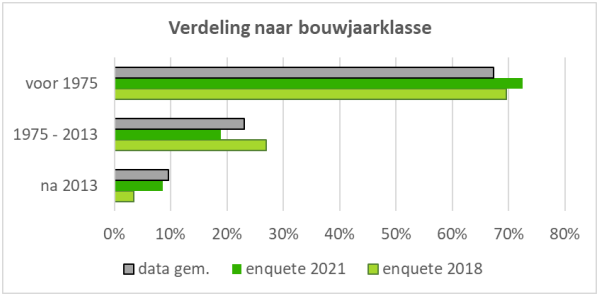
Woningcategorieën

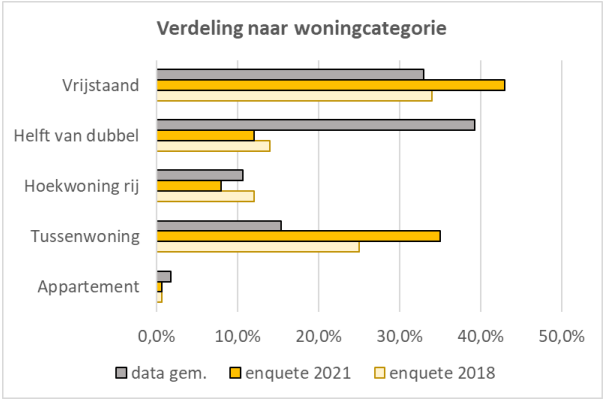
Van de respondenten woont ongeveer:
35% in een vrijstraande woning,
43% in een helft van een dubbel
12% in een hoekwoning
8% in een tussenwoning
2% in een appartement
Ongeveer 4% van deze woningen is een monument.

Bouwjaar

Het bouwjaar van de woningen is als volgt verdeeld:
73% is gebouwd voor 1975 met oorspronkelijk nauwelijks isolatie;
19% is gebouwd in de periode 1975 t/m 2014 met oorspronkelijk matige tot redelijke isolatie;
8% is gebouwd na 2013 met goede isolatie.
Uiteraard zijn veel van de oudere woningen later nageisoleerd.

De resultaten van woningcategorie en bouwjaarklasse zijn hieronder grafisch weergegeven voor beide enquetes en vergeleken met de data van de gemeente (BAG bestand).

Conclusie: De verdeling over de bouwjaarklassen tussen beide enquêtes komt goed overeen met de data van de gemeente, waarbij beseft moet worden dat de afwijking in de bouwjaarklasse "na 2013" veroorzaakt wordt doordat er vanaf 2018 nieuwbouw aan de voorraad is toegevoegd. Voor de woningcategorieën blijkt dat de verdeling uit beide enquetes grofweg eenzelfde patroon laat zien; wel verschillen de percentages. Als de verdeling uit de enquetes wordt vergeleken met de gegevens van de gemeente valt op dat de categorie 'helft van dubbel' sterk ondervertegenwoordigd is, terwijl het omgekeerde geldt voor de 'tussenwoningen'. Dit significante verschil is onverwacht en lastig te duiden; door de hoge respons van de enquete uit 2018 zou een betere representie logisch zijn. De afwijking bij de appartementen tussen de enquetes en de gemeentelijke data kan veroorzaakt zijn door de onbetrouwbaarheid vanwege het geringe aantal respondenten in deze categorie. Ondanks deze afwijkingen zijn er waardevolle conclusies te trekken.

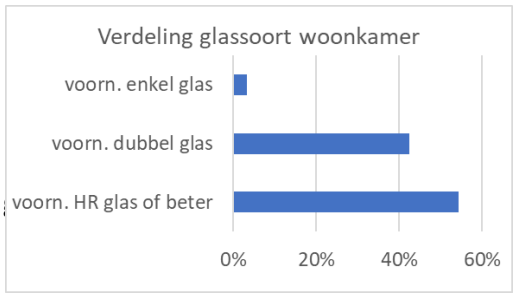
4. Isolatieniveau

Bij de vragen over het isolatieniveau is onderscheid gemaakt tussen beglazing en naisolatie. Naisolatie speelt vooral bij de 73% woningen van voor 1975 en bij het oudere deel van de woningen uit de periode 1975 – 2014.

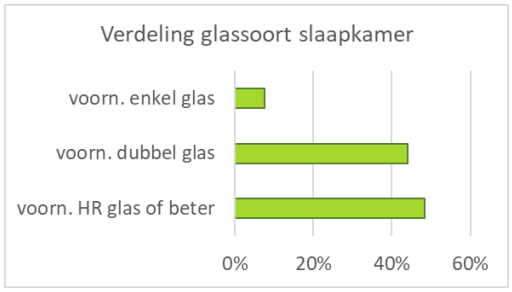
Beglazing

Vanwege het verschil in binnentemperatuur is onderscheid gemaakt tussen de beglazing in de woonkamer en de slaapkamers.
De resultaten voor de woonkamer en de slaapkamers zijn in de grafieken weergegeven.

woonkamer

slaapkamers

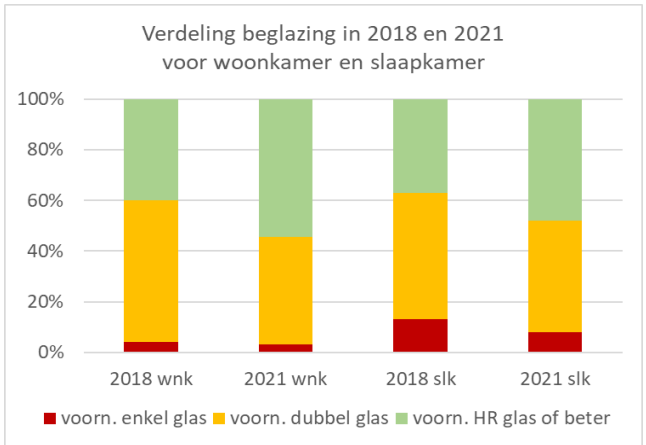

Er is al redelijk veel HR-glas geplaats, ongeveer 50%; iets meer in de woonkamer en iets minder in de slaapkamers. Het percentage 'voornamelijk enkel glas' is 4% voor de woonkamer en 8% in de slaapkamers. Veel woningen (ca. 45%) hebben het oude dubbel glas.

Het is belangrijk te beseffen dat dubbel glas een levensduur heeft van ongeveer 20 jaar (plus of min 5 jaar); als het mee zit soms langer. Het dubbel glas zal aan het einde van de levensduur een waas geven tussen de glasplaten. Dit ontstaat doordat vocht door de, oud geworden, omranding diffundeert. Op dat moment is het glas aan vervanging toe.

Het oude dubbel glas in de woningvoorraad is daarom de komende jaren aan vervanging toe; het zit al zo'n 15 tot 25 jaar in de woning. Uit de grafieken blijkt dat er daardoor een vervangingspotentieel van ongeveer 50% van de beglazing is (enkel en oud dubbel glas), waarmee een forse energiebesparing kan worden gerealiseerd.

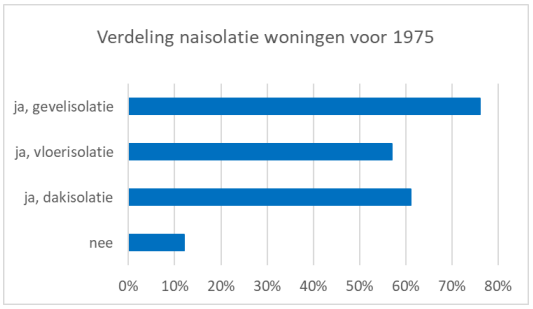
De stap van enkel glas naar de betere HR++ beglazing levert 83% reductie van het warmteverlies op; voor de stap van het oude dubbel glas naar goed HR++ glas is dat 66%.

<u>Vergelijking met de enquête uit 2018</u>
Kijkend naar de verdeling van de beglazing vanuit de enquête in 2018 wordt naar 2021 een verschuiving zichtbaar naar betere glassoorten. De grafieken laten dit zien voor zowel de woonkamer als de slaapkamers. De verschuiving van dubbel glas naar HR+ glas of beter, is vooral een logische stap bij kozijnvervanging en aanbouw of doordat het dubbele glas een waas vertoonde. In elk geval tekent zich een positieve trend af.

Conclusie: Sinds 2018 is er een verschuiving opgetreden naar de wat betere glassoorten. Naast energiebesparing is daarmee ook een comfortverbetering gerealiseerd. Het is te verwachten dat de komende 5 á 10 jaar, in ca. de helft van de hele Rozendaalse woningvoorraad enkel en oud dubbel glas vervangen gaat worden door HR++ glas van een goede kwaliteit. Hier en daar zal wellicht ook drievoudige beglazing worden toegepast als er ook kozijnvervanging aan de orde is.

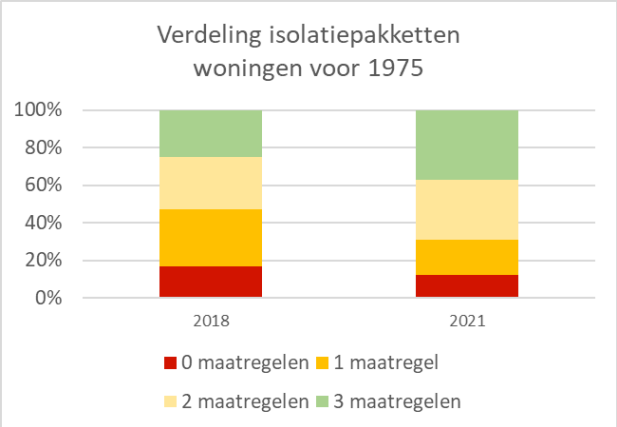
Naisolatie van de constructie

Van de respondenten met een woning, gebouwd voor 1975 (72%) heeft 76% de gevel nageïsoleerd, 57% heeft vloerisolatie aangebracht en 61% heeft het dak geïsoleerd. Dat lijken redelijke percentages, maar het is de vraag of het niet-aselect-zijn van de respondenten het beeld vertekent. Wellicht dat juist de mensen die met isoleren bezig zijn geweest de enquête invullen. Het is dus niet zo, dat uit deze percentages het naisolatie-potentieel voor de gehele voorraad blijkt; dat zou groter kunnen zijn.

Vergelijking met de enquête uit 2018

Het is ook verhelderend om te zien dat er van 2018 tot 2021 een verschuiving heeft plaatsgevonden naar meer maatregelen per woning van voor 1975. Er is onderscheid gemaakt tussen aantallen isolatiemaatregelen per woning. In 2021 is het percentage woningen met 0 maatregelen en 1 maatregel afgenomen ten opzichte van 2018, terwijl het percentage woningen met 2 en 3 maatregelen significant is toegenomen. De vergelijking tussen beide enquêtes mag ietwat onbetrouwbaar zijn, maar de effecten voldoende significant.

Conclusies: Er zijn al heel wat oudere woningen nageïsoleerd. Dat is ook te zien in de tweede grafiek waaruit blijkt dat in steeds meer woningen een completer pakket aan naisolatiemaatregelen is aangebracht. Er kunnen nog stappen worden gezet.
Wat verder vooruit kijkend is het de vraag wat de toepassing van warmtepompen en (al dan niet kleinschalige) warmtenetten betekent voor het wenselijke isolatieniveau van de woning. Dit kan er toe leiden meer te denken in maatregelenpakketten dan afzonderlijke maatregelen.
Daar waar enige uniformiteit in bouwwijze optreedt kan meer gefocust worden op een collectieve aanpak. Dat wil zeggen, niet simpel collectieve inkoop, maar vooral ook een collectief toegesneden aanpak met bijbehorende communicatie.

Subsidieverstrekking

Ongeveer 27% van de respondenten gaf aan voor deze maatregelen subsidie te hebben gekregen. Dat speelt over een periode van vele jaren, waardoor niet eenduidig is vast te stellen van welke subsidieregeling gebruik is gemaakt en wat het effect van de subsidie is geweest.

5. Ventilatie

Ventilatie is noodzakelijk voor een gezond binnenmilieu. Te veel ventilatie is overbodig en kan leiden tot substantieel energieverlies.

Ventilatievoorzieningen worden onderverdeeld in drie systemen:

- Natuurlijke ventilatie
  De woning is voorzien van roosters in de gevel en verticale bouwkundige kanalen. Afhankelijk van de winddruk en thermische trek treedt er een ongecontroleerde luchtverversing op; kieren en naden zorgen ook voor luchtuitwisseling. Veelal zijn er afzuigkappen en badkamerventilatoren toegevoegd om de ventilatie wat te verbeteren. Natuurlijke ventilatie is onbetrouwbaar, soms is er te weinig ventilatie en veelal is er te veel ventilatie. Het systeem is nauwelijks of niet regelbaar.
- Mechanische afzuiging
  De lucht wordt op een aantal plaatsen in de woning afgezogen via kanalen naar een ventilatiebox die meestal op zolder is geplaatst. De lucht wordt toegevoerd via roosters in de gevel. Deze voorziening is redelijk regelbaar met de drie-standen schakelaar, onder voorwaarde dat de toevoerroosters in de gevel zijn geopend.
- Balansventilatie met warmteterugwinning (WTW)
  Hierbij wordt zowel mechanisch afgezogen als ook mechanisch lucht toegevoerd. Dat gebeurt via een kanalensysteem voor aan- en afvoer. De afgevoerde lucht en de aangezogen lucht komen bij elkaar in de ventilatie-unit. Daar wordt de warmte uit de afgevoerde lucht met een WTW overgebracht naar de toetredende buitenlucht, die zo wordt voorverwarmd. Het warmteverlies door ventilatie wordt dan met 85 tot 95% gereduceerd. De luchtverversing en dus de binnenluchtkwaliteit is met dit systeem zeer goed regelbaar.

Ventilatievoorzieningen

Het overgrote deel, 76% van de respondenten, heeft een natuurlijk ventilatiesysteem; 18% heeft mechanische afzuiging en 6% heeft balansventilatie.

Natuurlijke ventilatie (76%)
Het overgrote deel van de woningen heeft natuurlijke ventilatie. Dat is een belangrijk aandachtspunt bij het aanbrengen van isolatiemaatregelen. Door spouwisolatie is te verwachten dat naden tussen gevel en kozijnen enigermate worden gedicht. Ook bij dakisolatie zal veelal de luchtdichting verbeteren. Er is een reële kans dat de natuurlijke ventilatie, die al van twijfelachtige kwaliteit is, onvoldoende wordt als veel kieren worden gedicht. Om dat te compenseren is het belangrijk dat roosters in de gevel open staan of raampjes op een kier zijn gezet voor voldoende luchttoevoer. De praktijk wijst uit dat dit zelden gebeurt. Dit probleem is eerder aan de orde gekomen tijdens het Nationaal Isolatie Programma en de jaren 80. Toen heeft het dichten van kieren (de toenmalige “kierenjacht”) geleid tot meer vochtproblemen en slechtere binnenluchtkwaliteit. Vervolgens was uitgebreide landelijke voorlichting nodig om mensen te wijzen op een juist ventilatiegedrag, overigens zonder veel succes. Voorkomen is dus beter.

Mechanische afzuiging (18%)
Bij deze vorm van ventileren wordt de warme binnenlucht centraal verzameld in de ventilatie-unit en naar buiten geblazen. De mogelijkheid bestaat de warmte uit de afgezogen lucht te halen en deze te gebruiken voor de verwarming van het tapwater of ruimteverwarming. Daarmee worden de warmteverliezen door ventilatie teruggedrongen. Dat gebeurt met een warmtepompboiler of een hybride warmtepomp in combinatie met een verwarmingsketel.

Balansventilatie (6%)
Het zal duidelijk zijn dat gebalanceerde ventilatie met WTW de meest energiezuinige oplossing is.

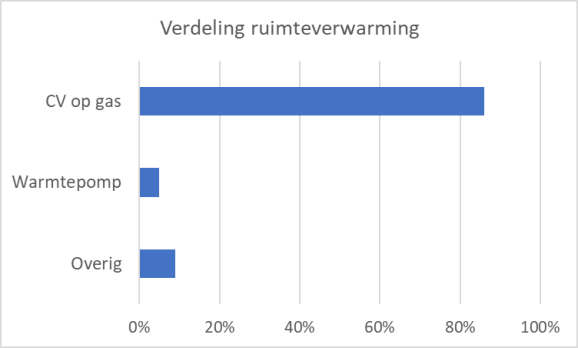
Conclusie: er is de nodige winst te behalen door de ventilatievoorzieningen te verbeteren en daarbij energie te besparen. Een voorwaarde daarbij is dat de kwaliteit van de binnenlucht voorop staat. Met name bij woningen met natuurlijke ventilatie is dat een uitdaging. Er zijn meerdere oplossingen mogelijk (mechanische afzuiging met een warmtepompboiler voor het tapwater, lokale balansventilatie met WTW, ed.). Het is van belang na te gaan welke ventilatieopties voor welk type woningen in beeld zijn.

6. Verwarming

De verwarming is onder te verdelen in ruimteverwarming en tapwaterverwarming.

Ruimteverwarming

Zoals te verwachten verwarmt het overgrote deel (86%) van de respondenten de woning met een gasgestookte cv-ketel. Ongeveer 5% is voorzien van een warmtepomp voor ruimteverwarming.
Dan is er nog een restgroep met verschillende soorten ruimteverwarming variërend van elektrische radiatoren en pelletkachels tot lokale gashaarden.

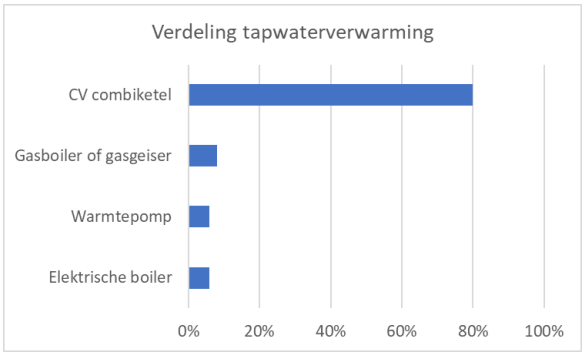
Conclusie: de ketels hebben een levensduur van 15 tot 20 jaar en dat betekent dat er de komende decennia op natuurlijke momenten kan worden overgestapt op gasloos, mogelijk met een tussenfase van hybride ketels. Waar collectieve oplossingen voor warmtelevering worden gepland (warmtenet, collectieve warmteopwekking voor enkele woningen, e.d.) valt het overstapmoment niet samen met ketelvervanging en speelt vroegtijdige vervanging. Als gasloze oplossing voor individuele bestaande woningen ligt een warmtepomp voor de hand. In principe kan een woning ook elektrisch worden verwarmd, maar dit vraagt meer elektriciteit dan de inzet van een warmtepomp, alhoewel een warmtepomp een grote investering is. Bij heel energiezuinige woningen kan elektrische verwarming wel een goede keus zijn.

Aandachtspunten: Een warmtepomp levert meestal warm water met een temperatuur die lager is dan bij een gasketel. Er is dan een lage temperatuur verwarmingssysteem (LTV) nodig. Dit betekent dat de warmteafgifte-elementen de woning warm moeten krijgen bij een lagere toevoertemperatuur. Vloerverwarming is een systeem dat bij lage temperatuur werkt. Dat geldt niet zondermeer voor radiatoren in de bestaande bouw, die moeten veelal worden aangepast.

Het is wezenlijk om, voor de woningen waarvoor dat speelt, vroegtijdig een strategie op te stellen of en hoe de overstap naar LTV-afgifte systemen kan worden vormgegeven.

Tapwaterverwarming

Ook voor tapwaterverwarming is de conventionele voorziening dominant. Ca. 80% van de woningen uit de enquête verwarmt zijn tapwater met een combi-ketel op gas. Verwarming door een gasboiler of geiser komt voor bij 8% van de huishoudens; 6% heeft een elektrische boiler en een warmtepomp is bij 6% van de woningen geïnstalleerd. Bij 7% is aangegeven dat er gebruik wordt gemaakt van zonnecollectoren, waarschijnlijk in combinatie met een combi-ketel of elektrische boiler.

Conclusie: er is nog een redelijk groot besparingspotentieel voor tapwaterverwarming. Welke oplossingen daarbij prevaleren is mede afhankelijk van de toekomstige keuze voor de ruimteverwarming; dit vanwege het combineren van één verwarmingsapparaat voor beide functies.

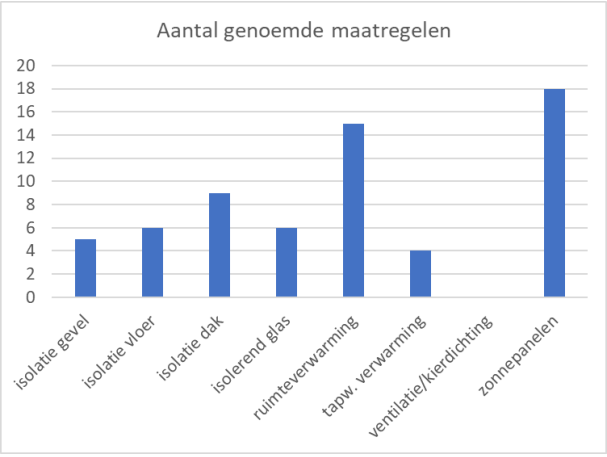
7. Zonnepanelen

Uit de enquête blijkt dat 53% van de respondenten zonnepanelen heeft geïnstalleerd. Het totale aantal m^2 zonnepanelen opgegeven door de 62 respondenten is 1350 m^2; gemiddeld per woning is dat 22 m^2. In de enquête van 2018 was dit 15%.

Conclusie: Er is sprake van een forse toename in het aantal zonnepanelen in de gemeente.

8. Plannen voor verdere maatregelen de komende 5 jaar

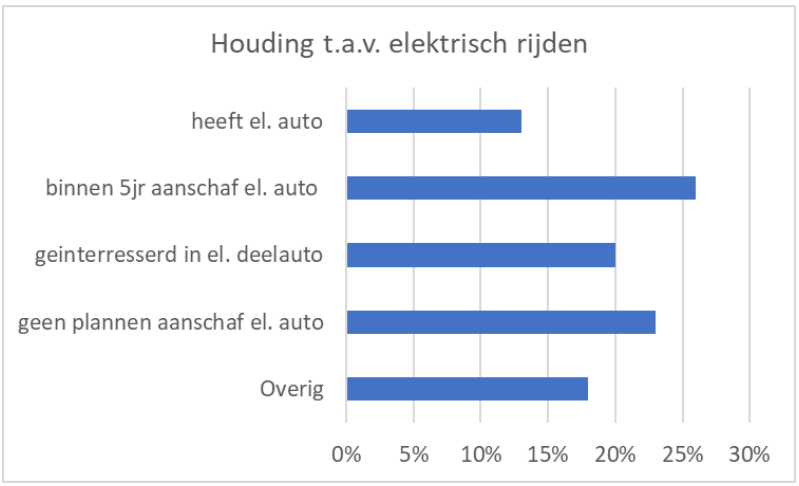
Van de respondenten geeft 55% aan de komende 5 jaar geen plannen te hebben voor het treffen van maatregelen; 45 % is dat wel van plan, dat waren 52 respondenten. Welke maatregelen deze 45% van plan is te nemen blijkt uit de grafiek. Hierin is aangegeven hoe vaak bepaalde maatregelen genoemd zijn. Wat opvalt is dat ruimteverwarming en zonnepanelen het hoogst scoren. Dat is wellicht te verklaren doordat de plaatsing van zonnepanelen over het algemeen een eenvoudige ingreep is en dat ketelvervanging een natuurlijk moment van heroverweging is. Het isoleren van de constructie scoort minder hoog. Dat geldt zeker ook voor isolerende beglazing. De meeste bewoners zijn zich niet bewust van het feit dat isolerende beglazing een beperkte levensduur heeft en vervanging dus aan de orde is. Opvallend is dat ventilatie en kierdichting niet wordt genoemd, terwijl het uit het oogpunt van binnenluchtkwaliteit en energieverlies een belangrijk aspect is.

Conclusie: Er is enige bereidheid tot het nemen van maatregelen. Vanuit de gemeente is het van belang om te stimuleren dat de goede verduurzamingsmaatregelen worden genomen, waarbij ook het comfort en de binnenluchtkwaliteit aandacht heeft. Het beperken van de ventilatieverliezen heeft nog onvoldoende aandacht. Continue toegesneden communicatie vanuit de gemeente en de werkgroep en het verder vormgeven van participatie blijft essentieel.

9. Elektrisch rijden

De figuur geeft de antwoorden weer voor dit thema. Van de respondenten heeft 13% een elektrische stekkerauto en 26% is van plan de komende vijf jaar er één aan te schaffen. Ongeveer 20% is geïnteresseerd in een elektrische deelauto en 22% is niet van plan elektrisch te gaan rijden. De categorie 'overig' bestaat uit mensen die bijvoorbeeld een hybride auto hebben, mensen die fietsen of die geen auto hebben.

Conclusie: het bezit aan elektrische auto's zal fors toenemen de komende jaren, wellicht naar ca. 40% bij de respondenten. Dat vraagt om gemeentelijk beleid ten aanzien van publieke oplaadpunten en het eventueel stimuleren van particuliere oplaadpunten. Naar de toekomst toe zijn er wellicht mogelijkheden om de batterijen in de auto's in te zetten als opslagcapaciteit voor het elektriciteitsnet.

10. Samenvattende conclusies

- **Het energiezuiniger maken van de woningvoorraad in de gemeente vordert gestaag.**
- **Er kunnen verdere stappen worden gezet als het gaat om reductie van de energievraag en de overstap naar gasloos verwarmen.**
- **Het is van groot belang om meer op maatregelenpakketten te sturen, afgestemd op de aanpak om aan te sluiten bij de wijkoplossing vanuit de warmtetransitie. Hierbij zijn ook comfort en binnenluchtkwaliteit aan de orde.**
- **Het is noodzakelijk dat de sociale huurwoningen binnen een redelijke termijn (maar snel!) worden verduurzaamd. Er zijn comfort- en vochtklachten en de hoge energiekosten zijn strijdig met de sociale doelstelling van de corporatie.**
- **Er is een redelijke bereidheid onder de inwoners tot het nemen van maatregelen in de toekomst, alhoewel een belangrijk deel geen plannen heeft; dat kan zal deels terecht zijn.**
- **Het is aan te bevelen om bij het stimuleren van isolatiemaatregelen wat breder te kijken en comfort en binnenluchtkwaliteit mee te nemen.**
- **Naarmate de nadere invulling van de warmtetransitie en de energietransitie in beeld komt, wordt het ook belangrijk de daarop toegesneden aanpak op de woningen (individueel of collectief) centraal te stellen. Mogelijk dat er meer in maatregelpakketten gedacht kan worden voor bepaalde woningtypen in de gemeente. De vraag is hoe dat zou kunnen in een stimuleringsstrategie die gefocust is op losse maatregelen. Als we de uiteindelijke stap naar gasloos maken is er een meer gestructureerde aanpak noodzakelijk. Dat is overigens ook waar de inwoners om vragen.**
- **Er lijkt veel bereidheid voor de overstap naar elektrisch rijden en de optie van een elektrische deelauto. De gemeente kan dit in haar beleid faciliteren en stimuleren.**
- **Het is om tal van redenen cruciaal een goed afgestemde anticiperende communicatie met de inwoners vorm te geven voor de komende jaren. Daarbij zijn continuïteit en consistentie, maar zeker ook flexibiliteit en proactief handelen wezenlijk. Meerdere partijen hebben daarin een rol (gemeente, rijk, Werkgroep Duurzaam Rozendaal, bewoners afvaardigingen, externe adviseurs, etc.)**

RED HEUVEN
Stichting Red Heuven & De Posbank

Aan: gemeente-raadsleden van gemeente Rheden

Betreft: reactie en verzoek nav concept principe-akkoord

Bijlage: samenvattend en in beeld.

datum: 20 januari 2022

Beste raadslid,

Wij hebben het voorstel “principe-akkoord” bestudeerd wat naar de Raad is gestuurd d.d. 13 januari.

Doorberekening van het huidige principe-akkoord houdt minimaal een **verdubbeling** van de verkeersintensiteit in tijdens de weekenden dat Posbank paviljoen alleen via de (doodlopende) Schietbergseweg bereikbaar is. Er komen in totaal 650 P’s richting Posbank aan de Schietbergseweg van laag naar hoog. De berekening hebben wij gecheckt bij verkeerskundigen van de gemeente Rheden en was nog niet eerder gedaan..

Deze verdubbeling in verkeersbewegingen is voor Stichting Red Heuven en de Posbank onacceptabel. Dat wordt elk weekend file rijden van 12 tot 4..

In deze brief vindt u 5 maatregelen om het principe-akkoord aan te passen om die verkeersintensiteit (en daarmee verkeersveiligheid en natuurbehoud) behapbaar te maken.
Op pagina 4 vindt u in 1 A4 een beeldend overzicht.

Graag willen wij op korte termijn een gesprek plannen met uw fractie om van gedachten te wisselen en een en ander toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Dick van der Kolk,
voorzitter Stichting Red Heuven en de Posbank
06 – 55194890
info@redheuven.nl

Ons advies over maatregelen in reactie op principe-plan:

1. **GEEN NIEUWE P'S RONDOM HEUVEN**. Geen nieuwe P's rondom Heuven ipv 150 P extra bij bezoekerscentrum. Hou P's rondom Heuven maximaal op de huidige 340 P's totaal.
   Waarom? In het huidige principeplan is de Schietbergseweg de enige doodlopende directe weg naar Paviljoen de Posbank en zijn er via de Schietbergseweg (650 P's totaal) meer dan 6 keer zoveel P's als Beekhuizen en De Steeg elk bereikbaar. Verkeer gaat heen en weer terug. Nieuwe berekeningen, gecheckt bij verkeerskundigen van de gemeente, tonen minimaal een **VERDUBBELING** aan van de gemiddelde verkeersintensiteit in het weekend in op de Schietbergseweg, zelfs al blijft boven alleen P Paviljoen Posbank en P Driesprong open. Wij willen juist minder verkeersbewegingen.
   Bovendien komen er in het weekend extra 150 P's beschikbaar bij het gemeentehuis en hebben we nog meer goede alternatieven genoemd in ons spreidingsplan om te parkeren aan de randen net buiten het Nationaal Park te stimuleren en moeten die snel worden uitgewerkt. Plannen van NM ("herstelplan Heuven") voor extra P's op het manege-terrein op landgoed Heuven zijn dan helemaal niet nodig.

2. **GEEN VERGUNNING VOOR NIEUWE SPEELMOGELIJKHEDEN** en speelnatuurplaatsen op landgoed Heuven, ook niet in ommuurde binnentuin van beheerkantoor Natuurmonumenten.
   Waarom? Dit trekt alleen maar meer bezoekers, niet noodzakelijkerwijs natuurliefhebbers, de horeca daar tegenover (De Ruif en de Deel) wil juist minder drukte en er zijn al meerdere speelplaatsen op Heuven. Bovendien is het niet wenselijk het grootste deel van het budget voor het Masterplan, 3,5 miljoen, voor Natuurmonumenten te reserveren voor maatregelen die alleen maar meer bezoekers trekken.

3. **RONDJES RIJDEN BLIJFT VOORLOPIG ALLEEN DOORDEWEEKS MOGELIJK**
   Oftewel: Verleng de periode naar alle weekend- en feestdagen dat er geen "rondjes Posbank" meer gereden kunnen worden het gehele jaar door en niet alleen van 1 april tot 1 november. **Mits uiteraard wat aan de verkeersintensiteit op de Schietbergseweg wordt gedaan**!
   Waarom? De eerste mooie dagen in het jaar zijn het drukst met verkeer, zeker als de fietsers en wielrenners weer komen. De huidige voorgestelde periode van 1 april tot 1 november is te kort (voor de goede orde: we willen graag dat P Paviljoen Posbank sowieso niet aan te rijden is voor auto's in het weekend, dat zorgt voor bijna helft verkeersintensiteit, zie punt 5).

4. **P DRIESPRONG VOOR VERGUNNINGHOUDERS EN MINDER VALIDEN ALLEEN OPEN DOORDEWEEKS** of in de weekenden aanrijden via Beekhuizense kant cq Rozendaalse Veld/Brandtoren.
   Waarom? P Driesprong (10 P) ligt midden in het gebied, speciaal voor minder validen oa ingericht met lummelpalen. In het huidige voorstel zou P Driesprong

alleen aangereden kunnen worden in het weekend via de Schietbergseweg waardoor de afsluiting bij Paviljoen Posbank dus niet dicht is. Dit is niet te handhaven en weer een uitzondering extra. Laat P Driesprong dicht in het weekend (en zet eventueel lummelpalen neer vlakbij P Paviljoen Posbank) of laat P Driesprong alleen via de Beekhuizense kant aanrijden. Daar is toch al een uitzonderingsweg naar de Brandtoren voor vergunninghouders.

5. **SLUIT DE SCHIETBERGSEWEG AF VANAF HET WILDROOSTER** naar Paviljoen de Posbank, in ieder geval in het weekend en op feestdagen.
   Waarom? Auto's bij paviljoen de Posbank parkeren relatief kort, er gaan op een dag dus veel auto's heen en weer. Bovendien, als Paviljoen de Posbank alleen maar via de Schietbergseweg te bereiken is, is de aantrekkingskracht groot. Gevolg is veel autobewegingen (ongeveer de helft van verkeersbewegingen gaat zal dan heen en weer terug gaan naar de Posbank) en veel onveiligheid met wielrenners en fietsers die de berg af-gaan. Daarnaast begint bij Paviljoen de Posbank het stilte-gebied met omgevingsverordening. Een bezoek met de auto aan uitkijk de Posbank is voorlopig dan nog wel mogelijk doordeweeks, met 1-richting vanaf het wildrooster op de Schietbergseweg naar Paviljoen de Posbank.

Ter info: mochten er geen amendementen worden aangenomen die de verkeersintensiteit op de Schietbergseweg en de Arnhemsestraatweg naar de Posbank en Heuven structureel verminderen, dan zijn wij voornemens procedures te starten. Na meer dan twee jaar constructief overleg hebben we er genoeg van.

BIJLAGE: Samenvattend en in beeld…

Via Schietbergseweg **650 P's** bereikbaar in principe-akkoord en enige doodlopende weg naar paviljoen de Posbank in weekenden van 1 /4 tot 1/11

Knelpunten Principe-akkoord

- Verkeersintensiteit verdubbelt op Schietbergseweg!!!!
- Verkeersonveiligheid hoger door veel 2-richtingsverkeer op doodlopende weg
- natuurherstel lastig door alle gereden km's het Natura 2000 gebied in.

Wat willen wij? Verkeersintensiteit moet omlaag!

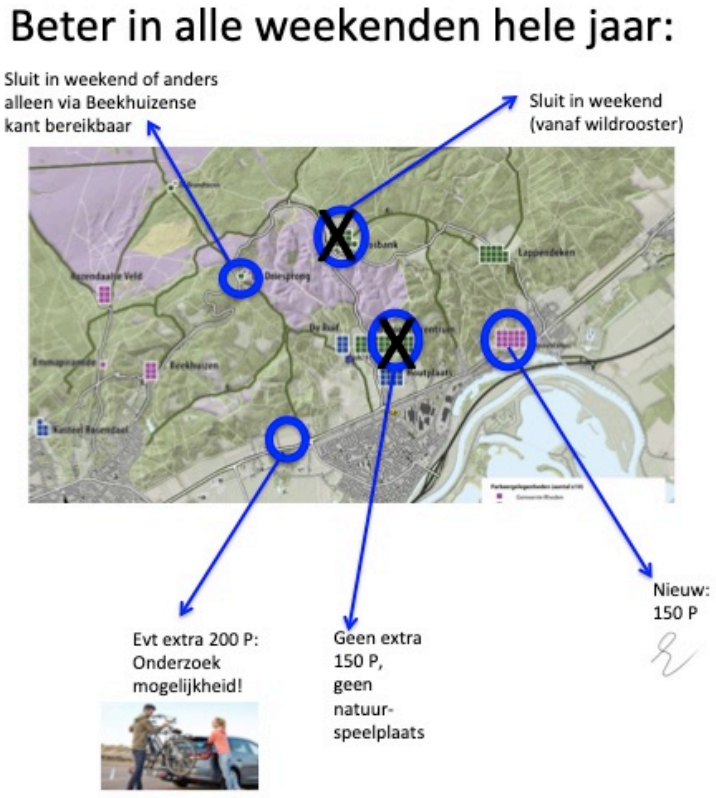
1. Geen extra P's op Heuven voor Natuurmonumenten, geen extra natuurspeelplaats.

2. Verleng periode naar hele jaar (ipv 1./4 - 1/11). Rondjes rijden bij voorkeur helemaal niet mogelijk, of anders voorlopig alleen doordeweeks.

3. Afsluiten Schietbergseweg vanaf wildrooster in weekend gehele jaar naar paviljoen de Posbank. Anders drukte niet te verantwoorden, bij korte parkeertijden boven en parkeeroptimalisatie en enige weg naar Posbank .

4. Huidige 1-richting Schietbergseweg vanaf wildrooster voorlopig aanhouden.

5. Vermijd nog meer uitzonderingen: P Driesprong dicht in weekend of anders aanrijden via Beekhuizen

Aan de leden

Datum
12 januari 2022
Kenmerk
TLE/U202200003
Lbr. 22/003
Telefoonnummer
070 3738393
Bijlage(n)
4

Onderwerp
Wijziging VNG Model Huisvestingsverordening; toevoeging regels opkoopbescherming

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de aangepaste VNG Model Huisvestingsverordening.

Aanleiding

Op 1 januari 2022 krijgen gemeenten de mogelijkheid om een regeling opkoopbescherming op te nemen in de Huisvestingsverordening. Middels een amendement is de Huisvestingswet 2014 hiervoor gewijzigd (nieuw hoofdstuk 7, Tijdelijke regeling inzake opkoopbescherming). De opkoopbescherming maakt het mogelijk dat de gemeente in aangewezen gebieden een verbod kan instellen op het in gebruik geven (het verhuren) van nieuw aangekochte woningen in het goedkope en middeldure segment zonder vergunning van burgemeester en wethouders, gedurende een periode van 4 jaar na de leveringsdatum. Een stelsel van opkoopbescherming mag alleen worden ingevoerd als daarvoor een dringende reden is.

De opkoopbescherming heeft de vorm van een vergunningsstelsel onder de Huisvestingswet 2014. Wanneer de gemeente gebruik wil maken van de mogelijkheid moet het instrument dan ook opgenomen worden in de Huisvestingsverordening en voorzien worden van een onderbouwing. Een gemeente die nog geen Huisvestingsverordening heeft, kan zo'n verordening alsnog vaststellen alleen om de opkoopbescherming in te voeren.
Omdat hier een vergunning wordt geïntroduceerd, is het ook mogelijk om voor het in behandeling nemen van die vergunningaanvraag leges te heffen. Het is daarbij raadzaam de belastingafdeling van de gemeente ook in te lichten over de wijzigingen.

Aangepaste VNG Model Huisvestingsverordening

De VNG heeft gegeven de introductie van dit nieuwe instrument de huidige Model Huisvestingsverordening, zoals laatstelijk gewijzigd in augustus 2021 (toevoeging regels toeristische verhuur), aangepast. Aan de Model Huisvestingsverordening is een facultatief hoofdstuk 3B toegevoegd waarmee gemeenten de opkoopbescherming kunnen invoeren.

Bijlagen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Deze ledenbrief bevat 4 bijlagen:

- **Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model Huisvestingsverordening (gewijzigd model, januari 2022).** Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.
- **Bijlage 2 - Model Raadsbesluit wijziging Huisvestingsverordening**: Opgemaakt in Word 2.0 format (DROP) voor publicatie.
- **Bijlage 3 - Geconsolideerde tekst Model Huisvestingsverordening (gewijzigd model, januari 2022)**, met wijzigingen bijgehouden.
- **Bijlage 4 - Handreiking opkoopbescherming, voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk**.

Meer informatie
De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn ook te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (KDER): www.decentraleregelgeving.nl. De VNG-modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (MDR): https://puc.overheid.nl/mdr/.

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het informatiecentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Was-wordt-tabel wijziging Model Huisvestingsverordening (gewijzigd model, januari 2022)

Leeswijzer modelbepalingen

- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet. In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Na artikel 21j wordt een hoofdstuk ingevoegd (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit), luidende:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	[*Hoofdstuk 3B. Opkoopbescherming* ***Artikel 21k. Definities*** ***In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:*** ***- beschermde woonruimte: in artikel 21l, tweede lid, aangewezen goedkope of middeldure woonruimte;*** ***- datum van inschrijving: datum van inschrijving in de openbare registers van de akte van levering van de woonruimte aan de nieuwe eigenaar;*** ***- verhuurvergunning opkoopbescherming: vergunning als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de wet.*** ***Artikel 21l. Verhuurvergunning opkoopbescherming, aanwijzing beschermde woonruimte*** ***1. Gedurende de periode van vier jaren na de datum van inschrijving is het verboden beschermde woonruimte te verhuren zonder verhuurvergunning opkoopbescherming van burgemeester en wethouders.*** ***2. Als beschermde woonruimte wordt aangewezen iedere woonruimte:*** ***[a. die gelegen is in een van de volgende delen van de gemeente:*** ***1. […];*** ***2. […], en*** ***3. […], en;*** ***OF*** ***a. die gelegen is in de in bijlage [nummer] aangegeven delen van de gemeente;]*** ***b. waarvan de WOZ-waarde niet [meer bedraagt dan […] OF niet minder***

	bedraagt dan […] maar niet meer dan […]]; *c. die op de datum van inschrijving:* *1. vrij was van huur en gebruik;* *2. in verhuurde staat was voor een periode van minder dan zes maanden, of* *3. werd verhuurd met een verhuurvergunning opkoopbescherming;* *d. waarvan de datum van inschrijving na het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel ligt, en* *e. die niet in eigendom is van de gemeente of een woningcorporatie[, en OF .]* *[f. die meer dan drie maanden voor de datum van inschrijving is opgeleverd als nieuwe woning of nieuw gebouwd appartement.]* *3. Onder WOZ-waarde wordt verstaan: waarde van de woonruimte, vastgesteld overeenkomstig de Wet waardering onroerende zaken en geldend op de datum van inschrijving.* *Artikel 21m. Aanvraag verhuurvergunning opkoopbescherming* *Een aanvraag om een verhuurvergunning opkoopbescherming wordt ingediend door gebruikmaking van het formulier dat te vinden is op [de website van de gemeente OF […]]. Daarop staat vermeld welke gegevens moeten worden verstrekt.* *Artikel 21n. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming moet worden verleend* *1. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, moet de verhuurvergunning opkoopbescherming in elk geval worden verleend in de gevallen, genoemd in artikel 41, derde lid, onder a tot en met c, van de wet.* *2. In de gevallen, genoemd in artikel 41, derde lid, onder a en b, van de wet, wordt de persoon aan wie de beschermde woonruimte wordt verhuurd en die de huurder is op grond van wiens hoedanigheid er recht is op de vergunning, in de vergunning genoemd. De vergunning vervalt zodra deze huurder niet de huurder is die in de beschermde woonruimte verblijft.*

	Artikel 21o. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming kan worden verleend ***1. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, kan de verhuurvergunning opkoopbescherming worden verleend:*** ***a. als de beschermde woonruimte in opdracht van de gemeente is aangekocht;*** ***b. als de beschermde woonruimte door een gecertificeerde of door de gemeente of de rijksoverheid gecontracteerde zorgaanbieder is aangekocht om te worden verhuurd aan cliënten met een zorgindicatie;*** ***c. […].*** ***2. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, kan de verhuurvergunning opkoopbescherming in bijzondere gevallen worden verleend als het belang dat gediend wordt met het verhuren van de beschermde woonruimte naar het oordeel van burgemeester en wethouders zwaarder moet wegen dan het belang van het behouden van de beschermde woonruimte voor de kopersmarkt.*** ***3. In andere gevallen dan genoemd in het eerste en het tweede lid en artikel 21n, kan de vergunning worden geweigerd.*** ***Artikel 21p. Intrekken van de verhuurvergunning opkoopbescherming*** ***Behalve op grond van artikel 44, eerste lid, van de wet (bibob-intrekking), kan een verhuurvergunning opkoopbescherming in elk geval ook worden ingetrokken:*** ***a. als blijkt dat de vergunning is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens en zou zijn geweigerd als de juiste of de volledige gegevens bekend waren geweest;*** ***b. […].]***

Artikel 22 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 22. Bestuurlijke boete 1. Overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, 21, 22, 23a, 23b, 23c, *23d* en 23e van de wet, handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet alsmede handelen in strijd met	**Artikel 22. Bestuurlijke boete** 1. Overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, 21, 22, **[***23a, 23b, 23c[*, ***OF*** *en] 23e***]** **[*en 41, eerste lid,*]** van de wet, handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet alsmede

artikel 21j kan worden beboet met een bestuurlijke boete. 2. De bestuurlijke boete bedraagt hoogstens: a. voor overtreding van artikel 8, eerste lid, van de wet: € 410; b. voor overtreding van artikel 21j: € 410 voor een natuurlijk persoon en € 2.250 voor een rechtspersoon; c. voor overtreding van de artikelen 23a, eerste of derde lid, 23b, tweede of derde lid, *23d* of 23e van de wet: € 8.200; d. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid, 21, 22, eerste lid, 23b, eerste lid, 23c, eerste lid, van de wet of voor handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet: € 20.500; f. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid, 21, 23b, eerste lid, of 23c, eerste lid, van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 82.000.	handelen in strijd met artikel 21j kan worden beboet met een bestuurlijke boete. 2. De bestuurlijke boete bedraagt hoogstens: a. voor overtreding van artikel 8, eerste lid, van de wet: € 410; b. voor overtreding van artikel 21j: € 410 voor een natuurlijk persoon en € 2.250 voor een rechtspersoon; **[***c. voor overtreding van de artikelen 23a, eerste of derde lid, 23b, tweede of derde lid, of 23e van de wet: € 8.200;***]** d. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid, 21**[**, **OF of]** 22, eerste lid, **[**23b, eerste lid **of** 23c, eerste lid,**]** van de wet of voor handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet: € 20.500; **[e*. voor overtreding van artikel 41, eerste lid, van de wet: € 21.750;*]** f. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid**[**, **OF , of]** 21**[**, *23b, eerste lid, of 23c, eerste lid,***]** van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 82.000**[; OF** .**]** **[***g. voor overtreding van artikel 41, eerste lid, van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 87.000.***]**

Toelichting

Algemeen

[*Op 1 januari 2022 is hoofdstuk 7, Tijdelijke regeling inzake opkoopbescherming, van de Huisvestingswet 2014 (hierna: wet) in werking getreden. Gemeenten hebben hiermee de mogelijkheid om in de Huisvestingsverordening een regeling op te nemen om in aangewezen gebieden van de gemeente koopwoningen in het goedkope en middeldure segment te beschermen tegen het opkopen door ondernemingen of particulieren die dergelijke woningen willen omzetten in (veelal dure) huurwoningen. Door deze omzetting gaan de woningen verloren voor de meeste starters en andere niet zeer bemiddelden die op zoek zijn naar een betaalbare koopwoning. Voor het verhuren van aangewezen koopwoningen wordt dan een vergunningstelsel ingevoerd, waarmee kan worden verzekerd dat de omzetting van een koopwoning in een verhuurwoning alleen wordt toegestaan in gevallen waarin dat alleszins redelijk is. Zo'n vergunningenstelsel wordt aangeduid als een stelsel van opkoopbescherming.*

*De **[citeertitel Huisvestingsverordening]** wordt gewijzigd. In hoofdstuk 3B is een stelsel van opkoopbescherming opgenomen.*]

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A
[*In dit onderdeel wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd. Met dit hoofdstuk 3B wordt voorzien in de invoering van opkoopbescherming.*]

Artikel I, onderdeel B
[*In dit onderdeel wordt in artikel 22 bepaald dat dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd ter zake van de overtreding van de verboden bedoeld in de genoemde artikelen van de wet. In het eerste lid wordt ook artikel 41, eerste lid, van de wet opgenomen. In het tweede lid, onder e en g, gaat het om overtreding van artikel 21l, eerste lid (verhuren zonder verhuurvergunning opkoopbescherming). De daar opgenomen boetes zijn de maxima die voortvloeien uit artikel 45, tweede lid, van de wet in verbinding met artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. In artikel 22, eerste en tweede lid, onder c, is artikel 23d van de wet geschrapt, omdat dit artikel geen verbodsbepaling bevat.*]

Leeswijzer modelbepalingen

- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

Model Raadsbesluit wijziging Huisvestingsverordening

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 4, 35 en 40, tweede lid, van de Huisvestingswet 2014;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit :

Artikel I

Artikel I

De [**citeertitel Huisvestingsverordening**] wordt als volgt gewijzigd:

[*A*

Na artikel 21j wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 3B. Opkoopbescherming

Artikel 21k. Definities
In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
- beschermde woonruimte: in artikel 21l, tweede lid, aangewezen goedkope of middeldure woonruimte;
- datum van inschrijving: datum van inschrijving in de openbare registers van de akte van levering van de woonruimte aan de nieuwe eigenaar;
- verhuurvergunning opkoopbescherming: vergunning als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de wet.

Artikel 21l. Verhuurvergunning opkoopbescherming, aanwijzing beschermde woonruimte
1. Gedurende de periode van vier jaren na de datum van inschrijving is het verboden beschermde woonruimte te verhuren zonder verhuurvergunning opkoopbescherming van burgemeester en wethouders.
2. Als beschermde woonruimte wordt aangewezen iedere woonruimte:
[a. die gelegen is in een van de volgende delen van de gemeente:
1. […];
2. […], en
3. […], en;
OF
a. die gelegen is in de in bijlage [nummer] aangegeven delen van de gemeente;]
b. waarvan de WOZ-waarde niet [meer bedraagt dan […] OF niet minder bedraagt dan […] maar niet meer dan […]];
c. die op de datum van inschrijving:
1. vrij was van huur en gebruik;

Leeswijzer modelbepalingen

- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

2. in verhuurde staat was voor een periode van minder dan zes maanden, of
3. werd verhuurd met een verhuurvergunning opkoopbescherming;
d. waarvan de datum van inschrijving na het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel ligt, en
e. die niet in eigendom is van de gemeente of een woningcorporatie[, en OF .]
[f. die meer dan drie maanden voor de datum van inschrijving is opgeleverd als nieuwe woning of nieuw gebouwd appartement.]
3. Onder WOZ-waarde wordt verstaan: waarde van de woonruimte, vastgesteld overeenkomstig de Wet waardering onroerende zaken en geldend op de datum van inschrijving.

Artikel 21m. Aanvraag verhuurvergunning opkoopbescherming
Een aanvraag om een verhuurvergunning opkoopbescherming wordt ingediend door gebruikmaking van het formulier dat te vinden is op [de website van de gemeente OF […]]. Daarop staat vermeld welke gegevens moeten worden verstrekt.

Artikel 21n. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming moet worden verleend
1. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, moet de verhuurvergunning opkoopbescherming in elk geval worden verleend in de gevallen, genoemd in artikel 41, derde lid, onder a tot en met c, van de wet.
2. In de gevallen, genoemd in artikel 41, derde lid, onder a en b, van de wet, wordt de persoon aan wie de beschermde woonruimte wordt verhuurd en die de huurder is op grond van wiens hoedanigheid er recht is op de vergunning, in de vergunning genoemd. De vergunning vervalt zodra deze huurder niet de huurder is die in de beschermde woonruimte verblijft.

Artikel 21o. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming kan worden verleend
1. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, kan de verhuurvergunning opkoopbescherming worden verleend:
a. als de beschermde woonruimte in opdracht van de gemeente is aangekocht;
b. als de beschermde woonruimte door een gecertificeerde of door de gemeente of de rijksoverheid gecontracteerde zorgaanbieder is aangekocht om te worden verhuurd aan cliënten met een zorgindicatie;
c. […].
2. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, kan de verhuurvergunning opkoopbescherming in bijzondere gevallen worden verleend als het belang dat gediend wordt met het verhuren van de beschermde woonruimte naar het oordeel van burgemeester en wethouders zwaarder moet wegen dan het belang van het behouden van de beschermde woonruimte voor de kopersmarkt.
3. In andere gevallen dan genoemd in het eerste en het tweede lid en artikel 21n, kan de vergunning worden geweigerd.

Artikel 21p. Intrekken van de verhuurvergunning opkoopbescherming
Behalve op grond van artikel 44, eerste lid, van de wet (bibob-intrekking), kan een verhuurvergunning opkoopbescherming in elk geval ook worden ingetrokken:
a. als blijkt dat de vergunning is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens en zou zijn geweigerd als de juiste of de volledige gegevens bekend waren geweest;
b. […].]

Leeswijzer modelbepalingen

- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

B

Artikel 22 komt te luiden:

Artikel 22. Bestuurlijke boete

1. Overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, 21, 22, [*23a, 23b, 23c[, OF en] 23e] [en 41, eerste lid,]* van de wet, handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet alsmede handelen in strijd met artikel 21j kan worden beboet met een bestuurlijke boete.
2. De bestuurlijke boete bedraagt hoogstens:
a. voor overtreding van artikel 8, eerste lid, van de wet: € 410;
b. voor overtreding van artikel 21j: € 410 voor een natuurlijk persoon en € 2.250 voor een rechtspersoon;
[*c. voor overtreding van de artikelen 23a, eerste of derde lid, 23b, tweede of derde lid, of 23e van de wet: € 8.200;*]
d. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid, 21[, **OF** of] 22, eerste lid, [*23b, eerste lid, of 23c, eerste lid,*] van de wet of voor handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet: € 20.500;
[*e. voor overtreding van artikel 41, eerste lid, van de wet: € 21.750;*]
f. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid[, **OF** , of] 21[*, 23b, eerste lid, of 23c, eerste lid,*] van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 82.000[; **OF** .]
[*g. voor overtreding van artikel 41, eerste lid, van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 87.000.*]

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op [**datum**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,
De griffier,

Model Huisvestingsverordening (gewijzigd model, januari 2022)

Leeswijzer modelbepalingen
- […] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 8.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 4, eerste lid.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, tweede lid.
- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 13, eerste lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid, onder a, voor een bepaling met een facultatief deel, delen waaruit gekozen dient te worden en (afhankelijk van die keuzen) waar iets ingevuld dient te worden.
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden, zie bijvoorbeeld artikel 7.
- Eventuele nadere toelichting bij te maken keuzes is opgenomen in de artikelsgewijze toelichting.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot vaststelling van de Huisvestingsverordening [naam gemeente en eventueel jaartal] (Huisvestingsverordening [naam gemeente en eventueel jaartal])

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 4, eerste lid, aanhef [*en onder a en b*], 5[*, 7, 9 tot en met 14, 17, 20 tot en met 22, 24*][, **OF** en] 35[, *40, tweede lid,*] van de Huisvestingswet 2014 [*en artikel 151d van de Gemeentewet*];
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Huisvestingsverordening [naam gemeente en eventueel jaartal]

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
[- *inwoning: bewoning van een woonruimte die onderdeel uitmaakt van een woonruimte die door een ander huishouden in gebruik is genomen;*]
- mantelzorg: hulp als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
[- *onzelfstandige woonruimte: woonruimte, niet zijnde woonruimte bestemd voor inwoning, welke geen eigen toegang heeft en welke niet door een huishouden kan worden bewoond, zonder dat dit daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen buiten die woonruimte;*]
- wet*:* Huisvestingswet 2014;
- woningcorporatie: toegelaten instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet die feitelijk werkzaam is in de gemeente;
[- *woningmarktregio: [**beschrijving gebied**]*.]

Hoofdstuk 2. De huisvestingsvergunning

Artikel 2. Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte
1. De volgende categorieën goedkope woonruimte, met uitzondering van standplaatsen voor woonwagens, mogen enkel voor bewoning in gebruik worden genomen of gegeven als daarvoor een huisvestingsvergunning is verleend:
    a. woonruimten [in eigendom van woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] met een huurprijs beneden [de huurtoeslaggrens als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag **OF** de aftoppingsgrens als bedoeld in artikel 20, tweede lid, onder b, van de Wet op de huurtoeslag **OF** de kwaliteitskortingsgrens als bedoeld in artikel 20, eerste lid, van de Wet op de huurtoeslag **OF** [**huurprijs**]];
    [b. die gelegen zijn in de volgende delen van de gemeente:

1. […];
2. […], en
3. […], en

OF

b. die gelegen zijn in de in bijlage [**nummer**] aangegeven delen van de gemeente], en

[*c. die [ten minste één van] de volgende kenmerken bezitten:*

*1. [**omschrijving aard**];*

*2. [**omschrijving grootte**].*]

[*2. Het eerste lid is niet van toepassing op:*

a. woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder a tot en met c, van de Leegstandwet;

b. onzelfstandige woonruimten;

c. bedrijfswoningen;

d. […].]

Artikel 3. Criteria voor verlening huisvestingsvergunning

Onverminderd het bepaalde in artikel 10, tweede lid, van de wet, komen voor een huisvestigingsvergunning in aanmerking:

a. woningzoekenden met een inkomen lager dan [**inkomensgrens**];

b. meerderjarige woningzoekenden, en

c. […].

Artikel 4. Inschrijfsysteem van woningzoekenden

1. [Verhuurders **OF** Woningcorporaties **OF** Particuliere verhuurders] dragen in het kader van deze verordening zorg voor het aanleggen en bijhouden van een uniform inschrijfsysteem van woningzoekenden.
2. Zij stellen regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens, opschorting en einde van de inschrijving.
3. De woningzoekende ontvangt een bewijs van inschrijving.
4. Indien een jongere als bedoeld in artikel 7:274c, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek een huurovereenkomst op grond van dat artikel is aangegaan, vervalt de inschrijving van die jongere om in aanmerking te komen voor een woonruimte niet.
5. Indien een huurder een huurovereenkomst voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 7:271, eerste lid, tweede volzin, van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan, vervalt de inschrijving van die huurder om in aanmerking te komen voor een woonruimte niet.

Artikel 5. Aanvraag en inhoud huisvestingsvergunning

[*1. Een aanvraag om een huisvestingsvergunning wordt ingediend door gebruikmaking van een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier.*]

2. Bij de aanvraag [*om een huisvestingsvergunning*] worden de volgende gegevens verstrekt:

a. naam, adres, woonplaats, geboortedatum, nationaliteit en, indien van toepassing, de verblijfstitel van de aanvrager;

b. omvang van het huishouden dat de nieuwe woonruimte gaat betrekken;

c. huishoudinkomen;

d. adres, naam van de verhuurder en huurprijs van de te betrekken woonruimte;

e. beoogde datum van het betrekken van de woonruimte;

f. indien van toepassing, een afschrift van de indicatie voor een woonruimte met een specifieke voorziening;

g. indien van toepassing, de urgentiecategorie waartoe de aanvrager behoort, en

h. […].

3. De huisvestingsvergunning vermeldt in ieder geval:

a. een aanduiding van de woonruimte waarop de vergunning betrekking heeft;

b. aan wie de vergunning is verleend;

c. het aantal personen dat de woonruimte in gebruik neemt;

d. de voorwaarde dat de vergunninghouder de woonruimte enkel binnen de in de vergunning genoemde termijn in gebruik kan nemen, en

e. […].

Artikel 6. Bekendmaking aanbod van woonruimte

1. Het aanbod van de in artikel 2 aangewezen woonruimte wordt [*in ieder geval*] bekendgemaakt door publicatie [op een [*kosteloos toegankelijke*] gemeenschappelijk digitaal platform **EN/OF** in een huis-aan-huisblad].
2. De bekendmaking bevat in ieder geval:
    a. het adres en de huurprijs van de woonruimte;
    b. de mededeling dat de woonruimte niet voor bewoning in gebruik genomen mag worden als daarvoor geen huisvestingsvergunning is verleend, en
    c. indien van toepassing, de criteria en voorrangsregels voor het verlenen van de benodigde huisvestingsvergunning.

Artikel 7. Voorrang bij woonruimte van een bepaalde aard, grootte of prijs
Variant 1
Bij het verlenen van een huisvestingsvergunning voor:
    a. woonruimte met een huurprijs tot de tweede aftoppingsgrens wordt voorrang gegeven aan woningzoekenden met een huishoudinkomen dat recht geeft op huurtoeslag;
    b. eengezinswoningen wordt voorrang gegeven aan huishoudens van ten minste drie personen;
    c. woonruimte met ten minste vier kamers wordt voorrang gegeven aan huishoudens van ten minste vier personen;
    d. woonruimte met [**specifieke voorzieningen (bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijk)**] wordt voorrang gegeven aan [**huishoudens met een desbetreffende indicatie**];
    e. [**woonruimte met bepaalde aard, grootte of prijs**] wordt voorrang verleend aan [categorie woningzoekenden].

Variant 2
1. Woonruimte kan door de verhuurder aangemerkt worden als:
    a. goedkope woonruimte;
    b. eengezinswoning;
    c. grote gezinswoning;
    d. woonruimte met [**specifieke voorzieningen (bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijk)**], of
    e. [**woonruimte met bepaalde aard, grootte of prijs**].
2. Bij het verlenen van een huisvestingsvergunning voor woonruimte die is aangemerkt als:
    a. goedkope woonruimte wordt voorrang gegeven aan woningzoekenden met een huishoudinkomen dat recht geeft op huurtoeslag;
    b. eengezinswoning wordt voorrang gegeven aan huishoudens van ten minste drie personen;
    c. grote gezinswoning wordt voorrang gegeven aan huishoudens van ten minste vier personen;
    d. woonruimte met [**specifieke voorzieningen (bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijk)**] wordt voorrang gegeven aan [**huishoudens met een desbetreffende indicatie**];
    e. [**woonruimte met bepaalde aard, grootte of prijs**] wordt voorrang verleend aan [categorie woningzoekenden].

Artikel 8. Voorrang bij economische of maatschappelijke binding
Variant 1
Van de in artikel 2 aangewezen categorieën woonruimte kan [**percentage**] van het aanbod met voorrang worden toegewezen aan woningzoekenden die economisch of maatschappelijk gebonden zijn aan [**omschrijving gebied (bijvoorbeeld benoemen woningmarktregio, gemeente of een tot de gemeente behorende kern)**].

Variant 2
Van de volgende in artikel 2 aangewezen categorieën woonruimte:
    a. […];
    b. […], en
    c. […]
kan [**percentage**] van het aanbod met voorrang worden toegewezen aan woningzoekenden die economisch of maatschappelijk gebonden zijn aan [**omschrijving gebied (bijvoorbeeld benoemen woningmarktregio, gemeente of een tot de gemeente behorende kern)**].

Artikel 9. Voorrang bij urgentie

[1. Voor de in artikel 2 aangewezen categorieën woonruimte wordt bij het verlenen van huisvestingsvergunningen voorrang gegeven aan woningzoekenden waarvoor de voorziening in de behoefte aan woonruimte dringend noodzakelijk is.
OF
1. Voor de volgende categorieën woonruimte wordt bij het verlenen van huisvestingsvergunningen voorrang gegeven aan woningzoekenden waarvoor de voorziening in de behoefte aan woonruimte dringend noodzakelijk is:

a. woonruimten [in eigendom van woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] met een huurprijs beneden [de huurtoeslaggrens als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag **OF** de aftoppingsgrens als bedoeld in artikel 20, tweede lid, onder b, van de Wet op de huurtoeslag **OF** de kwaliteitskortingsgrens als bedoeld in artikel 20, eerste lid, van de Wet op de huurtoeslag **OF** [**huurprijs**]];
[b. die gelegen zijn in de volgende delen van de gemeente:
1. […];
2. […], en
3. […]
OF
b. die gelegen zijn in de in bijlage [**nummer**] aangegeven delen van de gemeente], en
[*c. die [ten minste één van] de volgende kenmerken bezitten:*
*1. [**omschrijving aard**];*
*2. [**omschrijving grootte**].*]]

2. Onverminderd artikel 12, derde lid, van de wet behoren tot de woningzoekenden, bedoeld in het eerste lid, vergunninghouders als bedoeld in artikel 28 van de wet en de woningzoekende die zijn woonruimte heeft of zal moeten verlaten in verband met:

a. een [medische **EN/OF** sociale **EN/OF** financiële] indicatie;
b. een echtscheiding of de beëindiging van samenwoning, of
c. de renovatie of onbewoonbaarheid van de huidige woonruimte.

Artikel 10. Verzoek om indeling in een urgentiecategorie

[*1. Een verzoek om ingedeeld te worden in een urgentiecategorie wordt ingediend door gebruikmaking van een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier.*]
2. Het verzoek [*om ingedeeld te worden in een urgentiecategorie*] gaat vergezeld van de volgende gegevens:

a. naam, adres, woonplaats, geboortedatum, nationaliteit en, indien van toepassing, de verblijfstitel van de verzoeker;
b. omvang van het huishouden van de verzoeker;
c. aanduiding en motivering urgentiecategorie, en
d. […].

3. Bij de beoordeling van de gevraagde indeling in een urgentiecategorie kunnen burgemeester en wethouders zich laten adviseren door een door hen aan te wijzen instantie.
[*4. Een beschikking tot indeling in een urgentiecategorie vermeldt in ieder geval:*

a. naam, adres en woonplaats van de woningzoekende;
b. datum van het verzoek om indeling in een urgentiecategorie, en
c. urgentiecategorie waarin de woningzoekende is ingedeeld.]

Artikel 11. Intrekken of wijzigen indeling in een urgentiecategorie

1. Burgemeester en wethouders kunnen de beschikking tot indeling in een urgentiecategorie intrekken als de woningzoekende:

a. niet langer als woningzoekende als bedoeld in artikel 9, eerste lid, is aan te merken;
b. bij zijn aanvraag gegevens heeft verstrekt waarvan hij wist of kon vermoeden dat deze onjuist of onvolledig waren, of
c. [eenmaal **OF** tweemaal] een aanbod voor een passende woning heeft geweigerd.

2. Een woningzoekende kan, al dan niet op zijn verzoek, in een andere urgentiecategorie worden ingedeeld als gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven.
3. Een beschikking tot indeling in een urgentiecategorie vervalt als de indeling in een urgentiecategorie vervalt of als de woningzoekende in een andere urgentiecategorie wordt ingedeeld.
4. Als de woningzoekende in een andere urgentiecategorie wordt ingedeeld, wordt aan hem een nieuwe beschikking verstrekt.

Artikel 12. Rangorde woningzoekenden

Variant 1 (beperkte regeling m.b.t. voorrang o.g.v. artikelen 7 en 8, waarbij het verder aan de verhuurders wordt overgelaten)

1. Als op grond van de wet of deze verordening meerdere woningzoekenden met voorrang in aanmerking komen voor een huisvestingsvergunning, wordt de rangorde als volgt bepaald:
    a. als eerste komen in aanmerking woningzoekenden als bedoeld in artikel 8 aan wie ook overeenkomstig artikel 7 voorrang verleend wordt;
    b. als tweede komen in aanmerking overige woningzoekenden als bedoeld in artikel 8;
    c. als derde komen in aanmerking overige woningzoekenden aan wie overeenkomstig artikel 7 voorrang verleend wordt, en
    d. ten slotte komen in aanmerking andere woningzoekenden dan bedoeld onder a tot en met c.
2. Voor de gevallen waarin het eerste lid niet voorziet, stellen [verhuurders **OF** woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] nadere rangorderegels op om tot een rechtvaardige verdeling van woonruimte te komen.

Variant 2 (beperkte regeling m.b.t. voorrang o.g.v. artikel 9, waarbij het verder aan de verhuurders wordt overgelaten)

1. Als op grond van de wet of deze verordening meerdere woningzoekenden met voorrang in aanmerking komen voor een huisvestingsvergunning, wordt de rangorde als volgt bepaald:
    a. als eerste komen in aanmerking woningzoekenden die zijn ingedeeld in een urgentiecategorie;
    b. als op grond van onderdeel a meerdere woningzoekenden in aanmerking komen, wordt de rangorde als volgt bepaald:
        1. als eerste komen in aanmerking vergunninghouders als bedoeld in artikel 28 van de wet en woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen, die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, en
        2. als tweede komen in aanmerking de overige woningzoekenden die in een urgentiecategorie zijn ingedeeld[*, waarbij voorrang wordt gegeven aan woningzoekenden als bedoeld in artikel 8*], en
    c. als op grond van onderdeel b meerdere woningzoekenden met dezelfde rangorde in aanmerking komen, dan gaan woningzoekenden met een eerder afgegeven beschikking tot indeling in een urgentiecategorie voor op woningzoekenden met een later afgegeven beschikking. Daarna komen de andere woningzoekenden in aanmerking, in volgorde van de datum van afgifte van de beschikking tot indeling in een urgentiecategorie.
2. Voor de gevallen waarin het eerste lid niet voorziet, stellen [verhuurders **OF** woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] nadere rangorderegels op om tot een rechtvaardige verdeling van woonruimte te komen.

Variant 3 (uitgebreide regeling, waarbij de rangorde volledig of grotendeels op basis van de verordening bepaald wordt)

1. Als op grond van de wet of deze verordening meerdere woningzoekenden met voorrang in aanmerking komen voor een huisvestingsvergunning, wordt de rangorde als volgt bepaald:
    a. als eerste komen in aanmerking woningzoekenden die zijn ingedeeld in een urgentiecategorie;
    b. als op grond van onderdeel a meerdere woningzoekenden in aanmerking komen, wordt de rangorde als volgt bepaald:
        1. eerst komen in aanmerking vergunninghouders als bedoeld in artikel 28 van de wet en woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen, die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, en
        2. daarna komen in aanmerking de overige woningzoekenden die in een urgentiecategorie zijn ingedeeld[*, waarbij voorrang wordt gegeven aan woningzoekenden als bedoeld in artikel 8*];
    c. als tweede komen in aanmerking woningzoekenden als bedoeld in artikel 8 aan wie ook overeenkomstig artikel 7 voorrang verleend wordt;
    d. als derde komen in aanmerking overige woningzoekenden als bedoeld in artikel 8;
    e. als vierde komen in aanmerking overige woningzoekenden aan wie overeenkomstig artikel 7 voorrang verleend wordt, en

f. ten slotte komen in aanmerking andere woningzoekenden dan bedoeld onder a tot en met e.
[2. Als op grond van het eerste lid meerdere woningzoekenden met dezelfde rangorde in aanmerking komen, dan gaan woningzoekenden met een eerder afgegeven beschikking tot indeling in een urgentiecategorie voor op woningzoekenden met een later afgegeven beschikking, en woningzoekenden met een langere inschrijvingsduur in het inschrijfsysteem, bedoeld in artikel 4, voor op woningzoekenden met een minder lange inschrijvingsduur.
OF
2. Als op grond van het eerste lid meerdere woningzoekenden met dezelfde rangorde in aanmerking komen, wordt de vergunning door loting toegewezen aan één van deze woningzoekenden.]

Artikel 13. Vruchteloze aanbieding
1. In overeenstemming met artikel 17 van de wet wordt in afwijking van het in artikel 12 bepaalde de huisvestingsvergunning verleend als de woonruimte door de eigenaar overeenkomstig de in het tweede en derde lid weergegeven procedure gedurende [**termijn (bijvoorbeeld maximaal 13 weken)**] vruchteloos is aangeboden aan de woningzoekenden die ingevolge artikel 8 voor die woonruimte in aanmerking komen.
2. De eigenaar moet de woonruimte in de in het vorige lid genoemde termijn ten minste [eenmaal **OF** tweemaal] overeenkomstig artikel 6 hebben aangeboden.
3. De in het eerste lid genoemde termijn begint te lopen op de datum van de eerste publicatie overeenkomstig artikel 6.
4. Als de eigenaar aan burgemeester en wethouders aannemelijk kan maken dat hij de woonruimte op andere, gelijkwaardige wijze vruchteloos heeft aangeboden aan de in het eerste lid genoemde woningzoekende, wordt eveneens toepassing gegeven aan het in het eerste lid bepaalde.

[***Hoofdstuk 2A. Standplaatsen voor woonwagens***

Artikel 13a. Aanwijzing woonwagenlocatie
De standplaatsen die enkel voor bewoning in gebruik mogen worden genomen of gegeven als burgemeester en wethouders daarvoor een huisvestingsvergunning hebben verleend, zijn gelegen in de [volgende locaties van de gemeente:
a. […];
b. […], en
c. […].
OF
*in bijlage [**nummer**] aangegeven locaties van de gemeente].*

Artikel 13b. Standplaatsverbod behoudens huisvestingsvergunning
1. Het is verboden zonder huisvestingsvergunning of in afwijking daarvan een standplaats in gebruik te nemen of te hebben.
*2. Een huisvestingsvergunning voor een standplaats kan alleen worden verleend voor een standplaats op een aangewezen locatie waar standplaatsen voor woonwagens [zijn **OF** kunnen worden] ingericht (woonwagenlocatie).*
3. Een huisvestingsvergunning voor een standplaats kan alleen worden verleend aan een persoon die is ingeschreven in het inschrijfsysteem voor standplaatsen of die al beschikt over een huisvestingsvergunning voor een andere standplaats in de gemeente.
4. Bij overlijden van de vergunninghouder vervalt de huisvestingsvergunning voor de standplaats. Een achterblijvend persoon kan aanspraak maken op de overschrijving van de huisvestingsvergunning op zijn naam, mits deze persoon op de datum van overlijden op hetzelfde adres als de overledene in de gemeentelijke basisregistratie personen stond geregistreerd.

Artikel 13c. Toepasselijkheid van hoofdstuk 2
Op degenen die een standplaats zoeken (standplaatszoekenden) zijn de artikelen 3, aanhef en onder b, 4, tweede tot en met vijfde lid, 5, tweede en derde lid, 8 tot en met 11 en 13 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13d. Inschrijfsysteem voor standplaatsen
1. Burgemeester en wethouders zorgen voor een inschrijfsysteem voor standplaatsen, waarin alleen standplaatszoekenden kunnen worden ingeschreven die deel uitmaken van een culturele groep waarbij de woonwagen onderdeel is van de culturele identiteit. Daartoe worden in elk geval gerekend Roma, Sinti, reizigers en circus- en kermisfamilies met een woonwagenverleden.

2. Bij overlijden van de standplaatszoekende vervalt de inschrijving. Een achterblijvend persoon kan aanspraak maken op de inschrijving in het inschrijfsysteem, met behoud van de inschrijfdatum, mits deze persoon op de datum van overlijden op hetzelfde adres als de overledene in de gemeentelijke basisregistratie personen stond geregistreerd.
3. De inschrijving vervalt niet als de standplaatszoekende op grond van hoofdstuk 2 woonruimte krijgt toegewezen en deze accepteert.
4. Zodra een standplaats vrijkomt, stellen burgemeester en wethouders de ingeschrevenen in het inschrijfsysteem daarvan in kennis en wijzen zij hen erop dat zij een aanvraag om een huisvestingsvergunning voor die standplaats kunnen indienen.

Artikel 13e. Voorrangsregeling huisvestingsvergunning
1. Bij het verlenen van een huisvestingsvergunning voor een standplaats komen achtereenvolgens in aanmerking:
a. standplaatszoekenden die zijn ingeschreven in het inschrijfsysteem voor standplaatsen en een urgentieverklaring hebben;
b. standplaatszoekenden die zijn ingeschreven in het inschrijfsysteem voor standplaatsen en die economisch of maatschappelijk gebonden zijn aan de woonwagenlocatie;
c. standplaatszoekenden met een huisvestingsvergunning voor een andere standplaats op de betreffende woonwagenlocatie;
d. standplaatszoekenden die inwonen bij en in familierelatie staan tot een hoofdbewoner op een andere standplaats op de betreffende woonwagenlocatie;
e. standplaatszoekenden met een huisvestingsvergunning voor een standplaats op een andere woonwagenlocatie in de gemeente;
f. standplaatszoekenden die inwonen bij en in familierelatie staan tot een hoofdbewoner op een standplaats op een andere woonwagenlocatie in de gemeente;
*g. standplaatszoekenden die staan ingeschreven in het inschrijfsysteem en die vóór **[datum]** in een woonwagen op een standplaats woonden of hebben gewoond;*
h. overige standplaatszoekenden in de gemeente die staan ingeschreven in het inschrijfsysteem;
*[i. overige standplaatszoekenden uit de regio **[naam regio]** die staan ingeschreven in het inschrijfsysteem;]*
*[j. overige standplaatszoekenden uit de provincie **[naam provincie]**.]*
2. Voor elk van de categorieën, genoemd in het eerste lid, geldt dat de standplaatszoekende met de oudste inschrijfdatum voorgaat op andere standplaatszoekenden uit dezelfde categorie.
3. Als een standplaatszoekende in aanmerking wil komen voor toepassing van de voorrangsregeling van het eerste lid, kunnen burgemeester en wethouders voor zover noodzakelijk verlangen dat een standplaatszoekende aannemelijk maakt dat hij aan de genoemde vereisten voldoet.
[4. Een adviescommissie van bewoners van de betreffende woonwagenlocatie adviseert burgemeester en wethouders over de toepassing van de voorrangsregeling voor zover het standplaatszoekenden betreft die zijn ingeschreven in het inschrijfsysteem voor standplaatsen.]
5. Burgemeester en wethouders kunnen om redenen van passendheid afwijken van de rangorde in het eerste lid. Deze afwijking wordt in de verleningsbeschikking afzonderlijk gemotiveerd.
6. Als een standplaatszoekende al over een huisvestingsvergunning voor een standplaats beschikt en een andere huisvestingsvergunning krijgt en daarvan gebruik maakt, vervalt daarmee de eerdere huisvestingsvergunning.

Artikel 13f. Overgangsbepaling
De hoofdbewoners van woonwagens op een standplaats die bij het in werking treden van dit hoofdstuk op dat adres staan ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie personen, beschikken van rechtswege over een huisvestingsvergunning voor hun standplaats.]

Hoofdstuk 3. Wijzigingen in de woonruimtevoorraad

Paragraaf 3.1 Vergunning [*of ontheffing*] voor onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming[*; vrijstellingsmogelijkheid*]

Artikel 14. Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte[*; vrijstellingsmogelijkheid*]
1. De volgende categorieën woonruimten mogen niet zonder vergunning als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de wet:

a. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk aan de bestemming tot bewoning worden onttrokken;
b. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk met andere woonruimte worden samengevoegd;
c. van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte worden omgezet, en
d. worden verbouwd tot twee of meer woonruimten:

1. woonruimten [in eigendom van woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] met een [huurprijs beneden [**huurprijs**] **EN/OF** koopprijs beneden [**koopprijs**]];
[2. die gelegen zijn in de volgende delen van de gemeente:

A. [**…**];
B. [**…**], en
C. [**…**], en

OF

2. die gelegen zijn in de in bijlage [**nummer**] aangegeven delen van de gemeente], en
[*3. die [ten minste één van] de volgende kenmerken bezitten:*

*A. [**omschrijving aard**];*
*B. [**omschrijving grootte**].*]

[*2. Het eerste lid is niet van toepassing op:*

a. onzelfstandige woonruimten;
b. […].]

[*3. Als wijziging van de omstandigheden die hebben geleid tot een aanwijzing in het eerste lid daartoe aanleiding geeft, kunnen burgemeester en wethouders bij nadere regeling voor de daarin genoemde categorie of categorieën woonruimten vrijstelling verlenen van het verbod van het eerste lid.*]

Artikel 15. Aanvraag vergunning

1. Een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de wet wordt ingediend door gebruikmaking van een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag worden de volgende gegevens verstrekt:

a. de naam en het adres van de eigenaar;
b. de gegevens over de bestaande situatie, welke, voor zover van toepassing, omvatten de huurprijs, het aantal kamers, het woonoppervlak, de woonlaag en de staat van onderhoud;
c. de gegevens over de beoogde situatie, welke, voor zover van toepassing, omvatten de huurprijs, het aantal kamers, de bouwtekening of bouwvergunning, en
d. […].

3. Burgemeester en wethouders kunnen bij de beoordeling van aanvragen als bedoeld in het eerste lid, ten behoeve van de uitoefening van een bedrijf, advies inwinnen bij de Kamer van Koophandel.

Artikel 16. Voorwaarden en voorschriften

Aan een vergunning als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de wet kunnen de volgende voorwaarden en voorschriften verbonden worden:

a. een beperkte geldingsduur van de vergunning, indien de vergunning voorziet in een tijdelijke behoefte, en
b. […].

Artikel 17. Weigeringsgronden

Een vergunning als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de wet kan worden geweigerd als:

a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad groter is dan het met de onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming gediende belang;
b. het onder a genoemde belang niet voldoende kan worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de vergunning;
c. het verlenen van de vergunning zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het betreffende pand, of
d. […].

[***Artikel 17a. Aanwijzing ontheffingsplichtige woonruimte***

1. De volgende categorieën woonruimten mogen niet zonder ontheffing als bedoeld in artikel 21, tweede lid, van de wet:

a. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk aan de bestemming tot bewoning worden onttrokken;

b. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk met andere woonruimte worden samengevoegd;
c. van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte worden omgezet, en
d. worden verbouwd tot twee of meer woonruimten:
*1. woonruimten [in eigendom van woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] met een [huurprijs beneden [**huurprijs**] **EN/OF** koopprijs beneden [**koopprijs**]];*
[2. die gelegen zijn in de volgende delen van de gemeente:
*A. **[…]**;*
*B. **[…]**, en*
*C. **[…]**, en*
OF
*2. die gelegen zijn in de in bijlage **[nummer]** aangegeven delen van de gemeente], en*
[3. die [ten minste één van] de volgende kenmerken bezitten:
*A. **[omschrijving aard]**;*
*B. **[omschrijving grootte]**.]*
[2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
a. onzelfstandige woonruimten;
*b. **[…]**.]*
3. De ontheffing kan slechts in de volgende gevallen worden verleend:
*a. **[…]**, of*
*b. **[…]**.*
4. De ontheffing kan worden verleend voor een bepaalde termijn. De artikelen 15 en 16 zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Op een aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.]

Paragraaf 3.2 Vergunning [*of ontheffing*] voor splitsing[*; vrijstellingsmogelijkheid*]

Artikel 18. Aanwijzing vergunningplichtige gebouwen[*; vrijstellingsmogelijkheid*]
1. De volgende categorieën gebouwen bevattende woonruimte mogen niet zonder vergunning als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de wet gesplitst worden in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek als een of meer appartementsrechten de bevoegdheid omvatten tot het gebruik van een of meer gedeelten van het gebouw als woonruimte:
a. gebouwen [*in eigendom van woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders*] [**nadere duiding**]
[b. die gelegen zijn in de volgende delen van de gemeente:
1. [**…**];
2. [**…**], en
3. [**…**], en
OF
b. die gelegen zijn in de in bijlage [**nummer**] aangegeven delen van de gemeente], en
[*c. die [ten minste één van] de volgende kenmerken bezitten:*
*1. [**omschrijving aard**];*
*2. [**omschrijving grootte**].*]
[*2. Het eerste lid is niet van toepassing op:*
a. onzelfstandige woonruimten;
*b. **[…]**.*]
[*3. Als wijziging van de omstandigheden die hebben geleid tot een aanwijzing in het eerste lid daartoe aanleiding geeft, kunnen burgemeester en wethouders bij nadere regeling voor de daarin genoemde categorie of categorieën gebouwen vrijstelling verlenen van het verbod van het eerste lid.*]

Artikel 19. Aanvraag vergunning
1. Een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de wet wordt ingediend door gebruikmaking van een door burgemeester en wethouders vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag worden de volgende gegevens verstrekt:
a. een tekening als bedoeld in artikel 109, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;
b. een door een beëdigd taxateur opgemaakt taxatierapport betreffende het gebouw en de tot afzonderlijke woonruimte bestemde gedeelten van het gebouw, dat in ieder geval omvat een beschrijving en een beoordeling van de staat van onderhoud, en

c. [**...**].

Artikel 20. Voorwaarden en voorschriften
Aan een vergunning als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de wet kunnen de volgende voorwaarden en voorschriften verbonden worden:

a. een beperkte geldingsduur van de vergunning, indien de vergunning voorziet in een tijdelijke behoefte, en
b. [**…**].

Artikel 21. Weigeringsgronden
Een vergunning als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de wet kan worden geweigerd als:

a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad groter is dan het met de splitsing gediende belang;
b. het onder a genoemde belang niet voldoende kan worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de splitsingsvergunning;
c. het verlenen van de vergunning zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het betreffende pand, of
d. [**…**].

[***Artikel 21a. Aanwijzing ontheffingsplichtige gebouwen***
1. De volgende categorieën gebouwen bevattende woonruimte mogen niet zonder ontheffing als bedoeld in artikel 22, tweede lid, van de wet gesplitst worden in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek als een of meer appartementsrechten de bevoegdheid omvatten tot het gebruik van een of meer gedeelten van het gebouw als woonruimte:

*a. gebouwen [in eigendom van woningcorporaties **OF** particuliere verhuurders] [**nadere duiding**];*
[b. die gelegen zijn in de volgende delen van de gemeente:
*1. **[…]**;*
*2. **[…]**, en*
*3. **[…]**, en*
OF
*b. die gelegen zijn in de in bijlage [**nummer**] aangegeven delen van de gemeente], en*
*[c. die [**ten minste één van**] de volgende kenmerken bezitten:*
*1. [**omschrijving aard**];*
*2. [**omschrijving grootte**].]*
[2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
a. onzelfstandige woonruimten;
*b. **[…]**.]*
3. De ontheffing kan slechts in de volgende gevallen worden verleend:
*a. **[…]**, of*
*b. **[…]**.*
4. De ontheffing kan worden verleend voor een bepaalde termijn. De artikelen 19, 20 en 21 zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Op een aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.]

[***Hoofdstuk 3A. Toeristische verhuur van woonruimte***

Artikel 21b. Vormen van toeristische verhuur
Variant 1
1. In dit hoofdstuk worden de volgende vormen van toeristische verhuur van woonruimte onderscheiden:

A: toeristische woningverhuur kort: toeristisch verhuren van een zelfstandige woonruimte voor een periode van hoogstens een maand;
B: toeristische woningverhuur lang: toeristisch verhuren van een zelfstandige woonruimte voor een periode van meer dan een maand maar niet meer dan zes maanden;
C: tweede woning: verhuren van een zelfstandige woonruimte voor een periode van meer dan zes maanden aan iemand die zijn hoofdverblijf elders heeft en daar als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen;

D: toeristische kamerverhuur kort: toeristisch verhuren van een deel van een woonruimte voor een periode van hoogstens een maand waarbij de hoofdbewoner in het overige deel verblijft;
E: toeristische kamerverhuur lang: toeristisch verhuren van een deel van een woonruimte voor een periode van meer dan een maand waarbij de hoofdbewoner in het overige deel verblijft;
F: […].

2. Het vorige lid is niet van toepassing op recreatiewoningen, woningruil en huisbewaring.
3. Waar in de volgende artikelen wordt verwezen naar een of meer vormen van toeristische verhuur van woonruimte, worden met de daar gebruikte letters de in het eerste lid genoemde vormen van toeristische verhuur van woonruimte bedoeld.

Variant 2
1. Dit hoofdstuk is van toepassing op de volgende vormen van toeristische verhuur:
a. […];
b. […], en
c. […].
2. Het vorige lid is niet van toepassing op recreatiewoningen, woningruil en huisbewaring.

Artikel 21c. Registratienummer
1. Het is verboden woonruimte aan te bieden voor [een vorm van] toeristische verhuur van woonruimte die in een in het derde lid genoemd gebied ligt [en die behoort tot een daarbij genoemde vorm van toeristische verhuur van woonruimte], zonder daarbij het registratienummer van de woonruimte te vermelden, bedoeld in artikel 23a, eerste lid, van de wet.
2. Voor elk van de te verhuren woonruimten wordt een registratienummer aangevraagd door middel van de website toeristischeverhuur.nl.
3. De in het eerste lid bedoelde gebieden [en vormen van toeristische verhuur van woonruimte] zijn:
*a. [**aangewezen gebied**]: [[**… (keuze één of meer letters uit het rijtje van artikel 21b, eerste lid, variant 1)**]][; [**aantal**] nachten];*
b. […].

Artikel 21d. Maximering aantal nachten toeristische verhuur; meldplicht
1. Als bij [een in het derde lid van het vorige artikel bedoelde categorie woonruimte voor een daarbij aangeduide vorm van] toeristische verhuur ook een aantal nachten is genoemd, is het verboden de woonruimte in een kalenderjaar voor meer dan het daar genoemde aantal nachten in gebruik te geven voor toeristische verhuur.
2. Dan is het bovendien verboden deze woonruimte in gebruik te geven zonder dat de aanbieder dit tevoren aan burgemeester en wethouders heeft gemeld met gebruikmaking van het formulier dat te vinden is op de website van de gemeente. Een melding kan meer dan één nacht betreffen.
3. Als burgemeester en wethouders iemand die een dienst verleent gericht op het publiceren van aanbiedingen voor toeristische verhuur van woonruimte, er schriftelijk van in kennis hebben gesteld dat een woonruimte al voor het toegestane aantal nachten in dat jaar in gebruik is gegeven voor toeristische verhuur, is het die dienstverlener voor de rest van het jaar verboden voor die woonruimte aanbiedingen voor toeristische verhuur te tonen.

Artikel 21e. Vergunning toeristische verhuur; maximering en tijdelijke vergunningen[; vrijstelling][; overgangsbepaling]
1. In de volgende gebieden is het verboden woonruimte in gebruik te geven voor [de daarbij vermelde vorm of vormen van] toeristische verhuur zonder vergunning toeristische verhuur van burgemeester en wethouders of in afwijking daarvan:
*a. [**aangewezen gebied**]: [[**… (keuze één of meer letters uit het rijtje van artikel 21b, eerste lid, variant 1)**]][; [**aantal**] nachten];*
b. […].
*2. Burgemeester en wethouders kunnen voor een gebied een maximum aantal vergunningen vaststellen voor [de daarbij aangewezen vormen van] toeristische verhuur. Dan worden de vergunningen verleend voor de duur van hoogstens **[aantal]** jaar (tijdelijke vergunningen).*
[3. Als wijziging van de omstandigheden die hebben geleid tot een aanwijzing in het eerste lid daartoe aanleiding geeft, kunnen burgemeester en wethouders bij nadere regeling voor het daarin genoemde gebied [en voor de daarin genoemde vorm of vormen van toeristische verhuur] vrijstelling verlenen van het verbod van het eerste lid.]

*[4. Voor aanbieders die hun woonruimte al voor de inwerkingtreding van dit artikel aanboden voor toeristische verhuur, geldt het verbod van het eerste lid [niet gedurende de eerste zes maanden na inwerkingtreding van deze bepaling **OF** met ingang van [**datum**]].]*

Artikel 21f. Aanvraag vergunning, weigeringsgronden, voorwaarden en voorschriften

*1. Een aanvraag om een vergunning voor toeristische verhuur van woonruimte wordt ingediend door gebruikmaking van het formulier dat te vinden is op [de website van de gemeente **OF** […]]. Daarop staat vermeld welke gegevens moeten worden verstrekt.*

2. Behalve op grond van de toepassing van artikel 25 van de wet (bibob-toets), kan een vergunning ook worden geweigerd:

a. als het verlenen van de vergunning naar het oordeel van burgemeester en wethouders zou leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het leefmilieu in de omgeving van de woonruimte, en daaraan niet kan worden tegemoetgekomen door het verbinden van voorwaarden of voorschriften aan de vergunning;

b. […].

3. Een vergunning moet worden geweigerd als voor een gebied een maximum is vastgesteld op grond van artikel 21e, tweede lid, en dat maximum al is bereikt.

4. Aan een vergunning kunnen de volgende voorwaarden en voorschriften verbonden worden:

a. een maximum aantal nachten waarvoor de woonruimte in een bepaalde periode van het jaar of in een kalenderjaar in gebruik kan worden gegeven voor toeristische verhuur;

b. een maximum aantal personen dat in de woonruimte mag worden gehuisvest;

c. de voorwaarde dat de zorgplicht van artikel 21j voldoende wordt nageleefd;

d. […].

Artikel 21g. Tijdelijke vergunningen[; overgangsbepaling]

1. Voor tijdelijke vergunningen gelden de volgende bepalingen, in afwijking in zoverre van artikel 21f.

2. Ten minste eens per jaar maken burgemeester en wethouders door middel van de website van de gemeente bekend hoeveel vergunningen voor tijdelijke verhuur kunnen worden verleend voor elk op grond van artikel 21e, eerste lid, aangewezen gebied [en elke vorm van toeristische verhuur]. Daarbij stellen zij gegadigden voor deze vergunningen in de gelegenheid een aanvraag in te dienen vóór een daarbij te noemen datum, die ten minste een maand na de bekendmaking valt. Op een aanvraag om een tijdelijke vergunning die bij een andere gelegenheid wordt gedaan, is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

3. Voor zover de aanvragen om tijdelijke vergunningen niet moeten worden afgewezen op grond van artikel 25 van de wet (bibob-toets) of artikel 21f, tweede lid, worden de tijdelijke vergunningen toegewezen op basis van een trekking, die wordt verricht door een door burgemeester en wethouders aan te wijzen notaris en waarbij de aanvragers aanwezig kunnen zijn.

[4. Voor aanbieders die hun woonruimte al voor de inwerkingtreding van dit artikel aanboden voor toeristische verhuur en die tijdig een tijdelijke vergunning hebben aangevraagd maar van wie die aanvraag is afgewezen op grond van de eerste trekking, geldt het verbod van artikel 21e, eerste lid, niet gedurende een jaar nadat de afwijzing aan hen is bekendgemaakt.]

Artikel 21h. Ontheffingsplicht toeristische verhuur

1. In de volgende gebieden is het verboden woonruimte in gebruik te geven voor [de daarbij vermelde vorm of vormen van] toeristische verhuur zonder ontheffing van burgemeester en wethouders of in afwijking daarvan:

*a. [**aangewezen gebied**]: [[**… (keuze één of meer letters uit het rijtje van artikel 21b, eerste lid)**]][; [**aantal**] nachten];*

b. […] .

*2. Een aanvraag om een ontheffing voor toeristische verhuur van woonruimte wordt ingediend door gebruikmaking van het formulier dat te vinden is op [de website van de gemeente [**OF** […]]. Daarop staat vermeld welke gegevens moeten worden verstrekt.*

3. Een ontheffing kan slechts in de volgende gevallen worden verleend:

a. […];

b. […].

4. Een ontheffing kan worden verleend voor een bepaalde termijn. Artikel 21f, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. Op een aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 21i. Jaarverbod toeristische verhuur
1. Als een toezichthouder een overtreding van de artikelen 21c tot en met 21e of 21h constateert en aan de betrokken aanbieder binnen het tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de constatering tweemaal of vaker een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van een van die artikelen, kunnen burgemeester en wethouders de aanbieder een verbod opleggen tot het in gebruik geven van een woonruimte voor toeristische verhuur gedurende hoogstens een jaar.
2. Burgemeester en wethouders kunnen in dat geval tevens een aanwijzing geven aan iemand die een dienst verleent gericht op het publiceren van aanbiedingen voor toeristische verhuur van woonruimte, om aanbiedingen voor toeristische verhuur van de betrokken aanbieder te blokkeren voor de periode waarvoor het verbod van het eerste lid geldt.

Artikel 21j. Zorgplicht aanbieder
De aanbieder die een woonruimte toeristisch heeft verhuurd, zorgt ervoor dat door gedragingen in of vanuit de verhuurde woonruimte, het bijbehorende erf of de onmiddellijke nabijheid van de woonruimte geen ernstige of herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt door toedoen van de huurders of hun bezoekers.]

[***Hoofdstuk 3B. Opkoopbescherming***

Artikel 21k. Definities
In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
- beschermde woonruimte: in artikel 21l, tweede lid, aangewezen goedkope of middeldure woonruimte;
- datum van inschrijving: datum van inschrijving in de openbare registers van de akte van levering van de woonruimte aan de nieuwe eigenaar;
- verhuurvergunning opkoopbescherming: vergunning als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de wet.

Artikel 21l. Verhuurvergunning opkoopbescherming, aanwijzing beschermde woonruimte
1. Gedurende de periode van vier jaren na de datum van inschrijving is het verboden beschermde woonruimte te verhuren zonder verhuurvergunning opkoopbescherming van burgemeester en wethouders.
2. Als beschermde woonruimte wordt aangewezen iedere woonruimte:
[a. die gelegen is in een van de volgende delen van de gemeente:
1. […];
2. […], en
3. […], en;
OF
*a. die gelegen is in de in bijlage [**nummer**] aangegeven delen van de gemeente;]*
*b. waarvan de WOZ-waarde niet [meer bedraagt dan […] **OF** niet minder bedraagt dan […] maar niet meer dan […]];*
c. die op de datum van inschrijving:
1. vrij was van huur en gebruik;
2. in verhuurde staat was voor een periode van minder dan zes maanden, of
3. werd verhuurd met een verhuurvergunning opkoopbescherming;
d. waarvan de datum van inschrijving na het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel ligt, en
*e. die niet in eigendom is van de gemeente of een woningcorporatie[, en **OF** .]*
[f. die meer dan drie maanden voor de datum van inschrijving is opgeleverd als nieuwe woning of nieuw gebouwd appartement.]
3. Onder WOZ-waarde wordt verstaan: waarde van de woonruimte, vastgesteld overeenkomstig de Wet waardering onroerende zaken en geldend op de datum van inschrijving.

Artikel 21m. Aanvraag verhuurvergunning opkoopbescherming
*Een aanvraag om een verhuurvergunning opkoopbescherming wordt ingediend door gebruikmaking van het formulier dat te vinden is op [de website van de gemeente **OF** […]]. Daarop staat vermeld welke gegevens moeten worden verstrekt.*

Artikel 21n. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming moet worden verleend

1. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, moet de verhuurvergunning opkoopbescherming in elk geval worden verleend in de gevallen, genoemd in artikel 41, derde lid, onder a tot en met c, van de wet.
2. In de gevallen, genoemd in artikel 41, derde lid, onder a en b, van de wet, wordt de persoon aan wie de beschermde woonruimte wordt verhuurd en die de huurder is op grond van wiens hoedanigheid er recht is op de vergunning, in de vergunning genoemd. De vergunning vervalt zodra deze huurder niet de huurder is die in de beschermde woonruimte verblijft.

Artikel 21o. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming kan worden verleend
1. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, kan de verhuurvergunning opkoopbescherming worden verleend:
a. als de beschermde woonruimte in opdracht van de gemeente is aangekocht;
b. als de beschermde woonruimte door een gecertificeerde of door de gemeente of de rijksoverheid gecontracteerde zorgaanbieder is aangekocht om te worden verhuurd aan cliënten met een zorgindicatie;
c. […].
2. Als artikel 43, eerste lid, van de wet (bibob-weigering) niet van toepassing is, kan de verhuurvergunning opkoopbescherming in bijzondere gevallen worden verleend als het belang dat gediend wordt met het verhuren van de beschermde woonruimte naar het oordeel van burgemeester en wethouders zwaarder moet wegen dan het belang van het behouden van de beschermde woonruimte voor de kopersmarkt.
3. In andere gevallen dan genoemd in het eerste en het tweede lid en artikel 21n, kan de vergunning worden geweigerd.

Artikel 21p. Intrekken van de verhuurvergunning opkoopbescherming
Behalve op grond van artikel 44, eerste lid, van de wet (bibob-intrekking), kan een verhuurvergunning opkoopbescherming in elk geval ook worden ingetrokken:
a. als blijkt dat de vergunning is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens en zou zijn geweigerd als de juiste of de volledige gegevens bekend waren geweest;
b. […].]

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 22. Bestuurlijke boete
1. Overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, 21, 22, [*23a, 23b, 23c[, ~~23d,~~ **OF** en] 23e*] [*en 41, eerste lid,*] van de wet, handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet alsmede handelen in strijd met artikel 21j kan worden beboet met een bestuurlijke boete.
2. De bestuurlijke boete bedraagt hoogstens:
a. voor overtreding van artikel 8, eerste lid, van de wet: € 410;
b. voor overtreding van artikel 21j: € 410 voor een natuurlijk persoon en € 2.250 voor een rechtspersoon;
[*c. voor overtreding van de artikelen 23a, eerste of derde lid, 23b, tweede of derde lid, ~~23d~~ of 23e van de wet: € 8.200;*]
d. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid, 21[, **OF** of] 22, eerste lid, [*23b, eerste lid, of 23c, eerste lid,*] van de wet of voor handelen in strijd met een voorwaarde of voorschrift als bedoeld in artikel 24 van de wet: € 20.500;
[*e. voor overtreding van artikel 41, eerste lid, van de wet: € 21.750;*]
f. voor overtreding van de artikelen 8, tweede lid[, **OF** , of] 21[*, 23b, eerste lid, of 23c, eerste lid,*] van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 82.000[; **OF** .]
[*g. voor overtreding van artikel 41, eerste lid, van de wet, als binnen een tijdvak van vier jaar voorafgaand aan de constatering van de overtreding al een bestuurlijke boete is opgelegd voor overtreding van hetzelfde verbod: € 87.000.*]

[***Artikel 23. Intrekking oude verordening en overgangsrecht***
*1. De **[citeertitel oude verordening]** wordt ingetrokken.*
*2. **[overgangsrecht voor oude inschrijfsysteem]**.*]

Artikel 24. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op [**datum**] en vervalt op [**datum**].
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Huisvestingsverordening [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

NB Deze toelichting is ook geschreven met het oog op de (mogelijke) keuzes die in de Model Huisvestingsverordening gemaakt zijn. Als een individuele gemeente op onderdelen andere keuzes maakt dan in deze modelverordening zijn gemaakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende VNG ledenbrief gelezen te worden.

Algemeen

Uitgangspunten Huisvestingswet 2014
De Huisvestingswet 2014 (hierna: wet) biedt gemeenten het (uitputtende) instrumentarium in te grijpen in de verdeling van woonruimte en de samenstelling van de woonruimtevoorraad. Gebruikmaken van dit instrumentarium – door een Huisvestingsverordening vast te stellen – is niet vanzelfsprekend en dient periodiek onderbouwd en getoetst te worden.
Het instrumentarium bestaat uit het vaststellen van een Huisvestingsverordening, die regels bevat met betrekking tot het in gebruik geven en nemen van goedkope woonruimte en/of het wijzigen van de samenstelling van de woningvoorraad.
Het uitgangspunt van de wet is de vrijheid van vestiging. Iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft, heeft het recht om zich vrijelijk te verplaatsen en te vestigen. Dit grondrecht kan alleen worden beperkt indien noodzakelijk voor het algemeen belang in een democratische samenleving. Dat belang kan volgens de wet gelegen zijn in het tegengaan van de onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte. Als hier aantoonbaar sprake van is – en als het instrumentarium van de wet geschikt en proportioneel is om die effecten te bestrijden – kunnen gemeenten verdelingsregels stellen. De schaarste kan betrekking hebben op schaarste aan goedkope woonruimte in het algemeen, schaarste aan woonruimte met specifieke voorzieningen of schaarste aan woonruimte voor de huidige inwoners van een gemeente.
Het bestaan van schaarste op zich is onvoldoende reden om van de wet gebruik te maken: er moet tevens sprake zijn van verdringing van kwetsbare groepen, als gevolg van die schaarste. Teneinde de rechten van woningzoekenden niet onnodig te beperkten, dient ingrijpen beperkt te blijven tot die delen van de woningmarkt waar de onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste zich voordoen.
Sturing in de woonruimteverdeling beperkt zich tot de goedkope woonruimtevoorraad die bestemd is voor verhuur. De vaste huurprijsgrens is vervallen; gemeente wijst zelf de schaarse, goedkope voorraad aan en maakt deze daarmee vergunningplichtig. Bemoeienis van de gemeente met de verdeling van woonruimte boven de in de verordening genoemde prijsgrens is uitgesloten.

De huisvestingsvergunning
Het is verboden de in de verordening aangewezen woonruimte zonder huisvestingsvergunning in gebruik te nemen of te geven. Woonruimteverdeling op basis van de wet gebeurt dus aan de hand van een vergunningensysteem. Burgemeester en wethouders kunnen de bevoegdheid om vergunningen te verlenen mandateren aan verhuurders, bijvoorbeeld de (samenwerkende) corporaties.

Wijzigingen in de woonruimtevoorraad
De wet biedt tevens de mogelijkheid om onttrekking, samenvoeging, omzetting en woningvorming dan wel splitsing van aangewezen categorieën woonruimte vergunningplichtig te maken. Dit moet gericht zijn op het voorkomen van schaarste in het goedkope deel van de voorraad. Dit is niet noodzakelijkerwijs dezelfde woonruimtevoorraad als bij de woonruimteverdeling en kan van toepassing zijn op zowel de goedkope huur- als koopvoorraad. Een vergunning wordt verleend, tenzij het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad groter is dan het met de vergunning gediende belang. Naast schaarste kan een dergelijk belang ook liggen in een onaanvaardbare inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het betreffende pand. Hier kunnen leefbaarheidsoverwegingen – in tegenstelling tot bij de huisvestingsvergunning – een rol spelen.

Inwerkingtreding wet, overgangsrecht, tijdelijk karakter verordening en overleg
De wet treedt op 1 januari 2015 in werking en bevat overgangsrecht voor bestaande Huisvestingsverordeningen; deze vervallen op 1 juli 2015.

Wijziging Huisvestingswet 2014 per 1 juli 2017
Vergunninghouders zijn als verplichte urgentiecategorie geschrapt bij wet van 14 december 2016 tot 'Wijziging van de Huisvestingswet 2014 inzake de huisvesting van vergunninghouders'. Bij deze wet is artikel 12, derde lid, van de Huisvestingswet 2014 zodanig gewijzigd dat vergunninghouders niet meer behoren tot de wettelijk verplichte voorrangscategorie. De wet voegt echter ook een vierde lid aan artikel 12 van de Huisvestingswet 2014 toe met als verplichting voor gemeenten om in de Huisvestingsverordening vast te leggen op welke wijze de gemeente voldoet aan de zorg voor de voorziening in de huisvesting van vergunninghouders in de gemeente overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling, behoudens in die gevallen dat burgemeester en wethouders daarin op andere wijze voorzien. Deze gemeente heeft ervoor gekozen om vergunninghouders als urgentiecategorie overeind te houden gelet op de taakstelling.

[*Standplaatsen voor woonwagens*
*Uit [**naam onderzoek/rapport**] blijkt tevens dat wij te maken hebben met een groep woningzoekenden die een beroep wil doen op standplaatsen voor woonwagens. Daarom wordt met hoofdstuk 2A voorzien in de toewijzing van standplaatsen door middel van huisvestingsvergunningen. In de gemeente [zijn een aantal standplaatsen OF kunnen een aantal standplaatsen worden ingericht] voor woonwagens. Het beschikken over passende regels voor de toedeling van deze vorm van woonruimte dient, net als andere vormen van woonruimte, te berusten op de wet. Anders dan de reguliere woonruimte moet de toewijzing van standplaatsen ook voldoen aan de mensenrechtelijke eisen die onder andere volgen uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) en de oordelen van het College voor de Rechten van de Mens (EHRM 27 mei 2004, nr. 66746/01 (Connors/VK); EHRM 17 oktober 2013, nr. 27013/07 (Winterstein/Frankrijk); EHRM 18 januari 2001, nr. 27238/95 Chapman/VK; EHRM 8 december 2009, nr. 49151/07 (Munos Diaz/Spanje). Uit de jurisprudentie van het EHRM volgt onder meer dat de overheid een positieve verplichting heeft om de identiteit en de levensstijl van woonwagenbewoners te beschermen en te faciliteren. Dit kan betekenen dat woonwagenbewoners een gedifferentieerde behandeling krijgen ten opzichte van andere woningzoekenden.*
Hoewel standplaatsen 'woonruimte' zijn in de zin van de wet, is de wijze waarop de huisvestingsvergunning wordt geregeld niet identiek aan die van niet-standplaatsen. Voor niet-standplaatsen geldt dat vergunning wordt afgegeven voor de gehele huisvesting. Voor standplaatsen geldt echter dat alleen de ondergrond waarop de uiteindelijke huisvesting wordt aangebracht, wordt vergund met een huisvestingsvergunning. De uiteindelijke huisvesting is bijvoorbeeld de eigen woonwagen. In de praktijk blijkt ook dat woonwagenbewoners relatief vaak in het bezit zijn van een woonwagen. Om die reden is gekozen om alleen voor standplaatsen een huisvestingssysteem te hanteren. Bij woonwagens in het eigen bezit van de woonwagenbewoner op een standplaats, die niet in het bezit is van de woonwagenbewoner, wordt een opstalovereenkomst gesloten. Bij woonwagens die worden gehuurd, is een huurovereenkomst nodig. De benodigde privaatrechtelijke opstal- en huurovereenkomsten worden niet geregeld in deze verordening.]

[*Vrijstelling of ontheffing woonruimtevoorraadbeheer*
De wet biedt gemeenten sinds 1 januari 2021 de mogelijkheid voor onttrekkings-, samenvoeging-, omzettings- en woningvorming- en splitsingsverboden in de Huisvestingsverordening te bepalen dat in sommige situaties een (categoriale) vrijstelling van het 'verbod-behoudens-vergunning' kan worden verleend. Vrijstelling is mogelijk als de woningeigenaar de in de Huisvestingsverordening opgenomen regels hieromtrent naleeft. Tevens is het nu mogelijk te werken met een (individuele) ontheffing in plaats van een vergunning.
Hoofdstuk 3 voorziet nu in bepalingen voor het invoeren van vrijstellingsmogelijkheden en het vervangen (voor bepaalde gebieden, of voor bepaalde vormen van onttrekking) van het vergunningenstelsel door een onttrekkingenstelsel. Zie de artikelen 14, 17a, 18 en 21a.
Vóór 2021 bood de wet gemeenten niet de mogelijkheid om een vrijstelling te verlenen van de verbodsbepaling van artikel 21 van de wet, zo bepaalde de bestuursrechter eerder (ABRvS 29 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:261 (Amsterdam). Hetzelfde moest dan wel worden aangenomen voor het verbod van artikel 22 van de wet). De wetgever constateerde vervolgens dat de verbodsbepalingen van de artikelen 21 en 22 van de wet blijkbaar te rigide waren, en maakte het in een nieuw tweede lid uitdrukkelijk mogelijk om in de Huisvestingsverordening wel te voorzien in een

vrijstellingsmogelijkheid, en tevens in een ontheffingsmogelijkheid. Deze mogelijkheden zijn ook opgenomen in artikel 23a van de wet ten behoeve van de regeling toeristische verhuur (zie toelichting verderop).

Vrijstelling en delegatiemogelijkheid
De vrijstellingsmogelijkheid lijkt onder omstandigheden een nuttig instrument. Op deze wijze kunnen gemeenten regulerend optreden zonder meteen daartoe aan eigenaren enz. een vergunningplicht op te leggen. Dit komt de administratieve lasten voor burgers en bedrijven ten goede.
Deze bevoegdheid kan op grond van artikel 156 van de Gemeentewet ook aan burgemeester en wethouders worden gedelegeerd, zodat zij het instrument kunnen inzetten als veranderingen in de toeristische verhuurmarkt of andere omstandigheden een gedeeltelijke opheffing van het 'verbod-behoudens-vergunning' opgenomen in de artikelen 21, 22 of 23c van de wet wenselijk maken, omdat er geen noodzaak meer is.

Ontheffing i.p.v. vergunning
De ontheffingsmogelijkheid die de wet nu ook biedt bij de artikelen 17a en 21a, kan (voor sommige vormen van onttrekking of splitsing of, in hoofdstuk 3a, toeristische verhuur) in de plaats komen van het vergunningsvereiste. Voor het introduceren van een ontheffingseis in plaats van een vergunning is alleen reden als bepaalde toestemmingen tot onttrekking of splitsing slechts bij hoge uitzondering zullen kunnen worden verleend. Een vergunning wordt verleend, tenzij er een dringende reden is om die te weigeren. Een ontheffing wordt alleen verleend als er een dringende reden is om haar te verlenen (zie 100 lgr, blz. 44). Lijkt daaraan behoefte te bestaan, dan kunnen de artikelen 17a (onttrekking) of 21a (splitsing) worden gebruikt.
Let er wel op dat er geen overlapping mag zitten tussen het toepassingsbereik van de artikelen 14 en 17a enerzijds en 18 en 21a anderzijds. Je kunt immers niet voor een en dezelfde activiteit zowel een ontheffing als een vergunning eisen.
Bij het ontheffingenstelsel past geen stelsel van een positieve beschikking bij niet tijdig beslissen (silencio positivo). Daarom wordt dat bij alle ontheffingsstelsels van de Huisvestingverordening buiten toepassing verklaard. Zie de artikelen 17a, 21a en 21h, steeds het vijfde lid.]

[*Toeristische verhuur van woonruimte*
De wet biedt sinds 1 januari 2021 een aantal instrumenten voor het reguleren van de toeristische verhuur van woonruimte die in de Huisvestingsverordening kunnen worden opgenomen:
registratieplicht: men mag niet aan toeristische verhuur doen wanneer men niet als toeristisch verhuurder bij de gemeente is geregistreerd; bij elke verhuuractiviteit, ook in advertenties, moet het registratienummer worden vermeld (artikel 23a van de wet);
meldplicht; voor elke toeristische verhuuractiviteit; een meldplicht kan alleen worden ingevoerd als er ook een nachtencriterium is gesteld (artikel 23b, tweede lid, in samenhang met het eerste lid, van de wet);
maximering aantal verhuurbare nachten, eventueel versterkt met een meldplicht voor elke verhuur en met de mogelijkheid om tussenpersonen te verbieden woonruimte aan te bieden voor toeristische verhuur als het maximum is bereikt (artikel 23b, eerste lid, van de wet);
adverteerverbod voor woonruimte waarvoor het nachtenmaximum is bereikt (artikel 23e van de wet);
vergunnings- of ontheffingsplicht voor toeristische verhuur (artikel 23c van de wet);
jaarverbod (maximaal) voor toeristische verhuurder die de afgelopen vijf jaar tweemaal een bestuurlijke boete heeft gekregen, eventueel te versterken met een verbod voor verhuursites om aanbiedingen van de betrokken verhuurder op te nemen (artikel 33a van de wet);
bestuurlijke boete bij overtreding van een toeristische-verhuurbepaling (artikel 35 van de wet).
Ook hier zullen keuzes moeten worden gemaakt. Maar wil men een meldplicht, maximering van het aantal verhuurbare nachten of een vergunnings- of ontheffingsplicht, dan moet in elk geval een registratieplicht *gelden voor de betrokken vormen van toeristische verhuur van woonruimte in de beoogde gebieden.*
De wet definieert toeristische verhuur van woonruimte als het: 'in een woonruimte tegen betaling bieden van verblijf aan personen die niet als ingezetene zijn ingeschreven met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen'. Deze definitie is van rechtswege van toepassing in de Huisvestingsverordening. En wordt daar dus niet herhaald. Zie ook de artikelsgewijze toelichting op artikel 21b.
De bepalingen van hoofdstuk 3A gelden voor de [in de verordening aangewezen vormen van] toeristische verhuur in aangewezen gebieden in de gemeente. De aanwijzing kan zijn ingegeven door de klassieke reden van schaarste van de betrokken woonruimte (meer precies: dan moet de

aanwijzing nodig en geschikt zijn voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van deze schaarste) of door de overtuiging dat dat nodig en geschikt is voor het behoud van de leefbaarheid van de woonomgeving (artikelen 2 en 23a, eerste lid, van de wet). Elke aanwijzing en elke in de verordening opgenomen maatregel met betrekking tot toeristische verhuur van woonruimte moet zijn beargumenteerd aan de hand van een van deze twee vereisten of een combinatie daarvan, zo volgt uit artikel 2 van de wet.]

[*Opkoopbescherming*
Op 1 januari 2022 is hoofdstuk 7, Tijdelijke regeling inzake opkoopbescherming, van de wet in werking getreden. Dit hoofdstuk maakt het mogelijk om in de Huisvestingsverordening een regeling op te nemen om in aangewezen gebieden van de gemeente koopwoningen in het goedkope en middeldure segment te beschermen tegen het opkopen door ondernemingen of particulieren die dergelijke woningen willen omzetten in (veelal dure) huurwoningen. Door deze omzetting gaan de woningen verloren voor de meeste starters en andere niet zeer bemiddelden die op zoek zijn naar een betaalbare koopwoning. Voor het verhuren van aangewezen koopwoningen wordt dan een vergunningstelsel ingevoerd, waarmee kan worden verzekerd dat de omzetting van een koopwoning in een verhuurwoning alleen wordt toegestaan in gevallen waarin dat alleszins redelijk is. Zo'n vergunningenstelsel wordt aangeduid als een stelsel van opkoopbescherming.
Burgemeester en wethouders hebben geconstateerd dat in de in artikel 21l, eerste lid, onder a, genoemde gebieden sprake is van een omzettingspraktijk waarbij teveel woningen worden onttrokken aan de schaarse markt van betaalbare koopwoningen. Daarom is voor die gebieden een stelsel van opkoopbescherming ingevoerd door een nieuw hoofdstuk (3B) in de Huisvestingsverordening op te nemen met dit stelsel.

Nadere toelichting aanleiding
Een stelsel van opkoopbescherming mag alleen worden ingevoerd als daarvoor een dringende reden is.

Duur van het stelsel en aanpassingen
Voor de Huisvestingsverordening zegt artikel 4 van de wet dat die voor maximaal vier jaren kan worden vastgesteld. Verlenging of nieuwe vaststelling is echter mogelijk. Dat geldt ook voor het hoofdstuk over opkoopbescherming. Voor dit hoofdstuk geldt echter nog een specifieke bijzonderheid. Het betreffende hoofdstuk van de wet heet '7. Tijdelijke regeling inzake opkoopbescherming'. Die tijdelijkheid is uitgewerkt in artikel 51 van de wet, vijfde tot en met achtste lid. Uiterlijk elke vijf jaar moet de praktijk van hoofdstuk 7 door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden geëvalueerd. Die evaluatie kan leiden tot het vervallen van hoofdstuk 7. Dan geldende bepalingen over opkoopbescherming in gemeentelijke verordeningen blijven vervolgens nog twee jaren van kracht.]

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van het gevoerde overleg met woningcorporaties, etc. deze toelichting zelf aanvullen.

Artikelsgewijs

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven behandeld.

Artikel 1. Definities
Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet (in artikel 1) al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Voor de duidelijkheid zijn een aantal belangrijke wettelijke definities hieronder weergegeven:
a. digitaal platform: degene die een dienst van de informatiemaatschappij verleent gericht op het publiceren van aanbiedingen voor toeristische verhuur;
b. huishoudinkomen: gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 van de aanvragers van een huisvestingsvergunning voor een bij huisvestingsverordening aangewezen woonruimte, met uitzondering van kinderen in de zin van artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat in het eerste lid van dat artikel voor «belanghebbende» telkens wordt gelezen «aanvrager»;
c. huisvestingsvergunning: vergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid;

f. standplaats: kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten;
g. taakstelling: aantal in opvangcentra of op gemeentelijke opvangplaatsen verkerende vergunninghouders in wier huisvesting per gemeente per kalenderhalfjaar dient te worden voorzien;
h. toegelaten instelling: instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet;
i. toeristische verhuur: in een woonruimte tegen betaling bieden van verblijf aan personen die niet als ingezetene zijn ingeschreven met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen;
j. vergunninghouder: vreemdeling die in Nederland een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd heeft aangevraagd en als gevolg daarvan een verblijfsvergunning heeft ontvangen als bedoeld in artikel 8, onderdeel a, b, c, of d, van de Vreemdelingenwet 2000;
k. woningmarktregio: gebied dat vanuit het oogpunt van het functioneren van de woningmarkt als een geheel kan worden beschouwd;
l. woonruimte:
1°. besloten ruimte die, al dan niet tezamen met een of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning door een huishouden, en
2°. standplaats.

Bij de definitie van mantelzorg in de verordening is aangesloten bij de definitie in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, die luidt:
- mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep.

Artikel 2. Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 7 van de wet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening categorieën goedkope woonruimte kan aanwijzen die niet voor bewoning in gebruik mogen worden genomen of gegeven als daarvoor geen huisvestingsvergunning is verleend.

In de aanhef van artikel 2, eerste lid, is opgenomen dat standplaatsen voor woonwagens niet onder de reikwijdte van artikel 2 en dus hoofdstuk 2 vallen. [*In hoofdstuk 2A is een regeling opgenomen voor de standplaatsen voor woonwagens.*]

In het eerste lid is onder a aangegeven tot welke huurprijsgrens de huisvestingsvergunning verplicht is en onder b voor welke gebiedsdelen van de gemeente de huisvestingsvergunning geldt. Hiermee wordt de werking van de verordening beperkt tot dat specifieke deel van de woningmarkt waarop de schaarste en verdringing zich voordoet.
Woonruimten met een huur boven de huurprijsgrens en/of gelegen buiten het aangewezen gebied kunnen zonder huisvestingsvergunning worden gehuurd of verhuurd.

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen criteria deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 3. Criteria voor verlening huisvestingsvergunning
Deze bepaling is in de eerste plaats een uitwerking van artikel 9 van de wet waarin dwingend is bepaald dat als de gemeenteraad toepassing heeft gegeven aan artikel 7 van de wet, hij in de Huisvestingsverordening de criteria vastlegt voor de verlening van huisvestingsvergunningen. De gemeenteraad is vrij in het vaststellen van die criteria. Deze bepaling is in de tweede plaats een uitwerking van artikel 10, eerste lid, van de wet waarin in het belang van de transparantie van het huisvestingsvergunningstelsel is bepaald dat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening vastlegt welke categorieën woningzoekenden in aanmerking komen voor het verkrijgen van een huisvestingsvergunning.
In het tweede lid van artikel 10 van de wet is bepaald dat voor een huisvestingsvergunning slechts in aanmerking komen woningzoekenden die de Nederlandse nationaliteit bezitten of op grond van een wettelijke bepaling als Nederlander worden behandeld, of vreemdeling zijn en rechtmatig verblijf in Nederland hebben als bedoeld in artikel 8, onderdelen a tot en met e en l, van de Vreemdelingenwet 2000.
Woningzoekenden die niet aan de criteria voldoen komen in geen geval in aanmerking voor een huisvestingsvergunning.

Artikel 4. Inschrijfsysteem van woningzoekenden
Deze bepaling is gegrond op artikel 4, eerste lid, onder a, van de wet. Het hanteren van eenzelfde inschrijfsysteem bevordert de transparantie en vermindert de administratieve lasten voor de burger. In artikel 23, tweede lid, is een overgangsregeling opgenomen voor bestaande inschrijvingen in oude inschrijfsystemen. Zie verder de toelichting bij artikel 23.
Het in het derde lid genoemde bewijs van inschrijving is vormvrij.

Artikel 5. Aanvraag en inhoud huisvestingsvergunning
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 5 van de wet. Daarin is bepaald dat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening regels stelt over de wijze van aanvragen van vergunningen en de gegevens die door de aanvrager worden verstrekt bij de aanvraag van een vergunning. De onder a genoemde gegevens met betrekking tot adres, woonplaats, geboortedatum en, indien van toepassing, verblijfstitel zijn noodzakelijk in verband met de wettelijke eisen van artikel 10, tweede lid, van de wet. Zie hierover nader de toelichting onder artikel 3.
In artikel 18 van de wet zijn intrekkingsgronden voor de huisvestingvergunning opgenomen. Zo kan de vergunning worden ingetrokken als de vergunninghouder de in die vergunning vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening gestelde termijn in gebruik heeft genomen (zie het derde lid, onder d) of als de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens (zie het tweede lid) waarvan deze wist of moest vermoeden dat deze onjuist of onvolledig waren. Deze intrekkingsgronden gelden rechtstreeks op grond van de wet en zijn in de verordening niet herhaald.

Artikel 6. Bekendmaking aanbod van woonruimte
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 20 van de wet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad regels kan stellen over de wijze van bekendmaking van de beschikbaarheid van vergunningplichtige woonruimte. Transparantie in het woningaanbod draagt voor woningzoekenden bij aan het gericht vinden van voor hen beschikbare woonruimte.

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen wijze van publicatie deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 7. Voorrang bij woonruimte van een bepaalde aard, grootte of prijs
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 11 van de wet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad In de Huisvestingsverordening kan bepalen dat voor een of meer daarbij aangewezen categorieën woonruimte in verband met de aard, grootte of prijs van die woonruimte bij het verlenen van huisvestingsvergunningen voorrang wordt gegeven aan een daarbij aangewezen gedeelte van de overeenkomstig artikel 10, eerste lid, van de wet (artikel 3) aangewezen categorieën woningzoekenden.

Nadere toelichting als gekozen wordt voor variant 2
In het eerste lid zijn ‘labels’ aangemerkt die verhuurders bij het aanbieden van woonruimte op deze woonruimte kunnen plakken. Als zij hiervoor kiezen, dan geldt de bij de ‘label’ behorende voorrangsregel uit het tweede lid.

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen variant en invulling deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 8. Voorrang bij economische of maatschappelijke binding
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 14 van de wet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening kan bepalen dat bij de verlening van huisvestingsvergunningen voorrang wordt gegeven aan woningzoekenden die economisch of maatschappelijk gebonden zijn aan de woningmarktregio, de gemeente of een tot de gemeente behorende kern voor een of meer daarbij aangewezen categorieën woonruimte. Een woningzoekende is economisch gebonden aan het in de verordening aangewezen gebied als hij met het oog op de voorziening in het bestaan een redelijk belang heeft zich in dit gebied te vestigen; en hij is maatschappelijk gebonden als hij een redelijk, met de plaatselijke samenleving verband houdend belang heeft zich in dat gebied te vestigen, of ten minste zes jaar onafgebroken ingezetene is dan wel gedurende de voorafgaande tien jaar ten minste zes jaar onafgebroken ingezetene is geweest (artikel 14, derde lid, van de wet).
Deze voorrangsregel kan bijvoorbeeld ertoe leiden dat als er meer dan een gegadigde is voor een

bepaalde woonruimte, degene die economisch of maatschappelijk gebonden is aan het in de verordening aangewezen deel van de gemeente als eerste in aanmerking komt voor de aangeboden woonruimte.
Deze voorrang kan niet onbeperkt worden verleend, maar tot het maximum van het in de verordening genoemde percentage van het aanbod (artikel 14, eerste en tweede lid, van de wet).

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 9. Voorrang bij urgentie
De wet biedt de mogelijkheid een urgentieregeling op te stellen, ook wanneer geen sprake is van schaarste aan goedkope woonruimte (artikel 2, tweede lid, onder a, en 12 van de wet). Ook zonder schaarste kan immers behoefte bestaan om sommige woningzoekenden met voorrang te kunnen huisvesten. Artikel 2 van de wet is gewijzigd bij de Wet toeristische verhuur van woonruimte. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor deze wet is deze wijziging als volgt toegelicht: 'In het voorgestelde tweede lid van artikel 2 wordt geregeld dat ook in een gemeente waar geen onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan woonruimte is de gemeenteraad in de huisvestingsvergoeding een urgentieregeling kan vaststellen, alsmede de registratie-, meld- en vergunningplicht voor de toeristische verhuur van woonruimte kan invoeren indien dit noodzakelijk is voor het behoud van de leefbaarheid van de woonomgeving.' (Kamerstukken 35 353, nr. 3, blz. 33).

In de Huisvestingsverordening kan overeenkomstig artikel 12 van de wet bepaald worden dat voor een of meer daarbij aangewezen categorieën woonruimte – welke niet dezelfde hoeven te zijn als zijn aangewezen in artikel 2 – bij het verlenen van huisvestingsvergunningen voorrang wordt gegeven aan woningzoekenden waarvoor de voorziening in de behoefte aan woonruimte dringend noodzakelijk is. In het tweede lid zijn de criteria vastgelegd volgens welke de urgent woningzoekenden worden ingedeeld in urgentiecategorieën. Personen die in blijf-van-mijn-lijfhuizen verblijven, en woningzoekenden die mantelzorg verlenen of ontvangen behoren in ieder geval tot de urgente woningzoekenden (artikel 12, derde lid, van de wet). Deze groepen kunnen dus niet van indeling in een urgentiecategorie worden uitgesloten. Met de toevoeging van vergunninghouders als urgentiecategorie in dit artikel wordt aan de wettelijke verplichting van artikel 12, vierde lid, van de wet voldaan.

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling deze toelichting zelf aanvullen

Artikel 10. Verzoek om indeling in een urgentiecategorie
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 13 van de wet, waarin is bepaald dat burgemeester en wethouders beslissen over de indeling van woningzoekenden in de urgentiecategorieën. Hierbij is expliciet bepaald dat burgemeester en wethouders van deze bevoegdheid mandaat kunnen verlenen. Voorts is bepaald dat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening regels stelt over de wijze waarop woningzoekenden kunnen verzoeken om indeling in een urgentiecategorie.
De motivering, bedoeld in het tweede lid, onder c, kan bijvoorbeeld omvatten: de aard van de persoonlijke problematiek, de relatie van deze problematiek met de huidige woonsituatie en de argumentatie op grond waarvan verhuizing op korte termijn absoluut noodzakelijk is.
Voor een advies als bedoeld in het derde lid, kunnen burgemeester en wethouders bijvoorbeeld bij een verzoek om een medische indicatie een medisch adviseur aanwijzen.

Artikel 11. Intrekken of wijzigen indeling in een urgentiecategorie
Als een woningzoekende bijvoorbeeld langer dan zes maanden geen gebruik heeft gemaakt van de beschikking tot indeling in een urgentiecategorie, zou deze beschikking kunnen worden ingetrokken op grond van het eerste lid, onder a.

Artikel 12. Rangorde woningzoekenden
In deze bepaling is in aansluiting op de voorrangsregels van deze verordening een rangorde voor toewijzing van woonruimte gegeven voor de gevallen waarin er meer dan een gegadigde is voor een bepaalde woonruimte.

Nadere toelichting als gekozen wordt voor variant 1 of 3

Als er meer gegadigden zijn voor een aangeboden woonruimte gaat als hoofdlijn de voorrangsregel voor economische of maatschappelijke binding voor op andere voorrangsregels. Zie verder ook de toelichting onder artikel 8.

Nadere toelichting als gekozen wordt voor variant 2 of 3
Op grond van artikel 16 van de wet kan economische of maatschappelijke binding niet worden tegengeworpen aan vergunninghouders en woningzoekenden komende uit een voorziening voor tijdelijke opvang voor personen die wegens problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben moeten verlaten.

Artikel 13. Vruchteloze aanbieding
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 17 van de wet, waarin wordt bepaald dat als woningzoekenden met economische of maatschappelijke binding te lang stilzitten, hun aanspraak op voorrang verdwijnt. In het eerste lid is de termijn gesteld waarna de huisvestingsvergunning aan een andere gegadigde (zonder economische of maatschappelijke binding) moet worden verstrekt, mits de betreffende woonruimte binnen die termijn deugdelijk en tegen een realistische prijs is aangeboden.

[*Nadere toelichting bij te maken keuze hoofdstuk 2A*
Hoofdstuk 2A is facultatief. Met dit hoofdstuk wordt voorzien in de toewijzing van standplaatsen door middel van huisvestingsvergunningen.

Artikel 13a. Aanwijzing woonwagenlocatie
Dit artikel is verplicht bij het in het leven roepen van een huisvestingsvergunningstelsel voor standplaatsen (zie artikel 7 van de wet).
Nadere toelichting bij te maken keuze variant 1 of 2
De gemeenteraad kan kiezen tussen twee varianten. Bij de eerste variant worden de locaties waarvoor een huisvestingsvergunning is vereist, uitgeschreven. Bij de tweede variant worden de locaties waarvoor een huisvestingsvergunning is vereist, aangegeven door middel van een (plan)kaart.

Artikel 13b. Standplaatsverbod behoudens huisvestingsvergunning
Dit artikel is te vergelijken met artikel 4, dat alleen reguliere (besloten) woonruimte betreft. Enkele leden van dat artikel zijn dan ook in artikel 13c van overeenkomstige toepassing verklaard.
De bevoegdheid om huisvestingsvergunningen te verlenen kan op grond van artikel 19 van de wet worden gemandateerd, bijvoorbeeld aan woningcorporaties. Als dat gebeurt, blijven burgemeester en wethouders wel verantwoordelijk voor het beleid inzake de verlening van huisvestingsvergunningen voor standplaatsen.
De huisvestingsvergunning kan ook worden verkregen door middel van overschrijving van de verleende huisvestingsvergunning (vierde lid). Dit doet zich bijvoorbeeld voor als de standplaatszoekende bij zijn of haar overlijden een achterblijvende partner heeft. Hierbij moet wel sprake zijn van inschrijving op hetzelfde adres in de gemeentelijke basisregistratie personen.

Artikel 13d. Inschrijfsysteem voor standplaatsen
In dit artikel wordt een gemeentelijk inschrijfsysteem neergelegd voor standplaatszoekenden. Dit is in principe vergelijkbaar met de huidige inschrijfsystemen die thans in de gemeenten worden gehanteerd. Het verschil is dat voor standplaatsen een 'eigen' inschrijfsysteem op gemeentelijk niveau wordt gehanteerd dat alleen voor standplaatszoekenden is bedoeld. Het inschrijfsysteem omvat ook een wachtlijst voor standplaatsen die door burgemeester en wethouders wordt bijgehouden, omdat tot op heden is gebleken dat de vraag naar standplaatsen in de gemeente groter is dan het aanbod. De inschrijving geldt voor onbepaalde tijd. Herinschrijving in het inschrijfsysteem is daarom niet noodzakelijk. De verordening hanteert de volgorde van inschrijving, tenzij sprake is van de voorrangsregeling of toepassing van de passendheidscriteria van artikel 13e, vijfde lid.
[Om de actualiteit van het inschrijfsysteem te verzekeren kunnen burgemeester en wethouders periodiek navragen of de woonwens van de standplaatszoekende onveranderd is gebleven.]

Volgens het EHRM worden met de term 'woonwagenbewoners' die personen aangeduid die deel uitmaken van een culturele groep waarbij de woonwagen onderdeel is van de culturele identiteit. In dit kader worden in het landelijk Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid (rijksoverheid, 2018), niet limitatief, vier verschillende subgroepen benoemd waarbij de woonwagen onderdeel is van de culturele identiteit: Roma, Sinti, reizigers (afstammelingen van nomadische

handelaren, marskramers, ambachtslieden) en circus- en kermisfamilies. Dit betekent echter niet dat bij ieder lid van elke genoemde subgroep de woonwagen onderdeel uitmaakt van de culturele identiteit. Bij twijfel, omdat bijvoorbeeld de standplaatszoekende ogenschijnlijk geen deel uitmaakt van een culturele groep, zal degene die wil worden ingeschreven dit aannemelijk moeten maken. Hierbij kan het afstammingsbeginsel worden gehanteerd, dat wil zeggen dat van kinderen [en kleinkinderen] van personen die in een woonwagen wonen of hebben gewoond, wordt aangenomen dat het wonen in een woonwagen onderdeel is van hun culturele identiteit. Zo nodig kan worden gevraagd om aanvullende gegevens te verstrekken, zoals eerder verstrekte vergunningen, akten, documenten of (eerdere) adresgegevens waaruit vroegere huisvesting in een woonwagen blijkt of voldoende aannemelijk wordt.
De inschrijving van een overleden standplaatszoekende kan, met behoud van de inschrijfdatum, op aanvraag worden overgeschreven op naam van de achterblijvende persoon die op de dag van overlijden op hetzelfde adres als de overledene stond ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie personen (tweede lid).

Het kan voorkomen dat een standplaatszoekende tijdelijk, wachtende op een standplaats, een reguliere woonruimte accepteert. Om die reden is het onwenselijk dat meteen afstand moet worden gedaan van de inschrijvingsrechten (derde lid).

Artikel 13e. Voorrangsregeling huisvestingsvergunning
Voor standplaatszoekenden die op een woonwagenlocatie woonachtig zijn of waren, zijn op grond van artikel 10, eerste lid, van de wet aparte regels in de verordening opgenomen. Hierdoor wordt het mogelijk dat niet alleen kinderen [en kleinkinderen] van woonwagenbewoners, maar ook verder verwijderde familie van woonwagenbewoners van de woonwagenlocatie in aanmerking komen voor een vrijgekomen plek op de woonwagenlocatie.
Het 'in familierelatie staan' wordt ruim uitgelegd (eerste lid, onderdelen d en f). Ook een echtgenoot, geregistreerde partner en partner met samenlevingscontract vallen onder deze bepaling. Deze partners leven immers aantoonbaar met elkaar in familieverband.
[Om die reden verleent de gemeente ook standplaatszoekenden uit de [regio [naam regio] EN/OF provincie [naam provincie]] voorrang.] Met deze bepaling krijgt de standplaatszoekende de mogelijkheid om in familieverband de cultuur voort te zetten. Naast de woonvorm (het wonen in een woonwagen), is het wonen in familieverband een tweede aspect van de culturele identiteit van de woonwagenbewoner. Vanuit het mensenrechtelijk kader dient het wonen in familieverband daarom gefaciliteerd te worden.

Het kan voorkomen dat binnen een categorie, als genoemd in het eerste lid, meerdere standplaatszoekenden zijn die op dezelfde plek in de rangorde staan. Dan geldt volgens het tweede lid dat de standplaatszoekende met de langste inschrijfdatum in het inschrijfsysteem voorgaat. Een langere inschrijfdatum duidt erop dat er een eerdere woonwens is dan de bij andere standplaatszoekenden. Om die reden is de inschrijfduur bepalend. Wordt daarentegen toepassing gegeven aan de voorrangsregeling of de passendheidscriteria, dan is de inschrijfdatum niet bepalend.

In het derde lid wordt bepaald dat de standplaatszoekende zo nodig de gegevens verstrekt die aannemelijk maken dat hij in aanmerking komt voor de voorrangsregeling als bedoeld in het eerste lid. Burgemeester en wethouders kunnen bij het ontbreken van deze gegevens besluiten geen voorrang te geven.

[De adviescommissie bestaande uit bewoners van de betreffende woonwagenlocatie worden betrokken bij de toewijzing van standplaatsen en kunnen in de vorm van coöptatie daarmee een bijdrage leveren aan het behoud van de leefbaarheid (vierde lid). Hiermee wordt het voor de adviescommissie mogelijk om een ingeschreven standplaatszoekende naar voren te schuiven als nieuwe bewoner. Als de zittende bewoners binnen vier weken na een verzoek van burgemeester en wethouders niet unaniem een gegadigde voordragen, wordt de standplaats in principe toegewezen aan de hand van de voorrangsregeling van het eerste lid.]

Artikel 11 van de wet biedt de juridische grondslag voor de toepassing van passendheidscriteria in de verordening (vijfde lid). De passendheidscriteria zorgen ervoor dat standplaatsen die met name geschikt zijn voor een bepaalde doelgroep met voorrang aan die doelgroep worden toegewezen. Deze passendheidscriteria kunnen niet alleen vanuit sociaaleconomische redenen worden toegepast. Ook een cultureel aspect kan de reden zijn om toepassing te geven aan de passendheidscriteria.

Het sociaaleconomische aspect van passendheid wordt in verband gebracht met "de aard, grootte of prijs" van een woning, zoals uit artikel 7 blijkt. Dat wil zeggen dat bij de verlening van een huisvestingsvergunning voor een standplaats met een grote omvang een standplaatszoekende met een groot gezin voorrang kan krijgen op een alleenstaande standplaatszoekende. Ook kan een huishouden met een laag inkomen voorrang krijgen op een goedkope standplaats ten opzichte van een huishouden met een hoog inkomen. Zo kan bijvoorbeeld worden voorkomen dat huishoudens met een hoger inkomen op de goedkopere standplaatsen terechtkomen.
Het culturele aspect van passendheid wil zeggen dat bij onverenigbaarheid van de cultuur of achtergrond van standplaatszoekenden op een woonwagenlocatie voorrang kan worden gegeven aan standplaatszoekenden met een bepaalde cultuur of achtergrond die wel verenigbaar wordt geacht met desbetreffende woonwagenlocatie. Hierbij dienen er gegronde redenen zijn om te vrezen dat cultuur of achtergrond van de standplaatszoekende zal leiden tot grote spanningen met huidige bewoners van de woonwagenlocatie.
Daarnaast kunnen de passendheidscriteria met zich meebrengen dat een standplaatszoekende met familieverbanden op een specifieke woonwagenlocatie voor deze plek voorrang kan krijgen op een standplaatszoekende die deze familieverbanden niet heeft. De gedachte hierachter is tweeledig. Enerzijds wordt hiermee de sociale cohesie bevorderd op de woonwagenlocatie; woonwagenbewoners hebben een hogere sociale binding doordat zij met de eigen familie mogen wonen. Anderzijds wordt conform het mensenrechtelijk kader mogelijk gemaakt om in familieverband op een woonwagenlocatie te wonen.

Nadere toelichting bij te maken keuzes eerste lid, onderdelen g, i en j
Bij onderdeel g dient een datum te worden ingevuld. Deze datum kan worden bepaald aan de hand van het inventarisatieonderzoek dat de gemeente uitvoert onder de woonwagenbewoners. Als bijvoorbeeld uit dat onderzoek blijkt dat er veel spijtoptanten zijn die weer graag in een woonwagen willen wonen, kan de datum of periode dat zij vertrokken naar reguliere woningen als datum worden gehanteerd.
De onderdelen i en j zijn optioneel. Bij de onderdelen i en j dienen de naam van de regio en de provincie waarin desbetreffende gemeente is gelegen, te worden ingevuld.

Nadere toelichting bij te maken keuze vierde lid
Dit artikellid is facultatief. Als het wenselijk wordt geacht dat een adviescommissie van bewoners van de betreffende woonwagenlocatie adviseert bij de toewijzing van de standplaatsen, dan dient dit lid te worden overgenomen.

Artikel 13f. Overgangsbepaling
De al 'zittende' woonwagenbewoners hadden geen huisvestingsvergunning. Zij krijgen die nu automatisch, 'van rechtswege'. Zou een 'zittende' bewoner willen verhuizen naar een andere standplaats, dan zal hij zich moeten inschrijven in het inschrijfsysteem van standplaatszoekenden. Bij het in werking treden van deze verordening zullen zij daarop worden gewezen. Dan zal ook worden gezorgd voor voorlichting over de andere consequenties van de nieuwe regeling.]

Artikel 14. Aanwijzing vergunningplichtige woonruimte[*; vrijstellingsmogelijkheid*]
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 21, eerste lid, van de wet. Met de vergunning als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van de wet worden vier soorten wijzigingen in de woningvoorraad gereguleerd, te weten:
1. Onttrekking: 'anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk aan de bestemming tot bewoning te onttrekken'. Onder het onttrekken aan de bestemming tot bewoning wordt verstaan het slopen of het gebruiken voor een ander doel dan permanente bewoning door een huishouden.
2. Samenvoeging: 'anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk met andere woonruimte samen te voegen'.
3. Omzetting: 'van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten'.
4. Woningvorming: 'te verbouwen tot twee of meer woonruimten'. De vergunningsplicht voor woningvorming is bij de Wet uitbreiding Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek ('de Rotterdamwet') toegevoegd aan de wet.

In het eerste lid is bepaald op welke woonruimten het vergunningvereiste van toepassing is. Deze aanwijzing – gedaan met het oog op het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad – is in overeenstemming met wat noodzakelijk en geschikt wordt geacht voor het

bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte (zie artikel 2, eerste lid, van de wet).
Het kan van belang zijn om woonruimte die niet behoort tot de op grond van artikel 7 van de wet aangewezen categorieën met het oog op de leefbaarheid voor onttrekking te behoeden. Op basis van artikel 21 van de wet kan bijvoorbeeld gestuurd worden op het onttrekken van woningen als tweede woning of vakantiehuis door toeristen. Het omzetten van een gewone woning in een 'tweede woning' kan worden aangemerkt als een onttrekking in de zin van dit artikel. Het gebruik van een woning om deze (gemeubileerd) te verhuren voor periode van een halfjaar of langer geldt niet als onttrekking.

[*Zie de algemene toelichting voor de vrijstellingsmogelijkheid in het derde lid.*

Nadere toelichting bij te maken keuze derde lid
Als het derde lid wordt geregeld, dan dient '; vrijstellingsmogelijkheid' opgenomen te worden in het opschrift van artikel 14.]

Artikel 16 en 17; 20 en 21. Voorwaarden en voorschriften; Weigeringsgronden
De gemeenteraad dient in de Huisvestingsverordening mogelijke voorwaarden en voorschriften en weigeringsgronden op te nemen ten aanzien van een vergunning als bedoeld in artikel 21, eerste lid, respectievelijk 22, eerste lid. Een weigeringsgrond is slechts aan de orde als door het stellen van voorwaarden en voorschriften het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad onvoldoende kan worden gewaarborgd.
Onder het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad kan naast schaarste ook worden gedacht aan andere belangen, zoals wanneer het verlenen van de vergunning zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het desbetreffende pand.
In artikel 26 van de wet zijn intrekkingsgronden opgenomen. Deze gelden rechtstreeks en zijn in de verordening niet herhaald.

[***Artikel 17a. Aanwijzing ontheffingsplichtige woonruimte***
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 21, tweede lid, van de wet. Zie verder de algemene toelichting.]

Artikel 18. Aanwijzing vergunningplichtige gebouwen[*; vrijstellingsmogelijkheid*]
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 22, eerste lid, van de wet. Voor het in appartementsrechten splitsen van een gebouw bevattende woonruimte dat behoort tot een in het eerste lid aangewezen categorie is een vergunning van burgemeester en wethouders nodig. Deze aanwijzing is in overeenstemming met wat noodzakelijk en geschikt wordt geacht voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte (zie artikel 2, eerste lid, van de wet). Hiermee wordt greep gehouden op de hoeveelheid goedkope woonruimte in de vorm van appartementen. Het in appartementsrechten splitsen van een appartementencomplex is noodzakelijk om de appartementen te kunnen verkopen. De verkoop van die appartementen kan ongewenst zijn in het licht van het behoud van de voorraad betaalbare huurappartementen.

[*Zie de algemene toelichting voor de vrijstellingsmogelijkheid in het derde lid.*

Nadere toelichting bij te maken keuze derde lid
Als het derde lid wordt geregeld, dan dient '; vrijstellingsmogelijkheid' opgenomen te worden in het opschrift van artikel 18.]

[***Artikel 21a. Aanwijzing ontheffingsplichtige gebouwen***
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 22, tweede lid, van de wet. Zie verder de algemene toelichting.]

[*Nadere toelichting bij te maken keuze hoofdstuk 3A*
Hoofdstuk 3A is facultatief. Met dit hoofdstuk wordt voorzien in de regulering van toeristische verhuur van woonruimte.

Artikel 21b. Vormen van toeristische verhuur
Nadere toelichting als gekozen wordt voor variant 1

In het eerste lid moeten alle vormen van toeristische verhuur van woonruimte worden opgesomd die men op de een of andere manier wil reguleren in de volgende artikelen. Bij de volgende artikelen kan daaruit waar nodig een keus worden gemaakt. Het derde lid wordt daarvoor opgenomen.
De benamingen van de verschillende vormen zijn in het model Nederlands gehouden. In sommige gemeenten zijn anderstalige aanduidingen meer in zwang, zoals long stay en short stay en pied-à-terre (voor C). Die kan men natuurlijk desgewenst ook gebruiken. Ook kan men categorieën samenvoegen en nieuwe toevoegen – alles hangt af van wat voor de gemeente het meest passend is. De grens tussen kort en lang kan anders worden gelegd. Ook dit is afhankelijk van wat in een bepaalde gemeente het meest wenselijk is.

De verordening noemt vijf vormen, waarbij verschillende criteria een rol spelen:
– zelfstandige woonruimte (A, B, C) of onzelfstandige (D, E); daar speelt tevens, impliciet, de aanwezigheid van de verhuurder (D, E) of niet (A, B en C) een rol;
– duur van de verhuur (A en D: 'kort', d.w.z. maximaal een maand; B: 'lang', d.w.z. langer dan een maand maar maximaal zes; C: langer dan zes maanden; E: langer dan een maand).
Voor de duur van de verhuurperiode geldt: hoe korter, hoe groter het risico van overlast: wie ergens voor langere tijd gaat wonen, heeft allicht eerder de neiging om zich als sociale buurtgenoot te gedragen dan wie ergens maar kort zit. Dat kan tot uitdrukking komen in elementen als een toepasselijk nachten- of vergunningsquotum, of de vraag of in de eventuele vergunning een voorwaarde met betrekking tot de zorgplicht van de verhuurder wordt opgenomen (zie artikel 21j).
Het verschil tussen de figuren A en B enerzijds (C is een beetje een geval apart, zie hierna) en D en E anderzijds is ook de vraag of de verhuurder aanwezig is en dus als vanzelf fungeert als wakend oog. In het laatste geval is het risico van overlast voor de directe omgeving in het algemeen minder.

Figuur C, tweede woning, wordt ook wel pied-à-terre genoemd. Hierbij is soms alleen de schaarste aan gewone woonruimte in het geding (een tweede woning onttrekt de woning aan het bestand hoofdverblijven), soms bovendien de leefbaarheid (te veel woningen die gedurende een groot deel van het jaar leeg staan). Bij deze figuur ligt een nachtenquotum niet voor de hand als reguleringsinstrument, een ontheffingsvereiste eerder, een vergunningenstelsel kan ook. Let wel: het gaat hier alleen om gehuurde (tweede) woningen, alleen die vallen onder de definitie van toeristische verhuur, waar dit hoofdstuk over gaat. Wil men het verschijnsel van het gebruik van koopwoningen als tweede woning reguleren, dan moet dat via artikel 21 van de wet (woonruimteonttrekking).

Nadere toelichting als gekozen wordt voor variant 2
Wil men dat alle vormen van toeristische verhuur die voor de gemeente relevant zijn, aan hetzelfde regime worden onderworpen, dan kan voor de tweede variant worden gekozen. In de volgende artikelen kan dan eenvoudig van 'toeristische verhuur van woonruimte' worden gesproken, zonder verdere categorieaanduiding.

Tweede lid (variant 1 en 2)
In de memorie van toelichting bij de Wet toeristische verhuur van woonruimte is toegelicht: 'dat met toeristische verhuur van woonruimte wordt bedoeld het tegen betaling in een woonruimte verblijf bieden aan personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de Basis Registratie Personen (BRP) zijn ingeschreven. Woningruil en huisbewaring vallen hier niet onder omdat bij woningruil en huisbewaring de bewoners zich moeten inschrijven in de BRP en derhalve er geen sprake is van toeristische verhuur. Ook recreatiewoningen vallen niet onder de reikwijdte van deze bepaling. De memorie van toelichting bij de Huisvestingswet 2014 stelt immers dat met «bewoning» als genoemd in de begripsbepaling van «woonruimte» bedoeld wordt dat de woonruimte dient als hoofdverblijf. Ruimten die, gegeven hun inrichting en voorzieningen, geschikt zijn voor tijdelijk recreatief verblijf, zoals vakantiewoningen25 zijn geen woonruimten in de zin van de Huisvestingswet 2014.' (Kamerstukken 35 353, nr. 3, blz. 36).

Artikel 21c. Registratienummer
Volgens artikel 23b van de wet kan een maatregel als een meldplicht niet gelden zonder dat er een registratieplicht bestaat. Hetzelfde geldt voor het instellen van een nachtenquotum (ook artikel 23b van de wet) en voor een vergunning- of ontheffingsplicht (artikel 23c van de wet). De eenmalige registratie is digitaal, laagdrempelig en kosteloos. Wie zich registreert, ontvangt een registratienummer. Er zijn geen voorwaarden verbonden aan het verkrijgen van het registratienummer, dat elektronisch en direct wordt verstrekt. Het verstrekken van een registratienummer is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De registratieplicht geldt voor elke

afzonderlijke woonruimte die apart kan worden verhuurd, ook al bevindt die zich in hetzelfde gebouw of dezelfde woning als andere toeristisch te verhuren woonruimte van dezelfde verhuurder. Voor elk van die woonruimten moet dus een eigen registratienummer worden aangevraagd.

Wil men een meldplicht, maximering van het aantal verhuurbare nachten of een vergunnings- of ontheffingsplicht, dan moet in elk geval een registratieplicht gelden voor [de betrokken vormen van] toeristische verhuur van woonruimte in de beoogde gebieden.

Nadere toelichting bij te maken keuzes eerste en derde lid
In het eerste en derde lid, aanhef en onder a, worden de facultatieve tekstonderdelen overgenomen als is gekozen voor artikel 21b, variant 1.
In het derde lid wordt de gebiedsaanduiding [en vorm(en) van toeristische verhuur van woonruimte] geregeld, met eventueel een nachtenquotum, bijvoorbeeld:
– het gebied tussen Lijnbaansgracht, Elandsgracht, Prinsengracht en Rozengracht: [A, B en D;] 20 nachten.

NB Voor bestaande aanbieders van toeristische verhuur geldt de registratieplicht pas zes maanden na het in werking treden van artikel 23. Aldus artikel 51, eerste lid, van de wet.

Artikel 21d. Maximering aantal nachten toeristische verhuur; meldplicht
Nadere toelichting bij te maken keuze eerste lid
In het eerste lid wordt het facultatieve tekstonderdeel overgenomen als is gekozen voor artikel 21b, variant 1.

Een meldplicht kan alleen gelden als ook een registratieplicht is ingevoerd. Als een maximum aantal nachten per jaar wordt ingevoerd voor [een vorm van] toeristische verhuur in een bepaald gebied, is sprake van een quotumstelsel (het maximum aantal nachten is het quotum). Wordt overal of in enkele gebieden [en voor een of meer vormen van toeristische verhuur] een quotum ingevoerd, een maximering van het aantal toegestane nachten per jaar, dan ligt een meldingsvereiste in elk geval voor de hand. Het meldingsformulier, genoemd in het eerste lid, zal vermelding van het registratienummer moeten verlangen.
Het derde lid regelt het aanbiedverbod van digitale platforms (zie artikel 23e van de wet) dat een aanvulling is op de maximering van het aantal toegestane nachten. Als geconstateerd wordt dat een aanbieder zijn jaarquotum heeft opgesoupeerd, kunnen burgemeester en wethouders een digitaal platform als Booking.com en Expedia.nl daarvan op de hoogte stellen. Dan mag het digitale platform voor de rest van het jaar geen aanbiedingen van deze aanbieder meer plaatsen.

Artikel 21e. Vergunningplicht; maximering en tijdelijke vergunningen[; vrijstelling][; overgangsbepaling]
Invoering van een vergunningplicht biedt de mogelijkheid om tot een verfijnde regulering te komen. Voor bepaalde gebieden [en/of voor bepaalde vormen van toeristische verhuur] kan een beperkt aantal vergunningen toeristische verhuur worden voorzien. Ook dan zal wel moeten worden aangetoond dat de leefbaarheid van het gebied niet voldoende kan worden beschermd door te volstaan met de maximering van het aantal nachten.

Nadere toelichting bij te maken keuzes eerste lid
In het eerste lid, aanhef en onder a, worden de facultatieve tekstonderdelen overgenomen als is gekozen voor artikel 21b, variant 1.
In het eerste lid wordt de gebiedsaanduiding [en vorm(en) van toeristische verhuur van woonruimte] geregeld, met eventueel een nachtenquotum, bijvoorbeeld:
– het gebied tussen Lijnbaansgracht, Elandsgracht, Prinsengracht en Rozengracht: [A, B en D;] 20 nachten.

Als burgemeester en wethouders voor het aantal uit te geven vergunningen van [bepaalde vormen] toeristische verhuur in bepaalde gebieden een maximum hebben ingesteld, is voor deze vergunningen ook sprake van een quotumstelsel.

Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid
Wordt het aantal uit te geven vergunningen voor een gebied beperkt, dan worden dat 'schaarse vergunningen', waarbij volgens Dienstenrichtlijn en Dienstenwet moet worden gewaakt voor

concurrentievervalsing. Met het oog daarop bepaalt de tweede zin van het tweede lid dat vergunningen toeristische verhuur voor deze gebieden niet voor onbeperkte tijd kunnen worden verleend (zie verder de VNG-Handreiking schaarse vergunningen (2018)). Daarop aansluitend roept artikel 21g voor de toewijzing van deze vergunningen een stelsel van trekking door een notaris in het leven. Gemeenten moeten hier nog een termijn invullen. Volgens de schaarsevergunningenjurisprudentie moet deze termijn lang genoeg zijn om investeringen terug te winnen en niet langer dan nodig om de vrije markt niet te belemmeren.

[Nadere toelichting bij te maken keuzes derde lid
In het derde lid is net zo'n vrijstellingsbepaling als bij de artikelen 14 en 18 opgenomen. Zie de algemene toelichting. Ook hier zal slechts zelden behoefte bestaan aan het derde lid. Het facultatieve tekstonderdeel wordt overgenomen als is gekozen voor artikel 21b, variant 1.]

[Nadere toelichting bij te maken keuzes vierde lid
Het vierde lid wordt alleen opgenomen als er al een vergunningenstelsel voor toeristische verhuur gold op basis van het oude artikel 21 van de wet. Dan is het overgangsrecht van artikel 51, tweede tot en met vierde lid, van de wet van toepassing. Gemeenten kunnen in het vierde lid regelen dat 'oude' toeristische verhuurders een half jaar de tijd hebben om zich van een vergunning te voorzien. Deze termijn is gelijk aan de overgangstermijn die artikel 51, eerste lid, van de wet geeft voor de registratieplicht.]

Een vergunning- of ontheffingsplicht kan alleen worden ingesteld als er ook een registratieplicht geldt (artikel 21c).

Artikel 21f. Aanvraag vergunning, weigeringsgronden, voorwaarden en voorschriften
Het vergunningenstelsel is in hoofdzaak ingevoerd om de leefbaarheid te beschermen in de buurten waar veel toeristische verhuur plaatsvindt.

Nadere toelichting bij te maken keuze eerste lid
In het eerste lid kan 'de website van de gemeente' desgewenst worden vervangen door een iets meer gepreciseerde aanduiding.

Artikel 24 van de wet verplicht ertoe, weigeringsgronden vast te stellen voor vergunningen die betrekking hebben op toeristische verhuur alsmede te bepalen welke voorwaarden en voorschriften burgemeester en wethouders aan de vergunning kunnen verbinden. Dit wijkt niet af van wat is bepaald ten aanzien van de 'onttrekkingsvergunningen' van artikel 21 en de splitsingsvergunning van artikel 22 van de wet. Artikel 21f sluit dan ook zoveel mogelijk aan bij de vergelijkbare regels van de artikelen 15 tot en met 17 en 19 tot en met 21.
Een vergunning kan worden geweigerd als de leefbaarheid anders te zeer in het gedrang zou komen, zie bijvoorbeeld ABRvS 29 november 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3262 (shortstay-onttrekkingen Amsterdam-C). Een weigering moet natuurlijk deugdelijk worden gemotiveerd.

Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid
De weigeringsgronden in het tweede lid kunnen aangevuld worden met andere weigeringsgronden.

Als voor de betrokken soort vergunning een quotum is ingevoerd, is het logisch dat aanvragen moeten worden afgewezen als het quotum 'vol' is (derde lid). Artikel 21g geeft voor de tijdelijke vergunningen, die bij een quotum aan de orde zijn, een methode om te verzekeren dat de beschikbare vergunningen 'eerlijk' worden verdeeld, dat wil zeggen dat alle gegadigden gelijke kansen hebben.

Volgens artikel 26, eerste lid, aanhef en onder c, van de wet kan de vergunning toeristische verhuur worden ingetrokken als een aan de vergunning verbonden voorwaarde of voorschrift niet wordt nageleefd (vierde lid). Voor ontheffingen geldt hetzelfde (artikel 21h, vierde lid).
In het vierde lid, onder c, is het niet nakomen van de zorgplicht van artikel 21j opgenomen. Die zorgplicht kan als 'autonome' bepaling in de verordening worden opgenomen op grond van artikel 151d van de Gemeentewet. Door die ook als voorwaarde aan een vergunning of een ontheffing (zie artikel 21h, vierde lid) te verbinden, levert de niet-naleving daarvan een potentiële intrekkingsgrond op (artikel 26, eerste lid, aanhef en onder c, van de wet).

Nadere toelichting bij te maken keuze vierde lid

De voorwaarden en voorschriften in het vierde lid kunnen aangevuld worden met andere voorwaarden en voorschriften.

Op grond van artikel 28, eerste lid, van de Dienstenwet is het silencio positivo-stelsel (paragraaf 4.1.3.3 van de Awb) van toepassing op de aanvragen om een vergunning toeristische verhuur.

Artikel 21g. Tijdelijke vergunningen[; overgangsbepaling]
Deze bepaling regelt tijdelijke vergunningen. Als een quotum is ingesteld voor een gebied [of voor een vergunningplichtige vorm van tijdelijke verhuur], mogen vergunningen niet voor onbeperkte duur worden verleend. Zie verder de toelichting bij artikel 21e, tweede lid, en artikel 12, eerste lid, van de Dienstenrichtlijn.

[Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid
In het tweede lid wordt het facultatieve tekstonderdeel overgenomen als is gekozen voor artikel 21b, variant 1.]

Het tweede en derde lid voorzien in een procedure waarbij alle gegadigden een duidelijke en gelijke kans krijgen op een tijdelijke vergunning. Op gezette tijden, maar minstens eens per jaar bekijken burgemeester en wethouders hoeveel tijdelijke vergunningen er op dat ogenblik zijn te vergeven voor een bepaald gebied [en/of een bepaalde vorm van toeristische verhuur], en stellen zij de mogelijkheid open om aanvragen in te dienen. Dat wordt bekendgemaakt op de gemeentelijke website. Uiterlijk een maand daarna wordt de trekking verricht door een notaris. Alle aanvragers worden uitgenodigd daarbij aanwezig te zijn, zodat ze én kunnen kijken of het er eerlijk aan toe gaat én dadelijk weten of zij tot de gelukkigen behoren.
Aan de trekking kan alleen worden meegedaan door kandidaten die aan de eisen voldoen; daarom moeten eerst de bibob-toets en de toets op leefbaarheidseffecten worden toegepast.
Wie zich buiten de procedure van het tweede lid meldt voor een tijdelijke vergunning, zal een voorlopige afwijzing moeten krijgen en worden verwezen naar de eerstvolgende reguliere gelegenheid om een tijdelijke vergunning aan te vragen. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag waarbij wordt verzuimd die tijdig voorlopig af te wijzen, tot een fictieve vergunning kan leiden op grond van de silencio positivo-regels van afdeling 4.1.3.3 van de Awb, die in beginsel van toepassing is (zie de toelichting bij artikel 21f), is deze regeling voor die gevallen buiten toepassing verklaard (artikel 28, eerste lid, van de Dienstenwet).

[Nadere toelichting bij te maken keuze vierde lid
Doordat er nu een quotum geldt voor de vergunningen voor tijdelijke verhuur, zullen sommige aanvragers buiten de boot vallen. Om dit risico van het nieuwe stelsel te verzachten voor bestaande aanbieders, eist de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie dat hun een overgangstermijn moet worden geboden waarin ze hun activiteiten nog enige tijd zonder vergunning kunnen voortzetten, om te voorkomen dat ze onverhoeds in een 'zwart gat' vallen (HvJ EU 11 juni 2015, C-98/14, ECLI:EU:C:2015:382 (Berlington Hungary). Het vierde lid, geeft daarvoor een termijn van een jaar. Dit geldt alleen voor de eerste trekkingsronde.]

Artikel 21h. Ontheffingsplicht toeristische verhuur
Kiezen voor (individuele) ontheffingen in plaats van (individuele) vergunningen, is denkbaar als men een bepaalde vorm van toeristische verhuur slechts in uitzonderingsgevallen wil toestaan. Het dringende belang daarvan zal dan per geval aannemelijk moeten worden gemaakt. Daarbij gaat het niet om het belang van de aanbieder van de woonruimte maar dat van de gebruiker.

Nadere toelichting bij te maken keuzes eerste lid
In het eerste lid, aanhef en onder a, worden de facultatieve tekstonderdelen overgenomen als is gekozen voor artikel 21b, variant 1.
In het eerste lid wordt de gebiedsaanduiding [en vorm(en) van toeristische verhuur van woonruimte] geregeld, met eventueel een nachtenquotum, bijvoorbeeld:
– het gebied tussen Lijnbaansgracht, Elandsgracht, Prinsengracht en Rozengracht: [A, B en D;] 20 nachten.

Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid
In het tweede lid kan 'de website van de gemeente' desgewenst worden vervangen door een iets meer gepreciseerde aanduiding.

Ontheffingen kunnen alleen worden verleend als is voldaan aan de vereisten van het derde lid. De kans op een ontheffing is dus veel kleiner dan die op een vergunning. De vergunning wordt alleen geweigerd als er een in artikel 21f genoemde weigeringsgrond in het spel is.

Nadere toelichting bij te maken keuze derde lid
In het derde lid dient te worden aangegeven slechts in welke gevallen een ontheffing kan worden verleend.

Artikel 21i. Jaarverbod toeristische verhuur
Three strikes and you are out: wie binnen vijf jaar voor tweemaal of vaker wordt betrapt op een overtreding van hoofdstuk 3A, riskeert een verbod van toeristische verhuur voor de tijd van maximaal een jaar (eerste lid). Als burgemeester en wethouders dat doorgeven aan een 'tussenpersoon', mag die voor de duur van het verbod niet adverteren voor deze aanbieder (tweede lid). Vergelijk artikel 21d, derde lid.
Deze bepaling berust op artikel 33a van de wet.

Artikel 21j. Zorgplicht aanbieder
Nadere toelichting bij te maken keuze aanhef
In aanhef wordt de verwijzing naar artikel 151d van de Gemeentewet opgenomen, als artikel 21j wordt geregeld in de Huisvestingsverordening.

Deze bepaling berust op artikel 151d van de Gemeentewet. Ze vormt een aanvulling op de medebewindsregeling van de wet. De zorgplicht voor de leefbaarheid van de omgeving geldt voor iedereen die aan toeristische verhuur doet. Aan een vergunning en een ontheffing toeristische verhuur kan de voorwaarde worden verbonden dat de verhuurder deze zorgplicht voldoende nakomt. Zie artikel 21f, vierde lid, aanhef en onder c. Doet hij dat niet, dan kan de vergunning of de ontheffing worden ingetrokken.
Verder laat het artikel een lagere bestuurlijke boete toe dan bij overtreding van een op de wet gebaseerde regels (zie artikel 22, tweede lid).]

[***Artikel 21k. Definities***
Deze definities zijn een aanvulling op de definities van 39 van de wet. Deze aanvullende definities hebben de functie van een afkorting, die de volgende artikelen gemakkelijker te lezen maken.

Artikel 21l. Verhuurvergunning opkoopbescherming, aanwijzing beschermde woonruimte
Een stelsel van opkoopbescherming mag alleen worden ingevoerd als daarvoor een dringende reden is. In het eerste lid is bepaald dat de 'beschermde' woonruimten die in het tweede lid zijn aangewezen, niet mogen worden verhuurd zonder vergunning ('verhuurvergunning opkoopbescherming'). Het verbod geldt volgens het eerste lid en overeenkomstig artikel 41, eerste lid, van de wet slechts voor de eerste vier jaren nadat het huis is verkocht.
De wet spreekt van 'in gebruik geven' van woonruimte. Verhuren is daarvan de meest voorkomende vorm, en de enige die in dit verband echt van belang is. Daarom geldt de vergunningplicht volgens het eerste lid alleen voor het verhuren van beschermde woonruimte.
In het tweede lid zijn de gebieden aangewezen waar het stelsel van opkoopbescherming geldt (tweede lid, onder a) en de WOZ-waarde die als grens geldt voor wat nog (goedkope of middeldure) woonruimte is (tweede, onder b, en derde lid). De onderdelen a en b uit het tweede lid bepalen de eigenlijke keus voor de beschermde woonruimten. De onderdelen c en d zijn wettelijk verplicht. Omdat de gemeente en woningcorporaties beschermde woonruimte alleen zullen verhuren als daarvoor een goede reden is, en tegen passende, matige prijzen, is het niet nodig de vergunningplicht ook te laten gelden voor de woonruimten uit hun bezit (onderdeel e). [Omdat de 'opkooppraktijk' zich vrijwel alleen voordoet bij bestaande woningen, is door onderdeel f verzekerd dat het stelsel niet geldt voor nieuwbouwwoningen.]

Nadere toelichting keuze tweede lid, onder a
Het tweede lid, onder a, regelt de aan te wijzen gebieden. Dit zijn gebieden van de gemeente waar de opkoopbeweging zich het sterkst voordoet. Hierbij bij voorkeur voor de overzichtelijkheid een alfabetische volgorde aanhouden.

Verder noemt het tweede lid, onder b, de WOZ-waarde en niet de reële verkoopprijs. Allereerst moet de vraag of een te verkopen of aan te kopen woning binnen het stelsel van de opkoopbescherming valt, duidelijk kunnen worden beantwoord als de woning te koop wordt aangeboden. Dat is noodzakelijk uit een oogpunt van rechtszekerheid. In de tweede plaats moet de vraag of de woning binnen het stelsel valt, objectief vaststaan en niet kunnen worden beïnvloed door de belanghebbenden. Met het hanteren van de WOZ-waarde wordt aan beide vereisten voldaan.

Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid, onder b
Hier wordt een keuze gemaakt tussen twee varianten met betrekking tot de hoogte van de WOZ-waarde. Het ligt voor de hand dat de hier vermelde WOZ-waarde jaarlijks moet worden aangepast omdat de WOZ-waarden elk jaar opnieuw worden bepaald. Daarvoor zal het genoemde artikel dus moeten worden gewijzigd. Die wijziging kan louter technisch zijn, rechtstreeks afgeleid van de nieuwe WOZ-waarden, maar ook beleidsinhoudelijk. Er kan aanleiding zijn om de grens wat hoger of wat lager te stellen dan eerder werd gedaan, afhankelijk van de ontwikkelingen op de woningmarkt. Dit zal van jaar tot jaar worden bezien.

Nadere toelichting WOZ-waarde als criterium voor duur en middelduur
Hier volgt een schets van twee mogelijke aanpakken. Volgens artikel 40, eerste lid, van de wet moet het gaan om schaarste aan 'goedkope en middeldure koopwoningen'.

Eerste aanpak
De koopwoningen in de gemeente kunnen, globaal, worden verdeeld in drie categorieën: goedkoop, middelduur, duur. Bij wijze van voorbeeld, de prijs van de goedkoopste in een periode van zes maanden verkochte koopwoning wordt gesteld op € 100.000 en die van de duurste op € 1.300.000. De drie categorieën kunnen dan worden gesteld op de prijscategorieën tot € 500.000, € 500.000 – € 1.000.000, en meer dan € 1.000.000. De grens tussen middelduur en duur ligt dan rond een koopprijs van rond € 1.000.000, maar dat is gevoelsmatig wel een erg hoog bedrag.

Tweede aanpak
Wordt rekening gehouden met de aantallen verkochte woningen in de gemeente in de bedoelde periode van zes maanden, dan kan het volgende voorbeeld dienen.

prijsschijf (€)	*aantal verkochte woningen*
100.000 – 299.999	*30*
300.000 – 499.999	*120*
500.000 – 699.999	*90*
700.000 – 899.999	*40*
900.000 – 1.099.999	*15*
1,100.00 – 1.200.000	*5*
totaal aantal verkochte woningen	*300*

Volgens deze benadering zou de grens tussen middelduur en duur liggen bij de prijs van de 200ste (2/3 van 300) van deze woningen, dat zal in de buurt van € 580.000 zijn. Vervolgens moet worden nagegaan wat de WOZ-waarde van de woning in het betrokken jaar was. Die waarde is dan richtinggevend voor het bepalen van de WOZ-waarde.

Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid, onder f
Dit facultatieve onderdeel wordt opgenomen als de gemeente wil regelen dat het stelsel niet geldt voor nieuwbouwwoningen. De 'opkooppraktijk' doet zich vrijwel alleen voor bij bestaande woningen.

Artikel 21m. Aanvraag verhuurvergunning opkoopbescherming
Artikel 42, tweede lid, van de wet verplicht ertoe het elektronisch aanvragen van een verhuurvergunning opkoopbescherming mogelijk te maken. Dit vloeit voort uit artikel 8, eerste lid, van de Dienstenrichtlijn, dat bepaalt dat alle procedures en formaliteiten betreffende de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit eenvoudig, op afstand en met elektronische middelen via het

betrokken één-loket met de relevante bevoegde instanties kunnen worden afgewikkeld. Deze verplichting belet echter niet om, naast de elektronische weg, ook een andere wijze van aanvraag mogelijk te maken (Kamerstukken 35517, nr. 53).

Nadere toelichting bij te maken keuze
In het artikel kan 'de website van de gemeente' desgewenst worden vervangen door een iets meer gepreciseerde aanduiding.

Beslistermijn en 'silencio positivo'
De beslistermijn voor aanvragen om een verhuurvergunning opkoopbescherming is in de wet geregeld. Volgens artikel 43, derde en vierde lid, van de wet bedraagt de beslistermijn acht weken, met een eenmalige verlengingsmogelijkheid van zes weken. Als de termijn wordt verlengd, zal de noodzaak daartoe moeten worden gemotiveerd, omdat dan wordt afgeweken van de gewone achtwekenregel. Die noodzaak kan er bijvoorbeeld zijn omdat een bibob-advies is gevraagd maar niet op tijd is ontvangen.
Is niet op tijd beslist, dan geldt het silencio-positivostelsel (§ 4.1.3.3 van de Awb), aldus artikel 43, vijfde lid, van de wet. Dit betekent dat de aanvraag is ingewilligd als burgemeester en wethouders niet binnen de termijn anders hebben beslist. De termijn wordt 'opgeschort', verlengd dus, als burgemeester en wethouders de aanvrager om nadere informatie verzoeken. De verlenging is gelijk aan de antwoordtermijn die burgemeester en wethouders hebben gesteld voor het geven van de nadere informatie, of, als de informatie binnen de termijn binnenkomt, de tijd tussen het vragen en het ontvangen daarvan (artikel 4:13 van de Awb).

Artikel 21n. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming moet worden verleend
De in het eerste lid genoemde gevallen van 'verplichte vergunningverlening' staan in artikel 41, derde lid, van de wet. Het tweede lid verzekert dat de vergunning ophoudt te gelden als de reden waarom deze is verleend, is komen te vervallen. De betrokkenen worden eraan herinnerd doordat de naam van de betrokken persoon in de vergunning moet worden vermeld.

De 'bibob-weigering', genoemd in de aanhef van het eerste lid, ziet op gevallen waarin er ernstig gevaar bestaat dat de vergunning zal worden gebruikt om, kort gezegd, illegaal verkregen geld wit te wassen of om strafbare feiten te plegen. Zie artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: Wet bibob). Artikel 43, eerste lid, van de wet bepaalt dat de vergunning dan kan worden geweigerd; daarom wordt daarnaar verwezen.

De vergunning vervalt zodra deze huurder niet meer huurder is die in de woonruimte verblijft (tweede lid).

Artikel 21o. Gevallen waarin de verhuurvergunning opkoopbescherming kan worden verleend
Dit artikel noemt de gevallen waarin een gevraagde vergunning in beginsel zal worden verleend (eerste lid), en dat er andere, bijzondere gevallen kunnen zijn waarin het belang van de verhuurder of de huurder zo zwaar moet wegen dat vergunningverlening redelijk is (tweede lid). In alle andere gevallen wordt de vergunning geweigerd (derde lid). Er is dus sprake van een aflopende reeks: De verhuurvergunning opkoopbescherming moet worden verleend, wordt in beginsel verleend, kan misschien worden verleend, moet worden geweigerd.

De artikelen 21n en 21o maken samen dat er drie typen gevallen zijn waarin verlening van een verhuurvergunning opkoopbescherming aan de orde kan zijn:
1. de vergunning moet *worden verleend in de gevallen waarin de wet dat voorschrijft: artikel 21n;*
2. de vergunning wordt hoogstwaarschijnlijk *verleend in de in of meer sociale gevallen van artikel 21o, eerste lid. Dan is er een sterk vermoeden dat het verhuren van de nieuw gekochte woonruimte alleszins aanvaardbaar is ('kan in beginsel worden verleend');*
3. de vergunning kan soms *worden verleend in bijzondere gevallen, waarin het belang om te kunnen verhuren bijzonder zwaar weegt. Bijvoorbeeld bij verhuur aan een kunstenaarscollectief of als de vergunning niet meer geldt doordat de vergunde situatie is gewijzigd maar van de verhuurder in redelijkheid niet kan worden gevergd dat hij de verhuur beëindigt.*
Afgezien van de 'verplichte' gevallen van artikel 21n en de bibob-weigeringen, gaat het om het afwegen van het verhuurbelang waarvoor de vergunning wordt gevraagd tegen het belang van opkoopbescherming, waarop dit hoofdstuk is gericht. Al met al staat de opkoopbescherming duidelijk

voorop, maar is er een genuanceerd afwegingskader voor de in het eerste en het tweede lid van dit artikel bedoelde gevallen.

Nadere toelichting bij te maken keuze eerste lid.
Onder c kan een gemeentespecifiek type woonruimte worden toegevoegd.

In het geval van het eerste lid, onder a, (aankoop in opdracht van de gemeente) kan worden gedacht aan een opkoop- en renovatie- of stadsvernieuwingsprogramma, uit te voeren door een of meer particulieren, waarbij is voorzien dat een deel van de goedkope en middeldure woningen huurwoningen zullen worden. Voor die woonruimte zal dan een verhuurvergunning opkoopbescherming kunnen worden verleend.

Het tweede lid geeft een beperkte, maar open mogelijkheid voor het geven van een verhuurvergunning opkoopbescherming in bijzondere gevallen. Daardoor is er geen behoefte om gebruik te maken van de ontheffingsfiguur, die artikel 41, vierde lid, van de wet ook biedt. D~~; dat~~ houdt het stelsel overzichtelijk.

Nader toelichting bij het tweede lid

Het wel opnemen van een ontheffingsstelsel naast een betrekkelijk open vergunningverleningsgrond in artikel 21o, tweede lid, wordt dan ook ten stelligste ontraden.

De in het tweede lid genoemde, af te wegen belangen (belang van de eigenaar dat zou worden gediend door verhuur mogelijk te maken enerzijds, belang van het behouden van een redelijke voorraad niet te dure koopwoningen anderzijds) spelen in dit hele hoofdstuk een rol.

Als weigering op grond van de Wet bibob aangewezen is, wordt de vergunning ook geweigerd (derde lid).

Artikel 21p. Intrekken van de verhuurvergunning opkoopbescherming
Hier is volstaan met de bibob-intrekking en de intrekking op grond van onjuiste inlichtingen. Het niet meer verhuren aan een 'geprivilegieerde huurder' als genoemd bij de moet-worden-verleend-gevallen van artikel 21n, eerste lid, hoeft niet te leiden tot intrekking van de vergunning: dan vervalt de vergunning automatisch (tweede lid van dat artikel). Daarom kan die situatie hier buiten beschouwing blijven.

De mogelijkheid van een 'bibob-intrekking' is in artikel 44, eerste lid, van de wet geregeld. De onder a toegevoegde intrekkingsgrond is klassiek en eigenlijk vanzelfsprekend. De vergunning kan worden ingetrokken als blijkt dat deze op grond van een verkeerde voorstelling van zaken is verleend.

Nadere toelichting bij te maken keuze onderdeel b
Onder b kan een gemeentespecifieke intrekkingsgrond worden toegevoegd. Als in de verordening meer mogelijkheden tot verlening van een verhuurvergunning opkoopbescherming worden opgenomen dan in het model is gedaan, zal daarbij steeds moeten worden nagegaan of daar een specifieke intrekkingsgrond bij past, die dan in artikel 21p zou moeten worden opgenomen.]

Artikel 22. Bestuurlijke boete
Deze bepaling is in de eerste plaats een uitwerking van artikel 35 van de wet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening kan bepalen dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd ter zake van de overtreding van de verboden bedoeld in de artikelen 8, eerste en tweede lid, 21, 22, eerste lid, [*23a, eerste of derde lid, 23b, eerste en tweede lid, 23c, eerste lid~~, 23d~~ [, **OF** of] 23e*] [*of 41, eerste lid*] van de wet, of van het handelen in strijd met de voorwaarden of voorschriften, bedoeld in artikel 24 van de wet.
Naast het bepalen dat de bestuurlijke boete kan worden opgelegd, bepaalt de raad in de verordening ook de hoogte van de boete die voor verschillende overtredingen kan worden opgelegd. De hoogte van een bestuurlijke boete moet altijd evenredig zijn aan de ernst van de overtreding. Hoe hoger het maximum, hoe meer behoefte zal bestaan aan weldoordachte beleidsregels die ertoe leiden dat de evenredigheidseis daadwerkelijk in acht zal worden genomen. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het daadwerkelijk opleggen van een bestuurlijke boete.

De wet geeft alleen bestuursrechtelijke handhavingsmogelijkheden. Het gewone strafrecht geldt daarnaast bij overtreding van de bepalingen in het Wetboek van Strafrecht (bijvoorbeeld in geval van valsheid in geschrifte of bedreiging).
De bestuurlijke boetes, genoemd in het eerste en het tweede lid, komen overeen met artikel 35 van de wet respectievelijk artikel 154b, zesde lid, van de Gemeentewet.
Artikel 35 van de wet bepaalt dwingend welke boetes wanneer 'ten hoogste' kunnen worden opgelegd.

Nadere toelichting bij te maken keuzes eerste lid
De in het eerste lid genoemde overtredingen corresponderen met overtreding van de artikelen van de Huisvestingsverordening. De facultatieve wetsartikelen worden overgenomen als het onderwerp is geregeld in de verordening (zie ook tabel hieronder).

De in het eerste lid genoemde overtredingen corresponderen als volgt met overtreding van de artikelen van de Huisvestingsverordening:

Huisvestingswet 2014	Huisvestingsverordening
8	2[, *13b*]
21	14[, *17a*]
22	18[, *21a*]
[*23a*]	[*21c*]
[*23b*]	[*21d, eerste en tweede lid*]
[*23c*]	[*21e, 21h*]
[*23e*]	[*21d, derde lid*]
[*41*]	[*21l, eerste*]

De bestuurlijke boete voor overtreding van artikel 21j berust op artikel 151d van de Gemeentewet.

[*In het tweede lid, onder e en g, gaat het om overtreding van artikel 21l, eerste lid (verhuren zonder verhuurvergunning opkoopbescherming). De daar opgenomen boetes zijn de maxima die voortvloeien uit artikel 45, tweede lid, van de wet in verbinding met artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht.*]

[*Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid, onder e en g*
De onderdelen e en g worden overgenomen als artikel 21l, eerste lid, (hoofdstuk 3B) is opgenomen in de verordening. De hoogte van een bestuurlijke boete moet altijd evenredig moet zijn aan de ernst van de overtreding. Hoe hoger het maximum, hoe meer behoefte aan weldoordachte beleidsregels die ertoe leiden dat de evenredigheidseis daadwerkelijk in acht zal worden genomen.
Aan de handhaving van het stelsel van opkoopbescherming zitten twee aspecten: het opsporen van overtredingen en het daartegen optreden. De opsporing is voornamelijk een kwestie van 'kantoorwerk': op gezette tijden de basisregistratie personen raadplegen om na te gaan welke mutaties zijn opgetreden bij de beschermde woonruimten en of die in vereenstemming zijn met de verordening.
Het optreden tegen geconstateerde overtredingen kan, afhankelijk van het geval, uit velerlei bestaan: waarschuwen, vergunning intrekken, erop wijzen dan een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd, last onder dwangsom opleggen, bestuurlijke boete opleggen.]

[***Artikel 23. Intrekking oude verordening en overgangsrecht***
In artikel 51, tweede lid, van de wet is geregeld dat de verordening op grond van de (oude) Huisvestingswet zes maanden na de inwerkingtreding van de Huisvestingswet 2014 vervalt.
In het derde en vierde lid van artikel 51 is overgangsrecht opgenomen voor al verleende vergunningen. Deze vergunningen worden gelijkgesteld met de vergunningen op grond van de Huisvestingswet 2014. Ook lopende bezwaarschriften vallen onder deze overgangsregeling, omdat bezwaarschriften altijd betrekking hebben op vergunningen of het weigeren of intrekken van vergunningen. In artikel 51, vijfde lid, van de wet is geregeld dat aanvragen die zijn ingediend op grond van de verordening op grond van de (oude) Huisvestingswet, worden afgehandeld krachtens de daarop gebaseerde (oude) verordening.

In het tweede lid is aanvullend overgangsrecht opgenomen voor bestaande inschrijvingen als woningzoekenden volgens oude inschrijfsystemen. Deze inschrijvingen worden volgens het tweede lid

beschouwd als inschrijvingen gedaan onder deze verordening met behoud van de opgebouwde inschrijfduur.]

Kamerstukken 32 271, nr. 3, blz. 51.
Kamerstukken 32 271, nr. 3, blz. 52.
Kamerstukken 32 271, nr. 3, blz. 52.
Kamerstukken 32 271, C, blz. 7.
Kamerstukken 32 271, nr. 3, blz. 52.

Handreiking

Opkoopbescherming

Inhoudsopgave

1 Inleiding **3**

2 De opkoopbescherming **5**
2.1 De basis 5
2.1.1 Gebiedsgerichte inzet op grond van schaarste of leefbaarheid 5
2.1.2 Reikwijdte 6
2.2 Grondslag in schaarste of leefbaarheid 7
2.2.1 Nut en noodzaak 8
2.2.2 Onderbouwing voor invoering 8
2.2.3 Verhouding tot het eigendomsrecht 10
2.2.4 Vrij verkeer van diensten 10
2.2.5 Vrij verkeer van kapitaal 11
2.3 De juridische ins en outs 11
2.3.1 Verplichte vergunningverlening bij… 11
2.3.2 Ontheffingsmogelijkheid, maar geen algemene vrijstelling 14
2.3.3 Weigering en intrekking vergunning en Bibob-toets 14
2.3.4 Afstemming tussen gemeenten over invoering 15
2.4 Evaluatie 15

1 Inleiding

Een gemeente kan er vanaf 1 januari 2022 voor kiezen een stelsel van opkoopbescherming in te voeren. Dit om woningzoekenden, waaronder koopstarters en middeninkomens, op de woningmarkt meer kans te geven op een betaalbare koopwoning of om extra druk op de leefbaarheid als gevolg van de opkoop van woningen voor verhuur te beperken. Na invoering van het stelsel is het de koper van een (aangewezen) goedkope of middeldure woning verboden om deze zonder vergunning, in gebruik te geven (te verhuren) binnen een periode van vier jaar na de leveringsdatum.

Waarom opkoopbescherming?

De mogelijkheid van het invoeren van een opkoopbescherming komt voort uit een amendement van de Kamerleden Dik-Faber, Terpstra, Koerhuis en Van Eijs (**Kamerstuk 35517, nr. 53**). Daarbij is een nieuw hoofdstuk 7 toegevoegd aan de Huisvestingswet 2014. De wetswijziging treedt in werking op 1 januari 2022.

Om de kansen tot toetreding op de koopwoningmarkt voor met name starters en mensen met een middeninkomen op korte termijn te verbeteren, wordt het mogelijk om er als gemeente voor te zorgen dat goedkope en middeldure woningen in het koopsegment behouden blijven voor kopers die er zelf willen wonen. Dit vanuit de constatering dat steeds meer koopwoningen worden opgekocht en vervolgens verhuurd. Als gevolg hiervan zijn deze niet meer beschikbaar als koopwoning en ontstaat er mogelijk een prijsopdrijvend effect omdat eigenaars-verhuurders vaak hogere prijzen bieden dan eigenaars-bewoners. De opkoopbescherming zou kunnen leiden tot normalisering van de prijzen van de woningen.

In buurten waar veel koopwoningen worden opgekocht ontstaat schaarste aan goedkope of middeldure koopwoningen, wat leidt tot onevenwichtige en onrechtvaardige effecten voor woningzoekenden in deze categorie. Ook neemt de huurprijs bij een bewonerswisseling gemiddeld genomen toe. Dit maakt vervolgens dat de groep woningzoekenden naar goedkope of middeldure koopwoningen ook moeilijk een alternatieve betaalbare huurwoning kunnen vinden.

Hiernaast komt het voor dat de opkoop voor verhuur extra druk op de leefbaarheid legt. De leefbaarheid kan bijvoorbeeld onder druk komen te staan als deze verhuur leidt tot een hoge mutatiegraad van de bewoners. Als gevolg van een hoge mutatiegraad ontstaat er weinig binding van de bewoners met de buurt, hetgeen ten koste gaat van de sociale cohesie in de betreffende buurt. Een mogelijke 'bijvangst' van de regeling is dat de impact van slecht verhuurderschap op wijken minder wordt. Een nieuwe eigenaar die niet mag verhuren, kan immers ook geen misstanden begaan.

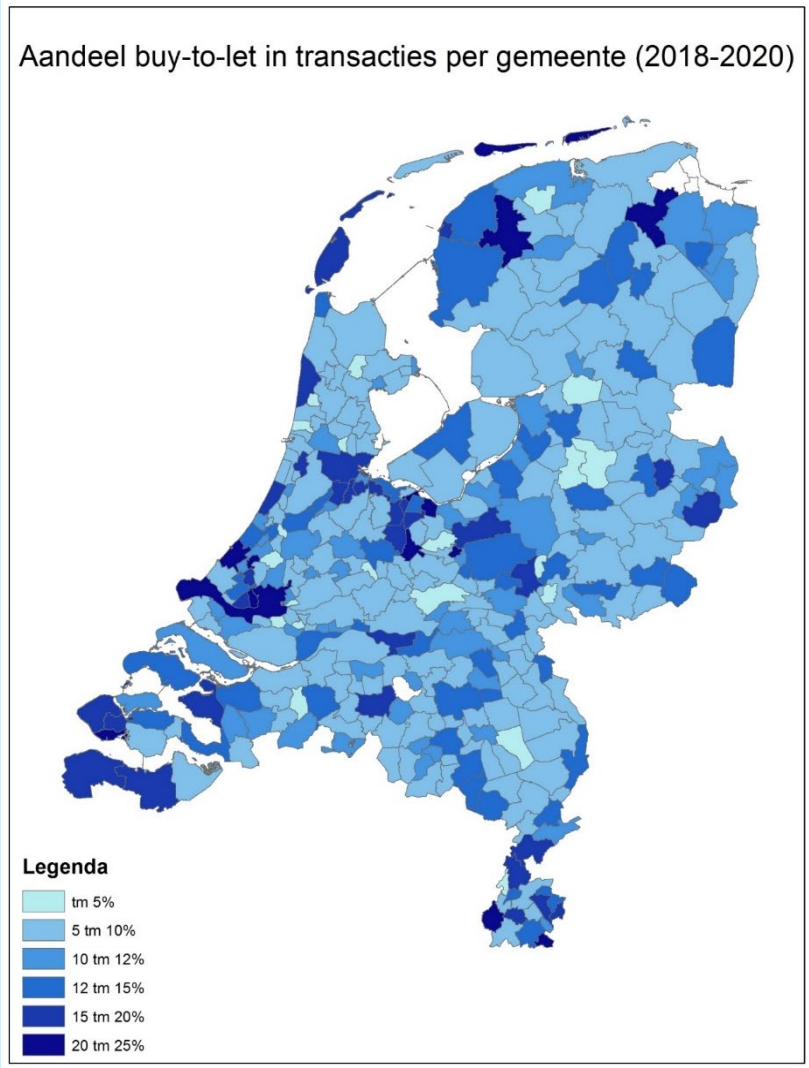
Een gevolg van de opkoopbescherming kan zijn dat de omvang van het segment particuliere verhuur in de woningvoorraad niet meer toeneemt of (op termijn) zelfs afneemt. Door bij invoering deze omvang te monitoren kan de gemeente hier zicht op houden.

Geen zelfbewoningsplicht

De opkoopbescherming is niet hetzelfde als een zelfbewoningsplicht. Een variant van de opkoopbescherming waarbij het in de bestaande bouw enkel mogelijk is om een woning te kopen wanneer deze door de koper zelf bewoond gaat worden is niet overwogen omdat deze variant het eigendomsrecht verder inperkt dan de opkoopbescherming met de mogelijkheid tot het afgeven van een vergunning voor verhuur. Omdat het voorgestelde instrument zich richt op het behouden van goedkope en middeldure koopwoningen in het koopsegment, is de opkoopbescherming waarbij verhuur enkel in uitzonderingsgevallen is toegestaan, een passender en minder vergaand instrument, gegeven het te bereiken beleidsdoel.

Opkoop in Nederland

Het Kadaster definieert buy-to-let als het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Een analyse van het aandeel buy-to-let in de verkooptransacties over de jaren 2018-2020 laat zien dat de opkoop van woningen om deze vervolgens te verhuren een fenomeen is waar vrijwel elke gemeente in meer of mindere mate mee te maken heeft. Het gemiddelde aandeel buy-to-let komt in de periode 2018-2020 uit op 13%.

Bron: Kadaster

2 De opkoopbescherming

De opkoopbescherming maakt het mogelijk dat de gemeente een **verbod kan instellen op het in gebruik geven (het verhuren) van nieuw aangekochte woningen in het goedkope en middeldure segment zonder vergunning van burgemeester en wethouders ('verhuurvergunning opkoopbescherming'), gedurende een periode van vier jaar na de leveringsdatum, in aangewezen gebieden**. De maatregel geldt dus tot maximaal vier jaar na de aankoop van de woning en de woning kan in die periode alleen met een vergunning verhuurd worden.

De opkoopbescherming heeft de vorm van een vergunningsstelsel onder de Huisvestingswet 2014. Wanneer de gemeente gebruik wil maken van de mogelijkheid, moet het instrument dan ook opgenomen worden in de Huisvestingsverordening. Een gemeente die nog geen Huisvestingsverordening heeft, kan zo'n verordening alsnog vaststellen alleen om de opkoopbescherming in te voeren.

2.1 De basis

2.1.1 Gebiedsgerichte inzet op grond van schaarste of leefbaarheid

De gemeenteraad kan een opkoopbescherming voor in de Huisvestingsverordening aangewezen gebied(en) invoeren. In de toelichting op het voorstel moet worden uiteengezet:

a. in welk(e) gebied(en) van de gemeente er door schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen onevenwichtige en onrechtvaardige effecten optreden voor bepaalde groepen omdat zij hierdoor onvoldoende kans maken op een betaalbare koopwoning én dat de maatregel noodzakelijk en effectief is om de schaarste te bestrijden, of;
b. dat de inzet van deze maatregel noodzakelijk, geschikt en proportioneel is voor het behoud of de bevordering van de leefbaarheid in het (de) betreffende gebied(en).

Er is in de wetstekst gekozen voor het begrip "gebied" omdat dit een neutrale term is. Het is aan de gemeente zelf om nader in te vullen wat een gebied is. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een wijk, buurt of postcodegebied. De aanwezige problematiek kan van buurt tot buurt verschillen.

Mits dit juridisch overtuigend onderbouwd kan worden op basis van schaarste- of leefbaarheidsproblematiek, is aanwijzing van de gehele gemeente als werkingsgebied op zichzelf mogelijk. Het ontbreken van een goede cijfermatige onderbouwing is überhaupt juridisch zeer risicovol met het oog op te verwachten procedures bij de bestuursrechter.

Het aanwijzen van de gehele gemeente kan voor een gemeente logisch aanvoelen om een eventueel 'waterbedeffect' te voorkomen. Door sommige gebieden wel en andere gebieden niet aan te wijzen is er de kans dat de opkoop van panden zich verplaatst naar een nabij gelegen wijk. **Dit 'waterbedeffect' is volgens de wet echter geen grondslag voor de inzet van de opkoopbescherming op grond van schaarste.** Er moet sprake zijn van actuele schaatste. Daarnaast dient de opkoopbescherming, gegeven het geldende eigendomsrecht, idealiter zo beperkt mogelijk, gebiedsgericht ingezet te worden.

Aanpassing gebiedsaanwijzing

Het is mogelijk om het (de) aangewezen gebied(en) op een later moment te wijzigen of uit te breiden. Hiervoor dient **de gemeenteraad** dan wel een aangevulde huisvestingsverordening vast te stellen. Het ligt niet voor de hand om deze bevoegdheid te delegeren aan burgemeester en wethouders.

2.1.2 *Reikwijdte*

Opkoopbescherming alleen in het goedkope en middeldure segment
De opkoopbescherming richt zich op het goedkope en middeldure segment. Alleen deze woningen kunnen door de gemeente als vergunningplichtig worden aangewezen. De wetgever definieert de prijsgrenzen van deze woningen hierbij niet, omdat de gemeenten zelf het beste zicht hebben op de lokale situatie.

De gemeenteraad moet dan ook, op basis van hun lokale situatie, **onderbouwen binnen of tot welke WOZ-waarde** koopwoningen in het aangewezen segment vallen. De WOZ-waarde wordt gebruikt om op een objectieve manier te kunnen bepalen welke woningen wel en niet onder de opkoopbescherming vallen. Hierbij geldt dat de gemeente niet alle koopwoningen onder de vastgestelde prijsgrens aangewezen hoeven te worden. Desgewenst kunnen bijvoorbeeld uitsluitend appartementen of alleen woningen met een minimaal vloeroppervlakte worden aangewezen. Ook op **woningen in aanbouw** kunnen in beginsel onder de opkoopbescherming vallen.
Ook voor woningen in aanbouw wordt een WOZ-waarde vastgesteld. Zie hiervoor de informatie van de Waarderingskamer.

Voor het afbakenen van het goedkope en middeldure koopsegment kan grofweg gekozen worden voor een tweetal benaderingen. Ten eerste een aanpak gebaseerd op een 'normering', veelal op basis van inkomen en betaalbaarheid. Zo werken veel gemeenten reeds met een (regionaal) gehanteerde norm ter afbakening van het middensegment in de koop in de woonvisie of in woningbehoefteonderzoek. Ook zou aangesloten kunnen worden bij de kostengrens geldend voor de Nationale Hypotheek Garantie (NHG-grens: € 355.000 in 2022). Ook kan de leencapaciteit voor een middeninkomen op grond van NIBUD-normen een indicatie geven.

Een tweede manier om tot een afbakening te komen kan het maken van een aantal feitelijke analyses. Denk dan aan het in beeld brengen van de gemiddelde of mediane transactieprijzen in de afgelopen jaren of het in beeld brengen van de gemiddelde of mediane WOZ-waarden.

Verkocht vrij van gebruik en huur

De opkoopbescherming mag volgens de wet **uitsluitend** gelden voor koopwoningen die:
A. na invoering van de opkoopbescherming worden aangekocht vrij van gebruik en huur, of
B. bij aankoop in verhuurde staat waren voor een periode van minder dan zes maanden, of
C. werden verhuurd met een vergunning daarvoor.

Als aankoopdatum geldt hierbij de **datum van inschrijving** door de notaris van de akte van levering in de openbare registers[1].

Verruiming op dit onderdeel is niet mogelijk. De opkoopbescherming richt zich expliciet op 'buy-to-let', ofwel het onttrekken van woningen uit de koopwoningmarkt voor de verhuur. Het zogenaamde 'leave to let' (koophuis aanhouden om te verhuren) kan niet via de opkoopbescherming gereguleerd worden. De gemeenteraad kan in de huisvestingsverordening dus uitsluitend categorieën woonruimte aanwijzen die verkocht worden na de inwerkingtreding van het verbod in de gemeente. Hierdoor weet de potentiële koper voordat hij de woning verwerft, dat het verbod om de woning zonder vergunning van burgemeester en wethouders te verhuren van toepassing is op die woning.

Doordat de gemeenteraad in de Huisvestingsverordening woonruimte kan aanwijzen die in verhuurde staat waren voor een periode van minder dan zes maanden op het moment van de eigendomsoverdracht aan de nieuwe eigenaar is het onmogelijk om de opkoopbescherming te ontwijken door de woning kort voor de verkoop te verhuren. Alleen wanneer de woning al minstens zes maanden in verhuurde staat was, voorafgaand aan de datum van inschrijving in de openbare registers van

1 Akte: akte als bedoeld in artikel 89 lid 1 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en openbare registers: als bedoeld in artikel 16 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek.

de akte van levering van die woonruimte aan de nieuwe eigenaar, is de opkoopbescherming niet van toepassing op de woning. Wel geldt dat de verhuurder moet aantonen dat het om een woning in verhuurde staat gaat. Dat kan door bijvoorbeeld het huurcontract te overhandigen, eventueel in combinatie met een koppeling met de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP).

In de zes maanden voor de verkoop kan er ook sprake zijn van een huurderswissel. Wanneer een huurder die bijvoorbeeld tien jaar in de woning gewoond heeft, in de betreffende zes maanden zijn contract opzegt, kan de verhuurder zonder gevolgen een nieuwe huurder in de woning plaatsen. Ook met een huurderswissel blijft het een woning dus in verhuurde staat en valt deze niet onder de opkoopbescherming.

Ook nieuwbouwwoningen?
De wet maakt geen onderscheid tussen bestaande bouw en nieuwbouw. In feite is het stelsel echter vooral bedoeld voor bestaande woningen. Als men in de gemeente van mening is dat nieuwbouwwoningen beter buiten het stelsel van opkoopbescherming kunnen worden gehouden, moeten die uitdrukkelijk worden uitgezonderd. Artikel 21l, tweede lid, van de VNG Model Huisvestingsverordening geeft daarvoor een facultatief onderdeel.

Het is echter denkbaar dat men eerst de kat uit de boom wil kijken en daarom liever afwacht of er inderdaad geen problemen zijn in de nieuwbouwsector. Dan kan na een of twee jaren ervaring de nieuwbouwsector desgewenst alsnog worden uitgezonderd door wijziging van de verordening.

Misbruik 'zes-maandenregel'?
Een particulier die verhuist zou de zes maanden voor de verkoop van de woning de woning kunnen verhuren om de opkoopbescherming te ontwijken. Misbruik op grote schaal van deze mogelijkheid is echter niet te verwachten, omdat dit in de praktijk geen aantrekkelijke optie is voor de eigenaar. Deze handelwijze vraagt veel handelingen en brengt extra risico's met zich mee gegeven de geldende huurbescherming. Daarbij is het onwaarschijnlijk dat de woning in verhuurde staat voor meer verkocht zal worden dan wanneer deze vrij van (ver)huur wordt verkocht.

Ook wanneer een woning die met verhuurvergunning opkoopbescherming wordt verhuurd, wordt doorverkocht, blijft de opkoopbescherming van toepassing. Deze woning mag ook dan dus enkel worden verhuurd wanneer de nieuwe eigenaar daarvoor een vergunning heeft.

Hierbij kan het voorkomen dat de nieuwe eigenaar niet in aanmerking komt voor een vergunning, waardoor de zittende huurder niet in de woning kan blijven wonen. Koop breekt echter geen huur. Het is de verantwoordelijkheid van de verhuurder om met de huurder tot een akkoord te komen.

2.2 Grondslag in schaarste of leefbaarheid

Zoals beschreven in paragraaf 2.1.2, kan de gemeenteraad een opkoopbescherming voor (een) nader te bepalen gebied(en) invoeren. Om de maatregel in te voeren moet de gemeente echter vaststellen en onderbouwen in de Huisvestingsverordening:

A. in welk(e) gebied(en) van de gemeente er door schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen onevenwichtige en onrechtvaardige effecten optreden voor bepaalde groepen omdat zij hierdoor onvoldoende kans maken op een betaalbare koopwoning én dat de maatregel noodzakelijk, geschikt en proportioneel is om de schaarste te bestrijden, of
B. dat de inzet van deze maatregel noodzakelijk, geschikt en proportioneel is voor het behoud of de bevordering van de leefbaarheid in het (de) betreffende gebied(en).

Een onderbouwing op basis van een combinatie van schaarste en leefbaarheid is ook mogelijk.

Wanneer de vergunning wordt geweigerd, kan de aanvrager de onderbouwing van de Huisvestingsverordening bij de bestuursrechter ter discussie stellen (door tegen de weigering in beroep te gaan), en zo ook de aanwijzing van de gebieden. Indien de rechter oordeelt dat de onderbouwing van de Huisvestingsverordening niet voldoende is, kan hij de huisvestingsverordening geheel of gedeeltelijk onverbindend oordelen en die daarom buiten toepassing laten. Het is dus zaak een voldoende sterke en overtuigende onderbouwing te bieden.

Om tot een dergelijke onderbouwing te komen kunnen de hier onder beschreven stappen doorlopen worden. De gegevens verzameld in de eerste stap vormen een basis voor de uiteindelijke onderbouwing, maar kunnen ook een goede basis vormen voor de onderbouwing van nut en noodzaak en daarmee de gemeentelijke afweging om de opkoopbescherming überhaupt in te voeren. In de verkennende fase binnen de gemeente voorafgaand aan het besluit tot invoering is het dan ook verstandig stap 1 te doorlopen.

2.2.1 Nut en noodzaak

Stap 1) Analyse van recente transacties

Het verdient aanbeveling te starten met een analyse van de recente transacties op de woningmarkt in detail. Hiermee krijgt de gemeente meteen zicht op eventueel nut en noodzaak van de inzet van een stelsel van opkoopbescherming. Een dergelijke analyse geeft inzicht in:

- de omvang van het probleem (met oog op de proportionaliteit van de maatregel en gegeven de benodigde gemeentelijke uitvoerings- en handhavingscapaciteit in een later stadium);
- de spreiding over de gemeente (met oog op afbakening werkingsgebied, gebiedsaanwijzing in het formuleren van het beleidsvoorstel en de verordeningstekst).

Op welke data kan men zich baseren?

- De samenstelling van de woningvoorraad (per CBS-buurt), zoals beschikbaar op CBS-Statline.
- Op basis van Kadasterdata kan het aantal buy-to-let transacties in beeld gebracht worden en kan het aandeel hiervan in het totaalaantal aankopen worden vastgesteld. Daarnaast is inzichtelijk te maken of het particuliere of bedrijfsmatige aankopen betreffen en kunnen analyses gemaakt worden van gekochte woningen naar prijsklasse door doorstromers, koopstarters en investeerders. Om een trend te kunnen waarnemen is het verstandig hierbij drie à vijf jaar terug te kijken.
- Nadere analyses van de BRP en Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) worden gemaakt: in welke woningen is de eigenaar niet dezelfde als de gebruiker? Bij een analyse in detail kan ook bezien worden in welke mate verwacht kan worden dat sprake zal zijn van verplichte vergunningverlening.
- Analyse van de gemeentelijke WOZ-registraties (nadere selectie woningen met WOZ-waarde tot beoogde grens en prijsontwikkeling.
- Mutatiegraad in de particuliere huursector zoals opgenomen in de Lokale Monitor Wonen.

Hierbij is het van belang om zorgvuldigheid te betrachten met betrekking tot het gebruik van persoonsgegevens (Algemene verordening gegevensbescherming-, (AVG)). Verwijder zo snel als mogelijk persoonsgegevens of koppel bestanden slechts gedeeltelijk.

2.2.2 Onderbouwing voor invoering

Stap 2) Gemeente-brede schaarsteanalyse

Allereerst kan gekeken worden naar de aanwezige schaarste op gemeenteniveau, zoals reeds gebruikelijk is in de onderbouwing van andere instrumenten op grond van de Huisvestingswet 2014. Wanneer de gemeente reeds over een dergelijke onderbouwing beschikt, kan deze uiteraard worden gebruikt.

Wel is het zaak om in de onderbouwing specifiek in te zoomen op betaalbare en middeldure segment en in het bijzonder op de positie of verdringing van koopstarters, jongeren en middeninkomens (ofwel de onrechtvaardige en onevenwichtige effecten van schaarste).

De relatie tussen het opkopen door particuliere verhuurders en de kansen van koopstarters is aan de ene kant evident. Elke woning die wordt opgekocht door een verhuurder is niet meer beschikbaar voor koopstarters. En: hoe meer vragers er op de markt zijn, hoe hoger de prijs zal uitvallen. Toch is het niet eenvoudig om een directe link te legen tussen het opkopen van woningen door particulieren voor de verhuur, de kansen van de woningzoekenden en bijvoorbeeld de prijsontwikkeling en betaalbaarheid voor de doelgroepen. Deze worden immers ook door vele andere factoren beïnvloed. Het is dus zaak te komen tot een overtuigende redenenering.

Stap 3) Schaarste (verdringing) op gebiedsniveau

Als de schaarste op gemeentelijk niveau wordt aangetoond, hoeft dat niet te betekenen dat de opkoopbescherming in de gehele gemeenten moet worden ingevoerd. Tegelijkertijd is het maken van een schaarsteanalyse op gemeentelijk niveau het meest logisch. Schaarste op wijk- en buurtniveau is lastig aan te tonen. Als de woningzoekende koopstarter, jongere of huidhouden met een middeninkomen in een nabijgelegen buurt mogelijk wel terecht kan, kan men immers moeilijk spreken van schaarste.

Door nadere gebiedsgerichte analyses te maken kan de verdringing van doelgroepen op gebiedsniveau in kaart worden gebracht. Concreet kan de ontwikkeling van de doelgroepen voor goedkope en middeldure woningen in beeld worden gebracht en vervolgens gespiegeld worden aan de ontwikkeling van de woningvoorraad en de prijsontwikkeling hiervan; of, in andere woorden, kan gekeken worden naar de betaalbetaalbaarheid van de woningvoorraad in het betreffende gebied voor de doelgroepen en de ontwikkeling hierin. De resultaten kunnen op een laag-schaalniveau als de CBS-buurt gepresenteerd worden (bij voorkeur op de kaart).

Stap 4) Onderbouwing op basis van leefbaarheid van de woonomgeving

De relatie tussen (een toename van) particuliere verhuur en leefbaarheid is vermoedelijk in concrete situaties goed aantoonbaar. Op gebiedsniveau is dit echter een stuk moeilijker overtuigend te onderbouwen. Het heeft dan ook de voorkeur om de inzet van de opkoopbescherming te baseren op de aanwezige schaarste; dat zal meestal het meest overtuigende motief zijn.

Als er een woning wordt opgekocht en daarna verhuurd wordt, kan de leefbaarheid onder druk komen te staan doordat huurders minder binding hebben met de buurt, zo is het idee. Dit geldt echter niet voor elke huurder (ook niet in het particuliere segment). Ook een eventuele toename van de overlast als gevolg van verhuur is op buurt- of wijkniveau (door het uitmiddelen van positieve en negatieve aspecten) vaak veel minder zichtbaar en lastig aan te tonen.

Op welke data kan men zich baseren?

Wanneer gekozen wordt voor een onderbouwing op basis van de leefbaarheid kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van:

- leefbaarheidsrapportcijfers uit gemeentelijke enquêtes, Leefbaarheid en Veiligheid monitors, wijkanalyses, sociale indexen, wijktoetsen of wijkfoto's;
- fricties met en overlast van buren op basis van gemeentelijke registraties van woonoverlast of meldingen bij politie van burengerucht of burenruzie;
- eventuele data aangaande de buurtbinding of verhuisgeneigdheid.

Hierbij verdient het aanbeveling dat de bronnen waarop de gemeente zich gaat baseren, aan de volgende voorwaarden voldoen:

- ze zijn voor alle betrokken gebieden beschikbaar;
- ze hebben een goede inhoudelijke kwaliteit (zijn ze betrouwbaar?);
- ze zijn controleerbaar;
- ze zijn verzameld (mede) met het oog op het in beeld brengen van leefbaarheidskwesties.

Het is verder van belang dat elke keer dat de noodzaak van het invoeren of het verlengen van het stelsel moet worden onderzocht, met voldoende actuele gegevens worden gewerkt.

2.2.3 Verhouding tot het eigendomsrecht

De opkoopbescherming is een regulering van het eigendomsrecht[2]. Een regulering van het eigendomsrecht is slechts toelaatbaar indien dat gerechtvaardigd is. Dit houdt in dat voldaan moet zijn aan vier voorwaarden. De maatregel moet ten eerste bij wet voorzien zijn, ten tweede moet de beperking noodzakelijk zijn in het algemeen belang, en ten derde moeten er toereikende procedurele waarborgen voor betrokkenen bestaan. In de opzet van de maatregel is met deze voorwaarden rekening gehouden[3].

Tot slot moet er ook aan een vierde voorwaarde worden voldaan: er moet sprake zijn van een 'fair balance' tussen de mate van regulering van het eigendomsrecht van woningeigenaren en het daarmee gediende algemeen belang. Hier wordt in het geval van de opkoopbescherming invulling aan gegeven doordat de gemeenteraad bij het invoeren van de opkoopbescherming moet onderbouwen dat deze maatregel in bepaalde gebieden en voor bepaalde categorieën van woningen noodzakelijk is vanwege de schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen of leefbaarheid van het betreffende gebied. **Hierdoor is het niet mogelijk om zomaar "lukraak" alle woningen in een gemeente aan te wijzen voor de opkoopbescherming. Een goede onderbouwing op gebiedsniveau is vereist.**

Mits goed onderbouwd kan de gehele gemeente worden aangewezen voor de opkoopbescherming. Hierbij geldt dan in ieder geval het adagium dat hoe ruimer de reikwijdte van de regeling wordt vastgesteld, hoe beter de onderbouwing moet zijn. Al worden de echte grenzen op dit vlak uiteindelijk door de rechter gesteld, indien het tot een procedure komt.

Bij een gemeente brede invoering van de opkoopbescherming kan met het oog op het eigendomsrecht ook gesteld worden dat doordat de huizenprijzen van gebied tot gebied verschillen, de opkoopbescherming per gebied anders uitpakt en hiermee als het ware een gebiedsgerichte aanpak ontstaat, waarmee de inbreuk op het eigendomsrecht beperkter is. Door het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen, maar wel maar tot een bepaalde WOZ-waarde werkt de opkoopbescherming van gebied tot gebied anders door.

2.2.4 Vrij verkeer van diensten

Het verbod om zonder vergunning een woning te verhuren is een vergunningsstelsel als bedoeld in de Dienstenrichtlijn. Een dienst die valt onder de Dienstenrichtlijn is gedefinieerd als elke economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt. Verhuur en huur van woningen is het verrichten of ontvangen van een dienst.

Als gevolg hiervan kan een vergunningstelsel alleen worden ingevoerd indien:

- *dat noodzakelijk is omwille van het algemeen belang dat met deze beperking wordt gediend en dit middel geschikt is om het nagestreefde doel te bereiken en dat het niet verder gaat dan wat nodig is om dat doel te bereiken.*

  Ondanks het feit dat er volop woningen worden bijgebouwd blijkt dat in bepaalde gemeenten nog steeds een dusdanige schaarste aan goedkope en middeldure koopwoningen is, zeker in de bestaande bouw. Daar waar de opkoop van woningen voor de verhuur de leefbaarheid aantast, kan de opkoopbescherming ervoor zorgen dat er meer koopwoningen behouden blijven in

2 Artikel 1 van het Eerste Protocol bij Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.
3 In de opzet van de maatregel is ook rekening gehouden met het vrij verkeer van diensten (de Dienstenrichtlijn: Richtlijn 2006/123/EG) en het vrij verkeer van kapitaal (zoals opgenomen in artikel 63 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU)). Zie paragraaf 2.2.4 en 2.2.5.

het koopsegment. Eigenaren die zelf hun woning bewonen hebben immers veelal een grotere binding met de buurt hetgeen de leefbaarheid van de betreffende buurt kan verbeteren. De maatregel kan dus noodzakelijk zijn om te voorzien in een voldoende passend en betaalbaar aanbod van koopwoningen voor woningzoekenden, waaronder starters en middeninkomens; of om te borgen dat de leefbaarheid in de betreffende buurt behouden blijft.

- *het beoogde doel niet door een minder beperkende maatregel kan worden bereikt en het verbinden van voorwaarden aan de vergunning niet op willekeurige wijze kan plaatsvinden.*

  De proportionaliteit van de maatregel wordt in de eerste plaats verzekerd door het feit dat de gemeenteraad slechts een beperkt aantal woonruimten kan aanwijzen (goedkope en middeldure koopwoningen) en de maatregel slechts kan toepassen op die categorieën van woonruimte en die gebieden in de gemeente waar dit noodzakelijk is om de onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan dit soort woningen te mitigeren of om de leefbaarheid in de betreffende buurt te behouden.

  Hiernaast is de proportionaliteit van de regeling verzekerd omdat er geen algeheel verbod is ingesteld (de koper van de woning kan met een vergunning nog steeds de woning (tijdelijk) verhuren) en de opkoopbescherming slechts geldt voor een periode van vier jaar vanaf de aankoop. Daarna kan de eigenaar de woning vrij verhuren.

- *de maatregel geen direct of indirect onderscheid maakt naar nationaliteit, en Nederlandse natuurlijke en rechtspersonen en die uit andere lidstaten gelijk behandelt.*

  De maatregel geldt zowel voor Nederlanders als voor ingezetenen van andere lidstaten die een op basis van deze wet in de verordening aangewezen woonruimte verwerven. Er wordt dus geen onderscheid gemaakt.

2.2.5 Vrij verkeer van kapitaal

De opkoopbescherming kan een beperking van het vrij verkeer van kapitaal inhouden omdat het grensoverschrijdende investeringen kan ontmoedigen vanwege het feit dat de koper van de woning in beginsel deze woning moet bewonen of slechts mag verhuren met een vergunning. De maatregel zou immers potentieel niet-ingezeten kunnen ontmoedigen om in Nederland in onroerend goed te investeren. De maatregel geldt echter niet als een verbod tot het doen van investeringen door beleggers van andere lidstaten in Nederland. Slechts een beperkt deel van de woningvoorraad kan worden aangewezen, zodat ingezetenen van andere lidstaten nog steeds vrij woningen kunnen kopen in Nederland.

Ook woningen die onder de opkoopbescherming vallen kunnen door niet-ingezetenen worden gekocht, indien zij na aankoop van die woning zich in die woning vestigen. Indien de opkoopbescherming al een beperking van het vrij verkeer van kapitaal zou kunnen inhouden dan kan worden betoogd dat de maatregel gerechtvaardigd is vanwege een dwingende reden en daarnaast proportioneel en niet-discriminerend is.

2.3 De juridische ins en outs

2.3.1 Verplichte vergunningverlening bij…

In drie gevallen zijn burgemeester en wethouders verplicht om op aanvraag een verhuurvergunning opkoopbescherming verlenen. Dit omdat artikel 41, derde lid, van de Huisvestgingswet 2014 dit dwingend voorschrijft. Het gaat om woonruimten die:

a. aan naaste familie worden verhuurd;
b. tijdelijk worden verhuurd in afwachting van het moment waarop de koper de woning zelf zal betrekken; of
c. onderdeel zijn van een winkel-, kantoor- of bedrijfspand.

Ad a) Verhuur aan familieleden in de eerste of de tweede graad
Hieronder vallen zowel bloed- als aanverwanten. Dit zodat het bijvoorbeeld mogelijk blijft dat een grootouder een woning kan kopen om te verhuren aan een kleinkind. Tot de eerste graad worden gerekend (adoptie)ouders en (adoptie)kinderen. Onder de tweede graad vallen grootouders, kleinkinderen en broers en zussen.

Dit geldt niet wanneer men een woning koopt en 'regulier' verhuurt, maar met de intentie om deze *in de toekomst* aan familie in de eerste of tweede graad te verhuren (bijvoorbeeld wanneer een kind gaat studeren).

Bloed en aanverwantschap
Volgens artikel 3, eerste lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek valt onder bloedverwantschap ook erkenning, gerechtelijke vaststelling van het ouderschap of een adoptie. Volgens het tweede lid van dat artikel ontstaat door huwelijk of door geregistreerd partnerschap tussen de ene echtgenoot dan wel de ene geregistreerde partner en een bloedverwant van de andere echtgenoot dan wel de andere geregistreerde partner aanverwantschap in dezelfde graad als er bloedverwantschap bestaat tussen de andere echtgenoot dan wel de andere geregistreerde partner en diens bloedverwant. Ten slotte bepaalt het derde lid dat door het eindigen van het huwelijk of geregistreerd partnerschap de aanverwantschap niet wordt opgeheven.

De aanvrager van de vergunning moet aantonen dat hij of zij aan de eisen voor het verkrijgen van de vergunning voldoet. Zeker indien een persoon achtereenvolgens verschillende huwelijken of geregistreerde partnerschappen heeft gehad, zal niet meteen duidelijk zijn of er een bloed- of aanverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat. Het aantonen van de familierelaties is mogelijk met behulp van uittreksels uit de Basisregistratie Personen (BRP). In de BRP staan gegevens over ouders en kinderen. Een voorbeeld: als zowel het kind als de grootouder een uittreksel uit de BRP aanvragen, kan het kind op basis daarvan aan de grootouder gelinkt worden als tweedegraadsfamilie.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin het aantonen van bloed- of aanverwantschap op basis van de BRP onmogelijk blijkt te zijn. Deze situatie zal echter zeer weinig voorkomen. Indien dit het geval is zal moeten worden beslist of de verwantschap voldoende aannemelijk is gemaakt, ook al kan ze niet echt worden bewezen.

Ad b) Verhuur van woonruimte dat onderdeel is van een winkel-, kantoor- of bedrijfspand
De verhuurvergunning opkoopbescherming moet ook worden verleend indien het een woonruimte betreft die onlosmakelijk verbonden is met een winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte. Het gaat hier om gebouwen waarin de woonruimte een onlosmakelijk deel vormt van de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte. Daarvan is in elk geval sprake als de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte een kadastrale eenheid vormt met de woonruimte.

Indien het eigendomsrecht op de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte en de woonruimte in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek is gesplitst, is de woonruimte niet meer onlosmakelijk verbonden met de winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte en zal daarvoor niet automatisch een verhuurvergunning opkoopbescherming hoeven te worden verleend. Ook appartementen waarbij in de plint een winkel-, kantoor- of bedrijfsruimte is gevestigd zijn daar niet onlosmakelijk mee verbonden.

Ad c) Verhuur van tijdelijke woonruimte
De vergunning zal ook per se moeten worden verleend indien de woonruimte voorafgaand ten minste een jaar door de eigenaar zelf is bewoond en daarna wordt verhuurd met een huurovereenkomst welke een gebruik van woonruimte betreft dat naar zijn aard slechts van korte duur is, met een

maximum van 12 maanden omdat de eigenaar na afloop van die termijn de woning opnieuw zelf wil betrekken. De ratio achter het toestaan van de verhuur van de woning voor maximaal 12 maanden is dat er zich situaties kunnen voordoen waarbij een eigenaar tijdelijk voor zijn werk of andere bezigheden elders moet verblijven en het in een woningmarkt met schaarste onwenselijk is dat de woning gedurende die tijd leeg zou blijven staan.

Hierbij mag het niet gaan om toeristische verhuur van de woonruimten. Dit om ontduiking van het doel van de regel te voorkomen.

Eigen gemeentelijke uitzonderingen

De gemeenteraad kan in de verordening zelf extra uitzonderingsgevallen aanwijzen waarbij een vergunning mag worden verleend. Hieronder een aantal voorbeelden:

- als de woonruimte is aangekocht door een woningcorporatie op grond van een terugkoopplicht, om vervolgens te kunnen worden verhuurd;
- als woningcorporaties woonruimte kopen voor tijdelijke verhuur in afwachting van herstructurering;
- als de gemeente woonruimte aankoopt[4];
- als de woonruimte in opdracht van de gemeente door een marktpartij of woningcorporatie wordt aangekocht[5];
- als de woonruimte door een gecertificeerde of door de gemeente of de rijksoverheid gecontracteerde zorgaanbieder is aangekocht en bedoeld ten behoeve van cliënten met een zorgindicatie.
- als de woonruimte wordt aangekocht voor de huisvesting van personeel van voor de gemeente belangrijke bedrijven;
- als woonruimte wordt aangekocht voor de verhuur aan studenten of via friendscontracten;
- als woonruimte wordt aangekocht voor de huisvesting van ouderen.

Woningcorporaties uitzonderen van opkoopbescherming?

- De wet regelt niet direct dat woningcorporaties zijn uitgezonderd van de opkoopbescherming. Er zijn wel verschillende manieren waarop gemeenten dat alsnog kunnen regelen:
- Een gemeente moet vooraf zelf aanwijzen welke 'categorieën van woonruimte' onder de opkoopbescherming vallen. De gemeente kan er hierbij voor kiezen om corporatiebezit niet aan te wijzen als categorie. Op deze manier ondervinden woningcorporaties die een complex willen verkopen, waar een of meerdere leegstaande woningen deel van uitmaken geen hinder van de opkoopbescherming;
- Gemeenten kunnen de verhuur door een corporatie als categorie toevoegen, waarvoor standaard een vergunning wordt verleend (zie hierboven). Op die manier ondervinden woningcorporaties die bijvoorbeeld via koopgarant moeten terugkopen geen hinder van de opkoopbescherming;
- Als laatste zouden gemeenten ook in individuele gevallen een ontheffing van het verbod kunnen verlenen.

In al deze gevallen is het verstandig om te motiveren waarom je als gemeente onderscheid maakt tussen woningcorporaties en andere eigenaar-bewoners of eigenaar-verhuurders.

4 Denk hierbij aan aankopen, waarbij de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) van toepassing is, die eigenaren kan verplichten om een perceel waarop een voorkeursrecht is gevestigd, bij verkoop eerst aan de overheid (de gemeente, provincie of het Rijk) aan te bieden.

5 Denk hierbij aan de situatie waarin een stadsvernieuwingsproject onder gemeentelijke regie geheel of gedeeltelijk door een private partij wordt uitgevoerd. Deze partij koopt dan woningen op, waarbij het de bedoeling kan zijn dat (een deel) huurwoningen zullen blijven of worden.

2.3.2 *Ontheffingsmogelijkheid, maar geen algemene vrijstelling*

De gemeenteraad kan burgemeester en wethouders de bevoegdheid geven om in individuele gevallen ontheffing te verlenen van het verbod om zonder vergunning opgekochte woningen te verhuren. Aan een ontheffing kunnen **voorschriften en beperkingen** worden verbonden.

De ontheffingsmogelijkheid is er omdat zich situaties kunnen voordoen waarin het handhaven van het verbod in individuele gevallen, zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard (schrijnende gevallen). Hierbij kan bijvoorbeeld geacht worden aan de situatie waarin de eigenaar van een woonruimte waarop het verbod van toepassing is, overlijdt en van de erfgenamen in redelijkheid niet kan worden verlangd dat zij zelf de woning bewonen.

Door middel van de ontheffingsmogelijkheid kan daarnaast ingespeeld worden op situaties de gemeentelijke opsteller van de verordening nog niet van tevoren had kunnen voorzien. Wanneer de gemeente na enige tijd een patroon ziet ontstaan in de aard van de ontheffingsverzoeken, en hieraan mee wil werken, ligt het voor de hand de Huisvestingsverordening te wijzigen en de ontheffingsmogelijkheid te vervangen door een automatisch recht op vergunning.

De ontheffing kan alleen per geval verleend worden, de wet bevat **geen algemene vrijstellingsmogelijkheid**. Omdat de opkoopbescherming door de gemeente gericht wordt ingezet in bepaalde gebieden en voor bepaalde categorieën van woningen is een algehele vrijstelling voor bepaalde woningen niet nodig omdat dit al wordt bewerkstelligd door de aanwijzing van gebieden en categorieën van woningen. Daarnaast heeft de opkoopbescherming als doel om het kopen van woningen door eigenaren die er zelf is gaan wonen te bevorderen en is het mogen verhuren van zo een woning slechts een uitzondering. De opkoopbescherming is dus niet bedoeld om de verhuur van woningen te reguleren door middel van een vrijstelling waarbij voorwaarden gelden als een maximale huurprijs of andere huur gerelateerde onderwerpen.

Ontheffing en de modelverordening

Artikel 21o, tweede lid, van de VNG Model Huisvestingsverordening geeft een beperkte, maar open mogelijkheid voor het geven van een verhuurvergunning opkoopbescherming in bijzondere gevallen. Daardoor is er geen behoefte om gebruik te maken van de ontheffingsfiguur, die artikel 41, vierde lid, van de Huisvestingswet 2014 ook biedt; dat houdt het stelsel overzichtelijk.

2.3.3 *Weigering en intrekking vergunning en Bibob-toets*

Net zoals voor andere vergunningen op basis van de Huisvestingswet 2014 kan de gemeente ook voor de vergunning inzake opkoopbescherming gebruikmaken van de mogelijkheden op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

De verhuurvergunning opkoopbescherming, kan worden geweigerd in de gevallen en onder de voorwaarden, genoemd in artikel 3 van de Wet Bibob. Hieraan voorafgaand kan het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur om een advies worden gevraagd.

Met hetzelfde artikel 3 als grondslag kan een verhuurvergunning ook worden ingetrokken indien blijkt dat ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede wordt gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of strafbare feiten te plegen.

De Huisvestingswet 2014 bepaalt niet dat de vergunning uitsluitend kan worden ingetrokken op basis van de Wet Bibob. Het is dus mogelijk om bijvoorbeeld een aantal extra intrekkingsgronden te formuleren. Artikel 21p van de VNG Model Huisvestingsverordening noemt de situatie waarin blijkt dat de vergunning is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens, en de vergunning zou zijn geweigerd als de juiste of de volledige gegevens bekend waren geweest.

Een andere mogelijke intrekkingsgrond kan zich voordoen wanneer de omstandigheden op grond waarvan de vergunning is verleend niet meer aanwezig zijn. Op dit laatste vlak gaat het ministerie binnenkort de Huisvestingswet 2014 nog verduidelijken. Een afgegeven vergunning op grond van de Huisvestingswet 2014 mag enkel gebruikt worden voor de activiteit waarvoor hij verleend is. Als iemand bijvoorbeeld in eerste instantie aan zijn of haar familielid verhuurde, en daarna aan een expat, is de vergunning niet meer geldig en is er sprake van een overtreding van het verbod (zie ook: de ter inzage gelegde wijziging van de Huisvestingswet 2014).

2.3.4 Afstemming tussen gemeenten over invoering

Artikel 6, tweede lid van de Huisvestingswet 2014 schrijft voordat bij de voorbereiding van de vaststelling of wijziging van een Huisvestingsverordening burgemeester en wethouders deze afstemmen met de overige gemeenten die deel uitmaken van de woningmarktregio waarin de gemeente is gelegen.

2.4 Evaluatie

Een gemeentelijke huisvestingsverordening is, volgens artikel 4 van de Huisvestingswet 2014, maximaal vier jaar geldig. Daarna is verlenging of nieuwe vaststelling mogelijk. Dit wel na het opnieuw aantonen van de noodzaak. Dat geldt ook voor het hoofdstuk over opkoopbescherming in de verordening.

Na vijf jaar vindt er door de rijksoverheid een evaluatie plaats van het nieuwe stelsel van opkoopbescherming. Indien de noodzaak of relevantie van de maatregel in de economische situatie van dat moment dan onvoldoende wordt bewezen, vervalt de maatregel op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. **Mocht besloten worden tot afschaffing dan blijven bestaande gemeentelijke maatregelen die op hoofdstuk 7 van de Huisvestingswet 2014 zijn gebaseerd nog twee jaar van kracht.**

Indien het wetsvoorstel na de eerste evaluatie niet vervalt, wordt iedere vijf jaar een nieuwe evaluatie uitgevoerd met de mogelijkheid om hoofdstuk 7 dan alsnog te laten vervallen volgens dezelfde procedure.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

december 2021

Te maken met agressie of intimidatie tijdens jouw raadswerk? Melden helpt!

Agressie en intimidatie horen niet bij jouw werk als raadslid en worden niet geaccepteerd. Je kunt het met elkaar oneens zijn, maar (verbale) agressie of bedreigingen, online en offline, zijn nooit de oplossing. Dit gedrag kan jouw functioneren en besluitvorming beïnvloeden en is daarmee een gevaar voor jouw gezondheid, die van je omgeving en voor het goed functioneren van de democratische rechtsstaat.

Meld incidenten daarom altijd.

Bij wie kan ik een incident melden?

Meld een incident bij de griffier of burgemeester, of bij iemand van je fractie waar je je prettig bij voelt, die vervolgens de melding door kan zetten.

Wat moet of kan ik melden?

Meld alle incidenten die te maken hebben met (alle vormen van) agressie of intimidatie, strafbaar of niet. Ook als je er zelf geen last van hebt, kan het helpen om inzicht te krijgen in de omvang van het probleem.

Kost melden veel tijd?

Het meldingsproces is zo ingericht dat jij als raadslid ontlast wordt. Het melden kost dus weinig tijd. Dat betekent dat degene waarbij je de melding doet, samen met de organisatie, zoveel mogelijk van de verdere afhandeling op zich neemt.

Wat gebeurt er met mijn melding?

Dat verschilt per incident en waar behoefte aan is, er gebeurt niets zonder jouw toestemming. Na een melding kan bijvoorbeeld steun voor jou en (indien nodig) jouw familie ingeschakeld worden, afhankelijk van de situatie. Je staat er niet alleen voor.
Ook wordt er gekeken welke reactie richting de agressor wenselijk en mogelijk is. Je kunt bijvoorbeeld denken aan een waarschuwing, stopgesprek of aangifte.

Zo geven we met elkaar een belangrijk signaal naar de dader en de buitenwereld: **hier trekken wij de grens**.

Ook kun je voor vertrouwelijk advies en ondersteuning na een incident altijd contact opnemen met het landelijke Ondersteuningsteam Weerbaar Bestuur via tel. 070 – 373 8314.

De volledige norm ‘Melden helpt’ en het stappenplan melding en aangifte voor politieke ambtsdragers zijn te vinden op de website van het Netwerk Weerbaar Bestuur: www.weerbaarbestuur.nl.

Op **woensdag 26 januari a.s. en op maandag 31 januari a.s.** organiseert Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden een digitale informatiebijeenkomst over het verloop van de coronapandemie en de aanpak ervan voor raadsleden in onze regio. VGGM is van en voor de gemeenten en de coronapandemie bestrijden we samen. Daarom nemen wij u graag mee in een terugblik op de coronabestrijding in het afgelopen jaar en kijken wij samen met u vooruit naar wat nog gaat komen.

Hiermee willen we een beeld geven van wat u van de GGD/VGGM kan en mag verwachten in dit aankomende jaar. De coronapandemie maakt dat er veel gebeurt op het brede terrein van de publieke gezondheid en veiligheid. Het is om die laatste reden dat we ook de mogelijkheid geven, vragen te stellen over de Raadsinformatiebrief Ontwikkelingen VGGM, die reeds in uw bezit is.

Om zoveel mogelijk raadsleden de gelegenheid te geven de informatiebijeenkomst online bij te wonen organiseren wij hem op zowel **woensdag 26 januari van 20.00 uur tot 21.00 uur, als op maandag 31 januari van 20.00 uur tot 21.00 uur.**
Sprekers tijdens de bijeenkomst zijn Henk Bril, directeur Publieke Gezondheid; Anton Slofstra, directeur Brandweer, een inhoudsdeskundige professional en de coördinerend gemeentesecretaris Peter Breukers, (gemeentesecretaris Overbetuwe) namens de gemeentelijke kolom Bevolkingszorg.

De bijeenkomsten bieden ruimte voor het stellen van vragen. Maar mocht u nu al vragen hebben over dit onderwerp, stellen wij het op prijs om deze van tevoren te ontvangen via webinar@vggm.nl. We kunnen de beantwoording dan wellicht meenemen in de presentaties.

Naast de raadsleden zijn ook de ambtenaren publieke gezondheid, ambtenaren crisisbeheersing en communicatieadviseurs van harte uitgenodigd om mee te luisteren met dit webinar.

De link naar de digitale informatiebijeenkomst vindt u hier:

Woensdag 26 januari: https://vimeo.com/event/1719038

Maandag 31 januari: https://vimeo.com/event/1721889

Een half uur voor aanvang wordt de link open gesteld.

U hoeft zich voor deze bijeenkomst niet aan te melden. **De mensen die zich reeds hebben aangemeld voor de bijeenkomst op 26 januari vinden hierboven de link naar de digitale bijeenkomst.**
Voor de mensen die onverhoopt niet aan kunnen sluiten is er een terugkijkmogelijkheid na 31 januari via dezelfde link.

Wij vinden het fijn u te ontmoeten bij één van de twee online informatiebijeenkomsten.

De directie Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
Henk Bril Anton Slofstra

Beste Gelderse raadsleden en wethouders,

Nu er landelijk een coalitieakkoord ligt en de gemeenteraadsverkiezingen dichterbij komen, kijk ik graag samen met u vooruit naar de stikstofopgave in Gelderland. In het nieuwe coalitieakkoord is sprake van versnelling van de doelstellingen in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. Wat houdt dat in? Wat betekent stikstof voor het Gelders perspectief en welke kansen en knelpunten zien we om dit in de regio op te pakken?

Op maandag 24 januari aanstaande van 19.30 tot 21.00 uur houden we hierover een online bijeenkomst voor Gelderse raadsleden en wethouders. Ik nodig u van harte uit om hierbij aanwezig te zijn.

Meer informatie over het programma en aanmelden vindt u op deze evenementenpagina.

Graag tot ziens op 24 januari!

Met vriendelijke groet,

Peter Drenth
Gedeputeerde landbouw, natuur, vergunningverlening
provincie
Gelderland

GEMEENTE ROZENDAAL

VERGADERSCHEMA COMMISSIE en RAAD 2022 (oude samenstelling)

Concept-agenda raad en commissie in B&W (di)	Vaststelling agenda's door presidium (ma)	Vergaderstukken (digitaal) beschikbaar IBabs en website (do)	Raads- en Commissie-vergadering (di)	Reservedatum raad (di)
18 jan	24 januari	27 januari	8 februari	22 februari
1 maart	14 maart	10 maart	28 maart* Maandag	29 maart

Voorjaarsvakantie 26 februari t/m 6 maart 2022

* Laatste vergadering raad in oude samenstelling/onderzoek geloofsbrieven nieuw gekozen raadsleden

GEMEENTE ROZENDAAL

VERGADERSCHEMA COMMISSIE en RAAD 2022 (nieuwe samenstelling)

B&W-vergadering: Voorstel concept-agenda raad en commissie (di)	Presidium: Raads- en commissieagenda (ma)	Publicatie raads- en commissieagenda en vergaderstukken: iBabs en website (do)	Commissie- en Raadsvergadering (di)	Reservedatum Raad en Commissie (di)
1 maart	14 maart	10 maart	30 maart (woe)*	---
29 maart	4 april	7 april	19 april	26 april
3 mei	9 mei	12 mei	31 mei	7 juni
7 juni	13 juni	16 juni	5 juli	12 juli
7 juni	13 juni	16 juni	12 juli**	19 juli
30 augustus	5 september	8 september	27 september	4 okt
4 oktober	10 oktober	13 oktober	1 november***	8 nov
15 november	21 november	24 november	13 december	20 december

Zomervakantie 23 juli t/m 4 september 2022

* Installatie raad in nieuwe samenstelling
** Behandeling kadernota
*** Behandeling begroting 2023

Versie 24 januari 2021

Lange termijnagenda raad

Planning	Werkelijk	Onderwerp	Toelichting
8 febr 22		Adviesrecht en participatie onder de Omgevingswet	
		~~Evaluatierapportage voortgang uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050~~	Is raadsinformatiebrief
		Regiovisie Samenwerking en opdrachtgeverschap Zorg	Was gepland voor de raad van 14-12-21
		Principeplan Veluwezoom	Alleen behandeling in de commissie op 8 feb, besluitvorming op 22 feb (uitwerking besluit raadsvergadering 2 november 2021)
		Structurele taakinvulling Sociaal domein	Was gepland voor de raad van 14-12-21
22 febr. extra raadsver-gadering		Digitale Agenda	Het betreft een nieuw/geactualiseerd voorstel, aanvullend op het besluit van de raad in de vergadering van 14 december 2021
		Principeplan Veluwezoon	Uitwerking besluit raadsvergadering 2 november 2021
		Partiële herziening Bestemmingsplan Dorpsschool Rozendaal	Was onder voorbehoud gepland voor de raad van 8-2-22
		Krediet planschade Dorpsschool Rozendaal	
22 mrt 22		Laatste raadsvergadering in oude samenstelling	
		Onderzoek geloofsbrieven nieuw gekozen leden	
		Afscheid vertrekkende raadsleden	
		Beschermd Wonen: Kadernotitie vervolg Samen aan Zet	Was gepland voor de raad van 8-2-22 (moet later vanwege planning regio)
24 mrt 22		Installatie nieuwe raad	
19 apr 22		Groenvisie 2022-2026	Financieel besluit bij de Kadernota
		Meerjarenplan wegen	Financieel besluit bij de Kadernota

Versie 24 januari 2021

Planning	Werkelijk	Onderwerp	Toelichting
31 mei 22		Jaarrekeningen en begrotingen diverse samenwerkingsverbanden (VGGM, ODRA, BVO DRAN, MGR SD CG, Gelders Archief)	Zienswijzeprocedure
		Jaarrekening, begroting, agenda en opgaven GMRAN	
5 jul 22		1e Turap	
		Jaarrekening	
		Masterplan Veluwezoom	
12 jul 22		Kadernota (+ algemene beschouwingen)	
27 sep 22			
1 nov 22		Begroting 2023	
13 dec 22		2e Turap	
		Bestuursbrief Interimcontrole 2022	
		Integraal veiligheidsplan	
		Nieuwe belastingverordeningen	

Versie 24 januari 2021

Raadsinformatiebijeenkomsten (Openbaar tenzij ander aangegeven)

11-1-22	Contra expertise/second opinion Digitale Agenda	Niet openbaar, digitaal, 20:00 uur
26-1-2022	Webinar VGGM Covid 19 c.a.	Regionaal, definitieve uitnodiging volgt
27-1-2022	Jaarlijkse bijeenkomst Scholengroep Veluwezoom met raadsleden Rheden en Rozendaal	Intergemeentelijk, tijd en locatie n.t.b.

Versie 24 januari 2021

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	18-01-2022
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens, A. Logemann (wethouder), S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad) NB Wethouder Warmerdam is alleen aanwezig bij de agendapunten 4 en 6

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 11 januari 2022

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 11 januari 2022

Besluit:

Vaststellen

4 Advies structurele taakinvulling Sociaal Domein

Besluit:

Aanhouden

5 Evaluatierapportage Uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050

Besluit:

1. In te stemmen met voorliggende Evaluatierapportage Uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050.
2. De raad hierover te informeren via bijgesloten Raadsinformatiebrief.

6 Adviesrecht en participatie onder de Omgevingswet

Besluit:

1. Bijgevoegde raadsinformatiebrief ter kennisname aan de gemeenteraad aanbieden

7 Regiovisie Samenwerking en opdrachtgeverschap Zorg

Besluit:

De raad voorstellen om vast te stellen: de regiovisie 'Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd wonen', Regio Centraal Gelderland, 10 december 2021

8 Kleine jaarlijkse welzijnssubsidies 2022. 2

Besluit:

1. Instemmen met verstrekking van de vier in de bijlage genoemde jaarlijkse welzijnssubsidies 2022
2. Voor vijf in het voorstel genoemde welzijnssubsidies de Hardheidsclausule uit de ASV toepassen

9 Financiering activiteiten Lokaal Preventieakkoord Rheden-Rozendaal 2021

Besluit:

1. Het beschikbaar stellen van € 10.000 aan de gemeente Rheden voor de uitgevoerde activiteiten voor het Lokaal Preventieakkoord 2021

10 Sluiting openbare B&W vergadering

Raadsleden van Rheden en Rozendaal,

Naar aanleiding van het Posbank Plan D (amendement okt 2021), is grote onrust en bezorgdheid ontstaan onder de omwonenden van de N785 in Rheden en Rozendaal. Daarom is de Belangengroep N785 Veilig en Leefbaar opgericht.

Wij, als kersverse Belangengroep N785 Veilig en Leefbaar, hebben van ca.150 omwonenden verontruste reacties gekregen. (Dit nog zonder een huisaanhuis-handtekeningenactie onder de ca. 350-400 betroffen huishoudens.) Doordat de omwonenden N785 uit Rheden en Rozendaal tot nu toe nog niet betrokken zijn in het inspraaktraject Posbank, melden wij bij deze onze onrust rechtstreeks aan uw Raad, als hoogste besluitvormend orgaan in onze gemeente.

Het gaat om de verkeers-onveiligheid, geluidsoverlast en fijnstof-emissies voor de bewoners aan en rondom de N785: Beekhuizenseweg, Beukenweg, Bovenallee en Schelmseweg. Een provinciale N-weg door een dichtbebouwd woongebied met

veel uitritten, fietsende schoolkinderen en ouderen. Waar ipv 50 vaak 80km/uur gereden wordt. Al langere tijd vrezen de omwonenden voor ongelukken, vooral met de kinderen, die daar dagelijks naar 3 scholen de de sportvelden fietsen. Bewoners waarschuwen dat dit risico nu nog significant groter wordt door Plan D (amendement okt 21).

Twee belangrijke punten:

1. Het Plan D sluit in de zomer-weekenden de Rozendaalse Posbank-toegang af, maar laat, via de Beekhuizense Posbank-toegang de aantrekkelijke haarspelden open voor gemotoriseerd verkeer. Een kleiner rondje Posbank is daar zodoende dus nog mogelijk in de weekenden. Dat betekent dus, door concentratie van al het verkeer op één toegang, een aanzienlijke toename van het gemotoriseerde Posbankverkeer op de N785: Beekhuizenseweg, Beukenweg, Bovenallee en Schelmseweg. Met alle bijbehorende geluids-,stank/fijnstof-overlast en verkeersonveiligheid, voor omwonenden en ouderen en alle kinderen die de sportvelden daar gebruiken.
2. De weekendafsluiting van Plan D zal tot het Doordeweek-waterbed-effect leiden: Omdat het grote rondje Posbank in de midweek veel meer motoren uit de omgeving (avonden en thuiswerkers zo mogelijk ook overdag) gaat trekken. Nog meer herrie, milieuverontreiniging en verkeersonveiligheid, voor omwonenden, ouderen en de school- en sportende kinderen dus.

Van een werkgroep van Provincie/Gemeente/Politie hebben wij begrepen dat een fietsveilige herinrichting van de N785 onmogelijk is door de historische bomen. De toename van onveiligheid tgv meer Posbankverkeer, kan dus kennelijk ook niet opgevangen worden door verkeersveilige maatregelen op de N785.

Daarom vragen wij u namens alle 350 huishoudens, de 3 grote scholen en de sportaccomodaties rondom de N785, die hinder en dagelijks ernstige verkeersveiligheids-, geluids- en fijnstof-overlast ondervinden, om uw Plan D zodanig aan te passen dat:

1. de Beekhuizense Posbank-toegang ruim voor de aantrekkelijke haarspelden wordt afgesloten (bijvoorbeeld vanaf de parkeerplaats voormalig zwembad/hockeyvelden Beekhuizen.) Het door het college nu uitgewerkte Principeplan gaat op dit punt in de goede richting.

2. er (tenminste bij de N785) een veilige oplossing komt voor het doordeweek-waterbed tgv de weekendafsluiting Posbank, door bv snelheidshandhaving en een (avond-) afsluiting voor motoren, zoals in Lingerwaard.

Daarnaast verzoeken wij met nadruk om:
op korte termijn een verkeersveiligheidsonderzoek en maatregelen tbv de algehele dagelijkse veiligheid op de N785 (bv snelheidshandhaving), om risico's op ongelukken èn overlast actief terug te dringen.

Wij wensen u veel wijsheid bij de besluitvorming in dit uiterst complexe Posbank-proces. En wij vertrouwen erop dat u de verkeers-onveiligheid, overlast en risico`s van uw kiezers en kinderen, rondom de toch al zo onveilige N785, zult verminderen.

Met vriendelijke groet,

De Belangengroep N785 Veilig en Leefbaar,

e-mail: n785.posbank@gmail.com

RED HEUVEN
Stichting Red Heuven & De Posbank

Aan: gemeente-raadsleden van gemeente Rheden

Betreft: reactie en verzoek nav concept principe-akkoord

Bijlage: samenvattend en in beeld.

datum: 20 januari 2022

Beste raadslid,

Wij hebben het voorstel "principe-akkoord" bestudeerd wat naar de Raad is gestuurd d.d. 13 januari.

Doorberekening van het huidige principe-akkoord houdt minimaal een **verdubbeling** van de verkeersintensiteit in tijdens de weekenden dat Posbank paviljoen alleen via de (doodlopende) Schietbergseweg bereikbaar is. Er komen in totaal 650 P's richting Posbank aan de Schietbergseweg van laag naar hoog. De berekening hebben wij gecheckt bij verkeerskundigen van de gemeente Rheden en was nog niet eerder gedaan..

Deze verdubbeling in verkeersbewegingen is voor Stichting Red Heuven en de Posbank onacceptabel. Dat wordt elk weekend file rijden van 12 tot 4..

In deze brief vindt u 5 maatregelen om het principe-akkoord aan te passen om die verkeersintensiteit (en daarmee verkeersveiligheid en natuurbehoud) behapbaar te maken.
Op pagina 4 vindt u in 1 A4 een beeldend overzicht.

Graag willen wij op korte termijn een gesprek plannen met uw fractie om van gedachten te wisselen en een en ander toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

[redacted],
voorzitter Stichting Red Heuven en de Posbank
[redacted]
info@redheuven.nl

Ons advies over maatregelen in reactie op principe-plan:

1. **GEEN NIEUWE P'S RONDOM HEUVEN.** Geen nieuwe P's rondom Heuven ipv 150 P extra bij bezoekerscentrum. Hou P's rondom Heuven maximaal op de huidige 340 P's totaal.
   Waarom? In het huidige principeplan is de Schietbergseweg de enige doodlopende directe weg naar Paviljoen de Posbank en zijn er via de Schietbergseweg (650 P's totaal) meer dan 6 keer zoveel P's als Beekhuizen en De Steeg elk bereikbaar. Verkeer gaat heen en weer terug. Nieuwe berekeningen, gecheckt bij verkeerskundigen van de gemeente, tonen minimaal een **VERDUBBELING** aan van de gemiddelde verkeersintensiteit in het weekend in op de Schietbergseweg, zelfs al blijft boven alleen P Paviljoen Posbank en P Driesprong open. Wij willen juist minder verkeersbewegingen.
   Bovendien komen er in het weekend extra 150 P's beschikbaar bij het gemeentehuis en hebben we nog meer goede alternatieven genoemd in ons spreidingsplan om te parkeren aan de randen net buiten het Nationaal Park te stimuleren en moeten die snel worden uitgewerkt. Plannen van NM ("herstelplan Heuven") voor extra P's op het manege-terrein op landgoed Heuven zijn dan helemaal niet nodig.

2. **GEEN VERGUNNING VOOR NIEUWE SPEELMOGELIJKHEDEN** en speelnatuurplaatsen op landgoed Heuven, ook niet in ommuurde binnentuin van beheerkantoor Natuurmonumenten.
   Waarom? Dit trekt alleen maar meer bezoekers, niet noodzakelijkerwijs natuurliefhebbers, de horeca daar tegenover (De Ruif en de Deel) wil juist minder drukte en er zijn al meerdere speelplaatsen op Heuven. Bovendien is het niet wenselijk het grootste deel van het budget voor het Masterplan, 3,5 miljoen, voor Natuurmonumenten te reserveren voor maatregelen die alleen maar meer bezoekers trekken.

3. **RONDJES RIJDEN BLIJFT VOORLOPIG ALLEEN DOORDEWEEKS MOGELIJK**
   Oftewel: Verleng de periode naar alle weekend- en feestdagen dat er geen "rondjes Posbank" meer gereden kunnen worden het gehele jaar door en niet alleen van 1 april tot 1 november. **Mits uiteraard wat aan de verkeersintensiteit op de Schietbergseweg wordt gedaan!**
   Waarom? De eerste mooie dagen in het jaar zijn het drukst met verkeer, zeker als de fietsers en wielrenners weer komen. De huidige voorgestelde periode van 1 april tot 1 november is te kort (voor de goede orde: we willen graag dat P Paviljoen Posbank sowieso niet aan te rijden is voor auto's in het weekend, dat zorgt voor bijna helft verkeersintensiteit, zie punt 5).

4. **P DRIESPRONG VOOR VERGUNNINGHOUDERS EN MINDER VALIDEN ALLEEN OPEN DOORDEWEEKS** of in de weekenden aanrijden via Beekhuizense kant cq Rozendaalse Veld/Brandtoren.
   Waarom? P Driesprong (10 P) ligt midden in het gebied, speciaal voor minder validen oa ingericht met lummelpalen. In het huidige voorstel zou P Driesprong

alleen aangereden kunnen worden in het weekend via de Schietbergseweg waardoor de afsluiting bij Paviljoen Posbank dus niet dicht is. Dit is niet te handhaven en weer een uitzondering extra. Laat P Driesprong dicht in het weekend (en zet eventueel lummelpalen neer vlakbij P Paviljoen Posbank) of laat P Driesprong alleen via de Beekhuizense kant aanrijden. Daar is toch al een uitzonderingsweg naar de Brandtoren voor vergunninghouders.

5. **SLUIT DE SCHIETBERGSEWEG AF VANAF HET WILDROOSTER** naar Paviljoen de Posbank, in ieder geval in het weekend en op feestdagen.
   Waarom? Auto's bij paviljoen de Posbank parkeren relatief kort, er gaan op een dag dus veel auto's heen en weer. Bovendien, als Paviljoen de Posbank alleen maar via de Schietbergseweg te bereiken is, is de aantrekkingskracht groot. Gevolg is veel autobewegingen (ongeveer de helft van verkeersbewegingen gaat zal dan heen en weer terug gaan naar de Posbank) en veel onveiligheid met wielrenners en fietsers die de berg af-gaan. Daarnaast begint bij Paviljoen de Posbank het stilte-gebied met omgevingsverordening. Een bezoek met de auto aan uitkijk de Posbank is voorlopig dan nog wel mogelijk doordeweeks, met 1-richting vanaf het wildrooster op de Schietbergseweg naar Paviljoen de Posbank.

Ter info: mochten er geen amendementen worden aangenomen die de verkeersintensiteit op de Schietbergseweg en de Arnhemsestraatweg naar de Posbank en Heuven structureel verminderen, dan zijn wij voornemens procedures te starten. Na meer dan twee jaar constructief overleg hebben we er genoeg van.

RED HEUVEN
Stichting Red Heuven & De Posbank

BIJLAGE: Samenvattend en in beeld...

Via Schietbergseweg **650 P's** bereikbaar in principe-akkoord en enige doodlopende weg naar paviljoen de Posbank in weekenden van 1 /4 tot 1/11

Knelpunten Principe-akkoord

- Verkeersintensiteit verdubbelt op Schietbergseweg!!!!
- Verkeersonveiligheid hoger door veel 2-richtingsverkeer op doodlopende weg
- natuurherstel lastig door alle gereden km's het Natura 2000 gebied in.

Wat willen wij? Verkeersintensiteit moet omlaag!

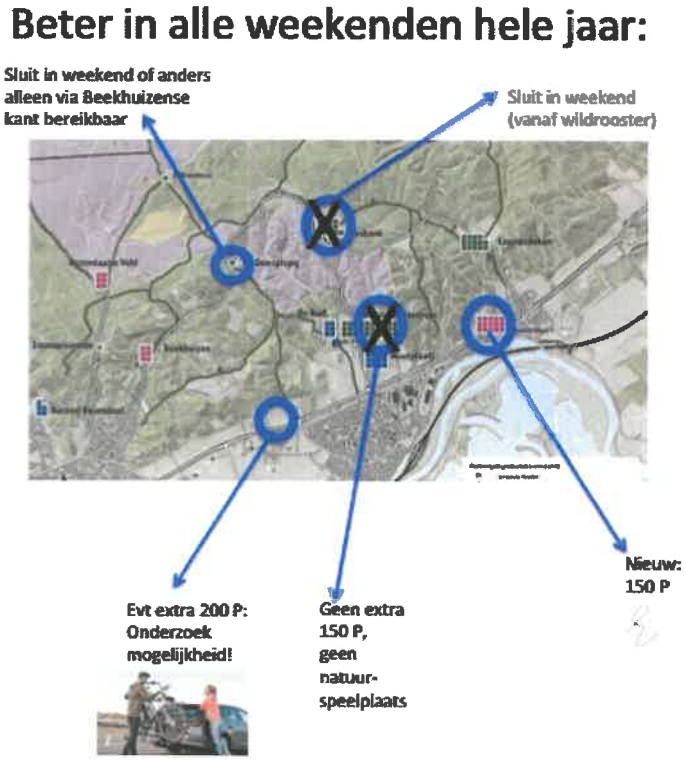
1. Geen extra P's op Heuven voor Natuurmonumenten, geen extra natuurspeelplaats.

2. Verleng periode naar hele jaar (ipv 1./4 - 1/11). Rondjes rijden bij voorkeur helemaal niet mogelijk, of anders voorlopig alleen doordeweeks.

3. Afsluiten Schietbergseweg vanaf wildrooster in weekend gehele jaar naar paviljoen de Posbank. Anders drukte niet te verantwoorden, bij korte parkeertijden boven en parkeeroptimalisatie en enige weg naar Posbank .

4. Huidige 1-richting Schietbergseweg vanaf wildrooster voorlopig aanhouden.

5. Vermijd nog meer uitzonderingen: P Driesprong dicht in weekend of anders aanrijden via Beekhuizen

Webinar Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden:

- **Terugblik op het afgelopen jaar corona en voorblik naar het komende jaar.**
- **Aandacht voor de ontwikkelingen van VGGM .**

Geachte mevrouw, meneer,

Gisteravond stond het eerste webinar gepland voor de raadsleden uit de gemeenten van Gelderland-Midden.
Helaas was door een technische fout buiten onze studio het webinar voor veel deelnemers niet of nauwelijks te volgen. Kort na de start van het webinar kwamen we hier achter en is besloten door te gaan met het webinar zodat een opname beschikbaar was na het webinar. Ook hierbij heeft de techniek ons in de steek gelaten. Super vervelend en enorm jammer.
Onze wel gemeende excuses aan de deelnemers die door dit technische probleem niet hebben kunnen deelnemen aan het webinar.

Tijdens het webinar is teruggeblikt op het afgelopen jaar corona en vooruit gekeken naar het komende jaar. Daarnaast is ook aandacht gevraagd voor de ontwikkelingen van VGGM (Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden).
Het was een goed en inhoudelijk webinar met presentaties van Anton Slofstra (Directeur Brandweer), Henk Bril (Directeur Publieke Gezondheid), Peter Breukers (coördinerend gemeente secretaris) en Kirsten Wevers (arts Maatschappij en Gezondheid). Dat alles onder leiding van Angela Vos, beleidsadviseur Publieke Gezondheid.

Vandaag is hard gewerkt om deze technische storing te verhelpen en voor zover wij kunnen overzien zijn alle problemen opgelost.

Het tweede moment van het zelfde webinar is **aanstaande maandag 31 januari. We starten om 20.00 uur en het duurt tot 21.00uur.**

Wij nodigen alle raadsleden van harte uit om aan te sluiten bij dit webinar. Ook hopen wij dat de mensen die gisteren klaar zaten voor het webinar weer aansluiten op maandag 31 januari.
Heeft u op voorhand vragen dan kunt u die stellen via webinar@vggm.nl en tijdens het webinar kunt u vragen stellen via de Whatsapp nummer 06 – 31 99 7209.

Dit webinar nemen wij op en wordt op een later tijdstip beschikbaar gesteld.

Graag ontmoeten wij u digitaal tijdens het webinar, maandag 31 januari 20.00uur
via https://vimeo.com/event/1768345
U hoeft zich hiervoor niet aan te melden.

Met vriendelijke groet
Directie VGGM

Uitnodiging
Raad op Zaterdag | online | 12 februari 2022

De eerste digitale Raad op Zaterdag van 2022 vindt plaats op 12 februari. Deze speciale editie staat helemaal in het teken van digitalisering en de informatiesamenleving. Eigenlijk is iedereen het er wel over eens dat digitalisering onze levens en samenleving ingrijpend verandert. Met tal van prominente gasten bespreken we die ochtend twee centrale vragen:

1. Waarom ontbreekt digitalisering zo vaak op de lokale politieke agenda?
2. Als we daar verandering in willen brengen, welke inzichten en instrumenten kunnen raadsleden daar dan bij inzetten?

De presentatie is in handen van Ruben Maes, Robert van Dijk (griffier in Teylingen) en Nathan Ducastel (directeur Informatiesamenleving VNG). Op de gastenlijst staan onder meer Corien Prins, voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, Linda Voortman, wethouder in Utrecht, Kathalijne Buitenweg van de Raad van State en voormalig lid Tweede Kamer en Europees Parlement en Robbert Lievense, fractievoorzitter van Leefbaar Schouwen-Duiveland.

Doelgroep
Het programma is primair bedoeld voor raadsleden, commissieleden, steunfractieleden, fractiemedewerkers, griffiers en griffiemedewerkers. Gezien het onderwerp nodigen wij dit keer ook andere geïnteresseerden in het onderwerp digitalisering uit, inclusief vertegenwoordigers van de media.

Programma
Het programma is dit keer plenair en duurt van 10.00u tot 12.00u.
Meer informatie over het programma vindt u op de website.

Deelname is gratis. Let op! Schrijf u snel in, want het aantal plaatsen is beperkt.

Aanmelden

Met vriendelijke groet,
De Vereniging Nederlandse Gemeenten en
de Nederlandse Vereniging van Raadsleden

Save the date

Bijeenkomst over mensenrechten in coalitieakkoorden

24 februari 2022

Geachte gemeentebestuurders,

Op woensdag 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Vervolgens zullen coalitieakkoorden of collegewerkprogramma's worden gemaakt, met afspraken voor de komende bestuursperiode. Een mooi moment om stil te staan bij mensenrechten. Met aandacht voor mensenrechten kunnen we politieke accentverschillen overbruggen en kunnen goede gemeenschappelijke noemers worden verwoord. Dit kan gaan over de meest uiteenlopende onderwerpen: van goed onderwijs tot wonen, van zorg tot gelijke behandeling. Welke kansen liggen hier of zijn er ook risico's? De online-themabijeenkomst van het **Platform Gemeenten en Mensenrechten** op **donderdag 24 februari 2022** vormt een uitgelezen moment om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Tijdens de bijeenkomst zullen de volgende sprekers een bijdrage leveren:

- Hans Scherpenzeel, bestuurslid Vereniging voor Griffiers en griffier in de gemeente Schiedam
- Jacqueline Kalk, directeur Centrum voor Lokaal Bestuur van de PvdA en gemeenteraadslid in Hilversum
- Judith Compagner, leidinggevende team Strategie openbaar bestuur in de provincie Overijssel, en bestuurslid Bestuurdersvereniging CDA

Wij stellen uw deelname aan de bijeenkomst zeer op prijs. Het programma en de officiële uitnodiging volgen later.

We vernemen graag of u erbij kunt zijn, door een e-mail te sturen naar platformgemeentenenmensenrechten@minbzk.nl.

Met vriendelijke groet,

Platform Gemeenten en Mensenrechten
Een samenwerking tussen het College voor de Rechten van de Mens, de VNG en het ministerie van BZK

Datum: 24 februari 2022
Tijd: 15:30-17:00 uur
Locatie: Een digitale bijeenkomst
Aanmelden: Stuur een e-mail naar platformgemeentenenmensenrechten@minbzk.nl

***Over het Platform**: het Platform Gemeenten en Mensenrechten is opgericht als een belangrijk actiepunt uit het Nationaal Actieplan Mensenrechten 2020. Het Platform bestaat uit themabijeenkomsten en een website. Op de website wisselen gemeenten ideeën uit over strategieën en plannen. Zo hoeven ze het wiel niet steeds opnieuw uit te vinden. Dit is dus hét platform als u op zoek bent naar informatie over mensenrechten op lokaal niveau, of als u uw kennis wilt delen met andere gemeenten over dit onderwerp.*

Wilt u kosteloos lid worden van de website? Mail naar:
platformgemeentenenmensenrechten@minbzk.nl

Geacht raadslid,

Afgelopen maandag hebben we u een uitnodiging gestuurd om mee te doen aan een Volkskrant-onderzoek naar het functioneren van de lokale democratie.

Honderden raadsleden hebben de vragenlijst al ingevuld en zeer interessante observaties met de redactie gedeeld. Volgens ons systeem heeft u hem nog niet (volledig) ingevuld. Wellicht heeft u hem gemist of is de mail onverhoopt in uw spam beland? We willen u graag de gelegenheid geven alsnog mee te doen.

De redactie wil het komende jaar namelijk verschillende verhalen maken met de uitkomsten, zowel cijfermatige analyses als verschillende artikelen waarin we dieper enkele thema's uitdiepen met voorbeelden uit gemeenten door het hele land. We vinden het belangrijk dat u ook uw verhaal kan delen.

We sturen u zo direct een aparte mail met een persoonlijke, beveiligde link naar de enquête. Het duurt 15 minuten om hem in te vullen.

Heeft u vragen of opmerken? Mail ons dan vooral via enquete@volkskrant.nl. Wilt u niet meedoen aan de enquête, kunt u ook een mail sturen.

Met vriendelijke groet,

verslaggever politieke redactie
verslaggever algemeen
chef dataredactie
onderzoeksjournalist
onderzoeksjournalist

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Participatie en draagvlakpeiling volgende fase Masterplan Veluwezoom

Adviseur : H. Jacobsen
Portefeuillehouder : Simon Warmerdam
Datum : 3 februari 2022

Aan de Raad

In de vergadering van 2 november 2021 heeft uw raad een amendement aangenomen waarin scenario D als basis is bestempeld voor het Masterplan Veluwezoom. Inmiddels is dit scenario uitgewerkt tot het nu voorliggende Principeplan.

Tijdens de besluitvormende vergadering van 2 november 2021 is door uw raad uitgebreid stilgestaan bij de vraag in hoeverre er draagvlak bestond voor het door het college voorgestelde scenario. Hoewel een groot deel van de klankbordgroep en de insprekers steun uitsprak voor het door het college voorgestelde scenario C, waren er ook andere geluiden. Duidelijk werd dat uw raad behoefte had aan meer inzicht in de meningen over het plan bij inwoners van de gemeente en gebruikers van het Nationaal Park. Die wens wordt meegenomen in de aanpak voor de volgende fase; de vertaling van het Principeplan in het Masterplan.

Participatie volgende fase
Ook bij de vertaling van het Principeplan naar het Masterplan zal de klankbordgroep betrokken blijven. Hoewel een aantal belangengroepen heeft aangegeven geen deel meer te willen uitmaken van de klankbordgroep, hebben de meeste belangengroepen laten weten mee te willen blijven werken aan de totstandkoming van het Masterpaln Veluwezoom. De klankbordgroep zal worden aangevuld met belangengroepen die zich hiervoor in de tussentijd hebben aangemeld. Vanuit Rozendaal hebben zich nog geen belangstellenden gemeld. Eerdere Rozendaals insprekers worden nog benaderd of zij belangstelling hebben om in een of ander vorm deel te nemen.
Bij de vertaling van het Principeplan in het Masterplan wordt er dus wederom gekozen voor een vorm van participatie in de planvorming. Het zwaartepunt van deze participatie ligt in maart van dit jaar.

Draagvlakpeiling Masterplan
Om een indruk te krijgen van de meningen over het Masterplan onder de inwoners, is het voornemen voor om een peiling uit te voeren, los van bovengenoemd participatieproces.
- Door de peiling krijgen we beter inzicht in het draagvlak voor het Masterplan onder de bewoners van Rozendaal en Rheden en de gebruikers van ons Nationaal Park.
- De peiling vindt plaats in de tweede helft van april 2022 en wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bureau.
- De peiling bestaat enerzijds uit ongeveer 250 gesprekken (op straat / fysiek) en anderzijds uit een online enquete.
- De resultaten van de peiling hebben geen invloed meer op de inhoud van het Masterplan, maar maken qua beeldvorming deel uit van de stukken voor de besluitvorming door de Raad over het Masterplan in juli 2022.
- De kosten van de peiling bedragen ongeveer € 20.000 en kunnen worden gedekt uit de reeds beschikbaar gestelde cofinanciering voor het Masterplan.

- Bij de communicatie met de inwoners over de peiling zal duidelijk worden aangegeveen dat de resultaten van de peiling geen directe invloed hebben op de formulering van het Masterplan maar wel de raden kan helpen bij de besluitvorming.

GEMEENTE ROZENDAAL

Aan de leden van de raad

Briefnr.:
Behandeld door: E. Weststeijn
Doorkiesnr:
Uw brief/kenmerk:
Bijlage(n):
Datum: 3 februari 2022

Onderwerp: Raadsinformatiebrief coronavirus nr. 28

Geachte leden van de gemeenteraad,

De coronacrisis is, ongelofelijk maar waar, al bijna twee jaar gaande. Wie had in het vroege voorjaar van 2020 ooit gedacht dat dit virus twee jaar later nog steeds ons dagelijks leven zou zo beïnvloeden. Toch lijkt er wel iets te veranderen de laatste weken, al schiet het aantal besmettingen door het dak. Op welke termijn en hoe gaan we van een pandemie naar een endemie? Hoe houdbaar en nodig is de crisisaanpak in deze fase? Kunnen de per 26 januari ingezette versoepelingen vastgehouden worden en verder verruimd? We hopen er allemaal op. Ik heb geen glazen bol en ben al vaker te optimistisch geweest, maar ik zie voorzichtig licht aan het einde van de tunnel. De vraag 'hoe verder mét corona' wordt daarbij steeds pregnanter.

Aansluitend bij deze ontwikkelingen zijn we voornemens om onze commissie- en raadsvergadering weer fysiek te laten plaatsvinden, in de raadszaal, zoals het hoort. Ook is inmiddels de uitnodiging verstuurd voor een fysiek samenzijn om het einde van deze bestuurs- en raadsperiode te markeren, op 25 februari a.s. Alles op 1.5 meter en binnen de geldende beperkingen, maar toch: ik kijk er naar uit!

Het aantal positieve testen nam de afgelopen weken zeer fors toe. De sterkste stijging in positieve testen wordt net als vorige week gezien in de leeftijdsgroepen tot en met 18 jaar: de groep kinderen en jongeren die naar school gaan. Op scholen door het hele land gaan veel groepen en klassen in quarantaine. Met de verder versoepeling van de maatregelen zal het aantal besmettingen naar ver-

wachting nog verder oplopen. Wat betreft de ziekenhuisopnames is er een omslag van daling naar stijging ingezet, maar in onze regio is de situatie nog redelijk stabiel. Nog steeds geldt: ook als de omikronvariant bij een kleiner percentage van de besmette mensen tot ernstige ziekte leidt, zal het aantal ziekenhuisopnames weer toenemen. Want hoe meer besmette mensen, hoe groter het absolute aantal mensen dat toch ernstig ziek wordt. Daarnaast zal de druk weer toenemen in de huisartsen- en thuiszorg en in de VVT omdat er patiënten zijn die niet in het ziekenhuis terechtkomen, maar toch ernstig ziek zijn en in de thuissituatie moeten worden verpleegd en behandeld. Steeds meer mensen moeten thuis uitzieken.

Tot slot neemt met het toenemende aantal positieve testen ook het aantal mensen in quarantaine of isolatie toe. Dit heeft in alle sectoren, dus ook in de zorg, forse consequenties voor de inzetbaarheid van personeel. Met een te verwachten stijging van het aantal nieuw besmette personen per dag kan dit leiden tot ontwrichting van de maatschappij.

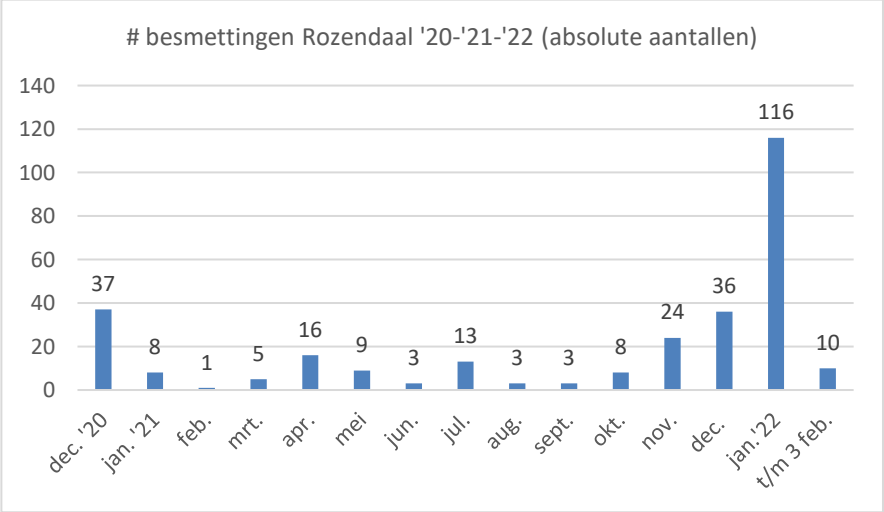
Sinds deze week geldt wederom een aangepast quarantainebeleid. Deze is verder versoepeld. Het blijft nog altijd belangrijk om de verspreiding van het virus te voorkomen. Daarom moeten we, naast het blijven benadrukken van het grote belang van vaccineren en boosteren, ook de basismaatregelen blijven benadrukken en uitdragen. Ook voor mensen die gevaccineerd zijn, ook voor mensen die inmiddels een boostervaccinatie hebben ontvangen.

In deze brief treft u de actuele cijfers en ontwikkelingen lokaal (par. 1) en regionaal (par. 2).

1. Lokale situatie

1.1 Besmettingen

In onze eigen gemeente zien we een redelijk gemiddeld verloop van het aantal besmettingen. De grafiek hiernaast toont de absolute aantallen geregistreerde besmettingen bij de GGD vanaf 1 december ’20 tot en met 3 februari ‘22. De GGD geeft aan dat de cijfers niet echt afwijken van het landelijk beeld, maar signaleert wel forse uitschieters in met name de laatste twee weken. We weten dat door ons kleine inwonertal kleine verschuivingen statistisch sterk doorwerken. Vooralsnog acht de GGD geen bijzondere maatregelen nodig. Wel werken we er nu aan om eventuele verklaringen voor de stijging in beeld te brengen, bijvoorbeeld bijzondere evenementen of clusters van besmettingen op onze scholen in kaart te brengen. We zijn daar over met de GGD in gesprek. We zien dat de meeste besmettingen zich vooral voordoen in de leeftijdscategorieën 10-19 jaar en 40-49 jaar.

1.2 Vaccineren
De vaccinatiegraad in Rozendaal voor de basisprikken is zoals bekend erg hoog, voor sommige leeftijdsgroepen zelfs dicht bij de 100%. De vaccinatiegraad voor de boosterprik blijft echter achter. Dat is een landelijk beeld, maar in Rozendaal lopen we zelfs wat vérder achter dan het landelijk gemiddelde. Reden dat de wethouder Publieke Gezondheid, Anton Logemann, en ondergetekende in *In de Roos* afgelopen vrijdag aandacht hebben gevraagd voor het belang van de boosterprik. Na een boostervaccinatie is de kans om met het coronavirus in het ziekenhuis te worden opgenomen de afgelopen weken 33 keer lager dan wanneer niet gevaccineerd en vijf keer lager dan wanneer iemand alleen de basisserie had afgerond. Voor opname op de intensive care was die kans na een booster 50 keer zo klein ten opzichte van niet gevaccineerd zijn en vier keer zo klein ten opzichte van alleen de basisserie.

2. Regionale situatie

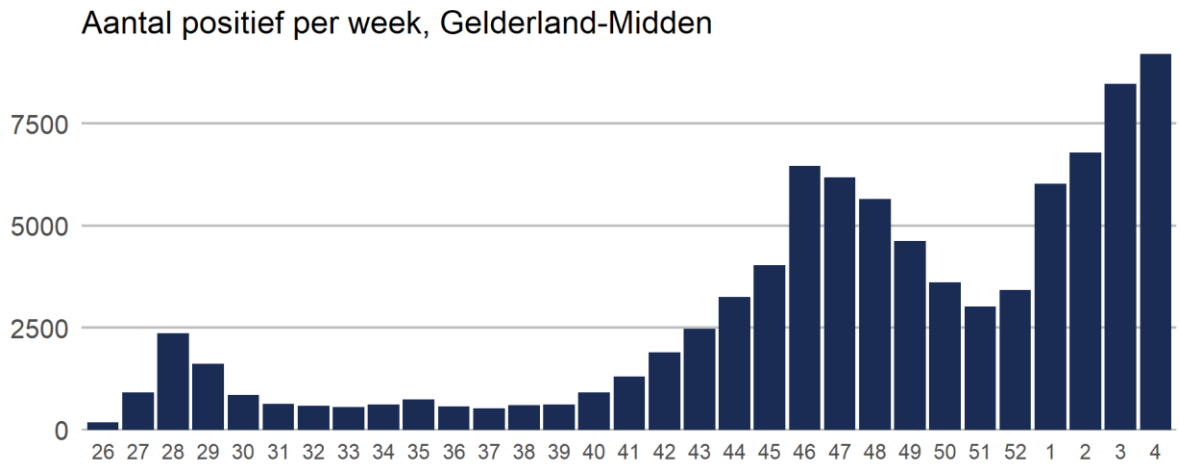
2.1 Besmettingen
Onderstaande tabel laat het *landelijk* overzicht van besmettingen, ziekenhuisopnames en overledenen van de afgelopen week zien. Afgelopen week (25 januari t/m 1 februari) is het aantal nieuwe positieve coronatesten gestegen met 45% - een week eerder steeg het aantal positieve testen al met 51%. Het aantal positieve testen per 100.000 inwoners was vorige week 2.817. Er werden meer nieuwe COVID-19 patiënten opgenomen in het ziekenhuis (11%) en sinds deze week ook meer op de intensive care (18%). Het aantal overlijdens steeg in de afgelopen week ook (8%). Belangrijk bij dit laatste is dat deze meldingen niet altijd worden doorgegeven op het moment dat ze plaatsvinden en dus schoksgewijs meetellen.

Overzicht landelijke cijfers

	Week 3	Week 2	Verschil
Nieuwe meldingen	530.015	366.120	45%
Nieuwe ziekenhuisopnames	1.056	951	11%
waarvan nieuwe IC opnames	78	66	18%
Overledenen	66	61	8%

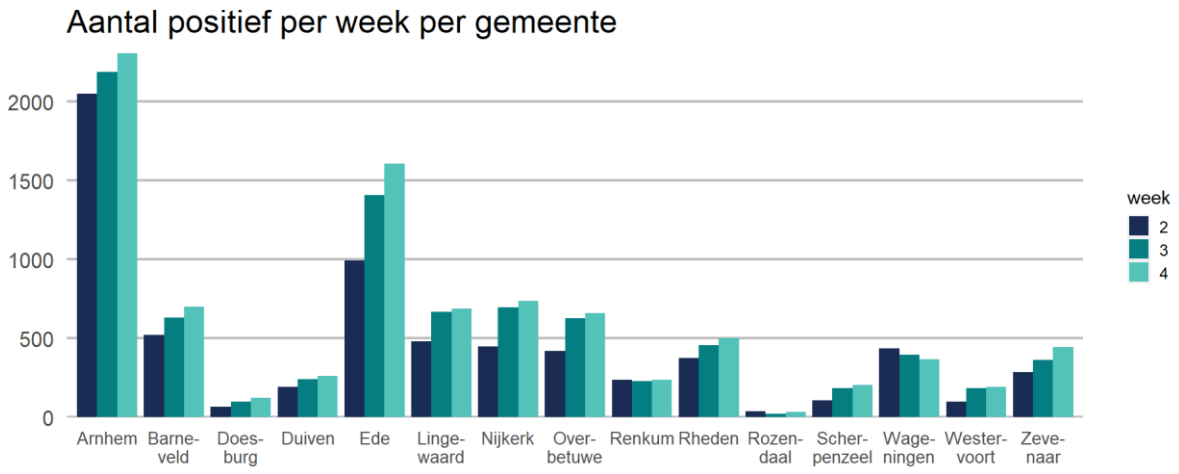
We hebben te maken met een vertraging in het doorgeven van de positieve COVID-19 meldingen van de GGD aan het RIVM. Dit heeft te maken met het hoge aantal besmettingen dat verwerkt moet worden. Dit betekent een onderrapportage van de besmettingscijfers in weken 3 en 4. Er is de afgelopen tijd gewerkt aan een oplossing waarbij het technisch mogelijk is om honderden casussen tegelijk aan het RIVM door te sturen. Op 1 februari is er in onze regio sprake van een achterstand van 24.000 meldingen. Deze worden de komende dagen versneld doorgestuurd. Het gevolg is dat we in week 5 een overrapportage zullen gaan zien.

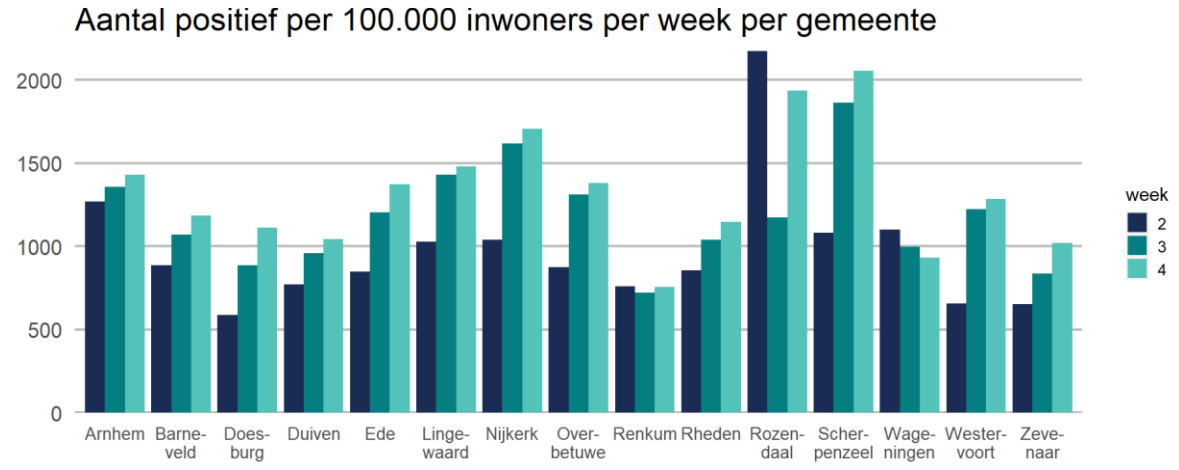
Ook in onze regio Gelderland-Midden zagen we in week 3 (17 t/m 23 januari) een toename van het aantal besmettingen: het aantal inwoners dat positief testte ten opzichte van de week 2 steeg met 25% van 6.791 naar 8.465. Zie ook onderstaande figuur. Ook hier geldt een onderrapportage van de aantallen.

Bron: RIVM

In alle gemeenten, behalve Wageningen, zien we een stijging van het aantal besmettingen. Ook in deze grafieken is er sprake van een onderrapportage.

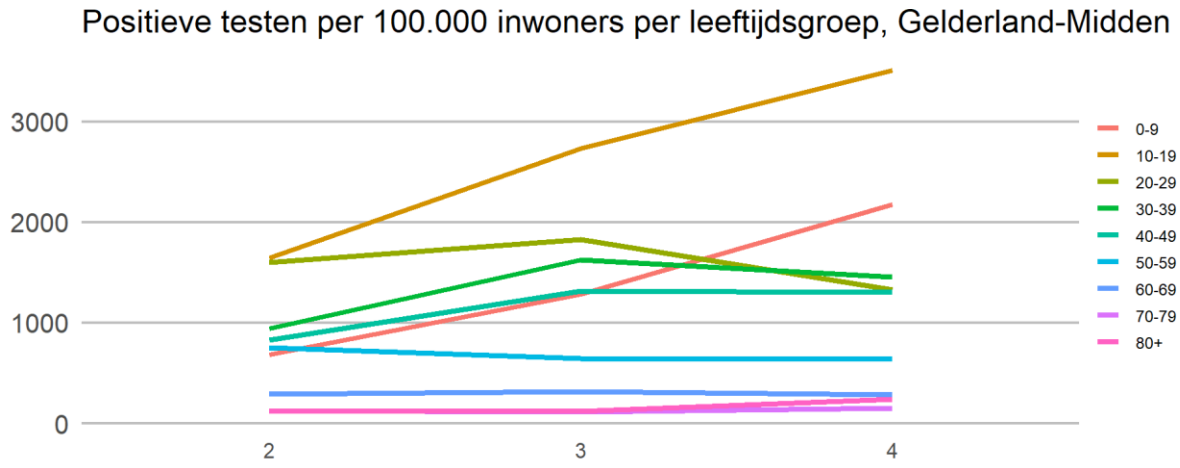

Bron: RIVM

2.2 Testen
Op dit moment is in Nederland 56,1% van de testen in de teststraten bij de GGD, positief. Onder mensen die eerst na een zelftest een PCR-test liet afnemen is dit percentage 91,1%. Onder mensen die geen zelftest deden voorafgaand aan de PCR-test was dit percentage 32,6%. Het aandeel van de mensen die voor een hertest bij de GGD kwamen is 42%. In de regio Gelderland-Midden is 52,3% van de testen bij de GGD positief in week 4. Dit betreft 23.444 testen, waarvan 44.796 positief.

In onderstaande figuur staat het verloop van de positieve testen per 100.000 inwoners per week weergegeven per leeftijdsgroep. De meeste besmettingen zien we deze week in de groep 0-9 jarigen en 10-19-jarigen. Grote stijging is vooral zichtbaar in de leeftijdsgroepen 0-9 jaar en 10-19. En ook hier hebben we te maken met achterstanden.

Bron: RIVM

2.3 Vaccineren
De vaccinatiegraad in Nederland onder 18+ is 86,2%; 58,8% is geboosterd. De vaccinatiegraad van de basisserie stijgt niet meer in Nederland en de regio Gelderland-Midden. Volgende week worden nieuwe totaalcijfers voor onze regio gepresenteerd.

Boosterprik
Tot en met 25 januari werden zo'n 303.000 boosterprikken gezet door GGD Gelderland-Midden. Naast de vaste locaties word er gevaccineerd op locatie, in instellingen en bij de niet-mobiele ouderen in de thuissituatie. De GGD wordt hierbij ondersteund en geholpen door collega's uit alle andere sectoren van VGGM, door zorgprofessionals (gepensioneerd of van andere instellingen/organisaties) en door Defensie. In week 4 zijn er 10.280 boosterprikken gezet. Sinds het einde van week 3 zien we in het hele land een daling van het aantal prikken dat werd gezet. Hier zijn verschillende verklaringen voor. De mensen die op hun booster wachtten en via de verschillende media meekregen dat hun geboortejaar aan de beurt was, hebben over het algemeen snel een afspraak gemaakt en zijn geprikt. Verder zijn in de afgelopen periode veel mensen besmet geraakt met het coronavirus. Deze mensen moeten drie maanden wachten voor ze hun boostervaccinatie kunnen halen. En mensen stellen het uit om gunstig gebruik te kunnen maken hun Corona Toegangsbewijs (CTB). Tot slot zien we dat niet iedereen die in aanmerking komt voor de boostervaccinatie deze ook daadwerkelijk

komt halen omdat ze twijfelen aan nut en noodzaak. Een lange adem blijft onverminderd belangrijk. Van de 18+ groep die de basisvaccinatie heeft is landelijk 58,8% op dit moment geboosterd.

CTB en de booster
De geldigheid van het Corona Toegangs Bewijs wordt beperkt tot 180 dagen na besmetting en 270 dagen na vaccinatie. Mensen die vóór 1 mei hun laatste prik hebben gehad (één prik van Janssen of twee van een ander goedgekeurd vaccin) hebben dus een booster nodig om nog zonder extra voorwaarden op reis te kunnen. De geldigheid van de booster is vooralsnog onbeperkt. De beperkte geldigheid hangt samen met nieuwe Europese afspraken. De GGD verwacht een eventuele toename van het aantal afspraken voor de boosterprikken te kunnen opvangen.

Vaccineren van kinderen
Kinderen van 5-11 jarigen zijn sinds twee weken in de gelegenheid om een vaccinatie te halen. We verwachten volgende week hier cijfers over te kunnen presenteren. Dit betekent dat de vaccinatielocaties in de komende periode niet worden afgebouwd. Uiteraard wordt wel steeds gekeken naar de in te zetten capaciteit op deze locaties. Vrije inloop is inmiddels op vrijwel alle locaties mogelijk. Ook het fijnmazig vaccineren gaat weer door. Met pop-up locaties in de regio brengen we de booster, maar ook de 1e en de 2e prik, zoveel mogelijk naar de mensen toe. Dit wordt uiteraard steeds afgestemd met de betreffende gemeenten.

Tot slot
De GGD in onze regio zet vol in op het testen en het fijnmazig vaccineren. Het preventieteam gaat onverminderd door met het geven van voorlichting over de basismaatregelen, het belang van testen, de 1e en 2e prik en de boostervaccinatie. We sluiten aan bij de landelijke campagne en waar nodig wordt eigen materiaal ontwikkeld en gedeeld met de gemeenten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Rozendaal,
Ester Weststeijn

Informatiebronnen
Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19
https://vng.nl
https://www.rijksoverheid.nl/actueel
https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	25-01-2022
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens, A. Logemann (wethouder), S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 18 januari 2022

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 18 januari 2022

Besluit:

Vaststellen

4 Advies structurele taakinvulling Sociaal Domein

Besluit:

1. Kennis te nemen van het externe Advies structurele taakinvulling Sociaal Domein;
2. De raad voor te stellen om:

1. Kennis te nemen van het Advies structurele taakinvulling Sociaal Domein;
2. Te kiezen voor scenario 2 “Opgavegericht” voor het Sociaal Domein, vooruitlopend op een nog te kiezen organisatiestrategie voor de hele organisatie;
3. In afwijking van het advies het jaarlijkse aanvullende budget te bepalen op € 89.000 voor de structurele taakinvulling conform scenario 2.
4. Het definitief te begroten bedrag voor dit scenario voor het jaar 2022 te verwerken in de betreffende Turap;

5. Het definitief jaarlijks te begroten bedrag voor 2023 en verder te verwerken in de Kadernota 2023.

5 Adviesrecht en participatie Omgevingswet

Besluit:

1. Kennis nemen van het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie' d.d. 25 januari 2022.
2. De raad voor te stellen om:
   • Het document 'Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie' d.d. 25 januari 2022 vast te stellen;
   • Conform dit document gebruik te maken van:
   □ zijn adviesbevoegdheid zoals bedoeld in art. 16.15a onder b Omgevingswet;
   □ zijn bevoegdheid om participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten zoals bedoeld in art. 16.55 lid 7 Omgevingswet verplicht te stellen;
   voor de categorieën:

   - woningen,
   - bedrijvigheid,
   - antenneinstallatie,
   - intensieve recreatie,
   - projecten m.b.t. energieopwekking,
   - maatschappelijke voorzieningen en sportvoorzieningen,
   - infrastructurele projecten en
   - gevoelige onderwerpen.

6 Opdrachtverstrekking Clarity Consult

Besluit:

1. Opdracht verstrekken conform bijgevoegde opdrachtbevestiging (Bijlage) aan Clarity Consult voor ondersteuning op de meest noodzakelijke aspecten van de Digitale Agenda 2021-2023 in het eerste kwartaal 2022.
2. Daartoe afwijken van de beleidsregel om bij een verplichting hoger dan € 15.000 een meervoudige uitvraag bij marktpartijen te verrichten.

3. Aan de Adviseur bedrijfsvoering opdracht geven de opdrachtbevestiging nader uit te werken in resultaatafspraken en een werkplanning en hem daartoe te mandateren.

7 Stilleggen bouwwerkzaamheden en gebruik Rosendaalselaan 30

Besluit:

1. Bekrachtigen van het stilleggen van de illegale bouwwerkzaamheden en gebruik Rosendaalselaan 30.
2. Bekrachtigen van de preventieve last onder dwangsom van € 5.000,-

8 Omgevingsvergunning vervangen en vergroten raam voorzijde woning Kraijesteijnlaan 38

Besluit:

Omgevingsvergunning te verlenen

9 Beschikbaar stellen rijkscompensatie voor sociale werkbedrijven Q3-2021 voor Scalabor B.V.

Besluit:

1. De 'rijkscompensatie voor sociale werkbedrijven Q3-2021' ad € 1.213 beschikbaar te stellen voor Scalabor B.V.

10 Borden gemeenteraadsverkiezingen

Besluit:

1. Het aantal driehoeksborden, uitsluitend voor de lokale verkiezingen, geheel vrij te laten in de periode van 1 februari tot en met 19 maart 2022.
2. Voor het overige geen andere voorwerpen in de openbare ruimte toe te staan in het kader van de verkiezingen.

11 Sluiting openbare B&W vergadering

veluweop1

Persbericht

Veluwe, 3 februari 2022

Proefprojecten betaalbaar houden Veluwse infrastructuur van start

Inwoners en gasten brengen ieder jaar miljoenen bezoekjes aan de Veluwe om er te genieten van de natuur en bezienswaardigheden. Dat kan door het uitgebreide netwerk aan paden, routes en meer. Het kost alleen steeds meer moeite om het onderhoud ervan te kunnen betalen. Uit vele gesprekken met betrokken partijen kwam een vijftal mogelijke maatregelen. Die maatregelen wil de VeluweAlliantie in de komende twee jaren uitproberen.

Het netwerk van paden, banken, routeborden, bruggetjes en meer wordt ook wel de recreatieve infrastructuur genoemd. Voor het beheer daarvan krijgt een deel van de grondeigenaren een gedeeltelijke vergoeding van de provincie. Deze moet men zelf aanvullen, maar dit lukt onvoldoende. Daarbij wordt het almaar drukker en verwachten bezoekers steeds meer kwaliteit en veiligheid.

De VeluweAlliantie bestaat uit afgevaardigden van Veluwse stakeholders. Zij heeft na onderzoek en vele gesprekken vijf proeven uitgekozen om de financiering van het beheer structureel rond te krijgen. Er wordt ook gekeken naar de bijdrage van de belanghebbenden. Inwoners, toeristen, overheden, ondernemers en grondeigenaren profiteren namelijk ieder op hun eigen manier van de recreatieve infrastructuur.

De uitgekozen proeven zijn: parkeerbijdragen bij kwetsbare of drukke natuurgebieden, betaalde vignetten voor mountainbiken en paardrijden, meer lokale samenwerking, efficiëntere uitvoering van beheer en onderhoud via het gezamenlijke Routebureau Veluwe en een apart fonds voor recreatieve infrastructuur. In 2022 en 2023 worden deze opties verder onderzocht en waar kan uitgeprobeerd.

Maatregelen worden niet zomaar ergens ingevoerd. Er wordt met belanghebbenden over gesproken. Voor diverse proeven hebben zich partijen gemeld en zijn locaties bekend. Een lijst ervan is te vinden via https://www.veluweop1.nl/project/financiering/. Geïnteresseerden kunnen zich melden om te helpen. Het doel is dat iedereen op een goede en veilige manier kan blijven genieten van de prachtige Veluwe.

Noot voor de redactie: meer informatie is te verkrijgen via projectleider Johan Kaspers, 06-13517163 of kaspers@brederodeadvies.nl.

Geachte leden van de gemeenteraad van Rheden en Rozendaal,

Bij deze bieden wij u het het manifest "Nationaal Park Veluwezoom Autoluw" aan. Een manifest dat aansluit op de uitgangspunten van principeplan "Welkom Veluwezoom" met scenario D als basis. Initiatiefnemers zijn de bewonersgroepen: Ellecoms Belang, BG De Steeg-Posbank en Belang Beekhuizen.

Met dit manifest willen wij laten zien dat we niet hoeven kiezen tussen of de natuur of de bezoekers of de omwonenden. Wij hebben kernpunten opgesteld waardoor de natuur meer rust krijgt, de bezoekers kunnen genieten van de unieke natuur in een goed bereikbaar Nationaal Park en de omwonenden wat meer rust krijgen in hun eigen omgeving.

Wij hopen dat dit manifest als basis kan dienen voor een amendement dat ondersteund wordt door de voltallige raden van Rheden en Rozendaal, door bewonersgroepen en door andere belanghebbenden.

Laten we ons samen inzetten voor een mooie toekomst voor het Nationaal Park Veluwezoom!

Met vriendelijke groet,

Ellecoms Belang

BG De Steeg-Posbank

Belang Beekhuizen

Nationaal Park Veluwezoom Autoluw

Zoals iedereen inmiddels weet, staat de natuur in het Nationaal Park onder druk door de grote hoeveelheid bezoekers. Met dit manifest willen wij, als bewonersgroepen, Natuur en Milieu Federatie Gelderland en IVN-werkgroep duurzame Veluwezoom, laten zien dat we niet hoeven kiezen tussen of de natuur of de bezoekers of de omwonenden. Hieronder staan de kernpunten beschreven waardoor de natuur meer rust krijgt, de bezoekers kunnen genieten van de unieke natuur in een goed bereikbaar Nationaal Park en de omwonenden wat meer rust krijgen in hun eigen omgeving.

Om bij te dragen aan een Masterplan Veluwezoom dat door iedereen wordt gedragen, heeft een aantal bewonersgroepen, Natuur en Milieu Federatie Gelderland en IVN-werkgroep duurzame Veluwezoom dit manifest opgesteld. Wij hopen dat alle partijen van de gemeenteraad van Rheden zich in dit manifest kunnen vinden zodat we ons met z'n allen in kunnen zetten voor een mooie toekomst voor het Nationaal Park Veluwezoom.

Kernpunten

Dit manifest heeft principeplan "Welkom Veluwezoom" als basis. Onderstaande voorstellen zijn aanvullingen/verbeteringen op dit plan.

Toegang en verkeersveiligheid

- Ouderen en mindervaliden kunnen 365 dagen per jaar met eigen vervoer naar de Paviljoen de Posbank en naar P De Driesprong via de Schietbergseweg (door middel van vergunning).
- De weekendafsluiting van NP Veluwezoom voor gemotoriseerd verkeer vindt jaarrond plaats: de beperking 1 april - 1 november vervalt.
    - Gemeten over meerdere jaren blijkt uit cijfers dat de drukte in het Nationaal Park jaarrond plaatsvindt.
- De weekendafsluiting van NP Veluwezoom voor gemotoriseerd verkeer is op drie dagen: vrijdag, zaterdag en zondag.
    - Het Nationaal Park is nog steeds op de meeste dagen van de week volledig toegankelijk voor iedereen.
    - Drie dagen weekendafsluiting geeft wat meer rust voor bezoekers, bewoners en natuur.
- In de maanden juli en augustus geldt afsluiting voor gemotoriseerd verkeer gedurende de gehele periode (maandag tot en met zondag).
    - In deze periode is het aantal fietsers (met name gezinnen en ouderen) zeer groot.
    - Ongevallen ontstaan eerder als de snelheid van voertuigen veel afwijkt (bijv. auto - fiets).
- Het Nationaal Park is alle dagen gesloten voor gemotoriseerd verkeer van 19.00 uur – 07.00 uur. De slagbomen zijn dan dicht.
    - Duidelijker voor bezoekers dan de huidige zonsondergang-zonsopkomstregel
    - Vermindert geluids- en verkeersoverlast voor de bewoners in de avonduren.
    - Lagere kosten voor handhaving (nu begroot: 20.000 euro per jaar)
    - Rust voor het wild in de avond- en vroege ochtenduren

Verkeer, spreiding en omwonenden

- Maak alle parkeerplaatsen betaald of maak alle parkeerplaatsen gratis.
    - Als op alle parkeerplaatsen dezelfde regels gelden, verdwijnt de aanzuigende werking van de gratis parkeerplaatsen.
- PRIS-systeem: verkeer komend van de A12 en A50 rijdt via het Velperbroekcircuit en de A348 richting NP Veluwezoom (voorkeursroute). Niet via de N785, Zutphensestraatweg en Arnhemsestraatweg.
    - Verkeersoverlast voor omwonenden N785, Zutphensestraatweg en Arnhemsestraatweg vermindert.
- Maak de ‘kleine ring” (blz. 6) iets groter en neem ook de stations Dieren (P+R) en Velp mee.
    - Stimuleer gebruik van openbaar vervoer.
    - Spreiding is belangrijk voor bezoekers en natuur.
    - Beide stations zijn op loopafstand van het Nationaal Park Veluwezoom:
        - Station Velp – Ossendaal: 15 minuten.
        - Station Dieren - Lange Juffer/Oostlaan: 15-20 minuten.
- Volledige compensatie voor de verkeerslast van de verkeersstromen van de aan- en afvoerwegen via de snelweg A348 en de N348/Ellecomsedijk voor de bewoners met name aan de oostkant van Ellecom.
- In het Masterplan Veluwezoom moet nadrukkelijk aan de orde komen hoe de parkeeroverlast in de wijken zal worden aangepakt.

Meten

- Bepaal samen met omwonenden van het Nationaal Park de meetcriteria voor het verkeer (wat, wanneer, hoe lang, hoe en waar), doe een nulmeting op deze criteria en stel van tevoren vast wat de gewenste doelen zijn op het evaluatiemoment over 2 jaar.
- Vooruitgang/achteruitgang van de natuur is niet te meten in twee jaar: geef expert(s) (WUR) opdracht om binnen 2 jaar met een rapport te komen over de verwachte achteruitgang/vooruitgang van de natuur op basis van de genomen maatregelen en beslis op basis van dit rapport of de maatregelen gehandhaafd kunnen worden/opgeschroefd moeten worden.

Natuur

Het principeplan “Welkom Veluwezoom” begint met de onderwerpen ‘behoud en verbetering natuurkwaliteit en natuurbeleving’. Echter, maatregelen voor natuurontwikkeling komen in het principeplan nauwelijks aan de orde. Veel van de hierboven genoemde maatregelen helpen de natuur in het Nationaal Park. Hierdoor krijgt ook de natuur een belangrijke plek in het Masterplan Veluwezoom.

Dit manifest wordt u aangeboden door

- Belang Beekhuizen
- Ellecoms Belang
- BG De Steeg – Posbank
- Natuur en Milieu Federatie Gelderland
- Rhedens Dorpsbelang
- IVN-werkgroep duurzame Veluwezoom

Geachte raad,

In december hebben wij u geïnformeerd over de Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025. Hiermee hebben we voor een periode van drie jaar nieuwe afspraken gemaakt voor de werkplekken van de Rozendaalse Sociale Werkvoorziening (SW)-medewerkers bij of via Scalabor. Nieuw in deze afspraken is de bijdrage die Scalabor van gemeenten krijgt voor de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers.

Een belangrijke notie bij de afspraken was dat Scalabor in de berekeningen ervan uit is gegaan dat alle gemeenten het werkgeverschap Wsw bij Scalabor continueren. Wanneer er gemeenten zijn die hun SW-medewerkers vanaf 2023 niet bij of via Scalabor laten werken, heeft dat een effect op het tarief en is (voor de andere gemeenten) een nieuwe berekening aan de orde.

Op Westervoort na hebben alle gemeenten ingestemd met de regeling. De raad van Westervoort heeft op maandag 20 december aangegeven dat ze het van belang vinden dat hun SW'ers hun werkplek bij Scalabor houden en daarom met Scalabor verder willen. De wethouder mag de opslag van € 174k echter niet betalen (zie bijgaande brief voor een toelichting over de oorzaak van deze opslag). Dit besluit heeft dus gevolgen voor de bijdragen van de regiogemeenten. De wethouder van Westervoort heeft ons gevraagd of de regiogemeenten kunnen en willen instemmen met het feit dat zij de €174k niet betalen.

Op 19 januari jl. is een extra Bestuurscommissie WgSW ingelast, waarin de wethouder van Westervoort de ontstane situatie heeft toegelicht en waarin de regiogemeenten een collectief standpunt hebben bepaald. Deze luidt dat zij principieel en financieel niet accepteren dat Westervoort de verantwoordelijkheid bij de regiogemeenten neerlegt om te zorgen dat SW'ers van Westervoort hun werkplek bij Scalabor behouden. Met bijgaande brief maken de 8 gemeenten aan het college en de raad van Westervoort hun standpunt kenbaar.

Financiële consequenties van besluit Westervoort
De opslag van € 174k was al wel verrekend in de bedragen zoals die in de Regeling Uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025 zijn opgenomen. Het besluit van Westervoort heeft dus financiële consequenties voor de bijdragen van de overige gemeenten.

In het belang van de regionale samenwerking, maar veel meer nog in het belang van de SW'ers van Westervoort, roepen de 8 gemeenten Westervoort op terug te komen op hun eerdere besluit en te zorgen voor rust en zekerheid voor de mensen waar het om gaat. Gezien het feit dat de huidige afspraken ten aanzien van het uitvoerend SW-werkgeverschap eind 2022 aflopen en juist deze groep kwetsbare inwoners gebaat is bij zekerheid, hebben de 8 gemeenten aangedrongen op een snelle reactie.

Wij wachten de reactie van de gemeente Westervoort af en hopen dat zij gehoor geeft aan onze oproep terug te komen op haar eerdere besluit.

Rheden, 25 januari 2022

Geacht college en raad van de gemeente Westervoort,

Op 23 december ontvingen wij het bericht dat in de Raadsvergadering van maandag 20 december 2021 de Raad van Westervoort door middel van een motie het college heeft opgedragen niet in te stemmen met het voorstel voor de aanpassing van de regeling behorende bij het ‘Aanwijzingsbesluit Uitvoering Wsw door Scalabor B.V.’. Met uw besluit legt u in onze ogen de verantwoordelijkheid bij onze gemeenten om te zorgen dat uw SW’ers hun werkplek bij Scalabor behouden. Met deze brief maken wij u kenbaar dat wij dit niet accepteren en wat de redenen hiervan zijn.

Aanpassing Regeling uitvoering Wsw door onvermijdelijke kosten
Sinds 2018 voert Scalabor B.V. naar tevredenheid de Wsw-taken uit voor ruim 2.000 mensen in de regio Midden-Gelderland met een SW-indicatie. De gemeenten hechten belang aan voortzetting van het contract onder de huidige condities. Zij legden Scalabor daarom begin 2021 de vraag voor of zij bereid was het uitvoerend werkgeverschap ook na 2022 te continueren en voor welke periode. Scalabor berichtte hierop aan de gemeenten dat vanaf het jaar 2023 het materieel werkgeverschap voor de SW niet langer volgens de huidige financiële afspraken ‘om niet’ kan worden uitgevoerd. Omdat het bij de overname van Presikhaaf Bedrijven in 2018 vooral belangrijk was het proces zo soepel mogelijk te laten lopen om alle medewerkers op een goede manier bij Scalabor onder te brengen en omdat Scalabor op dat moment nog geen goed inzicht kon bieden in de (begeleidings)kosten per SW’er, is deze ‘om niet’ afspraak gemaakt. Scalabor financiert hierbij met de huidige opbrengst van de SW-medewerkers de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers. De huidige kosten voor gemeenten bestaan dus uit de loonkosten en de kosten die samenhangen met het formeel werkgeverschap dat is belegd bij de MGR. Dat zijn de kosten voor de MGR plus de kosten voor de personeels- en salarisadministratie.

De afbouw van de SW en de financiële consequenties die daarmee gepaard gaan, vormen een landelijk (financieel) vraagstuk, waar alle gemeenten mee te maken hebben. Brancheorganisatie Cedris constateerde al eerder een ouder wordende populatie met minder productiviteit en een hoger ziekteverzuim, die daarom meer aangewezen is op relatief duurdere werksoorten. Ook Scalabor ondervindt de gevolgen van deze afbouw. Dit betekent dat Scalabor rekening moet houden met onvermijdelijke, oplopende kosten door onder andere hoger ziekteverzuim, afnemende productiviteit en extra begeleidingskosten. Daarom ziet zij zich genoodzaakt om vanaf 2023 gemeenten om een financiële bijdrage te vragen, zodat zij de ouder wordende doelgroep op een goede wijze kunnen blijven ondersteunen. Om die reden heeft Scalabor een aangepast voorstel gedaan aan de gemeenten voor verlenging van het huidige aanwijsbesluit en de onderliggende regeling voor de periode 2023-2025. In dat voorstel werd voor alle deelnemende gemeenten een gelijke vergoeding gevraagd.

Prijstelling
Wij zien de landelijke trend en de gevolgen die daarmee gepaard gaan en begrijpen dat Scalabor zich genoodzaakt ziet om vanaf 2023 per SW’er (fte) een bijdrage te vragen. En dat het hier om onvermijdelijke kosten gaat. De prijsstelling in het voorstel van Scalabor is op initiatief van de gemeenten in augustus door een extern bureau (Iroko) getoetst. Iroko concludeerde dat een goede vergelijking met andere SW-bedrijven lastig te maken is, maar zag geen aanleiding om het voorstel ‘irreëel’ of als ‘niet marktconform’ te kwalificeren. Wel deed zij de suggestie om met Scalabor in

gesprek te gaan over een aantal specifiek benoemde onderdelen om tot aanpassing te komen van de prijs en de prijsberekening. Een stuurgroep bestaande uit een aantal leden van de bestuurscommissie WgSW heeft dat in oktober gedaan met een positieve uitkomst in de vergadering van de bestuurscommissie WgSW van 21 oktober. Het volgende werd overeengekomen:

- *Inzet resterende coronacompensatiegelden 2020*

Omdat bleek dat niet alle middelen die aan Scalabor zijn overgemaakt nodig waren om de omzetverliezen te dekken, is met Scalabor overeengekomen om de resterende middelen als 'korting' in te zetten op het tarief voor 2023-2025. Net als veel reguliere bedrijven ondervonden ook SW-bedrijven in 2020 (financiële) consequenties van corona. Anders dan reguliere bedrijven konden SW-bedrijven geen gebruik maken van de reguliere regelingen die het Rijk daarvoor openstelde. Om die reden is er na pleidooi van SW-bedrijven voor hen landelijk een aangepaste regeling getroffen, die de omzetverliezen moest compenseren. Deze middelen werden via de gemeenten uitgekeerd. Wij allen hebben vanuit onze gemeenten deze middelen beschikbaar gesteld aan Scalabor, omdat wij van mening zijn dat deze ook voor dit doel zijn verstrekt. Westervoort zag daar, om bij u beter bekende redenen, vanaf ondanks eerder gemaakte bestuurlijke afspraken. Om Westervoort mee te laten delen in de 'korting' leek het voor alle partijen vanzelfsprekend dat ook Westervoort alsnog de eerder ontvangen coronacompensatiegelden hiervoor zou inzetten. Daarmee zou immers voor iedereen de prijsstelling gelijk worden en zou er weer een 'gelijk speelveld' ontstaan. De 'korting' is verwerkt in de bedragen zoals deze staan vermeld in de Regeling Uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025.

Daarnaast zijn afspraken gemaakt over mogelijke verlaging van SW-kosten door gemeenten de aangekondigde compensatiegelden SW voor de eerste twee kwartalen 2021 niet direct aan Scalabor te laten overmaken, maar in hun gemeentelijke begroting te verwerken. Daarbij het doel van deze compensatie niet uit het oog verliezend en in te zetten voor tekorten op de SW-kosten. Tevens is verlaging van de kosten nog mogelijk door afname van arbeidsontwikkeltrajecten bij of via Scalabor en is afgesproken dat de daadwerkelijke bijdrage nog kan wijzigen door een bijstelling van de daadwerkelijke SW-uitstroom.

Gevolgen van uw besluit

De gekozen oplossingen brachten voor alle partijen een positieve uitkomst. Wij zijn dan ook zeer verbaasd over het besluit van Westervoort om niet in te stemmen met de Regeling Uitvoering Wsw 2023-2025. In de eerste plaats omdat we ons ernstig zorgen maken over de gevolgen daarvan voor de SW-medewerkers uit Westervoort die nu werkzaam zijn bij Scalabor. Maar ook omdat de prijs die nodig is per SW'er berekend èn gevalideerd is en tevens aan uw wens voldoet eenzelfde bijdrage te betalen als de regio-gemeenten.

In onze optiek geeft u defacto geen akkoord op het voorstel van Scalabor en brengt u daarmee het werk van een grote groep SW-medewerkers in gevaar. Uw besluit maakt dat volgens de afgesproken voorwaarden Scalabor ons een nieuw prijsvoorstel moet doen, waardoor u ons feitelijk vraagt het bedrag te betalen dat u weigert in te zetten voor het doel waarvoor het is bestemd. Wij zijn niet bereid dit voor onze rekening te nemen. Uw besluit heeft een dermate prijsopdrijvend effect dat wij aan onze gemeenteraden niet kunnen en willen verantwoorden.
Hoezeer de positie van uw SW'ers ons ook aan het hart gaat, zijn wij van mening dat u als college en raad zelf als eerste verantwoordelijkheid dient te nemen voor uw mensen en de kosten daarvan niet bij uw partners in de regio kan en mag neerleggen.

In het belang van de regionale samenwerking, maar veel meer nog in het belang van uw eigen SW'ers, roepen wij u op terug te komen op uw eerdere besluit en te zorgen voor rust en zekerheid voor de mensen waar het om gaat. Gezien het feit dat de huidige afspraken ten aanzien van het uitvoerend SW-werkgeverschap eind 2022 aflopen en juist deze groep kwetsbare inwoners gebaat is bij zekerheid, dringen wij aan op een snelle reactie.

Namens de colleges van:
Gemeente Arnhem, M. Louwers
Gemeente Doesburg, A. Boone
Gemeente Duiven, I.Knuiman
Gemeente Lingewaard, A.Slob
Gemeente Overbetuwe, D.Horsthuis-Tangelder
Gemeente Rozendaal, A. Logemann
Gemeente Zevenaar, B.Elfrink

R. Haverkamp
Gemeente Rheden

Gemeenteraad van Leeuwarden
Hofplein 38
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. Minister Kuipers
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Onderwerp Aangenomen motie: Behoud kinderhartchirurgie UMCG
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Sector Griffie
Team Griffie, 058-233 2372
Bijlagen Motie
Datum 31 januari 2022

Geachte heer Kuipers,

E-mail gemeente@leeuwarden.nl
www.leeuwarden.nl

In de raadsvergadering van 26 januari 2022 heeft de gemeenteraad van Leeuwarden de motie "behoud kinderhartchirurgie UMCG" aangenomen.

Conform de oproep in de motie dringen wij er op aan, in het belang van de beschikbaarheid van cruciale zorg in Noord-Nederland, terug te komen op uw voorgenomen besluit de afdeling kinderhartchirurgie in het UMCG te sluiten.

Hoogachtend,

Voorzitter
S. van Haersma Buma

Griffier
F. van der Heide

Motie buiten de orde: Behoud kinderhartchirurgie UMCG

De raad van de gemeente Leeuwarden in vergadering bijeen op 26 januari 2022

Constaterende en overwegende dat:

- De beslissing om de afdeling in het UMCG te sluiten leidt in het Noorden tot grote zorgen *en ook voor de burgers van Leeuwarden.*
- De bereikbaarheid van essentiële zorg voor de doelgroep hartpatiënten in het Noorden ernstig in gevaar komt.
- Essentiele zorg bereikbaar moet zijn voor iedereen in ons land.
- De grote afstand voor ouders enorme belasting oplevert, waar de verondersteldе voordelen, die al twijfelachtig zijn volgens het CPB, niet opwegen
- Met deze beslissing essentiële zorg voor hartpatiënten uit het Noorden onvoldoende bereikbaar is.
- Complexe hartproblemen voor kinderen vergen naast chirurgie ook een kwalitatief hoogstaande IC-omgeving. De beschikbaarheid van voldoende opgeleid personeel op algemene IC's is al een grote opgave gebleken tijdens de coronacrisis.
- De kans dat de netto beschikbaarheid zal afnemen groot is en personeel uit Groningen grotendeels niet beschikbaar zal komen op de andere locaties.
- Met het verwijderen van deze afdeling wordt er tevens een gat geslagen in een enorme kennisopbouw en decennialange investering in kwaliteitszorg in het Noorden.
- De petitie tegen de sluiting door ruim 259.000 bezorgde inwoners is ondertekend.
- Deskundigen hebben zich uitgesproken tegen de sluiting.

Raad van Leeuwarden spreekt uit:

Haar steun voor het behoud van de kinderhartchirurgie UMCG.

Verzoekt het College:

- In het belang van de beschikbaarheid van cruciale zorg in Noord-Nederland bij het kabinet aan te dringen om terug te komen op het voorgenomen besluit en om de afdeling kinderhartchirurgie in het UMCG open te zullen houden.
- Deze motie te delen met alle gemeenteraden in de drie Noordelijke provincie.

PvdA	FNP	GroenLinks Leeuwarden
Mirka Antolovic	Lyda Veldstra	Femke Molenaar
VVD	CDA	CU
Marcel Visser	Fokelien van der Meulen	Carlijn Niesink
Lijst 058	D66	
Otto van der Galiën	Julie Bruijnincx	

Aanvaard Unanieem

M 2

Motie: borstonderzoek vrouwen

De gemeenteraad van de gemeente Putten in vergadering bij elkaar op donderdag 4 november 2021

Constaterende dat:

- de staatssecretaris voor Volksgezondheid heeft besloten het tijdsinterval voor het periodiek borstonderzoek voor vrouwen tijdelijk te verlengen van tweejaarlijks naar driejaarlijks
- als reden hiervoor is vermeld dat het momenteel en voor de komende 3 jaar niet mogelijk is landelijk consequent aan de termijn van twee jaar te voldoen
- Het hier weliswaar gaat om landelijk beleid, maar dat ook de raden als primaire volksvertegenwoordiging op het terrein van volksgezondheid een belangrijke signaalfunctie hebben

Overwegende dat:

- deze maatregel op korte en langere termijn leidt tot verslechtering van deze uiterst belangrijke preventieve voorziening
- ongeveer 1 miljoen vrouwen vanaf vijftig jaar in Nederland van deze preventieve voorziening gebruik maken
- in Nederland krijgt 1 op de 7 vrouwen borstkanker. Het bevolkingsonderzoek is bedoeld om borstkanker zo vroeg mogelijk te ontdekken. De kans op een succesvolle behandeling is dan groter en ook is vaak een minder ingrijpende behandeling nodig
- de genomen maatregel ongewenst en onverantwoord is en moet worden herzien en weer tweejaarlijks moet worden uitgevoerd
- door dit bevolkingsonderzoek circa 50% van de nieuwe diagnoses bij vrouwen van 50 t/m 75 jaar wordt ontdekt
- dit signaal vanuit de volksvertegenwoordigingen in ons land zo breed mogelijk moet worden overgebracht aan de staatssecretaris

Roept het college op:

- om bij de demissionaire staatssecretaris kenbaar te maken dat wij van mening zijn dat de genomen maatregel ongewenst en onverantwoord is en dat wij er op aandringen de maatregel in te trekken
- deze motie bij gemeenteraden in Nederland en de leden van de Tweede Kamer bekend te maken

Wij Putten

gemeente
putten

Fontanusplein 1
Postbus 400
3880 AK Putten
T (0341) 359 611
F (0341) 359 659
E info@putten.nl
www.putten.nl

IBAN NL12 ABNA 0446 4882 40
KvK 08216960

Ministerie van VWS
Zijne Excellentie M. van Ooijen
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Zaaknummer: 1375670

Behandelend ambtenaar	G.J. van Leeuwen
Telefoonnummer	(0341) 123 456
Afdeling	Samenleving Beleid
Onderwerp	motie borstonderzoek vrouwen - raad gemeente Putten

Documentnummer: 1376689

Verzonden: 2 februari 2022

Hooggeachte heer Van Ooijen,

Putten, 1 februari 2022

Op 2 november 2021 heeft de gemeenteraad van de gemeente Putten unaniem een motie aangenomen. De aangenomen motie gaat over het besluit om de interval voor borstonderzoek bij vrouwen tijdelijk te verlengen naar drie jaar.

De gemeenteraad roept unaniem op tot een tweejaarlijkse uitnodigingsinterval
De gemeenteraad is unaniem van mening dat een tweejaarlijkse interval voor bevolkinsgsonderzoek borstkanker wenselijk is. En daarmee de tijdelijke maatregel teruggedraaid dient te worden.

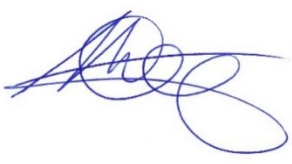
Tevens worden de vaste kamercommissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de gemeenteraden in Nederland op de hoogte gesteld van deze motie.

Voor vragen of meer informatie kunt u contact opnemen met Gert-Jan van Leeuwen via het e-mailadres gjvleeuwen@putten.nl of op het telefoonnummer (0341) 359 611.

Hiermee hopen we u voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Putten,

mr. F.E. Contant,
secretaris

H. A. Lambooij,
burgemeester

Bijlage: motie borstonderzoek vrouwen – raad gemeente Putten

1. Hierbij zend ik u mijn bijdrage van 21 januari 2022 in het kader van het jaarlijkse consultatieproces dat de Europese Commissie sinds 2020 houdt om de kwaliteit van de rechtsorde van de EU-lidstaten in kaart te brengen. Graag wil ik u verzoeken deze stukken ter kennisneming toe te voegen aan de stukken voor de (eerst)volgende raadsvergadering via ibabs.

2. In mijn bijdrage ga ik in op de crisis in de Nederlandse rechtsstaat (zie ook Rapport Venetië Commissie d.d. 18 oktober 2021). Deze kan (grotendeels) worden verklaard door structurele weeffouten op systeemniveau en door de bestuurscultuur, maar laat zich juist voelen op gemeentelijk niveau, in individuele dossiers in de uitvoeringspraktijk van die systemen. Dit is m.i. vooral zichtbaar in de jeugdzorg.

3. Deze brief zend ik u dan ook mede in het belang van de meer dan 1.500 gedwongen afgestane/geadopteerde kinderen sinds 1956, meer dan 42.000 uit huis geplaatste kinderen (95.000 volgens de regering als wij de 'drang' trajecten in het zogenaamde 'vrijwillig' kader meerekenen) en 450.000 kinderen onder Staatstoezicht (mogelijk 900.000 indien ook hier kinderen via het 'vrijwillige' kader zijn geplaatst), 3.000 kinderen die al jaren in gesloten inrichtingen verblijven (jeugdgevangenissen), veelal zonder dat zij enig strafbaar feit hebben gepleegd, 2.500 verdwenen asielkinderen, 70.000 kinderen die slachtoffer zijn geworden van het Kinderopvangtoeslagschandaal, slachtoffers van satanisch ritueel misbruik en/of andere slachtoffers, hun ouders en verdere familie en dierbaren.

4. Als bijlage bij de brief aan Europa treft u aan mijn brief van 14 januari 2022 aan de Verenigde Naties. In Geneve, Zwitersland, wordt op dit moment de vergadering gehouden van de CRC van de Verenigde Naties - Convention on the Rights of the Child, 89th Session (17 Jan 2022 - 11 Feb 2022), over Kroatië, Cuba, Cyprus, Djibouti, Griekenland, Kiribati, Madagascar, Nederland en Somalië. Meerdere (verdraaide) NGO's en overheidsinstanties hebben de VN desgevraagd van informatie voorzien over de situatie van kinderrechten. Alleen al de Nederlandse jeugdzorg telde 109 organisaties en stakeholders als ondertekenaars (Kinderrechtencollectief). Geen van hen heeft de (aard en de omvang van de) misstanden en mensenrechtenschendingen binnen de Nederlandse jeugdzorg transparant gemaakt.

5. Ik stel het op prijs indien:
   a. u de goede ontvangst van deze brief met bijlagen wilt bevestigen;
   b. u mij wilt informeren over de verdere behandeling in de gemeente;
   c. ik individuele of collectieve reacties mag ontvangen vanuit het college van B&W en/of de gemeenteraad en/of de fracties;

6. Omwille van de transparantie vermeld ik dat ik kandidaat gemeenteraadslid ben voor de ChristenUnie Amstelveen op plaats 3 van de lijst. Net als Amstelveen, zal ook uw gemeente aan de laatste vergaderronde voor de verkiezingen bezig zijn, en eisen de lokale verkiezingscampagnes veel aandacht op. Daardoor zullen deze stukken mogelijk onvoldoende aandacht krijgen. Daarom wijs ik in mijn brief op het belang van deze stukken en onderbouw ik dit (misdaden tegen de menselijkheid).

7. Ik verheug mij erop om in de nabije toekomst vanuit de nieuwe rol, samen met gemeenteraadsleden uit het hele land, te werken aan herstel van het vertrouwen in het openbaar bestuur, herstel van de democratische rechtsstaat, bescherming van de menselijke waardigheid en mensenrechten. Wij zijn het aan onze kinderen en kleinkinderen verplicht de misstanden en het ongekende onrecht zonder verder uitstel te beëindigen.

8. Mochten er nog vragen zijn of u wenst een verdere toelichting, dan ben ik daartoe bereid. Uiteraard heb ik er geen bezwaar tegen indien u mijn gegevens verder deelt of deze brief met bijlagen verder wilt verspreiden. Integendeel.

9. Voor meer informatie verwijs ik u naar de bijgesloten stukken. Graag van u vernemend.

Kind regards/met vriendelijke groet,

NAKAD LAW

YOUR PARTNER IN JUSTICE

human rights advocate/burgerrechtenactiviste

NAKAD LAW
YOUR PARTNER IN JUSTICE

WOLFERT VAN BORSSELENWEG 119
NL – 1181 PJ AMSTELVEEN

M: +31 (0)6 46 22 42 52
E: henriette@nakadlaw.nl
W: www.nakadlaw.nl

Aan:
De President van de Europese Commissie
Mw. U. von der Leyen
Per e-mail: *ec-president-vdl@ec.europa.eu*
rule-of-law-network@ec.europa.eu

De President van het Europese Parlement
Mw. R. Metsola
Per e-mail: roberta.metsola@europarl.europa.eu

De President van de Europese Raad
De heer C. Michel
Per e-mail: press.president@consilium.europa.eu
Simonetta.Cook@consilium.europa.eu

Cc:
F4F, Fit for Future platform
Per e-mail: *SG-F4F@ec.europa.eu*

Directorate C: Grondrechten en rechtstaat
Unit C.2: Beleid Grondrechten
T.a.v. mw. Georgia Georgiadou
Vervangend Hoofd van de Unit
Per mail: *JUST-C2-CHARTE@ec.europa.eu*

"When will our consciences grow so tender that we will act to prevent human misery rather than avenge it?"

~Eleanor Roosevelt

Uw referentie: Targeted stakeholders consultation Rule of Law Report NL 2022

Amstelveen, 21 januari 2022

Geachte mevrouw Von der Leyen en mevrouw Metsola, geachte heer Michel,

1. Op 24 januari 2022 eindigt de periode waarin stakeholders hun input kunnen geven over de stand van de Nederlandse rechtsstaat.[1] In de afgelopen twee jaar heb ik u van tijd tot tijd al geïnformeerd. Vandaag zend ik u een formele bijdrage in uw consultatieproces. Graag verzoek ik u de eerdere reeds verzonden informatie als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

[1] https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2022-rule-law-report_en

Achtergrond en doel consultatie

2. Blijkens de informatie verzoekt de Commissie belanghebbenden om via deze gerichte raadpleging schriftelijke bijdragen aan het verslag te leveren. Het doel is de beoordeling van de Commissie te voeden met feitelijke informatie over de ontwikkelingen ter plaatse in de lidstaten. Uw Doeldoelorganisaties zijn organisaties die zich bezighouden met kwesties in verband met de rechtsstaat, met name in verband met rechtsstelsels, corruptie, pluralisme in de media en checks and balances, zoals a) Europese netwerken en verenigingen b) NGO's/maatschappelijke organisaties c) nationale verenigingen (bijv. rechtersverenigingen, journalistenfederaties, enz.) d) andere relevante belanghebbenden.

3. Ik verzoek u mijn bijdrage aan te merken als een bijdrage onder d): andere relevante belanghebbenden.

   "Our goal today must be to act on young people's concerns. This is what we are doing in Europe. I want 2022 to be the European Year of Youth. To honour, support and engage with young people: To make them central to all European Union policies – social, digital, or climate."
   "This year we presented the EU Strategy on the Rights of the Child: To protect, promote and fulfil basic rights of young people. To improve quality education at home and abroad. I join the Secretary-General's call to all leaders, to step up pledges and commitments.
   To fill the funding gap – widened by COVID-19."[2]

4. Ik spreek op eigen titel als oud-advocate, doctor in de rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden, oprichtster van de eerste online rechtbank e-Court (www.e-court.nl), echtgenote, vrouw en moeder van vier kinderen, als Nederlandse en Europees burger, maar beschouw mijzelf als lid van een informele lobby-organisatie van bezorgde burgers, dissidenten, klokkenluiders en slachtoffers van de bestuurscultuur en de uitvoeringspraktijk van de Nederlandse Staat namens wie ik deze bijdrage mede indien.[3]

5. De informatie gaat vooral over de uitvoeringspraktijk van de Nederlandse jeugdzorg, maar ook over andere domeinen en de bestuurscultuur in het algemeen. Deze geven aanleiding tot ernstige bezorgdheid. In deze brief presenteer ik u bepaalde informatie hierover, vanuit onze gedeelde vrouwelijke en Europese waarden.

   Digital technology is changing people's lives. The EU's digital strategy aims to make this transformation work for people and businesses, while helping to achieve its target of a climate-neutral Europe by 2050.The Commission is determined to make this Europe's "Digital Decade". Europe must now strengthen its digital sovereignty and set standards, rather than following those of others – with a clear focus on data, technology, and infrastructure.[4]

   "Digitaal Europa
   De COVID-19-pandemie heeft ons geleerd dat digitale technologieën vandaag meer dan ooit essentieel zijn. Dankzij digitale oplossingen kunnen de Europeanen met elkaar in contact komen, werken en een medische behandeling krijgen.
   Digitalisering biedt tal van voordelen door:
   - *het scheppen van nieuwe banen*
   - *het stimuleren van nieuwe vaardigheden*
   - *het ontwikkelen van nieuwe markten*
   - *het versterken van het concurrentievermogen van de EU*

   De digitale transitie is essentieel voor de strategische autonomie van de EU en voor de verwezenlijking van de Europese klimaatdoelstellingen.

[2] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_21_6662
[3] https://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1334
[4] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_en

De EU-lidstaten steunen een digitalisering waarbij de mens centraal staat en de waarden en grondrechten van de EU worden geëerbiedigd en gehandhaafd."[5]

"Cruciale sectoren zoals vervoer, energie, gezondheid en financiën worden steeds afhankelijker van digitale technologieën. De digitalisering biedt volop kansen en ook oplossingen voor problemen – zeker in coronatijden – maar stelt de economie en de samenleving ook bloot aan cyberdreigingen."[6]

Rule of law reports NL 2020 en 2021

6. Volgens eerdere rapporten over de Nederlandse rechtsstaat (2020/2021), waarover schijnbaar uitsluitend doelorganisaties onder a) t/m c) u hadden voorzien van informatie, heeft Nederland een stevige reputatie als een sterk rechtsstaatland, wat tot uiting komt in de openingszin (2020 en 2021): "Het Nederlandse rechtsstelsel wordt gekenmerkt door een hoog niveau van gepercipieerde rechterlijke onafhankelijkheid en bijzondere aandacht voor de kwaliteit van de rechtspraak." Den Haag wordt beschouwd als de internationale hoofdstad van vrede en recht (Vredespaleis, Internationaal Strafhof, enz.).

7. In Nederland is helaas niets wat het lijkt. Er is een grote kloof tussen perceptie en werkelijkheid.

Huidige situatie (algemeen)

8. De Nederlandse parlementaire democratie heeft van oudsher het fundament in het (Christelijke) geloof dat mensen de opdracht hebben om vreedzaam samen te leven, een samenleving te vormen waarin zij omzien naar elkaar en waarbij iedereen erbij mag horen. Het zou in onze samenleving om veel meer moeten gaan dan om geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en naastenliefde en welvaart en welzijn voor ons allemaal. Daarbij is het cruciaal dat de overheid zich bescheiden, barmhartig en dienend opstelt. Nederlandse burgers willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen, vanuit naastenliefde. Wij willen een bescheiden overheid, die ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen en die de menselijke waardigheid beschermt, door voorwaarden te scheppen waardoor de grondrechten tot bloei komen. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen, en waarin welvaart en overvloed gedeeld worden vanuit de goede zorg voor onze planeet, planten en dieren. Dit is het uitgangspunt lokaal, provinciaal, landelijk en Europees. Daarnaast is het ook praktisch om ons goed te organiseren (wegen, fabrieken, etc.) want de som der delen is groter dan het geheel.

9. Helaas zijn wij in de afgelopen periode verder van onze idealen afgeraakt. Er zijn twee fundamentele problemen die dringend een oplossing behoeven:
    1. Het vertrouwen van de burger in de Nederlandse overheid is (verder) gedaald, als gevolg van inbreuken op beginselen van de rechtsstaat, misstanden en ongekend onrecht in de uitvoeringspraktijk. De verantwoordelijken zijn niet (strafrechtelijk) ter verantwoording geroepen, maar gedisculpeerd en hebben na hun aftreden doorgeregeerd, eerst demissionair en nu in kabinet Rutte IV, daarbij telkens achtervolgd door nieuwe schandalen. Er is sprake van een angst- en zwijgcultuur (Rutte Doctrine), en een afstraffings- en beloningsstructuur.
    2. Wij zijn twee jaar lang gevangen geweest in een coronabeleid, waarin een repressieve overheid tegenover zijn burgers kwam te staan en die dwingend de meest onzinnige maatregelen met dwang doorvoerde, voor een pandemie die nooit heeft bestaan. Dit beleid heeft geleid tot angst en tweedeling binnen families, kerken, in gemeenten, op de werkvloer en in de maatschappij. Voor het eerst sinds WW2 was er een avondklok.
    Het middel (het beleid) is erger geweest dan de kwaal (risico van corona). Er is geen enkele consideratie voor de nadelen van het beleid (uitgestelde operaties, faillissementen, verlies

[5] https://www.consilium.europa.eu/nl/topics/digital-europe/
[6] https://www.consilium.europa.eu/nl/policies/cybersecurity/

werkgelegenheid, bijwerkingen). Het resultaat is een totale sociale, maatschappelijke en economische ontwrichting.
Daar komt bij dat het beleid is gemaakt en opgelegd door organisaties zoals het WEF en WHO, buiten elke vorm van democratische controle, en waarbij de belangen van een aantal mensen en organisaties boven het algemeen belang zijn gesteld hetgeen heeft geleid tot misinformatie en eenzijdige (angst)verhalen.
De Europese Commissie heeft daarbij zelf een beslissende rol gespeeld, bijvoorbeeld door haar beleid van vaccinatiebereidheid, waardoor relevante informatie verborgen is gehouden voor het publiek (contracten met farmaceuten, correspondentie via mails en whatsapp, etc.).
Er is een begin te maken met een digitaal surveillance systeem in de vorm van een EU-paspoort (3G), wat aan de bevolking is verkocht als 'handig om vrij te reizen', maar in de praktijk bedoeld is te functioneren als een social credit system. Alles wijst erop dat de belangen van de zakelijke lobby boven die van de Europese burgers zijn gesteld, en dat de voorbereidingen van de pandemie al jaren eerder zijn begonnen.

10. Al in 2003 is in Nederland geconstateerd dat de overheid in eerdere decennia steeds vaker belandde in de rol van «albedil» die eigenhandig alle kleine en grote problemen in de samenleving moest en wilde oplossen. Dat is destijds geleidelijk gebeurd, vaak met goede bedoelingen, maar de overheid heeft daarmee tegelijk het eigen tekortschieten over zichzelf afgeroepen. Want almaar meer en gedetailleerdere regels, meer ambtenaren, meer toezichthouders, meer politie en meer rechters is uiteindelijk geen oplossing. Dat is inmiddels, in 2022, ook wel gebleken. De Nederlandse en Europese overheid lijkt te zijn vergeten dat zij een belangrijke, maar ook een begrensde taak heeft. Mensenrechten dienen te allen tijde worden beschermd, en het inleveren daarvan mag niet met overheidsmacht worden afgedwongen. Ze zijn een zaak van ons hart. De bescherming van de democratische rechtsstaat begint bij degenen aan wie de macht is toevertrouwd, lokaal, provinciaal, landelijk en Europees.

11. Helaas heeft sinds de privatisering van de jaren 1990 zich in Nederland steeds meer een model afgetekend waarbij de overheid verdienmodellen creëert en/of toestaat, waarbij commerciële bedrijven geld mogen verdienen op de bevolking als cashcow, of nog erger: geld verdienen door menselijk leed te veroorzaken. Daarbij worden geen oplossingen geboden, maar mensen worden in dat beleid gevangen gehouden. Dit soort verdienmodellen bestaat bij de gratie van mensenrechtenschendingen en tirannie. In 20 jaar tijd zijn veel mensen hierdoor in een situatie beland van onvrijheid en menselijk leed. Bij geen enkele instantie vinden zij evenwel gehoor, zelfs niet bij de Ombudsman en zelfs niet bij de rechter.

Parlementaire democratie: diversiteit in denken

12. Een parlementaire democratie wordt gekenmerkt door diversiteit in denken en meningen. De macht berust bij de meerderheid, maar wel onder de premisse dat hij rekening houdt met de minderheid en ook de mensenrechten van de minderheid beschermt. Een dictatuur wordt gekenmerkt doordat de heersende macht zijn wil oplegt aan het volk. Er is nagenoeg geen ruimte voor afwijkende meningen. Er geldt een angst- en zwijgcultuur, met een afstraffings- en beloningscultuur.
Ongeacht de diversiteit in de samenstelling van parlementen en regeringen (etnische afkomst, gender, etc.) is het doorslaggevend of er ruimte is voor het vrije debat, en of de rechten van de minderheid worden gerespecteerd.

13. In deze context kan de oproep van de VN van 20 januari 2022 niet uitsluitend worden worden geïnterpreteerd als een oproep tegen discriminatie van mensen met een andere huidskleur, afkomst of geslacht. Ook een roep tot vreedzaam verzet, tot burgerlijke ongehoorzaamheid, tegen de uitholling van de rechtsstaat verdient bescherming.[7]

[7] https://www.telegraaf.nl/nieuws/1005976021/tumult-in-de-kamer-coronadebat-geschorst-om-inbreng-fv-d

Vermenging onder- en bovenwereld/verdraaide organisaties

14. De input van de afgelopen twee jaar (2020/2021) van de zijde van a) Europese netwerken en verenigingen b) NGO's/maatschappelijke organisaties c) nationale verenigingen (bijv. rechtersverenigingen, journalistenfederaties, is in zichzelf een bewijs dat Nederland een compleet verdraaid land is geworden, met verdraaide Europese en landelijke netwerken en verenigingen, NGO's/maatschappelijke organisaties, en verdraaide nationale verenigingen. Organisaties zijn 'verdraaid' als de natuurlijke principes van organiseren verloren zijn gegaan onder een lawine van on-natuurlijke managementlogica. Recht tegenover deze verdraaide organisaties staan de organisaties die juist excelleren. Zij houden zaken eenvoudig en dicht bij de menselijke natuur en presteren daarmee enorm veel beter (Bron: https://verdraaideorganisaties.nl/).

15. Verdraaide organisaties die structureel mensenrechten schenden en zich schuldig maken aan geweld en terreur tegen de eigen bevolking, maar die de schone schijn ophouden en vervolgens de bevolking oproepen tot fatsoen, behoren geen plaats te hebben in een rechtsstaat. Bij gebreke van *checks en balances* hebben de verdraaide organisaties het bestuur overgenomen. De leiding is daarbij in handen van mensen die geen geweten en/of gevoel hebben, althans die parkeren terwijl zij handelingen plegen die schadelijk zijn voor de economie, de bevolking en het land.

16. Psychologen spreken in dit verband van structuren die door narcistische en psychopatische mensen worden aangestuurd. Zij hebben geen of weinig empathische gevoelens en geen geweten, en dat maakt het interessant voor hen te bezien met welke misdrijven zij kunnen wegkomen. Zij hebben geen of weinig interesse in het dienen van hun medemens, anders dan de schijn van een democratie hoog houden. Zij willen slechts hun macht consolideren en uitbreiden om andere te onderdrukken. Binnen de structuur geldt een erecode, de Omerta.

Ondermijning vanuit de Nederlandse Staat (verdraaide overheid)

17. De Nederlandse Staat is als verdraaide overheid, degene die de Nederlandse rechtsstaat zelf het meeste ondermijnt. De Staat wordt hierin gesteund door aan de Staat gelieerde organisaties/NGO's die eveneens verdraaid zijn. Ik beperk mij tot een aantal in het oog springende gebieden.

18. Politie. De afgelopen jaren is Nederland opgeschrikt door het ene na het andere schandaal binnen de Nederlandse politie. Dit gaat van appgroepen met een cultuur van discriminatie, fascisme en andere ongepaste uitingen tot aan betrokkenheid bij ernstige vormen van mensenhandel (kinderen uit huis plaatsen in de jeugdzorg, zie hierna), en medewerking verlenen aan een **landelijke geheime politiedienst**, het LET-JB, die door jeugdzorg en de Vereniging Nederlandse Gemeenten in 2013 is opgericht. De heer Melzer van de VN heeft informatie gevraagd over **het (excessieve) geweld** bij de inzet van (Nederlandse en Europese, **Eurogendfor**) politiediensten, in uniform en *undercover*, bij coronademonstraties. Er zijn voorbeelden zoals een waterkanon op korte afstand op het gezicht gericht, slaan met stokken op vreedzame demonstranten, inzet van politiehonden waar dat onnodig is, schieten met scherp op vreedzame demonstranten (een dode en een man in

de buik geschoten), het drijven van een menigte naar de politie als geweld, de inzet van zogenaamde Romeo's voor relletjes en het neerleggen van bakstenen die daarbij gebruikt kunnen worden.[8] Gelet op de zorgen over de politie, is nader onderzoek dringend gewenst op terreinen van mensenhandel, drugshandel, seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting. Samen met het OM construeert de politie valse aangiftes tegen klokkenluiders en dissidenten. De rechterlijke macht staat deze vorm van criminalisering toe en organiseert de veroordeling.

19. Mensenhandel. **Jeugdzorg,** jeugdbescherming, jeugdhulp is mensenhandel, wanneer kinderen onder toezicht worden gesteld of uit huis geplaatst worden in een systeem onder invloed van **perverse financiële prikkels op basis van ondeugdelijke dossiers, ongefundeerde zorgen, misdiagnoses en valse beschuldigingen aan ouders,** al dan niet via de jeugdrechter. Uithuisplaatsing is een uiterste middel, wat pas mag worden toegepast als is vastgesteld dat minder ingrijpende interventies – bij voorkeur in het eigen sociale netwerk – uitgesloten zijn. Kinderen horen bij hun ouders, biologisch, psychologisch, sociaal. Het is on-natuurlijk om zonder goede redenen kinderen weg te halen, en vervolgens valse gronden blijven verzinnen om het kind daarin te houden. Dit is ook zeer schadelijk. Binnen jeugdzorg worden kinderen aan geweld blootgesteld, al tientallen jaren (Commissie De Winter 1945 – 2019, zie ook websites van slachtoffers[9]). Het is on-natuurlijk om op valse gronden kinderen onder staatstoezicht te plaatsen, als dat toezicht schade toebrengt aan een gezin. De Nederlandse politie speelt een cruciale rol bij de kinderhandel, door met organisaties als Veilig Thuis huisbezoeken af te leggen en casus te construeren (autisme wordt dan kindermishandeling en verwaarlozing), en de kinderen (van alle leeftijden) met dwang uit huis te halen (ook 's nachts worden zij van hun bed gelicht, in pyjamaatje; ook als zij in bad zitten met hun naakte moeder nemen de agenten de kinderen mee; van jonge meisjes worden de baby's tussen de benen meegenomen uit het ziekenhuis). Maar ook door aangiftes over aanranding en verkrachting bij pleegouders en instellingen niet in behandeling te nemen of niet serieus te vervolgen, en door mondige ouders te intimideren door onverwachte bezoeken aan huis, in de straat of bij de rechtbank. De rechterlijke macht speelt een cruciale rol bij de kinderhandel door leugens en valse dossiers aan de basis te leggen van beschikkingen, die vrijwel zonder uitzondering in het voordeel zijn van jeugdzorg, zonder de regels van een behoorlijk proces toe te passen (stelplicht en bewijslast/precedentwerking jurisprudentie, naleving wetten en regels). Er zijn voorbeelden waarin rechters zelfstandig wetten in formele zin schenden om de kinderen te behouden voor jeugdzorg, in die enkele gevallen dat jeugdzorg toch instemt met een traject voor terugplaatsing. Er is een **illegale praktijk** gegroeid, een praktijk zonder wettelijke grondslag, waarbij ouders via bedreiging en dwaling worden aangezet om **'vrijwillig'** in te stemmen met toezicht en/of uithuisplaatsing. Jeugdzorg is een staat in een staat. Door discriminatie worden ook burgers met andere nationaliteiten hiervan slachtoffer. Kunnen de kinderen in nood uit de greep van de Nederlandse Staat geholpen worden via het European Child Guarantee?[10]

20. Moderne schuldslavernij, waarbij mensen al dan niet door hun eigen beslissingen of gebeurtenissen van buitenaf (onverstandige aankopen, echtscheiding, ziekte, verlies van werk, etc.) in een **commercieel systeem van inning en verhandeling van vorderingen terecht komen, en daar met torenhoge kostenstapelingen worden geconfronteerd**, en vervolgens de schuldhulpverlening worden ingedreven, en daar vervolgens geconfronteerd worden met extra kosten maar geen hulp. Zij worden onderdeel van een systeem onder invloed van perverse financiële prikkels en op basis van onbarmhartige mechanismes, waar zij al dan niet via de kantonrechter, de rest van hun leven niet meer uitkomen. Vaak zijn rente en kosten hoger dan de

[8] https://bpoc2020.nl/; https://maeslaw.nl/blog/aangifte-malieveld-update
[9] https://jeugdzorg-darkhorse-plus.blogspot.com/2013/06/de-goede-bedoelingen-van-jeugdzorg.html?m=1; https://www.sdnl.nl/jeugdzorg-conferentie.htm; http://advocatencomite.nl/index.html
[10] https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/06/14/access-to-key-services-for-children-in-need-council-agrees-european-child-guarantee/#:~:text=The%20Council%20today%20adopted%20a%20recommendation%20establishing%20a,by%20combating%20child%20poverty%20and%20fostering%20equal%20opportunities.

aflossingscapaciteit. Het is on-natuurlijk om mensen **een leven lang in armoede gevangen te houden als verdienmodel voor commerciële deurwaarders en budgetcoaches en schuldhulpverleners,** etc. en de slachtoffers alle inkomsten af te nemen, zonder hen te helpen aan de armoede te ontsnappen. Het systeem is zo ingericht dat de kostenstapelingen een levenslange armoede in de marge van de maatschappij garanderen. Daar staat tegenover dat de overheid niet ingrijpt, althans onvoldoende, tegen fraudeurs. De Nederlandse incasso-industrie is een staat in een staat. Het initiatief e-Court, die een eerste wezenlijke stap zette in de bestrijding van schuldslavernij, werd neergehaald door de overheid (zie hierna).

21. Aan de Nederlandse inspanningen in het buitenland zal het niet liggen. *Her Majesty Queen Máxima of the Netherlands has served as the United Nations Secretary-General's Special Advocate for Inclusive Finance for Development (UNSGSA) since 2009.*[11] In een toespraak van 2010 gaf zij aan wat Financiële inclusie voor haar betekende: "*To me, financial inclusion means universal access, at a reasonable cost, to a wide range of financial services, provided by a variety of sound and sustainable institutions. Both for individuals and small and medium-sized enterprises, which are often the engines of growth in local and national economies. This agenda is obviously much broader than microcredit alone. It includes savings accounts, insurance, payment services, pension plans, remittance facilities and all other services that can help people generate income, build assets, manage cash flow, invest in opportunities and protect themselves from unexpected setbacks. Moreover, microfinance, SME finance and other areas of finance are part of the same continuum, rather than separate, coexisting silos."*[12]

22. Belastingparadijs en financiële fraude. Ongeveer **12.400 brievenbusfirma's en doorstroomvennootschapen hadden in 2019 een balanstotaal van EUR 4,500 miljard; dat is 5,5 keer de omvang van de totale Nederlandse economie**. Illegale geldstromen binnen Nederland of door Nederland heen hebben maatschappelijke gevolgen. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. De schandalen rond de landsadvocaat Pels Rijcken hebben een topje van de ijsberg zichtbaar gemaakt. Ministers Kaag en Hoekstra zijn geadviseerd over offshore rekeningen door de landsadvocaat. De Amsterdamse Zuid-As heeft hier veel werkgelegenheid aan. Via Schiphol en de Amsterdamse en Rotterdamse havens komt drugs het land in; dit zijn **aanvoerpunten die voor criminele activiteiten, zoals drugssmokkel en mensensmokkel, waarmee grote sommen zwart geld gemoeid zijn.** De Nederlandse staat ondermijnt hiermee de rechtsorde in andere lidstaten.

23. Datahandel en datalekken. De Nederlandse overheden delen achter de schermen persoonsgegevens van burgers. Er zijn organisaties als RIEC en LIEC. Er worden data verhandeld met commerciële organisaties. Er zijn daarbij allerlei methoden van vroegsignalering en preventie, meld- en kliksystemen, waardoor onbetrouwbare informatie aan de basis staat van verder overheidsoptreden. De overheid houdt (illegale) zwarte lijsten bij van mogelijke fraudeurs. Het parlement is bevreesd voor de uitkomsten van onderzoek naar andere zwarte lijsten, zoals gewone burgers, klokkenluiders, dissidenten. Omgekeerd worden verzoeken uit hoofde van de Wet Openbaarheid Bestuur veelal afgewezen, er wordt nietszeggend op gereageerd en speciale software wordt gebruikt om (relevante) informatie weg te lakken. Digitaal en telefoonverkeer van alle burgers kan worden afgeluisterd/ingezien, zelfs van advocaten. Er wordt informatie gelekt waardoor advocaten en kroongetuigen zich bedreigd voelen. Een bekend gezegd is: In een rechtsstaat weet de burger alles van de overheid; in een dictatuur weet de overheid alles van de burger. Naar deze maatstaf is Nederland een dictatuur.

24. Klimaat en afvalverwerking is van oudsher een problematisch dossier, waarin zorgen zijn over verwevenheid tussen boven- en onderwereld. Er zijn gevallen bekend waarin afvalverwerkers

[11] https://www.unsgsa.org/the-unsgsa
[12] https://www.koninklijkhuis.nl/documenten/toespraken/2010/03/25/toespraak-van-prinses-maxima-als-special-advocate-van-vn-secretaris-generaal-ban-ki-moon-aan-de-state-of

milieudelicten plegen, en nog steeds is er zijn ook structurele problemen die vanuit de overheid aangepakt behoren te worden, zoals lege vliegtuigen van en naar Schiphol om geen *slots* te verliezen, maar die mogelijk ook gebruikt worden voor chemtrails, het verspreiden van giftige stoffen die zeer schadelijk zijn voor de planeet en alles wat daarop leeft, en de fabricage van goedkope, maar **zeer vervuilende stookolie voor de scheepvaart als sluipweg om van afval af te komen** (welk afval uit binnen- en buitenland afkomstig is). Plastic rietjes zijn uit de EU verbannen, om plaats te maken voor plastic testkits voor Corona (advies 2 keer per week). Batterijen die worden ingezameld, werden in het verleden nog wel eens gedumpt of naar India verscheept, waar kleine kinderen deze uit elkaar konden halen. Nederlanders krijgen op dit moment veel informatie over afvalscheiding en afvalvermindering, maar zij weten niet wat er met het opgehaalde afval gebeurt en hoeveel geld daarmee wordt verdiend en door wie en in hoeverre daar enige belasting in Nederland over wordt betaald.

25. WEF. Nederland participeert in ten minste acht projecten van het WEF. Van de vergaderingen tussen politici en WEF worden geen aantekeningen gemaakt. Er worden wel juridisch bindende overeenkomsten gesloten. De relatie tussen Nederland en het WEF is ondoorzichtig en staat buiten elke parlementaire controle. Het WEF is een kleine multinational, met ruim 300 miljoen euro aan inkomsten. Van de inkomsten is 20 miljoen euro overheidssubsidie. De rest komt binnen via grote bedrijven. Voor de WHO en andere organisaties gelden vergelijkbare zorgen. Beleid wordt door private organisaties op wereldniveau gemaakt en opgelegd aan landen, buiten elke democratische structuur. Constante angstverhalen (zure regen, atoomoorlog, oorlogen, HIV, watertekort, zika-mug, coronavirus, klimaat) leiden wereldwijd tot angst, waarmee een basis wordt gecreëerd om enorme sommen belastinggeld over te hevelen naar de bedrijven en organisaties die het probleem gepresenteerd c.q. gefabriceerd hebben. Bij Corona is sprake geweest van misinformatie vanuit de overheden en van misleiding. Er zijn veel overeenkomsten met de werkwijze van de Nederlandse jeugdzorg (het creëren van verdienmodellen via misinformatie en angst, onder invloed van perverse financiële prikkels).
    Vanwege afspraken tussen het WEF, maar ook het WHO, en de onduidelijkheid daarover voor de meest ingrijpende en ontwrichtende maatregelen, worden het vertrouwen in de overheid en mechanismes van democratische controle nog verder uitgehold.
    In zekere zin geldt dit ook voor de VN, die recent een rapport publiceerde over ‘human genome editing’[13] waar opnieuw gepleit wordt voor supranationale machtsconcentratie, buiten parlementaire controle om, maar geen enkele garantie wordt geboden dat de mensenrechten worden beschermd in plaats van dat er wordt gearbitreerd tussen de rechtsstelsels en de deur wordt opengezet naar de mogelijkheid van misbruik (via baby farms in de Oekraïne en organ harvesting in China (van de - baby’s van – Oeigoeren of experimenten in Afrikaanse landen), waar de Europese belastingbetaler geen weet van heeft.

26. Media. De reguliere media staan onder strikte regie en controle van de Nederlandse overheid, en dient het (verdraaide) beleid. Hiermee mist een belangrijke pijler voor externe verantwoording en controle in de rechtsstaat. Nederlandse Media worden ook ingezet voor reputationele aanvallen op klokkenluiders en dissidenten. Het Coronabeleid maakt zichtbaar hoe gevaarlijk dit is. Nederlandse veteranen leggen uit op alternatieve kanalen dat zij de retoriek van het oude Joegoslavië herkennen (de val van Srebrenica), waar families die eerder generaties in vrede hadden samengeleefd onder invloed van staatspropaganda als vijanden tegenover elkaar kwamen te staan. Alternatieve journalisten die staan te filmen worden gearresteerd en gecriminaliseerd, en strafrechtelijk veroordeeld (voorbeelden: Eric Donk en Eline van ’t Noordende).

27. Seksueel geweld. De Nederlandse maatschappij wordt overschaduwd door seksueel geweld. De overheid verspreidt uitsluitend informatie over huiselijk geweld. Echter, seksueel overschrijdend gedrag vindt achter de schermen, buiten het gezin, overal plaats, van de kinderopvang tot zwemles,

[13] https://www.who.int/publications-detail-redirect/9789240030060

van de turnbond tot en met talentenshows op televisie. De politie speelt daarbij een grote rol door klachten over seksueel geweld binnen de jeugdzorg niet in behandeling te nemen. De Amsterdamse Deken van de Orde van Advocaten mr. E.J. Henrichs noemde eind 2020 *grooming* en seks met een minderjarige door een advocaat een privé kwestie. Het bleek eerder al geen belemmering voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer. Een landelijk dagblad berichtte recent over een prostituée van 16 jaar in plaats van een over een meisje dat slachtoffer geworden was van kinderhandel/loverboys. Seksueel geweld wordt door de rechterlijke macht nauwelijks bestraft. In de jeugdzorg worden kinderen seksueel misbruikt en/of geprostitueerd.[14] Het binnenlandse beleid rond seksueel geweld en ongeoorloofde ontvoeringen van kinderen door de jeugdzorg, staat diametraal tegenover de inspanningen die Nederland in het buitenland levert, terecht overigens, zoals bijvoorbeeld in 2014 bij de ontvoering van 276 meisjes door de organisatie Boko Haram in Nigeria die gehouden werden als seksslavinnen of verkocht zouden worden. In de media werd gesproken van massaontvoeringen, en het onvermogen van de Nigeriaanse overheid om die te verijdelen of op te lossen.[15] Ook voor de Argentijnse Dwaze Moeders heeft Nederland zich ingespannen.[16] In eigen land zijn kinderen vogelvrij. De onthullingen over seksueel overschrijdend geweld achter de schermen van het programma The Voice of Holland in de afgelopen 10 jaar, door bekende Nederlanders, zonder dat daartegen werd opgetreden, werden in een halve dag meer dan 7 miljoen keer bekeken.[17] Deze mediaverslaglegging leidde de aandacht af van de discussies in het Parlement over de invoering van een 2G-samenleving.

28. Criminele afrekeningen en liquidaties. Op 21 juli 2021 is journalist Peter R. de Vries overleden nadat hij op klaarlichte dag vijf maal door het hoofd is geschoten. Nederland is vaker opgeschrikt door moorden op politici, een advocaat en journalisten. In mijn eigen woonplaats, Amstelveen, vonden de afgelopen jaren geregeld criminele liquidaties plaats, vaak op klaarlichte dag, recent op 22 december 2021, direct naast een basisschool, de Roelof Venema school (Elsrijk).

Rapport Venetië commissie

29. Het rapport van de Commissie Venetië legt een aantal fundamentele zorgen bloot.[18] Er is een zwakke parlementaire controle, er zijn weinig *checks en balances*. Nederland kent geen Constitutioneel Hof. Artikel 120 Grondwet verbiedt rechterlijke toetsing tegen de Grondwet. Controle van internationale verdragen ex artikel 94 Grondwet blijft in de praktijk achterwege. De rapporten van zelfreflectie van de rechterlijke macht tonen dat rechters geen rechtsbescherming bieden tegenover de Staat en haar ketenpartners.

30. De commissie toont zich bezorgd over de bestuurscultuur. De bestuurscultuur laat zich m.i. steeds meer kenmerken door loyaliteit in plaats van controle, en door een angst- en zwijgcultuur, met een beloningsstructuur voor degenen die meewerken binnen het systeem en afstraffing en uitsluiting voor diegenen die dat onvoldoende doen. Strafrecht en tuchtrecht worden ingezet om dissidenten te criminaliseren en hun reputatie te vernietigen. Dit geldt voor de Trias Politica en alle ketenpartners en lagere overheden.

31. De Commissie Venetië is niet ingegaan op de rol van Nederland bij het WEF, de WHO en de VN, en de mate waarin de democratische beginselen worden verruild voor bindende (privé) afspraken tussen politici en dergelijke organisaties.

[14] https://tpo.nl/2020/09/26/pedoseksuelen-kind-aan-huis-bij-jeugdinstellingen-in-friesland/
[15] https://www.nu.nl/buitenland/3767817/boko-haram-dreigt-ontvoerde-meisjes-te-verkopen.html
[16] https://www.amnesty.nl/encyclopedie/dwaze-moeders-argentinie
[17] https://www.metronieuws.nl/televisie/2022/01/7-miljoen-kijkers-boos-the-voice-hoe-verder/
[18] https://nltimes.nl/2021/10/12/netherlands-needs-better-political-culture-council-europe-childcare-allowance-scandal; https://www.dutchnews.nl/news/2021/10/council-of-europe-slams-the-netherlands-over-benefit-scandal-failings/

32. In een rechtsstaat moet de overheid zich houden aan wetten en verdragen, maar dit gebeurt door de verdraaide mentaliteit, structureel niet. Vanwege de loyaliteit en het gebrek aan controle is er nauwelijks ruimte voor zelfreflectie, en al helemaal niet voor zelfcorrectie. Vrijheid, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid zijn niet gewaarborgd. Dit holt de sociale samenhang uit. Er is een (angst)cultuur gekweekt van wegkijken, en er – voor jezelf – het beste van maken in plaats van solidariteit. Dit is zodanig geïnternaliseerd dat waarom veel Nederlanders nog 'best tevreden' zijn over Nederland.

33. Het Koninkrijk der Nederlanden respecteert al met al de menselijke waardigheid en de waarden van de Europese Unie niet.

Eerdere zorgen

34. Voor zover ik weet, zijn de zorgen van de Media Freedom Rapid Response van 2021 ten opzichte van andere lidstaten ook van toepassing op Nederland. Ik ben oprecht van mening dat het Nederlandse landenrapport van 2020/2021 als geheel niet de realiteit weerspiegelt van de diepte van de rechtsstaatcrisis in Nederland, noch hoe sterk de opzettelijke schending van de kernwaarden van de EU plaatsvindt, met name op het gebied van kinderrechten, moderne slavernij en het algehele gebrek aan rechtsbescherming jegens de staat.

35. Dit, in combinatie met een eenzijdige, neerbuigende, onmenselijke behandeling van de Staat ten opzichte van burgers in de (dagelijkse) uitvoeringspraktijk (duidelijk geïllustreerd door het Kindertoeslagenschandaal, maar ook zichtbaar op vele andere gebieden zoals de incassobranche, en het Nederlandse jeugdzorgstelsel in het algemeen, dat schijnbaar niet 42.000 maar 95.000 uit huis geplaatste kinderen telt, en 450.000 onder toezicht, maar mogelijk 900.000). De problemen worden onder meer veroorzaakt door diepgewortelde – zelfs gelegaliseerde – corruptie en een algeheel gebrek aan transparantie en verantwoordingsplicht binnen alle lagen van het bestuur, en de ketenpartners.

36. Nederland is er desondanks tot op heden in geslaagd een positief beeld te schetsen van tal van onderwerpen zoals de rechterlijke onafhankelijkheid. De input voor de Rule of Law reports in 2020 en 2021 werd gebaseerd op een (aantal) vragenlijst(en) onder gebruikers. Helaas voldoen deze naar alle waarschijnlijkheid niet aan de criteria van een betrouwbare en geldige peiling. De resultaten worden echter overgenomen in de verslagen over de rechtsstaat van de EU.

    (2020) Het niveau van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt de afgelopen jaren *door de bevolking (77 % redelijk goed tot zeer goed) en door het bedrijfsleven (81 % redelijk goed tot zeer goed) consequent zeer hoog geacht.*
    (2021): Het niveau van waargenomen onafhankelijkheid van de rechterlijke macht blijft zeer hoog. Van de bevolking vindt 77% de mate van onafhankelijkheid van rechtbanken en rechters 'redelijk of zeer goed', evenals 82% van de bedrijven.

37. Deze aanpak is vergelijkbaar met andere lijstjes waarop Nederland door de jaren heen hoog scoort, bijvoorbeeld een vijfde plaats, op de World Justice Project Rule of Law Index.[19] *The WJP is a multinational, an independent, multidisciplinary organization working to advance the rule of law worldwide*. Zij is gevestigd in Washington D.C., Verenigde Staten, en hanteert vier universele principes om de kwaliteit van een rechtstaat te meten:

    The four "universal principles" that emerged from our deliberations are as follows:
    I. The government and its officials and agents are accountable under the law.
    II. The laws are clear, publicized, stable and fair, and protect fundamental rights, including the security of persons and property.
    III. The process by which the laws are enacted, administered and enforced is accessible, fair and efficient.

[19] https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/WJP-ROLI-2020-Online_0.pdf

IV. The laws are upheld, and access to justice is provided, by competent, independent, and ethical law enforcement officials, attorneys or representatives, and judges who are of sufficient number, have adequate resources, and reflect the makeup of the communities they serve.

38. Aan de hand van vragenlijsten die door (verdraaide, afhankelijke, loyale) stakeholders worden ingevuld slaagt Nederland er opnieuw in de beeldvorming te creëren van een sterke rechtsstaat, maar dat is geen getrouwe weergave van de realiteit. Het is alsof de meester op het schoolplein aan de pesters zelf vraagt of zij hun klasgenoot gepest hebben, tot huilens toe.

39. Inmiddels zijn er (verschillende) debatten geweest binnen en buiten de Tweede Kamer over de diepe zorgen over de rechtsstaat, zoals (1) het gebrek aan onderscheid tussen de wetgevende (controlerende) macht en de uitvoerende macht, bijvoorbeeld veroorzaakt door partij stemdiscipline die naar verwachting het gedetailleerde regeerakkoord zal steunen, (2) het ontbreken van onafhankelijke en kritische rechterlijke toetsing van rechtszaken in de relatie tussen burgers en de Staat (op centraal, regionaal of lokaal niveau of via openbare/particuliere constructies). Al in 2008 verscheen in de Volkskrant een artikel dat rechters te vaak partij kiezen voor de Nederlandse jeugdzorg-organen. (3) Er zijn vaak zorgen geuit over het gebrek aan transparantie binnen de rechterlijke macht, met inbegrip van belangenconflicten en de rol van de griffier bij de verdeling van rechtszaken; de vereniging Advocatencommité in jeugdzorgzaken plaatste jaren geleden vraagtekens bij de integriteit van het familierechtssysteem (4) een ander voorbeeld is het debat over het dikastocratische karakter van de Nederlandse democratie.[20][21]

40. In het Landenrapport van 2021 staat alleen dat er ruimte is *voor verbetering voor de digitalisering van de rechterlijke macht.* " Dit is een eufemisme, waarachter een geschiedenis schuilgaat van 25 dure jaren van falende digitaliserings- en moderniseringsprojecten, het meest recente project is KEI (dat 7 jaar duurde en ongeveer 250 mln euro kostte). In het verslag wordt niet vermeld dat het bestuurslid van de rechtspraak dat verantwoordelijk is voor het laatste mislukte project voor de rechterlijke macht, vervolgens is bevorderd tot voorzitter van het Europees netwerk voor de rechterlijke macht. Dit gebeurde onlangs ook in het kinderbijslagschandaal. Politici en ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de valse beschuldigingen tegen burgers zijn niet gedegradeerd, laat staan vervolgd, maar zij hebben hun functie behouden of kregen promotie.[22] Er wordt met geen woord gerept over de illegale digitale zwarte lijsten en de uitwisseling en handel in persoonsgegvens. Het is niet duidelijk hoe de overheid via digitalisering een einde wil maken aan de massaveroordelingen bij de kantonrechter, de jeugdrechter en de strafrechter via valse dossiers of anderszins onschuldige mensen in het ongeluk storten.

41. Sommige belanghebbenden die betrokken waren bij het verslag over de rechtsstaat uitten hun bezorgdheid, maar die komt niet duidelijk tot uiting in de verslagen van het land. Kinderombudsman (7 juni 2021): '*Het lijkt alsof kinderrechten stoppen aan de grenzen van ons land*.[23] René Rouwette, directeur van Kompass, een burgerrechtenorganisatie in Nederland: *'Nederlanders voelen zich in grote mate losgekoppeld van de politiek'.* (2018) Het Europees Centrum voor Pers- en Mediavrijheid (ECPMF) in het kader van de Media Freedom Rapid Response (MFRR)[24] is ontzet over de aanslag op de ervaren Nederlandse misdaadverslaggever Peter R. de Vries. *Wij roepen de Nederlandse autoriteiten op om snel te onderzoeken en vast te stellen of de Vries het doelwit*

[20] https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/rechter-kiest-te-vaak-kant-jeugdzorg~bf8e3934/
[21] https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/baudet-en-cliteur-wat-is-er-mis-met-onze-oproep-tot-bezinning-over-de-staatsmachten~bdf05b34/
[22] https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2241989-digitalisering-rechtspraak-uitgelopen-op-drama-minister-moet-ingrijpen)
[23] https://www.amnesty.nl/wordt-vervolgd/kinderombudsman-kinderrechten
[24] https://www.civicus.org/index.php/fr/component/tags/tag/netherlands

was van zijn werk als journalist. De dader(s) en meesterbrein(s) achter deze gruwelijke misdaad moeten onverwijld (7 juli 2021) voor de rechter worden gebracht.[25] (**Annex 1**).

42. De VN publiceerde haar World Report 2021, het 31e jaarlijkse overzicht van mensenrechtenpraktijken en trends over de hele wereld, en het evalueert de ontwikkelingen in meer dan 100 landen. Het VN-rapport van 2020 bevatte een hoofdstuk over Nederland. Daarin worden een aantal zorgen over de schendingen van de mensenrechten genoemd, met name bepaalde wettelijke maatregelen (waaronder verplicht kledingadvies op openbare plaatsen en in openbaar vervoer) die aanleiding gaven tot klachten over discriminatie van de moslimminderheid. Dergelijke zorgen zijn echter niet overgenomen in het verslag van het EU-land. In 2021 bevat het VN-wereldrapport geen hoofdstuk over Nederland, omdat ze *"simpelweg niet in staat zijn om alles te behandelen".*[26]

43. In Geneve, Zwitersland, wordt op dit moment de vergadering gehouden van de CRC van de Verenigde Naties - Convention on the Rights of the Child, 89 Session (17 Jan 2022 - 11 Feb 2022),[27] over Kroatië, Cuba, Cyprus, Djibouti, Griekenland, Kiribati, Madagascar, Nederland and Somalia. Meerdere NGO's en overheidsinstanties hebben de VN desgevraagd van informatie voorzien over de situatie van kinderrechten. Alleen al de Nederlandse jeugdzorg telde 109 organisaties en stakeholders als ondertekenaars (Kinderrechtencollectief). Geen van hen heeft de misstanden en mensenrechtenschendingen binnen de Nederlandse jeugdzorg transparant gemaakt (**Annex 2**). De door mij op 14 januari 2022 verzonden brief met informatie aan de VN voeg ik bij als **Bijlage 1**.

44. Na het Kindertoeslagenschandaal (december 2020) – let wel, de overheid was zich ervan bewust dat de Belastingdienst bewust en opzettelijk valse beschuldigingen van fraude had geuit tegen hun eigen burgers en zij bleef hen jarenlang, tegen beter weten in, vervolgen en bestraffen; de regering wist dit lange tijd succesvol voor het Parlement verborgen te houden, en de Belastingdienst gebruikte software die discriminerend van aard en zelflerend was – kunnen de zorgen over de kwaliteit van het openbaar bestuur en de kwaliteit en onafhankelijkheid van de rechterlijke macht niet langer worden ontkend; er zijn inmiddels twee rapporten van de rechterlijke macht zelf verschenen na "zelfreflectie" die deze bevestigen.[28] Door het falen van transparantie en verantwoordingsplicht en het ontbreken van een specifiek tijdschema voor een dergelijke oefening, wordt niet veel verbetering van de rechterlijke toetsing verwacht.[29] De jeugdrechters hebben uiteindelijk geweigerd te reflecteren, en de praktijk laat zien dat de rechters doorgaan met het legaliseren van misdrijven binnen de jeugdzorg, op grote schaal.

45. In september 2020 had een Poolse rechtbank de Nederlandse jeugdzorg-praktijken "onmenselijk en barbaars" verklaard; een feit dat bij alle slachtoffers en hun advocaten bekend is, al jaren,[30] maar toch aan de aandacht van de Nederlandse rechters lijkt te ontsnappen, tienduizenden keren per jaar (uithuisplaatsings beschikkingen), zo niet honderdduizenden keer per jaar (beschikkingen inzake staatstoezicht). De familierechtbanken faciliteren de schending van de mensenrechten op grote schaal en beslissen op basis van valse dossiers, zelfs tegen het harde bewijs in dat hun wordt voorgelegd. De Nederlandse jeugdzorg rekent erop en gedraagt zich dienovereenkomstig tegenover burgers. In de afgelopen 75 jaar is de Trias Politica er niet in geslaagd het systeem te verbeteren. Andere zaken zijn: Nederland heeft geen constitutioneel hof en de toegang tot de Hoge Raad is bijna nihil (zie hieronder). In werkelijkheid is de reputatie van de rechterlijke macht

[25] https://www.ecpmf.eu/netherlands-shocking-attack-on-veteran-crime-reporter-requires-swift-action/
[26] https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/netherlands#
[27] https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1400&Lang=en
[28] https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Toeslagenaffaire-Belang-rechtsbescherming-individu-moet-zwaarder-wegen-dan-vaste-lijn-jurisprudentie.aspx; https://www.raadvanstate.nl/reflectierapport/
[29] https://www.vpro.nl/buitenhof/speel~POMS_AT_16505056~drie-hoge-colleges-van-staat~.html.
[30] https://www.sdnl.nl/jeugdzorg-conferentie.htm

waarschijnlijk niet zo positief als het beeld dat in de Nederlandse rapporten van 2020 en 2021 wordt geschetst. In plaats van de misstanden te beëindigen wordt er in het parlement alleen gesproken over geld: verdere kapitaalinjecties versus enige bezuinigingen. Er is geen begin gemaakt met het laten terugkeren van kinderen naar huis.

46. In het Nederlandse landenrapport is tot nu toe niet gesproken over het grote gebrek aan wetshandhaving in Nederland, bijvoorbeeld (1) Nederland host kinderpornoservers, [31] (2) drugshandel vindt plaats via de havens als toegang tot Europa, [32] (3) gedwongen prostitutie is nog steeds een grote zorg,[33] (4) het falen van de Nederlandse politie om Nederlandse verdachten van pedofileringen te arresteren staat in schril contrast met de VS, Britse en Duitse politie die (meer) succesvol zijn, [34] en (5) de politie-informatielijn (LEBZ) voor satanisch kindermisbruik lijkt meer dan 20 jaar geleden te zijn opgericht om de zaken te begraven in plaats van op te lossen.[35]

47. De Nederlandse journalist Peter R. de Vries kwam op 15 juli 2021 om het leven. Hij vocht voor zijn leven in het ziekenhuis nadat hij 's avonds rond 19.30 uur vijf keer werd beschoten in de Lange Leidsedwarsstraat in Amsterdam. De politie arresteerde drie verdachten. De Europese en Internationale Federatie van Journalisten (EFJ/IFJ) veroordeelde de moordpoging als een nieuwe tragische klap voor de persvrijheid in Europa.

48. Mensenrechtenschendingen tegen de Europese waarden zijn bijvoorbeeld de kwestie van moderne slavernij binnen de grenzen van Nederland, bijvoorbeeld op het gebied van 'sekswerkers' (prostitutie), onderbetaalde magazijnmedewerkers of (onder)aannemers bij het afleveren van goederen via internet,[36] waaronder jongeren die via het verkeer voedsel thuisbezorgen op de fiets. In het algemeen is het aantal (directe of indirecte) ambtenaren in de loop der jaren toegenomen, met inbegrip van door de overheid gefinancierde of gesubsidieerde werknemers in het openbare schoolsysteem en de gezondheidszorg; deze medewerkers hebben allemaal gemeen dat ze overbelast en onderbetaald zijn. Sinds de extra druk van het COVID-19-beleid (zie hieronder) zijn ze meer gestrest en gedemotiveerd dan ooit tevoren, wat ook tot uiting komt in het ziekteverzuim en hetpersoneelsverloop. De rechten en vrijheden worden voortdurend aangetast. Het is voor jonge stellen vrij onmogelijk om een huis te kopen of te huren in de steden en omliggende dorpen. Het welbevinden en het economisch welzijn van veel gewone burgers is verslechterd. Burgers moeten over hun spaargeld boven een bepaald bedrag rente betalen. De totale bureaucratische lasten en belastingdruk (lokaal, regionaal en centraal) zijn toegenomen. De regering bespreekt in het geheim plannen om boeren te onteigenen[37] en in de nabije toekomst kunnen burgers worden geconfronteerd met beperkingen op het kweekzaden voor persoonlijk gebruik.[38]

---

[31] https://www.rtlnieuws.nl/tech/artikel/4688561/nederland-grote-speler-bij-hosting-kinderporno, https://www.nu.nl/weekend/5863311/waarom-staat-er-zo-veel-kinderporno-op-nederlandse-servers.html, https://www.nrc.nl/nieuws/2021/04/02/het-afvoerputje-van-het-internet-zit-in-een-noord-hollands-dorp-a4038329

[32] https://www.wyniasweek.nl/wynias-week/nederland-al-een-halve-eeuw-narcostaat/, https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2398172-nederland-als-narcostaat-bekijk-hier-de-serie-over-drugs, https://www.gelderlander.nl/home/hoekstra-cda-vreest-voor-nederland-als-narcostaat-meer-aan-drugs-geexporteerd-dan-aan-kaas-en-bloemen~a0ffeab9/

[33] https://www.parool.nl/amsterdam/gedwongen-prostitutie-in-hotels-sommige-mannen-besprongen-me-meteen~b72956ac/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F, https://www.slachtofferhulp.nl/ervaringsverhalen/mensenhandel/, https://lc.nl/friesland/leeuwarden/Minderjarige-jongens-uit-jeugdinstellingen-worden-misbruikt-Soms-denk-ik-dat-de-pedos-net-zon-achtergrond-hebben-als-wij-26052078.html

[34] https://www.bka.de/DE/Presse/Listenseite_Pressemitteilungen/2021/Presse2021/210503_pmboystown.html, https://tweakers.net/nieuws/181178/duitse-politie-rolt-kinderpornoplatform-op-darknet-met-400000-leden-op.html

[35] https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2020Z12682&did=2020D27213, https://www.vpro.nl/argos/media/luister/argos-radio/onderwerpen/2020/kamer-wil-onderzoek-naar-georganiseerd-sadistisch-kindermisbruik.html, https://www.vpro.nl/argos/media/afleveringen/2020/uitzending-27-juni-ritueel-misbruik.html.

[36] https://www.dutchnews.nl/news/2016/06/thousands-of-modern-slaves-in-the-netherlands/

[37] https://www.ad.nl/politiek/schouten-tot-mijn-spijt-zijn-plannen-over-onteigening-van-boeren-gelekt~a5a1a42d/

[38] https://www.goedboerenindestad.nl/moestuin/moestuin-algemeen/zijn-onze-zaden-straks-verboden/.

Covid-19 in Nederland

49. *"Defending our values is also defending freedom. Freedom to be who you are, freedom to say what's on your mind, freedom to love whoever you want. But freedom also means freedom from fear. And during the pandemic, too many women were deprived of that freedom. It was an acutely terrifying time for those with nowhere to hide, nowhere to escape from their abusers. We need to shed light on this darkness, we need to show ways out of the pain. Their abusers must be brought to justice."* [39]

50. *Vanaf het begin was de "enige uitweg" van de (plotselinge, gevaarlijke) pandemie een vaccinatie waarvan toen werd gezegd* dat deze nog niet was uitgevonden. Dit beleid lijkt sterk te worden beïnvloed door de belangen van farmaceutische bedrijven (via organisaties als WEF en WHO, zie hiervoor) en niet de belangen van de burgers. Er werden weinig of geen inspanningen worden geleverd om burgers te helpen hun natuurlijke immuunsysteem te stimuleren (vrij bewegen in de buitenlucht, sociale activiteiten, stress verminderen) of om het gebruik van andere, bestaande, effectieve (cocktails van) medicijnen door eerstelijnsartsen te bevorderen en te vergemakkelijken, afhankelijk van het stadium van de ziekte. De officiële richtsnoeren beïnvloeden en ondermijnen de natuurlijke immuniteit en verstoren de familiebanden en sociale stabiliteit.[40]

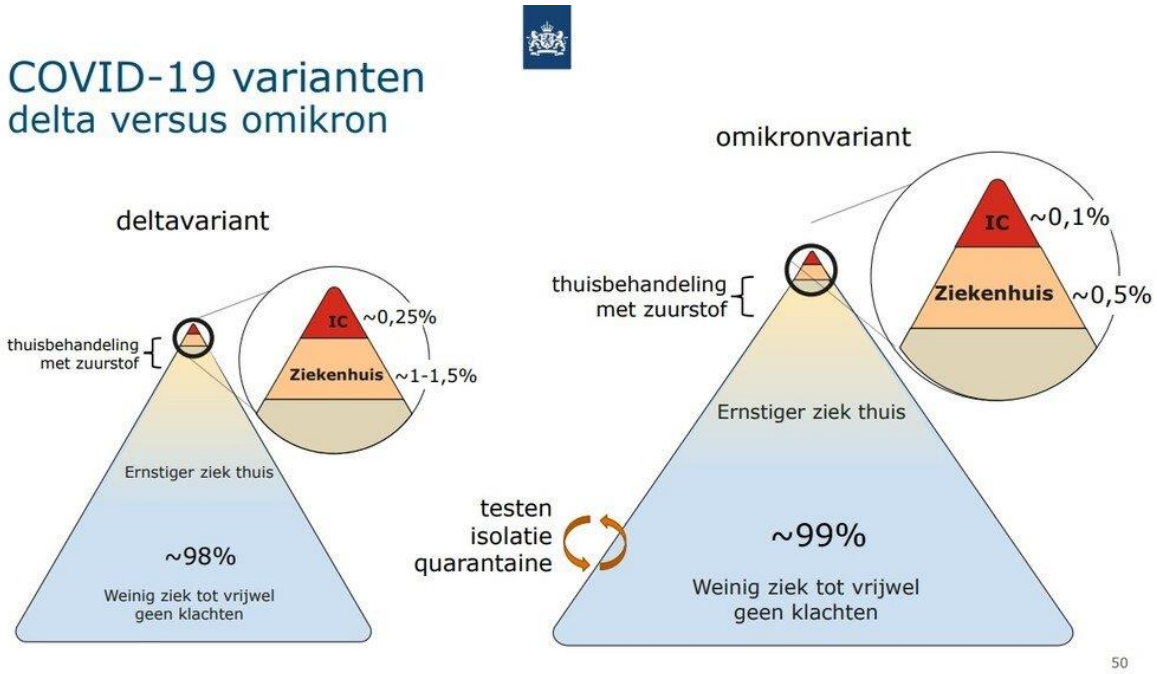
51. Brondata en informatie over gehanteerde modellen worden verborgen voor de buitenwereld, en informatie wordt vervuild (een ziekenhuisopname wegens een gebroken been wordt als Covid-opname geregistreerd bij een positieve PCR-test, welke test vanwege het aantal cycli niet valide en betrouwbaar is, en geen diagnostisch instrument is). Informatie over bijwerkingen wordt gebagatelliseerd en onderdrukt. Er wordt onvoldoende gestuurd op risico's naar leeftijd. De schadelijke kanten van het beleid worden niet meegewogen, zoals de economische schade, depressies en zelfmoorden onder werknemers, winkeliers en jongeren. De overheid wil de oorzaken niet aanpakken en gaat door met zeer schadelijk en ineffectief beleid, maar wil wel extra investeren in psychologische hulp om de symptomen te bestrijden. Dit is vergelijkbaar met de aanpak van jeugdzorg. Er worden problemen gefabriceerd, en zelfs als de waarheid wordt achterhaald, blijven de gefingeerde problemen de bron voor het beleid.

52. De regering en/of het Outbreak Management Team heeft openlijk erkend:
    1. Er is geen Coronavirus geïsoleerd en geïdentificeerd. (Het afsterven van weefsels en cellen wordt als de isolatie van het virus beschouwd. De elektronenmicropische foto's die virussen aan zouden tonen en vaak als bewijs worden gebruikt, zijn volgens andere theorieën in werkelijkheid reguliere deeltjes van afstervend weefsel en cellen. Aangezien iedereen *gelooft* dat deze afstervende weefsels en cellen virussen zijn, wordt dit afsterven in de vorm van allerlei celonderdelen ook wel de vermenigvuldiging van virussen genoemd.)
    2. Dat mondkapjes niet of nauwelijks effect hebben; het is vooral een gedragsexperiment;
    3. De registratie van patiënten is vervuild: veel coronapatiënten zijn eigenlijk geen coronapatienten (de aantallen coronapatiënten zijn veel lager);
    4. De PCR-test is ongeschikt om bestemming of besmettelijkheid vast te stellen;
    5. Uitgaande van een virus, is Omikron weliswaar besmettelijker, maar veel minder gevaarlijk; de modellen van het OMT waren te pessimistisch.

53. Helaas worden aan deze constateringen geen consequenties verbonden. Daaraan kunnen de volgende observaties worden toegevoegd:
    6. Corona is blijkens de cijfers van het RIVM niet gevaarlijk voor mensen onder 60/70 jaar oud, en al helemaal niet voor kinderen;

[39] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ov/SPEECH_21_4701
[40] https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/vaccination/docs/2019-2022_roadmap_en.pdf;
https://www.ad.nl/politiek/de-jonge-waarschuwt-wie-voor-toilet-naar-binnen-gaat-moet-ook-qr-code-tonen~afa7bbba/

7. Corona is minder gevaarlijke dan de griep van 2018; alleen voor mensen boven de 70 jaar kan worden gezegd dat deze enig gevaar oplevert, net als andere ziekten op oudere leeftijd;
8. Er wordt niet of nauwelijks aandacht besteed aan de negatieve effecten van het beleid: doden door uitgestelde operaties, slachtoffers van bijwerkingen, depressies en angsten, ontwrichting van sociale structuren;
9. Er wordt geen rekening gehouden met de interventie-paradox: doordat er strenge maatregelen worden genomen is niet zichtbaar dat er zonder maatregelen eigenlijk precies hetzelfde gebeurd zou zijn (vergelijk Zweden, Afrika, etc.).
10. Het is van meet af aan onmogelijk geweest de effectiviteit van de maatregelen aan te tonen, omdat de meeste mensen al geen gevaar ondervinden van corona (in 98% of meer van de gevallen, behalve bij ouderdom).
11. Nederland weigert de ziekenhuis capaciteit te vergroten, na jaren van bezuinigingen. Er is zelfs een heel ziekenhuisschip, met personeel, weggestuurd. Een onnodige schaarste in ziekenhuiscapaciteit wordt daarmee in stand gehouden, om de maatregelen vervolgens te legitimeren.

54. De media publiceren eenzijdige, selectieve informatie waardoor de bevolking in angst gevangen wordt gehouden, en de democratische traditie van diversiteit van meningen wordt ontmoedigd.[41] Op 20 januari 2022 heeft een parlementslid van de oppositie ervoor gepleit dat artsen hun BIG-registratie verliezen indien zij in de eerste lijn hulp verlenen en/of geen voorstander zijn van vaccinaties.[42] Schoolklassen worden telkens van de ene op de andere dag naar huis gestuurd voor quarantaine vanwege positieve testuitslagen, maar zonder dat er ziekteverschijnselen zijn (anders dan een keer wat verkoudheid). Op de school van onze kinderen is op 19 januari 2022 een leerkracht Duits – met 30 jaar ervaring! – op non-actief gesteld, omdat hij weigert een mondkapje te dragen, en waarvan is aangetoond dat deze niet werkt tegen ziekteverspreiding. Dergelijke praktijken passen bij een dictatoriale machtsuitoefening, de angst- en zwijgcultuur, gekoppeld aan afstraffingen en beloningen, maar niet in een democratische rechtsstaat.

[41] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_3301
[42] https://www.ninefornews.nl/verontwaardiging-over-uitspraken-kamerlid-kuiken-die-big-registratie-van-duizenden-medici-wil-afpakken/

55. De regering erkent dat de voorgestelde wetten forse inbreuken vormen op de grondrechten en mensenrechten. De inbreuken betreffen specifiek, doch niet uitsluitend, het recht op gelijke behandeling, het recht op vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing, het recht op vergadering, het recht van eigendom, het recht op bewegingsvrijheid, het recht op arbeid, het recht op vrije en geïnformeerde toestemming, het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op lichamelijke integriteit. Zoals de regering erkent, zijn inbreuken op de grondrechten en mensenrechten alleen geldig, indien zij noodzakelijk, effectief, proportioneel zijn en er geen minder vergaande maatregelen mogelijk zijn (subsidiariteit). Daarvan is geen sprake. Toch verbindt de regering die consequentie niet aan het beleid. De menselijke waardigheid staat onder druk.

56. Corona is een discriminerend (apartheid, 3G, 2G, 1G) en verdelend beleid, en volgens een groeiend aantal wetenschappers gebaseerd op een vals verhaal. Burgers worden onder druk gezet om een vaccin te nemen, niet voor hun eigen bescherming, maar zogenaamd om anderen te beschermen. Er zijn twijfels over belangenconflicten in de beleidsadviesgroepen en in de regering. Leden van de medische en juridische gemeenschap, schooldirecteuren en anderen die het officiële beleid niet steunen, worden geïntimideerd of ontslagen. Veel kleine en middelgrote bedrijven zijn failliet gegaan en mensen maken zich zorgen over hoe ze een (fatsoenlijke) boterham kunnen verdienen. Al met al voldoet het beleid niet aan de minimum eisen aan proportionaliteit en effectiviteit. Het is niet duidelijk hoe deze aanpak kan worden verzoend met de Europese waarden, rechten en vrijheden. Uit een peiling bleek dat 6 op de 10 Nederlanders hun vertrouwen in de landelijke politiek en in de huidige regering hebben verloren.[43]

57. Gezichtsbedekkende kleding hebben geen medische waarde en zijn door de eeuwen heen vooral opgelegd om de rechteloosheid van een individu tot uiting te brengen in relatie tot de machthebbers:

Mondkapjes gedragen vroeger door slaven

(e-stilo.net)

Women under the previous Taliban regime were forced to wear burkas and could not go out without a male relative

(news.sky.com)

[43] https://nos.nl/collectie/13879/artikel/2398563-ipsos-vertrouwen-van-nederlanders-in-de-politiek-gekelderd

(nos.nl)

Rule of law 2022

58. Het is de vraag in hoeverre de werkelijke informatie zal worden verstrekt in het kader van de jaarlijkse rapportage over de Nederlandse rechtsstaat voor 2022 binnen de verdraaide maatschappij en onder de huidige bestuurscultuur. Er is geen ruimte voor zelfreflectie, laat staan zelfcorrectie. Als voorbeeld geldt de reactie van de politiebond die een klacht heeft ingediend tegen de heer Melzer, rapporteur van de VN toen deze zich via Twitter uitliet over het politiegeweld.[44] De Europese Commissie heeft de gewelddadige politiepraktijken in Nederland niet veroordeeld of zich ervan gedistantieerd, noch van de aanhoudende angstzaaierij en het verdeeldheid zaaien onder burgers, en ook het Europese Parlement blijft zich focussen op Polen en Hongarije. Zelfs met de wetenschap van het rapport van de Venetië Commissie.

59. Nu de pijnlijke herinneringen aan Srebrenica nog steeds in de hoofden van het Nederlandse volk zitten, roept het de vraag op of de Europese Unie het effect onderschat van beleid dat gericht is op, of het effect heeft van, het verspreiden van angst, verdeeldheid, het vernietigen van bestaansmiddelen en het uithollen van de mensenrechten.[45] Zal Europa, de Europese Commissie, de Europese Raad, nog enige geloofwaardigheid hebben om de versterking van de rechtsstaat te leiden, zolang dit beleid van mensenrechtenschendingen grotendeels vanuit Europa – in nauw overleg met WEF, WHO en VN – werden en worden geïnitieerd?

Uitdagingen voor Europa aangaande de Rule of law in een verdraaid land

60. Nederland is een van de meest actieve participanten van de WEF. Wat de Nederlandse jeugdzorg betreft, zijn de leidende beginselen, dat (i) het functioneren van kinderbeschermingsinstanties en gerechtelijke autoriteiten die beslissen over het gezag niet worden geregeld door het recht van de Europese Unie, en het is in elk geval aan de nationale rechtbanken om een beslissing te nemen en de belangen van het kind veilig te stellen, (ii) het is aan de nationale autoriteiten alleen, met inbegrip van de gerechtelijke autoriteiten, om ervoor te zorgen dat hun verplichtingen met betrekking tot de grondrechten worden nageleefd, overeenkomstig hun nationale wetgeving en internationale mensenrechtenverplichtingen, en (iii) dat derhalve verhaal op nationaal niveau moet worden gezocht via de bevoegde nationale autoriteiten, bijvoorbeeld via een ombudsman of via de rechtbanken.

61. Het probleem in Nederland is dat al deze instanties zelf verdraaid zijn en onderdeel zijn van een verdraaide keten, en zich ketenpartner noemen van een keten, die al decennia lang een illegale kinderhandel in stand houdt en zelf mensenrechten schendt. Er is geen intentie om daarmee te stoppen.

62. Op 8 september 2021 heeft de 'demissionaire' minister Dekker de Tweede Kamer laten weten dat het zogenaamde perspectiefbesluit (het besluit of het kind in het systeem moet blijven of een (theoretische) kans krijgt om terug te keren naar de ouders; de beslissing wordt meestal gevolgd

[44] https://www.dutchnews.nl/news/2022/01/un-rapporteur-stands-by-criticism-of-dutch-police-violence-vk/
[45] https://www.youtube.com/watch?v=vJAxqMna0JQ; https://www.youtube.com/watch?v=V4dODCTcD8k

door een besluit om het ouderlijk gezag af te nemen) van de Nederlandse jeugdzorg slechts een interne beslissing is en ouders geen enkele rechtspositie hebben en geen toegang hebben tot de rechter. Ondanks verzoeken van het Parlement is hij niet bereid hier verandering in te brengen. Hij beloofde dat advocaten meer geld zouden verdienen. Premier Rutte beloofde geld uit te geven om de toegang tot de rechter te verbeteren. De Nederlandse jeugdzorg ontvangt 1,3 miljard euro extra (juni 2021) bovenop de 600 miljoen euro (april 2021). Zolang de aanbevelingen van de Raad voor de Rechtspraak niet zijn uitgevoerd, zullen kinderen en ouders geen eerlijk proces hebben bij een onafhankelijke en onpartijdige rechter, ongeacht of de rechters en advocaten meer geld zullen ontvangen. De Tweede Kamer gaat door met nieuwe kapitaalinjecties voor nog meer uithuisplaatsingen van kinderen en nog meer geweld tegen burgers. De heer Hans Spigt, sinds 2016 voorzitter Jeugdzorg Nederland, verzet zich op 13 januari 2022 fel tegen bezuinigingen.[46] Nog steeds wordt er niet gesproken over de ernstige misdrijven, maar er wordt gedaan alsof jeugdzorg een normaal beroep is, met ambities om de dienstverlening te verbeteren.

63. Nederland voldoet niet aan de minimum eisen die aan een demodratische rechtsstaat gesteld mogen worden. Er rijzen een aantal vragen in verband met artikel 6.1 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, waarin is bepaald. "De Unie erkent de rechten, vrijheden en beginselen van*het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000, zoals aangepast te Straatsburg, op 12 december 2007, dat dezelfde juridische waarde heeft als de Verdragen."*

64. Men zou kunnen stellen dat de leidende beginselen op grond van artikel 6, lid 1, van het Verdrag kunnen - of beter gezegd: moeten - worden verlaten, met betrekking tot elke voortdurende schending van het Handvest door een lidstaat. In een dergelijke situatie is de conclusie gerechtvaardigd dat de Europese Commissie inderdaad de bevoegdheid heeft – zelfs een verplichting – om in te grijpen in de rechtsstelsels van de lidstaten om de rechtsstaat te handhaven, omdat het om een kwestie van recht van de Europese Unie gaat, bijvoorbeeld als het gaat om schendingen van de mensenrechten al tientallen jaren aan de gang zijn en de wetgevende, de uitvoerende en rechterlijke macht slechts reorganisaties uitvoeren die de situatie niet zullen verbeteren of zelfs verslechteren, en daarmee een systeem blijven handhaven van mensenrechtenschendingen tegen hun eigen bevolking, die daaronder lijdt. Het meest duidelijke voorbeeld is de grootschalige, gewelddadige binnenlandse kinderhandel in Nederland sinds 1945 tot op de dag van vandaag.

Vraag 1

65. De eerste vraag is: wat is de rol van de Europese Commissie als al naar behoren is vastgesteld – zelfs door de nationale autoriteiten zelf (door middel van Parlementaire verslagen zoals van Commissie Samson en Commissie De Winter, erkend door minister Dekker met de belofte om het in de toekomst beter te doen op 12 juni 2019, welke belofte niet wordt nagekomen) dat Nederland nog steeds niet in staat en/of bereid is – zoals al tientallen jaren het geval is – om de belangen van het kind veilig te stellen en ervoor te zorgen dat de verplichtingen met betrekking tot de grondrechten worden nageleefd, in overeenstemming met hun nationale wetgeving en internationale mensenrechtenverplichtingen?

Vraag 2

66. De tweede vraag is: wat is de rol van de Europese Commissie als al naar behoren is vastgesteld, dat alle instanties en gerechtelijke autoriteiten – zelfs tot en met de Ombudsman aan toe – op de hoogte zijn van de voortdurende schendingen van de mensenrechten gedurende tientallen jaren, alsmede de verslechtering in de afgelopen jaren als gevolg van de decentralisatie en geheime richtlijnen die nu aan het licht komen, maar ze zijn niet bereid en/of niet in staat om het systeem te corrigeren, hetzij omdat ze financieel afhankelijk zijn, hetzij omdat zij persoonlijk bang zijn

[46] https://www.jeugdzorgnederland.nl/actueel/bezuinigingsplan-blokkeert-verbetering-jeugdzorg-dubbel/

(Omerta/Rutte Doctrine; een angst en zwijgcultuur), of omdat ze te goed worden beloond in hun huidige positie?

67. Vooral omdat de toegang tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens bijna nihil is en rechtsbescherming niet meer van het Europees Hof kan worden verwacht, niet in de laatste plaats omdat de toegang tot de Hoge Raad bijna nihil is (advocaten zijn bang en/of niet bereid om zaken in te dienen die niet-ontvankelijk zullen worden verklaard en de meeste zaken worden als zodanig beschouwd), en er is een brede opvatting dat de Hoge Raad de schijn van een functionerende rechtsstaat wil hoog houden en de lagere Nederlandse rechtbanken niet in de steek wil laten; dit is geen theoretisch probleem, aangezien de Nederlandse rechter zichzelf beschouwt als "ketenpartner" van de Nederlandse jeugdzorg die in het algemeen geen onafhankelijk, onpartijdig en kritisch onderzoek van de zaken aanbiedt. Er is dus geen sprake van een ernstig gebrek aan rechtsbescherming op dit gebied, wat betekent dat de Nederlandse bevolking het slachtoffer wordt van een wetteloos systeem; ze hebben geen rechten.

Vraag 3

68. De derde vraag is, hoe kan deze situatie worden begrepen, nu i) Nederland het recht van de Europese Unie niet naar behoren ten uitvoer heeft gelegd - een *"ernstige en aanhoudende schending door een lidstaat" van de in artikel 2 genoemde waarden* - ten nadele van hun eigen bevolking, en dat er sprake is van ii) een kwestie van het recht vande Europese Unie, aangezien Nederland willens en wetens inbreuk maakt op de volgende artikelen van het Recht van de Europese Unie.
    - artikel 2 Verdrag betreffende de Europese Unie:
      "De Unie is gegrondvest op de waarden van eerbiediging van de ***menselijke waardigheid, vrijheid,*** *democratie, gelijkheid,* ***de rechtsstaat*** *en* eerbiediging van de ***mensenrechten***, met inbegrip van de rechten van personen die tot*minderheden behoren. Deze waarden zijn gemeenschappelijk voor de lidstaten in een samenleving waarin pluralisme, non-discriminatie, tolerantie,* ***rechtvaardigheid, solidariteit*** en gelijkheid tussen vrouwen en mannen de *boventoon voeren."*
    - Artikel 3.1 Verdrag betreffende de Europese Unie:
      Het doel van de Unie ***is de vrede, haar waarden en het welzijn van haar volkeren te bevorderen.***
    - Artikel 3.3 , tweede alinea) Verdrag betreffende de Europese Unie:
      Zij bestrijdt sociale uitsluiting en discriminatie en ***bevordert sociale rechtvaardigheid en bescherming****, gelijkheid van vrouwen en mannen, solidariteit tussen generaties en* bescherming van de rechten van het ***kind.***
    - Artikel 3.5 Verdrag betreffende de Europese Unie:
      *In haar betrekkingen met de rest van de wereld****handhaaft en bevordert de Unie haar waarden en belangen en draagt zij bij tot de bescherming van haar burgers****. Het draagt bij tot vrede,* ***veiligheid***, de duurzame ontwikkeling van*de aarde, solidariteit en* wederzijds respect tussen de ***volkeren,*** *vrije en eerlijke handel,* ***uitbanning van armoede en de bescherming van de mensenrechten,*** met *name* ***de rechten van het kind,*** *alsmede* tot de strikte naleving en ontwikkeling van het internationaal recht , met inbegrip ***van****de eerbiediging* van de beginselen van het Handvest van de ***Verenigde Naties.***

    - Artikel 6.1 Verdrag betreffende de Europese Unie in samenhang met:
        - Artikel 1 Europees Handvest: menselijke waardigheid/artikel 1 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *verplichting tot eerbiediging van de mensenrechten*
        - Artikel 3 Europees Handvest: menselijke integriteit
        - Artikel 4 Europees Handvest/artikel 3 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *verbod op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling*
        - Artikel 5 Europees Handvest/artikel 4 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *verbod op slavernij of dwangarbeid, of mensenhandel*
        - Artikel 6 Europees Handvest/artikel 5 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *recht op vrijheid en veiligheid*

- Artikel 7 Europees Handvest/artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *bescherming van het privéleven en het gezinsleven*
- Artikel 8 Europees Handvest: *bescherming van persoonsgegevens*
- Artikel 10 Europees Handvest/artikel 9 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *vrijheid van bewustheid en godsdienst*
- Artikel 11 Europees Handvest/artikel 10 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens*: vrijheid van meningsuiting en informatie*
- Artikel 12 Europees Handvest/artikel 11 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *vrijheid van vergadering*
- Artikel 13 Europees Handvest: *vrijheid van kunst en wetenschap*
- Artikel 16 Europees Handvest: *vrijheid van ondernemerschap*
- Artikel 17 Europees Handvest: *vrijheid van eigendom*
- Artikel 21 Europees Handvest/artikel 14 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens: *non-discriminatie*
- Artikel 24 Europees Handvest: *Rechten van het kind*

- Artikel 4.2 Verdrag betreffende de werking van de EU
  De gedeelde bevoegdheid tussen de Unie en de lidstaten is van toepassing op de volgende hoofdgebieden:
  j) het domein van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid;
- Artikel 6 Verdrag betreffende de werking van de EU
  De Unie is bevoegd acties uit te voeren ter ondersteuning, coördinatie of aanvulling van de acties van de lidstaten. De actiegebieden zijn op Europees niveau:
  f) civiele bescherming;
- Artikel 7 Verdrag betreffende de werking van de EU
  De Unie zorgt voor samenhang tussen haar beleid en activiteiten, rekening houdend met al haar doelstellingen en overeenkomstig het beginsel van bevoegdheids toekenning.
- Artikel 10 Verdrag betreffende de werking van de EU
  Bij de vaststelling en uitvoering van haar beleid en activiteiten streeft de Unie ernaar discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te bestrijden.
- Artikel 21 Verdrag betreffende de werking van de EU
  Iedere burger van de Unie heeft het recht zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en te verblijven, onder de beperkingen en voorwaarden die zijn vastgesteld in de Verdragen en door de maatregelen die zijn genomen om deze ten uitvoer te leggen.

69. In het VN-landenrapport uit 2005 over kinderrechten in het Koninkrijk der Nederlanden werden al enkele zorgen ten aanzien van de Nederlandse jeugdzorg aan het adres gebracht, die nog steeds niet aan de orde komen: echter, deze zijn niet genoemd in het EU Rule of law Report.[47]

    Afdeling III A onder 26
    Het belang van het kind
    26. Het Comité is bezorgd over het feit dat er ondanks enkele positieve inspanningen onvoldoende begrip bestaat voor het recht van het kind om als primaire overweging rekening te houden met zijn of haar belangen, met name door rechters en andere beroepsbeoefenaren die voor en met kinderen werken.

    27. In het licht van zijn algemene opmerking nr. 14 (2013) over het recht van het kind om zijn of haar belangen als primaire overweging te nemen, beveelt het Comité de staat die partij is aan om zijn inspanningen te versterken om ervoor te zorgen dat dit recht op passende wijze wordt geïntegreerd en consequent wordt toegepast in alle wetgevings-, administratieve en gerechtelijke procedures en beslissingen, alsmede in alle beleidsmaatregelen, programma's en projecten die relevant zijn voor en impact hebben op kinderen. In dit verband wordt de staat die partij is aangemoedigd procedures en criteria te ontwikkelen om alle relevante gezagsdragers te begeleiden bij het bepalen van de belangen van het kind op elk gebied en om het als primaire overweging te beschouwen.(INT_CRC_COC_NLD_20805_E.pdf (ohchr.org))

[47] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/rule_of_law_mechanism_factsheet_en.pdf

Vraag 4

70. Wat kan het Europese Parlement doen om de Europese Commissie bij te staan om voor een land als Nederland, waar geen enkel respect is voor mensenrechten, passende maatregelen te treffen?

Conclusie

71. Al met al moet worden vastgesteld dat het Koninkrijk der Nederlanden weinig tot geen respect heeft voor de rechtsstaat, voor mensenrechten in het algemeen, en voor de rechten van het kind en de rol van de ouders om hun eigen kinderen te beschermen en op te voeden (artikel 1:247 BW), en niet optreedt tegen misstanden in de Nederlandse jeugdzorg. Als Nederland zo'n sterk rechtsstaatland is, hoe is het dan mogelijk dat de situatie sinds 2005 verslechtert? We staan bekend als een beschaafd land. Niettemin meldt Noorwegen (een vergelijkbare financieel gedreven/commerciële CPS) dat ongeveer 1.500 kinderen uit huis zijn op een totale bevolking van 6 miljoen, terwijl Nederland ongeveer 42.000 kinderen uit huis rapporteert op een totale bevolking van 17,5 miljoen. Veel van de kinderen onder de hoede van de Staat lijden onnodig onder het geweld, de onderdrukking en de scheiding van hun familie. Wat moeten de burgers ervan denken dat de belanghebbenden deze grote zorgen over de rechtsstaat in het Nederlandse landenrapport niet hebben opgemerkt? Bijvoorbeeld een organisatie als Transparency International: *Onze missie is om corruptie te stoppen en transparantie, verantwoordingsplicht en integriteit te bevorderen op alle niveaus en in alle sectoren van de samenleving.*

72. Nederland moet eerst het eigen huis op orde krijgen voordat het andere landen kan begeleiden, maar dat lukt al jaren op veel gebieden niet. Het is niet eens ingegaan op de aanbevelingen van de Staatscommissie grondrechten in het digitale tijdperk (2001). Hoe kan het Nederlandse volk erop vertrouwen dat zijn vertegenwoordigers de democratische beginselen niet volledig hebben verlaten en dat ze op weg zijn naar een autoritair toezichtregime?

73. Sinds begin 2020 komt het repressieve, onlogische, schadelijke coronabeleid daar overheen. Prof. Dr. Erik Jurgens deed op 30 december 2017 bij de Wiardi Beckman Stichting een oproep om het belang van de verdediging van de rechtsstaat opnieuw te formuleren. "*Wat er ook aan vernieuwingen zijn in de politiek, zonder onze democratische rechtsstaat, zal niks lukken. Want dan zijn we een 'failed state' geworden. Zo langzamerhand wordt ongeveer alles onder 'rechtsstaat' geschoven, we moeten dus even verhelderen."*[48]

74. De traditie van "speaking truth to power", ooit een teken van een bloeiende West-Europese democratie, is niet langer toelaatbaar en er is een zwijg- en angstcultuur. Degenen die een andere mening hebben dan die van de Staat, lijden onder gevolgen. Ook dit is voelbaar in het Nederlandse jeugdzorgsysteem. De minister van Volksgezondheid weigerde kritische vragen in het Parlement te beantwoorden over zijn COVID-19-beleid. Rutte III regeerde bijna een jaar over het land, in een "demissionaire" status, en heeft zijn vierde kabinet gevormd, ondanks de val van het kabinet over het Kindertoeslagenschandaal. In de demissionaire periode moest eerst minister Kaag[49] aftreden (16 september 2021), tot grote ontsteltenis van premier Rutte, en toen trad minister Bijleveld[50] af (17 september 2021), (25), wordt Rutte III spottend een duiventil genoemd; [51] tot nu toe zijn 11 (plaatsvervangende) ministers afgetreden. Maar premier Rutte is nog steeds/opnieuw aan de macht, eerst demissionaire, nu in een nieuw kabinet Rutte IV.[52] Op 25 september 2021 werd staatssecretaris Mona Keijzer door premier Rutte op staande voet ontslagen vanwege haar uitspraken over de onwenselijkheid van het 2G beleid.[53]

[48] https://www.wbs.nl/publicaties/verdedig-de-rechtsstaat
[49] https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5254869/waarom-sigrid-kaag-opgestapt-en-hoe-moet-het-nu-verder
[50] https://www.ad.nl/politiek/bijleveld-stapt-alsnog-op-als-defensieminister-ik-wilde-doorgaan~a7f0e462/
[51] https://www.rd.nl/artikel/943528-rutte-iii-lijkt-steeds-meer-op-duiventil
[52] https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kamer-richt-vizier-nu-op-de-premier-oppositie-roept-rutte-ter-verantwoording-over-afghanistan~b5ac09cf/
[53] https://joop.bnnvara.nl/nieuws/cda-trol-mona-keijzer-steekt-de-jonge-mes-in-de-rug-en-bekritiseert-coronapas

75. *"Onze vrijheden, onze rechten, onze samenlevingen zijn afhankelijk van mensen die een standpunt innemen in hun verdediging. Met andere woorden, de mensenrechten hebben verdedigers nodig.* Mensenrechtenverdedigers *nemen persoonlijke risico's. In veel delen van de wereld worden ze ongestraft lastiggevallen, gevangen gezet, vervolgd, aangevallen en gedood."* Helaas heeft het Huis van Klokkenluiders geen goede reputatie; integendeel. Net als de LEBZ is hun belangrijkste functie het verdoezelen in plaats van beschermen en ondersteunen van de rechtsstaat en de burgers. [54]

76. Bij de beoordeling van de kwaliteit van de rechtsstaat in andere lidstaten, zoals Polen en Hongarije, is er sprake van een duidelijke rechtsongelijkheid, gezien de sterke focus op de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en politieke benoemingen. Het is echter naïef om aan te nemen dat er geen politieke invloed is bij de benoeming van Nederlandse rechters. Dit is inderdaad het geval, zelfs van een regering met een demissionaire status. *De ministerraad heeft vandaag ingestemd met de voorgenomen benoemingen van 5 nieuwe presidenten voor de rechtbanken Rotterdam en Den Haag en de gerechtshoven Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden en 's-Hertogenbosch. Samen met de voorgenomen benoemingen van 5 nieuwe presidenten voor de rechtbanken Gelderland, Limburg, Midden-Nederland, Oost-Brabant en Zeeland-West-Brabant, betekent dit dat er in totaal 10 nieuwe presidenten voorgedragen worden.*[55] *For years, critical judges and political experts have pointed out that the government in the Netherlands has a much too direct influence. This is also the case according to the standards of the overarching Council of European Councils for the Judiciary and the International Judges' Association.*[56] Sommigen beweren dat rechters met progressieve politieke voorkeuren de meerderheid vormen en volgens anderen heeft het proces tegen kamerlid Geert Wilders aangetoond dat rechters niet langer hoeven te terugdeinzen om als politiek instrumentte worden gebruikt. Een ander voorbeeld van een vermoedelijk politiek proces was het hoger beroep tegen[57] de COVID-19 avondklok in februari 2021. Het hoger beroep werd dezelfde dag (slechts 4 uur later) gehouden op verzoek van de Landsadvocaten, nadat de rechter in eerste aanleg de avondklok met onmiddellijke ingang had verworpen. De rechters in hoger beroep verwierpen het vonnis en de avondklok werd diezelfde avond opnieuw geïnstalleerd, net op tijd.[58]

77. Ik wil in dit kader ook noemen de noodzakelijke modernisering van grondrechten in een digitaal tijdperk in het Koninkrijk der Nederlanden (een rapport van de Commissie uit mei 2001 kreeg geen opvolging).

78. Parlementslid de heer Pieter Omtzigt heeft de crisis in de rechtsstaat kernachtig verwoord:[59]

    Op papier hebben Nederlandse burgers recht op rechtsbescherming, op huisvesting en bestaanszekerheid. In de praktijk kunnen gewone burgers zich nauwelijks verdedigen als ze beschuldigd worden door bijvoorbeeld de belastingdienst; kan inmiddels een hele generatie Nederlanders geen woning vinden; en leven heel veel - ook werkende - mensen onder het bestaansminimum. Deze zorgen van Nederlanders worden onvoldoende behartigd door het

---

[54] https://www.trouw.nl/nieuws/nu-luidt-de-klok-zelfs-in-het-huis-voor-klokkenluiders-ze-kunnen-niet-eindeloos-doormodderen~bab4f0d1/ , https://www.ad.nl/binnenland/hoe-de-klokkenluider-die-een-atoomspion-ontmaskerde-vermorzeld-werd-door-de-staat~a9f48cbf/ , https://www.1limburg.nl/parlementaire-enquete-koopmans-gaat-definitief-door, https://www.vpro.nl/argos/lees/nieuws/2019/Geen-hulp-voor-klokkenluider-Roelie-Post.html, https://nieuwlicht.eo.nl/artikelen/2020/10/klokkenluider-roelie-post-raakte-alles-kwijt-en-leeft-een-eenzaam-leven; https://www.protectioninternational.org/en/our-work/how/defenders

[55] https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Tien-nieuwe-presidenten-voorgedragen.aspx

[56] https://decorrespondent.nl/12166/de-benoeming-van-rechters-in-nederland-is-niet-onafhankelijker-dan-in-polen-of-hongarije/2653354987052-28fcc688.

[57] https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/rechter-als-politiek-instrument~b2af1573/

[58] https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/viruswaarheid-versus-de-staat-valt-het-hof-iets-aan-te-rekenen~b9ac83b4/

[59] https://storage.googleapis.com/pieter-omtzigt-website/documenten/Samenvatting-van-een-Manifest.pdf

landsbestuur. Het landsbestuur bekommert zich vooral om de zorgen van specifieke belangen- en lobbygroepen. Door dat luisteren naar verkeerde stemmen betalen woningbouwcoöperaties een belasting op huurwoningen die commerciële vastgoedbeleggers van dure huurwoningen niet betalen. En krijgen cruiseboten een vrijstelling van de energiebelasting die de rest van Nederland wel moet betalen. Het algemene belang wordt door het huidige landbestuur kortom onvoldoende gediend.

79. Al met al is er weinig reden tot vreugde en gelukwensen vanwege Rutte IV.

Sense of urgency

80. Bij haar installatie als nieuwe Presidente van het Europese Parlement op 19 januari 2021, na het plotseling overlijden van haar voorganger de heer David Sassoli, heeft mevrouw Roberta Metsola aangegeven dat zij de bescherming van de rechtsstaat en van grondrechten beschouwt als een kwestie van urgentie. *"Some EU countries, like Poland and Hungary, are under intense scrutiny over legal reforms that have exacerbated democratic backsliding and could be soon see their EU funds frozen under a still-unused conditionality mechanism. This parliament stands for the rule of law. You have seen majorities across the house, across a broad spectrum of political groups, from left to right, that have stood for the rule of law everywhere. Where we see that values and principles, that laws [and] rights are regressing, this parliament is always the one that speaks first. I can assure you that's what is going to happen over the next two and a half years."* Helaas focust zij zich op Polen en Hongarije; de invloed van de Nederlandse regering op Europa klinkt in haar woorden door.
    - Worden Polen en Hongarije ook regelmatig geconfronteerd met moorden op politici, journalisten en advocaten en zijn zij ook prominente wereldspelers op het gebied van verdovende middelen en kinderporno? Kennen Polen en Hongarije een zaak die lijkt op journalist Peter R. de Vries die een beloning van een miljoen euro bood om een vermist kind te vinden, en vervolgens (vijf keer) werd neergeschoten op klaarlichte dag?
    - Veroorzaken Polen en Hongarije schendingen van de waarden van artikel 2 van het Verdrag, vergelijkbaar met Nederland, bijvoorbeeld door jaarlijks 42.000 kinderen per 17,5 miljoen inwoners uit hun gezin te halen en 450.000 onder staatstoezicht te houden, en financiële uitbuiting mogelijk te maken in een systeem van geweld en onderdrukking?
    - Staan Polen en Hongarije toe dat pleegouders worden ingeschreven als handelsondernemingen bij de Kamer van Koophandel en dat de kinderen worden gebruikt als onderpand voor hun zakelijke hypotheek, andere financiële verplichtingen of gewoon voor winstoptimalisatie?
    - Hebben Polen en Hongarije te maken met vergelijkbare problemen met betrekking tot de beginselen van goed bestuur, zoals het bewust en opzettelijk vals beschuldigen van burgers van fraude of slecht ouderschap of het implementeren van discriminerende, zelflerende algoritmen? Zouden hun politici, ambtenaren en parlementsleden ook niet verantwoordelijk worden gehouden als zij falen in hun bestuurlijke rol? Zouden hun regeringen leden van hun eigen fracties in het Parlement pesten en onder druk zetten als ze vragen stellen vergelijkbaar met wat er met de heer Omtzigt is gebeurd ("sensibiliseren")? Zouden dergelijke politici zich bij

de volgende verkiezingen kandidaat mogen stellen? Zou hun aftredende regering nog een jaar aan de macht blijven zonder uitzicht op een nieuwe regering op korte termijn? Zou hun aftredende regering een nieuwe kabinet mogen vormen, zelfs als de leden daarvan zich opnieuw schuldig maken aan het opzettelijk weghouden van informatie voor het Parlement?

81. Welk vertrouwen mogen Nederlandse burgers hebben dat niet ook de Europese Commissie en het Europese Parlement verdraaide organisaties zijn geworden, die de Europese bevolking zien als een melkkoe voor het bedrijfsleven met wie zij geheime afspraken maken, en die bereid zijn menselijk leed toe te staan en zelfs te helpen veroorzaken om nieuwe verdienmodellen te introduceren, waarbij eenzijdige, selectieve en zelfs misleidende en onjuiste informatie mag worden verspreid om angst aan te jagen?

82. Welke vertrouwen mogen Nederlandse burgers hebben dat deze twee instanties inderdaad het belang van de bevolking voorop stellen en de menselijke waardigheid en grondrechten beschermen? Ook dit vertrouwen is geschonden.
    - Waarom heeft Europa de uitspraken van President Emmanuel Macron van 5 januari 2022 niet onmiddellijk scherp veroordeeld: *"We have to tell them: from 15 January, you will no longer be able to go to the restaurant. You will no longer be able to go for a coffee, you will no longer be able to go to the theatre. You will no longer be able to go to the cinema. When my freedoms threaten those of others, I become someone irresponsible.* ***Someone irresponsible is not a citizen.*** *I am not about pissing off the French people. But* ***as for the non-vaccinated, I really want to piss them off. And we will continue to do this, to the end. This is the strategy."***
    - Waarom heeft Europa niet de uitspraken van de Canadese Minsiter Justin Trudeau van 9 januari 2022 niet onmiddellijk scherp veroordeeld: *"We all know people who are deciding whether or not they are willing to get vaccinated, and we will do our very best to try to convince them. However, there is still a part of the population (that) is fiercely against it.* ***They don't believe in science/progress and are very often misogynistic and racist.*** *It's a very small group of people, but that doesn't shy away from the fact that they take up some space. This leads us, as a leader and as a country, to make a choice:* ***Do we tolerate these people?****"*
    - Waarom heeft Europa niet onmiddellijk het voornemen van Oostenrijk om boetes uit te delen tegen diegenen die een vaccinatie niet wenselijk vinden scherp veroordeeld, en het voornemen om een 2G maatschappij in te voeren? Het lichaam van een vrij mens behoort immers niet toe aan de Staat; alleen het lichaam van een slaaf.[60] Dit is in strijd met de menselijke waardigheid.
    - Waarom veroordeelt u niet de 3G, 2G en 1G maatschappij, maar wilt u zelf de discussie op gang brengen over het opgeven van de lichamelijke integriteit, het buiten toepassing verklaren van de Neuremberg Code en daarmee de menselijke waardigheid?

Geachte mevrouw Von der Leyen en mevrouw Metsola, geachte heer Michel,

83. Als Nederland een rechtsstaat is, en het Nederlandse rechtssysteem inderdaad wordt gekenmerkt door een hoge mate van rechterlijke onafhankelijkheid en een bijzondere aandacht voor het bevorderen van de kwaliteit van de rechtspraak, waarom zijn er dan meer dan 42.000 (waarschijnlijk 95.000) kinderen gescheiden van hun gezin, in plaats van een paar honderd?

84. Waarom staan de rechters überhaupt toe dat deze kinderen onrechtmatig worden meegenomen op basis van valse dossiers, ongegronde zorgen en valse beschuldigingen?

85. Waarom beëindigt de Nederlandse regering dan niet het ongekende onrecht en helpt en compenseert zij slachtoffers, maar blijft zij steken in beleidsvoornemens om dat in de toekomst te gaan doen?

[60] https://www.euronews.com/2021/12/10/austria-anti-vaxxers-will-be-hit-with-3-600-fine-for-refusing-covid-19-jab

86. Waarom zijn de 1.115 kinderen van het Kindertoeslagenschandaal nog niet terug naar hun ouders?[61]

87. Waarom controleert het Nederlandse parlement de regering dan niet? Waarom wordt belangrijk beleid afgevaardigd door WEF en WHO buiten elke parlementaire controle om? Waarom geven parlementen, in Nederland en in Europa, voorrang aan de belangen van bedrijven en overheden boven de belangen van het volk die zij vertegenwoordigen? Waarom wordt artikel 97a Sr niet nageleefd?

    Hij die met een in het buitenland gevestigd persoon of lichaam in verbinding treedt met het oogmerk om een zodanig persoon of lichaam tot het verschaffen van steun aan het voorbereiden, bevorderen of teweegbrengen van omwenteling te bewegen, om een zodanig persoon of lichaam in het daartoe opgevatte voornemen te versterken of aan een zodanig persoon of lichaam daarbij hulp toe te zeggen of te verlenen, of om omwenteling voor te bereiden, te bevorderen of teweeg te brengen, wordt gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste dertig jaren of geldboete van de vijfde categorie.

88. Waarom wordt het 3G, 2G, 1G beleid voortgezet voor een pandemie die minder schadelijk was dan de griep van 2018, en worden de nadelen van dit beleid niet meegewogen? Waarom wordt schadelijk beleid op basis van onjuiste informatie überhaupt moedwillig doorgezet, als de waarheid achterhaald is (Kindertoeslagenschandaal, Jeugdzorg, Corona, enz.)?

89. Natuurlijk kan er nog veel meer gezegd worden en moet er over gesproken worden. Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact met mij op te nemen.

90. Met een beroep op onze gedeelde vrouwelijke en Europese waarden herhaal ik nederig mijn eerdere verzoek om bescherming van de rechtsstaat, de kinderen en hun gezinnen in Het Koninkrijk der Nederlanden.

Hoogachtend,

Mr. dr. Henriette W.R. Nakad-Weststrate, *human rights advocate*

Een kopie van deze brief wordt ook naar een aantal belanghebbenden bij het debat gestuurd.

- **Annex 1:** lijst van organisaties die input hebben geleverd voor rule of law reports 2020/2021 (onvolledig)
- **Annex 2:** lijst van 109 organisaties die één NGO vormen voor de input aan de vergadering van CRC (17 januari – 11 februari 2022)
- **Bijlage 1:** mijn brief d.d. 14 januari 2022 ten behoeve van de vergadering van CRC (17 januari – 11 februari 2022)

[61] https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5282022/omtzigt-onderste-steen-boven-uithuisplaatsingen-kinderen

Annex 1 – Organisaties die input leverden voor Rule of Law Report 2021

1. de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst | Marjo Bloemen, Hans van der Vlist, Niels Obbink
2. de Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid | P.H. van Meenen (D'66), voorzitter
3. het Huis voor Klokkenluiders | Wilbert Tomesen, voorzitter, Peter van der Meij, vicevoorzitter, Martine Bouman
4. het Instituut voor Informatierecht (UvA)
5. het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
6. het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
7. het ministerie van Justitie en Veiligheid
8. het Nederlands Juristencomite voor de Mensenrechten
9. het Nederlandse Helsinki-comité
10. de Nederlandse Orde van Advocaten
11. de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak
12. de Nederlandse Vereniging voor Journalisten
13. de Nationale Ombudsman
14. de nationale politie
15. de Rijksrecherche
16. het Openbaar Ministerie
17. de Raad voor de Rechtspraak
18. de Raad voor het Openbaar Bestuur
19. Nederlands Helsinki-comité
    Bestuur:
    Piet de Klerk (Chairman)
    Anne Maljers (Vice-chair, Audit committee)
    Tamara Trotman (Integrity portfolio)
    Marjolijn van Oordt (Stakeholder Management & Media)
    Eric Rijnders (Audit committee)

    Raad van Toezicht:
    Aminata Cairo
    Brianne McGonigle Leyh
    Corinne Dettmeijer-Vermeulen
    Jaap de Zwaan
    Kathleen Ferrier
    Catharina (Kitty) Anna Nooy
    Lodewijk (Lo) Casteleijn
    Maria Anne van Dijk
    Marijke van Veen
    Marit Maij
    Max Bader
    Quirine Eijkman
    Rick Lawson
    Sjef van Gennip
    Takvor Avedissian
20. Open Society European Policy Institute | George Soros, Alexander Soros
21. Transparency International NL |
22. Amnesty International
23. Center for Reproductive Rights
24. Civicus
25. Civil Liberties Union for Europe
26. Civil Society Europe
27. Conference of European Churches
28. EuroCommerce

29. European Center for NON-for-profit Law
30. European Centre for Press and Media Freedom
31. European Civic Forum
32. Europese Federatie van Journalisten
33. European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF)
34. European Federation of Journalists (EFJ)
35. Free Press Unlimited (FPU)
36. International Press Institute (IPI)
37. OBC Transeuropa (OBCT)
38. European Partnership for Democracy
39. Eruopees Jeugdforum
40. Front Line Defenders
41. Human Rights House Foundation
42. Human Rights Watch
43. ILGA-Europe
44. International Commission of Jurists
45. CIJL
46. International Federation for Human Rights
47. FIDH
48. IPPF EN
49. International Press Institute
50. European Foundation Center (EFC)
51. Kompass - René Rouwette

ANNEX 1 _ Signatories of Dutch NGO Coalition

Annex to the Written inputs to the State report
Fifth NGO report of the Dutch NGO Coalition for Children's Rights to the UN Committee on the Rights of the Child

Consulted experts

Through the Coalition for Children's Rights, organisations join forces to protect the interests of the child and supervise the safeguarding of children's rights in Dutch law, policy and practice. The Coalition consists of key members Defence for Children, Kinderpostzegels, the National Youth Council, Save the Children, Terre des Hommes Netherlands and National Committee UNICEF The Netherlands, and has the Netherlands Youth Institute as their advisor. Besides its key members, the Coalition has many other partners.

Authors

Coordination and editing

Brigitte Boswinkel	Dutch NGO Coalition for Children's Rights
Beata Karpinska	Terre des Hommes Netherlands
Caroline van de Wetering	Save the Children
Carrie van der Kroon	Defence for Children
Daniëlle de Jong	Defence for Children
Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Manal Zekari	Dutch NGO Coalition for Children's Rights

General implementation measures

Reservations and legislation

Caroline van de Wetering	Save the Children
Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Maartje Berger	Defence for Children

Coordination and decentralisation

Maartje Berger	Defence for Children
Caroline Vink	Netherlands Youth Institute
Giulia Giacometti	National Youth Council (NJR)
Janet van Bavel	Expert in multidisciplinary approach to child abuse and domestic violence

Collecting data

Erik Jan de Wilde	Netherlands Youth Institute
Bas Tierolf	Verwey-Jonker Institute
Lenneke Alink	University Leiden
Marloes Kleinjan	Trimbos-institute

Children's rights education

Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Femke de Koning	Anne Frank House
Franka Olujic	Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
Harry Ridder	Centrum voor Mondiaal Onderwijs
Jantine Walst	Defence for Children

Klaske Schram	Amnesty International Dutch Section
Philo Offermans	Movies that Matter

The business community and child labour

Josette Hermans	Save the Children
Celine Verheijen	Defence for Children-ECPAT
Eva Smulders	National Committee UNICEF The Netherlands
Gine Zwart	Arisa
Jan van de Venis	JustLaw, Stand Up For Your Rights and acting Ombudsperson for Future Generations
Joyce Brummelman	Plan International Nederland
Pieter Dirk Dekker	Help a Child

BES islands

La-Toya Charles	National Committee UNICEF The Netherlands
Anoek Hansen	Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire
Mick Schmit	Stichting Project (FORSA)
Timoteo Silberie	Foundation for professional childcare in Bonaire
Camelia Berkel-Dembrook	Expertise Centre Education Care St.Eustatius
Kenneth Cuvalay	Foundation The Quill
Johan Schaeffer	Body, Mind & Spirit - ASGS Foundation
Ludwina Charles	After School Care, Saba Girls and Boys Sports Society
Sapphire Ramkissoon	Child Focus Foundation

General principles

Discrimination

Carrie van der Kroon	Defence for Children
Ellen-Rose Kambel	Rutu Foundation, advancing mother tongue education
Jessica van Zadelhoff	COC Netherlands
José Smits	Het Gehandicapte Kind (NSGK)

Youth participation

Giulia Giacometti	Nationale Jeugdraad (NJR)
Camee van Comperen	Learning for Well-being Foundation
Eline van der Meulen	Stichting JongPIT
Eva Saeboe	Innovatienetwerk Jeugd | Regio Hart van Brabant
Geeske Strating	Stichting Alexander
Janine Pingen	Stichting Kind en Ziekenhuis
Lindsay Vogelzang	Choice for Youth and Sexuality
Malou Luchtenberg	Beatrix Kinderziekenhuis / UMC Groningen
Mourad El Otmani	Young Amsterdam
Myrna Lemmen	National Committee UNICEF The Netherlands
Renske van Luijn	125Procent
Vicky Verschoor	ZonMw
Wendy Schrama	Universiteit Utrecht
Willeke van Sleeuwen	Netherlands Youth Institute
Willemijn Dupuis	Stichting Kinderrechten en Menselijke Ontwikkeling: KinderrechtenNU en het Nederlands Genootschap van Kinderburgemeesters

Civil rights and freedoms

Statelessness

Caia Vlieks	Institute on Statelessness and Inclusion
Jelle Klaas	PILP-NJCM

Violence against children

Violence against children

Janet van Bavel	Expert in a multidisciplinary approach to child abuse and domestic violence
Caroline Vink	Netherlands Youth Institute
Coby van der Kooi	Netherlands' Ombudsman for Children
Debbie Maas	Veilig Thuis
Kim van Laar	Team-Kim
La-Toya Charles	National Committee UNICEF The Netherlands
Levi van Dam	Stichting JIM en Universiteit van Amsterdam
Lian Smits	Sterk Huis
Maartje Berger	Defence for Children
Marianne Volaart	Inventoz
Mariëlle Dekker	Augeo Foundation
Marijke Bleeker	Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
Marjon Donkers	Marjon Donkers Coaching en Advies
Remy Vink	TNO Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
Rhea Verheul	Netherlands' Ombudsman for Children
Suzanne Kok	Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
Tea Hol	LVAK Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling
Willemijn Dupuis	Stichting Kinderrechten en Menselijke Ontwikkeling: KinderrechtenNU en het Nederlands Genootschap van Kinderburgemeesters
Ytje Hokwerda	Defence for Children

LGBTI children

Jessica van Zadelhoff	COC Nederland
Bente Keulen	NNID Nederlandse organisatie voor seksediversiteit
Sophie Schers	Transgender Netwerk Nederland (TNN)

Family and alternative care

Eva Huls	Defence for Children
Joliska Hellinga	Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ)
Carola Bodenstaff	Jeugdzorg Nederland
Cindy Koole	Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtadvocaten (VNJA)
mr. E.A.A van Kalveen	Chair expert group of juvenile judges/
June de Groot	Defence for Children
Mariëlle Bruning	Universiteit Leiden
Reinier Feiner	Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)

Children with disabilities

Jantine Walst	Defence for Children
Ina Vijzelman	Ieder(in)
Silke Kuijpers	Per Saldo
Thijs Hardick	Ieder(in)

Health and wellbeing

Infant mortality

Professor emeritus Koos van der Velden	Public Health Radboud UMC Nijmegen

ADHD and ADD

Expert group ADHD/ADD	Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie
Barbara van den Hoofdakker	Accare and RUG
Dion Leiblum	Altrecht
Els van den Ban	Karakter
Jaap Oosterlaan	VU Amsterdam
Nanda Lambregts-Rommelse	Karakter
Pieter Hoekstra	Accare and UMCG

Overweight

Leonie Barels	National Committee UNICEF The Netherlands
Annegre de Roos	Save the Children
Bianca Schoonbeek	Maag Lever Darm Stichting
Carolien Martens	Hartstichting
Frieda van der Jagt	Diabetes Fonds
Gerda Feunekes	Voedingscentrum
Gertrude Zeinstra	onderzoeker voedingsgedrag bij kinderen
Hanno Pijl	Leids Universitair Medisch Centrum
Hester Rippen	Stichting Kind en Ziekenhuis
Raquel Abrahams	AJN Jeugdartsen Nederland
Renate Dietvorst	
Roy van der Ploeg	Maag Lever Darm Stichting
Wilrike Pasman	Nederlandse Associatie voor de Studie van Overgewicht

Air pollution

Jan van de Venis	JustLaw, Stand Up For Your Rights and acting Ombudsperson for Future Generations

Mental health

Giulia Giacometti	Nationale Jeugdraad (NJR)
Djieuwke Verseput	de Nederlandse ggz, Waardenetwerk Gezond opgroeien
Eline Kolijn	Samen Sterk zonder Stigma
Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Hannah Boerstra	Diversion
Ivet Pieper	Stichting Alexander
Leonie Burggraaf	#ikbenOpen
Marjonneke de Vetten	de Nederlandse ggz, Waardenetwerk Internationaal verbinden / Dutch International Mental Health Hub
Maurits Boote	ExpEx
Merel Spijkerman	Alles is Gezondheid
Mirjam Bekker-Stoop	Stichting Open Mind
Mohini Awadhpersad	National Youth Council (NJR)
Sara van der Weerd	Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

Sexual health

Ilze Smit	Rutgers

Substance use and gaming addiction

Marloes Kleinjan	Trimbos-instituut
Gera Nagelhout	Instituut voor Onderzoek naar Leefwijzen & Verslaving (IVO)
Renske Spijkerman	Parnassia Groep Academie en Brijder Verslavingszorg
Simone Onrust	Trimbos-instituut
Tony van Rooij	Trimbos-instituut

Combatting poverty

Caroline van de Wetering	Save the Children
Astrid Huygen	Vereniging van stichtingen Leergeld in Nederland
Carina Buit	Nationaal Fonds Kinderhulp
Caro Kroonen	Jeugdfonds Sport & Cultuur
Elles van der Gaag	Sam& voor alle kinderen
Eva Huls	Defence for Children
Gaby van den Biggelaar	Vereniging van stichtingen Leergeld in Nederland
Irene Verspeek	Armoedefonds
Kim Houben	Divosa
Martijn Schut	Martijn Schut Advies Sociaal Domein
Monique Maks	Jeugdfonds Sport & Cultuur
Paulien Lensink	Stichting Halt
Robin Koper	Speaking Minds

Education and leisure

Inclusive education

Jantine Walst	Defence for Children
Ellen-Rose Kambel	Rutu Foundation, advancing mother tongue education
Femke van Zoggel	Stichting JongPIT
Gepke Boezaard	Ieder(in)
Hans Spekman	Jeugdeducatiefonds
Hilde Kalthoff	Netherlands Youth Institute
Jacqueline Schoonheim	Het Gehandicapte Kind
José Smits	Het Gehandicapte Kind
Willy de Heer	Stichting Kenniscentrum voor Makkelijk Lerenden

Leisure and recreation

Froukje Hajer	Platform Ruimte voor de Jeugd/ adviseur jeugdbeleid Kind, spel & ruimte
Cerunne Bouts	Speeltuinbende/ Het Gehandicapte Kind
Dirk Vermeulen	Speelruimte - Kenniscentrum Buitenspelen/Speelforum
Eelco Koppelaar	Eelco Koppelaar, specialist in speelruimte
Elske Oost-Mulder	OBB creatieve (speel)ruimtedenkers
Ilse van der Put	Wij zijn zet
Jootje Vaas	Ontwerpbureau Jootje Vaas
Josine van den Boogaard	GGD Rotterdam
Lia Karsten	Child in the City en Universiteit van Amsterdam,
Louise Berkhout	Hogeschool Leiden/Speelforum
Marian Schouten	Platform Ruimte voor de Jeugd
Martin van Rooijen	Universiteit voor Humanistiek
Hedy Goossens	VeiligheidNL
Pauline van der Loo	Jantje Beton / NUSO
Pim van der Pol	Speelforum
Sigrun Lobst	Springzaad

Wilna van den Heuvel	Hogeschool Utrecht/Speelforum

Special protection measures

Migrant and refugee children

Arja Oomkens	National Committee UNICEF The Netherlands
Eva van Aalst	National Committee UNICEF The Netherlands
Ariane den Uyl	VluchtelingenWerk Nederland
Corrien Ullersma	Van der Woude de Graaf advocaten
Dr. Mr. Carla van Os	Rijksuniversiteit Groningen
Elin Hofman	War Child Holland
Esther Zielhuis	National Committee UNICEF The Netherlands
Frank Velthuizen	War Child Holland
Gerriane Smits	Dokters van de Wereld
Germa Lourens	Stichting Nidos/ VluchtelingenWerk Nederland
Helen Schuurmans	National Committee UNICEF The Netherlands
Karel Jungheim	Kerk in Actie
Majorie Kaandorp	National Committee UNICEF The Netherlands
Marie-Christine Alting von Geusau	Defence for Children
Martin Vegter	Defence for Children
Rhea Verheul	Netherlands' Ombudsman for Children
Sander Schuitemaker	Defence for Children
Stephanie Rap	University Leiden
Sabina Brinkman	ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum

Juvenile criminal law

Maartje Berger	Defence for Children
Annemieke Wolthuis	Restorative Justice Nederland
Mariëlle Bruning	Universiteit Leiden
Reinier Feiner	Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)
Yannick van den Brink	Universiteit Leiden

Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography

Dyonne Pennings	Terre des Hommes Nederland
Arda Gerkens	Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM)
Celine Verheijen	Defence for Children - ECPAT
Iara de Witte	Defence for Children - ECPAT
Ina Hut	CoMensha
Maartje Berger	Defence for Children
Shakila Mangal	National Rapporteur do against human trafficking and sexual violence against children
Sjoerd van Bemmel	Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel
Suzanne Kok	National Rapporteur do against human trafficking and sexual violence against children

Optional Protocol on the involvement of children in armed conflict

Juliette Verhoeven	Save the Children
Anne-Floor Dekker	WO=MEN Dutch Gender Platform
Pien Klieverik	Save the Children

Signatures

1. #ikbenOpen
2. 125Procent
3. Accare
4. After School Care, Saba Girls & Boys Sports Society
5. AJN Jeugdartsen Nederland
6. Alles is Gezondheid
7. Altrecht
8. Amnesty International Dutch Section
9. Arisa
10. Armoedefonds
11. Augeo Foundation
12. Beatrix Kinderziekenhuis / UMC Groningen
13. Body, Mind & Spirit - AIDS Support Group Saba Foundation
14. Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ: Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz, VGN, VOBC)
15. Brijder Jeugd Verslavingszorg
16. BVjong, beroepsvereniging kinder- en jongerenwerkers
17. Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM)
18. Centrum voor Mondiaal Onderwijs
19. Child Focus Foundation
20. Child Friendly Cities Netherlands
21. COC Netherlands
22. CoMensha
23. de Nederlandse ggz
24. Defence for Children
25. Diversion
26. Dokters van de Wereld
27. Dutch Youth Council (NJR)
28. Edukans
29. Expertise Center Education Care St. Eustatius
30. Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM)
31. Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire
32. Expertisecentrum Samen naar School
33. Fier. Landelijk expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties
34. Foundation for professional childcare in Bonaire
35. Foundation The Quill
36. Help a Child
37. Het Vergeten Kind
38. Ieder(in)
39. Ingrado
40. Institute on Statelessness and Inclusion
41. Instituut voor Onderzoek naar Leefwijzen & Verslaving (IVO)
42. Janusz Korczak Stichting
43. Jeugdeducatiefonds
44. Jeugdfonds Sport & Cultuur
45. Jeugdzorg Nederland (chairwoman: Ms. Anne Rotering, also chairwoman of Jeugdbescherming West/JB-West, The Hague)
46. Johannes Wier Stichting
47. Justlaw
48. Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie
49. Kenniscentrum voor Makkelijk Lerenden
50. Kerk in Actie
51. Kinderpostzegels

52. Learning for Well-being Foundation
53. LVAK Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling
54. Martijn Schut Advies Sociaal Domein
55. Missing Chapter Foundation
56. Movies that Matter
57. National Committee UNICEF The Netherlands
58. Nationaal Fonds Kinderhulp
59. Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
60. Nederlandse Associatie voor de Studie van Overgewicht
61. Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA)
62. Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK)
63. Netherlands Youth Institute
64. NNID Nederlandse organisatie voor seksdiversiteit
65. OBB creatieve (speel)ruimtedenkers
66. Per Saldo
67. Pharos
68. Plan International Nederland
69. Platform Ruimte voor de Jeugd
70. Restorative Justice Nederland
71. Rutgers
72. Rutu Foundation, advancing mother tongue education
73. Sam& voor alle kinderen
74. Samen Sterk zonder Stigma
75. Save the Children
76. SOS Children's Villages
77. Speaking Minds
78. Stand Up For Your Rights
79. Sterk Huis
80. Steunpunt Onderwijs Het Gehandicapte Kind
81. Stichting Alexander
82. Stichting Halt
83. Stichting JIM
84. Stichting JongPIT
85. Stichting Kind en Ziekenhuis
86. Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders
87. Stichting Kinderrechten en Menselijke Ontwikkeling: KinderrechtenNU en het Nederlands Genootschap van Kinderburgemeesters
88. Stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt)
89. Stichting Ocan
90. Stichting Open Mind
91. Stichting Project FORSA
92. Team-Kim
93. Terre des Hommes Nederland
94. TNO Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
95. Transgender Netwerk Nederland
96. Trimbos-institute
97. University Leiden
98. Valente
99. Veilig Thuis
100. VeiligheidNL
101. Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)
102. Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtadvocaten (VNJA)
103. Vereniging van stichtingen Leergeld in Nederland
104. Verwey-Jonker Instituut
105. VluchtelingenWerk Nederland
106. Voedingscentrum
107. Vrije Universiteit Amsterdam

108. WO=MEN Dutch Gender Platform
109. Young Amsterdam

Children's rights in the Netherlands 2015 – 2020
Fifth NGO report of the Dutch NGO Coalition for Children's Rights to the UN Committee on the Rights of the Child

Contact details
Kinderrechtencollectief
p/a Defence for Children
Hooglandse Kerkgracht 17G
2312 HS Leiden
Nederland
Phone: (+31) (0)71-516 09 80
info@kinderrechten.nl
www.kinderrechten.nl

NAKAD LAW
YOUR PARTNER IN JUSTICE

WOLFERT VAN BORSSELENWEG 119
NL – 1181 PJ AMSTELVEEN

M: +31 (0)6 46 22 42 52
E: henriette@nakadlaw.nl
W: www.nakadlaw.nl

Aan: Raadsgriffies van de Nederlandse Gemeenten

Cc: Vereniging Nederlandse Gemeenten

"The destiny of human rights is in the hands of all our citizens in all our communities."
~Eleanor Roosevelt

Amstelveen, 28 januari 2022

Geachte raadsgriffier,

1. Hierbij zend ik u mijn bijdrage van 21 januari 2022 in het kader van het jaarlijkse consultatieproces dat de Europese Commissie sinds 2020 houdt om de kwaliteit van de rechtsorde van de EU-lidstaten in kaart te brengen. Graag wil ik u verzoeken deze stukken ter kennisneming toe te voegen aan de stukken voor de (eerst)volgende raadsvergadering via ibabs.

2. In mijn bijdrage ga ik in op de crisis in de Nederlandse rechtsstaat (zie ook Rapport Venetië Commissie d.d. 18 oktober 2021). Deze kan (grotendeels) worden verklaard door structurele weeffouten op systeemniveau en door de bestuurscultuur, maar laat zich juist voelen op gemeentelijk niveau, in individuele dossiers in de uitvoeringspraktijk van die systemen. Dit is m.i. vooral zichtbaar in de jeugdzorg.

3. Deze brief zend ik u dan ook mede in het belang van de meer dan 1.500 gedwongen afgestane/geadopteerde kinderen sinds 1956, meer dan 42.000 uit huis geplaatste kinderen (95.000 volgens de regering als wij de 'drang' trajecten in het zogenaamde 'vrijwillig' kader meerekenen) en 450.000 kinderen onder Staatstoezicht (mogelijk 900.000 indien ook hier kinderen via het 'vrijwillige' kader zijn geplaatst), 3.000 kinderen die al jaren in gesloten inrichtingen verblijven (jeugdgevangenissen), veelal zonder dat zij enig strafbaar feit hebben gepleegd, 2.500 verdwenen asielkinderen, 70.000 kinderen die slachtoffer zijn geworden van het Kinderopvangtoeslagschandaal, slachtoffers van satanisch ritueel misbruik en/of andere slachtoffers, hun ouders en verdere familie en dierbaren.

4. Sinds de decentralisatie van 2015 is het aantal kinderen met een of andere vorm van Staatsinterventie verdubbeld (ondanks de ambitie om het aantal uithuisplaatsingen terug te dringen). Vanwege de huidige plannen over zorg-onderwijs stevenen wij in de komende vier jaar opnieuw af op een verdubbeling. Ik maak mij zorgen over die aanhoudende sterke groei.

5. Immers, in de afgelopen jaren is gebleken dat in de jeugdzorg sprake is van ongekend onrecht, misstanden, en mensenrechtenschendingen tegen kinderen en ouders. Kinderen staan bloot aan geweld, drugs, alcohol en seksueel overschrijdend gedrag (Rapport Commissie Samson, Deel 1

d.d. 8 oktober 2012, Deel 2 d.d. 6 februari 2014; Rapport Commissie De Winter d.d. 12 juni 2019). Er is in het kader van het Kinderopvangtoeslagenschandaal vastgesteld dat de beginselen van de rechtsstaat zijn geschonden (Rapport Commissie Van Dam d.d. 17 december 2020). De verantwoordelijke toenmalige ministers Sander Dekker (Justitie en Veiligheid) en Hugo de Jonge (VWS) noemden het *"niet te bevatten dat deze kinderen, aan wie juist een veilige omgeving geboden had moeten worden, geen veiligheid en geborgenheid hebben gevonden*."[1] Zij wilden dit veranderen. *"Wat er in het verleden is gebeurd, kunnen we helaas niet veranderen. Het is belangrijk om recht te doen aan de slachtoffers van gisteren. En voorkomen dat de kinderen in de jeugdzorg vandaag, de slachtoffers van morgen worden."* Inmiddels is duidelijk geworden via de (afwikkeling van de) Kindertoeslagenaffaire, dat er niets (wezenlijks) is verbeterd aan de (rechts)positie van kinderen en ouders, en dat de misstanden doorgaan. Recent heeft de rechterlijke macht toegegeven dat onvoldoende rechtsbescherming is geboden (reflectierapporten van de rechtspraak d.d. 8 oktober 2021 (bestuursrechters) en 19 november 2021 (Raad van State)). Het nationaal Actieplan Waarheidsvinding 2018 heeft geen verbetering gebracht in de integriteit en kwaliteit van de dossiers.[2] De Raad voor de rechtspraak heeft op 27 oktober 2021 tijdens de Ronde tafelbespreking in de Tweede Kamer toegegeven, dat jeugdrechters nog steeds uitspraak doen op basis van ondeugdelijke jeugdzorgdossiers. Jeugdzorg laat zien hoe de misstanden, mensenrechtenschendingen en het ongekend onrecht veel leed in gezinnen en families veroorzaken, tot in de huizen van mensen, tot achter de voordeur. Kinderen en ouders worden rechteloos gemaakt en gehouden.

6. De gemeente Krimpenerwaard ontving op 20 oktober 2021 een processtuk dat door mevrouw Van den Broek, mij persoonlijk bekend, een van de vele slachtoffers van Jeugdzorg, was ingediend. Deze "Dwaze moeder van Nederland" vond de veiligheid en welzijn van haar kinderen belangrijker dan het recht op privacy. Ik wil u daarom uitnodigen om gelijk ook haar document te lezen. Daarin staat aanvullende informatie die voor u eveneens van belang kan zijn. De gemeente Krimpenerwaard heeft niettemin – niet onbegrijpelijk – besloten de stukken te anonimiseren (zelfs de naam van de Noorse mevrouw Strand-Lobben van het beroemde gelijknamige arrest van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens). [3] Voor de bijgaande stukken is die check evenwel niet nodig; deze stukken zijn al op grote schaal verspreid, internationaal en landelijk.

Van: Griffie Krimpenerwaard
Verzonden: donderdag 21 oktober 2021 17:00
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: verzoekschrift teruggave kinderen/ dossier [redacted] nationale ombudsman

Beste mevrouw van den Broek,

Namens de gemeenteraad bevestig ik de ontvangst van uw brief d.d. 20 oktober 2021.
Wij voegen deze ter kennisname toe aan de lijst ingekomen stukken van de raad 16 november 2021.
Tijdens deze vergadering worden de ingekomen stukken niet inhoudelijk besproken, maar neemt de raad een besluit over het afhandelingsadvies.
Van de raad als collectief ontvangt u geen schriftelijke reactie op uw brief.
Mogelijk reageren fracties of individuele raadsleden persoonlijk op uw brief.
We gaan ervan uit dat u er geen bezwaar tegen hebt dat we hen daarvoor desgevraagd uw mail/adres geven.

I.v.m. privacyregels zijn enkele namen geanonimiseerd.

Met vriendelijke groet,

gemeente Krimpenerwaard

Griffiemedewerker

Postbus 51 2820 AB Stolwijk
Bezoekadres Burgemeester van der Willigenstraat 58 2941 ES Lekkerkerk

[1] https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/06/12/reactie-kabinet-op-het-rapport-van-commissie-de-winter
[2] https://www.linkedin.com/pulse/stop-het-actieplan-waarheidsvinding-sven-snijer/
[3] https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=krimpenerwaard&id=100302995

7. In mijn bijdrage aan de Europese Commissie van 21 januari 2022 heb ik ook gesproken over:
   a. De bestuurscultuur (Rutte Doctrine); de angst- en zwijgcultuur, de structuur van beloningen en bestraffingen; corruptie, nepotisme en loyaliteit in plaats van integriteit en verantwoording;
   b. De grote kloof tussen perceptie (beeldvorming) en werkelijkheid van de kwaliteit van de Nederlandse rechtsstaat;
   c. Het lage vertrouwen van de burger in de overheid;
   d. Herstel van de democratische rechtsstaat;
   e. Het (imperatieve en repressieve) coronabeleid dat de menselijke waardigheid ondermijnt;
   f. Het belang van afwijkende meningen voor een bloeiende democratie;
   g. De vermenging van de onder- en bovenwereld en het fenomeen van verdraaide organisaties, die structureel mensenrechten schenden en zich schuldig maken aan geweld en terreur tegen de eigen bevolking, maar die de schone schijn ophouden en vervolgens de bevolking oproepen tot fatsoen, maar die geen plaats behoren te hebben in een rechtsstaat;
   h. Ondermijning vanuit de Nederlandse Staat, in het bijzonder:
      i. Binnen de politie: politiegeweld tegen burgers en de landelijke geheime politiedienst LET-Jb sinds 2013;
      ii. Mensenhandel en uitbuiting via jeugdzorg, jeugdbescherming en jeugdhulp en de illegale praktijken van het ‘vrijwillige kader’ en de inhumane en barbaarse behandeling van kinderen, ouders en verdere familie;
      iii. Moderne schuldslavernij via de incassoindustrie en de commerciële schuldhulpverlening;
      iv. De financiële fraude en witwaspraktijken in en via Nederland;
      v. Datahandel, datalekken, datadelen, de illegale zwarte lijsten en het monitoren van burgers;
      vi. Milieudelicten via afvalverwerking en andere vormen van milieuvervuiling die schadelijk zijn voor de gezondheid en ook ingaan tegen de klimaatdoelstellingen;
      vii. De geheime overlegstructuren met private internationale organisaties buiten parlementaire controle, waarin juridisch bindende afspraken worden gemaakt die in of vanuit Nederland worden uitgevoerd;
      viii. De zwakke/afhankelijke rol van de media en de inbreuken op de persvrijheid;
      ix. Seksueel geweld en het normaliseren en/of onbestraft laten van seks met kinderen;
      x. Criminele afrekeningen en liquidaties;
   i. Digitalisering (van de rechtspraak en overigens) en de bescherming van grondrechten in het digitale tijdperk.

8. In de kern leggen al deze onderwerpen een stelsel van een verdraaide overheid en verdraaide organisaties als ketenpartners bloot. Organisaties zijn 'verdraaid' als de natuurlijke principes van organiseren verloren zijn gegaan onder een lawine van on-natuurlijke managementlogica. Recht tegenover deze verdraaide organisaties staan de organisaties die juist excelleren. Zij houden zaken eenvoudig en dicht bij de menselijke natuur en presteren daarmee enorm veel beter.[4]

9. Deze onderwerpen worden nader uitgewerkt binnen de context van de politieke en maatschappelijke ontwikkelingen. Veel van deze informatie is in 2020 en 2021 niet vanuit Nederland (de overheid en haar ketenpartners en stakeholders) gedeeld met de Europese Commissie, danwel is onderbelicht gebleven. Daarna stel ik de President van de Europese Commissie en de andere geadresseerden een viertal vragen in relatie tot de EU-verdragen en onze gedeelde Europese en feminiene waarden. Dan volgen samenvattende en afrondende beschouwingen.

10. Als bijlage bij de brief aan Europa treft u aan mijn brief van 14 januari 2022 aan de Verenigde Naties. In Geneve, Zwitersland, wordt op dit moment de vergadering gehouden van de CRC van de Verenigde Naties - Convention on the Rights of the Child, 89th Session (17 Jan 2022 - 11 Feb

[4] https://verdraaideorganisaties.nl/

2022),[5] over Kroatië, Cuba, Cyprus, Djibouti, Griekenland, Kiribati, Madagascar, Nederland en Somalië. Meerdere (verdraaide) NGO's en overheidsinstanties hebben de VN desgevraagd van informatie voorzien over de situatie van kinderrechten. Alleen al de Nederlandse jeugdzorg telde 109 organisaties en stakeholders als ondertekenaars (Kinderrechtencollectief). Geen van hen heeft de (aard en de omvang van de) misstanden en mensenrechtenschendingen binnen de Nederlandse jeugdzorg transparant gemaakt.

11. Verder zend ik u hierbij de link naar het filmpje van de uithuisplaatsing van de 5-jarige Jean op 12 november 2021 https://www.youtube.com/watch?v=9kQ1TI4biKI. Als moeder van vier kinderen, vrouw, echtgenote, doctor in de rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden, oud-advocate en oprichtster van de eerste online rechtbank e-Court, en burger van Nederland en Europa, die vanuit mijn geloof en mijn vrouwelijke en Europese waarden mijn leven als *'law abiding citizen'* probeer vorm te geven, vind ik het moeilijk om dit filmpje te bekijken en beluisteren. Dit is echter noodzakelijk om het leed achter de praktijk van de kinderhandel (hierboven genoemd in alinea 6, onder h, ii) een gezicht te geven.

12. Het filmpje toont aan dat het hier niet gaat om een verwaarloosd of een mishandeld kind, waarbij de uithuisplaatsing als laatste redmiddel wordt ingezet (nadat is vastgesteld dat het acute gevaar niet op een minder schadelijke manier kan worden weggenomen), maar dat een jongetje wordt afgevoerd, dat thuis gelukkig is, geworteld en goed gehecht is en zich verzet en vastklampt en smeekt om niet meegenomen te worden en er geen enkele ernstige, acute bedreiging is voor zijn ontwikkeling. De Nederlandse Staat zette in dit geval maar liefst 4 politiebussen in en 12 politie agenten. U ziet dat er niemand aanwezig was met enige pedagogische ervaring om het kind op te vangen gedurende dit traumatische gebeuren. Dit kind zal met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid nog jarenlang voor financieel gewin in een pleeggezin of instelling worden vastgehouden, verstrikt in een web van ondeugdelijke dossiervorming, en zijn terugkeer zal onmogelijk worden gemaakt. Helaas worden ouders die dit soort beelden verspreiden slachtoffer van verdere repressie en strafmaatregelen.

13. Tot zover mijn toelichting. Omwille van de transparantie vermeld ik dat ik kandidaat gemeenteraadslid ben voor de ChristenUnie Amstelveen op plaats 3 van de lijst. Net als Amstelveen, zal ook uw gemeente aan de laatste vergaderronde voor de verkiezingen bezig zijn, en eisen de lokale verkiezingscampagnes veel aandacht op. Daardoor zullen deze stukken mogelijk onvoldoende aandacht krijgen.

14. Daarom wil ik u wijzen op het belang van deze stukken. De onnodige, onrechtmatige uithuisplaatsingen en andere vormen van onnodige, onrechtmatige Staatsinterventies en Staatstoezicht, zijn onderdeel van de vaste werkwijze binnen het Nederlandse systeem, en kwalificeren daarmee als "*een handeling die onderdeel is van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking, met kennis van de aanval"* als bedoeld in artikel 7 Statuut van Rome. Het ongeoorloofd weghalen van een kind is daarnaast een ernstige vorm van (psychologisch) geweld tegen vrouwen en meisjes als bedoeld in artikel 3 Verdrag van Istanbul. Het feit dat de rechterlijke macht tegen deze praktijken geen enkele rechtsbescherming biedt, maar zichzelf ketenpartner noemt en hieraan meewerkt, maakt de situatie alleen nog maar erger. Dit zijn misdaden tegen de menselijkheid, waarvoor alle medeplegers en medeplichtigen, inclusief de leden van de colleges van B&W en de gemeenteraden zich ook persoonlijk zullen hebben te verantwoorden. Deze misdaden verjaren niet en de Nederlandse rechtspraak – die zich ook heeft te verantwoorden – zal niet het instituut zijn die hierover zal oordelen.

[5] https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1400&Lang=en

15. Ik stel het op prijs indien:
    a. u de goede ontvangst van deze brief met bijlagen wilt bevestigen;
    b. u mij wilt informeren over de verdere behandeling in de gemeente;
    c. ik individuele of collectieve reacties mag ontvangen vanuit het college van B&W en/of de gemeenteraad en/of de fracties;

16. Ik verheug mij erop om in de nabije toekomst vanuit de nieuwe rol, samen met gemeenteraadsleden uit het hele land, te werken aan herstel van het vertrouwen in het openbaar bestuur, herstel van de democratische rechtsstaat, bescherming van de menselijke waardigheid en mensenrechten. Wij zijn het aan onze kinderen en kleinkinderen verplicht de misstanden en het ongekende onrecht zonder verder uitstel te beëindigen.

17. Mochten er nog vragen zijn of u wenst een verdere toelichting, dan ben ik daartoe bereid. Uiteraard heb ik er geen bezwaar tegen indien u mijn gegevens verder deelt of deze brief met bijlagen verder wilt verspreiden. Integendeel.

18. Graag van u vernemend.

Hoogachtend,

Mr. dr. Henriette W.R. Nakad-Weststrate, *human rights advocate*

Een kopie van deze brief wordt ook naar een aantal belanghebbenden bij het debat gestuurd.

NAKAD LAW
YOUR PARTNER IN JUSTICE

WOLFERT VAN BORSSELENWEG 119
NL – 1181 PJ AMSTELVEEN

M +31 (0)6 46 22 42 52
E henriette@nakadlaw.nl

TO: United Nations
CRC - Convention on the Rights of the Child
89 Session (17 Jan 2022 - 11 Feb 2022)
Palais Wilson, Ground Floor Conference Room
Geneva, Switzerland

Per mail: civilsociety@ohchr.org; InfoDesk@ohchr.org

Distribution list

Amstelveen, 14 January 2022

"When you cease to make a contribution, you begin to die."
~ Eleanor Roosevelt

Re: additional information following the 89th pre-session - The Netherlands

Dear Sirs,

1. In view of the meetings of the CRC - Convention on the Rights of the Child, 89 Session (17 Jan 2022 - 11 Feb 2022),[1] regarding Croatia, Cuba, Cyprus, Djibouti, Greece, Kiribati, Madagascar, The Netherlands and Somalia, I wish to send you additional information regarding the situation in the Kingdom of The Netherlands.

2. As a former lawyer, a doctor in Dutch law, a spouse and mother of four children, and a European citizen, I feel a moral obligation and I am dedicated to your mission to promote and protect human rights and help to put an end to unimaginable crimes that threaten the peace, security and well-being of the world and beyond. *"We will never, ever give up making this world better for everyone, everywhere."*

3. Even today, I feel very much inspired by the example set by mrs. Eleanor Roosevelt:
   "*Where, after all, do universal human rights begin? In small places, close to home – so close and so small that they cannot be seen on any maps of the world. … Unless these rights have meaning there, they have little meaning anywhere. Without concerned citizen action to uphold them close to home, we shall look in vain for progress in the larger world.*"

[1] https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1400&Lang=en

4. As a lawyer, I tried to provide adequate and effective legal assistance to parents and their children in the Dutch system of Child Protection Services in 2020 and 2021. This system is characterized by false files, perverted financial incentives, and also by violence, (sexual) abuse and forced medical and psychological/behavioral experiments, and by daily bullying, threats, intimidations and retaliations from the part of the State against children and their parents.

5. Unfortunately, even the Dutch courts consider themselves (supply) chain partners, and the trials before the family courts do not meet the requirements that the child's interest is their primary consideration (article 3.1 UN Children's Treaty;, with rare exceptions there is no independent and impartial judiciary review of cases (article 37 sub d UN Children's Treaty) and consequently no fair trials (article 6 ECHR). On 30 December 2021, I requested the Amsterdam Deacon of the Dutch Bar Association, under protest, to disbar me.

6. A number of civil society organizations - *no less than 109 in total constituting the Dutch NGO Coalition for human rights alone!* (See **Annex 1**) - and a number of public institutions already provided you with information for your Convention on the Rights of the Child 89 Session as of 17 Jan 2022.

Symbol/Title	Download
Antillean Federation for Youth Care_NGO_Netherlands_Curacao_PSWG-II	View document
Asociacion Trabao di Hubentud na Aruba (ATHA)_Centro di Desaroyo_ (CEDE)_NGO_Netherlands_PSWG-I	View document
Asociacion Trabao di Hubentud na Aruba (ATHA)_Centro di Desaroyo_ (CEDE)_NGO_Netherlands_PSWG-II	View document
Dutch National Youth Counci_NGO_PSWG_II	View document
Dutch National Youth Council_NGO_PSWG_I	View document
Dutch NGO Coalition for Children's Rights_Additional Annex_Information following the Pre-session_PSWG	View document
Dutch NGO Coalition for Children's Rights_NGO_Annex_PSWG	View document
Dutch NGO Coalition for Children's Rights_NGO_PSWG_I	View document
Dutch NGO Coalition for Children's Rights_NGO_PSWG_II	View document
Heart-Centered Leadership Foundation_NGO_Netherlands_Aruba_PSWG	View document
Institute for Statelessness and Inclusion_ASKV_NGO_PSWG	View document
Netherlands organisation for sex diversity (NNID)_COC Nederland_Transgender Netwerk Nederland_NGO_PSWG_I	View document
Netherlands organisation for sex diversity (NNID)_COC Nederland_Transgender Netwerk Nederland_NGO_PSWG_II	View document
Partnership of Parents with Child Care (SamenWerkingsVerband van Ouders met Jeugdzorg)_NGO_Netherlands_PSWG	View document
Info from NHRIs	

Symbol/Title	Download
National Rapporteur on Trafficking in Human Beings and Sexual Violence against Children_NHRI_Netherlands_PSWG	View document
Netherlands Institute for Human Rights_NHRI_PSWG	View document
Netherlands Institute for Human Rights_NHRI_PSWG_II	View document
The Ombudsman for Children_NHRI_Netherlands_PSWG_I	View document

7. However, as far as I can tell, these organizations are either linked – some more than others – to the (supply) chain partners of Dutch Child Protection services, or they are financially dependent on annual (government) subsidies for their continuation, etc. It is hard to escape the impression that the organizations are more focused on protecting the system and the (commercial) interest of the professionals in the (supply) chain than that they are serving the interest of children and their families, as they do not mention the abuses in Dutch Child Protection Services. They seem to downplay them, turn a blind eye to the abuses or use repression to those who wish the abuses to stop. The voices of the children and parents are not (sufficiently) adopted in the various reports brought to your attention. The last (Swiss) organization is a cooperation of a number of Dutch parents' support associations.[2] "*Parents and children are outlawed and powerless."*[3] Dutch Child Protection Services is a state in a state. However, the report of the Swiss organization dates from July 2019, and in view of recent developments, an update of the report would be welcome.

8. There have been many developments and revelations of continuous children's rights violations in recent months, even in the past 48 hours.[4] Other lawyers stepped forward and journalists allowed parents' voices to be heard; their stories confirm my criticism on the system, for which I was harshly put down via disciplinary proceedings.

[2] https://www.1limburg.nl/wanbeleid-bij-bureau-jeugdzorg-rechtszaak-dreigt
[3] https://www.limburger.nl/cnt/dmf20210219_94971461
[4] https://www.ftm.nl/artikelen/de-zaak-bram; https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/is-een-kind-met-spoed-uithuisplaatsen-een-te-hard-middel-hoe-yvonne-al-zes-jaar-strijdt-tegen-het-weghalen-van-haar-zoon~be326627/

9. None of the reports submitted to you mention the grave and fundamental, systemic, concerns about the rule of law in The Netherlands and the consequences thereof for children's rights. The Report of Commission Van Dam, December 2020 about the Children Tax Allowance Scandal led to the fall of the Dutch government, Rutte III. No one responsible has been brought to justice; in fact all politicians were cleared before the elections in March 2021, and the same (deputy) ministers have been sworn in again, under Rutte IV, at least many of them. The formation of a new government took almost 300 days, during which time the outgoing government passed many controversial laws, was unable to solve scandals such as the Children Tax Allowance Scandal, Groningen natural gas scandal and other scandals, and they appointed a considerable number of Presidents in the Judiciary.

10. The Report of Commission Bosman, January 2021, indicated system failures in many policy areas. Since then, there have been many developments illustrating the problems of the governance culture (repression, culture of fear) and the erosion of the parliamentary democracy (checks and balances within the Trias Politica). I also refer to the Report of the Venice Commission (October 2021), the self reflection reports of the Dutch administrative judges (October 2021) and the Supreme Administrative Council (November 2021). The Chairman of the Dutch Judiciary indicated that the lack of protection by the Dutch courts was a serious matter and the report may be interpreted as an apology by the courts. Older reports, such as the Commission Samson (2014) and Commission De Winter (2019) have not been properly addressed. This is even true for the Commission on Human rights in the Digital Era (2001). One can conclude that their recommendations have not been implemented, and the reports ended up in a bottom drawer, somewhere.

11. The Hague has a special position as a city of peace and justice. The city attracts many government leaders, international organizations, knowledge centers, aid organizations, companies and students. They work together here and share their knowledge. They are working on new ideas to solve global problems. And to build a sustainable future.[5] How is it possible that domestically crimes against humanity can be committed for decades without anyone seeming to notice or even care? How does the Netherlands explain or justify its actions to the United Nations?

12. The answer is: with disinformation. The public and private bodies in the supply chain claim that the parents are threatening the child, and that the parents seek to provoke a conflict. And that the troop build-up, the tanks and heavy artillery from the side of Dutch Child Protection Services are all purely defensive. That's like the fox saying it had to attack the henhouse because its occupants somehow pose a threat. We've seen this gas-lighting before. When The Netherlands changed the Youth Care Act in 2015 (decentralization), it claimed that the parents were the aggressors to justify pre-planned military action, which took away the last control of government spending by the municipalities. It was all carefully planned and premeditated, with knowledge of the perverse financial incentives and with some additional mumbling about good people in a bad system. The heavy artillery even includes a national secret police force, erected in 2013 and since then maintained in close cooperation with the Dutch Association of Municipalities (VNG), which is not mentioned either by any of the civil societies organizations! Not even the Dutch Bar Association or the Committee on Human Rights have ever expressed their concerns about it. The industry is embedded in all levels of society, and by an ongoing show of power they are allowed to repress any and all attempt to discuss the crimes against humanity, the violence against women and girls, the damaging of children, and the continuous undermining of human dignity.

13. On 19 March 2021, I filed a petition with the Dutch Public Prosecution for crimes committed by the Dutch Child Protection Services. On 12 April 2021 I filed a petition with the Office of the Prosecutors of the International Criminal Court (ICC) in The Hague, requesting to prosecute the Netherlands for crimes against humanity. This information has not been shared with you by the 109+ civil societies organizations either, which is regrettable, and also remarkable. It is yet another illustration of the Dutch governance culture (of silence and fear, and of high rewards) under the Rutte regime.

[5] https://www.denhaag.nl/nl/bestuur-en-organisatie/stad-van-vrede-en-recht/den-haag-internationale-stad-van-vrede-en-recht.htm

14. I am concerned that you have not been provided, or hardly at all, with solid information about the structural problems and the massive scale of human rights violations, in relation to more than 15,000 compulsorily abandoned and/or adopted children since 1956, more than 42,000 children currently placed out of their homes via the courts (and in total approximately 95,000 children placed out of their homes according to the government via the unlawful 'voluntary placements') and the 450,000 placed under State supervision, possibly twice this number again via so-called 'voluntary' framework!, the 3,000 children locked up in closed youth care institutions (youth prisons), 2,500 disappeared asylum children, and/or 70,000 child allowances affair victim and other victims. They have been disenfranchised. The children are financially exploited. We cannot continue to sweep these problems under the carpet. And the industry is about to take over our education system as a whole.

15. The Dutch State invests heavily in perception management (EU Rule of law report 2021), rather than upholding the rule of law and protecting human rights:
    The Dutch justice system continues to be characterised by a very high level of perceived judicial independence, and efforts continue to further foster the quality of justice.
    As last year, the Netherlands continues to be perceived as one of the least corrupt countries in the EU and the world. Integrity is a key component of the framework governing the public administration. In 2020, an extensive programme on combating subversive organised crime was launched, including a holistic approach to prevent, detect and sanction corruption, after investigations showed that criminals are actively looking to exercise undue influence on civil servants.

16. In addition to the information provided to you by the Civil Society Organizations, I therefore wish to send you additional information and give a voice to the children and the parents who are – structurally – ignored, let alone listened to. This information will be provided to you in the form of a selection of letters and other documents I wrote in the past two years on the topic (more information is available).

17. In these letters and documents, I also provide information about the designed system failures, which lead to grave infringements of the UN Children's Treaty and other human rights treaties, on a massive scale. In The Kingdom of The Netherlands the problems are no regrettable, unavoidable incidents which are timely corrected by the courts, but they show a pattern of the cooperation of all chain partners, including the Judiciary, to large scale abuses and crimes against children and their families. The reports submitted to you contain misleading terminology, f.e. "sometimes" (=almost always) and "not always" (=hardly ever), and they fail to mention that human rights violations are the modus operandi and the direct result of intentional, damaging legislation, directives, policies and procedures, and a complete lack of protection by the family judges.

18. One example thereof is the contact ban between children and their parents in the first year of a family separation,[6] which is in fact an example of an intentional policy of parental alienation and an infringement of article 9.3 UN Children's Treaty and a default modus operandi. All in all, the Dutch Child Protection Services goes against human dignity as described in article 1 Universal Declaration of Human Rights.

19. From the information provided to you today, it is also clear that many reorganizations of Dutch Child Protection Services have indeed taken place over the past decades. However, none of them were designed to improve the legal position of the children and their parents, and that there is no intention to change this in the short term. This is all clearly described and explained in the book (dissertation 2013) 'Tyranny in Dutch Child Protection Services' by dr. M.A.J. Clarijs.

20. Whistleblowers, regardless whether they are children and parents, lawyers, doctors, psychologists and/or employees of the system and their (supply) chain partners, put their lives, their work and their families in jeopardy, and risk to be targeted by the Dutch State (Rutte Doctrine). Some were forced to flee abroad and are being hunted down, even today.

[6] https://nos.nl/artikel/2412999-defence-for-children-uit-huis-geplaatste-kinderen-krijgen-niet-juiste-hulp

21. Every year, the Roosevelt Foundation in Middelburg and the Franklin and Eleanor Roosevelt Institute in New York present the so-called 'Roosevelt Four Freedoms Awards'. These are intended for men, women and organizations that give inspiring substance to the Four Freedoms of Franklin D. Roosevelt: Freedom of speech, Freedom of religion, Freedom from want and Freedom from fear. The Roosevelt Foundation sees in Mrs. SviatlanaTsikhanouskaya a true leader of the democratic movement, which gives the people of White Russia a voice and hope for a better future in which the rule of law and fundamental human rights are respected. "Their commitment and courage are an example to others living in difficult conditions in countries where human rights and democratic values are violated."[7]

22. "David Sassoli was a man of deep faith and strong convictions. Everyone loved his smile and his kindness, yet he knew how to fight for what he believed in. In 1989, he was in Berlin, among the young Europeans when the Wall came down. And ever since, he has stood on the side of democracy and of a united Europe. In over a decade of service in the European Parliament, he constantly defended our Union and its values. But he also believed that Europe had to strive for more. He wanted Europe to be more united, closer to its people, more faithful to our values. That is his legacy. And that is how I will remember him. As a champion of justice and solidarity, and a dear friend."[8]

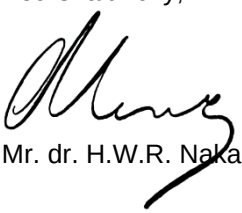
23. There are many dark clouds over Europe and human rights are infringed in many countries, notably in France, Germany, Italy and Austria. Limitations on personal integrity, the freedom of speech and the freedom of movement are just examples on how the Member States are not respecting the basic human rights. The repression and retaliations are felt throughout society, by a coordinated policy of fear mongering.

24. I am sending you the following documents from the period 2020/2021 for your further review:
    1. Letter dated 21 July 2020 to the President of the European Commission;
    2. Letter dated 24 September 2020 to the President of the European Commission;
    3. Letter dated 18 November 2020 regarding the dysfunctioning of the rule of law in The Netherlands;
    4. Letter dated 1 November 2021 to the Amsterdam Deacon of the Dutch Bar Association;
    5. Letter dated 1 November 2021 to the Disciplinary Court of Appeal for lawyers;
       5.1 Annex 1 Developments and revelations after 4 October 2021;
       5.2 List of grounds for out of home placements in The Netherlands;
    6. Request, under protest, to Amsterdam Deacon of the Dutch Bar Association to be disbarred;
    7. Accompanying e-mails;

    A. Criminal report with the Dutch Public Prosecutors Office regarding crimes in Dutch Child Protection Services (including Annex A);
    B. Letter to ICC filing requesting the prosecution of crimes against humanity.

25. I trust the information provided above wil help you to have a more complete understanding of the situation in the Kingdom of The Netherlands, and understand the gap between perception and reality.

Yours faithfully,

Mr. dr. H.W.R. Nakad-Weststrate, *human rights advocate*

[7] https://www.fourfreedoms.nl/nl/nieuws/bericht:sviatlana-tsikhanouskaya-ontvangt-de-internationale-four-freedoms-award.htm; https://www.fourfreedoms.nl/en/four-freedoms/eleanor-roosevelt-and-the-universal-declaration-of.htm

[8] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_301

ANNEX 1 _ Signatories of Dutch NGO Coalition

Annex to the Written inputs to the State report
Fifth NGO report of the Dutch NGO Coalition for Children's Rights to the UN Committee on the Rights of the Child

Consulted experts

Through the Coalition for Children's Rights, organisations join forces to protect the interests of the child and supervise the safeguarding of children's rights in Dutch law, policy and practice. The Coalition consists of key members Defence for Children, Kinderpostzegels, the National Youth Council, Save the Children, Terre des Hommes Netherlands and National Committee UNICEF The Netherlands, and has the Netherlands Youth Institute as their advisor. Besides its key members, the Coalition has many other partners.

Authors

Coordination and editing

Brigitte Boswinkel	Dutch NGO Coalition for Children's Rights
Beata Karpinska	Terre des Hommes Netherlands
Caroline van de Wetering	Save the Children
Carrie van der Kroon	Defence for Children
Daniëlle de Jong	Defence for Children
Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Manal Zekari	Dutch NGO Coalition for Children's Rights

General implementation measures

Reservations and legislation

Caroline van de Wetering	Save the Children
Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Maartje Berger	Defence for Children

Coordination and decentralisation

Maartje Berger	Defence for Children
Caroline Vink	Netherlands Youth Institute
Giulia Giacometti	National Youth Council (NJR)
Janet van Bavel	Expert in multidisciplinary approach to child abuse and domestic violence

Collecting data

Erik Jan de Wilde	Netherlands Youth Institute
Bas Tierolf	Verwey-Jonker Institute
Lenneke Alink	University Leiden
Marloes Kleinjan	Trimbos-institute

Children's rights education

Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Femke de Koning	Anne Frank House
Franka Olujic	Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
Harry Ridder	Centrum voor Mondiaal Onderwijs
Jantine Walst	Defence for Children
Klaske Schram	Amnesty International Dutch Section
Philo Offermans	Movies that Matter

The business community and child labour

Josette Hermans	Save the Children
Celine Verheijen	Defence for Children-ECPAT
Eva Smulders	National Committee UNICEF The Netherlands
Gine Zwart	Arisa
Jan van de Venis	JustLaw, Stand Up For Your Rights and acting Ombudsperson for Future Generations
Joyce Brummelman	Plan International Nederland
Pieter Dirk Dekker	Help a Child

BES islands

La-Toya Charles	National Committee UNICEF The Netherlands
Anoek Hansen	Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire
Mick Schmit	Stichting Project (FORSA)
Timoteo Silberie	Foundation for professional childcare in Bonaire
Camelia Berkel-Dembrook	Expertise Centre Education Care St.Eustatius
Kenneth Cuvalay	Foundation The Quill
Johan Schaeffer	Body, Mind & Spirit - ASGS Foundation
Ludwina Charles	After School Care, Saba Girls and Boys Sports Society
Sapphire Ramkissoon	Child Focus Foundation

General principles

Discrimination

Carrie van der Kroon	Defence for Children
Ellen-Rose Kambel	Rutu Foundation, advancing mother tongue education
Jessica van Zadelhoff	COC Netherlands
José Smits	Het Gehandicapte Kind (NSGK)

Youth participation

Giulia Giacometti	Nationale Jeugdraad (NJR)
Camee van Comperen	Learning for Well-being Foundation
Eline van der Meulen	Stichting JongPIT
Eva Saeboe	Innovatienetwerk Jeugd | Regio Hart van Brabant
Geeske Strating	Stichting Alexander
Janine Pingen	Stichting Kind en Ziekenhuis
Lindsay Vogelzang	Choice for Youth and Sexuality
Malou Luchtenberg	Beatrix Kinderziekenhuis / UMC Groningen
Mourad El Otmani	Young Amsterdam
Myrna Lemmen	National Committee UNICEF The Netherlands
Renske van Luijn	125Procent
Vicky Verschoor	ZonMw
Wendy Schrama	Universiteit Utrecht
Willeke van Sleeuwen	Netherlands Youth Institute
Willemijn Dupuis	Stichting Kinderrechten en Menselijke Ontwikkeling: KinderrechtenNU en het Nederlands Genootschap van Kinderburgemeesters

Civil rights and freedoms

Statelessness

Caia Vlieks	Institute on Statelessness and Inclusion
Jelle Klaas	PILP-NJCM

Violence against children

Violence against children

Janet van Bavel	Expert in a multidisciplinary approach to child abuse and domestic violence

Caroline Vink	Netherlands Youth Institute
Coby van der Kooi	Netherlands' Ombudsman for Children
Debbie Maas	Veilig Thuis
Kim van Laar	Team-Kim
La-Toya Charles	National Committee UNICEF The Netherlands
Levi van Dam	Stichting JIM en Universiteit van Amsterdam
Lian Smits	Sterk Huis
Maartje Berger	Defence for Children
Marianne Volaart	Inventoz
Mariëlle Dekker	Augeo Foundation
Marijke Bleeker	Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
Marjon Donkers	Marjon Donkers Coaching en Advies
Remy Vink	TNO Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
Rhea Verheul	Netherlands' Ombudsman for Children
Suzanne Kok	Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
Tea Hol	LVAK Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling
Willemijn Dupuis	Stichting Kinderrechten en Menselijke Ontwikkeling: KinderrechtenNU en het Nederlands Genootschap van Kinderburgemeesters
Ytje Hokwerda	Defence for Children

LGBTI children

Jessica van Zadelhoff	COC Nederland
Bente Keulen	NNID Nederlandse organisatie voor seksediversiteit
Sophie Schers	Transgender Netwerk Nederland (TNN)

Family and alternative care

Eva Huls	Defence for Children
Joliska Hellinga	Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ)
Carola Bodenstaff	Jeugdzorg Nederland
Cindy Koole	Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtadvocaten (VNJA)
mr. E.A.A van Kalveen	Chair expert group of juvenile judges/
June de Groot	Defence for Children
Mariëlle Bruning	Universiteit Leiden
Reinier Feiner	Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)

Children with disabilities

Jantine Walst	Defence for Children
Ina Vijzelman	Ieder(in)
Silke Kuijpers	Per Saldo
Thijs Hardick	Ieder(in)

Health and wellbeing

Infant mortality

Professor emeritus Koos van der Velden	Public Health Radboud UMC Nijmegen

ADHD and ADD

Expert group ADHD/ADD	Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie
Barbara van den Hoofdakker	Accare and RUG
Dion Leiblum	Altrecht
Els van den Ban	Karakter
Jaap Oosterlaan	VU Amsterdam
Nanda Lambregts-Rommelse	Karakter
Pieter Hoekstra	Accare and UMCG

Overweight

Leonie Barels	National Committee UNICEF The Netherlands
Annegre de Roos	Save the Children
Bianca Schoonbeek	Maag Lever Darm Stichting
Carolien Martens	Hartstichting
Frieda van der Jagt	Diabetes Fonds
Gerda Feunekes	Voedingscentrum
Gertrude Zeinstra	onderzoeker voedingsgedrag bij kinderen
Hanno Pijl	Leids Universitair Medisch Centrum
Hester Rippen	Stichting Kind en Ziekenhuis
Raquel Abrahams	AJN Jeugdartsen Nederland
Renate Dietvorst	
Roy van der Ploeg	Maag Lever Darm Stichting
Wilrike Pasman	Nederlandse Associatie voor de Studie van Overgewicht

Air pollution

Jan van de Venis	JustLaw, Stand Up For Your Rights and acting Ombudsperson for Future Generations

Mental health

Giulia Giacometti	Nationale Jeugdraad (NJR)
Djieuwke Verseput	de Nederlandse ggz, Waardenetwerk Gezond opgroeien
Eline Kolijn	Samen Sterk zonder Stigma
Esther Polhuijs	National Committee UNICEF The Netherlands
Hannah Boerstra	Diversion
Ivet Pieper	Stichting Alexander
Leonie Burggraaf	#ikbenOpen
Marjonneke de Vetten	de Nederlandse ggz, Waardenetwerk Internationaal verbinden / Dutch International Mental Health Hub
Maurits Boote	ExpEx
Merel Spijkerman	Alles is Gezondheid
Mirjam Bekker-Stoop	Stichting Open Mind
Mohini Awadhpersad	National Youth Council (NJR)
Sara van der Weerd	Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

Sexual health

Ilze Smit	Rutgers

Substance use and gaming addiction

Marloes Kleinjan	Trimbos-instituut
Gera Nagelhout	Instituut voor Onderzoek naar Leefwijzen & Verslaving (IVO)
Renske Spijkerman	Parnassia Groep Academie en Brijder Verslavingszorg
Simone Onrust	Trimbos-instituut
Tony van Rooij	Trimbos-instituut

Combatting poverty

Caroline van de Wetering	Save the Children
Astrid Huygen	Vereniging van stichtingen Leergeld in Nederland
Carina Buit	Nationaal Fonds Kinderhulp
Caro Kroonen	Jeugdfonds Sport & Cultuur
Elles van der Gaag	Sam& voor alle kinderen
Eva Huls	Defence for Children
Gaby van den Biggelaar	Vereniging van stichtingen Leergeld in Nederland
Irene Verspeek	Armoedefonds
Kim Houben	Divosa
Martijn Schut	Martijn Schut Advies Sociaal Domein
Monique Maks	Jeugdfonds Sport & Cultuur
Paulien Lensink	Stichting Halt
Robin Koper	Speaking Minds

Education and leisure

Inclusive education

Jantine Walst	Defence for Children
Ellen-Rose Kambel	Rutu Foundation, advancing mother tongue education
Femke van Zoggel	Stichting JongPIT
Gepke Boezaard	Ieder(in)
Hans Spekman	Jeugdeducatiefonds
Hilde Kalthoff	Netherlands Youth Institute
Jacqueline Schoonheim	Het Gehandicapte Kind
José Smits	Het Gehandicapte Kind
Willy de Heer	Stichting Kenniscentrum voor Makkelijk Lerenden

Leisure and recreation

Froukje Hajer	Platform Ruimte voor de Jeugd/ adviseur jeugdbeleid Kind, spel & ruimte
Cerunne Bouts	Speeltuinbende/ Het Gehandicapte Kind
Dirk Vermeulen	Speelruimte - Kenniscentrum Buitenspelen/Speelforum
Eelco Koppelaar	Eelco Koppelaar, specialist in speelruimte
Elske Oost-Mulder	OBB creatieve (speel)ruimtedenkers
Ilse van der Put	Wij zijn zet
Jootje Vaas	Ontwerpbureau Jootje Vaas
Josine van den Boogaard	GGD Rotterdam
Lia Karsten	Child in the City en Universiteit van Amsterdam,
Louise Berkhout	Hogeschool Leiden/Speelforum
Marian Schouten	Platform Ruimte voor de Jeugd
Martin van Rooijen	Universiteit voor Humanistiek
Hedy Goossens	VeiligheidNL
Pauline van der Loo	Jantje Beton / NUSO
Pim van der Pol	Speelforum
Sigrun Lobst	Springzaad
Wilna van den Heuvel	Hogeschool Utrecht/Speelforum

Special protection measures

Migrant and refugee children

Arja Oomkens	National Committee UNICEF The Netherlands
Eva van Aalst	National Committee UNICEF The Netherlands
Ariane den Uyl	VluchtelingenWerk Nederland
Corrien Ullersma	Van der Woude de Graaf advocaten
Dr. Mr. Carla van Os	Rijksuniversiteit Groningen
Elin Hofman	War Child Holland
Esther Zielhuis	National Committee UNICEF The Netherlands
Frank Velthuizen	War Child Holland
Gerriane Smits	Dokters van de Wereld
Germa Lourens	Stichting Nidos/ VluchtelingenWerk Nederland
Helen Schuurmans	National Committee UNICEF The Netherlands
Karel Jungheim	Kerk in Actie
Majorie Kaandorp	National Committee UNICEF The Netherlands
Marie-Christine Alting von Geusau	Defence for Children
Martin Vegter	Defence for Children
Rhea Verheul	Netherlands' Ombudsman for Children
Sander Schuitemaker	Defence for Children
Stephanie Rap	University Leiden
Sabina Brinkman	ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum

Juvenile criminal law

Maartje Berger	Defence for Children
Annemieke Wolthuis	Restorative Justice Nederland
Mariëlle Bruning	Universiteit Leiden
Reinier Feiner	Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)
Yannick van den Brink	Universiteit Leiden

Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography

Dyonne Pennings	Terre des Hommes Nederland
Arda Gerkens	Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM)
Celine Verheijen	Defence for Children - ECPAT
Iara de Witte	Defence for Children - ECPAT
Ina Hut	CoMensha
Maartje Berger	Defence for Children
Shakila Mangal	National Rapporteur do against human trafficking and sexual violence against children
Sjoerd van Bemmel	Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel
Suzanne Kok	National Rapporteur do against human trafficking and sexual violence against children

Optional Protocol on the involvement of children in armed conflict

Juliette Verhoeven	Save the Children
Anne-Floor Dekker	WO=MEN Dutch Gender Platform
Pien Klieverik	Save the Children

Signatures

1. #ikbenOpen
2. 125Procent
3. Accare
4. After School Care, Saba Girls & Boys Sports Society
5. AJN Jeugdartsen Nederland
6. Alles is Gezondheid
7. Altrecht
8. Amnesty International Dutch Section
9. Arisa
10. Armoedefonds
11. Augeo Foundation
12. Beatrix Kinderziekenhuis / UMC Groningen
13. Body, Mind & Spirit - AIDS Support Group Saba Foundation
14. Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ: Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz, VGN, VOBC)
15. Brijder Jeugd Verslavingszorg
16. BVjong, beroepsvereniging kinder- en jongerenwerkers
17. Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM)
18. Centrum voor Mondiaal Onderwijs
19. Child Focus Foundation
20. Child Friendly Cities Netherlands
21. COC Netherlands
22. CoMensha
23. de Nederlandse ggz
24. Defence for Children
25. Diversion
26. Dokters van de Wereld
27. Dutch Youth Council (NJR)
28. Edukans
29. Expertise Center Education Care St. Eustatius

30. Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM)
31. Expertisecenter Onderwijs Zorg Bonaire
32. Expertisecentrum Samen naar School
33. Fier. Landelijk expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties
34. Foundation for professional childcare in Bonaire
35. Foundation The Quill
36. Help a Child
37. Het Vergeten Kind
38. Ieder(in)
39. Ingrado
40. Institute on Statelessness and Inclusion
41. Instituut voor Onderzoek naar Leefwijzen & Verslaving (IVO)
42. Janusz Korczak Stichting
43. Jeugdeducatiefonds
44. Jeugdfonds Sport & Cultuur
45. Jeugdzorg Nederland (chairwoman: Ms. Anne Rotering, also chairwoman of Jeugdbescherming West/JB-West, The Hague)
46. Johannes Wier Stichting
47. Justlaw
48. Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie
49. Kenniscentrum voor Makkelijk Lerenden
50. Kerk in Actie
51. Kinderpostzegels
52. Learning for Well-being Foundation
53. LVAK Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling
54. Martijn Schut Advies Sociaal Domein
55. Missing Chapter Foundation
56. Movies that Matter
57. National Committee UNICEF The Netherlands
58. Nationaal Fonds Kinderhulp
59. Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
60. Nederlandse Associatie voor de Studie van Overgewicht
61. Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA)
62. Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK)
63. Netherlands Youth Institute
64. NNID Nederlandse organisatie voor seksdiversiteit
65. OBB creatieve (speel)ruimtedenkers
66. Per Saldo
67. Pharos
68. Plan International Nederland
69. Platform Ruimte voor de Jeugd
70. Restorative Justice Nederland
71. Rutgers
72. Rutu Foundation, advancing mother tongue education
73. Sam& voor alle kinderen
74. Samen Sterk zonder Stigma
75. Save the Children
76. SOS Children's Villages
77. Speaking Minds
78. Stand Up For Your Rights
79. Sterk Huis
80. Steunpunt Onderwijs Het Gehandicapte Kind
81. Stichting Alexander
82. Stichting Halt
83. Stichting JIM
84. Stichting JongPIT

85. Stichting Kind en Ziekenhuis
86. Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders
87. Stichting Kinderrechten en Menselijke Ontwikkeling: KinderrechtenNU en het Nederlands Genootschap van Kinderburgemeesters
88. Stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt)
89. Stichting Ocan
90. Stichting Open Mind
91. Stichting Project FORSA
92. Team-Kim
93. Terre des Hommes Nederland
94. TNO Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
95. Transgender Netwerk Nederland
96. Trimbos-institute
97. University Leiden
98. Valente
99. Veilig Thuis
100. VeiligheidNL
101. Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)
102. Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtadvocaten (VNJA)
103. Vereniging van stichtingen Leergeld in Nederland
104. Verwey-Jonker Instituut
105. VluchtelingenWerk Nederland
106. Voedingscentrum
107. Vrije Universiteit Amsterdam
108. WO=MEN Dutch Gender Platform
109. Young Amsterdam

Children's rights in the Netherlands 2015 – 2020
Fifth NGO report of the Dutch NGO Coalition for Children's Rights to the UN Committee on the Rights of the Child

Contact details
Kinderrechtencollectief
p/a Defence for Children
Hooglandse Kerkgracht 17G
2312 HS Leiden
Nederland
Phone: (+31) (0)71-516 09 80
info@kinderrechten.nl
www.kinderrechten.nl

Herinnering | Bijeenkomst 'De P&C-cyclus'
Maandag 14 februari 2022 van 19.00 tot 21.30 uur
EventTheater Concertzaal Oosterbeek

Best (aankomend) raadslid,

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 komen al snel dichterbij en wellicht is dat voor jou het begin van een eerste raadstermijn. Ben je benieuwd naar wat er op je af komt? Weet jij hoe de planning-en-control-cyclus (P&C-cyclus) eruit ziet? En moet je nou de hele tekst lezen van al die jaarstukken?

Op maandagavond 14 februari organiseert de Gelderland Academie samen met de griffies van de regio Gelderland-Midden een regionale bijeenkomst over de planning-en-controlcyclus (P&C-cyclus) van de gemeente. Adviseur bestuurlijke planning en control Henk Boshove vertelt hoe die in elkaar zit. Wat is jouw rol als raadslid en waar moet je op letten? We spreken ook met Dick Schuurman, adviseur Gemeentefinanciën bij de provincie Gelderland. Hij vertelt wat de rol van de provincie is in de P&C-cyclus en wat zij voor jouw gemeente kan betekenen.

Met concrete voorbeelden uit de regio krijg je meer inzicht in deze cyclus, en natuurlijk krijg je van ons tips en trucs om jouw raadsperiode goed van start te gaan. We sluiten de avond af met een hapje en een drankje. Een mooie kans om vast jouw nieuwe collega's binnen de regio te ontmoeten.

Zien we je 14 februari?

Aanmelden kan hier

PS In eerdere berichtgeving stond dat deze bijeenkomst in Zevenaar zou zijn. Vanwege de grote belangstelling en de huidige COVID-19-maatregelen (1,5-meter) blijkt die locatie te klein. We verwelkomen je 14 februari graag in de Concertzaal in Oosterbeek (Rozensteeg 3, Oosterbeek).

Dit is de tweede bijeenkomst uit een reeks van vijf. De eerste bijeenkomst was op 10 januari en ging over wat raadswerk echt inhoudt. **Lees hier het verslag**

De andere bijeenkomsten alvast in je agenda zetten?
Donderdag 21 april 2022 : Bijeenkomst 3 'Rolverdeling raad, commissies en taken'
Maandag 16 mei 2022: Bijeenkomst 4 'Regionale samenwerking' in Arnhem
Maandag 20 juni 2022: Bijeenkomst 5 'Ondermijning, bedreiging, integriteit' in Elst

Geachte relatie,

Woensdagmiddag 13 april van 1600-1900 uur organiseren wij in Zeist een ***kenniskring reflectie coronacrisis***.

De algemeen directeur Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en de voorzitter Raad van Bestuur Slachtofferhulp Nederland blikken terug op de ervaringen en lessen die twee jaar Coronacrisis hen hebben gebracht.

Het wordt een interactieve kenniskring waarbij u voldoende in de gelegenheid wordt gesteld uw vragen te stellen en met hen in gesprek te gaan. Deelnemers ontvangen een tweetal boeken over de Coronacrisis en tussen beide presentaties wordt u een dinerbuffet aangeboden.

De kenniskring staat open voor maximaal 50 deelnemers. Voor meer achtergrondinformatie en aanmeldingsprocedure zie onderstaande link:

https://www.svdc.nl/events/kenniskring-reflectie-coronacrisis-/

Op donderdagmiddag 12 mei organiseert de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserveofficieren (KVNRO) in Stroe het ***symposium Corona accentueert noodzaak civiel-militaire samenwerking***. Een divers palet aan sprekers zal hier optreden onder wie de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), de burgemeester van Maastricht, de plaatsvervangend Commandant der Landstrijdkrachten en de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Ook de Zweedse aanpak van de Coronacrisis maakt onderdeel uit van het programma.

Tijdens de coronacrisis is defensie op velerlei terrein de zorgsector te hulp geschoten. Voorbeelden daarvan zijn de planningscapaciteit bij de landelijke patiënten spreiding, het inrichten van de coronazorghotels, het voorbereiden en bemensen van de sneltestraten, het helpen met geneeskundige capaciteit in zieken-, verpleeg- en verzorgingshuizen en het ondersteunen bij het vaccinatieprogramma. Maar ook bij toezicht en handhaving heeft defensie de politie en de buitengewoon opsporingsambtenaren ondersteund. De grote vraag die zich aandient is wat hebben we daarvan geleerd. Waar ging het goed en wat kan er nog beter in de samenwerking ter voorbereiding op grootschalige toekomstige crisis? Hierbij willen we niet alleen kijken naar de Coronacrisis, maar ook analyseren op welke andere terreinen de civiel-militaire samenwerking ten behoeve van de nationale veiligheid verder kan worden versterkt.

Voor meer achtergrondinformatie en aanmeldingsprocedure zie onderstaande link:

https://www.kvnro.nl/2022/01/23/symposium-2021-coronacrisis-accentueert-noodzaak-civiel-militaire-samenwerking/

Het betreft een symposium dat reeds gepland stond voor 25 november 2021, maar dat wegens de toen geldende coronamaatregelen niet door kon gaan. Deelnemers die reeds staan ingeschreven en dat ook hebben bevestigd voor de nieuwe datum hoeven zich uiteraard niet opnieuw aan te melden.

Met vriendelijke groet,

Adviseur crisisbeheersing en voorzitter PT Symposium KVNRO
06 51817733
www.svdc.nl

Geachte mevrouw, meneer,

Maandagavond 31 januari jl. vond het webinar voor alle raadsleden uit de gemeenten van Gelderland-Midden plaats.
Er is teruggeblikt op het afgelopen jaar corona en vooruit gekeken naar het komende jaar.
Ook is stilgestaan bij de ontwikkelingen van VGGM (Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden), naar aanleiding van de Raadsinformatiebrief die onlangs aan de gemeenten is gestuurd.

Bent u niet in de gelegenheid geweest het webinar live mee te maken, dan kunt u hieronder lezen hoe u kunt terugkijken.

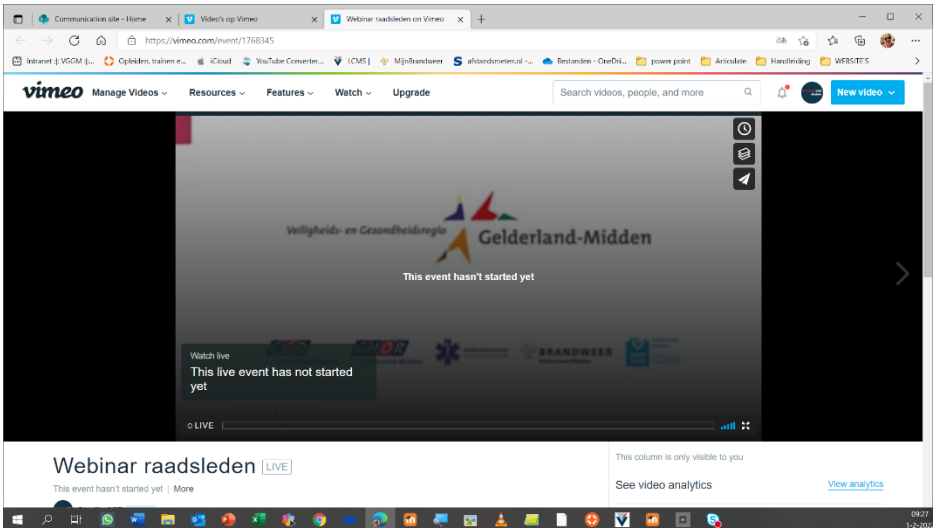
Mocht u vragen hebben naar aanleiding van het webinar kunt u die mailen aan webinar@vggm.nl

Met vriendelijke groet
Directie VGGM

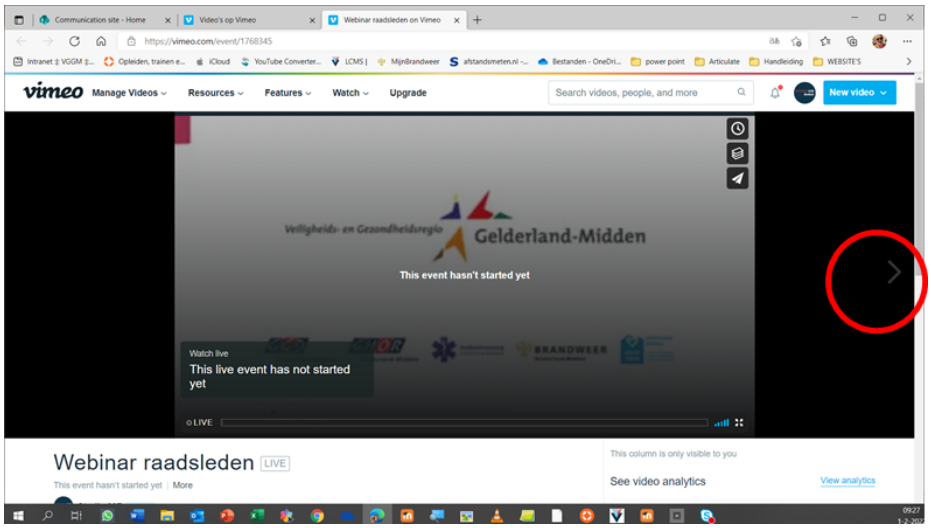
Terugkijken webinar 31 januari 2022 is mogelijk tot 28 februari 2022.

Hierbij het stappenplan om de link te kunnen starten.

- Stap 1 Klik op de link. https://vimeo.com/event/1768345
- Stap 2 pagina wordt gestart.

- Stap 3 Klik op de pijl in de rode cirkel.

- Stap 4 start de webinar door op de pijl te klikken in de rode cirkel

- Stap 5 De webinar wordt nu gestart.
  U kunt nu doorspoelen tot 30 minuten de uitzending begint hier.

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Raadsinformatiebrief 'Continueren uitvoerend werkgeverschap Wsw door Scalabor'

Adviseur	: L. Vos	**Datum**	: 14 december 2021
Portefeuillehouder	: A. Logemann	**Openbaar**	: ja

Geachte voorzitter en leden,

Met deze brief informeren wij u graag dat wij voor een periode van drie jaar nieuwe afspraken hebben gemaakt voor de werkplekken van de Rozendaalse Sociale Werkvoorziening (SW)-medewerkers bij of via Scalabor. Nieuw in deze afspraken is de bijdrage die Scalabor van gemeenten krijgt voor de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers. De afbouw van de SW en de financiële consequenties die daarmee gepaard gaan, vormen een landelijk (financieel) vraagstuk. Ook Scalabor ondervindt de gevolgen van deze afbouw en ziet zich genoodzaakt om vanaf 2023 gemeenten om een financiële bijdrage te vragen, zodat zij de ouder wordende doelgroep op een goede wijze kunnen blijven ondersteunen. Door nu afspraken te maken voor de periode 2023-2025 kunnen we enerzijds onze SW'ers continuïteit en zekerheid bieden en anderzijds inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de landelijke wetgeving rondom sociale ontwikkelbedrijven, waarop we dan vanaf 2025 kunnen anticiperen.

Passende werkplekken voor alle SW'ers
De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is bedoeld voor mensen die door een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap niet onder normale omstandigheden kunnen werken[1]. Sinds 2018 voert Scalabor naar tevredenheid de Wsw-taken uit voor ruim 2.000 mensen in de regio Midden-Gelderland met een SW-indicatie. SW-medewerkers kunnen niet zomaar bij elke werkgever aan de slag. Het streven is wel om voor hen, voor zover dit passend is, een zo regulier mogelijke werkplek te vinden. Scalabor realiseert hiertoe op basis van individuele ontwikkelplannen passende werkplekken voor alle SW-medewerkers. Voor Rozendaal gaat het om 2 inwoners (1,73 fte) (peildatum 1 oktober 2021).

Tevredenheid stijgt, verzuim daalt
Toen Scalabor in 2018 van start ging, maakten we via de Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. afspraken voor vijf jaar. Per 1 januari 2023 lopen de huidige contractafspraken af. Eind 2020 heeft de formeel werkgever, Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR), voor de gemeenten een evaluatieonderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat alle partijen positief terugkijken op de wijze waarop invulling is gegeven aan het materieel werkgeverschap door Scalabor. Naast tevredenheid over de dienstverlening van Scalabor voor de SW-medewerkers, zijn alle partijen vooral ook positief over de 'rust' die na 2018 is ontstaan na jaren van turbulentie. Ook ten tijde van corona lukt het Scalabor om open te blijven en haar medewerkers een veilige werkplek te bieden.

Uit het medewerkers-tevredenheidonderzoek dat Scalabor ieder jaar onder haar medewerkers uitvoert, blijkt dat de tevredenheid stijgt en het verzuim tot onder het landelijk gemiddelde daalt. Als we kijken naar de afspraken die we de afgelopen jaren met Scalabor maakten, zien we goede

[1] Per 1 januari 2015 (invoering van de Participatiewet) kunnen er geen nieuwe mensen meer instromen in de Wsw. Alleen mensen die voor die datum al een SW-indicatie hadden én in SW-verband aan de slag waren, komen in aanmerking voor verlenging van die indicatie.

resultaten: 53 procent van de medewerkers is extern gedetacheerd bij (reguliere) opdrachtgevers en 85 procent heeft een individueel ontwikkelplan (IOP)[2].

Wat ons betreft dus alle reden om te zorgen dat onze SW'ers ook in de toekomst bij Scalabor kunnen blijven werken.

Nieuwe afspraken
We vinden het belangrijk om de SW'ers continuïteit en zekerheid te bieden. Want dat staat voor ons buiten kijf. Zij hoeven zich geen zorgen te maken over het werk dat zij vaak al jaren doen. We hebben nu voor de periode 2023-2025 nieuwe afspraken met Scalabor gemaakt. Deze zijn verwerkt in de 'Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025'. We kiezen daarbij bewust voor een periode van drie jaar. Zowel Scalabor als gemeenten verwachten in die tijd meer zicht te hebben op nieuwe ontwikkelingen in de landelijke wetgeving rondom sociale ontwikkelbedrijven, waar we dan vanaf 2025 op moeten anticiperen.

Financiële bijdrage begeleiding en ontwikkeling van onze SW'ers
Bij de overname van Presikhaaf Bedrijven in 2018 was het vooral belangrijk het proces zo soepel mogelijk te laten lopen om alle medewerkers op een goede manier bij Scalabor onder te brengen. Omdat Scalabor op dat moment nog geen goed inzicht kon bieden in de (begeleidings)kosten per SW'er, is een 'om niet' afspraak gemaakt. Scalabor financiert hierbij met de huidige opbrengst van de SW-medewerkers de begeleiding en ontwikkeling van SW-medewerkers. De huidige kosten voor gemeenten bestaan dus uit de loonkosten en de kosten die samenhangen met het formeel werkgeverschap dat is belegd bij de MGR. Dat zijn de kosten voor de MGR plus de kosten voor de personeels- en salarisadministratie. Deze kosten zijn verwerkt in de gemeentelijke begroting.

Afbouw SW zorgt voor onvermijdelijke tekorten
De afbouw van de SW en de financiële consequenties die daarmee gepaard gaan, vormen een landelijk vraagstuk. Brancheorganisatie Cedris constateerde al eerder een ouder wordende populatie met minder productiviteit en een hoger ziekteverzuim, die daarom meer aangewezen is op relatief duurdere werksoorten. Ook Scalabor ondervindt gevolgen van deze afbouw. Daar waar de eerste jaren de exploitatie van Scalabor kostendekkend was voor de aantallen mensen en zij de uitvoering Wsw 'om niet' kon doen, voorziet Scalabor nu oplopende tekorten. Zij zien een gemiddelde daling van 6 procent van het aantal SW-medewerkers en een vergrijzing - en daarmee mindere belastbaarheid - van de doelgroep Wsw. Scalabor heeft daarom aangegeven de Wsw-taken niet meer volgens de huidige afspraken te kunnen uitvoeren en ziet zich genoodzaakt om vanaf 2023 een bijdrage te vragen aan gemeenten voor de begeleiding van SW-medewerkers. Wij zien de landelijke trend en de gevolgen die daarmee gepaard gaan en begrijpen dat Scalabor zich genoodzaakt ziet om vanaf 2023 per SW'er (fte) een bijdrage te vragen. En dat het hier om onvermijdelijke kosten gaat.
Vanaf het aangaan van de afspraken in 2018 voorzagen we al dat de financiële afspraken met Scalabor zouden kunnen veranderen. Niet helder was echter op welke wijze. Nu hebben we een concreet aanbod van Scalabor en zullen we deze financiële consequenties mee moeten nemen bij de begroting 2023. De bijdrage in 2023 is op dit moment berekend op 3228,18 euro, in 2024 op 4499,73 euro en in 2024 op 5641,53 euro. Deze bedragen kunnen nog wijzigen op basis van actuelere inzichten van de uitstroom SW.

Een belangrijke notie hierbij is dat Scalabor in de berekeningen ervan uit is gegaan dat alle gemeenten het werkgeverschap Wsw bij Scalabor continueren. Wanneer er gemeenten zijn die hun SW-

[2] In verband met COVID-19 maatregelen waarbij trajectbegeleiders niet op de werkplek van de medewerkers mochten komen was het aantal IOP's in de loop van 2020 onder het te realiseren percentage van 85% gedaald. Er wordt in 2021 een inhaalslag gemaakt waarbij de grens van 85% in juni in ieder geval weer was bereikt.

medewerkers vanaf 2023 niet bij of via Scalabor laten werken, heeft dat een effect op het tarief en is een nieuwe berekening aan de orde.

Mogelijke verlaging SW-kosten 2023
In de septembercirculaire 2021 heeft het Rijk aanvullende corona-omzetcompensatie aangekondigd voor de bedrijven die de SW uitvoeren. De eerste twee tranches compensatiegelden voor 2020 hebben gemeenten volgens het doel van de compensatie (omzetderving van bedrijven die de SW uitvoeren) overgemaakt aan Scalabor. In samenspraak met Scalabor is nu afgesproken dat de gemeenten de aangekondigde compensatiegelden SW voor 2021 niet direct aan Scalabor overmaken maar in hun gemeentelijke begroting verwerken. Daarbij het doel van deze compensatie niet uit het oog verliezend en in te zetten voor tekorten op de SW-kosten. Het reserveren van deze middelen voor deze regeling zorgt voor gedeeltelijke kostendekking in 2023.
Het bedrag wordt voor Rozendaal geschat op € 900,- eenmalig. Gezien de geringe omvang van het bedrag reserveren we deze middelen niet in Rozendaal, maar onttrekken we deze aan de algemene middelen als wij deze inzetten.

Doorkijk na 2025
Naar de toekomst toe ligt de zorg van de regiogemeenten bij hoe we passende werkplekken voor onze SW'ers kunnen behouden, kunnen vinden en deze ook kunnen bekostigen. Als regiogemeenten volgen we de komende jaren de landelijke discussie over de arbeidsontwikkelbedrijven op de voet. Daarnaast doet Scalabor ervaring op als arbeidsontwikkelbedrijf voor inwoners die een beroep doen op de participatiewet. Dit zijn belangrijke ingrediënten om een goed beeld te ontwikkelen op het behoud en de bekostiging van werkplekken voor inwoners die langdurig een beroep doen op ondersteuning, zoals de SW-medewerkers.

Besluit
Elke gemeente besluit of zij middels deze aangepaste regeling het uitvoerend werkgeverschap voor hun SW'ers bij Scalabor wil continueren. Gezien de tevredenheid van de SW'ers, de resultaten, de regionale tevredenheid over Scalabor als uitvoerend werkgever en het behoud van goede en passende werkplekken en het belang van de regionale samenwerking voor Rozendaal, hebben wij besloten met Scalabor door te gaan.

GEMEENTE ROZENDAAL

Aan de leden van de raad

Briefnr.:
Behandeld door: E. Weststeijn
Doorkiesnr:
Uw brief/kenmerk:
Bijlage(n):
Datum: 17 december 2021

Onderwerp: Raadsinformatiebrief coronavirus nr. 27

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag informeer ik u, vier weken na de laatste raadsinformatiebrief, wederom over de belangrijkste ontwikkelingen, feiten en cijfers in de coronapandemie. De hoofdboodschap van dit moment voor onze hele regio: ***het aantal positieve testen neemt af, maar met Omikron aan de horizon zijn de maatregelen verlengd en wordt de boostercampagne versneld.***

De eerste gegevens laten zien dat de Omikron-variant veel besmettelijker is dan de huidige dominante variant (Delta). Het is nu nog niet volledig duidelijk of mensen ook zieker worden door deze variant. Toch zijn er zorgen. Want vanwege de besmettelijkheid zullen meer mensen dit virus krijgen, en meer besmettingen leiden tot meer ziekenhuisopnames. De druk op de hele zorgketen is nog steeds erg groot. Een nieuwe hoge golf kunnen we ons niet permitteren. Daarom is ervoor gekozen om de huidige maatregelen te verlengen tot 14 januari 2022.

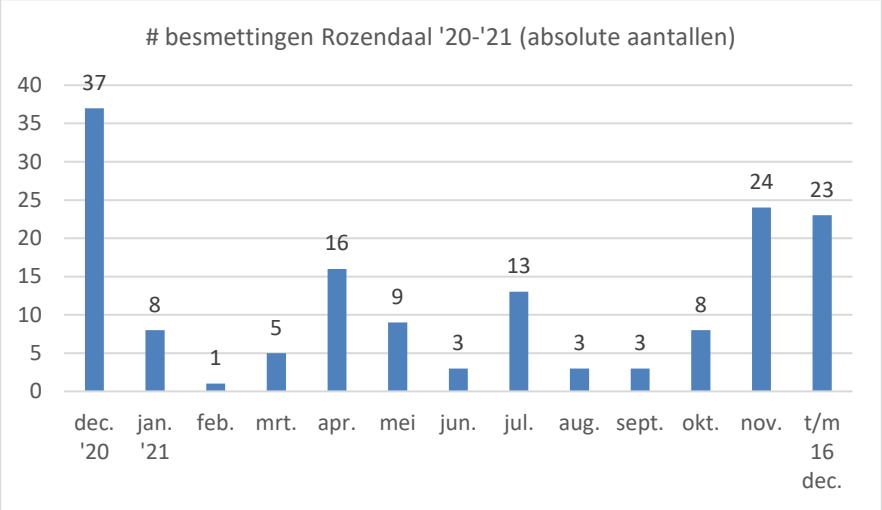
Ook is op basis van de gegevens is inmiddels ook bekend dat de vaccins wat minder goed tegen Omikron beschermen. Vooral over de bescherming van AstraZeneca zijn zorgen. In Nederland is dit vaccin vooral gebruikt bij mensen tussen de 60 en 65 jaar die bij de huisarts zijn gevaccineerd en bij een deel van de zorgmedewerkers. Hierbij gaat het overigens over de bescherming tegen de ontwikkeling van klachten na besmetting. Het is nog niet duidelijk in hoeverre ook de bescherming tegen ernstig ziek worden afneemt. Een booster met een mRNA vaccin brengt, bij alle mensen die al gevaccineerd zijn, de bescherming weer zeer fors omhoog. Mede naar aanleiding van deze informatie

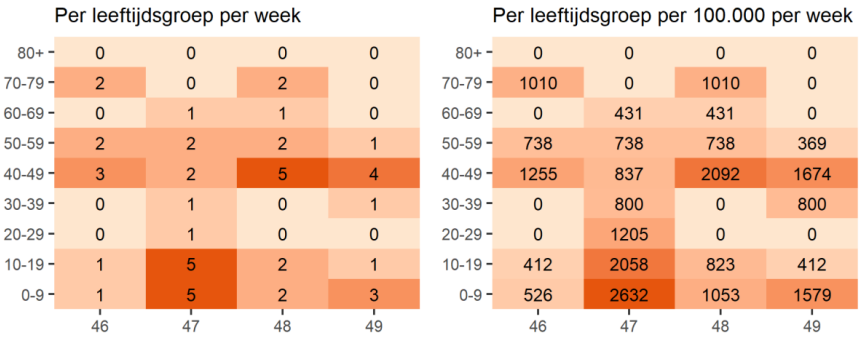
wordt de boostercampagne opgeschaald. Het doel hiervan is om zoveel mogelijk mensen te vaccineren vóórdat de Omikron variant leidt tot een grote toename van de besmettingen. De eerste prik blijft overigens het meest belangrijk, dus ook daar blijven we op inzetten. In het vervolg van deze brief treft u cijfers en ontwikkelingen lokaal (par. 1) en regionaal (par. 2).

1. Lokale situatie

1.1 Besmettingen

In onze eigen gemeente zien we, omgerekend naar de besmettingen per 10.000 inwoners, een redelijk gemiddeld verloop. Onze absolute cijfers zijn vanzelfsprekend laag, maar relatief 'hangen we in de middenmoot' (zie ook par. 2.1). We zien in Rozendaal een afname van het aantal besmettingen vanaf week 47 tot en met week 49. De grafiek hiernaast toont de absolute aantallen geregistreerde besmettingen bij de GGD vanaf 1 december '20 tot en met 16 december '21.

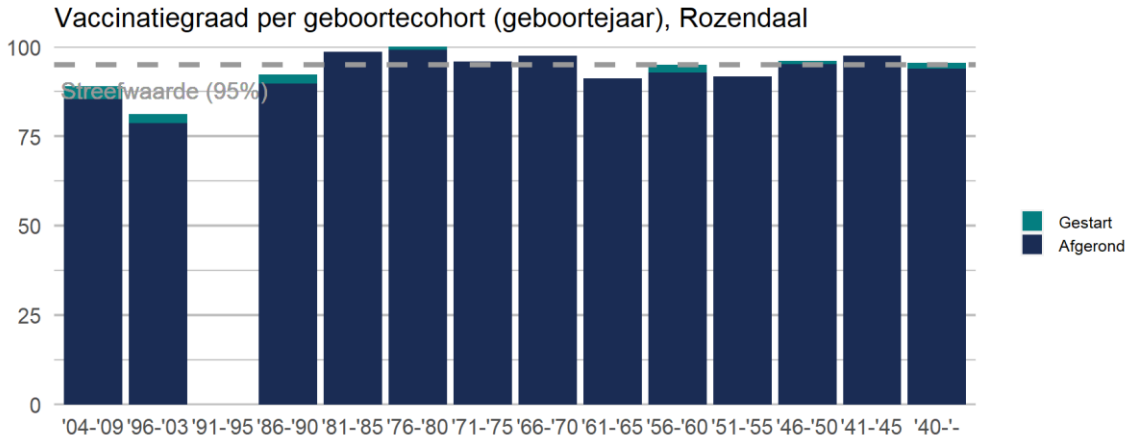
We zien dat de meeste besmettingen zich voornamelijk voordoen in de leeftijdscategorieën t/m 9 jaar, 10 t/m 19 jaar en 40 t/m 49 jaar (logischerwijs ook de leeftijdscategorie van de ouders van de kinderen t/m 19 jaar).

IKC Dorpsschool

Waar IKC Dorpsschool Rozendaal lange tijd geen of amper coronabesmettingen had onder ouders en leerkrachten en begeleiders, ontstond de afgelopen weken ook de situatie dat enkele groepen een week thuis moesten blijven, als gevolg van besmettingen in de klas. De dorpsschool reageerde adequaat en verzorgde digitaal onderwijs op afstand. Ze verdienen complimenten voor de wijze waarop ze snel schakelen en goed communiceren met ouders. De besmettingen zijn inmiddels weer onder controle en het onderwijs op school is voor de klassen die het betrof hervat. Net als overal start vanmiddag de vervroegde Kerstvakantie voor alle kinderen van IKC Dorpsschool.

1.2 Vaccineren

De vaccinatiegraad in Rozendaal is erg hoog, waarbij het percentage gevaccineerden in de geboortejaren 1976 t/m 1980 zelfs zo goed als op de 100% zit. Met andere woorden: de besmettingen in de leeftijdscategorieën 30 t/m 49 jaar (onder andere dus de ouders van schoolgaande kinderen) vinden (ook) plaats bij volledig gevaccineerde personen.

2. Regionale situatie

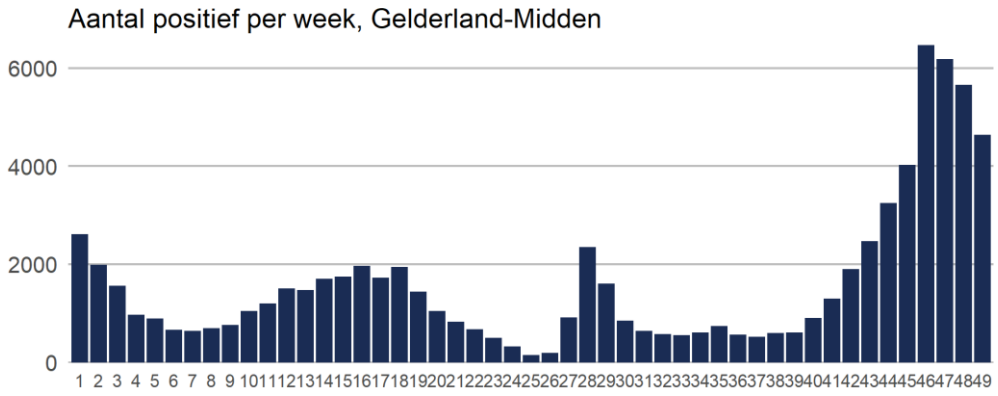
2.1 Besmettingen

Onderstaande tabel laat het *landelijk* overzicht van besmettingen, ziekenhuisopnames en overledenen van de afgelopen week zien. Afgelopen week (7 t/m 14 december) is het aantal nieuwe positieve corona-testen gedaald met 21% ten opzichte van de week ervoor. Er werden minder nieuwe COVID-19 patiënten opgenomen in het ziekenhuis (-10%) en op de intensive care (-4%). Het aantal overlijdens steeg daarentegen (25%). Belangrijk bij dit laatste is dat deze meldingen niet altijd worden doorgegeven op het moment dat ze plaatsvinden en dus schoksgewijs meetellen.

Overzicht landelijke cijfers

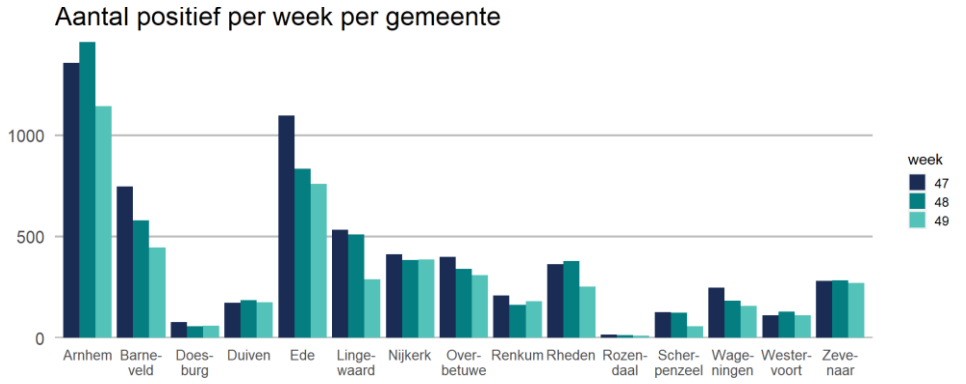
	Week 49	Week 48	Verschil
Nieuwe meldingen	116.477	147.985	-21%
Nieuwe ziekenhuisopnames	1.878	2.085	-10%
waarvan nieuwe IC opnames	332	347	-4%
Overledenen	445	356	25%

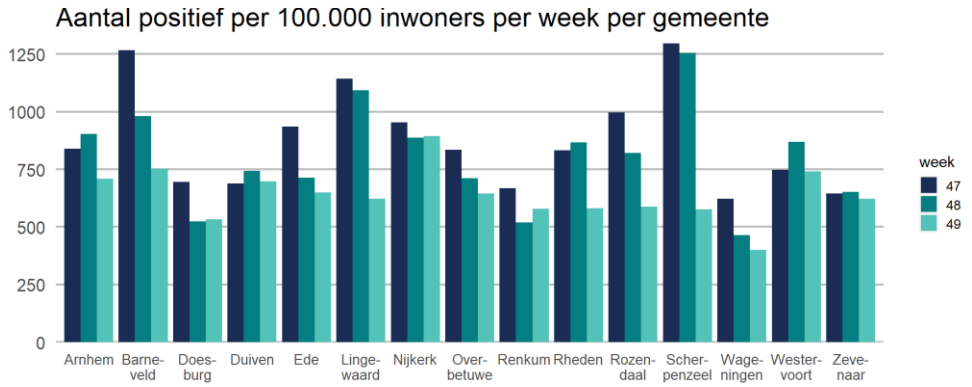
Net als in Nederland zagen we in de in de regio Gelderland-Midden in week 49 (6 t/m 12 december) wederom een afname van het aantal besmettingen: het aantal inwoners dat positief testte ten opzichte van de week ervoor daalde met 18% van 5.662 naar 4.647. Zie ook onderstaande figuur.

Bron: RIVM

In de meeste gemeenten is het aantal besmettingen gedaald. Allen Nijkerk en Renkum zien we een lichte stijging. Het aantal besmettingen per 100.000 inwoners is het hoogst in Nijkerk. Gemeenten laten een wisselend beeld zien. Scherpenzeel en Lingewaard zijn flink gedaald in de afgelopen week. Door het grote aantal besmettingen en daardoor het noodzakelijk afschalen van het bron-en contactonderzoek (dit betekent het niet meer volledig kunnen uitvoeren van een uitgebreid BCO) naar fase 5 met prio-procedure is er geen goed zicht op de verspreiding van het virus.

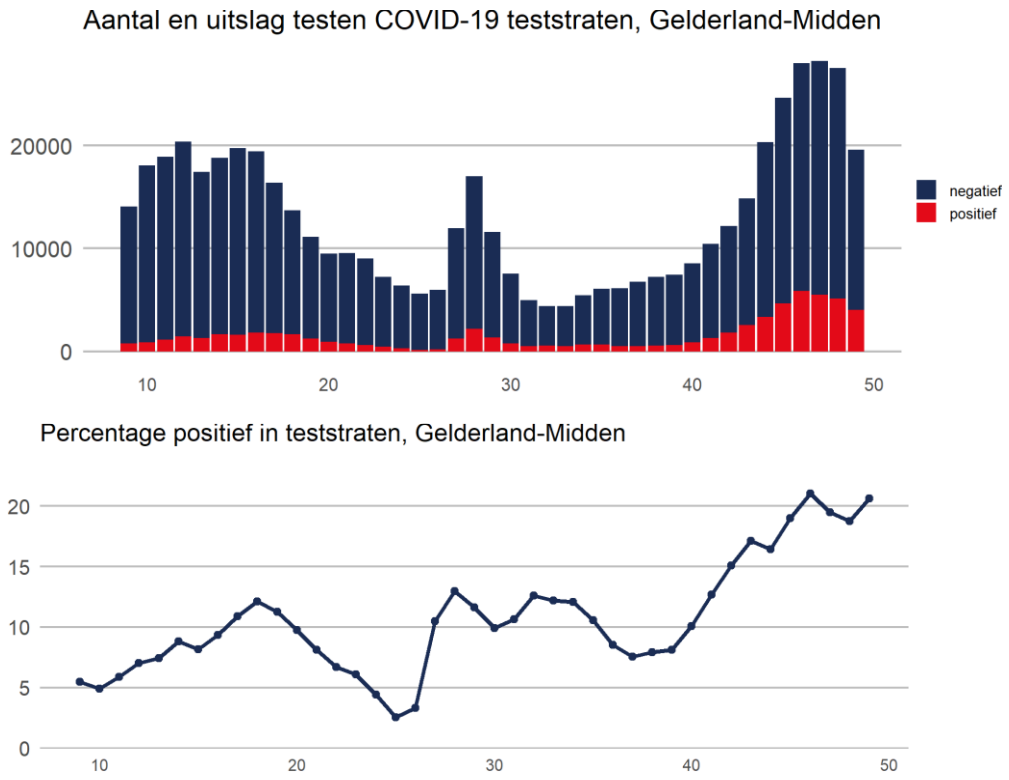

Bron: RIVM

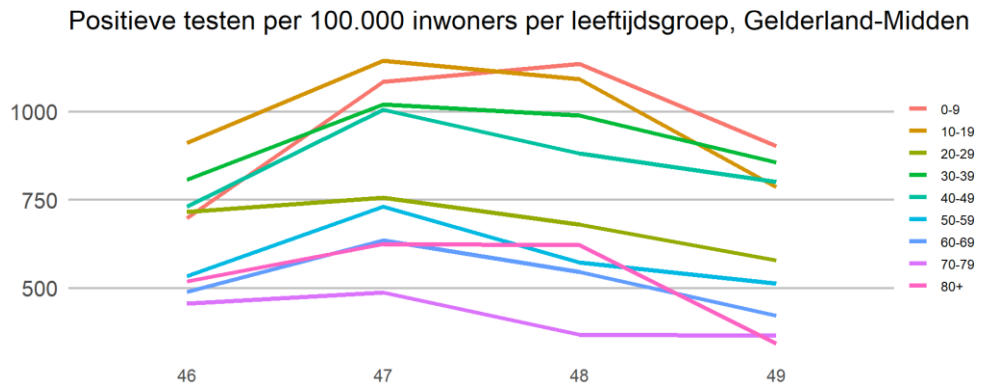
2.2 Testen

In week 49 (voorlopige cijfers) hebben we in Gelderland-Midden ongeveer 19.568 mensen getest (29% minder dan de week hiervoor). Van deze testen waren er 4.012 positief. Het vindpercentage is gestegen en ligt op 20,6% (week ervoor 18,7%). In heel Nederland lieten zich minder mensen testen bij de GGD'en dan in de voorgaande week (27%). In week 49 lieten 435.680 mensen zich testen. Het vindpercentage is landelijk in de GGD-teststraten gestegen (was 21,3%; nu 23,4%).

Bron: Aantal testen uitgevoerd door de GGD, met bekende uitslag, (RIVM)

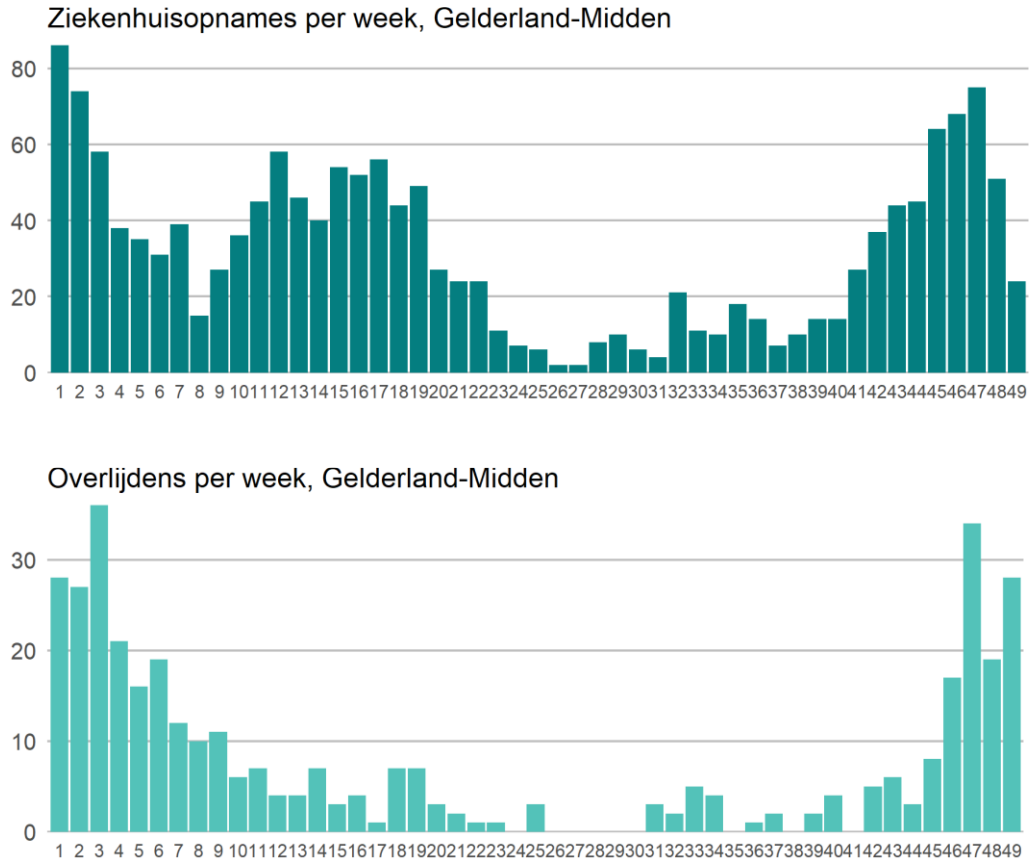
Hieronder ziet u het verloop van de positieve testen per 100.000 inwoners, per week, per leeftijdsgroep. In alle leeftijdsgroep, behalve de 70-79 jarigen is het aantal besmettingen gedaald.

Bron: RIVM

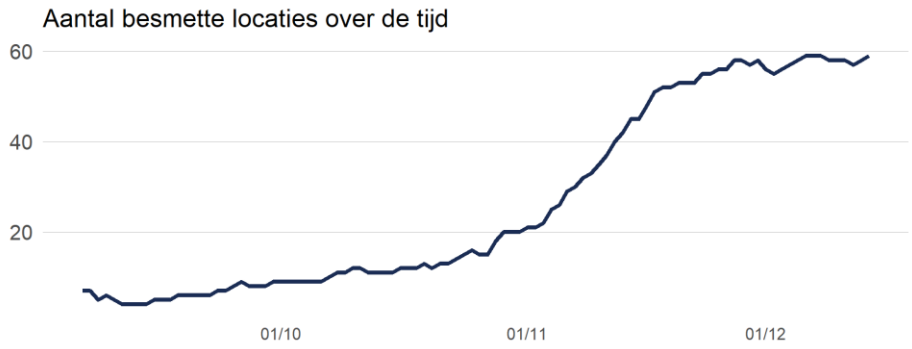
2.3 Ziekenhuisopnames, overlijdens en ontwikkeling in verpleeghuizen

Het aantal ziekenhuisopnames is flink lager dan vorig week. Het aantal bij de GGD gemelde overleden mensen met een bevestigde coronabesmetting in onze regio staat in onderstaande figuur. Overlijdens worden niet altijd (direct) doorgegeven.

Bron: RIVM

Het aantal overledenen is de afgelopen week gestegen. Op dit moment geeft het RIVM aan dat er 58 (50%) besmette verpleeghuislocaties zijn in de regio Gelderland-Midden. Dit getal is een inschatting van het totaal aantal verpleeghuislocaties waar in de afgelopen 28 dagen minstens één (nieuwe) COVID-19 besmetting op basis van een positieve test, is gemeld. Het aantal locaties is gelijk gebleven aan vorige week. Het aantal positief geteste bewoners is enorm gestegen. Landelijk zijn er 1.075 (44%) besmette locaties, net zoveel als een week eerder.

Bron: RIVM

2.4 Vaccineren en de boosterprik

De boostercampagne is in volle gang, en de versnelling is ingezet. Op 15 december is de opdracht weer bijgesteld: alle 18-plussers moeten in januari 2022 de mogelijkheid krijgen een boosterprik te halen. De interval is inmiddels bijgesteld naar drie maanden na de laatste vaccinatie. Iedereen wordt geboosterd met een mRNA vaccin. Bij een opkomstpercentage van 80% zou dit gaan om nog 6,8 miljoen mensen in heel Nederland. In Gelderland-Midden gaat het nog om 272.000 mensen. De (geplande) locaties zijn toereikend. In totaal komen er 25 priklijnen, verspreid over de regio. Net als in het hele land is het rondkrijgen van de personele bezetting spannend. VGGM waakt voor een goede balans tussen de snelheid en de belasting van de medewerkers. Na januari is 'corona' immers niet voorbij en ook de vaccinatiecampagnes niet. Voor de toeleiding zijn de GGD'en sterk afhankelijk van de landelijke afsprakenportal/bellijn. De motivatie van de inwoners om de booster te halen zal bepalend zijn voor de uiteindelijke opkomst.

De eerste prik blijft onverminderd belangrijk, is het allerbelangrijkst als het gaat om bescherming tegen ernstig ziek worden. We gaan dan ook door met het fijnmazig vaccineren. Afhankelijk van het winterweer en de opschaling kijken we steeds hoe we dit doen, maar mensen blijven welkom voor hun 1e of 2e prik. We blijven, met ondersteuning van de gemeenten, vol inzetten op het informeren van de inwoners over de boosters en de eerste prik.

Tot slot

Volgend weekend is het Kerst. Geen Kerst zoals we het ons hadden voorgesteld, met diners in uitgebreide gezelschappen, uit of thuis. Net als vorig jaar serveren we 'Kerst-met maatregelen'. Dat is teleurstellend en vraagt veel van ons allen. De werkdruk en stress bij onder andere zorgpersoneel is nog altijd enorm hoog. Laten we naar elkaar omzien en rekening houden met elkaar – zoals wij dat in ons dorp kunnen. Ik wens u en allen die u lief zijn een warm, liefdevol en bovenal gezonde feestdagen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Rozendaal,
Ester Weststeijn

Informatiebronnen
Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19
https://vng.nl
https://www.rijksoverheid.nl/actueel
https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	07-12-2021
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	A. Logemann
Aanwezigen	B. Boelens, A. Logemann (wethouder), S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 30 november 2021

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 30 november 2021

Besluit:

Vaststellen

4 Raadsinformatiebrief concept Recreatiezoneringsplan Veluwe

Besluit:

1. Instemmen met bijgevoegde raadsinformatiebrief en deze vóór de raadsvergadering van 14 december bekendmaken bij de gemeenteraad

5 Coronasteun Rosendaalse Kapel

Besluit:

1. De Kapel de gevraagde bijdrage ad € 750 verlenen
2. De bijdrage beschikbaar stellen uit het budget Incidentele subsidies 2021, onder aanwending van de Hardheidsclausule (art. 17) uit onze ASV 2019

6 Sluiting openbare B&W vergadering

Memo

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Evaluatie Pilot Jeugd(beleid)

Adviseur	: L. Vos	**Behandeldatum:**	14 december 2021
Programma	: 6. Sociaal Domein	**Kenmerk**	: LV141222
Portefeuillehouder	: A. Logemann	**Openbaar**	: Nee

Advies

1. Ter kennisname de evaluatie van de pilot Jeugd.
2. Aanbeveling om de ambtelijke besluitvorming over het permanent uitbesteden van taken Jeugdbeleid niet op zichzelf te zien maar onderdeel te maken van het advies (en bijbehorende besluitvorming) over de structurele taakinvulling van het brede sociaal domein.

Aanleiding
Op 1 januari 2016 is gestart met de pilot Jeugd. De pilot omvatte het uitbesteden van het jeugdbeleid, geformuleerd in vijf taken. De intentie was de pilot na 3 maanden te evalueren om een permanente keuze te kunnen maken: zelf doen of uitbesteden. Door omstandigheden is de pilot diverse malen verlengd en loopt deze tot op heden.

In augustus 2021 heeft de gemeentesecretaris van Rozendaal gevraagd de pilot Jeugd te evalueren. Dit in het kader van de opdracht om een advies uit te brengen over een structurele toekomstbestendige taakinvulling en formatie voor het uitvoeren van de taken in het sociaal domein.

Beoogd effect
Doelstelling van de evaluatie is om inzicht te geven in de mate waarin vooraf gestelde doelen zijn bereikt door middel van de pilot en op basis waarvan een besluit genomen kan worden over (blijven) uitbesteden of stoppen.
Tevens geeft het belangrijke informatie voor het advies over een structurele taakinvulling en bijpassende formatie.

Het voorleggen van de evaluatie aan het college heeft als doel om hen te informeren over:

1. de mogelijkheden en complexiteit van het uitbesteden van beleidstaken aan de gemeente Rheden, en;
2. het proces om te komen tot een advies voor een structurele taakinvulling en formatie.

Argumenten
Het proces om te komen tot een structurele taakinvulling is complex en vraagt samenwerking en afstemming tussen ambtelijk en bestuurlijk betrokkenen.

Kanttekeningen
Het jeugdbeleid is een onderdeel van het brede takenpakket Sociaal Domein. Om te concluderen dat uitbesteden de beste mogelijkheid is, is het nodig dit in de brede context te plaatsen van het volledige takenpakket Sociaal Domein. De keuze voor een scenario/strategie over hoe alle taken het beste kunnen worden uitgevoerd, bepaalt of het uitbesteden van het jeugdbeleid ook echt de beste optie is.

Personele gevolgen
N.v.t.

Financiën
N.v.t.

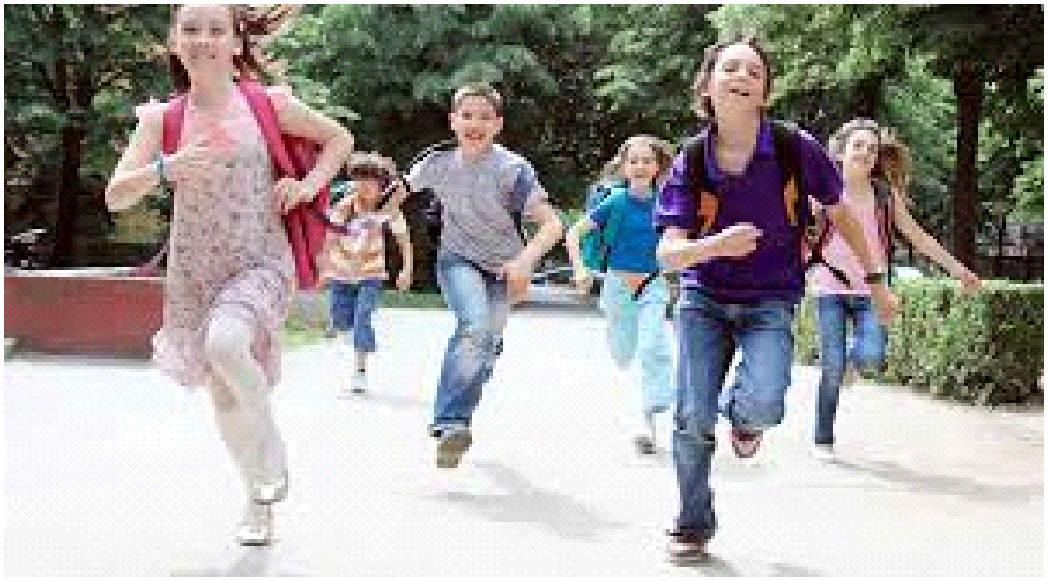
Vervolg
De uitkomst van de pilot Jeugd wordt gedeeld met de betrokkenen in de gemeente Rheden. Afhankelijk van de keuze van de gemeenteraad van Rozendaal voor een scenario, zullen de taken Jeugdbeleid permanent worden uitbesteed of weer terug in eigen beheer worden genomen.

Communicatie
n.v.t..

Bijlage
1. Evaluatierapport pilot Jeugdbeleid

Evaluatie Pilot Jeugd

Gemeente Rozendaal

Opdrachtgever: Boele Boelens (gemeentesecretaris)
Opdrachtnemer: Luuk Vos (adviseur Sociaal Domein a.i.)
01-12-2021

Inhoudsopgave

- Inleiding pag 2.
- Conclusie pag 3.
- Aanbeveling pag 4.
- Opzet van de pilot pag 6.
- Evaluatie van de pilot pag 8.
- Bijlage 1: vragenlijst pag 13.
- Bijlage 2: Dienstverleningspakket Jeugd pag 14.

Inleiding

In 2016 is gestart met de 'pilot Jeugd'. Dit betrof het uitvoeren van diverse beleidstaken behorende bij de Jeugdwet door de gemeente Rheden voor de gemeente Rozendaal. Bij de start was de intentie om hier 3 maanden mee te experimenteren, om vervolgens de keuze te maken deze werkwijze te bestendigen of weer zelf uit te voeren in Rozendaal. Door diverse omstandigheden loopt de pilot tot op heden.

In augustus 2021 is gevraagd de pilot te evalueren. De uitkomst van de evaluatie is input voor enerzijds een advies over een structurele taakinvulling en bijpassende formatie Sociaal Domein in Rozendaal en anderzijds om te bepalen de uitbestede beleidstaken defintief door Rheden te laten uitvoeren of deze taken weer in eigen beheer te nemen.

Evaluatie

De evaluatie heeft plaatsgevonden in september en oktober 2021 en heeft bestaan uit 4 interviews met direct betrokkenen, te weten:

- De beleidsadviseur Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal
- Het voormalig clusterhoofd Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal
- De wethouder Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal
- De beleidsadviseur Jeugd van de gemeente Rheden.

De interviews hebben plaatsgevonden aan de hand van een vragenlijst (zie bijlage 1). Naast de interviews is gekeken naar beschikbare documentatie over de pilot. Dit waren hoofdzakelijk mailwisselingen over de afspraken tussen de betrokkenen van beide gemeenten in voorbereiding op de pilot.

Hoe is het evaluatierapport opgebouwd?
Als eerste worden conclusies getrokken en aanbevelingen gegeven. Vervolgens wordt wat uitgebreider ingegaan op de opzet van de pilot. Daarin wordt kort een beeld geschetst van de aanleiding, de doelen, de taken en de bemensing van de pilot. Vervolgens wordt de opzet van de pilot geëvalueerd en worden de voorafgestelde doelen geëvalueerd.

Conclusie

Op basis van alle verzamelde informatie en binnen het kader van deze pilot (5 taken jeugdbeleid[1]) geven alle betrokkenen aan dat Rozendaal de uitbestede taken permanent zou moeten uitbesteden aan de gemeente Rheden. De zes uur die voor deze taken beschikbaar worden gesteld aan de gemeente Rheden, zijn ruim voldoende om de taken goed te kunnen uitvoeren. Indien Rozendaal dit zelfstandig zou doen, zouden meer uren nodig zijn om dezelfde kwaliteit te bereiken.

De huidige werkwijze van uitbesteden is een werkbare optie voor de gemeente Rozendaal, die bijdraagt aan verschillende doelen:

1. **Het is een efficiëntere manier dan zelf deze taken uitvoeren**: In 6 uur per week zou Rozendaal minder werk gedaan krijgen dan nu het geval is. Een voordeel is bijvoorbeeld dat Rheden in de regio zelf aanwezig is en namens Rozendaal de belangrijkste zaken kan filteren en richting besluitvorming kan brengen. Dit scheelt aanzienlijk veel tijd.
2. **Er is meer inhoudelijke kwaliteit en expertise als vertegenwoordiging jeugdbeleid vanuit Rozendaal** in de regio. Dit verhoogt de kwaliteit van de bestuurlijke advisering aan wethouder, college en raad.

Tegelijkertijd is de conclusie dat de afhankelijkheid van de gemeente Rozendaal groter wordt door de huidige manier van werken bij het jeugdbeleid. Rozendaal heeft er op te vertrouwen dat de juiste informatie aan hen wordt doorgegeven en dat het Rozendaals belang voldoende wordt behartigd en afgewogen door de gemeente Rheden. Dit maakt de gemeente Rozendaal kwetsbaar en vraagt om goed ingericht opdrachtgever-opdrachtnemerschap van beide gemeenten. Zowel bestuurlijk als ambtelijk.

Op dit moment zit de beleidsadviseur van Rozendaal nog ‘tussen’ de ambtelijke lijn van Rheden en bestuurlijke lijn van Rozendaal en bewaakt zij het Rozendaals belang. Zolang de pilot in zijn huidige vorm loopt, is het verstandig te experimenteren met een directe lijn tussen de ambtenaar van Rheden en de bestuurlijke advisering (en besluitvorming) in Rozendaal.

Bestendigen: ja of nee?

Vanuit een breder perspectief, namelijk de organisatiestrategie van de gemeente Rozendaal en het concretiseren van het gewenste sturingsconcept, is (nog) niet duidelijk of het uitbesteden van beleidstaken in het sociaal domein het meest gewenste scenario is. Daarmee is het onverstandig nu een keuze te maken voor alleen het jeugdbeleid. Dit zou tenminste in het brede perspectief van het gehele sociaal domein moeten worden gewogen, maar bij voorkeur vanuit een gedragen organisatiestrategie van de gemeente Rozendaal.

De organisatiestrategie is in ontwikkeling. Voor het sociaal domein worden meerdere scenario’s ontwikkeld die trachten richting te bieden voor een structurele taakinvulling die het best past binnen de organisatiestrategie en de beschikbare capaciteit van de gemeente Rozendaal. Eén van de scenario’s zal uitgaan van het zoveel mogelijk uitbesteden van beleidstaken (in ieder geval de 3 D’s: Jeugdwet, Wmo

[1] 1. Deelname regionaal overleg Jeugd en hieruit voortkomende werkzaamheden, 2. Voorbereiding besluitvorming beleidsstukken (jeugdnota, verordening, beleidsregels inclusief overleg Rozendaals Portefeuillehouder), 3. Overleg Veiligheidshuis, 4. Vertegenwoordigen invalshoek Rozendaal bij de contracten Jeugdhulpaanbieders, 5. Participatie van de betreffende Rhedense medewerker Jeugd in het Rozendaalse Sociale calamiteitenplan.

en Participatiewet).

Met name het college en de gemeenteraad van Rozendaal mogen/moeten zich uitspreken over de organisatiestrategie van Rozendaal als zelfstandige gemeente en het voorkeursscenario voor het sociaal domein. Dit geeft richting aan het uiteindelijke besluit om taken definitief uit te besteden danwel zelf te organiseren. Ook voor andere beleidsterreinen, zoals de Wmo en de Participatiewet.

Buiten de scope van deze evaluatie: ter overweging

Aangezien de werkwijze bij het jeugdbeleid zorgt voor meer efficiëncy en meer inhoudelijke kwaliteit, is het te overwegen of het op meer beleidsdterreinen van toegevoegde (publieke) waarde is om taken uit te besteden aan de gemeente Rheden. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de Wmo en de Participatiewet. De uitvoering op cliëntniveau is al uitbesteed aan de gemeente Rheden en beide beleidsterreinen zijn net als het jeugdbeleid voornamelijk regionaal georganiseerd. Voor een inidviduele gemeente is op deze beleidsterreinen maar een beperkte beleidsvrijheid en vragen deze beleidsterreinen om veel uiteenlopende en inhoudelijke expertise.

Aanbevelingen als de beleidstaken definitief uitbesteed worden

- **Kom tot een 'dienstverleningspakket' in plaats van vijf losstaande taken** en stem af over welke dienstverlening geboden wordt binnen dit pakket. Neem hierbij de ervaring van de afgelopen vijf jaar mee.
- **Verdiep en concretiseer de taken uit het dienstverleningspakket**. Hiervoor is een eerste aanzet gedaan (zie bijlage 2), maar dit behoeft verdere uitwerking.
- **Leg de uit te besteden beleidstaken goed vast** en neem ze op in de SLA Sociaal Domein (onderdeel van de DVO) en heb daarbij ook aandacht voor de wijze van sturing op deze taken (inclusief rollen, kwaliteit, gesprekscyclus, resultaten etc).
- **Evalueer jaarlijks de samenwerking** en verbeter waar nodig. Maak dit een onderdeel van de gesprekscyclus van de SLA Sociaal Domein.
- **Richt de bestuurlijke communicatielijnen in** (adviseren en informeren over besluitvorming en beleidsontwikkeling) op basis van het experiment (zie aanbeveling tot besluit over definitieve uitbesteding taken).
- **Verbeter de informatievoorziening vanuit Rheden over beleidsontwikkelingen**. Een manier is een bondige maandrapportage/mail over Jeugd (en wellicht aanpalende beleidsterreinen).

Aanbeveling tot besluit over definitieve uitbesteding beleidstaken

- **Experimenteer zolang de pilot loopt in de huidige vorm met directe bestuurlijke advisering in relatie tot het Rozendaals belang**: Het is aan te bevelen om in de periode tot aan definitieve besluitvorming over de beleidstaken Jeugd te experimenteren met een directe bestuurlijke lijn (dus geen enkele rol voor de beleidsadviseur uit Rozendaal (behalve het uploaden van stukken in iBabs)). Dit betekent dat bestuurlijke stukken niet meer worden 'gecheckt' en dat de wethouder

direct terugkoppeling krijgt vanuit Rheden over het RAO Jeugd. Op dit moment zit de beleidsadviseur nog ‘tussen’ de ambtelijke lijn van Rheden en bestuurlijke lijn van Rozendaal. Zij checkt bijvoorbeeld alle stukken op het Rozendaals belang en krijgt ambtelijke terugkoppeling van het RAO Jeugd. Er bestaan ambtelijk twijfels over of deze ‘bemoeienis’ er wel/niet moet zijn.

Evalueer deze werkwijze over 2 á 3 maanden en kies op basis hiervan voor definitieve ambtelijke rollen en werkwijze en bestuurlijke advisering. Kijk daarbij ook wat breder, zoals wel of geen rol in het opstellen van meerjarig beleidskader Sociaal Domein?

Opzet van de pilot

Vanuit de beschikbare documentatie (voornamelijk emailwisselingen) is de opzet van de pilot hieronder beschreven. Het betreft feitelijke informatie over met welke intentie de pilot is gestart.

Aanleiding van de pilot

Reden voor het uitbesteden van de beleidstaken aan Rheden is dat de beleidsmedewerker Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal het te druk had om alle taken goed te blijven uitvoeren. Dit heeft ertoe geleid dat er uiteindelijk is gekozen om de taken jeugdbeleid bij iemand anders te beleggen, namelijk bij één van de beleidsadviseurs Jeugd van de gemeente Rheden.

Doel van de pilot

Het doel van de pilot was om de beleidsmedewerker Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal te ontlasten.

Opzet van de pilot

De pilot is gestart per 1 april 2016 met de afspraak om na 3 maanden (op 1 juli 2016) te evalueren en te besluiten om de taken permanent uit te besteden aan Rheden of de taken weer in Rozendaal uit te voeren.

Welke taken zijn uitbesteed aan de gemeente Rheden per 1 april 2016?

Op basis van de correspondentie zijn de volgende 5 taken beschreven en uitbesteed:

- Deelname regionaal overleg Jeugd en hieruit voortkomende werkzaamheden
- Voorbereiding besluitvorming beleidsstukken (jeugdnota, verordening, beleidsregels inclusief overleg Rozendaals Portefeuillehouder)
- Overleg Veiligheidshuis
- Vertegenwoordigen invalshoek Rozendaal bij de contracten Jeugdhulpaanbieders
- Participatie van de betreffende Rhedense medewerker Jeugd in het Rozendaalse Sociale calamiteitenplan.

Bemensing en tijdsinvestering

Op 1 april 2016 is de beleidsadviseur Jeugd van de gemeente Rheden gestart met 6 uur per week, met de afspraak dat deze zou gaan tijdschrijven om inzichtelijk te maken wat echt nodig is. Uit de documentatie is niet op te maken waarop de 6 uur gebaseerd zijn. Uit de interviews is duidelijk geworden dat dit het gemiddeld aantal uren was dat de beleidsadviseur Sociaal Domein Rozendaal besteedde aan jeugdbeleid. In 2017 zijn de taken binnen Rheden verschoven naar een andere beleidsadviseur jeugd, als gevolg van het vertrek van de eerste beleidsadviseur.

Informatie uitwisseling; 3 lijnen

- *Bestuurlijk coördinatie- en afstemmingsoverleg*

Coördinatie- en afstemmingsoverleg vindt plaats met beide wethouders en de beleidsadviseur Jeugd van de gemeente Rheden. Rheden neemt initiatief om deze afspraken te plannen. Het overleg vindt tussen de 4 en 6 keer per jaar plaats (op basis van interviews, is niet vastgelegd in documentatie). In het overleg worden ontwikkelingen (lokaal, regionaal en landelijk) rond de jeugdhulp besproken.

Acute politieke vraagstukken en terugkoppeling RAO Jeugd
Naast het structureel geplande overleg spelen soms vraagstukken die niet kunnen wachten tot een volgend coördinatie- en afstemmingsoverleg. Deze politiek-bestuurlijke vraagstukken worden door de beleidsadviseur Jeugd van de gemeente Rheden direct met de wethouder Sociaal Domein van Rozendaal kortgesloten.

Ambtelijke communicatielijnen
Bij de start was het clusterhoofd Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal ambtelijk het aanspreekpunt voor vragen vanuit Rheden betreft de uitbestede jeugdzorgtaken. De beleidsadviseur Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal was in de eerste periode beschikbaar en bereikbaar voor vragen (i.v.m. overdracht), met als doel op termijn structureel ontlast te zijn.

Sinds begin 2021 is er geen clusterhoofd Sociaal Domein meer in Rozendaal. In ieder geval vanaf deze periode is de beleidsadviseur Sociaal Domein weer het eerste aanspreekpunt voor de beleidsadviseur uit Rheden. Alle B&W adviezen liepen in de eerste periode via het clusterhoofd en de laatste periode via de beleidsadviseur van Rozendaal. Zij controleert de stukken met ‘een Rozendaalse bril’, doet aanpassingen waar nodig en zet de stukken vervolgens in iBabs voor het college en de raad.

De beleidsadviseur van Rheden valt hiërarchisch onder het clusterhoofd Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal. Toen deze rol werd opgeheven, is de aansturing niet opnieuw belegd. Gezien de structuur in Rozendaal valt de beleidsadviseur van Rheden nu onder de gemeentesecretaris van de gemeente Rozendaal.

Na ieder Regionaal Ambtelijk Overleg Jeugd vindt uitwisseling plaats tussen de beleidsadviseurs van beide gemeenten. Dit ter voorbereiding op het RAO Zorg waar de beleidsadviseur van Rozendaal vertegenwoordigd is en waar regionale ambtelijke besluitvorming plaatsvindt als voorportaal van het Regionaal Portefeuillehouders Overleg Zorg (RPO Zorg).
Deze uitwisseling vindt direct plaats na het RAO Jeugd. De ambtenaar uit Rheden werkte vervolgens een halve dag op kantoor van de gemeente Rozendaal. Tijdens de Covid-19 periode heeft dit overleg en op kantoor werken in Rozendaal niet meer plaatsgevonden. Sinds december 2020 is het overleg weer opgestart via Teams. Maandelijks wordt een uur informatie uitgewisseld. Inmiddels wordt gepoogd ook het samen werken op kantoor weer te herstellen (oktober 2021).

Evaluatie van de pilot Jeugd

Hieronder volgt een weergave van informatie uit de vier interviews in combinatie met informatie uit de beschikbare documentatie, gestructureerd aan de hand van een aantal vragen.

1. Hoe is de pilot georganiseerd en uitgevoerd?

Rozendaal heeft het initiatief genomen diverse beleidstaken Jeugd uit te besteden aan Rheden. De pilot is niet opgezet met een echte onderzoeksvraag, zoals dat vaak het geval is bij een pilot. Het was feitelijk een tijdelijk uitbesteden van taken met de afspraak om na 3 maanden te beslissen: gaan we dit bestendigen of stoppen we ermee? Voor de start van de pilot is niet geobjectiveerd op basis waarvan deze keuze gemaakt zou worden.

De afspraken tussen Rheden en Rozendaal over de taken, beschikbare uren en bemensing zijn schriftelijk per mail vastgelegd.

De pilot is na de eerste 3 maanden verlengd, bij gebrek aan duidelijkheid over de toekomstige formatie en organisatieontwikkeling binnen de gemeente Rozendaal. Omdat dit traject langer duurde dan vooraf gedacht, is de pilot Jeugd uiteindelijk stilzwijgend doorgelopen zonder deze nog te evalueren. Evaluaties dan wel keuzes om te verlengen zijn niet schriftelijk vastgelegd.

2. Was het doel van de pilot helder?

Het doel om de beleidsmedewerker Sociaal Domein van de gemeente Rozendaal te ontlasten was voor iedereen heel helder. Buiten dit doel zijn geen doelen opgesteld.

Voor de evaluatie zijn er twee extra doelen toegevoegd, die ook relevant zijn voor de pilot Jeugd:

1. Meer inhoudelijke kwalitateit/expertise als vertegenwoordiging jeugdbeleid vanuit Rozendaal in regio
2. Onderzoeken of dit een werkzame manier is voor zowel Rozendaal als Rheden om taken uit te besteden/voeren

Deze twee extra doelen worden herkend en gekend door alle geïnterviewden, waarbij het eerste extra geformuleerde doel als ‘bijvangst’ wordt bestempeld.

3. Hoe loopt het uitvoeren van de 5 geconcretiseerde taken?

De vijf vooraf bedachte taken zijn niet allen uitgevoerd. De taken **‘**Overleg Veiligheidshuis’ en ‘Participatie in het Rozendaalse Sociale calamiteitenplan’ zijn in de praktijk niet uitgevoerd. Dit heeft voor beide taken een verschillende reden.

Het uitbesteden van het overleg Veiligheidshuis lijkt door beide partijen ‘vergeten’ te zijn. Het is maar een heel kleine taak die eerst het clusterhoofd en later de beleidsadviseur van de gemeente Rozendaal

zelf is blijven doen.

Het participeren in het Rozendaalse Sociale calamiteitenplan heeft nooit plaatsgevonden, omdat het calamiteitenplan nooit in werking heeft hoeven treden. Het calamiteitenplan wordt gebruikt bij zeer ernstige calamiteiten, en deze hebben zich de afgelopen jaren niet voorgedaan. Ook deze taak stond niet scherp op het netvlies van de geïnterviewden. De naam van de Rozendaalse ambtenaar staat nog in calamiteitenprotocol.

Het is logisch deze taak pas over te dragen als de taken definitief worden ondergebracht bij de gemeente Rheden. In dat geval moet het calamiteitenprotocol worden geüpdatet.

De overige 3 taken zijn wel uitgevoerd en worden hieronder per taak geëvalueerd.

Taak 1. Deelname regionaal overleg Jeugd en hieruit voortkomende werkzaamheden
Met name op deze taak zien verschillende geïnterviewden mogelijkheden om te verbeteren. Desondanks geven alle betrokken de samenwerking een ruimte voldoende (van 6+ tot 7,5).

De Rhedense ambtenaar houdt de gemeente Rozendaal op de hoogte van de meest noodzakelijke dingen. Dit gebeurt via de daarvoor bestemde overlegstructuur, maar gebeurt ook tussendoor als dat nodig is. Rozendaal vaart volledig op de expertise van Rheden en heeft het vertrouwen in handen gelegd van de beleidsadviseur van de gemeente Rheden.

Wat genoemd wordt als verbeteringen zijn:

1. **Het verkleinen van de afstand tussen de beleidsadviseur Jeugd van Rheden en het college (en de raad) van de gemeente Rozendaal**. Om de Rozendaalse beleidsadviseur echt te ontlasten is het nodig dat de Rhedens ambtenaar de politieke sensitiviteit kent van de gemeente Rozendaal.

2. **Het helderder omschrijven van de concrete taken en verantwoordelijkheden die passen bij de rol van de Rhedens ambtenaar.** Op het jeugdbeleid wordt alleen het hoognodige in route gebracht naar Rozendaal. Het is voor de Rhedense ambtenaar regelmatig zoeken naar wat wel te delen en wat niet. Wil de gemeente Rozendaal meegenomen worden in beleidsontwikkeling (betrokkenheid aan de voorkant) of wensen zij enkel de noodzakelijke informatie met betrekking tot besluitvorming (aan de achterkant van een proces)? Daarnaast betreffen het soms ook zaken als een meerjarig beleidskader Sociaal Domein, wat de rol van de beleidsadviseur Jeugd in feite overstijgt.
   Deze suggestie komt vanuit alle geïnterviewden. Dat betekent heldere verwachtingen scheppen en deze vertalen naar concrete taken en verantwoordelijkheden.

Taak 2. Voorbereiding besluitvorming beleidsstukken (jeugdnota, verordening, beleidsregels inclusief overleg Rozendaals Portefeuillehouder)
Deze taak loopt voor alle betrokkenen goed. Het is helder wanneer stukken in route naar Rozendaal moeten worden gebracht. Overleg over deze stukken tussen beide beleidsambtenaren loopt goed. De kwaliteit van de stukken die vanuit Rheden naar Rozendaal in route worden gebracht zijn goed en worden aangeleverd in het format van de gemeente Rozendaal.

De beleidsadviseur van Rozendaal heeft hier desondanks de goede samenwerking nog wel werk aan. Dit betreft het doorlezen, checken en aanpassen op Rozendaals belang en uploaden op iBabs. Het blijkt belangrijk om de stukken in Rozendaal te 'toetsen' aan het Rozendaals belang. Het gevoel hiervoor ontbreekt bij de beleidsadviseur van Rheden. Daarnaast is de Rhedense beleidsadviseur niet gefaciliteerd om in Rozendaalse systemen te werken.

Taak 4. Vertegenwoordigen invalshoek Rozendaal bij de contracten Jeugdhulpaanbieders
In Rozendaal wordt hier niets van gemerkt, men heeft er geen omkijken naar. Bij contractering van lokale aanbieders Jeugd is de gemeente Rozendaal in de eindfase meer betrokken.

Overige/nieuwe taken
Tijdens de looptijd van de pilot (2016-2021) hebben zich diverse ontwikkelen voorgedaan op het beleidsterrein Jeugd. Nieuwe taken die genoemd worden zijn: Werven van pleegouders, mediaverzoeken, passend onderwijs (in relatie met jeugdhulp), kinderburgemeester, jongerenraad. Ook zijn er taken rond het onderwijs die grenzen aan het jeugdbeleid en soms integraal kunnen worden aangepakt.
Bovenstaande nieuwe en bestaande taken zijn niet opgenomen in de afspraken en worden nu deels uitgevoerd door Rheden en deels door Rozendaal. Bij het definitief uitbesteden van taken rond het jeugdbeleid zouden deze taken ter overweging moeten worden genomen om op te nemen in het uit te besteden takenpakket.

4. In hoeverre lukt het om de overgenomen taken uit te voeren in de 6 uur die er voor staan?

De 6 uur per week zijn voldoende voor de beleidsmedewerker Jeugd van Rheden om de taken voor Rozendaal uit te voeren. Het volledige takenpakket dat hij heeft voert hij uit in 32 uur. Het voordeel is dat hij zijn werk kan doen namens beide gemeenten. Mocht Rozendaal de taken terughalen naar Rozendaal en hierin dezelfde kwaliteit beogen, dan moet uitgegaan worden van een fors hogere tijdsinvestering dan de 6 uur die Rozendaal nu heeft gereserveerd voor de uitbestede taken Jeugdbeleid.

Tegelijkertijd zijn diverse taken blijven 'plakken' aan de beleidsadviseur Rozendaal. Zo vindt er inhoudelijke afstemming plaats na ieder RAO Jeugd en worden alle bestuurlijke stukken door de beleidsmedewerker van de gemeente Rozendaal gecheckt, aangepast en in route gebracht richting wethouder en college van Rozendaal. De beleidsadviseur van Rozendaal is hier gemiddeld nog zo'n 1 á 2 uur per week mee bezig.

5. In hoeverre is men tevreden met de informatie uitwisseling/samenwerking?

De samenwerking wordt door alle geïnterviewden gewaardeerd. Allen geven een ruime voldoende aan de samenwerking op dit moment.

Bestuurlijk coördinatie- en afstemmingsoverleg
Vanuit interviews komt naar voren dat dit overleg in de praktijk met regelmaat 'verdaagd' wordt. De beleidsadviseur van Rheden heeft daarnaast binnen de eigen gemeente wekelijks Coördinatoren-Overleg (inhoudelijk overleg over Jeugd en brede Sociaal Domein) en is hierin met regelmaat zoekende naar hoe de wethouder van Rozendaal hier wel of niet over te informeren.
Over deze overlegvorm en de inhoud die besproken wordt zijn alle betrokken tevreden.

Bestuurlijke communicatielijn: Acute politieke vraagstukken en terugkoppeling RAO Jeugd
De beleidsadviseur Jeugd van Rheden geeft aan dat hij de wethouder van Rozendaal bij voorkeur terugkoppeling zou geven vanuit het RAO ter voorbereiding op het RPO Zorg. Dit gebeurt nu niet, omdat de beleidsadviseur Jeugd van Rheden hier niet aan toe komt. Dit zou wat hem betreft wel georganiseerd moeten worden. Buiten dat loopt het contact tussen de wethouder van Rozendaal en de beleidsadviseur Rheden goed als het gaat om acute vraagstukken.

Ambtelijke communicatielijnen
De ambtelijke communicatielijn wordt door de betrokkenen positief beoordeeld. De uitwisseling na het RAO Jeugd verdient aandacht. Enerzijds omdat dit overleg als gevolg van Covid-19 niet gestructureerd meer gevoerd is en anderzijds is de vraag of het nodig is deze ambtelijke communicatielijn te behouden, of dat de Rozendaalse ambtenaar helemaal uit deze lijn zou moeten stappen.

Tot slot is het wenselijk om het ambtelijk 'hiërarchisch' aanspreekpunt in Rozendaal van de Rhedense beleidsadviseur te benoemen als de taken belegd blijven bij de gemeente Rheden. Na het vertrek van het clusterhoofd Sociaal Domein is dit een open eindje.

6. In hoeverre zijn de doelen van de pilot behaald?

Doel 1: het ontlasten van de beleidsadviseur Jeugd
Het is gelukt om de beleidsadviseur van Rozendaal te ontlasten op het beleidsterrein Jeugd. Indien de beleidsadviseur van Rozendaal de taken rond Jeugd op een zelfde wijze zou uitvoeren zoals dat nu in Rheden namens Rozendaal gebeurt, dan zouden er veel meer uren aan gespendeerd moeten worden. Desondanks blijven er nog wel wat taken plakken die onvoorzien waren of via het clusterhoofd Sociaal Domein zouden lopen. Zo leest de beleidsadviseur van Rozendaal nog wel de stukken voor het RAO Zorg, waar het ook over jeugd gaat. En zoals eerder geschetst komen alle bestuurlijke stukken nog in route naar de beleidsadviseur van Rozendaal, die er vervolgens werk aan heeft. Dit was voorafgaande aan de pilot niet voorzien.

Vanuit het perspectief van de beleidsadviseur van Rozendaal is dit onvermijdelijk. Om de rol zoals hij op dit moment is vormgegeven uit te voeren is het van belang om op de hoogte blijven van wat er speelt. De wethouder denkt dat de jeugdtaken meer zouden kunnen worden losgelaten door de beleidsambtenaar van Rozendaal. Dit laatste verschil van inzicht is mogelijk een gevolg van het ontbreken van een duidelijke sturingsfilosofie in Rozendaal. Het is onvoldoende uitgesproken in hoeverre de beleidsambtenaar in Rozendaal wel of niet betrokken is bij beleidsontwikkeling. Dit is niet alleen het geval op het jeugddomein.

Een enkele geïnterviewde geeft aan dat een tijdelijke oplossing een permanente oplossing is geworden. Er had eerder geëvalueerd moeten worden en de afspraken met Rheden hadden bijgewerkt moeten worden. Zo hadden ook de doelen eerder geëvalueerd moeten worden en had bijgestuurd kunnen worden.

Doel 2. Meer inhoudelijke kwalitatief/expertise als vertegenwoordiging jeugdbeleid vanuit Rozendaal in regio
Dit doel is later toegevoegd en wordt door geïnterviewden bestempeld als bijvangst. Vanuit regionaal

perspectief kun je je afvragen of de regio ook ervaart dat Rozendaal via deze werkwijze aanwezig/vertegenwoordigd is. Zit de beleidsambtenaar van Rheden er duidelijk genoeg als ambtenaar voor Rheden én Rozendaal?

Over de informatievoorziening vanuit de regio richting Rozendaal kan geconcludeerd worden dat dit doel behaald is. Ook ten aanzien van advisering aan de wethouder is dit doel behaald. Er is bij de beleidsadviseur jeugd van de gemeente Rheden meer inhoudelijk expertise op dit dossier en er is meer capaciteit in Rheden om de ontwikkelingen op het jeugddomein te volgen en te vertalen naar de organisaties van Rheden en Rozendaal.

De wethouder van Rozendaal is voorzitter van het RPO Zorg. Vanuit deze rol is het prettig om de expertise op het jeugddomein dichtbij te hebben. Voor een volgende wethouder is het de vraag of deze rol opnieuw moet worden ingevuld vanuit de gemeente Rozendaal.

Doel 3: Onderzoeken of dit een werkzame manier is voor zowel Rozendaal als Rheden om taken uit te besteden/voeren

Alle geïnterviewden zijn gematigd positief. Het is een werkzame manier, maar er valt ook het nodige door te ontwikkelen om het goed te houden.

Voor de beleidsadviseur van Rozendaal is het werkzaam. Zij staat nu meer op afstand van het jeugdbeleid en ziet voor zichzelf op dit moment een rol als coördinator Jeugd. Hier is ze zo'n 1 á 2 uur per week aan kwijt.

Voor de beleidsadviseur Jeugd van de gemeente Rheden is de huidige werkwijze een werkzame manier. Daarbij is het de wens om explicieter te maken wat er nu valt onder de afspraken en wat niet. Hier zou vervolgens tenminste één keer per jaar over gereflecteerd moeten worden. Daarnaast komen er gemeenteraadsverkiezingen aan weten we dat de zittende wethouder zich niet verkiesbaar stelt. Met de komst van een nieuwe wethouder ontstaan er mogelijke nieuwe behoeften en hele andere dynamiek. De voorkeur van de Rhedens beleidsadviseur heeft het om Rozendaal beter te informeren, bijvoorbeeld aan de hand van maandrapportages. Ook zou hij de gemeente Rozendaal meer willen betrekken bij grote ontwikkelingen, zoals het organiseren van het meerjarig beleidskader Sociaal Domein of de transformatie in het Sociaal Domein.

Voor de wethouder is het ook een werkzame manier. Het is op deze manier efficiënter georganiseerd en met meer inhoudelijke kennis.

Bijlage 1: vragenlijst

De evaluatie kent 2 onderdelen: 1. vragen over de opzet en randvoorwaarden van de pilot, 2. Vragen over de te bereiken doelen van de pilot.

Onderdeel 1. Vragen over de opzet en de randvoorwaarden van de Pilot

1. In hoeverre waren de doelen van de pilot helder bij de start?
2. Waren de afgesproken uit te voeren taken helder?
3. Hoe loopt het uitvoeren van de 5 concrete taken?
4. In hoeverre lukt het om de overgenomen taken uit te voeren in de 6 uur die er voor staan?
5. Zijn er in de loop van de tijd onvoorziene werkzaamheden bijgekomen of afgevallen? Zo ja,
6. Hoe verliep de ambtelijke communicatielijn over de afgesproken taken? (o.a. Hoe vaak in de praktijk? Wat werd er uitgewisseld? Hoe verliep dit?)
7. Welk cijfer op een schaal van 1 tot 10 geef je de ambtelijke samenwerking?
8. Hoe verliep de ambtelijk-bestuurlijke communicatielijn?

Onderdeel 2. Vragen over de te behalen doelen

Doel 1: het ontlasten van Beleidadviseur Rozendaal

9. In hoeverre is dit doel bereikt met de pilot?
10. Wat ging goed?
11. Wat is ruimte voor ontwikkeling?

Doel 2. Meer inhoudelijke kwalitatief/expertise als vertegenwoordiging jeugdbeleid vanuit Rozendaal in regio

12. In hoeverre is dit doel behaald met de pilot?
13. Wat ging goed (en waar kwam dat door)?
14. Waar zit ruimte voor ontwikkeling (en waar kwam dat door)?

Doel 3: Onderzoeken of dit een werkzame manier is voor zowel Rozendaal als Rheden om taken uit te besteden/voeren

15. In hoeverre is dit doel behaald? Is dit werkzaam vanuit jouw perspectief?
16. Wat zijn voor jou de voordelen van het continueren op de huidige wijze?
17. Wat zijn voor jou de nadelen van het continueren op de huidige wijze?
18. Wat is jouw conclusie: Zou je de pilot/uitbestede taken willen bestendigen (uitvoering permanent door Rheden) of de stekker eruit willen trekken (uitvoering weer bij Rozendaal?), en waarom?
19. Welke zaken zouden nog goed moeten worden geregeld/afgesproken als de pilot wordt omgezet naar permanente uitbesteding van de taken rond het jeugdbeleid?

Tot slot

20. Wat is nog belangrijk om te vermelden dat nog niet besproken/opgeschreven is?

Bijlage 2: Dienstverleningspakket Jeugd

Eerste opzet 'dienstverleningspakket' Jeugd. Het ‘pakket’ ontzorgt de gemeente Rozendaal op het jeugdbeleid en is er op gericht Rozendaal zowel lokaal als regionaal te vertegenwoordigen op het beleidsterrein Jeugd. Daarbij wordt alleen noodzakelijke geachte stukken richting bestuurlijke besluitvorming in Rozendaal gebracht.

- Vertegenwoordiging van de gemeente Rozendaal op jeugdbeleid in de regio/lokaal (Rheden/Rozendaal) en op de inkoop en contractmanagement van jeugdhulp
    - O.a. deelname RAO jeugd en terugkoppeling aan wethouder en ambtenaar Rozendaal ter voorbereiding RAO & RPO Zorg
    - O.a. deelname regionale (ontwikkel/werk)groepen
    - deelname contractgesprekken met regionale/lokale zorgaanbieders
    - aansturing Incluzio op onderdeel begeleiding Jeugd (algemene voorziening)

- Bestuurlijke advisering van wethouder en college van B&W Rozendaal ten aanzien van besluitvorming, raadsvoorstellen, collegevoorstellen, raadsvragen, en beleidsstukken (jeugdnota, verordening, beleidsregels, p&c-cyclus zoals begroting, jaarrekening, samenwerkingsovereenkomsten, besluitvormende stukken vanuit RAO Jeugd direct in route brengen naar wethouder Rozendaal). Dit vraagt om investering Rhedense ambtenaar in politieke sensitiviteit Rozendaal.
- Het betrekken van juridisch, financieel, administratie, communicatie – advies en uitvoering in de bestuurlijke advisering en ambtelijke vertegenwoordiging.
- Periodiek overleg met Rozendaals Portefeuillehouder over politiek-bestuurlijke ontwikkelingen. Vier tot zes keer per jaar in overleg met Rhedense portefeuillehouder.
- Ambtelijke advisering en ondersteuning bij beleidsontwikkeling / beleidsuitvoering op het gebied van jeugd (bijv. betrekken Rozendaals wethouder/ raadsleden bij inwonersbijeenkomsten;) (Gedurende het jaar komen er ook meerdere zaken voorbij waar kort een actie nodig is: bijv. brief vanuit CBS, pleegzorgacties etc.)
- Participatie van de Rhedense medewerker Jeugd in het Rozendaalse sociaal calamiteitenplan[2].

[2] Dit protocol lijkt in Rheden en Rozendaal nog niet te zijn gebruikt. Het lijkt vanuit de regio niet actief te worden beheert. Indien het protocol nog actief is, moet het voor Rozendaalse en Rhedens contactpersonen in elk geval geüpdatet worden.

Collegevoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Inkoop jeugdbescherming 2022

Adviseur	: T. van den Boom	**Behandeldatum**	:14 december2021
Programma	: Sociaal Domein	**Kenmerk**	: TB-21-02
Programmanummer	: 6	**Openbaar**	: **ja**
Portefeuillehouder	: A. Logemann		

Advies

1. Kennis te nemen van de Rapportage Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de reactie van de gemeente Arnhem hierop namens de 51 Gelderse gemeenten.
2. Kennis te nemen van het besluit van de Bestuurscommissie Inkoop in Centraal Gelderland om in te stemmen met de nieuwe afspraken en contracten voor jeugdbescherming in Gelderland.

Aanleiding
Eind 2019 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) het landelijke rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' gepubliceerd. De boodschap hierin was duidelijk. In het hele land wachten kinderen en gezinnen te lang op de inzet van jeugdbescherming en van passende jeugdhulp. Nadat de Rechtbank een beschermingsmaatregel heeft uitgesproken duurt het soms nog maanden voordat de hulp goed op gang komt.

Op basis van eerdere rapportages hierover is de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) opgesteld in 2020. Inmiddels is deze agenda uitgewerkt in een set van samenwerkingsafspraken en uniforme contracten voor de jeugdbescherming. Het Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Zorg en de Bestuurscommissie Inkoop hebben op 16 juli 2021 ingestemd met deze afspraken en contracten.

Beoogd effect
Doelstelling is om de bescherming van kwetsbare kinderen in Rozendaal en Gelderland te verbeteren. Zodat kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien.

Argumenten

1. *Regionale besluitvorming gerealiseerd*

Op 16 juli 2021 hebben het Regionaal Portefeuillehouders Overleg Zorg en de Bestuurscommissie voor de Inkoop Sociaal Domein Centraal in Gelderland ingestemd met de nieuwe afspraken en contracten voor de jeugdbescherming.
Hiermee is formeel (in regionaal verband) het besluit genomen om de jeugdbescherming aan te besteden en in te kopen in het najaar van 2021. Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland heeft

hier uitvoering aan gegeven namens de elf gemeenten. Dit heeft geresulteerd in het regionaal contracteren van vier jeugdbeschermingsinstellingen (Jeugdbescherming Gelderland, Jeugd Veilig Verder, Leger des heils JB/JR, William Schrikker Stichting JB/JR).
Concreet betekent dit een voortzetting van de dienstverlening per 1 januari 2022 van de huidige jeugdbeschermingsorganisaties, maar dan onder nieuwe voorwaarden.

2. *Uniforme contracten en samenwerkingsafspraken helpen de jeugdbeschermingsorganisaties om betere bescherming voor kwetsbare kinderen te organiseren.*

Met dit pakket van afspraken en contracten maken we mogelijk dat:
- de jeugdbeschermingsorganisaties investeren in hun personeel en de caseload van jeugdbeschermers kunnen verlagen;
- we sneller kunnen ingrijpen op signalen van onveiligheid en daarmee het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen omlaag kunnen brengen;
- we de inzet van (hoog)specialistische jeugdzorg efficiënter organiseren en daarmee de administratieve lasten kunnen verlagen;
- we daarmee de aandacht en zorg voor kwetsbare gezinnen kunnen verbeteren.

3. *De samenwerkingsafspraken versterken de samenwerking rondom kwetsbare kinderen op lokaal niveau.*

De Gelderse Verbeteragenda-afspraken betekenen ook dat de opdracht voor de lokale teams gaat veranderen. Bij kwetsbare kinderen en gezinnen werken jeugdbescherming en lokale teams nog nadrukkelijker dan voorheen samen, om te voorkomen dat de inzet van een beschermingsmaatregel noodzakelijk is en om te ondersteunen bij het inzetten van tijdige, passende jeugdhulp.

4. *Het inrichten van een toekomsttuin draagt bij aan innovatie op het gebied van bescherming en veilig opgroeien voor kinderen*

Eind 2021 worden afspraken gemaakt over het verder vormgeven van partnerschap door zogenaamde toekomsttuinen in te richten. Deze sluiten ook aan bij het landelijk Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming dat in maart 2021 is gepubliceerd.

Kanttekeningen

1. *Met optimale zorg kunnen niet alle veiligheidsproblemen worden voorkomen.*

De jeugdzorg is een complex dossier met veel verbindingen en raakvlakken. De jeugdbescherming speelt daar een essentiële rol in. Ondanks onze inzet tot nu toe, blijkt uit de regiorapportage van IGJ in juni 2021 dat Gelderland nog niet altijd tijdig aan de gestelde normen kan voldoen. Er is een geringe wachttijd (niet meer dan 5 werkdagen) voordat een jeugdbeschermer kan worden ingezet. En bij complexe zorgvragen duurt het soms langer dan 3 maanden voordat de passende jeugdhulp kan worden ingezet. In de tussenliggende tijd wordt wel een vinger aan de pols gehouden en zo nodig overbruggingszorg ingezet, maar uiteindelijk moet de passende hulp sneller beschikbaar komen.

De afspraken die nu gemaakt zijn zullen de jeugdbescherming sterker maken en de zorg voor kwetsbare gezinnen verbeteren. Dat betekent niet dat alle problemen in een keer zijn opgelost. Met optimale zorg kunnen we immers niet alle veiligheidsproblemen voorkomen. Ook de krapte op de arbeidsmarkt maakt dat wachttijden niet altijd te voorkomen zijn. We hebben echter vertrouwen in de nieuwe samenwerking met de veiligheidspartners om bovenstaande problemen gezamenlijk op te lossen.

Personele gevolgen
Niet van toepassing.

Financiën
Voor Rozendaal en Centraal Gelderland geldt dat, met de nieuwe aanbesteding, de tarieven voor jeugdbescherming omhoog gaan met gemiddeld 4,0%. Daar staan afspraken tegenover die moeten leiden tot een afname van het aantal beschermingsmaatregelen (o.a. Onder Toezicht Stelling en Voogdij) en van de kosten voor de inzet van specialistische jeugdzorg. De nieuwe contracten voor de jeugdbescherming 2022 worden in het najaar 2021 aanbesteed en ingeregeld.

Vervolg
De nieuwe contracten zijn in het najaar van 2021 door de Inkoop sociaal Domein Centraal Gelderland aanbesteed en ingeregeld. Via het contractmanagement op (boven)regionaal niveau vindt monitoring van de opdracht en de resultaatafspraken plaats. Na twee jaar vindt de eerste tussentijdse evaluatie plaats van de opdracht

Communicatie
De gemeenteraad via de lijst van ingekomen stukken (en de leesmap) kennis te laten nemen van “de rapportage kwetsbare kinderen” en van het besluit van de Bestuurscommissie Inkoop in Centraal Gelderland om “in te stemmen met de nieuwe afspraken en contracten voor jeugdbescherming in Gelderland.

Bijlagen
NB Alleen de in rood aangegeven bijlagen zijn bijgevoegd voor de raad. De andere gaan echt over de uitvoering.

- 1. Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB)
  - 1.1 Memo GVJB 16 juli 2021 (samenvatting) Bijlage 1 voor de raad
- 2. Inkoopdocumenten jeugdbescherming
  - 2.0 Overeenkomst GVJB Bijlage 2 voor de raad
  - Bijl 2.1 Algemene Voorwaarden
  - Bijlage 2.2 Productenboek Bijlage 3 voor de raad
  - Bijlage 2.3 Bouwstenen Bijlage 4 voor de raad
  - Bijlage 2.4 Format contractmanagement
  - Bijlage 2.5 Resultaatafspraken Bijlage 5 voor de raad
  - Bijlage 2.6 Uniform Europees Aanbestedingsdocument
  - Bijlage 2.7 Referentieformulier GI
  - Bijlage 2.8 Inkoopleidraad
  - Bijlage 2.9 Factsheet bijzondere kosten jeugdbescherming
- 3. Rapport Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd
  - 3.1 Landelijke rapportage 5 juli - Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd Bijl.6 voor de raad
  - 3.2 Regiorapportage Gelderland - Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd Bijlage 7
  - 3.3 Reactie van Arnhem op Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd Bijlage 8

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB)

Voortgang en besluitpunten 16 juli 2021

Voor: RPO Zorg Centraal Gelderland
Van: Regionale werkgroep Bescherming en Veiligheid
Datum: 28 juni 2021 (concept)

Op 16 juli wordt het RPO gevraagd om in te stemmen met het totaalpakket van de GVJB. Dit totaalpakket omvat alle bouwstenen over de samenwerking en de nieuwe contracten en tarieven met de GI's. Verder wordt een doorkijk gegeven naar de Implementatiefase en de kosten die daar mee gemoeid zijn.

Gevraagd besluit:

1. Instemmen met de afspraken over samenwerking in het veiligheidsnetwerk, conform de bijgevoegde bouwstenen.
2. Instemmen met de contracten, voorwaarden en tarieven met de Gelderse GI'.
3. De Bestuurscommissie Inkoop SDCG vragen om de contracten jeugdbescherming 2022 in de (na)zomer in te regelen.
4. Informeren van colleges en gemeenteraden aan de hand van bijgevoegde (voorbeeld) raadsbrief.

Totaalpakket GVJB

Op 30 juni heeft het Bovenregionaal Bestuurlijk Overleg ingestemd met het totaalpakket van de GVJB. *Specifieke terugkoppeling volgt na 30 juni.*

De stukken die ter vaststelling worden voorgelegd zijn:

1. Bouwsteen 1: werken vanuit één visie en kernwaarden (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen is al vastgesteld in najaar 2020. Geen specifieke opmerkingen.

2. Bouwsteen 2: samenwerken en leren op lokaal niveau (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen zorgt voor oproep voor partnerschap tussen professionals en medewerkers van de veiligheidspartners, gemeenten en lokale teams. Goed samenwerken, begint bij elkaar goed leren kennen. Speciaal hiervoor is op 24 juni de themabijeenkomst bescherming en veiligheid voor professionals in Centraal Gelderland georganiseerd. Ook hierna zullen we dergelijke thema- en leerbijeenkomsten organiseren. Dit vraagt wel voldoende ambtelijke capaciteit.

3. Bouwsteen 3: een lokale aanpak voor veiligheid in gezinnen (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen richt zich op preventie en moet helpen met het voorkomen van de inzet van beschermingsmaatregelen. We willen daarbij de deskundigheid van de veiligheidspartners meer op lokaal niveau inzetten (samen optrekken met de coaches / consulenten van de lokale teams) en voorkomen dat we een product 'drang' moeten inzetten.
   Het roept bovendien op om komende periode na te denken over een 'toekomsttuin' met deelname van VT, GI's, RvdK en lokale teams. Op basis van de themabijeenkomst van 24 juni komen we in het najaar met een uitgewerkt voorstel voor een toekomstscenario.

4. Bouwsteen 4: een werkwijze voor de Gelderse jeugdbeschermingstafels (bijlage 3, bouwstenen)
   In Centraal Gelderland werkt de Beschermingstafel al meerdere jaren naar wens. Ouders en kinderen worden aan tafel gevraagd als ze veiligheid in gevaar is en als de Raad voor de

Kinderbescherming een besluit moet nemen om een onderzoek te starten (en de Rechtbank daarover te informeren). De bouwsteen doet oproep om niet te lang te wachten, maar nog verder naar voren te bewegen. Dit sluit aan op de vraag naar het inrichten van de eerder genoemde toekomsttuin.

5. Bouwsteen 5: een vereenvoudigde aanmeldprocedure jeugdhulp (bijlage 3, bouwstenen)
   De bouwsteen is gericht op het terugdringen van de bureaucratie. Er zijn twee aanmeldroutes beschreven. Alle regio's is gevraagd om een keuze te maken. Ambtelijk hebben alle gemeenten in Centraal Gelderland aangegeven te willen werken via de '315-route'. Hiermee kunnen de GI's rechtstreeks jeugdhulp inzetten bij jeugdzorgaanbieders. Wel is nu afgesproken dat ze voor elke inzet van jeugdhulp eerst afstemmen met het lokale team. Niet over de noodzaak van inzet, maar wel over welke aanbieder het best past bij het betreffende gezin en welke hulp tijdig en passend ingezet kan worden. De keuze voor de 315-route doet recht aan de wettelijke verantwoordelijkheid van de GI's, maar ook aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kinderen en gezinnen uit gemeente X. Lokale Teams zullen wel de opdracht moeten krijgen om goed zicht te hebben op het lokale en regionale aanbod, zowel qua inhoud, beschikbaarheid als ook kwaliteit. Mocht het lokale overleg er niet uitkomen, dan is de stap naar het Perspectiefoverleg beschreven. Dat overleg kan, liefst in combinatie met de Samenwerkende Voordeuren, de tijdig en passende jeugdhulp organiseren. De winst van deze afspraken zit in het ontlasten van jeugdbeschermers én medewerkers van lokale teams bij het zoeken naar een passende plek binnen de door de Inspectie aangegeven normtijden. De afstemming vraagt uiteraard wel voldoende tijd en aandacht vanuit alle betrokken partijen.

6. Bouwsteen 6: een escalatiemodel bij stagnerende samenwerking (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen is bedoeld als medewerkers van verschillende organisaties er op inhoud niet uitkomen. Het betreft hier het vrijwillig kader (bij wettelijk kader is het besluit van de jeugdbescherming altijd doorslaggevend). Escaleren kan door gedragsdeskundigen uit eigen organisatie of door managers er bij te betrekken.

7. Bouwsteen 7: een regionaal expert team (RET) in elke regio (bijlage 3, bouwstenen)
   In Centraal Gelderland is sinds mei 2020 het Perspectiefoverleg actief. Volgens OZJ staat ons RET inmiddels stevig. Dat is goed nieuws. Wel is doorontwikkeling noodzakelijk. Zo wordt gewerkt aan rapportages die in beeld brengen welke casussen eenvoudig verlopen, waar de knelpunten zitten en wat dit betekent voor de samenwerking en de doorontwikkeling van het (boven)regionaal zorgaanbod. Daarnaast is de wens aanwezig om de Samenwerkende Voordeuren in te richten, die kan zorgen voor het tijdig vinden van passende jeugdhulp.

8. Bouwsteen 8: gezamenlijk werven en opleiden van personeel (bijlage 3, bouwstenen)
   Dit onderdeel is als een van de weinigen nog niet opgepakt. Eerst moesten immers de basisvoorwaarden (lees: contracten en tarieven) geregeld worden. Hij staat nu gepland in het najaar 2021. We moeten met z'n allen aan de slag om het vak van jeugdbeschermer weer meer waardering te geven.

9. Contracten en basisafspraken: uniforme contracten, voorwaarden en tarieven
   Bij deze contracten behoren 9 bijlagen. Aandachtspunten zijn:
   - Oplegger (bijlage 'oplegger): beschrijft de belangrijkste afspraken van het project en alle bijlagen.
   - Overeenkomst (bijlage 'overeenkomst'): deze gaat in werking vanaf 1-1-2022 voor de duur van 3 jaar, daarna kan deze verlengd worden. Aan het einde van het tweede jaar vindt evaluatie plaats aan de hand van de resultaatafspraken. De hoogte van de tarieven kan daarop worden aangepast.
     Viermaal per jaar, per 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober, kunnen nieuwe Gecertificeerde

Instellingen toetreden. Centraal Gelderland heeft aangegeven dat het besluit tot uitbreiding alleen eenzijdig (vanuit de regiogemeenten) genomen kan worden.

- Algemene voorwaarden (bijlage 1): alle regio's hebben aangegeven om scherpe prestatieafspraken te maken, maar geen boetes op te nemen. Alleen Midden-IJssel / Oost Veluwe wil deze passage overeind houden.
- Productboek (bijlage 2): hierin zijn de nieuwe tarieven verwerkt. De tarieven zijn in heel Gelderland uniform gemaakt. Voor Centraal Gelderland betekent dit dat ze met gemiddeld 4,0% verhoogd zijn. Daar komt de jaarlijkse indexering bovenop.
- Resultaatafspraken (bijlage 5): deze voorzien in het toewerken naar jaarlijks 5% minder inzet van maatregelen en 1% minder kosten van de bepalingen jeugdhulp. Deze afspraken maken dat de kosten per gemeente - ondanks de tariefstijging - niet toe hoeven te nemen. Het halen van deze resultaatafspraken zijn wel mede afhankelijk van de (extra) inspanningen vanuit het lokale team in elke gemeente.
- Inkoopleidraad (bijlage 8): Vanaf 9 juli zullen de inkoopdocumenten worden gepubliceerd, dan kunnen de GI’s hun aanbod kenbaar maken tot aan 17 september.

10. Monitoring (bijlage 'monitoring'): kpi's en wijze van verzamelen en bespreken data
    Om de resultaatafspraken met de GI's goed te kunnen volgen is een bovenregionale monitor noodzakelijk. De kosten hiervoor zijn meegenomen bij het volgende punt over de Implementatie.

11. Implementatieplan GVJB na 1-7-2021 (bijlage 'implementatie kosten en opbrengsten)
    De afspraken GVJB staan nu wel op papier, maar moeten nog uitgewerkt en doorgevoerd worden. Dit memo beschrijft de werkzaamheden die komend half jaar nog uitgevoegd moeten worden. Bovendien ligt er een berekening van de eenmalige kosten in de 2^{e} helft 2021. Deze bedragen circa € 25.000. Dekking is mogelijk vanuit het Regionaal Transformatie Budget. De kosten en dekking voor 2022 worden later in beeld gebracht.

BIJLAGE 7

Raamovereenkomst

Versie: 21-06-2021

Inhoudsopgave

Artikel 1. Voorwerp van de overeenkomst
Artikel 2. Flexibiliteit van de overeenkomst
Artikel 3. Duur van de overeenkomst
Artikel 4. Meld- en informatieverplichting gecertificeerde instelling
Artikel 5. Tarieven, facturatie en declaratie
Artikel 6. Overlegstructuur en monitoring
Artikel 7. Samenwerken in de praktijk
Artikel 8. Slotbepaling

Bijlagen

Bijlage 1 Algemene Voorwaarden Sociaal Domein
Bijlage 2 Productenboek
Bijlage 3 Visiedocument, eventueel andere stukken (agenda GVJB)
Bijlage 4 Format (boven)regionaal contractmanagement
Bijlage 5 Resultaatafspraken
Bijlage 6 Uniforme Eigen Verklaring
Bijlage 7 Referentieformulier
Bijlage 8 Inkoopleidraad
Bijlage 9 Factsheet Bijzondere Kosten Jeugdbescherming

Raamovereenkomst

Navolgende partijen:

Gemeenten; individuele gemeenten aan te merken als Gemeente

en

Gecertificeerde Instelling

tezamen te noemen partijen,

in aanmerking nemend dat:

I. Uitgangspunten van de raamovereenkomst komen voort uit de Gelderse Verbeteragenda voor de Jeugdbescherming. Hierin is opgenomen dat er vanuit de jeugdwet en het normenkader samen wordt gewerkt op basis van:
- Wij werken vanuit vertrouwen en partnerschap
- Wat wij doen met - en voor een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant
- Wij zien in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis
- Wij leren door samen te reflecteren

II. De raamovereenkomst is tot stand gekomen door een intensief proces waarbij Gemeenten met Gecertificeerde Instellingen zich gezamenlijk hebben ingespannen om te komen tot deze raamovereenkomst en bijbehorende bijlagen.

III. Andere Partijen kunnen, maximaal viermaal per jaar, per 1 januari, 1 april, 1 juli dan wel 1 oktober, toetreden mits zij voldoen aan de minimale eisen zoals opgenomen in de raamovereenkomst

IV. Gemeenten in het kader van de uitvoering van de Jeugdwet voorzieningen dienen te bieden voor:
- ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptie gerelateerde problemen;
- het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.

V. Gemeenten gedurende de contractperiode jaarlijks de mogelijkheid hebben om bijlage 2 aanvullend te contracteren of te laten vervallen;

VI. Gecertificeerde Instelling bereidt is de door Gemeenten gewenste dienstverlening uit te voeren en voldoet aan alle door Gemeenten gestelde criteria. Criteria staan opgenomen in de wetgeving en het normenkader en beschikt over de daarbij behorende huisvesting, personeel en kwalificaties ten behoeve van de dienstverlening;

VII. De Gecertificeerde Instelling bekend is met hetgeen is omschreven in relevante wetgeving als ook de verordeningen van alle Gemeenten alsmede in de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming zoals opgenomen in bijlage 3;

VIII. Partijen accepteren dat zowel nu als in de toekomst onzekerheden bestaan met betrekking tot de dienstverlening en de ontwikkelingen in het Sociaal Domein, in de breedste zin des woords waarmee voortschrijdend inzicht kan leiden tot wijzigingen dan wel aanpassingen van de toelatingsprocedure dan wel bijgevoegde raamovereenkomst waarbij de sleutelwoorden 'Partnerschap en vertrouwen' zullen worden toegepast;

IX. Partijen erkennen dat flexibiliteit en proactief delen van wederzijdse deskundigheid en ervaringen een essentieel onderdeel van de transformatie en dienstverlening is;

X. Gedurende de looptijd van de raamovereenkomst Gemeenten met Gecertificeerde Instelling aanvullende dienstverlening van vergelijkbare aard en nader te bepalen omvang kunnen overeenkomen;

XI. Gedurende de looptijd van de raamovereenkomst gecontracteerde Gecertificeerde Instelling en Gemeente de mogelijkheid hebben om de raamovereenkomst gemotiveerd te beëindigen, waarbij rekening gehouden wordt met de belangen van alle betrokkenen, waaronder uitvoerende medewerkers en cliënten;

XII. Dat bij nader overeen te komen dienstverlening en bijbehorende tarieven partijen het beginsel van proportionaliteit, redelijkheid en billijkheid respecteren en hebben toegepast;

XIII. Partijen committeren zich aan landelijke afspraken inzake toepassing van het woonplaatsbeginsel;

XIV. Partijen erkennen dat er naast de bovenregionaal geldende afspraken er regionale uitvoeringsverschillen zijn. Partijen verhouden hierin zich als partners waarbij op basis van redelijkheid en billijkheid verwacht mag worden dat Partijen regionaal specifieke uitvoering realiseren, waarbij de uniformiteit zoals vastgelegd in deze raamovereenkomst en de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming in acht wordt genomen;

XV. Partijen de randvoorwaarden waaronder de dienstverlening wordt uitgevoerd schriftelijk wensen vast te leggen in deze raamovereenkomst en de bijbehorende bijlagen.

komen als volgt overeen:

Artikel 1. Voorwerp van de raamovereenkomst

1.1 Voorwerp van deze raamovereenkomst is de dienstverlening vanuit Gecertificeerde Instellingen aan Gemeenten.

1.2 In bijlage 2 zijn de dienstverleningsvoorwaarden per product opgenomen.

1.3 Op deze raamovereenkomst zijn uitsluitend van toepassing de algemene voorwaarden zoals bijgesloten in bijlage 1. De algemene voorwaarden van Gecertificeerde Instelling zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.

1.4 De bijlagen zijn een integraal onderdeel van de raamovereenkomst. In geval van strijdigheid tussen deze raamovereenkomst en bepalingen van de bijlagen prevaleren te allen tijde de bepalingen van de raamovereenkomst. In geval van een addendum op de

raamovereenkomst dan wel bijlage, prevaleert dit addendum boven de raamovereenkomst respectievelijk de bijlage waarop deze betrekking heeft. In geval van strijdigheid tussen addenda prevaleert de meest recente. In geval van strijdigheid tussen bepalingen van de bijlagen geldt de volgende rangorde, in afnemende volgorde van belangrijkheid:

1. Bijlage 1
2. Bijlage 5
3. Bijlage 2
4. Bijlage 3
5. Bijlage 4
6. Bijlage 8

Artikel 2. Flexibiliteit van de raamovereenkomst

2.1 Partijen kunnen de raamovereenkomst tussentijds uitbreiden met aanvullende dienstverleningsvoorwaarden, nieuwe producten dan wel de inhoud van bestaande producten en dienstverleningsvoorwaarden aanpassen, voor zover dit in optiek van Gemeenten dan wel Gecertificeerde Instellingen wenselijk dan wel noodzakelijk is voor de dienstverlening in het sociaal domein in de breedste zin des woords. Ditzelfde geldt ten aanzien van het verwijderen van producten en dienstverleningsvoorwaarden uit de raamovereenkomst.

2.2 Viermaal per jaar, per 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober, kunnen nieuwe Gecertificeerde Instellingen toetreden. Na ontvangst van het verzoek tot toetreding tot de raamovereenkomst zullen Gemeenten de gedane inschrijving van Gecertificeerde Instelling toetsen aan de minimumeisen. Nadat is vastgesteld dat er geen belemmeringen zijn om Gecertificeerde Instelling toe te laten treden wordt de raamovereenkomst gesloten. In aanvulling kan er ook op initiatief van de Gemeenten aanvullend gecontracteerd worden. In de leidraad staat beschreven aan welke voorwaarden voldaan dient te worden.

2.3 Gedurende de looptijd van de raamovereenkomst kunnen op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober nieuwe Gecertificeerde Instellingen toetreden dan wel gecontracteerde Gecertificeerde Instellingen hun dienstverlening uitbreiden met producten en naar Gemeenten welke ze nog niet bedienden. In aanvulling kan er ook op initiatief van de Gemeenten aanvullend gecontracteerd worden. In Bijlage 8 staat beschreven aan welke voorwaarden voldaan dient te worden.
De dienstverlening vind plaats conform de gestelde kaders in deze raamovereenkomst, direct na toetreding tot deze raamovereenkomst.

2.4 De dienstverleningsvoorwaarden (bijlagen 1,2, 3, 4,5) zijn flexibel van aard en kunnen in afwijking van al het overige zoals bepaald in deze raamovereenkomst op basis van voortschrijdend inzicht en praktische overwegingen door Partijen, enkel in én na overleg met elkaar, worden aangepast (conform bijlage 1). Op basis van het overleg zullen de Gemeenten een voorstel maken voor de definitieve aanpassing/wijziging. Deze wijziging dient eerst ook besproken en akkoord bevonden te worden met de overige deelnemende Gemeenten aan de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming. Enkel na overeenstemming kan er worden overgegaan tot ondertekening door betrokken Partijen.

2.5 Alle aanpassingen gelden voor alle gecontracteerde Gecertificeerde Instellingen. Het is niet mogelijk om per Gecertificeerde Instelling dan wel Gemeente individuele aanpassingen in de dienstverleningsvoorwaarden overeen te komen.

Artikel 3. Duur van de raamovereenkomst

3.1 Deze raamovereenkomst is aangegaan voor bepaalde tijd. De raamovereenkomst heeft een looptijd van drie jaar, gaat in op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2024.

3.2 De raamovereenkomst kan driemaal met twee jaar verlengd worden. Uiterlijk negen maanden voor het einde van de dan geldende looptijd gaan Partijen hierover in gesprek. Zodat Partijen uiterlijk zes maanden voor het einde van de dan geldende looptijd kunnen concluderen of de raamovereenkomst verlengd of beëindigd wordt.

3.3 Onderdeel van het in 3.2 genoemde gesprek is het bespreken van eventuele aanpassingen op de dan geldende raamovereenkomst, overeenkomstig met artikel 2.5.

3.4 Gedurende de looptijd van deze raamovereenkomst verlenen Gecertificeerde Instelling hun volledige medewerking aan rekenkamer(commissies) en rekenkameronderzoeken van Gemeenten en leveren alle benodigde c.q. opgevraagde informatie onverwijld dan wel tijdig aan (conform bijlage 2) in acht nemend de vigerende wet- en regelgeving omtrent privacy.

3.5 Noodremclausule: Deze raamovereenkomst is daarnaast, eenmalig, door Gemeenten voor de duur van maximaal 6 maanden te verlengen indien zich een situatie voordoet waarin beëindiging van de raamovereenkomst tot discontinuering van de dienstverlening aan cliënten leidt. Wanneer een dergelijke situatie zich voordoet wordt deze verlenging enkel door Gemeenten bepaald en uiterlijk 30 dagen voor de voorziene beëindiging van de raamovereenkomst hetzij schriftelijk hetzij per e-mail onder opgaaf van redenen aan Gecertificeerde Instelling medegedeeld. Het staat de Gecertificeerde Instelling niet vrij deze verlenging te weigeren.

Artikel 4. Meld- en informatieverplichting

4.1 Partijen hebben een meld- en informatieverplichting voor alles wat redelijkerwijs van invloed is dan wel kan zijn op de dienstverlening als ook op de nakoming van verplichtingen uit deze raamovereenkomst.

4.2 De Gecertificeerde Instelling heeft de plicht om onverwijld en direct bij Gemeenten te melden als er sprake is van één van de beëindigingsgronden uit artikel 3.2 van bijlage 1 dan wel redelijkerwijs te voorzien is dat er sprake zal zijn van één van deze ontbindingsgronden.

4.3 Partijen mogen geen informatieverstrekking weigeren van hetgeen in de dienstverleningsvoorwaarden expliciet is opgenomen. Ook mag de Gecertificeerde Instelling geen informatieverstrekking weigeren als de verzoeken te maken hebben met één van de ontbindingsgronden van bijlage 1.

4.4 De Gecertificeerde Instelling verplicht zich tot het tijdig signaleren van problemen die een bedreiging vormen voor de continuïteit van de organisatie. Eén van de redenen hiervoor is de structurele bovenregionale afstemming en borging van ‘early warning’. Indien er continuiteitsproblemen gesignaleerd worden zal de Gecertificeerde Instelling dit agenderen op het bovenregionaal contractmanagementoverleg.

4.5 De verplichting, voortvloeiend uit artikel 4.1, heeft geen betrekking op medisch geheimen of persoonsgegevens die vanuit vigerende wet- en regelgeving omtrent privacy niet mogen worden gedeeld.

Artikel 5. Tarieven en declaratie

5.1 Gecertificeerde Instelling dient de declaraties maandelijks achteraf, op basis van de daadwerkelijk aantoonbaar geleverde prestaties in bij de Gemeente, die de toewijzing heeft verstuurd.

5.2 De tarieven en te hanteren voorwaarden zijn opgenomen in bijlage 2. Partijen kunnen voor de inzet van Jeugdbeschermers voor werkzaamheden, ter voorkoming van de inzet van de wettelijke producten voor Jeugdbescherming/Jeugdreclassering, nadere afspraken maken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het kader van deze raamovereenkomst en de vastgestelde tarieven zoals opgenomen in bijlage 2.

5.3 Voor de niet-wettelijke JB/JR taken is naast de directe cliëntgebonden tijd ook reistijd declarabel. Direct cliëntgebonden tijd kan ook face-to-face-contact zijn of 'op afstand' plaatsvinden (telefonisch, screen-to-screen).

5.4 De tarieven worden jaarlijks bijgesteld worden door Partijen en gaan telkens vanaf één januari in. Voor de indexering wordt als uitgangspunt 90% personele component en 10% materiële component gehanteerd. Waarbij de vastgestelde indices de OVA respectievelijk de CPI van het voorgaande jaar zijn.

5.5 Partijen zullen tijdig informeren over een indexering, doch uiterlijk 2 maanden voor ingaan van de nieuwe tarieven.

5.6 De Bijzondere Kosten Jeugdbescherming, zoals opgenomen in factsheet Bijzondere Kosten, bijlage 9, zijn onderdeel van het integrale tarief. Reiskosten zijn meegenomen, welke toezien op de reiskosten die gemaakt worden om het contact tussen biologische ouders en de jeugdige in stand te houden. Het gaat hierbij niet om (dagelijkse) reiskosten die behoren bij de opvoeding en ontwikkeling van een jeugdige (te denken valt aan reiskosten naar en van school, dokter en/of ziekenhuis, sport en hobby's, vakantie, uitjes etc).

5.7 Gecertificeerde Instelling voert een deugdelijke administratie en goede registratie conform hoofdstuk 4 van bijlage 1, waarbij in ieder geval inkomsten, uitgaven, verplichtingen, cliëntdossiers en verantwoording te herleiden zijn naar bron en bestemming.

Artikel 6. Overlegstructuur en monitoring

6.1 Driemaal per jaar wordt er op Gelders niveau een overleg op het niveau B, conform bijlage 1, gesproken over de voortgang van de raamovereenkomst. Hiervoor zijn alle zeven Jeugdhulpregio's afgevaardigd als ook de gecontracteerde GI's aanwezig. Voor dit overleg wordt er gebruik gemaakt van het vastgestelde format 'Bovenregionaal Contractmanagement'.

6.2 Daarnaast kan een individuele Jeugdhulpregio maximaal drie overleggen op niveau B/C, waaronder tussen Gemeenten en GI organiseren. Voor dit overleg wordt er gebruik gemaakt van het vastgestelde format 'Regionaal Contractmanagement' zoals opgenomen in bijlage 4.

6.3 De hierboven opgenomen frequentie wordt jaarlijks herijkt en kan worden bijgesteld na onderling overleg en overeenstemming tussen partijen.

6.4 De resultaatafspraken, zoals opgenomen in bijlage 5, zijn onderwerp van bespreking tijdens het Bovenregionaal Contractmanagement overleg. De resultaatafspraken worden in 2022 en 2023 gemonitord en vastgelegd in bijlage 4 en door Partijen in 2023 herzien voor 2024 en verder.

Artikel 7. Samenwerken in de praktijk

7.1 In bijlage 3 zijn nadere uitvoeringsafspraken opgenomen. Deze zijn onlosmakelijk verbonden met deze raamovereenkomst. In deze uitvoeringsafspraken zijn ook randvoorwaarden opgenomen ten dienste van de uitvoeringsafspraken. Partijen committeren zich eraan deze uit te zullen voeren.

7.2 De Gemeenten werken conform de uitgeschreven werkwijze iJW301 dan wel iJW315.

7.3 Gecertificeerde Instelling draagt mede zorg voor een goede doorgaande zorglijn van 18- naar 18+. Gecertificeerde Instelling (in de rol van verwijzer) en Jeugdhulpaanbieder starten, samen met de cliënt, op 16-jarige leeftijd met het maken van een toekomstplan. De regisseur vanuit het lokale team wordt daar uitdrukkelijk bij betrokken. Risicotaxatie, veiligheid en netwerkondersteuning maakt nadrukkelijk onderdeel uit van het toekomstplan.

7.4 Gecertificeerde Instelling zorgt - indien nodig - voor het 18e levensjaar van de cliënt voor het aanstellen van een bewindvoerder, mentor of curator. Op basis van het toekomstplan kunnen de Gecertificeerde Instelling en de Gemeente tot de conclusie komen dat deze maatregel nodig is voor de cliënt. Als dat het geval is, dan dient de Gecertificeerde Instelling ervoor te zorgen dat de maatregelen van kracht is op de 18e verjaardag van de cliënt.

Artikel 8. Slotbepaling

8.1 Mochten één of meerdere bepalingen van deze raamovereenkomst nietig zijn of niet rechtsgeldig worden verklaard, dan zullen de overige bepalingen van de raamovereenkomst van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen die nietig zijn of niet rechtsgeldig zijn verklaard, overleg plegen om zo een vervangende regeling te treffen en op zo'n manier dat in zijn geheel de strekking van deze raamovereenkomst behouden blijft.

8.2 Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen, welke van dien aard zijn dat de wederpartij redelijkerwijs en billijkerwijs dit niet had mogen verwachten, dan zullen de partijen overleg voeren over de uitvoering van de raamovereenkomst. Dit gesprek vind in prinicpe plaats op Gelders niveau, met alle betrokken regio's en Gecertificeerde Instellingen.

8.3 Door ondertekening van deze raamovereenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge, dan wel schriftelijke afspraken.

8.4 De voorwaarden van deze raamovereenkomst zijn, voor zover aan de orde, van toepassing op alle aanvullende en gelieerde raamovereenkomsten alsmede alle (overige) afspraken ter uitvoering van een raamovereenkomst die tijdens de looptijd van deze raamovereenkomst tussen Gemeenten en Gecertificeerde Instelling worden gesloten.

8.5 Bepalingen van deze raamovereenkomst die noodzakelijk zijn voor de afwikkeling van deze raamovereenkomst, nadat de raamovereenkomst is geëindigd, behouden hun betekenis. Partijen kunnen van die bepalingen naleving verlangen.

8.6 Gedurende de looptijd van deze raamovereenkomst zijn de hoofdstuk 5 en 6 van de inkoopleidraad, bijlage 8, van overeenkomstige toepassing.

Aldus in tweevoud opgemaakt en overeengekomen door:

De Gemeenten	Gecertificeerde Instelling
Naam ondertekenaar	Naam ondertekenaar
Functie	Functie
Datum	Datum
Plaats	Plaats
Handtekening	Handtekening

Productenboek

Versie: 14-06-2021

Tariefbepaling

De werkgroep Contractering en Normering heeft in 2020 en 2021 een uitgebreid onderzoek gedaan naar de kosten van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Er is met elkaar vastgesteld dat bijgevoegde uitgangspunten (peildatum 2021) worden gehanteerd ten behoeve van de tariefsbepaling voor komende jaren en wordt herijkt in 2023.

Productiviteit

Opbouw productieve uren op jaarbasis					
Bruto uren		**52,0**	**36,0**		**1.872**
Feestdagen		3,0	7,2	21,6	
		3,6	7,2	25,7	
Verlof				200,0	
Vitaliteitsverlof			11,3%	22,5	
Bijzonder verlof en zorgverlof				22,0	
Verzuim			6,7%	125,4	
					417
Totaal beschikbare uren					**1.455**
Certificering SKJ		5,0	120,0	24,0	
Deskundigheidsbevordering				40,0	
Algemeen/teamoverleg		46,0	1,5	69,0	
Overig				20,0	
Verloop		20,0%	75,0%	65,1	218
Totaal productieve uren					**1.237**
Correctie verloop		**1.302**	**976**	**325**	

Tarief

Kostenopbouw/tarief		uur	fte direct	Model	Berenschot
Jeugdzorgmedewerker		€ 60,10	€ 74.316	53,8%	
Opslag overige pers.kosten		€ 4,01	€ 4.957	3,6%	
Opslag inleen/inhuur		€ 1,74	€ 2.148	1,6%	
Directe cientgebonden kosten		**€ 65,84**	**€ 81.421**	**59,0%**	**54,9%**
Teamleider		€ 4,37	€ 5.408	3,9%	
Gedragdeskundige		€ 4,87	€ 6.027	4,4%	
Back Office		€ 3,57	€ 4.409	3,2%	
Overige indirecte functies		€ 1,61	€ 1.986	1,4%	
Opslag overige pers.kosten		€ 0,95	€ 1.178	0,9%	
Indirect clientgebonden kosten		**€ 15,37**	**€ 19.007**	**13,8%**	**13,8%**
Totaal clientgebonden kosten		**€ 81,21**	**€ 100.428**	**72,7%**	**68,8%**
Personele overhead		€ 12,90	€ 15.953	11,6%	
Opslag overige pers.kosten		€ 0,68	€ 841	0,6%	
Personele overhead		**€ 13,58**	**€ 16.795**	**12,2%**	**14,5%**
Huisvestingskosten		€ 3,94	€ 4.872	**3,5%**	**5,1%**
Automatiseringskosten		€ 6,44	€ 7.960	**5,8%**	**4,2%**
Apparaatskosten		€ 4,82	€ 5.961	**4,3%**	**5,5%**
Overige personeelskosten		€ -	€ -	**0,0%**	**0,0%**
Intrest		€ 0,14	€ 177	**0,1%**	**0,0%**
Kosten overhead		**€ 15,34**	**€ 18.970**	**13,7%**	**14,9%**
Opslag voor onvoorzien en innovatie	2,0%	€ 2,20	€ 2.724		
		€ 112,34	**€ 138.917**	**98,6%**	**98,1%**
Bijzondere pupilkosten		€ 1,48	€ 1.831	1,3%	1,9%
Opslag overige pers.kosten		€ 0,05	€ 67	0,0%	
Totaal		**€ 113,87**	**€ 140.815**	**100,0%**	**100,0%**
Exclusief onvoorzien		**€ 111,67**		**€ 138.091**	

Jeugdbescherming

Algemene beschrijving Jeugdbescherming:

Wettelijk kader
De wet kent de volgende kinderbeschermingsmaatregelen:

- Voogdij en voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het BW[1]
- Ondertoezichtstelling (artikel 1:255 BW)
- Voorlopige ondertoezichtstelling (artikel 1:257 BW)

Deze kinderbeschermingsmaatregelen worden, meestal op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming, opgelegd door de rechtbank. Een gecertificeerde instelling (als bedoeld in artikel 1.1. van de Jeugdwet) wordt door de rechtbank benoemd en met de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen belast.

Bij een ondertoezichtstelling en voorlopige ondertoezichtstelling wordt de gecertificeerde instelling benoemd als sprake is van de volgende omstandigheden (1:255 BW):

- de ontwikkeling van een minderjarige wordt ernstig bedreigd én
- de ouders die het gezag uitoefenen en/of de minderjarige accepteren de noodzakelijke hulpverlening niet of onvoldoende én
- de verwachting is gerechtvaardigd dat de ouders in staat zijn de verantwoordelijkheid voor de zorg en opvoeding binnen een voor het kind aanvaardbare termijn te dragen.

In geval van een voorlopige ondertoezichtstelling (VOTS) is de situatie zo acuut, dat een normaal onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en een procedure bij de rechtbank niet kan worden afgewacht. De rechtbank kan dan de VOTS uitspreken voor de maximale duur van drie maanden. Daarna eindigt de VOTS of wordt deze omgezet in een ondertoezichtstelling.
Bij voogdij en voorlopige voogdij wordt de gecertificeerde instelling met het gezag over een minderjarige belast. Een gecertificeerde instelling kan in verschillende situaties met de (voorlopige) voogdij worden belast:

- er is geen ouder of ander persoon (meer) die het gezag kan uitoefenen (bv. vanwege overlijden van de ouder(s) of onbevoegdheid van de ouder, artikel 1:295 en 1:253r BW)
- het gezag van de ouder(s) is door de rechter beëindigd (artikel 1:266 BW)
- er is een acute situatie die bedreigend is voor het kind en iemand anders dan de ouder moet de beslissingen nemen (voorlopige voogdij, artikel 1:241 BW)

Korte beschrijving van de inhoud
Als de gecertificeerde instelling wordt belast met de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel wijst zij een voogdijwerker of gezinsvoogdijwerker (hierna: jeugdbeschermer) aan. Vervolgens stelt deze jeugdbeschermer – indien van toepassing – samen met het gezin een plan van aanpak op. Er wordt geprotocolleerd en methodisch gewerkt. In lijn met de visie van de GVJB: Wat wij doen met – en voor een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant. We zien in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis.

[1] Burgerlijk Wetboek

In geval van een OTS verleent de jeugdbeschermer begeleiding en steun aan de ouders en de minderjarige en houdt de jeugdbeschermer toezicht op de minderjarige. Samen met ouders en minderjarige stelt de jeugdbeschermer een plan op dat gericht is op het wegnemen van de ontwikkelingsbedreiging en/of onveiligheid. De gecertificeerde instelling kan hulpverlening inzetten indien dit nodig is om de ontwikkelingsbedreiging weg te nemen. Tevens kan de gecertificeerde instelling de rechter verzoeken een machtiging uithuisplaatsing af te geven als het kind (tijdelijk) niet door de ouders kan worden verzorgd/opgevoed. De gecertificeerde instelling heeft naast de machtiging uithuisplaatsing andere wettelijke middelen waarvan gebruik kan worden gemaakt, zoals het opvragen van informatie bij andere betrokken professionals en het geven van een schriftelijke aanwijzing.

In geval van voogdij uitgevoerd door de gecertificeerde instelling draagt de jeugdbeschermer er zorg voor dat de verzorging en opvoeding door een ander wordt opgepakt (pleeggezin, leefgroep of anders) en onderhoudt de jeugdbeschermer contact met het netwerk. Waar nodig zet de jeugdbeschermer hulpverlening in. De jeugdbeschermer onderzoekt of de oorspronkelijke gezagssituatie met de biologische ouders (deels) hersteld kan worden, dan wel dat het gezag (weer) bij een natuurlijk persoon belegd kan worden.

Doelgroep
Kinderen van 0 tot 18 jaar, waarbij sprake is van een ernstige bedreiging van hun ontwikkeling en/of waarover de ouders het gezag niet meer dragen.

Uitvoerders
De werkzaamheden worden uitgevoerd door SKJ-geregistreerde of BIG-geregistreerde professionals.

1. OTS (eerste jaar), productcode 48B00

Doel
Uitvoering van het eerste jaar van de OTS, waarvoor de rechtbank de gecertificeerde instelling heeft benoemd.

Beoogd resultaat
Het doel is het creëren van (voldoende) ontwikkelingsmogelijkheden en een duurzaam veilige opvoedingssituatie voor de Jeugdige, maar ook ouders versterken in het hernemen van (opvoedings)verantwoordelijkheid (en daarbij behorend gedrag). De gecertificeerde instelling richt zich bij de uitvoering van de OTS op de concrete ontwikkelingsbedreigingen zoals opgenomen in de beschikking van de rechtbank.

Duur
Een OTS wordt voor maximaal één jaar uitgesproken en kan op verzoek van de gecertificeerde instelling door de rechtbank steeds worden verlengd met maximaal één jaar.

Productspecifieke eisen
- De jeugdbeschermer houdt toezicht op de jeugdige en zorgt dat aan de jeugdige en de met gezag belaste ouder(s) hulp en steun wordt geboden. De inspanningen zijn erop gericht om waar mogelijk de ouders zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding te laten dragen.
- De jeugdbeschermer stimuleert de ontwikkeling naar zelfstandigheid van de jeugdige.
- De jeugdbeschermer bevordert de gezinsband tussen de ouders met gezag en de jeugdige.
- De jeugdbeschermer voert de regie over de ingezette hulpverlening. Hierbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheden van het netwerk, de inzet van voorliggende voorzieningen als de inzet van maatwerkvoorzieningen.
- Tijdige en zorgvuldige overdracht vanuit GI naar Lokaal Team Medewerker bij afloop maatregel en indien client leeftijd van 18 jaar bereikt.

Normering en bedrag
Normuren: 95,7 per jaar, 7,975 per maand
Bedrag per maand prijspeil 2021: €908,11

Voor William Schrikker Groep geldt een opslag van €20,- per maand in verband met bijzondere pupil gebonden kosten.

2. OTS tweede jaar en langer, productcode 48B01

Doel
Uitvoering van het tweede jaar en eventueel volgende jaren van de OTS, waarvoor de rechtbank de gecertificeerde instelling heeft benoemd.

Beoogd resultaat
Het doel is om de ontwikkelingsbedreiging, waar mogelijk, zodanig af te wenden dat inzet in een gedwongen kader niet meer nodig is. De gecertificeerde instelling richt zich bij de uitvoering van de OTS op de concrete ontwikkelingsbedreigingen zoals opgenomen in de beschikking van de rechtbank. Vanaf het tweede jaar van de OTS ligt het accent daarnaast op het in kaart brengen van het perspectief van de minderjarige. Er zijn twee varianten; de OTS dient verlengd te worden, dan is er een geen noodzaak tot advies vragen van de Rood voor de Kinderbescherming. In het geval van de verlenging mét machtiging uithuisplaatsing moet er advies van de Raad voor de Kinderbescherming ingewonnen worden bij een verlenging van de OTS. De gecertificeerde instelling kan tevens, als duidelijk is dat ouders de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding niet meer op zich kunnen nemen, de Raad voor de Kinderbescherming vragen onderzoek te doen naar een gezagsbeëindigende maatregel.

Duur
Een OTS wordt voor maximaal één jaar uitgesproken en kan op verzoek van de gecertificeerde instelling door de rechtbank steeds worden verlengd met maximaal één jaar.

Productspecifieke eisen
- De jeugdbeschermer houdt toezicht op de jeugdige en zorgt dat aan de jeugdige en de met gezag belaste ouder(s) hulp en steun wordt geboden. De inspanningen zijn erop gericht om waar mogelijk de ouders zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding te laten dragen en zo de veiligheid van de jeugdige te borgen.
- De jeugdbeschermer stimuleert de ontwikkeling naar zelfstandigheid van de jeugdige.
- De jeugdbeschermer bevordert de gezinsband tussen de ouders met gezag en de jeugdige.
- De jeugdbeschermer voert de regie over de ingezette hulpverlening. Hierbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheden van het netwerk, de inzet van voorliggende voorzieningen als de inzet van maatwerkvoorzieningen.
- Tijdige en zorgvuldige overdracht vanuit GI naar Lokaal Team Medewerker bij afloop maatregel en indien client leeftijd van 18 jaar bereikt.

Normering en bedrag
Normuren: 79,2 per jaar, 6,6 uur per maand
Bedrag per maand prijspeil 2021: €751,54

Voor William Schrikker Groep geldt een opslag van €20,- per maand in verband met bijzondere pupil gebonden kosten.

3. Voogdij, productcode 48B02
VoVo, productcode 48B07

Algemene beschrijving
Een minderjarige staat onder gezag. Dit kan ouderlijk gezag of voogdij zijn. Bij voogdij wordt het gezag door een ander dan de ouder van het kind uitgeoefend. Dit kan een natuurlijke persoon (bijvoorbeeld pleegouders) of een gecertificeerde instelling zijn.

Bij voogdij en voorlopige voogdij wordt de gecertificeerde instelling met het gezag over een minderjarige (kind tot 18 jaar) belast. Een gecertificeerde instelling kan in verschillende situaties met de (voorlopige) voogdij worden belast:

- er is geen ouder of ander persoon (meer) die het gezag kan uitoefenen (bv. vanwege overlijden van de ouder(s) of onbevoegdheid van de ouder, artikel 1:295 en 1:253r BW)
- het gezag van de ouder(s) is door de rechter beëindigd (artikel 1:266 BW)
- er is een acute situatie die bedreigend is voor het kind en iemand anders dan de ouder moet de beslissingen nemen (voorlopige voogdij, artikel 1:241 BW).

In geval van voogdij draagt de jeugdbeschermer er zorg voor dat de verzorging en opvoeding door een ander wordt opgepakt (pleeggezin, leefgroep of anders) en onderhoudt de jeugdbeschermer contact met het netwerk. Waar nodig zet de jeugdbeschermer hulpverlening in. De jeugdbeschermer onderzoekt of de oorspronkelijke gezagssituatie met de biologische ouders (deels) hersteld kan worden, dan wel dat het gezag (weer) bij een natuurlijk persoon belegd kan worden. Daarnaast is de gecertificeerde instelling als voogd de wettelijk vertegenwoordiger van het kind en dient de gecertificeerde instelling toezicht te houden op- en zorg te dragen voor het beheer van het vermogen van het kind.

Doel
Een voogdijmaatregel is gericht op het voorzien in het gezag van een minderjarige als de ouders hiertoe zelf niet in staat zijn of zijn overleden.

Beoogd resultaat
De ontwikkelingsbedreiging van het kind is afgewend en de fysieke en/of psychische veiligheid is geborgd. Het kind heeft een stabiele opvoedingssituatie. Er is contact tussen het kind en zijn oorspronkelijke milieu, tenzij dat niet in zijn belang is. Het kind wordt vertegenwoordigd in zaken waarin een wettelijke vertegenwoordiger nodig is en zijn vermogen wordt op een verantwoorde wijze beheerd.

Productspecifieke eisen

- De jeugdbeschermer ziet toe op de kwaliteit van de opvoeding en verzorging en zet –indien nodig– hulpverlening in. Hierbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheden van het netwerk, de inzet van voorliggende voorzieningen als de inzet van maatwerkvoorzieningen.
- De jeugdbeschermer informeert de ouders zonder gezag zoveel mogelijk over ontwikkelingen rond de jeudige.

- Wanneer mogelijk zet de jeugdbeschermer zich ervoor in om toe te werken naar een situatie waarbij de voogdij voor de cliënt (weer) bij een natuurlijk persoon belegd is. Het verdient de voorkeur dat dit binnen het sociale netwerk van de jeudige gebeurt.
- Er wordt wanneer mogelijk ingezet op contact van het kind met zijn oorspronkelijke milieu.
- De rechter kan een voorlopige voogdij (hierna: VoVo) uitspreken. De VoVo eindigt 3 maanden na de datum van de beschikking, tenzij voor die datum om een voorziening in het gezag over de minderjarige is verzocht.
- Tijdige en zorgvuldige overdracht vanuit GI naar Lokaal Team Medewerker bij afloop maatregel en indien client leeftijd van 18 jaar bereikt.

Duur
Een voorlopige voogdij eindigt 3 maanden na de datum van de beschikking, tenzij voor die datum om een voorziening in het gezag over de minderjarige is verzocht.

De voogdij kan duren tot de jeugdige 18 jaar is, tenzij de rechter anders beslist. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de rechter een ander als voogd benoemt of het gezag van de ouders herstelt.

Normering en bedrag Voogdij
Normuren: 54 per jaar, 4,5 uur per maand
Bedrag per maand prijspeil 2021: €512,42

Voor William Schrikker Groep geldt een opslag van €20,- per maand in verband met bijzondere pupil gebonden kosten.

Normering en bedrag VoVO
Normuren: 20 uur per kwartaal
Bedrag per maand prijspeil 2021: €759,13

4. Instemmingsverklaring gesloten jeugdhulp, productcode 49B07

Algemene beschrijving
Sommige jeugdigen hebben zulke ernstige opgroei- of opvoedproblemen dat ze een gevaar vormen voor zichzelf of voor anderen. Deze jeugdigen kunnen in een afgesloten omgeving de juiste hulp krijgen. Zo wordt voorkomen dat de jongere zich aan de behandeling kan onttrekken, of dat anderen de zorg in de weg staan. Een gesloten plaatsing omvat een gedwongen opname, gesloten verblijf en gedwongen behandeling en is dan ook een zeer ingrijpende maatregel voor de jeugdige. Hiervoor dienen voldoende plaatsen beschikbaar te zijn. Bij voorkeur kleine groepen, met op maat behandeling. Jeugdigen horen niet na 3 maanden overgeplaatst te worden, maar voldoende zorg en begeleiding te ontvangen. Op grond van nationale en internationale regelgeving dient de mogelijkheid tot het ontnemen of beperken van iemands vrijheid zijn vastgelegd bij of krachtens een wet. In hoofdstuk 6 Jeugdwet is bepaald aan welke voorwaarden moet zijn voldaan om een jeugdige gesloten te mogen plaatsen. Of aan deze voorwaarden is voldaan wordt getoetst door de kinderrechter.
Er kan ook voor gekozen worden om vanuit het vrijwillig kader een gesloten jeugdhulp plaatsing aan te vragen. Hiervoor kan dit product ook ingezet worden.

Eén van de voorwaarden is dat er een zogenaamde instemmingsverklaring door een gekwalificeerde gedragswetenschapper is afgegeven. In artikel 2 van de Regeling Jeugdwet is bepaald wie een gekwalificeerde gedragswetenschapper kan zijn.

De gekwalificeerde gedragswetenschapper beoordeelt op basis van onderzoek, bestaande uit dossieronderzoek en een recent gesprek(sonderzoek) met de jeugdige, of een gesloten plaatsing noodzakelijk is en of hij kan instemmen met het verzoek voor een gesloten plaatsing. De gecertificeerde instelling stuurt het verzoek om een gesloten plaatsing samen met de instemmingsverklaring aan de rechtbank toe.

Doel
Een instemmingsverklaring van een gekwalificeerde gedragswetenschapper is één van de wettelijke vereisten voor een gesloten plaatsing. Met de instemmingsverklaring vindt een extra toets naar de noodzakelijkheid van de gesloten plaatsing plaats.

Beoogd resultaat
Een voor de jeugdige die gesloten geplaatst wordt met rechtswaarborgen omklede procedure. De gekwalificeerde gedragswetenschapper beoordeelt of de gesloten plaatsing noodzakelijk is en geeft, indien hij/zij oordeelt dat de noodzaak aanwezig is, een instemmingsverklaring af. Indien de gekwalificeerd gedragswetenschapper oordeelt dat er geen noodzaak voor de gesloten plaatsing is, geeft deze zijn instemming niet. Dit oordeel wordt gemotiveerd vastgelegd in de verklaring.

Productspecifieke eisen

- Inzet door een op grond van artikel 2 Regeling Jeugdwet gekwalificeerde gedragsdeskundige / gedragswetenschapper / psychiater.
- Het onderzoek van de gedragswetenschapper bestaat uit het doen van dossieronderzoek, een gesprek voeren met de jeugdige en opstellen van een instemmingsverklaring.
- Het product wordt alleen ingezet als de gecertificeerde instelling de kinderrechter verzoekt om een machtiging gesloten plaatsing jeugdhulp van een jeugdige of verlenging van een al eerder afgegeven machtiging gesloten plaatsing jeugdhulp.
- De instemmingsverklaring kan uitgevoerd worden door een externe gedragsdeskundige of psychiater. Deze handelt de kosten af met de gecertificeerde instelling. De gecertificeerde instelling declareert de inzet eenmalig via dit product.
- De gecertificeerde instelling kan voor zowel ondertoezichtstelling- als voogdijpupillen een verzoek gesloten plaatsing jeugdhulp indienen.

Duur

De instemmingsverklaring is maximaal vier weken geldig.

Stuks = traject (gemiddeld 12 uur)

Normering en bedrag

Bedrag per stuk prijspeil 2021: €1.366,44

5. Landelijk expertiseteam jeugdbescherming (LET), productcode 48B10

Doel
Veilige uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel in geval sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag door (een van) de ouders waarbij er risico bestaat voor de veiligheid van de kinderen en/of de jeugdbeschermer. In deze gezinnen is sprake van extreem agressief gedrag, heftige psychiatrische problematiek en/of criminele activiteiten.

De kinderbeschermingsmaatregel wordt in bijzondere gevallen uitgevoerd door een jeugdbeschermer van landelijk expertiseteam (LET). Dit is een samenwerkingsverband van alle GI's. In twee gevallen kan het LET worden ingeschakeld:

- Het is duidelijk dat de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel door de GI niet langer verantwoord is
- Het is te verwachten dat de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel leidt tot een situatie waarbij sprake is van fysiek geweld of ernstige dreiging daarvan, van de jeugdbeschermer.

Naast de overname kan het LET-jb ook gevraagd worden om consultatie, advies en voorlichting.

Beoogd resultaat
Het doel is om de dreigende situatie te beheersen, waar mogelijk te de-escaleren en te stoppen zodat de hulpverlening aan het kind kan worden gestart. Indien dit slaagt en de situatie normaliseert, kan de maatregel worden uitgevoerd door de door de rechter benoemde GI.

Productspecifieke eisen

- De door de rechter benoemde GI blijft eindverantwoordelijk. Het LET maakt gebruik van de ondersteunende diensten van de benoemde GI.
- De LET-medewerkers werken onder een alias. Zij zijn alleen te bereiken via een mobiel telefoonnummer, een mailadres en een postbusnummer.
- De LET-medewerkers voeren de maatregel uit in koppels en hebben een lagere caseload.
- Het LET werkt voor alle GI's.
- Het LET is 24/7 bereikbaar.

Zie voor meer informatie ook:
https://vng.nl/nieuws/factsheet-landelijk-expertise-team-jeugdbescherming-update

Normering en bedrag
Bedrag per maand per 2022: 2,7 X 1e jaars OTS Tarief, te weten €2.451,90

Jeugdreclassering

Algemene beschrijving Jeugdreclassering:

Jeugdreclassering voert begeleiding en controle uit als een jeugdige van 12 jaar of ouder een strafbaar feit heeft gepleegd. Voorbeelden van strafbare feiten zijn vernieling, regelmatig schoolverzuim of mishandeling. Het doel van jeugdreclassering is om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, het gedrag van de jongere te veranderen en recidive te voorkomen.

In elke fase van het strafproces kan jeugdreclassering ingezet worden. Dit gebeurt soms als enige strafrechtelijke stap en soms als onderdeel van een pakket aan maatregelen. Jeugdreclassering wordt vrijwel altijd ingezet op verzoek van en/of na onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming in samenspraak met de Officier van Justitie (Openbaar Ministerie). De jeugdreclasseringswerker rapporteert altijd terug naar de Raad voor de Kinderbescherming en eventueel naar het Openbaar Ministerie en/of de rechtbank.

In de praktijk bestaat jeugdreclassering uit een combinatie van intensieve hulp aan en toezicht op een jongere. Het doel is deze weer op het rechte pad te brengen en te houden. Er zijn verschillende maatregelen van jeugdreclassering. De jeugdreclassering wordt uitsluitend uitgevoerd door SKJ-geregistreerde jeugdzorgprofessionals in dienst van een gecertificeerde instelling.

De meest voorkomende maatregel is de maatregel Toezicht en Begeleiding (T&B). Deze maatregel wordt opgelegd door de kinderrechter of de Officier van Justitie en is verbonden aan een voorwaardelijke straf. De jongere is daarom verplicht de begeleiding te accepteren. Het heeft gevolgen wanneer hij/zij dat niet doet. Als de jongere nog moet voorkomen bij de kinderrechter, kan de Raad voor de Kinderbescherming het aanbod doen om de jongere vrijwillig te laten begeleiden tot aan de zitting. Dit heet Toezicht & Begeleiding, het is een vorm van vrijwillige begeleiding. Het gebeurt regelmatig (tot aan de zitting) dat deze vorm van begeleiding later wordt omgezet in de Maatregel Toezicht en Begeleiding (na uitspraak van de kinderrechter). De maatregel Toezicht en Begeleiding (T&B) heeft als doel een jongere te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting en te voorkomen dat hij of zij terugvalt (recidiveert).

Het jeugdstrafrecht kent als bijzondere begeleidingsvormen binnen Toezicht en Begeleiding de Intensieve Traject Begeleiding (ITB). Sinds enige jaren wordt in het jeugdstrafrecht ook elektronische controle (EC) ingezet om te controleren of een jongere zich houdt aan een gebiedsgebod of een gebiedsverbod. Bij jonge delictplegers met ernstige gedragsproblemen is het mogelijk om bij vonnis een gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) op te leggen. Dit gebeurt wanneer Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen, de zogeheten PIJ-maatregel, te zwaar is en een voorwaardelijke veroordeling met bijzondere voorwaarden te licht. Het accent ligt niet op straf maar op gedragsverandering.

De jeugdreclasseerder bepaalt wie de aanvullende jeugdhulp die is opgelegd onder bijzondere voorwaarden uitvoert. De jeugdreclasseringswerker kan tevens jeugdhulp inzetten die hij zelf binnen

Toezicht en Begeleiding nodig vindt. Hiervoor overlegt hij met gemeenten. Het oordeel van de jeugdreclassering is echter doorslaggevend (art. 3.5 Jeugdwet).

Doel
Het doel van jeugdreclassering is om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, met intensieve hulp aan en toezicht op een jongere het gedrag van de jongere te veranderen en recidive te voorkomen. Het doel is deze weer op het rechte pad te brengen en te houden.

Beoogd resultaat
Dat de jongere zich aan de opgelegde afspraken houdt. Dat noodzakelijke hulpverlening wordt ingezet zodat herhaling of terugval (recidive) wordt voorkomen.

Doelgroep
Jeugdreclassering kan worden ingezet bij jongeren van 12 tot 18 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd of daarvan worden verdacht. De begeleiding kan doorlopen tot na de 18e verjaardag. Als het delict gepleegd wordt na de 18e verjaardag, dan is in principe het volwassenenstrafrecht van toepassing. Het jeugdstrafrecht kán echter tot 23 jaar toegepast worden als het ontwikkelingsniveau van de dader daartoe aanleiding geeft. Dat gebeurt op grond van het adolescentenstrafrecht (ASR). De gedachte daarachter is dat zolang de hersenen nog in ontwikkeling zijn, het gedrag van een verdachte maximaal bijgestuurd kan worden. In het jeugdstrafrecht ligt daarop het accent, terwijl in het gewone strafrecht vergelding voorop staat.

1. Jeugdreclassering regulier – Toezicht en Begeleiding, productcode 47B00

Algemene beschrijving
Maatregel van jeugdreclassering met als doel te voorkomen dat de jongere opnieuw de fout ingaat (recidiveert) en hem/haar te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting. Dit gebeurt onder meer door middel van zinvolle dagbesteding (school of werk) en vrijetijdsbesteding. Ook kan via deze maatregel begeleiding geboden worden op het gebied van wonen, budgetteren, sociale vaardigheden en hulp bij verslavingsproblematiek en psychiatrische problematiek.
De maatregel Toezicht en Begeleiding kan ingezet worden in de volgende situaties:

- in afwachting van een rechtszitting
- tijdens of na een plaatsing in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI)
- bij een schorsing van een 'in verzekeringstelling'
- tijdens en na een taakstraf
- na het maken van een proces-verbaal door de leerplichtambtenaar
- als voorwaarde van de officier van justitie voor niet verdere vervolging (voorwaardelijk sepot)
- als voorwaarde voor de schorsing van de voorlopige hechtenis
- als voorwaarde bij een (deels) voorwaardelijke taakstraf, jeugddetentie of Plaatsing in een Inrichting voor Jongeren (PIJ)
- als schorsende voorwaarde bij het aanhouden van een strafzitting (bijvoorbeeld in afwachting van een persoonlijkheidsonderzoek van een jongere)

Doel
De maatregel Toezicht en Begeleiding (T&B) heeft als doel een jongere te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting en te voorkomen dat hij of zij terugvalt (recidiveert).

Beoogd resultaat
De doelen van de maatregel worden door de jongere, de ouders en de jeugdreclassering gezamenlijk opgesteld om de positieve ontwikkeling van de jongere optimaal te stimuleren en de kans op recidive te verkleinen.

Productspecifieke eisen

- De begeleiding en ondersteuning is zowel op de jongere als op het gezin gericht. Samen met de jongere en diens ouders of opvoeders of netwerk wordt een plan gemaakt gericht op voorkomen van recidive en realiseren van een positieve gedragsverandering bij de jongere.
- Regie voeren en toezicht houden op de aanpak, de jongere, het gezin en/of de betrokken professionals en instanties.
- De begeleiding wordt veelal gecombineerd met aanvullende vormen van jeugdhulp, zoals agressieregulatietraining, sociale vaardigheidstraining en/of leer- en werktrajecten.
- Er wordt intensief samengewerkt met het gezin, de politie en justitie, school, de vriendenkring en met de werkplek van de jongere.
- Als de maatregel niet met succes wordt voltooid of als de jongere zich onttrekt aan de maatregel heeft dit strafrechtelijke gevolgen.

Duur
De maatregel Toezicht en Begeleiding door jeugdreclassering duurt minimaal 6 maanden en maximaal 2 jaar (verlenging met 1 jaar is mogelijk). De vrijwillige Toezicht en Begeleiding duurt zes maanden en kan eenmaal worden verlengd met zes maanden.

Normering en bedrag:
Normuren: 73 uur per jaar, 6,083 uur per maand
Bedrag per maand prijspeil 2021: €692,71

2. Individuele trajectbegeleiding Criminaliteit in Relatie tot de Integratie van Etnische Minderheden (ITB CRIEM), productcode 47B03

Algemene beschrijving
ITB CRIEM is een vorm van toezicht en begeleiding. Dit kan worden opgelegd bij jongeren van niet-westerse afkomst die voor de eerste keer, of voor verschillende lichte vergrijpen met justitie in aanraking komen. De maatregel kan worden ingezet in de volgende situaties:

- in afwachting van een rechtszitting
- tijdens of na een plaatsing in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI)
- bij een schorsing van een 'in verzekeringstelling'
- tijdens en na een taakstraf
- na het maken van een proces-verbaal door de leerplichtambtenaar
- als voorwaarde van de officier van justitie voor niet verdere vervolging (voorwaardelijk sepot)
- als voorwaarde voor de schorsing van de voorlopige hechtenis
- als voorwaarde bij een (deels) voorwaardelijke taakstraf, jeugddetentie of Plaatsing in een Inrichting voor Jongeren (PIJ)
- als schorsende voorwaarde bij het aanhouden van een strafzitting (bijvoorbeeld in afwachting van een persoonlijkheidsonderzoek van een jongere)

Doel
Het doel van de trajectbegeleiding is de jongere te begeleiden in een positieve ontwikkelingsrichting zodat wordt voorkomen dat de jongere recidiveert en verder afglijdt naar criminaliteit.

Beoogd resultaat
Aandacht voor het risico van het leven tussen twee culturen en de problemen die dat met zich mee kan brengen en het bevorderen van integratie. Centraal staat het tegengaan of opheffen van maatschappelijke marginalisatie.

Productspecifieke eisen

- De trajectbegeleiding is zowel op de jongeren als op het gezin gericht.
- Er wordt ingezet op onder meer het versterken van het sociale netwerk van de jongere.
- Tijdens het begeleidingstraject heeft de jeugdreclasseerder verschillende keren per week contact met de jongere.

Duur
ITB-CRIEM duurt 3 maanden en kan eventueel eenmaal verlengd worden met drie maanden.

Normering en bedrag:
Normuren: 17,3 uur per maand
Bedrag per maand prijspeil 2021: €1.969,95

3. Intensieve trajectbegeleiding Harde Kern (ITB Harde Kern), productcode 47B04

Algemene beschrijving

ITB Harde Kern is een vorm van toezicht en begeleiding. Dit kan worden opgelegd bij jongeren die structureel ernstige delicten plegen. Het laatste delict dat is gepleegd kan worden bestraft met een detentie. Ook kan ITB Harde Kern worden opgelegd indien sprake is van een zogenaamde veelpleger die in korte tijd verschillende delicten heeft gepleegd. ITB Harde Kern wordt wel gezien als een vervanging van detentie. In veel gevallen is dit een “laatste kans”.

De maatregel kan worden ingezet in de volgende situaties:

- Als bijzondere voorwaarde bij schorsing van de voorlopige hechtenis
- Als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke jeugddetentie, opgelegd bij vonnis
- Bij een voorwaardelijke PIJ, opgelegd bij vonnis
- Bij een voorwaardelijke invrijheidsstelling na een jeugddetentie
- Als programma onderdeel van de gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM)

Doel

Het doel van de trajectbegeleiding is de jongere een nieuwe start te maken zonder criminaliteit.

Beoogd resultaat

De doelen van de maatregel worden door de jongere, de ouders en de jeugdreclassering gezamenlijk opgesteld om de positieve ontwikkeling van de jongere optimaal te stimuleren en de kans op recidive te verkleinen.

Productspecifieke eisen

- De trajectbegeleiding is zowel op de jongere als op het gezin gericht. De jongere krijgt een strikt dagrooster.
- Er is sprake van strenge controle van de jongere. In sommige gevallen wordt elektronische controle ingezet of moet een jongere zich houden aan een gebiedsverbod.
- De trajectbegeleiding wordt veelal gecombineerd met aanvullende vormen van jeugdhulp, zoals agressieregulatietraining, sociale vaardigheidstraining en/of leer- en werktrajecten.
- De jeugdreclasseerder heeft een lagere caseload. Er wordt intensief samengewerkt met het gezin, de politie en justitie, school, de vriendenkring en met de werkplek van de jongere.
- Tijdens het begeleidingstraject heeft de jeugdreclasseerder verschillende keren per week contact met de jongere.
- Als de maatregel niet met succes wordt voltooid of als de jongere zich onttrekt aan de maatregel heeft dit strafrechtelijk gevolgen, bijvoorbeeld tenuitvoerlegging van de jeugddetentie of PIJ.
- De maatregel staat ook bekend als ITB-plus.

Duur

ITB-Harde kern duurt maximaal 6 maanden.

Normering en bedrag:

Normuren: 13 uur per maand

Bedrag per maand prijspeil 2021: €1.480,31

4. Scholings- en trainingsprogramma (STP), productcode 47B06

Algemene beschrijving
Het Scholings- en Trainingsprogramma (STP) is een maatregel voor jongeren die kan worden ingezet bij de terugkeer van een jongere van een justitiële jeugdinrichting (JJI) naar de maatschappij. Om de re-integratie goed te laten verlopen krijgt de jongere tijdens het laatste deel van de straf begeleiding buiten de JJI. De jongere gaat op proefverlof en verblijft tijdens een STP vaak bij de ouders of verzorgers of woont (onder begeleiding) op kamers. De jeugdreclassering houdt toezicht op de jongere. De JJI maakt samen met de jeugdreclassering en eventueel andere organisaties een programma dat de jongere gaat volgen tijdens STP. De jongere moet minimaal 26 uur per week besteden aan activiteiten op het gebied van wonen, werk, school of vrijetijdsbesteding. In het programma zijn ook voorwaarden opgenomen waar de jongere zich aan moet houden.

Bij een STP houdt de (jeugd)reclassering toezicht op de jongere, maar de JJI blijft wel verantwoordelijk. Als de jongere zich niet houdt aan de voorwaarden van STP, dan kan de directeur de voorwaarden wijzigen of aanvullen. Bij een ernstige overtreding van de voorwaarden kan de jongere worden teruggeplaatst naar de JJI. Een onttrekking of een ongeoorloofde afwezigheid kan gevolgen hebben voor een volgend verlof.

Doelgroep
- Jongeren van 12 tot 23 jaar;
- die tenminste 2/3 van de opgelegde definitieve vrijheidsstraf hebben ondergaan;
- van wie het strafrestant tenminste drie maanden bedraagt en
- die tijdens verloven hebben laten zien de verantwoordelijkheid en vrijheid aan te kunnen.

Doel
Het goed laten verlopen van de re-integratie en resocialisatie in de maatschappij. De jongere leert door het verlof en het STP om te gaan met vrijheden en verantwoordelijkheden.

Beoogd resultaat
Het samen met de Justitiële Jeugd Instelling, Jeugdige en diens ouder(s)/ opvoeder(s) en/of netwerk maken van een plan dat alle levensgebieden omvat, gericht op het opheffen, dan wel verminderen van de kans op recidive en het bewerkstelligen van optimale terugkeer in de maatschappij.

Productspecifieke eisen
- Minimaal 26 uur per week is de jongere bezig met opleiding, training of een werkervaringsplaats.
- De jeugdreclassering houdt toezicht en controleert of de jongere zich aan de voorwaarden houdt.
- De maatregel richt zich op de jongere.

Duur
STP duurt 3 maanden en kan eventueel eenmaal verlengd worden met drie maanden.
Normering en bedrag:
Normuren: 17,3
Bedrag per maand prijspeil 2021: €1.969,95

5. Gedragsbeïnvloedende maatregel – advies, productcode 47B01

Algemene beschrijving
De gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) is bedoeld voor jongeren die een ernstig misdrijf of veelvuldige delicten hebben gepleegd en die kampen met psychische problematiek. Deze jongeren hebben problemen op veel leefgebieden. De maatregel wordt vaak ingezet als andere strafrechtelijke interventies geen vruchten hebben afgeworpen. Voorafgaand aan de oplegging van de GBM wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd.

Doel
Onderzoek naar de haalbaarheid van GBM. De jeugdreclasseerder onderzoekt of de jongere en de ouders mee willen werken aan het behalen van de doelen. Er is intensief contact met de jongere, de ouders, andere leden van het gezin en het omringende netwerk. Ook zorgaanbieders worden benaderd zodat zorg op maat kan worden geboden. De motivatie van de jongere en de ouder wordt onderzocht.

Beoogd resultaat
Opstelling van een plan van aanpak waarin zowel de inhoud van de maatregelen als de doelen worden vastgelegd en de formulering van een advies aan de rechtbank.

Productspecifieke eisen
- De Raad voor de Kinderbescherming, Officier van Justitie of de jeugdreclassering doen voorafgaand aan de oplegging een intensief haalbaarheidsonderzoek.
- Plan van aanpak wordt voorafgaand aan de strafzitting toegestuurd aan de rechtbank.
- De jeugdreclassering werkt nauw samen met de ketenpartners alsmede met gedragswetenschappers.
- Dit product kan eenmalig worden ingezet.

Duur
De jeugdreclasseerder heeft 6 weken om het haalbaarheidsonderzoek te doen.

Normering en bedrag:
Normuren: 18 per advies
Bedrag per stuks, prijspeil 2021: €2.049,66

6. Gedragsbeïnvloedende maatregel – begeleiding, productcode 47B02

Algemene beschrijving
De gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) is bedoeld voor jongeren die een ernstig misdrijf of veelvuldige delicten hebben gepleegd en die kampen met psychische problematiek. Deze jongeren hebben problemen op veel leefgebieden. De maatregel wordt vaak ingezet als andere strafrechtelijke interventies geen vruchten hebben afgeworpen.

Doel
Het accent van de gedragsbeïnvloedende maatregel ligt op het tot stand brengen van een gedragsverandering. De gedragsbeïnvloedende maatregel heeft tot doel de heropvoeding van de jongere.

Beoogd resultaat
Door behandeling en de aanpak van de gedragsproblematiek van de jongere wordt beoogd de kans op recidive terug te dringen. Tevens is de maatregel gericht op het bevorderen van de re-integratie van de jeugdige in de maatschappij.

Productspecifieke eisen
- GBM wordt door de rechter opgelegd. Het programma wordt in de rechterlijke uitspraak opgenomen.
- Er wordt een programma op maat samengesteld dat specifiek op de jongere en de ouders gerichte zorgmodules bevat. Allerlei vormen van zorg en ondersteuning kunnen worden ingezet: psychiatrische hulp, verslavingszorg, begeleiding en/of training.
- GBM is een niet-vrijheidsbenemende strafrechtelijke maatregel (art. 77w e.v. Wetboek van strafrecht).
- Als de jongere zich niet aan de afspraken houdt, dan volgt vervangende jeugddetentie.
- De Raad voor de Kinderbescherming, Officier van Justitie of de jeugdreclassering doen voorafgaand aan de oplegging een intensief haalbaarheidsonderzoek.
- De jeugdreclasseerder stelt samen met de jongere doelen en controleert deze intensief. De jongere heeft weinig vrijheid.

Duur
GBM kan voor minimaal 6 maanden en maximaal 1 jaar worden opgelegd. De maatregel kan eenmaal worden verlengd met maximaal de duur waarvoor deze in eerste instantie is opgelegd.

Normering en bedrag:
Normuren: 72,9 per jaar, per maand 6,075 uur
Bedrag per maand prijspeil 2021: €691,76

Samenloop jeugdbescherming – jeugdreclassering, productcode 47B05

Algemene beschrijving
Samenloop van JB en JR heeft betrekking op het samengaan van jeugdbescherming (enkel OTS) en jeugdreclassering voor één jeugdige, welke wordt uitgevoerd door één Jeugdbeschermer. De rechtbank heeft dan zowel de gecertificeerde instelling benoemd als uitvoerder van de kinderbeschermingsmaatregel als van de jeugdreclasseringsbegeleiding.
Het product betreft een toeslag op de kosten voor een OTS.

Doelgroep
Jeugdigen tussen 12 en 23 jaar die veroordeeld zijn of verwacht worden van het plegen van een strafbaar feit.

Doel
De samenloop heeft een tweeledig doel: enerzijds het terugdringen van de kans op recidive, door behandeling en de aanpak van de gedragsproblematiek van de jeugdige, anderzijds het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging.

PRODUCTSPECIFIEKE EISEN

- Voor effectief werken met jeugdigen waarbij sprake is van samenloop is het nodig dat de jeugdbeschermer bekend is met de wettelijke kaders en methodische principes van zowel de jeugdbescherming als de jeugdreclassering. Hij moet daarbij in staat zijn in praktijk gestalte te geven aan een methodische integratie van methoden jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- De problematiek van de jeugdigen waarbij sprake is van samenloop is vaak complex. De meeste jongeren met zowel een civiele als een justitiële maatregel hebben een gedragsstoornis. In aanvulling op de problemen van de jeugdige zelf zijn er doorgaans ook in het gezin ernstige opvoedingstekorten en relatieproblemen.

Normering en bedrag:
Normuren: 20,7 uur per jaar, 1,725 uur per maand
Bedrag per maand per 2022: €196,43

Intensief gezinsgerichte en systeemgerichte aanpak, productcode 48B80

Algemene beschrijving
Binnen deze dienstverlening worden alle vormen en wettelijke maatregelen van jeugdbescherming (kinderbeschermingsmaatregelen VOTS. OTS, VOVO, Voogdij) én preventieve jeugdbescherming en jeugdreclassering (jeugdreclasseringsmaatregelen) uitgevoerd. Dit product wordt enkel afgenomen door de regio's Centraal Gelderland en Rijk van Nijmegen.

Doel
Het doel is dat kinderen/jeugdigen blijvend veilig en gezond kunnen opgroeien en niet bedreigd worden in hun ontwikkeling, opdat ze zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen die participeren in de samenleving.

Doelgroep:
Gezinnen die, tijdelijk, niet in staat zijn (opvoeders willen en/of kunnen het niet) om zelfstandig of met hulp van het netwerk of professionals, de veiligheid van hun kinderen te waarborgen. Het betreft gezinnen met een meervoudige en complexe problematiek. Er kan sprake zijn van ernstige opvoed- en opgroeiproblematiek, huiselijk geweld, armoede-schuldenproblematiek, verslaving, criminaliteit, psychiatrische problematiek, gezondheid problemen, complexe echtscheiding of een verstandelijke beperking. Risicovol ouderschap is een grote belemmering dat kinderen veilig kunnen opgroeien. Er is een disbalans in de draagkracht/draaglast en er is veel behoefte aan compensatie door het netwerk en hulpverleners. Naast de complexiteit en de veiligheid van de kinderen in het gezin, bepaalt ook de mate waarin ouders in staat zijn in het belang van hun kinderen te handelen, of een gezin tot de doelgroep behoort. De gezinnen hebben vaak een lange hulpverleningsvoorgeschiedenis, met niet effectieve interventies. Ze zijn teleurgesteld in de hulpverlening, zijn niet gemotiveerd en missen het vertrouwen dat ze zelf iets kunnen doen om hun situatie te verbeteren**.**

Routing:
Er zijn twee routes om Intensief gezins- en systeemgericht casemanagement in te zetten
1. Opdrachtgever bij het uitvoeren van jeugdbescherming (kinderbeschermingsmaatregelen) en jeugdreclasseringsmaatregelen is op basis van een rechtelijke uitspraak. De rechter geeft een beschikking af.
2. Opdrachtgever voor de uitvoering preventieve jeugdbescherming, is het lokale team (wijkteam). Het lokale team geeft een beschikking (opdrachtverlening) af. Het gezin stemt er vooraf mee in, om vrijwillig mee te werken.

Productspecifieke eisen
- We werken vanuit de missie: 'Alle kinderen blijvend veilig'
- Om ons werk uit te voeren handelen wij met kennis van zaken over de wettelijke kaders van maatregelhulp, met kennis van relevante methoden en ervaring
- Bij jongeren die een strafbaar feit hebben gepleegd zorgen wij voor een beter toekomstperspectief en werken we aan het voorkomen van terugval c.q. recidive
- Wij werken gestructureerd planmatig en in fasen aan de uitvoering van de begeleiding.

- Binnen vijf werkdagen is er een face to face contact met het gezin, is er een gezinsmanager/jeugdbeschermer gekoppeld aan het gezin, is er een veiligheidsplan voor de korte termijn m.b.t. de acute veiligheid, zodat er ondertussen aan een stabiele en structurele veiligheid gewerkt kan worden.
- Binnen 6 weken is er een gezinsplan opgesteld in samenspraak met het gezin, met concrete en haalbare doelen. Rekening houdend met eerdere ingezette hulp en in het geval van maatregelhulp, op basis van de aanwijzingen van de rechter.
- Alle kinderen en de opvoeders worden begeleid
- Er wordt vanaf dag 1 samengewerkt met het gehele gezin. Belangrijke beslissingen worden altijd besproken met het gezin.
- Wij gaan een relatie aan met het gezin om hen te motiveren, We gaan het gesprek aan vanuit een open respectvolle basishouding. We staan naast de opvoeders
- We werken systeemgericht. In het belang van de veiligheid van het kind kiezen we echter, zonder twijfel, voor het belang van het kind.
- Zo vaak als nodig zijn we bij het gezin thuis (hoog risico, hoge contactfrequentie)
- Er wordt gewerkt volgens 1 gezin, 1 plan en een gezinsmanager/jeugdbeschermer. Een gezinsmanager/jeugdbeschermer is de vertrouwenspersoon en voert alle voorkomende maatregelen uit.
- Om ons werk te kunnen uitvoeren hanteren we veiligheid- en risicotaxatie instrumenten.
- We bespreken en monitoren de actuele en structurele/stabiele veiligheid van alle kinderen in het gezin, en de voortgang van de afgesproken doelen in het plan..
- Oorzaken en risicofactoren die de veiligheid belemmeren worden gezamenlijk met het gezin geanalyseerd. We onderzoeken wat er nodig is om kinderen veilig te laten opgroeien, zodat het in ieder geval goed genoeg is en streven ernaar om intergenerationele overdracht te doorbreken.
- Herstel en versterking van de eigen kracht maken een essentieel onderdeel uit van de begeleiding. Talenten worden gestimuleerd.
- Zelfredzaamheid wordt geactiveerd. Er wordt gekeken naar duurzame oplossingen en perspectief. Doel is dat het gezin weer de regie krijgt over hun eigen leven.
- We werken samen met netwerk van het gezin.
- Wanneer nodig wordt aanvullende (specialistische) jeugd- en volwassenzorg ingezet en in afstemming met het Lokaal Team – basisvoorzieningen m.b.t. de bestaanszekerheid, sport, welzijn, cultuur, etc.
- Voor de gehele duur van de begeleiding (justitieel en preventief) wordt er intensief samengewerkt en afgestemd met de lokale teams, waarbij concreet is afgesproken wie verantwoordelijk is voor de regie.
- Er wordt samengewerkt met de netwerkpartners in de veiligheidsketen, specialistische zorg e.a.
- Met alle netwerkpartners en gemeenten wordt in partnerschap gewerkt aan innovatie
- We zullen ons werk pas afronden als de doelen uit het gezinsplan behaald zijn
- Er wordt een borgings (perspectief) plan gemaakt samen met het gezin
- Op het jongste kind van het gezin wordt de productcode 48B80 afgegeven. Op de andere kinderen wordt productcode 48B84 afgegeven. 48B84 is een product zonder financiële waarde maar om de afstemming met andere producten Jeugdhulp inzichtelijk te maken.

Duur

Bij justitiële maatregelen is de duur van de beschikking van de rechter leidend. In het vrijwillig intensief kader is de duur gemiddeld 1 jaar.

Normering en bedrag:

Bedrag per maand prijspeil 2021: €1.250,- per maand, uitgaande van een caseload van 11 cliënten per jeugdbeschermer.

Preventieve jeugdbescherming

Algemene beschrijving preventieve Jeugdbescherming
In sommige gezinnen is er veel aan de hand. Er zijn problemen op verschillende leefgebieden en het lukt de ouders/verzorgers niet om de situatie te veranderen. Voor de in het gezin aanwezige kinderen leidt dit tot een onveilige opvoedingssituatie met als gevolg dat zij ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd. Ondanks de inzet van het lokale team en hulpverlening is de situatie niet veranderd. De oorzaak hiervan kan zijn dat de ouders deze hulp niet of onvoldoende accepteren of hiertoe niet goed in staat zijn, bijvoorbeeld wegens psychische problemen. In zo'n situatie kan preventieve jeugdbescherming worden ingezet om te voorkomen dat er een gedwongen (kinderbeschermings)maatregel nodig is.

Preventieve jeugdbescherming is een vorm van expertise die wordt ingezet. Het bestaat uit een kortdurend intensief vrijwillig begeleidingstraject en wordt in samenwerking met het lokale team uitgevoerd. Dit traject kan worden ingezet als er sprake is van een onveilige opvoedingssituatie of ernstige ontwikkelingsbedreiging van de kinderen en de inzet van hulp niet heeft geleid tot een verandering van de situatie. Op deze wijze kunnen gezinnen met kinderen van wie de ontwikkeling wordt bedreigd of die in onveiligheid opgroeien op tijd, transparant, met respect voor de (kwetsbare) positie van ouders en kinderen, met de juiste expertise en op de best mogelijke manier geholpen worden.

Er is geen rechterlijke uitspraak nodig om preventieve jeugdbescherming in te zetten. Wel is instemming van het gezin nodig. De inzet van preventieve jeugdbescherming is, hoewel vrijwillig, niet vrijblijvend. Preventieve Jeugdbeschermering kan enkel worden ingezet na goedkeuring van Lokaal Team Medewerker dan wel de Gemeente. Van belang is dat met oog voor de belangen en rechtsbescherming van het gezin, de situatie wordt omgebogen naar een veilige situatie voor de jeugdige. Aangezien er geen maatregel aan ten grondslag ligt wordt dit vanuit het vrijwillig kader ingezet. Voorafgaand kan ook consultatie van de GI benut worden.
Alle vormen van preventieve jeugdbescherming worden geboden door een jeugdbeschermer met SKJ-of BIG-registratie.

Doel
Het doel is dat kinderen blijven veilig kunnen opgroeien. Preventieve jeugdbescherming is gericht op het herstel en versterking van de eigen kracht van het kind of de jongere en het gezin. De ouders/verzorgers worden gemotiveerd om de benodigde hulp te accepteren. Op die manier kan de onveilige situatie worden omgebogen naar een situatie die leidt tot een veilige ontwikkeling van de jeugdige alsook het herstellen en borgen van veiligheid in een (gezins-/opvoed)situatie.

Beoogd resultaat
De ouders/verzorgers accepteren hulpverlening en werken constructief mee. De veiligheid in het gezin en/of veilige ontwikkeling van de jeugdige is hersteld en de inzet van een gedwongen (kinderbeschermings)maatregel is niet nodig. De inzet van een gedwongen maatregel is zeer ingrijpend en dient waar mogelijk voorkomen te worden.

Doelgroep
De doelgroep zijn gezinnen waarbij sprake is van meervoudige en complexe problematiek en die (tijdelijk) niet in staat zijn om zelfstandig of met hulp van het netwerk, de veiligheid van hun kinderen te waarborgen en/of de ernstige ontwikkelingsbedreiging te laten afnemen én waarvan de verwachting is dat aanvullende interventies van een jeugdbeschermer kunnen leiden tot acceptatie van een bijdrage aan hulpverlening om zo een beschermingsmaatregel te voorkomen.

Bedrag:
Declaratie van de toegewezen uren - met vastgestelde uurprijs van - omvang €113,87 (prijspeil 2021) tussen Lokaal Team en GI.
De afrekening vindt maandelijks plaats.

Consultatie, productcode 49B01

Algemene beschrijving
Vroegtijdige inzet van expertise van de jeugdbeschermers van de GI in het lokale veld (wijkcoaches, jeugdconsulenten, lokale teams) om gezamenlijk de problematiek van het gezin te onderzoeken en te bepalen welke hulp en/of maatregelen noodzakelijk zijn.

Consultatie wordt ingezet als de problematiek van het gezin nog niet duidelijk is en er zorgen zijn over de voortgang en de resultaten van de (door het lokale team) geboden ondersteuning en/of de veiligheid van het kind.

Doelen

- Het lokale team in staat te stellen om samen met het gezin de risico's die de veiligheid en/of de ontwikkeling van het kind bedreigen, weg te nemen en de veiligheid te stabiliseren en/of te borgen
- Het delen van expertise
- Het verminderen van instroom bij de GI
- Het geven van adviezen aan medewerkers van de lokale teams (wijkteams) inzake gezinnen die tot de caseload behoren van de lokale teams, opdat jeugdigen binnen die gezinnen veilig opgroeien en niet worden bedreigd in hun ontwikkeling

Productspecifieke eisen

- Het consulteren van de GI betreft het beantwoorden van vragen, meedenken, adviseren of bijwonen van een huisbezoek.
- Consultatie door de GI kan worden ingezet, indien bijvoorbeeld blijkt dat Veilig Thuis de betreffende vraag niet tijdig kan oppakken. De GI bespreekt in dat geval met Veilig Thuis en het lokale veld hoe de consultatie het beste kan worden ingezet.
- Anonieme bespreking (zonder BSN-nummer) is mogelijk.
- De gemeente bepaalt duur en omvang van de daadwerkelijke toekenning.
- Waar mogelijk worden ook Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming gevraagd om consultatie te verzorgen

Duur
Duur van deze aanpak verschilt. Dit wordt in overleg met de gemeente bepaald.

Facturatie zonder bsn
Indien er anoniem Consultatie wordt gevraagd kan er geen afwikkeling binnen het berichtenverkeer plaatsvinden. In dat geval wordt er maandelijks een verzamelfactuur van de uren Consultatie aan de betreffende gemeente verstuurd.

Bedrag:
Declaratie van de toegewezen uren - met vastgestelde uurprijs van - omvang €113,87 (prijspeil 2021) tussen Lokaal Team en GI.
De afrekening vindt per kwartaal plaats.

Actieve consultatieve dienstverlening, productcode 49B02

Algemene beschrijving
Dit product creëert de mogelijkheid om de expertise van een gecertificeerde instelling in te zetten in het lokale veld of in de praktijk van de jeugdhulpaanbieder. Dit product wordt ingezet bij gezinnen en/of cliënten waarbij zorgen zijn over de voortgang, resultaten en veiligheid. Zij staan open voor ondersteuning vanuit het lokale team. Daarbij wordt altijd de overweging gemaakt of de ouders ook redelijkerwijs in staat worden geacht om te doen wat de situatie vraagt.
De professional van de gecertificeerde instelling geeft antwoord, denkt mee en adviseert het lokale team of de jeugdhulpaanbieder over veiligheidsaspecten omtrent cliënt en gezin.

Doel
Professionals ondersteunen in het maken van een veiligheidsbeoordeling door samen enkele contacten te hebben met ouders en/of cliënten om hen in staat te stellen zelfstandig verder te gaan met de cliënt. Verder heeft dit product de kenmerken van consultatie.

Beoogd resultaat
Het lokale team is in staat om samen met het gezin/cliënt de risico's die de veiligheid en/of de ontwikkeling van de cliënt bedreigen, weg te nemen en de veiligheid te stabiliseren/borgen.

Productspecifieke eisen
- De consultatie van de GI betreft het beantwoorden van vragen, meedenken, adviseren of bijwonen van een huisbezoek.
- De gemeente bepaalt duur en omvang van de daadwerkelijke toekenning.

Duur
Duur van deze aanpak verschilt. Dit wordt in overleg met de gemeente bepaald.

Bedrag:
Declaratie van de toegewezen uren - met vastgestelde uurprijs van - omvang €113,87 (prijspeil 2021) tussen Lokaal Team en GI.
De afrekening vindt maandelijks plaats.

FORZA, productcode 49B03

Algemene beschrijving
Aanpak Schoolverzuim Forza is een door een jeugdbeschermer uit te voeren begeleidingsvorm waarin vroegtijdige interventies bij schoolverzuim worden gepleegd. De jeugdbeschermer brengt oorzaken
van het verzuim in kaart en pakt deze aan. Jeugdigen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar die de status van signaalverzuimer hebben bereikt en dus ongeveer 16 uur per maand verzuimen. Het aanspreken van de Jeugdige zelf en zijn/haar ouders op het verzuim heeft onvoldoende effect en ouders zijn onvoldoende betrokken bij school. Daarnaast bestaat de indruk dat er op verschillende leefgebieden problemen zijn en is er sprake van weinig zichtbare motivatie.

Doel
Het hoofddoel is dat de Jeugdige zo snel als mogelijk weer naar school gaat. Hiermee kan langdurige hulp in een gedwongen kader voorkomen worden.

Beoogd resultaat
- De aanpak is systeemgericht en er wordt gehandeld vanuit de VERVE- gedachte. De jeugdbeschermer organiseert in een vroeg stadium van de zorg een schoolberaad. De jeugdbeschermer heeft een intensieve samenwerking met iedereen die een bijdrage kan leveren aan het stoppen van het schoolverzuim. De jeugdbeschermer oefent de (sociale) vaardigheden met de Jeugdige.
- De jeugdbeschermer stelt samen met de Jeugdige en ouders een terugvalpreventieplan op, waarbij uitgangspunt is dat de Jeugdige en ouders na de inzet van dit Product verder kunnen met regulier begeleiding vanuit school.
- Indien het verzuim niet is gestopt of vermeerderd of ouders en/of Jeugdige niet meewerken, kan de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaken en wordt de aanpak verder in een strafrechtelijk kader voortgezet via het Openbaar Ministerie .

Productspecifieke eisen
- De GI werkt met de norm van de verantwoorde werktoedeling, zie toelichting in de Jeugdwet. De jeugdreclasserings- of jeugdbeschermingsmaatregel wordt uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van een SKJ- of BIG-geregistreerde jeugdprofessional. Een GI voldoet aan de Regeling normenkader jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- Product duurt maximaal 3 maanden.

Normering en bedrag:
Normuren: 36 uur totaal, 12 uur per maand
Bedrag per maand, prijspeil 2021: €1.366,44

Bouwstenen

Inhoud

Bouwsteen 1: Werken vanuit één visie en kernwaarden

Bouwsteen 2: Samenwerken en leren op lokaal niveau

Bouwsteen 3: Uitgangspunten voor toekomsttuinen in Gelderland (Lokale aanpak voor veiligheid in gezinnen)

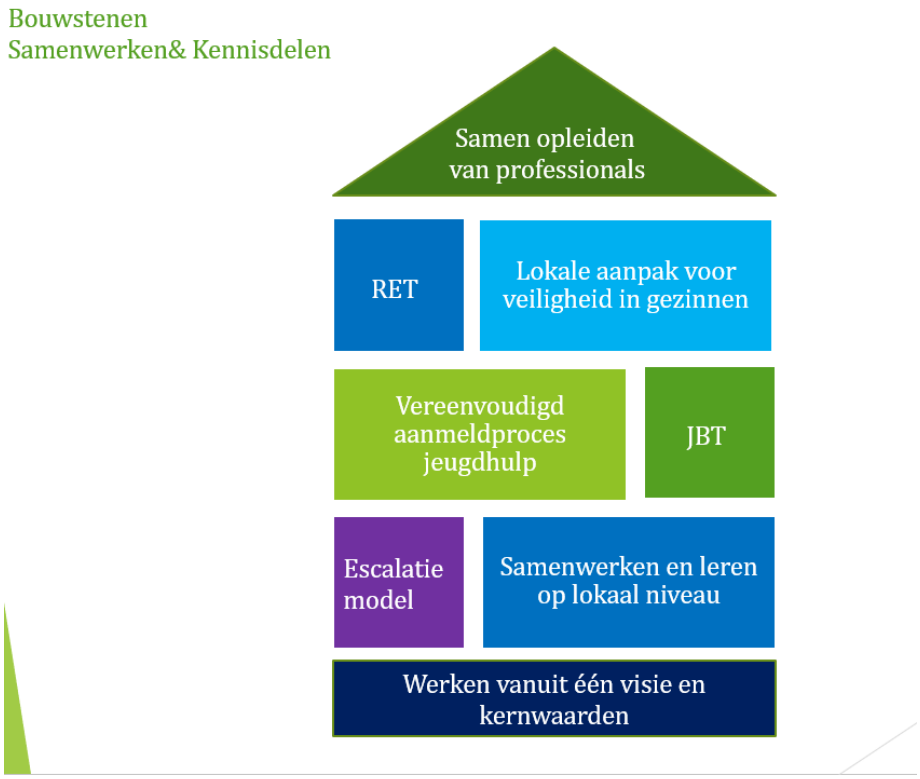
Bouwsteen 4: De Gelderse jeugdbeschermingstafels

Bouwsteen 5: Eén vereenvoudigd aanmeldproces jeugdhulp

Bouwsteen 6: Een escalatiemodel bij stagnerende samenwerking

Bouwsteen 7: Regionaal Expertise Team in elke regio

Bouwsteen 8: Gezamenlijk werven van personeel

Bouwsteen 1: Werken vanuit één visie en kernwaarden

Gelderse kinderen, goed beschermd

Een visie op…

1. ***Waar we het als veiligheidspartners en gemeenten gezamenlijk voor doen***

Onze gezamenlijke inzet is erop gericht dat ieder kind in veiligheid opgroeit en elke volwassene in veiligheid kan leven. Ouders en kinderen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ouders hebben een hoofdrol voor kinderen. Ouders verdienen het van daaruit om maximaal ondersteund te worden in deze belangrijke rol in het leven van hun kind. Wij dagen ouders maximaal uit de hoofdrol actief en zo goed mogelijk te vervullen. Wanneer dit onvoldoende lukt, beschermen we kinderen en hun gezinnen tegen nog meer onveiligheid. Voor ons zijn alle kinderen, ouders en opvoeders die bij het gezin horen belangrijk. Alleen zo kunnen we de oorzaken voor de onveiligheid zien en wegnemen.

2. ***Wat de context is waarin we met de Gelderse Verbeteragenda een opdracht hebben***

Wij, als gezamenlijke Gelderse gemeenten en veiligheidspartners willen nú, in het huidige stelstel de ongebruikte ruimte gaan benutten om met de Gelderse Verbeteragenda een flinke sprong voorwaarts te maken. Wij willen de energie om de sprong voorwaarts te maken niet weg laten ebben door landelijke ontwikkelingen waarvan we nog niet weten of en wanneer die in Gelderland merkbaar zullen zijn. Wij geloven dat die ruimte er is en de tijd nú rijp is. De conclusies uit het inspectierapport “Kwetsbare kinderen, onvoldoende beschermd” hebben een gevoel van urgentie wakker gemaakt, wat heeft geresulteerd in de Gelderse Verbeteragenda. We wachten niet, maar gebruiken wel de inzichten die worden verworven bij de jeugdbeschermingspilots in het land.

3. ***Wat we van elkaar nodig hebben om de Gelderse Verbeteragenda te doen laten slagen***

Wanneer wij zeggen dat wij de ruimte in het huidige stelsel nú willen gaan benutten, betekent dit dat we vanuit alle Gelderse gemeenten en veiligheidspartners gezamenlijk onze uiterste best zullen moeten doen de Gelderse Verbeteragenda te doen laten slagen. Dat vraagt van ons dat we, gemeenten en organisaties, elkaar echt gaan begrijpen. Alleen begrip leidt tot nieuw inzicht en is een begin van goede gezamenlijke voorstellen. Voor wederzijds begrip moeten we de oude, vaak niet helpende denkbeelden over de andere organisatie of andere gemeente of andere jeugdzorgregio loslaten. We herkennen in werkgroepen binnen GVJB het ‘wij – zij denken’, wij van de organisaties en zij van de gemeenten en andersom. Soms is het zelfs wantrouwen. We ervaren soms verandermoeheid; wat wordt nu weer van ons gevraagd? Verder zien we de neiging om ons terug te trekken in onze organisaties, ons houvast te zoeken in huidige regelgeving en beleid.

Maar er wordt ook actief vooruit bewogen, in bijeenkomsten wordt proactief gezocht naar mogelijkheden voor nieuwe voorstellen die helpend zijn. Voor het slagen van de opdrachten in de GVJB moeten we het wij-zij denken leren loslaten, onder ogen zien dat oude denkbeelden niet helpend zijn, ons terug trekken in wat ons vertrouwd is evenmin. Dat vraagt dat we ons zelf en anderen daarop aanspreken en open en nieuwsgierig zijn. We hebben gezamenlijk lef nodig om over de grenzen van onze eigen organisatie en gemeente heen naar de kinderen en hun gezinnen te kijken. Alleen zo komen we tot een daadwerkelijke sprong vooruit.

4. *Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg*

Tijdens de totstandkoming van de Gelderse Verbeteragenda is geconstateerd dat de veiligheidspartners en de lokale teams soms vanuit een verschillend perspectief naar veiligheid en gewenste aanpak kijken. Dat heeft te maken met verschillende wettelijk bepaalde opdrachten, maar ook met verschillende visies op het herstellen van veiligheid. Hoewel de verschillen in visie niet altijd groot lijken, leveren ze in de dagelijkse praktijk toch verwarring op of stagnatie in het herstellen van de veiligheid. Dat moet anders.

Wij, als gezamenlijke Gelderse gemeenten en veiligheidspartners, hebben vastgesteld dat we een gezinsgerichte aanpak willen realiseren op herstel van directe veiligheid en het realiseren van duurzame veiligheid, volgens de visie “Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg”[1]

In het kort geeft deze visie helder weer wat de chronologische volgorde is van waar de hulp van de gezamenlijke professionals rond het gezin op gericht moet zijn. Eerst de brand blussen, dan kijken wat de oorzaken voor de brand waren en daarna stappen zetten om branden blijvend te voorkomen. Als laatste wordt hulp geboden bij het verwerken van de verliezen en mogelijke trauma’s door de brand.

Voor de Veilig Thuis organisaties is “Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg” bekend werk, dit is in mindere mate het geval voor de andere veiligheidspartners en de lokale teams. Wij, als Gelderse gemeenten en veiligheidspartners, gaan gericht stappen zetten om gezamenlijk volgens deze visie te gaan werken. Het is onze collectieve ambitie dat alle jeugd en gezinsprofessionals rond een gezin vanuit eenzelfde visie en eenzelfde taal hun werk doen. Gezinnen vragen in een tijd waarin ze kwetsbaar zijn omdat ze hulpafhankelijk zijn, van ons om duidelijke en gemeenschappelijke taal. Het is ook onze collectieve ambitie om niet langer alleen het kind als uitgangspunt te nemen, maar het hele gezin, waarmee ook de oorzaken van de zorgen kunnen worden aangepakt.[2]

5 Werken vanuit gezamenlijke kernwaarden

In Gelderland weten we dat de regelgevingen, protocollen, contracten, inzichten en werkwijzen voor de jeugdzorg, jeugdbescherming, aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en lokale teams voortdurend veranderen. We erkennen daarmee ook dat er niet alleen veel gevraagd wordt van de gezinnen en jeugd- en gezinsprofessionals, maar ook van alle beleidsadviseurs van gemeenten en alle medewerkers werkzaam in de organisaties van het GVJB-netwerk. Het is onze collectieve ambitie om juist te midden van al deze veranderingen te blijven *of weer gaan* werken vanuit de bedoeling “ [3]

Gezamenlijke kernwaarden kunnen helpend zijn wanneer er verschillen in visie en werkwijze zijn tussen organisaties. Het draagt bij aan het elkaar beter begrijpen. Dit geldt niet alleen voor de jeugd- en gezinsprofessionals, ook voor managers, beleidsadviseurs, bestuurders. Gezamenlijke kernwaarden zijn van toegevoegde waarde in al deze samenwerkingen omdat ze een appèl doen op hoe we in het gehele GVJB-

---

[1] Sander van Arum en Linda Vögtlander ”Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg”

[2] John Hersbach “Preventieve Jeugdbescherming” april 2020; in 70 %van de gezinnen speelt volwassenproblematiek, schulden, verslaving, psychiatrie,

[3] JBG werken vanuit de bedoeling, project focus

netwerk overstijgend kunnen werken aan onze op opdracht ervoor te zorgen dat ieder kind in veiligheid opgroeit en iedere volwassene in veiligheid kan leven.

Wat zijn kernwaarden

Kernwaarden zijn de belangrijkste waarden van een organisatie of netwerk, ze zijn de kern van identiteit van de organisatie. Kernwaarden verschaffen houvast aan medewerkers. Kernwaarden zijn eigenlijk een soort kompas en daarmee een richtlijn voor toekomstig gedrag. Wanneer kernwaarden helder geformuleerd zijn, helpt het om gewenst gedrag te laten zien en hierop te reflecteren. De kernwaarden moeten met de medewerkers besproken worden. Getoetst moet worden bij hen of ze daadwerkelijk passen, of ze inderdaad die richtlijn bieden voor betere samenwerking tussen onder andere jeugd- en gezinsprofessionals van de verschillende organisaties. Kernwaarden moeten van henzelf zijn of gaan worden. De ambitie is dat de gezamenlijk bepaalde kernwaarden uiteindelijk voor iedereen die betrokken is bij de effectievere bescherming van kinderen en gezinnen merkbaar worden.

Kernwaarden voor het hele GVJB-netwerk

- Wij werken vanuit vertrouwen en partnerschap
- Wat wij doen met - en voor een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant
- Wij *zien* in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis
- Wij leren door samen te reflecteren

“Wij werken vanuit vertrouwen en partnerschap”

In bovenstaande tekening is zichtbaar op welke niveaus de kernwaarden merkbaar zullen zijn. Voor kinderen en hun ouders in termen van positief effect. Ouders voelen dat zij de hoofdrol hebben, dat ze

gelijkwaardig partner zijn, respectvol worden benaderd. Op ouders wordt vanuit partnerschap een beroep gedaan op verantwoordelijkheid te dragen om gewenste verandering te bewerkstelligen. Ouders ervaren dat de jeugd- en gezinsprofessionals hun uiterste best doen om hen en hun kinderen steeds goed te begrijpen (dat is immers wat partners doen) Voor de ring daarna waarin de jeugd- en gezinsprofessionals, bestuurders, beleidsadviseurs zichtbaar zijn, worden de kernwaarden vertaald in termen van gewenst gedrag. Jeugd en gezinsprofessionals bepalen niet voor, maar beslissen met het gezin over bijvoorbeeld het opstellen van het gezinsplan. Als collega's onderling van de veiligheidspartners ben je respectvol in je onderlinge contact en je gaat uit van wederzijds vertrouwen. Bestuurders van organisaties en gemeenten ervaren dat zij partners zijn in hun gezamenlijke opdracht. Voor de wijze waarop er lokaal wordt samengewerkt aan de beschermingstafels en de experttafels is de betekenis van deze kernwaarde dat je je collega in zijn of haar expertise erkent en gezamenlijk optrekt als gelijkwaardige partners met eenzelfde doel. In de laatste ring willen we laten zien dat een kernwaarde ook zijn impact heeft op de wijze waarop gemeenten contracten sluiten met organisaties en de wijze waarop we mogelijk tot nieuwe wijze van verantwoording afleggen komen. Deze kernwaarde heeft ook economisch aspect; we zijn als veiligheidspartners en gemeenten samen verantwoordelijk voor een efficiënte uitvoering binnen de beschikbare budgetten. We zijn ook hierin elkaars partners.

"Wat wij doen met - en voor een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant"

Kinderen en gezinnen begrijpen wat wij zeggen. Wij, als gezamenlijke veiligheidspartners en gemeenten (lokale teams) praten in een gezamenlijke taal die helder en goed te volgen is. Jeugd en gezinsprofessionals vragen regelmatig na tijdens gesprekken of gemaakte afspraken helder zijn, of het doel van de hulp helder is. Voor het gezin moet ook vanaf het begin duidelijk zijn, wanneer het niet aanvaarden van aangeboden hulp, leidt tot andere besluiten. Bij alle stappen die het gezin zet en de ontwikkelingen waarover wij rapportages schrijven, zijn voor gezinnen duidelijk en navolgbaar.
Wat wij in gemeenten en organisaties doen voor een gezin moet ook duidelijk en transparant zijn. Dit gaat over samenwerkingsafspraken tussen organisaties, besteding van geld, het behandelen en leren van klachten, maar ook de onderbouwing bij data. Dit geldt ook voor de onderbouwing bij besluitvorming aan bijvoorbeeld Jeugdbeschermingstafels en andere multidisciplinaire tafels.

"Wij *zien* in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis"

We richten ons niet alleen op kind of opvoeders, maar op alle gezinsleden. We richten ons niet alleen op het herstellen van de directe veiligheid, maar kijken ook naar de oorzaken van de ontstane onveiligheid om daarmee blijvende veiligheid te bewerkstelligen. Daarom is het van belang om alle opvoeders te zien met hun geschiedenis om soms transgenerationele patronen van geweld en onveiligheid in gezinnen echt te kunnen doorbreken. We zien niet alleen de ouders, maar ook de volwassenen die een "mee" opvoedende rol hebben gekregen bij samengestelde gezinnen.

Kinderen hebben ieder een eigen verhaal, daarin moeten zij gezien zijn, zich gehoord voelen en geholpen worden. Gezinsgericht of systemisch werken vraagt niet alleen wat van jeugd- en gezinsprofessionals, maar ook van organisaties en gemeenten binnen GVJB. Wij weten dat jeugdzorg, niet zonder volwassenzorg kan. Zo weten we ook dat we de verschillende domeinen binnen de gemeente nodig hebben om de hulp goed te kunnen bieden.

“Wij leren door samen te reflecteren”

Jeugd en gezinsprofessionals hechten waarde aan het reflecteren op hun eigen handelen. Naast dat zij hier zelf waarde aan hechten, is het ook een verplicht item bij het behouden van de SKJ-registratie. Samen reflecteren gebeurt nu nog vaak binnen de organisatie, daar willen we met deze kernwaarde verandering in aanbrengen. Professionals van de veiligheidspartners en lokale teams zouden gezamenlijk methodische leerbeenkomsten kunnen doen of reflecteren op casusniveau.[4] Gezinnen leren door te reflecteren. Jeugd en gezinsprofessionals leren door actief feedback op te halen bij gezinnen. Maar we leren niet alleen door te reflecteren heel direct bij gezinnen en jeugd- en gezinsprofessionals. We leren ook van elkaar als beleidsadviseurs van gemeenten, door actief goede voorbeelden met elkaar te delen en te reflecteren op genomen beleidskeuzes (welke verschillen zijn er met buurgemeenten?). Dit geldt ook voor financiële adviseurs van gemeenten en organisaties. Het gezamenlijk leren door te reflecteren is een mooie manier voor sleutelfiguren binnen organisaties en gemeenten om elkaar beter te leren kennen en van elkaar te leren.

Bouwsteen 2: Samenwerken en leren op lokaal niveau

Goede samenwerking op lokaal niveau, versterkt de samenwerking op casusniveau

[4] SWING project in Apeldoorn of MIJ/OV heeft de waarde aangetoond van gezamenlijk reflecteren

Aanleiding

Gezinnen die afhankelijk zijn van hulp zijn gebaat bij goede samenwerken tussen professionals. In gezinnen waar zorgen zijn over de veiligheid, is samenwerken zelfs een absolute voorwaarde. Immers in Nederland hebben diverse organisaties een specifieke rol en hebben professionals verschillende deskundigheid en ervaring. Het bij elkaar brengen van kennis, ervaring en verantwoordelijkheden is essentieel voor een goed werkend veiligheidsnetwerk. Alhoewel dit al op sommige plekken in Gelderland goed verloopt, is het zeker nog niet overal vanzelfsprekend dat professionals van de Gecertificeerde Instellingen, Lokale Teams, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming elkaar makkelijk op lokaal niveau weten te vinden. Vanuit de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming willen we dat het wel vanzelfsprekend wordt.

Een basis voor samenwerken en leren op lokaal niveau

Elkaar zien en spreken = elkaar beter kennen = elkaar sneller vinden = elkaar versterken.
Om dit te realiseren is structureel contact nodig tussen professionals die met gezinnen werken en een gezamenlijke opdracht hebben de veiligheid te herstellen. We kennen goede voorbeelden van het werken met vaste professionals op lokaal niveau. We hebben het in deze notitie over de vaste groep professionals vanuit het Lokaal Team, Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis die gezamenlijk werkzaam zijn ten behoeve van gezinnen en huishoudens in een (gedeelte van een) gemeente. Wanneer deze groep professionals elkaar met enige regelmaat zien en spreken, is dit een belangrijke stap in het neerzetten van een stevige basis voor het samenwerken op lokaal niveau. Het heeft meerwaarde wanneer professionals de gelegenheid krijgen om elkaar op lokaal niveau (beter) te leren kennen. De meerwaarde van het beter leren kennen van elkaar en elkaars werkwijze komt rechtstreeks ten goede aan het ondersteunen en versterken van de veiligheid in gezinnen. Goede samenwerking op lokaal niveau, versterkt de samenwerking op casusniveau.

Bij goed samenwerken op lokaal niveau hoort ook samen leren op lokaal niveau. Het kennisdelen en samen leren draagt bij aan een goede samenwerking. Daar waar tot nu toe vormen van leren vooral georganiseerd zijn binnen organisaties, willen we vanuit de Gelderse Verbeteragenda toe naar een vorm van leren waarin professionals van de Lokale Teams en de drie veiligheidspartners van elkaar kunnen leren. Het doel wat we hierbij voor ogen hebben is dat de opbrengst van het samen leren rechtstreeks ten goede komt aan de samenwerking op lokaal niveau.

Voor het samenwerken en leren op lokaal niveau hebben we volgende drie stappen voor ogen:

Stap 1 Het inrichten van een steunstructuur voor contactbeheer

Bedoeling: professionals vinden elkaar gemakkelijk en hebben elkaars contactgegevens

Door de werkgroep is afgelopen periode gewerkt aan een steunstructuur voor contactbeheer op het niveau van de jeugdhulpregio. Dat wil zeggen dat is uitgewerkt welke contactgegevens de professionals die samenwerken op lokaal niveau vanuit de drie veiligheidspartners en het Lokale Team van elkaar nodig hebben. Vervolgens is in elke jeugdhulpregio geregeld dat contactgegevens van professionals van lokale

teams en de drie veiligheidspartners op lokaal niveau verzameld worden. Ook is per jeugdhulpregio helder of daar een gemeente of organisatie verantwoordelijk wil zijn. In de drie jeugdhulpregio's in Noord en Oost Gelderland is dat Veilig Thuis. In de overige jeugdhulpregio's is dat de "centrale" gemeente (Tiel, Nijmegen, Ede en Arnhem) Ook is beschreven op welke wijze en met welke frequentie de veiligheids-partners en gemeenten updates van deze contactgegevens verzorgen. Een groot verloop van personeel en uitval door ziekte maakt een steunstructuur voor contactbeheer geen overbodige luxe.

Stap 2: Het organiseren van lokale samenwerkingsbijeenkomsten
Bedoeling: Professionals kennen elkaar en elkaars werkwijze

Wanneer stap 1 is gezet, kan ook gewerkt worden aan het elkaar beter leren kennen van de professionals op lokaal niveau. We hebben het dan ook hier over de eerdergenoemde kleine groep professionals vanuit het Lokale Team, Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming die werkzaam zijn ten behoeve van een gezinnen en huishoudens in een gemeente. Met het faciliteren van lokale samenwerkingsbijeenkomsten, geven we rechtstreeks vorm aan de kernwaarde: *Wij gaan uit van vertrouwen en partnerschap.* Naar het idee van de werkgroep kunnen zij naast kennismaking met elkaar en elkaars werkwijze, ook uitwisselen rondom samenwerken. Dat vergroot het vertrouwen en de ervaring dat je als partners samenwerkt. Hiermee willen we ook dat het gewoon gaat worden dat professionals elkaar gaan consulteren.

Verschillende thema's/ bouwstenen uit de Gelderse verbeteragenda jeugdbescherming lenen zich bij uitstek voor een gezamenlijke bespreking en uitwisseling, juist op lokaal niveau. Denk aan:
Hoe verloopt het samenwerken bij een voornemen om te komen tot een bepaling jeugdhulp, het werken met één aanmeldroute, met één Gelderse bepaling jeugdhulp.
Hoe verloopt de samenwerking met het (nieuwe) regionaal expert team.
Welke eerste stappen zien de professionals gezamenlijk in het op lokaal niveau beter ondersteunen van de gezinnen met zorgen rond veiligheid.

Let op: Stap 3 gaan we niet zetten in 2021, maar in 2022. In 2021 is de focus op stap 1 en 2.

Stap 3: Het inrichten van lokale leergroepen *Bedoeling: Professionals van Lokale Teams en veiligheidspartners leren van elkaar*
Wanneer stap 2 is gerealiseerd, kunnen de Lokale Leergroepen worden ingericht. Deze groep bestaat uit dezelfde professionals als genoemd bij resultaat 2. Met het inrichten van Lokale Leergroepen geven we rechtstreeks vorm aan één van onze vier kernwaarden: We *leren door samen te reflecteren.* Bij reflectie staat het professionele handelen centraal. Reflectie is gericht op de individuele vakinhoudelijke ontwikkeling. Het gaat bij reflectie nadrukkelijk om het leerproces van de professionals. Daarnaast gaat het ook om het vergroten van kennis en kunde – de theoretische bagage en inzichten die het handelen van de professional expliciet maken. Voor elke [5]SKJ-professional is relflectie een blijvend onderdeel van het onderhouden van de registratie SKJ. Zoals genoemd in het visie document "Gelderse kinderen, goed beschermd" is het werken vanuit de Gelderse kernwaarden bij uitstek een onderwerp wat met de vaste groep professionals op lokaal niveau besproken moet worden. Getoetst moet worden bij hen of ze daadwerkelijk passen, of ze inderdaad die richtlijn bieden voor betere samenwerking tussen de professionals van de verschillende organisaties.

[5] SKJ staat voor Stichting Kwaliteitskader Jeugd

“Wat zou deze kernwaarde voor jou in je dagelijks werk betekenen. Als je dat consequent zou toepassen in welke situaties zou dat dan moeilijk zijn of iets anders van je vragen?”

In een bijeenkomst van de Lokale Leergroep :

- Wordt casuïstiek besproken om gezamenlijk van te leren
- Wordt voldaan aan de SKJ-voorwaarden
- Ervaart een professional voordeel doordat het deelnemen aan de Lokale Leergroep het samenwerken op lokaal niveau versterkt

Naar aanleiding van het ambtelijk en bestuurlijk overleg januari 2021

Bij bespreking van de uitkomsten van het ambtelijk en bestuurlijk overleg met de werkgroep Samenwerken in de praktijk, werd geconcludeerd dat de opdracht aan gemeenten om in 2021 twee samenwerkingsbijeenkomsten plus twee lokale leergroepen te veel van het goede was. We hebben gekeken hoe we het wel behapbaar kunnen maken. We hebben daarom gekozen om de lokale eergroepen als idee niet los te laten, maar de start daarvan niet in 2021 plaats te laten vinden. We vragen de gemeenten om bij de organisatie van de samenwerkingsbijeenkomsten, een gemeenschappelijk lerend element te integreren. Daarmee heeft de bouwsteen” Samenwerken en leren op lokaal niveau” in 2021 de focus op de eerste twee stappen:

- Het inrichten van een steunstructuur voor contactbeheer
- Het organiseren van lokale samenwerkingsbijeenkomsten

Welke schaalgrootte past het beste bij de vormgeving van de lokale samenwerkingsbijeenkomsten?
Tijdens de bespreking van deze vraag in de werkgroep is nogmaals bevestigd dat de bijeenkomsten bedoeld zijn om de samenwerking op juist lokaal niveau te versterken. Echter vraagt een lokale schaal veel van de veiligheidspartners aan ureninzet. Zij zouden dan deel moeten nemen aan samenwerkingsbijeenkomsten van 51 individuele gemeenten. Een jeugdhulp- regionale schaal doet vanwege het grote aantal professionals echter te veel af aan de kwaliteit van de ontmoeting en verliest daardoor aan kracht en bedoeling. Daarom is het voorstel van de werkgroep om de samenwerkingsbijeenkomsten op de schaal van een subregio vorm te geven. Dat wil zeggen een klein aantal gemeenten gezamenlijk. (Centraal Gelderland denkt bijvoorbeeld aan vier subregio's) De meerwaarde hiervan is dat professionals van Lokale Teams die werken voor gezinnen waar het herstellen van veiligheid een opdracht is, ook horen en leren hoe bij buurgemeenten wordt gewerkt. Voor deze subregionale schaal is ook gekozen omdat dit minder ureninzet vraagt van de Lokale Teams en veiligheidspartners.
Het initiatief voor de organisatie van de samenwerkingsbijeenkomsten ligt bij de 'centrale' gemeente in de jeugdhulpregio. Aan hen is dan ook de vraag om in nauw overleg met de andere gemeenten en de betreffende veiligheidspartners te komen met een voor de jeugdhulpregio en veiligheidspartners goed passende (subregionale) schaal.

Waar moeten de twee samenwerkingsbijeenkomst in 2021 aan voldoen?
In het ambtelijk en bestuurlijk overleg van januari 2021 is genoemd dat gemeenten ook willen verkennen in hoeverre de samenwerkingsbijeenkomsten aan kunnen sluiten bij de al bestaande initiatieven in de jeugdhulpregio. Uiteraard hebben de gemeenten de ruimte om de opdracht te komen tot twee samenwerkingsbijeenkomsten te integreren in al bestaande goed lopende initiatieven. Maar waar moet een samenwerkingsbijeenkomst vanuit de GVJB aan voldoen?

- Het programma biedt gelegenheid voor professionals om elkaar en elkaars werkwijze (dan wel een gedeelte daarvan) te leren kennen.
- De visie en kernwaarden zoals beschreven in "Gelderse kinderen, goed beschermd" krijgen plek in het programma. Het programma biedt gelegenheid voor professionals om de betekenis hiervan in hun dagelijkse werk te verkennen.
- Professionals maken kennis met de verschillende bouwstenen van de GVJB. Het programma biedt gelegenheid om de inhoud en de opbrengst te verkennen en te bespreken (Denk bijvoorbeeld aan het escalatiemodel en het vereenvoudigd aanmeldproces jeugdhulp)
- Het programma biedt de gelegenheid aan professionals om met elkaar in gesprek te gaan over de eerste stappen die zij zien in het op lokaal niveau beter ondersteunen van gezinnen met een opdracht om veiligheid te herstellen.

Het goed en concreet uitwerken van een inspirerend en passend programma vraagt nog wel de nodige voorbereiding. De vraag aan de initiatief nemende gemeenten is om hierin ook zeker een aantal professionals te betrekken zodat het programma aansluit bij hun vragen en behoeften.

Wat vraagt de deelname van professionals aan tijdsinvestering?

- Uitgaande van een gebiedsgerichte, dan wel regionale inrichting van de organisatie van de betrokken veiligheidspartners, moet het goed mogelijk zijn om gebiedsgebonden professionals af te vaardigen naar de samenwerkingsbijenkomsten.

- Uitgaande van één uur voorbereidingstijd (leestijd), twee uur deelname, één uur reistijd, gaan we uit van een inzet van vier uur per professional per samenwerkingsbijeenkomst. (bij een online samenwerkingsbijeenkomst kan de reistijd anders worden benut)
- Uitgaande van de subregionale schaalgrootte en een ureninschatting van maximaal vier uur per bijeenkomst, kan bij twee samenwerkingsbijeenkomsten in 2021 uitgegaan worden van een ureninvestering van maximaal acht uur per medewerker.

Om te zorgen voor een juiste en adequate samenstelling van professionals van de veiligheidspartners en lokale teams zal in de voorbereiding expliciet aandacht besteed moeten worden aan dit aspect.

Opdrachten aan de jeugdhulpregio's in 2021
Maak ten behoeve van het goed contactbeheer per organisatie en gemeente inzichtelijk wat de contactgegevens zijn van de betrokken professionals en draag zorg voor adequate verzameling en verspreiding hiervan.
Organiseer in 2021 twee samenwerkingsbijeenkomsten waarin de betreffende professionals elkaar en elkaars werkwijze leren kennen.

Opdracht aan de drie veiligheidspartners en Lokale Teams in 2021
Faciliteer uw professionals zodat zij in 2021 deel kunnen nemen aan twee samenwerkingsbijeenkomsten.

Bouwsteen 3 : Uitgangspunten voor toekomsttuinen in Gelderland

"We willen bestuurlijk verantwoordelijk zijn voor het werk dat onze professionals in de Gelderse toekomsttuinen verrichten, ook als we nog niet precies weten wat het resultaat gaat zijn."

1. Aanleiding en doel

In de periode maart t/m mei 2021 heeft een groep van directeuren en bestuurders van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis organisaties en Gecertificeerde Instellingen in Gelderland deelgenomen aan drie verdiepingssessies rond toekomsttuinen en de noodzaak tot intensiever samenwerken. Dat zijn waardevolle sessies geweest. Het heeft geleid tot het beter leren kennen van elkaar en elkaars visie op de toekomst; waar zijn de gezinnen en huishoudens waarvoor we werken nu daadwerkelijk bij gebaat zijn. Verschillende onderwerpen zijn verkend; waaronder de vraag voor welk probleem intensief samenwerken nu precies een oplossing is. Deze gesprekken zijn de input voor de notitie "Uitgangspunten voor toekomsttuinen in Gelderland". Deze is opgesteld namens de gezamenlijke organisaties om vervolgens in het najaar in de zeven jeugdhulpregio's het nadere gesprek te voeren om te komen tot voorbereiding, inrichting en start van de toekomsttuinen. De jeugdhulpregio's zullen daartoe het initiatief nemen. Daar zal dan ook het gesprek plaatsvinden met vertegenwoordigers van het Lokale Team als partner in de toekomsttuinen.

2. De totstandkoming van de notitie Uitgangspunten voor toekomsttuinen in Gelderland

Bij de totstandkoming van de notitie "Uitgangspunten de toekomsttuinen in Gelderland" hebben een aantal directeuren aangegeven eigenlijk meer tijd nodig te hebben om dit proces van verkennen op de gezamenlijke ambities en uitgangspunten van de toekomsttuinen zorgvuldig te doen. De verdiepingssessies die zijn gehouden in de periode maart – mei 2021 worden als zinvol ervaren. Echter hebben deze gesprekken in een kort tijdsbestek plaats gevonden en zijn daarmee een nog wat smalle basis om overeenstemming te vinden op alle onderwerpen die van belang zijn voor een toekomsttuin. Zij zeggen ook dat de pilot in de Food Valley een lange looptijd heeft gekend, waarbij het van belang is gebleken om op alle niveaus dezelfde taal te leren spreken en hetzelfde doel na te streven. Dit kost tijd, evenals het inregelen van de condities om de teamleden het werk goed uit te kunnen laten voeren.

De Raad voor de Kinderbescherming is van mening dat het team Jeugdlink de tijd moet krijgen om te ervaren hoe de netwerksamenwerking verloopt, hierop te reflecteren en van te leren. Daarbij kunnen de leassons learned uit de geplande evaluatie in oktober 2021 worden meegenomen bij de inrichting van de toekomsttuinen. De Raad voor de Kinderbescherming vindt dat die tijd nu niet of onvoldoende wordt genomen. Er zijn daarmee vanuit de Raad voor de Kinderbescherming zorgen over het tempo om binnenkort met een aantal toekomsttuinen te starten. Zij willen zeker experimenteren met vormen van netwerksamenwerking, maar willen dat niet overhaast doen. Zij vinden de huidige notitie nog te abstract om er volledig mee in te kunnen stemmen. Uitgewerkt moet worden wat gaan we nu concreet doen in de toekomsttuinen.

Deze reacties meenemende, wordt de notitie "Uitgangspunten voor Toekomsttuinen in Gelderland geen startdocument zoals toe nu toe het doel was. Het is een *eerste aanzet tot* en vraagt om een vervolgproces

De volgende onderwerpen zullen daarmee in de komende periode nader verkend moeten worden.

1. Hoe gaan we de leassons learned vanuit het team Jeugdlink goed gebruiken bij verdere verkenning en inrichting van de toekomsttuinen
2. Hoe gaan we monitoren; welke vragen willen na afloop, dan wel bij tussentijdse evaluaties van de toekomsttuinen beantwoord zien? Wanneer vinden we het een succes?
3. Wie brengt welke expertise mee om de brede doelgroep 0-100 te bedienen en wat missen we daar dan nog in? Op welke manier gaan we bestuurders van volwassenzorg en jeugdzorg aansluiten op dit proces, omdat een stevige verbinding en mogelijk participatie gewenst is.
4. Welke basis kwaliteitseisen, dan wel voorwaarden kunnen aan Lokale Teams gesteld worden bij de advisering waar de toekomsttuin plaats zou moeten vinden?
5. Met welke risico's moet rekening gehouden in de toekomsttuinen?
6. Wat betekent de brede doelgroep benadering van 0 tot 100 voor de RvdK en GI's?
7. Wat vraagt systeemgericht werken van professionals en inhoudelijk ondersteuners?
8. Wat is realistisch en wenselijk qua ureninzet van de organisaties in de toekomsttuinen?
9. Het verder concretiseren van de toekomsttuinen, wat wordt het doel?
10. Helderheid welke onderwerpen nog door de drie veiligheidspartners gezamenlijk verkend moeten worden en welke in de jeugdhulp/veiligheidsregio.

3. Waarom zijn toekomsttuinen in Gelderland van belang - *Doen wat nodig is*

In lijn met één van de ambities van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming willen we komen tot het verbinden van expertise die aanwezig is bij de medewerkers van de veiligheidspartners en Lokale Teams. We zien daar toe de noodzaak, omdat het ons tot nu toe als veiligheidspartners samen met de lokale teams nog niet goed lukt om een helder, logisch en navolgbaar traject aan te bieden, waarin onze cliënten ondersteund en beschermd zijn. De diensten van onze organisaties zijn losse onderdelen en vormen te vaak voor het gezin geen logisch, samenhangend en overzichtelijk geheel. We zien dat er overlap is in ons werk en tegelijkertijd vallen er gaten.

We willen dat kinderen in veiligheid opgroeien en volwassenen in veiligheid kunnen leven. Ondersteuning en bescherming bieden kan met of zonder maatregel. We zien het als kans om wanneer de gebundelde expertise van de drie veiligheidspartners vroeg in het proces voorhanden is, escalaties en mogelijk verdergaand ingrijpen voorkomen kunnen worden. Dan kan de eigen kracht worden gemobiliseerd, talent aangesproken en perspectief worden geboden.

Na de transitie van 2015 waren Lokale Teams en de veiligheidspartners als organisaties nog vol op zelf in ontwikkeling. We komen nu met elkaar in een fase waarin we de verbinding en samenwerking met elkaar willen verstevigen en elkaars expertise willen benutten om huishoudens, kinderen en gezinnen beter van dienst te zijn. We denken dat het mogelijk moet zijn een beweging te creëren door anders te denken en te kijken naar huishoudens en gezinnen die langdurig worstelen met het bieden van veiligheid voor alle gezinsleden. We willen ook goed onderzoeken hoe aangesloten kan worden bij al bestaande initiatieven.

Van belang in deze ontwikkeling, is een situatie te creëren, waarin medewerkers van de Lokale Teams en Veilig Thuis, de Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming intensief kunnen samenwerken en hun hun kennis, ervaring en vaardigheden kunnen bundelen. Op deze manier kan in zogeheten toekomsttuinen een nieuwe, geïntegreerde, gezinsgerichte aanpak ontwikkeld worden. Daarmee beogen we huidig dubbelwerk, onnodig veel afstemming over wie wat wanneer doet en regelmatige overdrachten van organisatie, naar organisatie te voorkomen. We beogen daarmee goed gezamenlijk te zien wat kinderen, gezinnen en huishoudens nodig hebben om de veiligheid te herstellen en hen te begeleiden,

waar mogelijk in een vrijwillig kader. We willen doen wat nodig is, open, transparant en navolgbaar voor cliënten en de rest van de keten. We denken dat gezinnen en huishoudens daarbij gebaat zijn.

4. Gelderse toekomsttuinen bedienen de brede doelgroep nul tot honderd jaar

Betrokken directeuren hebben aangegeven binnen de Gelderse toekomsttuinen de brede doelgroep van nul tot honderd jaar te willen bedienen. Dat is een mooie stap voorwaarts in het samenbrengen van de expertise in de jeugdbescherming en de aanpak van huiselijk geweld. Daarmee willen zij een gerichtheid in de toekomsttuinen op gezinnen met minderjarige kinderen, maar ook gezinnen met meerderjarige kinderen en huishoudens zonder kinderen waar geweld achter de voordeur plaats vindt (partnergeweld)

Als partners als gevolg van hun eigen problematiek een belasting en risico vormen voor de veiligheid van hun partner. Als opvoeders door hun eigen problematiek een belasting en risico vormen voor de ontwikkeling van hun kind, vraagt dit in beide situaties dat we naast hen gaan staan. Zo helpen we partners om de veiligheid in hun relatie te vergroten. Zo helpen we opvoeders om toe te komen aan hun pedagogische taken en hun kinderen veilig te laten opgroeien. Samen met partners en samen met opvoeders zorgen we dat de actuele stress en onveiligheid worden verminderd en gaan we op zoek naar de mogelijke oorzaken hiervan. Alleen door deze aan te pakken, kunnen we blijvende veiligheid voor huishoudens en gezinnen realiseren. Alleen, wat wij vervolgens inzetten om die veiligheid te bereiken, verschuift van hulp aan het kind, naar ook hulp aan opvoeders, het gezin.[6]Dat kunnen wij nooit alleen. Om risicovolle patronen te doorbreken is geen ketenzorg nodig, maar professionals met diverse expertise, als ook het informele netwerk rond het gezin of huishouden ,die samenwerken en doen wat nodig is.

We weten dat de aanpak van onveiligheid van kinderen en volwassenen complex is. Vooral wanneer sprake is van meervoudige en complexe problematiek, zoals psychiatrische problemen, verslaving, traumaverwerking, verstandelijke beperking en schulden. We zijn het erover eens dat veiligheid voor kinderen, gezinnen en huishoudens vraagt om een aanpak waarin samenhang en beschikbaarheid van kennis en kunde vanzelf is, aanwezig is. Deze samenhang is ook nodig om genoemde onderliggende problematiek te kunnen herkennen en uiteindelijk de hulpverlening en bescherming aan kind en volwassenen in samenhang effectief te laten zijn.

5. Een gezinsgerichte aanpak van onveiligheid is een “Kwestie van een lange adem”

We hechten waarde aan de uitkomsten van het onderzoek van het Verwey Jonker instituut wat zij in 2020 deden naar geweld in gezinnen “Kwestie van een lange adem” Een eerste conclusie van dit rapport is dat de complexe problematiek van deze gezinnen vraagt om een integraal systemische aanpak waarbij de casusregie is belegd bij één partij. Het werken aan veiligheid is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In het onderzoek werd gezien dat wanneer professionals van instellingen meldingen doen bij Veilig Thuis, verwacht wordt dat zij die onveiligheid aanpakken. Veel meldingen komen echter via Veilig Thuis weer bij de Lokale Teams terecht. Bij de Lokale Teams werd veel handelingsverlegenheid gezien als het gaat over het werken met gezinnen waar onveiligheid is. Een tweede conclusie is dat zorgvuldige screening van de problematiek nodig is, zodat passende hulp geboden kan worden. Daarbij moet gedacht worden aan trauma-relateerde klachten, alcoholverslaving, psychiatrische problematiek. Er werd te weinig een beroep gedaan op organisaties die kennis hebben op dit terrein en hulp kunnen bieden. Een derde conclusie is dat hulp aan het individuele kind van zeer groot belang is. De impact van het zien en ondergaan

[6] Als voorbeeld waar gebruik van gemaakt kan worden: project Focus van jeugdbescherming Gelderland,

van geweld is voor kinderen zeer groot. In de onderzoeksgroep ontving maar de helft van de kinderen hulp, dat lijkt gezien de aard van de problematiek te weinig. Er moet meer gepraat worden met kinderen door professionals. De laatste conclusie is dat de begeleiding van deze gezinnen een lange adem vereist. De problematiek van huiselijke geweld en kindermishandeling is in een behoorlijke groep gezinnen hardnekkig en langdurig. Het risico op langdurige herhaling is groot. Een voorwaarde is dat kinderen, gezinnen en huishoudens na overdracht naar het Lokale Teams, niet uit het zicht verdwijnen. In het onderzoek kreeg 20 % van de gezinnen geen hulp na de melding bij Veilig Thuis, terwijl er sprake was van geweld en problematiek op verschillende leefgebieden.

6. Wat vraagt de brede doelgroep nul tot honderd jaar?

In de visie "Gelderse kinderen, goed beschermd", is beschreven, dat we een geïntegreerde aanpak op herstel van directe veiligheid en het realiseren van duurzame veiligheid, verder willen ontwikkelen op basis van de visie" Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risico gestuurde zorg"[7] Om de brede doelgroep nul tot honderd goed te kunnen bedienen in de Gelderse toekomsttuinen is het wenselijk een nauwere verbinding te hebben met professionals van organisaties die bijzondere expertise kunnen inbrengen en hulp bieden. Denk aan expertise op verslaving, psychiatrie, trauma, hechting en LVB, zowel voor jeugdigen als voor volwassenen. Zij kunnen daarmee een wezenlijke bijdrage leveren aan het voorkomen van het toenemen van problematiek en uiteindelijk herstellen van veiligheid in gezinnen. We willen dit nader concretiseren in gesprek met de gemeenten en Lokale Teams in het vervolgtraject.

Gezamenlijke kernwaarden

Wij werken vanuit vertrouwen en partnerschap
Wat wij doen met- en voor een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant
Wij *zien* in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis
Wij leren door samen te reflecteren

7. We willen in Gelderland leren van de landelijke pilots

Binnen het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd' zijn er in de afgelopen twee jaar in zes regio's pilots gestart. Het doel daarbij is ervaring op te doen met nieuwe manieren van werken in de jeugdbeschermingsketen. Deze pilots zijn gevold door Athena, een onderzoeksinstituut vanuit de VU in Amsterdam. Zij geven aan dat de verschillen tussen de pilots zich onder andere voordoen in de mate van herontwerp van de huidige praktijk. Sommige pilots richten zich op aanpassing van de huidige samenwerking; andere zetten in op herontwerp van de keten. Er zijn verschillen in deelname van organisaties aan de pilots. Sommige pilots zijn van 0-100 en andere alleen gericht op de jeugd. Niet overal maken de Lokale Teams deel uit van de pilot. Ondanks de verschillen wordt als opbrengst van alle pilots gezien dat er meer begrip en betere samenwerking ontstaat tussen de verschillende organisaties. Dit resulteert in verbinding, onderling vertrouwen, gemeenschappelijke taal en werkwijzen. Daarnaast biedt het verbinden van expertise, gecombineerd met één vast aanspreekpunt dat betrokken blijft bij het gezin, de mogelijkheid om samen passende hulp in te zetten in, om én met het gezin.

[7] Sander van Arum en Linda Vögtlander, "Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risico gestuurde zorg" – VNG, 2016

8. Wat kunnen we specifiek leren van de pilot in de Food Valley

De Raad voor de Kinderbescherming, de gemeente Ede, de William Schrikker Stichting, Jeugdbescherming Gelderland en Veilig Thuis Gelderland Midden hebben ervaring opgedaan in de pilot in de Food Valley. De evaluatie van team Jeugdlink wordt verwacht in oktober. Die uitkomsten kunnen t.z.t meegenomen worden bij de verdere uitwerking van de condities. Vanuit de ervaringen tot nu toe geven onderstaande inzichten een zinvolle inkijk.

Enkele inzichten zijn:

1. De pilot heeft een lange aanloop gekend, waarbij het van belang is gebleken dat om op alle niveaus dezelfde taal te leren spreken e hetzelfde doel na te streven. Dit kost tijd evenals het integreren van de condities om de teamleden het werk goed uit te kunnen laten voeren.
2. Intensieve samenwerking leidt tot een geïntegreerde gezinsaanpak. Tijd nemen om kennis te bundelen, geeft meer kans op het vinden van de juiste toon om met het gezin in gesprek te komen en daarmee onder andere tot de inzet van de juiste hulp. Het sneller de juiste hulp inzetten voorkomt verdere escalatie. Door het investeren van elkaar kennen, wordt ook snelheid in dit proces aangebracht.
3. Een besef dat professionals de tijd en een open en-op-reflectie- gerichte- omgeving nodig hebben om continu te kunnen leren en ontwikkelen.
4. Professionals en bestuurders voelen zich individueel verantwoordelijk voor het gezamenlijke resultaat, per casus en voor alle casussen. Niet uitsluitend voor de eigen taak binnen de kaders van de eigen organisatie, maar voor het geheel.
5. Professionals hebben het mandaat om buiten de kaders van hun eigen organisatie te mogen acteren; wanneer het hogere doel, de casus daarom vraagt.
6. Professionals zijn voor elkaar bereikbaar en beschikbaar. Ze zijn nieuwsgierig, ontwikkelingsgericht en onverstoorbaar in hun opdracht om gezamenlijk voor elk gezin opnieuw de best passende manier, route te vinden om veiligheid te herstellen.

9. We werken systeemgericht

Wij weten dat wanneer kinderen thuis in de knel komen, de problemen zich vaak in het gezinssysteem bevinden en niet zozeer bij de kinderen. Ouders ervaren problemen of tekorten bij het kunnen bieden van veiligheid aan kinderen. Structureel gezinssysteemgericht werken wil zeggen dat we niet, zoals voorheen vaker het geval was, de focus op het kind, maar de focus op het hele gezin, met oog voor de onderliggende problemen waar ouders mee kampen en de eigenlijke vraag die zij aan ons stellen.

Systeemgericht werken vraagt dat professional niet alleen werkt met wat er zich voordoet gepresenteerde problematiek, maar juist ook kan werken met wat er tussen de betrokken volwassenen en kinderen speelt en wat de betekenis daarvan is. Systeemgericht werken vraagt ook om organisatie-overstijgend naar het gezinssysteem te kijken; wat wil het gezin, wat hebben zij nu nodig, wat hebben eerdere hulpverleners al ingezet, hoe was de relatie met deze hulpverleners, wat werkte goed en wat werkte niet. Wat betekent dit voor de start van een gesprek met een nieuwe professional (vanuit de toekomsttuin) .

Systeemgericht werken vraagt van ons als bestuurders van organisaties dat we weten dat het doorbreken van soms generatielange patronen van huiselijk geweld, onveiligheid, schulden een lange adem vragen. Professionals met verschillende expertise hebben de ruimte nodig om tot de inzet van passende hulp te komen. Dit gaat vaak niet in één keer goed, daar is geduld voor nodig. Gezinnen mogen ook fouten maken en van hun fouten leren door te reflecteren. Dat verhoudt zich niet goed met het kort cyclische werken en trajecten die gemaximeerd zijn in duur en aantal gesprekken. Dit vraagt een bezinning hierop.

Lokale Teams zijn belangrijke partners in de toekomsttuinen

Dit document is tot stand gekomen op basis van gesprekken met managers, directeuren en bestuurders van de genoemde organisaties. We realiseren ons goed dat we daarmee het gesprek nog niet gevoerd hebben met de Lokale Teams en gemeenten. Wij zien het als winst dat we elkaar als bestuurders en managers wat beter hebben leren kennen en beter weten waar onze ambities, zorgen liggen.

Wat ons betreft is een harde conditie voor succes de betrokkenheid van Lokale Teams en de gemeenten in de rol van initiatiefnemer voor de verder ontwikkeling van de toekomsttuinen. Wij willen het gesprek voeren met gemeenten over de basis kwaliteitsvoorwaarden voor Lokale Teams. Kwaliteitsvoorwaarden als het gaat over wat Lokaal Team Medewerkers minimaal aan kennis en vaardigheden nodig hebben om te werken met huishoudens en gezinnen waar veiligheid een opdracht is (kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor Lokale Teams)

De recente uitkomsten van de QuickScans Vaardigheden Lokale Teams in het kader van het landelijke actieprogramma Geweld Hoort Nergens Thuis geven in verschillende regio's (ook In Gelderland) een heel verschillend beeld in opdracht aan Lokale Teams, maar ook in verschil in vaardigheid en als het gaat om het signaleren en bespreekbaar maken van huiselijk geweld en kindermishandeling

10. De vorm en inrichting van de toekomsttuinen zijn niet bepaald

De vorm en de inrichting van de toekomsttuinen zijn niet bepaald. Dat volgt in de nadere verkenning en voorbereidingsfase in de jeugdhulp- dan wel veiligheidsregio. We vinden wel dat in elke toekomsttuin (minimaal) medewerkers van de Gecertificeerde Instelling (en), Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de Lokale Teams vertegenwoordigd moeten zijn, om succesvol te kunnen zijn

Doordat de medewerkers vanuit het Lokale Team, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en Veilig Thuis hun kennis en inzichten vanaf het allereerste moment bundelen, kiezen ze zorgvuldig hoe en van waaruit contact met het gezin het beste vorm kan krijgen. Ze ontwikkelen vanuit de gezamenlijkheid het samenwerken.

We realiseren ons goed dat we met de toekomsttuinen niet alles oplossen. Er is sprake van financieringsproblematiek, tekorten aan passende hulp, wachtlijsten en ook wisselend functioneren van het gemeentelijke lokale veld.

11. Ervaringsdeskundigen

Het is in het traject tot nu toe nog niet gelukt om ervaringsdeskundigen te betrekken. Dat is wel van belang en daarom moeten ervaringsdeskundigen, cliënten expliciet een plek geven in het vervolgtraject. Daarvoor kunnen de eigen clientorganisaties worden geraadpleegd; dan wel Zorgbelang /Augeo/Moviera/Team Ed. Ook kan gedacht worden aan WMO raden vanuit de gemeenten.

12. Kwaliteitskader

We vinden het van belang dat we uiteindelijk een kwaliteitskader vaststellen van waaruit we werken. Het lijkt nog te vroeg om daar het kader in te bepalen. We zien wel het onlangs ontwikkelde “Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor Lokale Teams “als belangrijk kader, omdat daarmee beschreven is wat van Lokale Teams verwacht mag worden.

13. Pijlers voor de toekomsttuinen

Uitgaande van de visie “Gelderse kinderen (en gezinnen) goed beschermd, de gezamenlijke kernwaarden, zien we als gezamenlijke pijlers dat:

- De toekomsttuin bemenst wordt door (minimaal) professionals van Lokale Teams, Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis.
- De focus ligt op het ontwikkelen van een geïntegreerde gezinsgerichte en systemische analyse en aanpak voor huishoudens en gezinnen waar veiligheid een opdracht is
- De bundeling van kennis en expertise het uitgangspunt is om tot die gezinsgerichte aanpak te komen.
- Elk gezin anders is en daarmee een eigen benadering en aanpak vraagt.
- Het voorkomen van verdergaand ingrijpen een belangrijk streven is.
- We brengen gezamenlijk expertise naar het gezin

Daarmee zijn de toekomsttuinen op deze pijlers gelijk. Uiteraard is in het vervolgproces tijdens de nadere verkenning met de gemeenten en Lokale Teams, juist het gesprek over de lokale inbedding en de jeugdhulp-regionale context van belang. Die lokale, dan wel jeugdhulp-regionale context wordt meegenomen bij de inrichting van de toekomsttuinen. Denk aan de ontwikkelingen in Noord en Oost-Gelderland die gericht zijn op Het versterken van Lokale Teams. De investering die daar wordt gedaan vanuit het landelijke programma Geweld Hoort Nergens Thuis sluiten goed aan bij de toekomsttuinen en kunnen daarom in deze regio daar niet los van gezien worden.

14. Het toekomstscenario Kind en gezinsbescherming…Stap voor stap

Eind maart is het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming aangeboden aan de Tweede Kamer. In het najaar besluit een nieuw kabinet over de voorgestelde richting en fasering. In deze periode wordt ook voorbereidend werk verricht om te komen tot ontwikkelhubs. Dit zal gelijk oplopen met de gesprekken tussen veiligheidspartners en de verschillende jeugdhulpregio’s en betreffende Lokale Team(s) over de inrichting en start van de toekomsttuinen in Gelderland. Vanuit het landelijk programma zullen in een aantal gemeenten ontwikkelhubs worden gefinancierd.

We willen vooral starten met het oefenen in de toekomsttuinen met een nog te ontwikkelen geïntegreerde gezinsgerichte aanpak. Medewerkers van Lokale Team, GI, VT en Rvdk gaan daar intensief dagelijks samenwerken. Het is belangrijk dat kennis, ervaring en vaardigheden worden gebundeld en geoefend wordt met deze geïntegreerde manier van werken. In de visie en opdracht van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming zien we veel ambitie om gezamenlijk aan het werk te gaan. Een jaar lang verbonden zijn aan deze verbeteragenda heeft ons als organisaties wat dichterbij elkaar gebracht en hebben daardoor het gezamenlijke vertrouwen dat we vanuit die visie en kernwaarden een goede basis hebben om met de toekomsttuinen te starten. We willen klein beginnen. We willen in de eerste fase van de toekomsttuinen naast verkenning van elkaar en elkaars expertise, vragen om de focus te richten op het gezamenlijk kijken naar het gezin en van daaruit een gezamenlijke gezinsanalyse maken. (Rapport Verweij Jonker)

We zijn geïnspireerd door het Toekomstscenario kind-en gezinsbescherming. We onderschrijven de brede doelgroep benadering en de geïntegreerde gezinsgerichte aanpak. Voor de gecertificeerde instellingen en de Veilig Thuis organisaties zou onder een aantal voorwaarden het Toekomstscenario Kind en gezinsbescherming kunnen dienen als inhoudelijk kader voor de toekomsttuinen. Voor de Raad voor de Kinderbescherming ligt dat anders. Zij hebben ook landelijk aangegeven grote zorgen te hebben, onder andere als het gaat over de rechtsbescherming van kinderen.

We zien zeker overeenkomsten tussen het toekomstscenario en de ambitie van Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming als het gaat om onze visie en kernwaarden. De overeenkomsten zitten uiteraard ook in het eenvoudiger, transparanter en efficiënter in willen richten van de gehele keten. We volgen nauwgezet de landelijke ontwikkelingen rond het toekomstscenario.

Onze gezamenlijke focus ligt op de nadere verkenning met de gemeenten en Lokale Teams om de start van de toekomsttuinen voor te bereiden. Het bundelen van onze gezamenlijke expertise en die van het Lokale Team is voor ons daarbij cruciaal.

15. De verbinding tussen de toekomsttuin en de betrokken organisaties

We zijn trots op onze medewerkers, wanneer zij in staat zijn in een toekomsttuin een nieuwe manier van kijken, denken en werken op te bouwen. Wij willen hen daarbij het vertrouwen geven om de professionele ontwikkelruimte volledig te benutten. Tegelijkertijd hechten we ook aan de verbinding tussen de toekomsttuinen en de eigen organisaties. Dat wil zeggen dat de medewerkers die werken in de toekomsttuinen, verbinding blijven houden met de eigen organisatie. Zij kunnen hun collega's die niet in de toekomsttuinen werken, vertellen over hun ervaringen en hen inspireren. Tegelijkertijd is het van belang dat (zeker in de eerste fase van de toekomsttuin) de expertise van de medewerkers in de toekomsttuin gevoed wordt door de eigen organisatie. We realiseren ons dat dit enige lenigheid vereist van de medewerker en van de organisatie wendbaarheid.

16. Met welke kosten moet rekening gehouden worden?

Bij de verder uitwerking en inrichting van de toekomsttuinen, zullen de jeugdhulpregio's hierover afspraken maken met de organisaties.

17. Tijdelijke extra financiering om uiteindelijk financieel voordeel te creëren.

We vragen de gemeenten om de opstart van de toekomsttuinen te financieren. Professionals die elkaar en elkaars werkwijze leren kennen, het pionieren, het ontwikkelen van een gezamenlijke geïntegreerde gezinsgerichte aanpak, kosten nu eenmaal tijd. Daarmee kunnen professionals geen volle caseloads draaien. Daar is extra financiering voor nodig. Daarnaast brengen de dagelijkse aansturing en inhoudelijke ondersteuning ook extra kosten met zich mee. Wij zijn ons zeer bewust van de schaarse middelen. Vanuit de ervaring met de pilot in de Food Valley wordt door de Gecertificeerde Instellingen de inschatting gemaakt dat na verloop van tijd in de Gelderse toekomsttuinen gezinnen beter en vaker in een vrijwillig kader geholpen kunnen worden. Dat zal in uiteindelijk een afname van het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen en daarmee een krimp van de Gecertificeerde Instellingen gaan betekenen. Dat levert inhoudelijk voordeel op voor kinderen en gezinnen en uiteindelijk ook financieel voordeel voor gemeenten. De investering in de toekomsttuinen zal zich daarmee terugverdienen.

18. De projectstructuur en aansturing van de toekomsttuinen

De toekomsttuin kent een lokale inbedding en inrichting. We willen graag dat breder van de toekomsttuin geleerd wordt en daarom is jeugdhulp regionale en Gelderse uitwisseling van belang. Jeugdhulpregio's zijn straks in de positie om samen met de lokale teams, de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de Gecertificeerde Instelling nader richting te geven aan de toekomsttuinen. Voor de projectstructuur en aansturing van de toekomsttuinen, vinden wij volgende zaken van belang:

- De toekomsttuin is een **netwerksamenwerking.** Medewerkers gaan vanuit de organisatie waar zij een dienstverband hebben aan het werk in de toekomsttuin. Om de kansen van de netwerkorganisatie te vergroten is het belangrijk om hier expertise bij te halen bij de ondersteuning van het proces om te komen tot netwerksamenwerking op strategisch, tactisch en operationeel niveau.
- De toekomsttuin krijgt vorm binnen een gemeente/enkele gemeenten. Een toekomsttuin krijgt daarmee een lokale inbedding.
- Op Gelders niveau wordt een structuur ingeregeld waardoor ambtelijk en bestuurlijk geleerd kan worden van de Gelderse toekomsttuinen.
- **Een heldere governance** per jeugdhulpregio/veiligheidsregio is van belang
  Daarbij heeft het de voorkeur dat de bestuurlijke aansturing (**stuurgroep**) van de toekomsttuinen in Gelderland plaats vindt bij op de schaal van de veiligheidsregio. Deze schaal geeft de meeste kans om opgedane ervaringen, inzichten en knelpunten in de toekomsttuinen bestuurlijk te agenderen. Denk ook aan de benodigde verbindingen met politie, Openbaar Ministerie, ZSM, Reclassering, (O)GGZ, Zorg en Veiligheidshuizen, Burgemeesters etc, welke georganiseerd zijn op het niveau van de veiligheidsregio, dan wel groter. Dit geldt ook voor de aanbieders van jeugdhulp, aanpak huiselijk geweld, vrouwenopvang, verslavingszorg die hun organisatie veelal op het niveau van de veiligheidsregio hebben ingericht. Dit maakt aansluiting van de toekomsttuin op belangrijke partners kansrijker. De tactische aansturing (**projectgroep**) vindt plaats op de schaal jeugdhulpregio plaats. Hierin kunnen zaken die gesignaleerd worden in de toekomsttuin geverifieerd worden binnen de jeugdhulpregio (herkennen we dit knelpunt in de jeugdhulpregio, kunnen we van deze ervaring al breder binnen de jeugdhulpregio profiteren?) De operationele aansturing (**kerngroep)** vindt op lokaal niveau plaats.
- De dagelijkse aansturing van de medewerkers in de toekomsttuin wordt verzorgd door een teamleider. De ondersteuning op inhoud wordt verzorgd door een gedragswetenschapper. Dit zal meegenomen moeten worden in de financiering van de toekomsttuin.

- De ervaringen in de zes landelijke pilots leren ons dat tijd nodig is om tot nieuwe inzichten en ontwikkeling te komen. Ook de Gelderse toekomsttuinen zullen de tijd nodig hebben om in elke jeugdhulpregio tot ontwikkeling en bloei te komen. Daarmee is de toekomsttuin geen kortlopend project, maar investeren we in een nieuwe toekomstige wijze van werken. Daar is tijd voor nodig.

Van belang is dat vanuit een gedeelde visie op **de bedrijfsvoering**, over onderstaande zaken afspraken gemaakt worden:

  - IT-hardware én software, *inclusief één registratiesysteem, waarin informatie goed en beveiligd gedeeld kan worden tussen betrokken medewerkers in de toekomsttuin, zonder dat dit extra administratieve last met zich meebrengt.*
  - Privacy AVG
  - Databescherming
  - Calamiteiten
  - Een omgeving waarin medewerkers kunnen leren, reflecteren en kwetsbaar mogen zijn.
  - Een fysieke werkplek; waar medewerkers elkaar kunnen ontmoeten
  - Deskundigheidsbevordering (
  - Behoud en bevordering van specifieke kennis:
    - Waarde voor huishoudens en gezinnen kennen van in vrijwillig kader blijven werken
    - Ervaring en vaardigheid in intensief contact leggen met volwassenen/ ouders, maar ook kunnen positioneren en omgaan met weerstand, kunnen motiveren, activeren, latente vragen in beeld brengen.
    - Het proces naar verplichtend kader kennen
    - Het signaleren en bespreekbaar maken van alle specifieke vormen hg/km
    - Lokale toegang Jeugdhulp, WMO, schuldenloket, t.b.v. domein overstijgend werken
    - Landelijke en lokale transformatielijnen (*beweging 0*) minder uithuisplaatsingen
    - Juridisch kaders, Jeugdwet en WMO
  - Instroom van casuïstiek (via Veilig Thuis en/of Lokale Teams)
  - Formatie; vaststellen minimaal aantal uren voor medewerkers toekomsttuin en financiering daarvan
  - Afspraken over klachtafhandeling

Bouwsteen 4: de Gelderse Jeugdbeschermingstafels

Over de grote gemeenschappelijke deler en de kleine regionale verschillen

Inleiding

Het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel is voor ouders en hun kinderen van cruciaal belang. Uit het gesprek aan tafel wordt immers duidelijk of het gezin en de professional, die zijn zorgen kenbaar heeft gemaakt, in een vrijwillig kader verder kunnen of dat er een onderzoek door de Raad van de Kinderbescherming gedaan moet worden. Dat is een onderzoek naar de noodzaak van een jeugdbeschermingsmaatregel. Dat laatste heeft grote impact op het gezin. Het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel is daarmee een spannend en belangrijk moment voor het gezin en alle betrokkenen. De aandacht vanuit de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming voor de zeven Jeugdbeschermingstafels in Gelderland is daarmee verdiend.

Vanuit de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming willen we dat ouders en hun kinderen, die afhankelijk zijn van een gesprek en het besluitvormingsproces aan de Gelderse Jeugdbeschermingstafels, in grote lijn hetzelfde mogen verwachten. De werkwijze van de Jeugdbeschermingstafels komt voort uit de transitie Jeugdzorg in 2015 en is niet nieuw, maar niet eerder werd de werkwijze in de verschillende jeugdhulpregio's expliciet met elkaar vergeleken en besproken. In november en december 2020 zijn daarom een viertal bijeenkomsten gehouden met de voorzitters van de Jeugdbeschermingstafels. Bij die bijeenkomsten waren de projectleider Samenwerken en Kennisdelen en een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming aanwezig. Deze medewerker is vanaf 2015 betrokken geweest bij de opzet en start van de Jeugdbeschermingstafels in Gelderland.

In deze bijeenkomsten werd helder dat de overeenkomsten in werkwijze en uitgangspunten aan de Gelderse Jeugdbeschermingstafels groot zijn. Daarmee kunnen we spreken over de grote gemeenschappelijke deler en de kleine lokale verschillen. In dit document is te lezen wat de werkwijze is en wat gezinnen met hun professional aan een Gelderse Jeugdbeschermingstafel kunnen verwachten. De beschreven werkwijze kan gebruikt worden als onderliggend document bij evaluaties van de Jeugdbeschermingstafel in de regio.

Een belangrijke opdracht binnen de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming is van een estafettemodel naar een teamsamenwerking te komen om zo de huidige lange jeugdbeschermings-keten te verkorten. De vraag is wat intensiever samenwerken van Veilig Thuis, de Gecertificeerde Instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en de lokale teams betekent voor de toekomstige ontwikkeling van de Jeugdbeschermingstafel. Helder mag zijn dat hier in de komende periode aandacht voor moet zijn en dat de voorzitters samen met de betrokken veiligheidspartners een gezamenlijke visie hierop moeten ontwikkelen. Bij het schrijven van deze bouwsteen was het echter nog te vroeg om expertise en ideeën daarover al mee te kunnen nemen. [8]Ook zal bij het schrijven van het inhoudelijk kader voor de nog in te richten toekomsttuinen aandacht zijn voor de samenhang tussen het intensiever samenwerken en de veiligheidspartners en de doorontwikkeling van de Jeugdbeschermingstafel.

[8] Het schrijven van een inhoudelijk kader voor de toekomsttuinen is één van de opdrachten binnen de GVJB en wordt in juni 2021 opgeleverd.

1. Wie zit aan de Jeugdbeschermingstafel?

Een onafhankelijk voorzitter leidt het gesprek. Een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming denkt mee bij de veiligheidsvraagstukken van het gezin en bij de afweging of het noodzakelijk is dat hulp in een gedwongen kader plaats moet vinden of dat er nog mogelijkheden zijn dat het gezin in een vrijwillig kader hulp kan blijven ontvangen. De expertise vanuit de Gecertificeerde Instelling wordt ingezet door de aanwezigheid van een jeugdbeschermer aan tafel. Dit kan zijn op afroep maar in sommige regio's is de Gecertificeerde Instelling ook een vaste deelnemer. Ouders zijn altijd vaste gesprekspartner aan tafel. Kinderen boven de twaalf jaar zijn ook welkom bij een deel van het gesprek[9]. Omdat de impact van een gesprek met veel deelnemers voor een kind groot is, wordt in elke regio zorgvuldig gekeken op welke manier het kind gezien en gehoord kan worden. Dat kan ook indirect, door de inbreng van een professional die op basis contact met het kind daar een goed verslag van doet. Degene die het gezin aanmeldt bij de Jeugdbeschermingstafel is meestal de jeugd- en gezinsprofessional van het Lokale Team, maar kan ook een medewerker zijn van Veilig Thuis of een Gecertificeerde Instelling. Een leerplichtambtenaar kan zijn zorgen over het schoolverzuim van een leerling in samenwerking met het Lokale Team, Centrum Jeugd en Gezin inbrengen. Een zorgaanbieder doet dat eveneens in samenwerking met het Lokale Team, Centrum Jeugd en Gezin.

2. Met welk doel wordt met gezinnen gesproken aan de Jeugdbeschermingstafel?

Het doel van het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel is te komen tot een besluit of de hulp die wordt geboden aan het gezin in een vrijwillig kader kan blijven plaats vinden of dat de Raad voor de Kinderbescherming een onderzoek moet gaan starten naar de noodzaak van een jeugdbeschermings-maatregel. Omdat de impact van een jeugdbeschermingsmaatregel groot is voor kinderen en ouders, zien voorzitters er zoveel mogelijk op toe dat een raadsonderzoek voorkomen wordt. Waar ouders en de professional tijdens het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel toch nog een (laatste) kans zien om met nieuwe heldere afspraken het nog in het vrijwillig kader te proberen, dan wordt die mogelijkheid benut.

De Jeugdbeschermingstafel is oorspronkelijk opgezet als markeermoment in de toeleiding naar het gedwongen kader (een verzoek tot raadsonderzoek) Dit gesprek wordt ook wel het "vijf voor twaalf gesprek" genoemd. Gaandeweg is vanuit de behoefte van de Lokale Teams de behoefte ontstaan om in een eerder stadium van een vastlopend hulpverleningsproces het gezin in te brengen voor bespreking. Dit is wat de voorzitters in de praktijk het "kwart voor twaalf gesprek" noemen. De professional wil het kwart voor twaalf gesprek aan de jeugdbeschermingstafel inzetten om bij ouders een besef van urgentie te bewerkstelligen en zo alsnog een doorbraak in de samenwerking te bewerkstelligen. De onafhankelijke voorzitter en de setting van de Jeugdbeschermingstafel bieden een goede gelegenheid daarvoor. In navolging van dit gesprek kan de voorzitter een evaluatiemoment plannen waarin de voortgang kan worden besproken en er opnieuw met elkaar kan worden afgestemd over het vervolg. De evaluatie kan schriftelijk zijn of er kan een nieuw gesprek aan tafel plaatsvinden. De "kwart voor twaalf gesprekken" worden in alle jeugdhulpregio's in toenemende mate gevoerd en lijken daarmee goed aan te sluiten op de behoefte van de Lokale Teams.

[9] Kinderen boven de 12 jaar worden in een klein gezelschap zonder ouders gesproken

3. Wat mag verwacht worden van een voorzitter?

De voorzitter is onafhankelijk, wat in deze wil zeggen dat zij of hij niet werkt voor een organisatie in de jeugdbescherming of jeugdhulp, maar in dienst is van de betreffende gemeenten die de Jeugdbeschermingstafel faciliteren. Onafhankelijkheid is een voorwaarde om de voorzitter de ruimte te geven volledig onafhankelijk het gesprek te kunnen leiden. De voorzitter zorgt ervoor dat vooraf alle informatie aanwezig is om het gesprek goed te kunnen voeren. Wanneer het verzoek tot bespreking nog vragen op roept of wanneer informatie ontbreekt, neemt de voorzitter hierover contact op met de professional.

De voorzitter verstaat de kunst van het contact leggen en het leiden van gesprek. De voorzitter luistert goed naar ouders en hun professional. De voorzitter sluit in taal aan bij het gezin. Indien nodig gaat de voorzitter met de professional voorafgaand aan de Jeugdbeschermingstafel nog met de professional in gesprek om duidelijkheid te krijgen over de vraagstelling en over verwachtingen die de professional van het gesprek heeft. De voorzitter bespreekt met de professional ook op welke manier de stem van het kind voldoende gehoord wordt aan tafel. Wanneer een professional doorgaans in een andere regio een verzoek tot bespreking voor de Jeugdbeschermingstafel indient, kan hij het voor hem gebruikelijke format gebruiken. De voorzitter legt dan contact met de professional, mocht informatie worden gemist.

4. Wat mag verwacht worden van de professional van het gezin?

Van de professional wordt verwacht dat deze een heldere onderbouwing schrijft in het verzoek tot bespreking, dat de aanleiding vormt voor een gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel. De professioneel bespreekt dit verzoek met betrokkenen voordat het gesprek aan tafel plaatsvindt. Een veiligheidsplan is een vast onderdeel van het verzoek tot bespreking. De professional van het gezin verwoordt daar welke afspraken het gezin en de professional hebben gemaakt om de directe veiligheid te waarborgen, of waarom het niet is gelukt om tot dergelijke afspraken te komen. In het veiligheidsplan staat ook welke stappen genomen moeten worden, wanneer de ouders niet in staat blijken de veiligheid te waarborgen. Van de professional wordt dan verwacht dat zij, hij indien nodig op verzoek van de voorzitter nog eventueel ontbrekende informatie aanlevert.

5. Wat mogen gezinnen verwachten van het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel?

Ouders worden altijd actief uitgenodigd om aan te geven wat hun beeld is over het verloop van de hulp en hoe het thuis en met de kinderen gaat. Dit kan door een reactie te schrijven op de rapportage (het verzoek ter bespreking) en door dit te vertellen tijdens het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel. Ouders kennen en ontvangen het verzoek ter bespreking, welke door de bij het gezin betrokken professional is geschreven. Het kan ook zijn dat de ouders zelf deels meeschrijven aan de rapportage. Ouders hebben de mogelijkheid om een vertrouwensfiguur mee te nemen naar het gesprek. Als het gaat over kinderen boven de twaalf jaar wordt voorafgaand aan het gesprek door de voorzitter goed overleg gevoerd over de wijze waarop de inbreng van het kind een plek kan krijgen aan de Jeugdbeschermingstafel. Voorzitters weten dat het voor kinderen belastend kan zijn om aan tafel met zoveel vreemde volwassenen mee te doen aan een gesprek. Wanneer daar wel voor gekozen wordt, worden kinderen hier goed op voorbereid. Kinderen kunnen ook zelf een volwassene waar ze vertrouwen in hebben meenemen naar de Jeugdbeschermingstafel. Regelmatig wordt de keuze gemaakt om kinderen individueel (eventueel met deze vertrouwensfiguur) te spreken voorafgaand aan het gesprek aan de JBT. Soms wordt het verhaal van het kind verwoordt door een professional, die goed kan

vertellen hoe het met het kind gaat. Elke gemeente heeft op haar website een folder staan voor gezinnen en professionals over de werkwijze aan de Jeugdbeschermingstafel.

6. Wie is tijdens en na het gesprek verantwoordelijk voor de veiligheid in het gezin?

Het is de verantwoordelijkheid van de voorzitter dat (on) veiligheid onderwerp van gesprek is aan de JBT. De voorzitter zorgt dat besproken wordt wie welke verantwoordelijkheid draagt om te zorgen dat het voldoende veilig is voor de kinderen in het gezin. Uiteraard zijn ouders zelf verantwoordelijk, maar helder moet zijn welke professional of vertrouwenspersoon uit het eigen netwerk, ouders daar direct bij ondersteunt en wie er toeziet op naleving van de afspraken in het veiligheidsplan. Dit plan is ook onderwerp van gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel. Het veiligheidsplan moet (voor zover mogelijk) met ouders samen worden opgesteld. Het veiligheidsplan is van ouders; zij moeten zich eigenaar voelen. Hoe concreter de afspraken in het veiligheidsplan zijn, hoe beter. Er staat ook in beschreven welke stappen worden gezet wanneer ouders zich niet (kunnen) houden aan de afspraken. Na afloop van het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel wordt er, ongeacht het besluit dat is genomen, schriftelijk vastgelegd welke afspraken er aan de Jeugdbeschermingstafel zijn gemaakt over veiligheid en wie waarvoor verantwoordelijk is. Deze afspraken worden verstuurd naar het gezin en de betrokkenen die aanwezig waren bij het overleg aan de Jeugdbeschermingstafel.

7. Welke uitkomsten van de JBT zijn er mogelijk en hoe vindt besluitvorming aan tafel plaats?

De volgende uitkomsten van de Jeugdbeschermingstafel zijn mogelijk:

1. Vrijwillige hulpverlening onder regie lokaal team wordt voortgezet.
2. Vrijwillige, maar niet niet-vrijblijvende hulpverlening voor een bepaalde periode; dit kan met inzet van de Gecertificeerde Instelling (vrijwillige, maar niet vrijblijvende trajecten), of door geplande evaluatiemomenten aan de Jeugdbeschermingstafel.
3. Vrijwillige, maar niet-vrijblijvende hulpverlening, in combinatie met een raadsonderzoek.
4. Alleen een raadsonderzoek.

Er wordt altijd een besluit genomen over:

a. De route die na het overleg Jeugdbeschermingstafel gevolgd gaat worden;
b. De continuering van de hulpverlening en welke hulpverlening nodig is;
c. De veiligheidsafspraken worden zo nodig aangevuld.

De voorzitter is tijdens het gesprek gericht op het komen tot een helder gezamenlijk beeld van het gezin en hun problematiek; waar gaat het goed, waar loopt het spaak en waardoor komt dat? Van daaruit ontstaat het gesprek over wat er vervolgens nodig is. De voorzitter leidt dit gesprek naar een gezamenlijk besluit. Als deelnemers het niet eens worden heeft de voorzitter het mandaat om een besluit te nemen. De voorzitter vaart daarbij op de expertise van de Raad voor de Kinderbescherming, die vanuit hun positie kunnen afwegen of een raadsonderzoek passend is. De voorzitter blijft in alle gevallen in staat een onafhankelijk besluit te nemen.

8. Krijgen ouders en de professional een verslag van het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel?

Ouders en hun professional krijgen na afloop van de JBT altijd een verslag van wat er aan tafel is besproken en besloten. Onderdeel daarvan is in elk geval de weergave van aan de Jeugdbeschermingstafel gemaakte afspraken. Ouders en professional hebben de gelegenheid de voorzitter te laten weten wanneer zij denken dat het geen juiste weergave is van het gesprek of de gemaakte afspraken. Deze reactie zal worden toegevoegd aan het verslag.

9. Hoe snel kan het gesprek aan de JBT gepland worden nadat een gezin is aangemeld?

In elke Gelderse regio is wekelijks de mogelijkheid het gesprek aan de JBT te voeren. Het gesprek kan vrijwel altijd binnen anderhalve week à twee weken gevoerd worden. De professional die de aanmelding heeft gedaan bereidt in deze periode het gezin verder voor en zorgt tevens dat de voorzitter de benodigde informatie heeft. Wanneer de voorzitter een wachttijd voorziet die langer is dan twee weken, informeert hij hierover zijn eerste aanspreekpersoon binnen de gemeente en onderzoekt actief met deze aanspreekpersoon de mogelijkheden om de gesprekken weer binnen twee weken te kunnen voeren. Een optie waarvan nog meer gebruik van kan worden gemaakt is de mogelijkheid om het overleg te zoeken met een buurgemeente om te bezien of daar ruimte is bij de Jeugdbeschermingstafel om op korte termijn het gesprek te voeren. Hier zijn goede ervaringen mee in de samenwerking tussen de Jeugdbeschermingstafels in de Food Valley en Centraal Gelderland.

10. Waarin onderscheidt het gesprek aan de JBT van het gesprek aan andere tafels?

Een professional heeft tal van mogelijkheden als het gaat om het bespreken van diverse vraagstukken aan verschillende tafels. De Jeugdbeschermingstafel is expliciet bedoeld voor de vraag of hulpverlening nog doorgang kan vinden in het vrijwillig kader, of in het voorgaande traject de mogelijkheden in het vrijwillige kader volledig zijn benut.

Aanleiding voor het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel zijn altijd zorgen over de bedreiging van een gezonde, positieve ontwikkeling van kinderen en het stagneren van de samenwerking tussen gezin en hulpverlener, dan wel het uitblijven van resultaten van de ingezette hulp. De gezamenlijke kennis en expertise van de vaste deelnemers aan de Jeugdbeschermingstafel is gericht op het inschatten van de veiligheid in het gezin, mede op basis van de motivatie, de leerbaarheid en het inzicht van ouders en daarmee op de (on)mogelijkheden, van het gezin, om uit de problemen te komen.

Het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel is niet bedoeld voor vragen over welke hulp bij welke zorgaanbieder ingezet moet worden. Het gesprek gaat niet over het zoeken naar maatwerk-oplossingen wanneer zorg niet direct geleverd kan worden. Deze gesprekken vinden plaats aan tafel met het Regionale Expert Team. Het gesprek aan de Multi Disciplinaire Aanpak (MDA++) tafel is gericht op het inzetten van integrale, gezinsgerichte hulp om transgenerationele patronen van huiselijk geweld te doorbreken. Net als het gesprek met het de Regionale Expert Team, gaat het hier ook om het inzetten, dan wel realiseren van hulp. Het gesprek aan de Jeugdbeschermingstafel kan niet vervangend zijn voor het Multi Disciplinaire Overleg (MDO) in het eigen (Lokale) team.

11. Wat wordt getoetst bij een voorgenomen beëindiging van de Onder Toezicht Stelling?

Wanneer een jeugdbeschermer voornemens is de Onder Toezicht Stelling te beëindigen wordt dit voornemen besproken aan de Jeugdbeschermingstafel met ouders en eventueel kind(eren), de jeugdbeschermer, de voorzitter, het Lokale Team en de Raad voor de Kinderbescherming. De gang van zaken rondom de afsluiting van een Onder Toezicht Stelling en de wettelijk verplichte toetsende taak van de Raad voor de Kinderbescherming hierin is op deze manier een transparant proces voor ouders en kinderen. Ouders hebben regie over en worden (mede) verantwoordelijk gemaakt voor het vervolg. Het netwerk kan hierbij eveneens worden betrokken als daartoe mogelijkheden worden gezien. Het gezamenlijk doel is het waarborgen van de veiligheid van het kind, ook na afsluiten van de Onder Toezicht Stelling. Aan tafel worden met ouders en betrokkenen afspraken gemaakt over de veiligheid van het kind. Belangrijk is dat vervolghulpverlening gecontinueerd kan worden, met een concreet veiligheidsplan met daarin heldere afspraken over wie wat concreet bijdraagt vanuit welke betrokkenheid. [10]

12. Op welke wijze haalt de voorzitter feedback op over werkwijze van de Jeugdbeschermingstafel bij ouders en professionals?

Sommige voorzitters vragen ouders een evaluatieformulier in te vullen en thuis in te vullen soms na afloop van het gesprek. In alle regio's wordt bij uitvoerend professionals van Lokale Teams en uitvoeringsorganisaties feedback opgehaald over de werkwijze van de Jeugdbeschermingstafels. Ook worden managers van Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en soms ook de Raad voor de Kinderbescherming hierover bevraagd. Helder is hoe meer gericht hier aandacht voor is, hoe groter de kans dat de samenwerking aan de Jeugdbeschermingstafel goed verloopt; deelnemers weten immers goed wat van de Jeugdbeschermingstafel en van de professional verwacht mag worden. In alle regio's vindt minimaal twee keer per jaar een evaluatiebijeenkomst plaats; waarbij Lokale Teams en betrokken veiligheidspartners wordt bevraagd of wat beter kan in de samenwerking. De voorzitter is actief in de uitnodiging tot evaluatie en reflectie; ook wanneer de bespreking met de professional of het gezin voor hen niet naar wens is verlopen of zij zich niet kunnen vinden in de uitkomst.

De kennismaking en uitwisseling tijdens de onlinebijeenkomsten in november en december 2020 is door de voorzitters als waardevol ervaren. Zij willen een aantal maal per jaar samen komen om thema's te bespreken die in hun dagelijks werk aan de orde zijn en elkaar op de hoogte te houden van regionale en landelijke ontwikkelingen. Zo wordt uitwisseling en gezamenlijk leren tussen de Gelderse voorzitters meer vanzelfsprekend.

[10] In het Rijk van Nijmegen vinden de toetsingen nog niet aan de Jeugdbeschermingstafel plaats. Het is wel de intentie van de voorzitters hier mee te gaan starten.

Bouwsteen 5: Een vereenvoudigd aanmeldproces jeugdhulp

Eén van de opdrachten in de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming is de inrichting van een vereenvoudigd aanmeldproces jeugdhulp. De aanleiding hiervoor is dat jeugdbeschermers bovenmatig veel tijd besteden aan administratieve en organisatorische taken bij het zoeken naar tijdige en passende hulp. De oorzaken hiervoor zijn als volgt:

- Het tekort aan jeugdhulp, de daarmee gepaard gaande wachtlijsten en het daardoor niet vinden van tijdige en passende hulp, tevens het gemis aan ondersteuning vanuit gemeenten bij deze zoektocht.
- De diversiteit aan aanmeldroutes. De aanmeldroute jeugdhulp verschilt per gemeenten, dan wel per jeugdhulpregio.
- De diversiteit aan aanmeldformulieren. Elke zorgaanbieder hanteert zijn eigen aanmeldformulier. Jeugdbeschermers moeten voor dezelfde zorgvraag voor hetzelfde kind bij verschillende zorgaanbieders steeds andere aanmeldformulieren invullen met grotendeels dezelfde items.
- De afwezigheid van lokaal of regionaal zicht op de beschikbaarheid van zorg. Het is niet vanzelfsprekend dat een lokaal team medewerker zicht heeft op de beschikbaarheid van zorg. Daarnaast kunnen verwijzers in Gelderland geen gebruik maken van een zorgbeschikbaarheidstool waarin de beschikbaarheid van zorg per jeugdhulpregio inzichtelijk wordt.
- Het ontbreken van juiste en efficiënte ondersteuning/escalatie routes rond financiële kwesties over woonplaatsbeginsel of niet gecontracteerde zorg, vervoer
- Het gebruik van “bepalingen jeugdhulp” als administratief instrument om het berichtenverkeer en de rechtmatigheidscontrole “soepel” te laten verlopen

Binnen de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming kunnen we het tekort aan jeugdhulp niet oplossen. We denken wel met concrete voorstellen te doen op de volgende onderdelen, het aanmeldproces voor het inzetten van jeugdhulp te kunnen vereenvoudigen. Hierdoor moet het inzetten van jeugdhulp eenvoudiger worden en de administratieve last en naar zorg -zoekende- taken van jeugdbeschermers verminderen.

1. De uitgangspunten bij de twee Gelderse aanmeldroutes jeugdhulp

Bij de ontwikkeling van de twee aanmeldroutes zijn onderstaande uitgangspunten van belang geweest.

1.1 Bij het zoeken van de juiste jeugdhulp is partnerschap vanzelfsprekend

Gemeenten, lokale teams en gecertificeerde Instellingen werken vanuit partnerschap samen tijdens de stappen die gezet moeten worden bij de inzet van jeugdhulp. We zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te komen tot de juiste en tijdige inzet van jeugdhulp. Daar hebben gemeenten, lokale teams en de gecertificeerde instellingen óók de zorgaanbieders bij nodig. We streven naar een optimale samenwerking vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid.

1.2 Posities en wettelijke verantwoordelijkheden zoals opgenomen in de jeugdwet zijn leidend

Bij de nieuwe aanmeldroutes zijn ieders positie en wettelijke verantwoordelijkheden zoals opgenomen in de jeugdwet (artikel 2.4.2, artikel 3.5) leidend.

1.3 Samenwerken op lokaal niveau staat centraal

Een jeugdbeschermer heeft over het inzetten van jeugdhulp altijd contact met een lokaal team medewerker. Uiteraard met inachtneming dat de jeugdbeschermer bepaalt. De werkgroep vindt dat het contact tussen de jeugdbeschermer en de lokaal team medewerker een kwalitatieve toegevoegde waarde moet hebben. Wat betekent dit voor beide professionals:

Dat vraagt van de jeugdbeschermer dat hij/zij in een zo vroeg mogelijk stadium contact legt met de lokale toegang. Bij een voorgenomen bepaling jeugdhulp kan de jeugdbeschermer vanuit zowel het contact met het kind en gezin als de interne casuïstiek besprekingen met GW'er, goed onderbouwen waarom dit kind en gezin gebaat zijn bij deze hulp.

De lokaal team medewerker heeft kennis:

1. Van, of laat zich bijpraten over de actuele ontwikkelingen binnen het gezin, om de waarde van de beoogde inzet van hulp te kunnen meewegen.
2. Van het gecontracteerde regionale zorgaanbod om mee te kunnen wegen welk aanbod passend zou kunnen zijn, dan wel alternatieven aan te dragen.
3. Over actuele beschikbaarheid van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, om mee te wegen of de passende hulp ook tijdig kan worden ingezet.

1.4 Het vinden van jeugdhulp wordt in elke jeugdhulpregio ondersteund.

Omdat in de 51 gemeenten in Gelderland de lokale toegang divers is georganiseerd, hebben lokaal team medewerkers ook verschillende opdrachten als het gaat om het zoeken van jeugdhulp. Daarmee is ook het zicht op lokale -, of regionaal zicht op beschikbaarheid van jeugdhulp zeer verschillend van kwaliteit. In die gemeenten/regio's waarin de lokaal team medewerker optimaal is toegerust om in partnerschap advies én ondersteuning te bieden bij het zoeken en realiseren van tijdige en passende, hulp is dit de meest gewenste situatie.

1.5 De aanmeldroute geldt voor alle Gelderse kinderen die jeugdhulp nodig hebben.

De aanmeldroute jeugdhulp geldt voor de sectoren Jeugd & Opvoedhulp, Licht Verstandelijk Beperkten, Jeugdpsychiatrie.

Vertaling van termijnen en afspraken uit doorbraakplan naar de twee aanmeldroutes jeugdhulp

Zoals aangekondigd in het ambtelijk overleg van 17 mei en bestuurlijk overleg van 4 juni zijn de termijnen en afspraken uit het doorbraakplan vertaald naar de twee nieuwe aanmeldroutes. Dit op verzoek van enkele jeugdhulpregio's die niet akkoord konden gaan met escalatiemodel B als permanente werkwijze. Daarbij kwam ook de feedback dat in het doorbraakplan oneigenlijk gebruik gemaakt werd van het Regionaal Expert Team. Beschreven staat daar dat het Regionaal Expert Team ingezet kan worden wanneer een jeugdbeschermer geen contact weet te krijgen met een lokaal team medewerker. In diverse besprekingen afgelopen weken is helder geworden dat dit niet wenselijk is.

Volgende termijnen en stappen zijn opgenomen in de twee aanmeldroutes

- De termijn van twee werkdagen die is genoemd in het escalatiemodel bij stap 1, het contact leggen van de jeugdbeschermer met de lokaal team medewerker is vertaald naar binnen drie werkdagen in aanmeldroute 301. Reden is dat de termijn in de aanmeldroutes steeds aangeduid worden in termijnen van *binnen* een aantal werkdagen. Binnen aanmeldroute 315 is deze termijn binnen vijf werkdagen. Deze termijn is langer omdat in 315 in de eerste stap zowel contact is met de lokaal team medewerker en de zorgaanbieder.
- De termijn van twee weken die is genoemd in het escalatiemodel bij stap 2, het organiseren dan wel het zicht hebben op tijdige en passende hulp is vertaald in 301 naar een termijn van twee/drie weken voor het doorlopen van stap 2 t/m stap 4 en in 315 naar een termijn van twee weken.
- De termijn van twee weken die is genoemd in het escalatiemodel bij stap 3, het bespreken van een casus bij het RET is overgenomen in beide aanmeldroutes onder stap 5 B.
- De termijn van één week die is genoemd in het escalatiemodel bij stap 4, voor een bestuurlijke escalatie, is overgenomen in beide aanmeldroutes onder stap 6.

Het eerste contact tussen jeugdbeschermer en lokaal teammedewerker in de aanmeldroutes

Helder is dat het van groot belang is dat het eerste contact tussen jeugdbeschermer zo snel mogelijk plaats vindt. Dat vraagt van gemeenten en Gecertificeerde Instellingen dat zij investeren in bouwsteen 2 Samenwerken en leren op lokaal niveau. Dat zal zorgen voor jeugdbeschermers en lokaal team medewerkers elkaar kennen én steeds beschikken over juiste namen en contactgegevens van elkaar. Het is ook van belang dat de jeugdbeschermer ook een tweede lokaal team medewerker belt, mogelijk een koppelgenoot, om de kans te vergroten snel contact te krijgen. Mocht dit contact niet tot stand komen binnen de gestelde termijn, kan dit gemeld worden bij een door de jeugdhulpregio aangewezen regionale contactpersoon. Bij voorkeur is dit iemand die de urgentie kent van het inzetten van jeugdhulp. Deze regionale contactpersoon verzorgt een korte schakelfunctie en zorgt dat contact gerealiseerd wordt tussen jeugdbeschermer en lokaal team medewerker. Deze regionale contactpersoon neemt geen uitvoerende taken van beiden over.

De 301 Aanmeldroute jeugdhulp – De Lokale Toegang route

Stap 1. De jeugdbeschermer legt contact met de lokaal team medewerker over de gewenste inzet van jeugdhulp
Zo vroeg als mogelijk, in ieder geval wanneer sprake is van een voorgenomen bepaling jeugdhulp, legt de jeugdbeschermer contact met de lokaal team medewerker. Dit contact vindt binnen drie werkdagen plaats. De jeugdbeschermer en de lokaal team medewerker bespreken de inhoud van de meest wenselijke jeugdhulp, de duur en omvang van de toewijzing. Ook worden de mogelijkheden van de sociale kaart besproken en worden evaluatiemomenten vastgelegd. Daarnaast wordt gekeken wat de tijdige beschikbaarheid van het gecontracteerde zorgaanbod is, en wordt besloten welke zorgaanbieder voor de jeugdhulp benaderd dient te worden. Uitgegaan wordt van gecontracteerd zorgaanbod. Alleen bij uitzondering kan na overleg met de door de gemeente aangewezen functionaris, niet gecontracteerde zorg overwogen en ingezet worden.

Randvoorwaarden:

De lokaal team medewerker heeft kennis:

1. Van, of laat zich bijpraten over de actuele ontwikkelingen binnen het gezin, om de waarde van de beoogde inzet van hulp te kunnen meewegen.
2. Van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, voorzieningen (inclusief regionale routes voor complexe hulpvragen, RET, etc.) om mee te kunnen wegen welk aanbod passend zou kunnen zijn, dan wel alternatieven aan te dragen.
3. Over actuele beschikbaarheid van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, om mee te wegen of de passende hulp ook tijdig kan worden ingezet.

Stap 2. De jeugdbeschermer stelt de (generieke) bepaling jeugdhulp vast en vult het aanmeldformulier in.
Op basis van het overleg met de lokaal team medewerker stelt de jeugdbeschermer de (generieke) bepaling jeugdhulp vast. In de bepaling jeugdhulp worden de duur, passende zorgvorm, de omvang per periode en de evaluatiemomenten vastgelegd. Hetgeen in de Bepaling jeugdhulp wordt vastgelegd is in overeenstemming met de regionale inkoopafspraken die van toepassing zijn. Op basis van de bepaling jeugdhulp vult de jeugdbeschermer het eenduidige aanmeldformulier in.

Stap 3. De jeugdbeschermer verstuurt de (generieke) bepaling jeugdhulp en het aanmeldformulier naar de lokaal team medewerker en verstuurt het aanmeldformulier naar de zorgaanbieder.
De jeugdbeschermer verstuurt de (generieke) bepaling jeugdhulp en het aanmeldformulier naar de lokaal team medewerker. Dit doet hij binnen vijf werkdagen na het overleg met de lokaal team medewerker. Ook verstuurt de jeugdbeschermer binnen vijf werkdagen het aanmeldformulier naar de zorgaanbieder die uit het overleg met de lokaal team medewerker als voorkeursaanbieder naar voren is gekomen.

Stap 4. De backoffice van de gemeente verstuurt een 301-bericht naar de zorgaanbieder.
De lokaal team medewerker zorgt ervoor, dat binnen vijf werkdagen na ontvangst van de (generieke) bepaling jeugdhulp (en het eenduidige aanmeldformulier) de backoffice een 301-bericht naar de zorgaanbieder verstuurt. Daar waar de benaderde zorgaanbieder tijdige jeugdhulp kan leveren die aansluit bij de meest gewenste zorg uit de bepaling jeugdhulp is dit de meeste gewenste uitkomst en kan de zorg gestart worden. Daar waar het aanbod en de tijdige inzet van jeugdhulp (toch) niet passen, of waar de zorgaanbieder inschat dat geschakeld moet worden met een netwerk van aanbieders, dan wel met het (*vooroverleg van*) Regionaal Expert Team, volgt stap 5. De zorgaanbieder reageert dan binnen vijf werkdagen met een afwijzing op de toewijzing richting de backoffice van de gemeente en een bericht naar de

jeugdbeschermer en schakelt met de jeugdbeschermer over de volgende stap. Het formele bericht van de 'afwijzing, geen tijdige en/of passende hulp' kunnen bieden is helpend bij, dan wel de legitimatie tot vervolgstap.

De termijn voor stap 2 t/m stap 4 is drie weken Dat wil zeggen dat binnen drie weken na stap 1 helder is of de passende tijdig geboden wordt.

Stap 5. De jeugdbeschermer en zorgaanbieder schakelen het netwerk van zorgaanbieders in of het (vooroverleg van het) Regionaal Expert Team.
Mocht de zorgaanbieder geen passende en/of tijdige jeugdhulp in kunnen zetten, of mocht de zorgaanbieder de casus regionaal of met andere aanbieders willen bespreken, schakelen de jeugdbeschermer en zorgaanbieder met een netwerk van zorgaanbieders of een (vooroverleg van) een RET. De zorgaanbieder wordt in deze stap "mede-eigenaar" van het vinden van jeugdhulp. De jeugdbeschermer blijft te allen tijde verantwoordelijk. De jeugdbeschermer informeert de lokaal team medewerker over de vervolgstappen.

A. Netwerk van zorgaanbieders
De jeugdbeschermer (of in overleg; zorgaanbieder) legt de zorgvraag neer bij een netwerk van zorgaanbieders. Zij kijken samen wie de zorg kan leveren. Het netwerk maakt zich gezamenlijk verantwoordelijk voor het leveren van de zorg. Dat betekent dat de jeugdbeschermer mag verwachten dat de zorgaanbieder die het 301 bericht ontvangen heeft (stap 4), bij het niet kunnen leveren van de gevraagde jeugdhulp de vraag neerlegt bij het netwerk, waar de aanbieder uiteraard ook zelf onderdeel vanuit maakt. Zodra tijdige en passende jeugdhulp is gevonden bij een zorgaanbieder, stuurt deze het aanmeldformulier naar de zorgaanbieder die de zorg gaat leveren. Ook zorgt de lokaal team medewerker ervoor dat de backoffice van de gemeente binnen vijf werkdagen de toewijzing (301 bericht) verstuurt aan de zorgaanbieder.

B. Regionaal Expert Team
De jeugdbeschermer en de zorgaanbieder gaan naar hun Regionaal Expert Team waar de gemeente en verschillende zorgaanbieders mee kunnen denken hoe de tijdige en passende hulp te kunnen leveren. Het Regionaal Expertteam bespreekt de casus binnen twee weken. Het RET heeft een inspanningsverplichting en probeert met de jeugdbeschermer te komen tot een maatwerkoplossing. Wanneer dit door de wachttijden, visieverschil tussen professionals óf het mogelijk te laat inschakelen van het RET niet lukt, dan wordt één zorgaanbieder van het RET gevraagd de jeugdbeschermer te ondersteunen om een doorbraak in de impasse te bewerkstelligen. Het RET kan aanvullende expertise (of procesregie) toevoegen via het Boven regionale expertisenetwerk Gelderland (BOEG). Als de bespreking van de casus binnen het Regionaal Expert Team niet heeft geleid tot (zicht op) passende hulp, volgt, stap 6.

Stap 6. De teamleider schaalt op naar de regionale contactpersoon binnen de jeugdhulpregio
De jeugdbeschermer informeert zijn teamleider van de Gecertificeerde Instelling. Deze legt direct contact met de regionale contactpersoon binnen de jeugdhulpregio om dit te melden. Gezamenlijk bespreken zij de reden van het (na het nemen van bovenstaande vijf stappen) niet hebben kunnen vinden van tijdige en passende hulp (wachttijden, visieverschil, het mogelijk te laat inschakelen RET). Het gesprek heeft als doel om na de analyse te komen tot de juiste stap om te komen tot de daadwerkelijke inzet van de noodzakelijke hulp. De teamleider van de GI, maar ook de regionale contactpersoon kan besluiten om hiertoe bestuurlijk te escaleren. Dit gesprek en zo nodig de bestuurlijke escalatie moeten binnen een week plaats vinden Uitgaande van de hoge uitzonderlijkheid dat bestuurlijke escalatie nodig zal zijn.

De 315 Aanmeldroute jeugdhulp – De Zorgaanbieder route

Stap 1. De jeugdbeschermer zoekt afstemming met lokaal team medewerker en zorgaanbieder over de gewenste inzet van jeugdhulp
De jeugdbeschermer stemt af met zowel de lokaal team medewerker als een zorgaanbieder over de in te zetten jeugdhulp. Van belang is dat de jeugdbeschermer met zowel de inbreng van de lokaal team medewerker als de zorgaanbieder komt tot een evenwichtig besluit over de meest gewenste vorm van jeugdhulp. Op basis van afstemming met beiden wordt de meest gewenste vorm van hulp "bepaald". De volgordelijkheid is hierin niet vast bepaald. Het is aan de jeugdbeschermer om te beslissen met wie hij als eerst contact zoekt. Uitgegaan wordt van gecontracteerd zorgaanbod. Alleen bij uitzondering kan na overleg met de door de gemeente aangewezen functionaris, niet gecontracteerde zorg overwogen en ingezet worden. Het overleg met de zorgaanbieder en de lokaal team medewerker vindt binnen vijf werkdagen plaats.

Het advies is om te beginnen bij de lokaal team medewerker. Het betrekken van de lokaal team medewerker bij de vaststelling van de bepaling jeugdhulp is gericht op de toegevoegde waarde die en lokaal team medewerker levert, en niet vanuit een procedurele verplichting. De toegevoegde waarde van een lokaal team medewerker is de kennis die hij heeft over het gezin, het kind, het gecontracteerde zorgaanbod, de beschikbaarheid van het zorgaanbod, en de verwijsroutes geldend in de betreffende gemeente. Zo kan de lokaal team medewerker de jeugdbeschermer adviseren contact te leggen met een individuele zorgaanbieder die past bij de zorgvraag, maar mogelijk ook doorverwijzen naar een netwerk van zorgaanbieders. Dit maakt het voor een jeugdbeschermer gemakkelijker om gericht zorgaanbieders te benaderen, en voorkomt dat een jeugdbeschermer veel zorgaanbieders moet bellen (of niet weet waar te beginnen). Daarnaast is het van toegevoegde waarde dat een lokaal team medewerker bij de casus betrokken wordt, ook gezien de rol van de lokaal team medewerker op het moment dat de jeugdhulp of een jeugdbeschermingsmaatregel eindigt en actieve betrokkenheid van het lokaal team wenselijk is.

Randvoorwaarden:
De lokaal team medewerker heeft kennis:

1. Van, of laat zich bijpraten over de actuele ontwikkelingen binnen het gezin, om de waarde van de beoogde inzet van hulp te kunnen meewegen.
2. Van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, voorzieningen (inclusief regionale routes voor complexe hulpvragen, RET etc.) om mee te kunnen wegen welk aanbod passend zou kunnen zijn, dan wel alternatieven aan te dragen.
3. Over actuele beschikbaarheid van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, om mee te wegen of de passende hulp ook tijdig kan worden ingezet.

Stap 2. De jeugdbeschermer stelt bepaling jeugdhulp vast en vult éénduidig aanmeldformulier in op basis van afstemming met zowel lokaal team medewerker als zorgaanbieder.
Naar aanleiding van de afstemming met zowel de lokaal team medewerker als de zorgaanbieder stelt de jeugdbeschermer de bepaling jeugdhulp vast. In de bepaling jeugdhulp worden de duur, passende zorgvorm, omvang per periode en de evaluatiemomenten vastgelegd. Hetgeen in de bepaling jeugdhulp wordt vastgelegd is in overeenstemming met de regionale inkoopafspraken die van toepassing zijn. Op basis van de bepaling vult de jeugdbeschermer het aanmeldformulier in.

Stap 3. De jeugdbeschermer verstuurt bepaling jeugdhulp en aanmeldformulier naar zorgaanbieder
De jeugdbeschermer stuurt de bepaling jeugdhulp en het aanmeldformulier binnen vijf werkdagen na het overleg met de lokaal team medewerker en zorgaanbieder, naar de zorgaanbieder. Daarnaast worden de bepaling jeugdhulp en het aanmeldformulier tegelijkertijd naar de lokaal team medewerker gestuurd. Daar waar de benaderde zorgaanbieder inderdaad tijdige hulp kan leveren die aansluit bij de meest gewenste hulp vanuit de bepaling jeugdhulp is dit de meest gewenste uitkomst en volgt stap 4. Daar waar het aanbod

en tijdige inzet van hulp (toch) niet passen, of waar de zorgaanbieder inschat dat het nodig is om te schakelen met een netwerk van aanbieders, dan wel het *(vooroverleg van het)* RET, volgt stap 5.

De termijn voor stap 2 en 3 is twee weken. Dat wil zeggen dat binnen twee weken na stap 1 helder is of de passende hulp tijdig geboden kan worden.

Stap 4. De zorgaanbieder verstuurt 315-bericht naar de backoffice van de gemeente.
De zorgaanbieder verstuurt binnen vijf werkdagen een 315-bericht naar de backoffice van de verantwoordelijke gemeente en neemt de jeugdbeschermer mee in de communicatie. De specifieke IJW-codering in het 315-bericht is een verantwoording vanuit de zorgaanbieder. Wanneer de zorgaanbieder het 315-bericht indient zal er te allen tijde de juiste vorm van hulp worden aangevraagd. De zorgaanbieder is ten slotte de expert op het gebied van de te bieden jeugdhulp. Als het 315-bericht juist is verstuurd, en de informatie correct is, verstuurt de backoffice binnen vijf werkdagen een 301-bericht naar de zorgaanbieder.

Stap 5. De jeugdbeschermer en zorgaanbieder schakelen het netwerk van zorgaanbieders in of het (vooroverleg van het) Regionaal Expert Team.
Mocht de zorgaanbieder geen passende en/of tijdige jeugdhulp in kunnen zetten, of mocht de zorgaanbieder de casus regionaal of met andere aanbieders willen bespreken, schakelen de jeugdbeschermer en zorgaanbieder met een netwerk van zorgaanbieders of een *(vooroverleg van een)* RET. De zorgaanbieder wordt in deze stap “mede-eigenaar” van het vinden van jeugdhulp. De jeugdbeschermer blijft te allen tijde verantwoordelijk. De jeugdbeschermer informeert de lokaal team medewerker over de vervolgstappen.

A. Netwerk van zorgaanbieders
De jeugdbeschermer (of in overleg; zorgaanbieder) legt zorgvraag neer bij een netwerk van zorgaanbieders. Zij kijken samen wie de zorg kan leveren. Het netwerk maakt zich gezamenlijk verantwoordelijk voor het leveren van de zorg. Dat betekent dat de jeugdbeschermer die bij *stap 3 Jeugdbeschermer verstuurt bepaling jeugdhulp en aanmeldformulier naar zorgaanbieder* mag verwachten dat de zorgaanbieder bij het niet kunnen leveren van de gevraagde jeugdhulp de vraag neerlegt bij het netwerk, waar de aanbieder uiteraard ook zelf onderdeel vanuit maakt. De zorgaanbieder waar de jeugdbeschermer zich als eerste tot richt, met zijn vraag voor jeugdhulp, wordt daarmee “mede-eigenaar” van het vinden van de jeugdhulp. De Jeugdbeschermer blijft te allen tijde verantwoordelijk. Zodra tijdige en passende jeugdhulp is gevonden bij een zorgaanbieder stuurt de zorgaanbieder de bepaling jeugdhulp en het aanmeldformulier door aan de zorgaanbieder die de jeugdhulp gaat leveren. De zorgaanbieder die de jeugdhulp gaat leveren stuurt vervolgens binnen vijf werkdagen na ontvangst van de bepaling jeugdhulp een 315-bericht aan de backoffice van de verantwoordelijke gemeente. De backoffice stuurt vervolgens binnen vijf werkdagen de toewijzing met een 301-bericht.

B. Regionaal Expert Team
De jeugdbeschermer en de zorgaanbieder gaan naar hun Regionaal Expert Team waar de gemeente en verschillende zorgaanbieders mee kunnen denken hoe de tijdige en passende hulp te kunnen leveren. Het Regionaal Expertteam bespreekt de casus binnen twee weken. Het RET heeft een inspanningsverplichting en probeert met de jeugdbeschermer te komen tot een maatwerkoplossing. Wanneer dit door de wachttijden, visieverschil tussen professionals óf het mogelijk te laat inschakelen van het RET niet lukt, dan wordt één zorgaanbieder van het RET gevraagd de jeugdbeschermer te ondersteunen om een doorbraak in de impasse te bewerkstelligen. Het RET kan aanvullende expertise (of procesregie) toevoegen via het Bovenregionale expertisenetwerk Gelderland (BOEG). Als de bespreking van de casus binnen het Regionaal Expert Team niet heeft geleid tot (zicht op) passende hulp, volgt, stap 6.

Stap 6. De teamleider schaalt op naar de regionale contactpersoon binnen de jeugdhulpregio.
De jeugdbeschermer informeert zijn teamleider van de Gecertificeerde Instelling. Deze legt direct contact

met de regionale contactpersoon binnen de jeugdhulpregio om dit te melden. Gezamenlijk bespreken zij de reden van het (na het nemen van bovenstaande vijf stappen) niet hebben kunnen vinden van tijdige en passende hulp (wachttijden, visieverschil, het mogelijk te laat inschakelen RET). Het gesprek heeft als doel om na de analyse, te komen tot de juiste stap om te komen tot de daadwerkelijke inzet van de noodzakelijke hulp. De teamleider van de Gecertifieerde Instelling, maar ook de regionale contactpersoon kan besluiten om hiertoe bestuurlijk te escaleren. Dit gesprek en zo nodig de bestuurlijke escalatie moeten binnen een week plaats vinden. Uitgaande van de hoge uitzonderlijkheid dat bestuurlijke escalatie nodig zal zijn.

2. Aan welke voorwaarden moet worden voldaan om beide aanmeldroutes succesvol te laten verlopen?

Zoals geschetst is/wordt de verbinding tussen de jeugdbeschermer en de lokaal team medewerker in beide aanmeldroutes van belang bij de inzet van jeugdhulp. Het is echter in de huidige praktijk nog lang niet altijd een gebaand pad. Immers zijn aanmeldroutes in gemeenten en jeugdhulpregio's divers, zijn jeugdbeschermers daar niet altijd van op de hoogte en weten lokaal team medewerkers niet altijd wat van hen gevraagd wordt in het contact met de jeugdbeschermer.

Opgemerkt wordt dat de ervaringen vanuit jeugdbeschermers dat de werkwijze "Actieve regie" door het lokaal team (ook) tijdens de jeugdbeschermingsmaatregel in de regio Food Valley positief zijn. Partnerschap wordt hierin door jeugdbeschermers en lokaal team medewerkers als vanzelfsprekend ervaren.

Het is van belang om helder te zijn over de voorwaarden die nodig zijn om succesvol te kunnen samenwerken. Immers moet het gesprek tussen de jeugdbeschermer en de lokaal team medewerker over de hulpvraag van het gezin en de voorgenomen bepaling jeugdhulp van waarde zijn. Dat kan wanneer voldaan wordt aan volgende voorwaarden. De lokaal team medewerker heeft kennis:

1. Van- of laat zich bijpraten over de actuele ontwikkelingen binnen het gezin om de waarde van de beoogde inzet te kunnen meewegen.
2. Van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, voorzieningen (inclusief regionale routes voor complexe hulpvragen) om mee te kunnen wegen welk aanbod passend zou kunnen zijn, dan wel alternatieven aan te dragen.
3. Over actuele beschikbaarheid van het gecontracteerde regionale zorgaanbod, om mee te wegen of de passende hulp ook tijdig kan worden ingezet.

Voor randvoorwaarde 2 geldt dat elke gemeente inzicht dient te hebben in het gecontracteerde lokale, regionale, bovenregionale én landelijke zorgaanbod. Dit betreft zowel de individuele voorzieningen als ook de algemene voorzieningen (zonder beschikking) binnen de gemeente. Door alle zorgvormen inzichtelijk te hebben is het mogelijk om gezamenlijk met de Jeugdbeschermer te zoeken naar de meest passende vorm van jeugdhulp en eventuele ondersteuning voor het gezin.

In het verlengde van randvoorwaarde 2, bevindt zich randvoorwaarde 3. Hier wordt vervolgens de slag gemaakt naar het daadwerkelijk inzetten van de meest passende vorm van jeugdhulp en eventuele ondersteuning voor het gezin. Dit voorkomt dat jeugdbeschermers veel tijd moeten besteden aan het zoeken naar waar de passende hulp ook tijdig beschikbaar is.

Voor gemeenten is het van belang om aan de slag te gaan met het realiseren van deze concrete randvoorwaarden. Vanuit de GVJB zien we hier een drietal mogelijkheden voor

a. De gemeenten ondersteunen dit door een trainingsprogramma aan de lokaal team medewerkers
b. De gemeenten delegeren een deel van deze taken naar een regionale “zorgbemiddelaar”
c. De gemeenten schaffen beschikbaarheid informatiesoftware aan.

Voor mogelijkheid a. wordt aangesloten bij al aanwezige randvoorwaarden in de gemeenten. De lokaal team medewerkers dienen nog ondersteund te worden in de nieuwe werkwijze. Mogelijkheid b. zorgt bij gemeenten voor een centrale persoon, waar alle informatie over gecontracteerde én beschikbare zorgaanbod samenkomt. Deze zorgbemiddelaar dient goed bereikbaar en beschikbaar te zijn voor de lokaal team medewerkers en de Jeugdbeschermer. Veelal kan afstemming over enkele dagen uitgesmeerd worden (voorstel maximaal 3 werkdagen), waarbij er in het geval van spoed direct geschakeld dient te kunnen worden. Een laatste mogelijkheid is het automatiseren van de kennis over het gecontracteerde én beschikbare zorgaanbod. Hiervoor is al binnen de werkgroep Monitoring een presentatie ontvangen van de aanbieder ‘Beschikbaarheidswijzer’. Deze organisatie is de enige speler die hier momenteel een softwareoplossing voor biedt. Deze oplossing wordt landelijk door steeds meer Jeugdhulpregio’s gebruikt. Deze oplossing zou betekenen de plicht opnemen in de overeenkomsten met Jeugdhulpaanbieders dat zij het beschikbare zorgaanbod frequent bijwerken.

In de werkgroep Contracten is besproken dat jeugdhulpregio’s de tijd krijgen om te bepalen op welke wijze jeugdhulpregio’s ervoor gaan zorgen dat aan gestelde voorwaarden kan worden voldaan.

3.Eén bepaling jeugdhulp

De wens om tot één bepaling jeugdhulp te komen, generiek en losgekoppeld van de duur van de juridische beschikking is op hoofdlijnen uitgewerkt. Met behulp van de juristen van de betrokken Gecertificeerde Instellingen wordt gezocht naar de juiste formuleringen die deze loskoppeling ondersteunen. Ook wordt uitgezocht in overleg met de zorgaanbieders en specialisten in het gemeentelijke IJW-berichtenverkeer naar een werkwijze die een administratieve lastenverlichting geeft en de werking van het declaratieberichtenverkeer niet aantast. Dit wordt gebaseerd op de in de werkgroep Monitoring uitgewerkte tussentaal (groepering van productcodes jeugdhulp over de regio’s heen)

Voorwaarden bij succesvolle werking van één bepaling jeugdhulp

Voor de Jeugdbeschermers betekent de nieuwe werkwijze een aanpassing in het opstellen van een generieke bepaling jeugdhulp. Omdat we naar alle waarschijnlijkheid sprake zal zijn van twee aanmeldroutes, zal er voor de jeugdbeschermer ook verschil zijn in de werkwijze als het gaat over de bepaling jeugdhulp, echter het blijft één bepaling jeugdhulp in een nieuwe vorm.

In een 301 aanmeldroute, wordt er altijd met de lokaal team medewerker afgestemd over het opstellen van de bepaling. Door afspraken te maken over periodes van evaluatie blijft de lokaal team medewerker samen met de Jeugdbeschermer betrokken bij het gezin en kan er gezamenlijk gekeken worden naar de meest passende inzet van Jeugdhulp. De Jeugdbeschermer schrijft de generieke bepaling en de lokaal team medewerker zal in overleg met IJW-backoffice collega’s de codering bepalen in het 301 bericht.

In een 315 aanmeldroute vindt de afstemming met de gemeente wat later in het proces plaats. Jeugdbeschermers sturen na overleg met de zorgaanbieders de bepaling jeugdhulp naar de zorgaanbieder. De zorgaanbieder verzoekt vervolgens de gemeente om de afgifte van de toewijzing. De zorgaanbieder moet over de juiste informatie beschikken om de goede productcode te kunnen gebruiken, aangeven in het verzoek om de afgifte van de toewijzing beschikking.

Van de Gecertificeerde Instellingen wordt gevraagd:

De Gecertificeerde Instellingen zullen alle Jeugdbeschermers trainen in de nieuwe werkwijze rond het vereenvoudigd aanmeldproces jeugdhulp. Ook worden Jeugdbeschermers voorzien van een nieuw format ten behoeve van het opstellen van een bepaling. Hier komen de verplichte processtappen ook in terug. Dit format zal ook worden afgestemd met zorgpaanbieders, dit om zo ook de 315-route goed te faciliteren.

Dit vraagt om een verlengde investering van de werkgroep en een projectleider vanaf september 2021.

4.Eén Gelders aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp

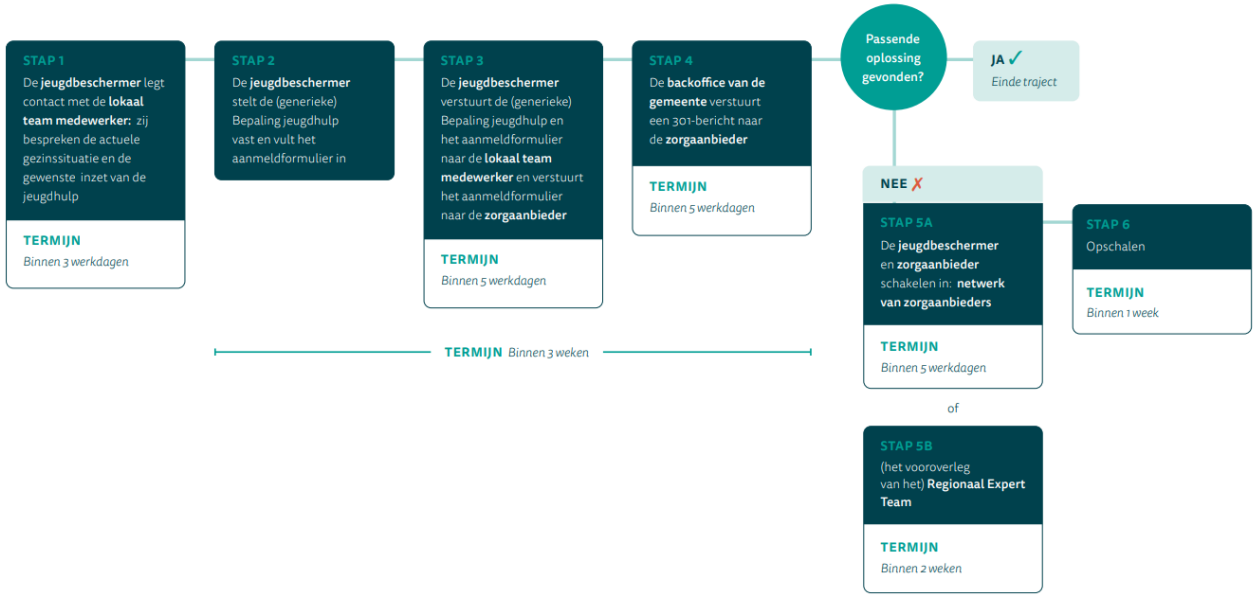
Met zeven grote aanbieders van jeugdhulp wordt gewerkt aan één aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp. De bereidheid van de aanbieders; Karakter, Driestroom, de Lichtenvoorde, Pluryn, 'sHeerenloo, Entrealindenhout en Pactum is groot om de administratieve last voor jeugdbeschermers en (andere verwijzers) te verkleinen en te komen tot één aanmeldformulier. De zorgaanbieders spelen allen een actieve rol binnen de verschillende Regionale Expert Teams in Gelderland. Op dit moment wordt met de zorgaanbieders verkend of het aanmeldformulier zoals dat wordt gebruikt voor het RET, dan wel Overleg Passende Hulp in het Rijk van Nijmegen, zou kunnen dienen als basis voor het éénduidige Gelderse aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp. Zorgaanbieders participeren al langer binnen dit RET. Zorgaanbieders bepalen daar aan tafel bij het RET op basis van het door de verwijzer ingevulde aanmeldformulier of zij *denken* een hulpaanbod te kunnen bieden op de geformuleerde vraag/ het geschetste perspectief. Daar zijn goede ervaringen mee. Het zal betekenen dat een Jeugdbeschermer (of verwijzer, zijnde Lokaal Team) in de nabije toekomst voor een vraag om jeugdhulp nog maar één aanmeldformulier hoeft in te dienen. Dit kan dan zowel voor een individuele aanbieder, als voor de aanmelding van een Regionaal Expert Team, dan wel voor in ontwikkeling zijnde samenwerkingsnetwerken van gecombineerde zorgaanbieders. De verwachting is dat we vanuit de GVJB het commitment krijgen met de zorgaanbieders op de richting, maar dat dit nog nadere uitwerking en afspraken met zorgaanbieders omtrent implementatie zal vragen. Ook met de projectleider van het Bovenregionaal Experticecentrum Gelderland (BOEG) en daarmee ook met de zeven voorzitters van de Regionale Expert Teams zal hier nog nadere afstemming over plaats moeten vinden. Het vergt eveneens ondersteuning van de contracterende jeugdhulpregio's, gezien het belang de vele aanbieders van zorg te verbinden aan één Gelders aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp.

D*it vraagt om een verlengde investering van de werkgroep en een projectleider vanaf september 2021*

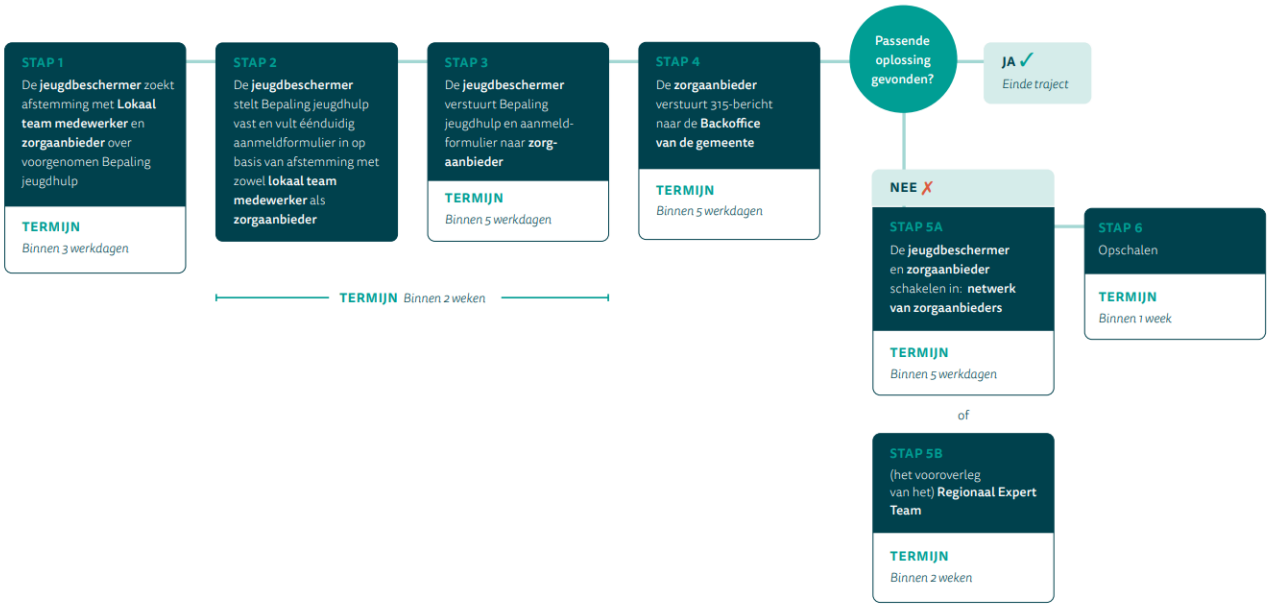
Vergelijkingstabel 301 route/ 315 route

	301 route	**315 route**	***Verschil***
1.	De jeugdbeschermer legt contact met lokaal team medewerker over voorgenomen Bepaling jeugdhulp. Opties worden besproken.	De jeugdbeschermer legt contact met lokaal team medewerker en zorgaanbieder over de voorgenomen Bepaling jeugdhulp.	*In de 315-route wordt naast de lokaal team medewerker ook de expertise van een zorgaanbieder gebruikt in het bepalen van de meest gewenste vorm van jeugdhulp.*
2.	Na overleg met de lokaal team medewerker stelt de jeugdbeschermer de Bepaling jeugdhulp vast. Deze is gebaseerd op de meest gewenste vorm van jeugdhulp.	De jeugdbeschermer stelt, na afstemming met zowel lokaal team medewerker als zorgaanbieder de Bepaling jeugdhulp vast.	*In de 315-route wordt de zorgaanbieder betrokken bij de totstandkoming van de Bepaling jeugdhulp,*
3.	De jeugdbeschermer verstuurt de Bepaling jeugdhulp en het aanmeldformulier binnen vijf werkdagen naar de lokaal team medewerker en verstuurt tevens het aanmeldformulier naar de zorgaanbieder welke als voorkeur uit stap 1 is gekomen.	Jeugdbeschermer verstuurt Bepaling jeugdhulp binnen vijf werkdagen aan zorgaanbieder. Bij match tussen vraag en aanbod van jeugdhulp > stap 4. In geval verdere stappen nodig zijn > stap 5.	*In de 301-route benadert de jeugdbeschermer de zorgaanbieder op het moment dat de Bepaling jeugdhulp al is vastgesteld. In de 315-route wordt de zorgaanbieder al eerder, namelijk bij de totstandkoming van de Bepaling jeugdhulp, betrokken. De Bepaling jeugdhulp wordt in de derde stap dus gelijk naar de zorgaanbieder gestuurd in de 315-route.*
4.	De lokaal team medewerker zorgt ervoor dat de Backoffice binnen vijf werkdagen een 301-bericht verstuurt naar de zorgaanbieder. Bij match tussen vraag en aanbod van jeugdhulp neemt de zorgaanbieder de jeugdige in zorg. Als er geen match reageert de zorgaanbieder binnen vijf werkdagen met een afwijzing en volgt stap 5.	Zorgaanbieder verstuurt binnen vijf werkdagen een 315-bericht aan de Backoffice van de verantwoordelijke gemeente. De Backoffice verstuurt, als de aanvraag correct is, binnen vijf werkdagen een 301-toewijzing.	*In de 315-route is de inhoud van het bericht de zorg die toegewezen zal worden. Daarmee ligt de verantwoordelijkheid voor het bepalen van de productcodes bij de zorgaanbieder. In de 301-route bepaalt de gemeente (op basis van de afstemming met de Jeugdbeschermer) de toe te wijzen hulp en bijbehorende productcodes.*
5.	Jeugdbeschermer (of in overleg: zorgaanbieder) schakelt met: 1. Netwerk van zorgaanbieders om tot een oplossing te komen. En/of; 2. het (vooroverleg van) RET.	Jeugdbeschermer (of in overleg: zorgaanbieder) schakelt met: 1. Netwerk van zorgaanbieders om tot een oplossing te komen. En/of; 2. het (vooroverleg van) RET.	*In beide routes gelijk.*
6.	Escalatie.	Escalatie.	*In beide routes gelijk.*

De 301 aanmeldroute jeugdhulp: De Lokale Toegang route

De 315 aanmeldroute jeugdhulp: De Zorgaanbieder route

Bouwsteen 6: Een escalatiemodel bij stagnerende samenwerking in het vrijwillig en gedwongen kader

Aanleiding

Bij (signalen van) huiselijk geweld of kindermishandeling in een gezin of huishouden zijn vrijwel altijd professionals van verschillende organisaties[11] betrokken. Het is professionals toevertrouwd een oplossing te vinden, wanneer zij vanuit verschillende opdrachten en betrokkenheid het niet meteen eens zijn over de volgende stap die gezet moet worden. Dat is daarmee ook het algemeen geldende uitgangspunt; professionals treden met elkaar in overleg wanneer samenwerking stagneert of dreigt te stagneren. Het escalatiemodel is bedoeld voor die situaties waarin het de professionals niet lukt om overeenstemming te vinden en de samenwerking dreigt te stagneren. Op dit moment wordt op veel verschillende wijzen geëscaleerd, vandaar de vraag om een eenvoudige en helder escalatiemodel

Doel van het escalatiemodel

Het is voor uitvoerend professionals, leidinggevenden van organisaties en gemeenten helder welke escalatiestappen er gezet moeten worden wanneer samenwerking stagneert en daarmee ook de voortgang in de casus.

Wanneer wordt het escalatiemodel gebruikt:

Situatie 1: Professionele dilemma's; verschil van visie op de ontwikkelingen in de casus

Professionals komen in een casus niet verder doordat ze verschillend kijken naar de ontwikkelingen in de casus. Ze hebben bijvoorbeeld een verschil van inzicht in welke vervolgstap gezet moet worden om de veiligheid te herstellen. Een voorbeeld hiervan is:

- Bij gescheiden ouders verloopt contact tussen minderjarige zoon en moeder met verslavingsproblematiek wisselend, soms goed, soms zorgelijk. Professionals kijken verschillend naar de inzet van begeleid contact (vrijwillig)

Situatie 2: De samenwerking verloopt niet volgens gemaakte samenwerkingsafspraken.

Wanneer er geen samenwerkingsafspraken zijn, geldt dat de samenwerking tussen professionals niet verloopt, zoals verwacht zou mogen worden op basis van de algemeen geldende afspraken.

Voorbeeld hiervan is:

- Door wachtlijst bij Veilig Thuis, Lokaal Team, Gecertificeerde Instelling kan noodzakelijke inzet niet tijdig geleverd worden.

[11] Organisaties; zijn onder andere Lokale Teams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en aanbieders van zorg.

Situatie 3: Het handelen van de uitvoerend professional is nalatend, zorgwekkend

Wanneer het handelen van de professional niet is, zoals verwacht mag worden volgens het kwaliteitskader (SKJ), of algemeen geldende normen en daarmee in het geding zijn.

Voorbeeld hiervan is:

- Professional constateert bij collega-professional van collega organisatie een aantal keer een overmatig emotionele reactie naar het gezin. Bij het navragen en aanspreken op deze reactie is, reageert de professional geagiteerd. De professional is niet gehoord in haar zorgen.

Wie is aan zet	Wat is opdracht
1. gedragwetenschappers	Inhoudelijk verschil van inzicht overbruggen,
2. leidinggevenden	Oplossing vinden voor oorzaak van samenwerkingsprobleem
3. bestuurders	Oplossing vinden wanneer staand beleid tekortschiet

STAP 1

Wanneer zijn gedragswetenschappers aan zet in het escalatiemodel?

Gedragswetenschappers kunnen alleen worden ingezet bij situatie 1: Professionele dilemma's' verschil van visie op de ontwikkelingen in de casus. Zij worden ingezet om hun inhoudelijke en procesmatige kennis.

Wie zet deze stap?

De professional schakelt zijn gedragswetenschapper in en vraagt zijn collega- professional van collega-organisatie hetzelfde te doen. De collega-professionals erkennen dat zij het inhoudelijke verschil van inzicht niet met elkaar kunnen overbruggen en dit wel noodzakelijk is.

De professional, organiseren een overleg met hun gedragswetenschappers erbij. De gedragswetenschappers hebben een ondersteunende rol in de verfijning, dan wel verheldering van de inhoudelijke en procesmatige dilemma's. Wanneer het inhoudelijk verschil van inzicht is overbrugd, is de escalatie geslaagd en kunnen professionals verder.

STAP 2

Wanneer zijn leidinggevenden aan zet in het escalatiemodel?

Leidinggevenden worden ingezet

1. Wanneer de inzet van gedragswetenschappers bij situatie 1: Professionele dilemma's verschil van visie op de ontwikkelingen in de casus, niet heeft geleid tot overbrugging van het visieverschil.
2. Bij situatie 2: de samenwerking verloopt niet volgens gemaakte samenwerkingsafspraken
3. Bij situatie 3: het handelen van de professional is nalatend, zorgwekkend.

Leidinggevenden worden ingezet om hun beslissingsbevoegdheid om in zorgwekkende casuïstiek en samenwerkingssituaties een doorbraak te creëren – forceren. Leidinggevenden (managers, directeuren) zetten maximaal in om tot een oplossing te komen en voorkomen daarmee dat geëscaleerd moet worden naar het bestuurlijk niveau. Het mandaat ligt bij de managers en directeuren, evenals de verantwoordelijkheid om in samenspraak tot een oplossing te komen. De stagnatie moet dan zijn opgeheven.

Wie zet deze stap

Uitvoerend professionals en gedragswetenschappers kunnen deze stap zetten.

STAP 3

Wanneer zijn bestuurders aan zet in het escalatiemodel?

Bestuurders van organisaties en wethouders van gemeenten worden bij hoge uitzonderingen uitzonderlijke situaties ingezet wanneer staand beleid te kort schiet, niet blijkt te volstaan. Dit kan ook wanneer 1 en stap 2 onvoldoende resultaat hebben opgeleverd.

Bij de uitvoering van deze stap moet ook de ambtelijke laag betrokken worden. Ook kunnen in de jeugdhulpregio regionale adviseurs, voorzitters een mogelijk bemiddelende rol vervullen.

Wie zet deze stap

Managers en directeuren kunnen deze stap zetten.

Tenslotte:

Wat te doen als jeugdbeschermer geen contact vindt met de lokaal team bij zoektocht naar jeugdhulp?

Dit escalatiemodel is niet bedoeld voor deze situaties. Het is essentieel dat de jeugdbeschermer contact legt met de lokaal team medewerker bij het vinden van jeugdhulp. Daarvoor moeten de stappen gevolgd worden die zijn beschreven in de aanmeldroutes jeugdhulp (bouwsteen 5)

Wat is de positie van het gezin, de volwassene?

Gezinnen worden geïnformeerd wanneer er in het kader van de escalatiestappen, overleg is tussen professionals en ondersteuning van betrokken functionarissen door hen wordt ingeroepen. Het maken van een professionele afweging mag plaats vinden zonder het gezin. Uitgangspunt is; een professional neemt het gezin vooraf mee, dan wel moet het achteraf goed uit kunnen leggen.

Hoe wordt geleerd van geëscaleerde casuïstiek?

Overleggen die gevoerd worden tijdens het escalatieproces worden bij voorkeur vastgelegd en voorgelegd ter goedkeuring aan de gesprekspartners. Het verslag is dan ondersteunend aan het periodiek evalueren en vervolgens gezamenlijk leren van deze casuïstiek

Bouwsteen 7: Regionaal Expertise Team in elke regio

De opdracht voor deze bouwsteen is elders belegd.

Bouwsteen 8: Gezamenlijk werven van personeel

Deze bouwsteen wordt ontwikkeld in de implementatiefase

Resultaatafspraken

Versie: 10-06-2021

We concretiseren de ontwikkelopgave

Op hoofdlijnen doen we de volgende voorstellen om tot elkaar te komen:

1. Alle GI dienstverlening wordt in 2022 gebaseerd op het vastgestelde uurtarief. Dit is inclusief de Bijzondere Bijkomende Kosten (BBK).
   Reis -zak en kleedgeld vergoeding maken geen deel uit van het tarief van een GI (maar van een jeugdhulp aanbieder tarief).
2. De GI's gebruiken in hun caseload normering de normen uit de 2014 Delta methodiek
3. De woonplaatsbeginsel afspraken inzake verhuizing worden door gemeenten nageleefd. We voorkomen administratieve werkzaamheden door naleven van bestaande én nieuw te maken afspraken.
4. De afspraken behorende bij de bouwstenen "samenwerken in de praktijk" met bijhorende randvoorwaarden én kosten worden G7 breed omarmd en met tempo opgepakt voor een vliegende start per 2022 en voorzien van harde Resultaatafspraken.
5. Alle betrokken Jeugdhulpregio's starten een Toekomsttuin en betrekken actief de GI's en andere veiligheidspartners, waarbij we per Toekomsttuin de bekostiging aan de hand van het Plan van Aanpak zullen bepalen. Dit kan per Toekomsttuin verschillen.
6. We gaan sturen op het dalen van de kosten voor de ingezette Jeugdhulp door GI's

Door maatregelen 4, 5 en 6 verwachten er we hiermee actief de hoeveelheid maatregelen te verminderen/beperken.

Afspraak = afspraak

De hieronder opgesomde Resultaatafspraken zijn vertalingen van de ontwikkelopgave en worden opgenomen als resultaatverplichtingen in de overeenkomst. Bij het niet behalen van de resultaten wordt de partij die in gebreke is gebleven aansprakelijk gesteld.

1. Welke resultaatafspraken zijn nodig om beeld en grip te krijgen op deze afspraken?

Er is veel gesproken in de werkgroep over de normen vanuit het Berenschot rapport. Deze normen lijken een startpunt, maar voldoen niet aan de ambities zoals die horen bij de Gelderse Verbeteragenda. We willen gaan ontwikkelen met elkaar en hiervoor nemen we als uitgangspunt de typering zoals door Berenschot voorgesteld voor indirecte personele kosten en als ook overhead. We stellen de volgende Resultaatafspraken voor om op te resultaatafspraken te maken. Dit vergt inspanning van zowel GI als gemeente. We gaan samen voor een beter functionerende keten mét lagere kosten. De resultaatafspraken worden over na 2 jaar geëvalueerd en waar nodig herijkt.

De huidige resultaatafspraken zijn een fundament waar we komende jaren als partners verder mee gaan en met elkaar gaan doorontwikkelen.

1. **Meer tijd en ruimte voor de Jeugdbeschermer**
   Om de werkdruk van de jeugdbeschermers te verlagen, daarmee samenhangend het werkplezier te verhogen gaan we toewerken naar een lagere caseload. Feitelijk is caseload de norm voor productieve uren gedeeld door de normuren per maatregelen. Daarnaast is er sprake van ingeschat 18% tijd die een jeugdzorgmedewerker gemiddeld kwijt is om plaatsing voor jeugdhulp in te regelen. Dit is vastgesteld aan de hand van een enquête onder 121 jeugdzorgmedewerkers van de vier GI's. Jaarlijks wordt een daling van 2% nagestreefd, zodat jeugdzorgmedewerkers meer directe cliënturen kunnen inzetten. Deze daling draagt tevens

bij aan een kostenbesparing van de jeugdhulp (zie resultaatafspraak 2).
Dit wordt inzichtelijk gemaakt door eenmaal per jaar een onderzoek, welke door GI en gemeenten gezamenlijk worden ontwikkeld, van voldoende omvang (tenminste 100 respondenten) te doen onder Jeugdbeschermers, waarbij hen wordt gevraagd hoeveel tijd ze kwijt zijn aan het vinden van passende hulp. Daarnaast is het open gesprek noodzakelijk tijdens de contractmanagement gesprekken.

2. **Kosten jeugdhulp**
De kosten voor de ingezette Jeugdhulp door de GI's gaan dalen. Onder andere door ruimte in de caseload te creëren (zie resultaatafspraak 1), kan doelmatiger worden doorverwezen. Jeugdhulp wordt daardoor goedkoper waar het kan, en duurder alleen waar nodig. Dit resulteert in een besparing op de ingezette Jeugdhulp door GI's met 1% per jaar. De GI's hebben hiervoor nodig dat de gemeenten de inkoop van het zorgaanbod adequaat hebben ingericht. Wijkteams dienen voldoende kwaliteit in huis te hebben om ambulante zorg te verlenen en tijdig specialistische hulp in te schakelen wanneer nodig. Partnerschap is essentieel en het terugdringen van de kosten jeugdhulp dient te worden voorbereid middels een plan van aanpak in de tweede helft van 2021 waarin zowel gemeenten als GI's een taak hebben.
De resultaten wordt inzichtelijk gemaakt door te kijken naar de kosten van de ingezette Jeugdhulp aan de hand van een bepaling van de GI. Dit wordt op jaarbasis gemeten. Daarnaast is het open gesprek noodzakelijk tijdens de contractmanagement gesprekken.

3. **Overheadkosten**
Kijkend naar rapport Berenschot is de gemiddelde norm voor overhead 29,1%. De GI's zullen allen sturen naar de normen zoals gelden voor het eerste kwartiel zoals opgenomen door rapport Berenschot, namelijk 28,1%. Daarnaast willen we verdere efficiency behalen op de administratieve samenwerking tussen gemeenten en GI en het verder optimaliseren van de bedrijfsvoering. Door te werken met een Gelderse monitor én berichtenverkeer komen er ten opzichte van 2021 aanvullende werkzaamheden. Dit wordt volledig gecompenseerd, waarbij het cruciaal is dat gemeenten conform het VNG convenant inzake woonplaatsbeginsel werken.
Door de bezuinigingsopgave die GI's krijgen is er een prikkel om fors te sturen op het beheersbaar houden van overhead kosten. Er zal jaarlijks inzichtelijk gemaakt worden hoeveel de overheadkosten dalen.
Dit wordt inzichtelijk gemaakt door jaarlijks door de GI's op eenzelfde manier als voor het Berenschot onderzoek in 2018 kosten gealloceerd en het percentage overhead inzichtelijk te maken.

4. **Verloop**
We gaan het verloop naar beneden brengen (momenteel 20%), hiervoor hanteren we als norm 2,5% per jaar (17,5% in 2022, 15% in 2023). Een genormeerde daling van 2,5% per jaar impliceert een productiviteitsverbetering van 8 uur. GI's zijn op allerlei manieren bezig om personeelsinstrumenten in te zetten en te ontwikkelen om verloopcijfers te verlagen, maar vinden deze uitdaging ook een zaak van partnerschap.
Dit realiseren we onder andere ook door het maken van regionale afspraken over die zaken die een relatie hebben met afname van werkplezier én daarmee van invloed zijn op verloop:
    - Het monitoren én bijsturen van de werkafspraken van eenduidige aanmeldroute (per regio)

- Het monitoren én bijsturen van de werking van RET's en BOEG op regionaal niveau. Is er een verbetering in het leveren van tijdige en passende hulp?
- Het monitoren van de daling in wachttijd bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders ten einde om escalaties en opschaling te voorkomen

Dit wordt inzichtelijk gemaakt door jaarlijks inzichtelijk te maken wat de beginstand is van jeugdbeschermers, de instroom van nieuwe jeugdbeschermers, de uitstroom van jeugdbeschermers en de eindstand is van jeugdbeschermers per jaar. Daarnaast is het open gesprek noodzakelijk tijdens de contractmanagement gesprekken.

5. Instroom nieuwe medewerkers

Daar waar er sprake is van verloop dient er gefocust worden op instroom nieuwe medewerkers. De betrokken regio's zullen actief zorgdragen voor gemeenschappelijk carrière ontwikkeling programma waarin medewerkers van Lokale Teams, Veilig Thuis en GI's actief worden gewezen op elkaar vacatures. Er worden snuffelstages/uitwisselingsprogramma's en terugkeergaranties naar oude werkgevers georganiseerd. Met het huidige tekort aan jeugdbeschermers wordt er nu al actief bij Lokale Teams gewezen op de mogelijkheid van het werken als jeugdbeschermers. GI's committeren zich om jeugdige enthousiaste mensen die dreigen uit te vallen bij de GI, een jaar of twee minder complexe ervaring opdoen bij de gemeentelijke teams.
Deze opgave is reeds opgenomen in de GVJB, maar nog niet geconcretiseerd. Dit wordt als procesafspraak opgenomen in de overeenkomst én gerealiseerd in de periode juli-december 2021. We monitoren deze resultaatafspraak aan de hand van de stijging in sollicitaties op GI vacatures vanuit het lokaal veld en VT. Hierbij hanteren de norm van een stijging van 10% per jaar.
Deze resultaatafspraak is alleen hard te maken door bij alle nieuwe medewerkers volledige registratie van vorige werkgevers te doen. Dit ligt niet voor de hand. We focussen ons op verhoging van de instroom van medewerkers én daarnaast voeren we het open gesprek tijdens de contractmanagement gesprekken.

6. **Toekomsttuinen**

We monitoren de start en doorontwikkeling van de toekomsttuinen. We doen dit door de instroom en uitstroom van de JeugdBeschermingTafels en de Raad voor de Kinderbescherming te monitoren en aan de verlaging van het gebruik van het vragen om Raadsonderzoek (VTO) een prestatie norm te koppelen
Dit wordt inzichtelijk gemaakt door te kijken per 1 januari 2022 of er een Toekomsttuin is opgestart.

7. Instroom wettelijke maatregelen daalt met 5%

Door het optimaliseren van de ondersteuning vanuit samenwerking RvdK, VT en GI's van het Lokale veld, daalt de instroom bij de GI's voor wettelijke maatregelen met 5%. In 2023 daalt de instroom wederom met 5% . Samenwerking en partnerschap zijn essentieel om de toeleiding naar wettelijke maatregelen te laten dalen.
Tijdens de looptijd van de Toekomsttuin wordt er gekeken of er jaarlijks 5% minder verwijzingen komen naar wettelijke maatregelen vanuit de betreffende gemeente waar de Toekomsttuin is opgericht. Daarnaast is het open gesprek noodzakelijk tijdens de contractmanagement gesprekken.

8. **Implementatie bouwstenen**

Regio's committeren zich aan het volledig implementeren van de randvoorwaarden zoals opgenomen in de bouwstenen. Dit betekent één eenduidige aanmeldroute per Jeugdhulpregio per 2022, afspraken over inzicht van de wachtlijsten van de Jeugdhulpaanbieders (bijv. door het werken met zorgbemiddelaar, Beschikbaarheidswijzer of anderszins). Ook zijn de Jeugdbeschermingstafel en de Regionale Expert team Operationeel.

Dit wordt inzichtelijk gemaakt door te kijken per 1 januari 2022 of aan alle bouwstenen voldaan is en bespreken in het bovenregionaal contractmanagement overleg.

9. **Gemiddelde duur van een Verlengde OTS**
   De gemiddelde duur van een Verlengde OTS gaat dalen. We houden rekening met de uitzonderlijke gevallen. We stellen de norm vast op basis van de gegevens van de GI's over 2020 en 2021. We hanteren de norm dat de huidige gemiddelde duur van verlengde OTS jaarlijks daalt met 2%. Dit wordt mogelijk gemaakt door eerder over te dragen naar een lokaal team en het beter inzichtelijk hebben van wachtlijsten bij jeugdhulpaanbieders. Het is belangrijk om deze resultaatafspraak na 3 jaar te herzien.

   Dit doen we door:
   A Gemeenten borgen actieve betrokkenheid van een lokaal team. Er is altijd een lokale teammedewerker beschikbaar is voor afschaling bij voorgenomen einde maatregel. Wachttijd voor de Jeugdbeschermers voor het lokale team is de maximaal overeengekomen 3 dagen.

   B De doorlooptijd van een maatregel is mede gerelateerd aan een tijdige start van de meest gewenste en passende zorg, zoals door de GI – in samenspraak met het lokale team – bepaald. Door Jeugdhulpaanbieders actief wachttijden inzichtelijk te laten maken kan de Jeugdbeschermer, samen met de lokaal team medewerker, sneller de meest gewenste en passende zorg laten starten.

   Dit wordt inzichtelijk gemaakt door te kijken naar een gewogen gemiddelde per GI voor het totaal van alle Gelderse gemeenten.

10. **Beëindiging Voogdij maatregel**
    De GI's sturen waar mogelijk op het eerder beëindigen van een Voogdij maatregel door vanuit de verkregen caseload ruimte actiever in het netwerk op zoek te gaan naar een voogd. Vanaf 2022 streven GI's dat jaarlijks 1% van alle voogdij casussen beëindigd worden om deze reden.

    Dit wordt inzichtelijk gemaakt door te kijken naar afsluiten van voogdij maatregelen waarbij de jeugdige nog geen 18 jaar heeft bereikt. Daarnaast is het open gesprek noodzakelijk tijdens de contractmanagement gesprekken.

11. **Geen woonplaatsbeginsel problemen meer**

    Om de overhead structureel te kunnen laten dalen is het van belang dat gemeenten de afspraken uit het VNG convenant inzake woonplaatsbeginsel eerbiedigen. De uitzoekwerkzaamheden voor de GI's betekenen veel overhead kosten. Het VNG convenant is

leidend en bij problemen wordt dit direct opgepakt. De overhead kosten kunnen dalen als gemeenten ook structureel conform het VNG convenant handelen.

Dit wordt inzichtelijk gemaakt door jaarlijks vanuit de Gecertificeerde Instellingen de aantallen incidenten per gemeente/Jeugdhulp regio te delen. Tijdens het bovenregionale contractmanagement overleg wordt hierop gestuurd.

2. Shared benefits

De genoemde resultaatafspraken geven een inkijk in hoe het tarief in 2023 opnieuw berekend kan worden. Er is meer caseload ruimte, er minder overhead, er is minder instroom en we werken beter samen. We hebben oog voor de bedrijfsvoering aan de zijde van de GI's; door te snijden in aantallen maatregelen heeft dit ook weerslag op de organisatie. De insteek van de resultaatafspraken is om te komen tot hogere kwaliteit en dalende kosten in de keten..

De genoemde Resultaatafspraken gaan we op sturen. Dat betekent dat de genoemde Resultaatafspraken harde eisen zijn en terugkomen in de Gelderse contractmanagement gesprekken. De Resultaatafspraken zijn wederkerig. Bij het niet behalen van de Resultaatafspraken bij gemeenten ondervinden de GI's hier hinder van. Idem geldt dat als GI's de Resultaatafspraken niet behalen de gemeenten hier hinder van ondervinden. We gaan na 2 jaar de huidige resultaatafspraken evalueren.

Onze shared benefits vinden we terug in betere, kortere trajecten en het inzetten op het voorkomen van maatregelen. Door meer uren beschikbaar te hebben voor de jeugdbeschermer (door lagere caseload) kan er een daadwerkelijke verlaging van de werkdruk plaatsvinden. Door de caseload verlaging blijft er meer ruimte over voor betere afstemming, verhoging van werkplezier én daling van verloop.

We spreken 3-maal per jaar met elkaar op Gelders niveau en we monitoren voortgang op de vastgestelde Resultaatafspraken. Bij een tweede maal afwijking door een gemeente/GI escaleren we naar het Bestuurlijk Overleg G7.

We zijn serieuze partners van elkaar. Het niet behalen van de Resultaatafspraken betekent dat deze partij in gebreke is én dient de verantwoordelijkheid hiervoor te nemen. Dat is zakelijk partnerschap.

Vastgestelde monitoring op 7-tal waarden

Ten dienste van de Gelderse Monitor worden de gegevens vanuit het Gemeentelijk Gegevens Knooppunt verwerkt. Dit zijn gegevens die stoelen op het iJW berichtenverkeer. Om inzicht te houden of de bovengenoemde resultaatafspraken als ook verder inzicht in de effecten van de ingezette Jeugdbescherming wordt erop een 7-tal waarden gemonitord. Op basis van de gedane metingen kan er vervolgens een Kritische Prestatie Indicator met een norm ontwikkeld worden.

Er wordt gemonitord op de waarden:

1. Aantallen Jeugdbescherming/Jeugdreclasseringsmaatregelen
   (conform resultaatafspraak 7)
   a. Bijbehorende financiële waarde van de ingezette maatregelen
   b. Bijbehorende financiële waarde van de ingezette Jeugdhulp
   (conform resultaatafspraak 2)
2. Instroom/doorstroom/uitstroom
   a. Start aantal Jeugdbeschermingsmaatregelen
   b. Beëindiging aantal Jeugdbeschermingsmaatregelen
   (conform resultaatafspraak 9 en 10)
3. Doorlooptijd
   a. Door te kijken naar het verschil tussen de 2b en 2a genoemde waarden komen de doorlooptijden naar voren
   (conform resultaatafspraak 9)
4. Samenloop Jeugdhulp
   a. Ingezette Jeugdbeschermingsmaatregel
   b. Ingezette Jeugdhulp maatregel(en)
5. Samenloop crisis
   a. Ingezette Jeugdbeschermingsmaatregel
   b. Ingezette crisismaatregel(en)
6. Wachttijd
   a. Start jeugdbeschermingsmaatregelen
   b. Toewijzing Jeugdhulp
   c. Start Jeugdhulp
7. Afschaling
   a. Achter elkaar ingezette Jeugdhulpmaatregelen

De vastgestelde waarden worden gebruikt ten behoeve van de resultaatafspraken enerzijds en anderzijds ook meegenomen in de (boven)regionale contractmanagement gesprekken tussen partijen worden de behaalde waarden met elkaar inzichtelijk gemaakt en zullen ook in 2022 dan wel 2023 ook genormeerd worden tot KPI's, voor zover dit niet al gebeurd is vanuit de resultaatafspraken. In de bijgevoegde bijlage staan de definities nader geduid.

Tussentaal

Ten behoeve van het op Gelders niveau vergelijkbaar maken van de gestelde waarden én resultaatafspraken dient er gewerkt te worden met een *eenduidige groepering* van zorgproducten over de regio's heen. Deze *tussentaal* maakt de ingezette Jeugdhulp vergelijkbaar tussen de regio's en hiermee kan een monitor gevuld gaan worden. De bijgevoegde lijst met 10 hoofdcategorieën is vastgesteld hiervoor.

1. **Ambulante zorg**
2. **Pleegzorg**
3. **Gezinshuizen**
4. **Crisis**
    a. Zowel residentieel als ambulant
5. **JeugdzorgPlus**
6. **Verblijf licht**
    a. deeltijd verblijf, logeren
7. **Verblijf middel**
    a. verblijf groep licht
8. **Verblijf Zware vormen**
    a. 3 milieu, verblijf groep, deeltijdprestaties GGZ
9. **LTA zorg**
10. **Overige producten**
    a. BSO+, Persoonlijke Verzorging, Vervoer

De genoemde lijst is een startpunt. Partijen erkennen dat flexibiliteit noodzakelijk is en met nieuwe inkooprondes voor Jeugdhulp door gemeenten komende jaren kan de indeling misschien nog gaan schuiven. Daarmee is de lijst voor nu definitief, maar niet onwijzigbaar. Eventuele wijzigingen zullen door Partijen worden besproken in het bovenregionaal contractmanagementoverleg vanwege de implicaties voor eventuele vergelijkbaarheid.

Bijlage 1 Definities

Aantallen Jeugdbescherming/Jeugdreclasseringsmaatregelen (1)

Bron:	iJW 303 en iJW323
Dimensies:	- Productcode - Ingangsdatum zorg - Eindedatum zorg - AGB code declarant - Gemeentecode - Indicatie debet/credit Declaratiebedrag - Indicatie debet/credit toegekend bedrag
Meetwaarden	- Identificatienummer kind (uniek BSN of geanonimiseerd) - Toewijzingsnummer - Declaratiebedrag - Toegekend bedrag
Filter	- Producten vallen binnen de iJW47 of iJW48 of iJW49 categorie - Ingangsdatum zorg > 1-1-2017 - Alleen verwerkte en toegekende regels

Instroom/doorstroom/uitstroom en doorlooptijd (2 en 3)

Bron	**iJW305 en iJW307**
Dimensies	- Productcode - Datum start-zorg - Datum stop-zorg
Meetwaarden	- Identificatienummer kind (uniek BSN of geanonimiseerd) - Toewijzingsnummer
Filter	- Producten vallen binnen de iJW47 of iJW48 categorie - Ingangsdatum zorg > 1-1-2017
Definitie instroom	Datum start-zorg
Definitie uitstroom	Datum start-zorg
Definitie doorstroom	Lopende zorg: Datum heden – datum start-zorg Beëindigde zorg: Datum stop-zorg – datum start-zorg

Samenloop Jeugdhulp en Samenloop Crisis (4 en 5)

Bron:	**iJW303, iJW323, iJW305 en iJW307**
Dimensies	- Productcode - Datum start zorg - Datum einde zorg - AGB code declarant - Gemeentecode - Indicatie debet/credit Declaratiebedrag - Indicatie debet/credit Toegekend bedrag
Meetwaarden	- Identificatienummer kind (uniek BSN of geanonimiseerd) - Toewijzingsnummer - Declaratiebedrag - Toegekend bedrag
Filter	- Per kind is er minimaal een declaratie met een product binnen de iJW47 of iJW48 categorie - Ingangsdatum zorg is bekend via iJW305. Eindedatum zorg is bekend via iJW307. - Samenloop stopt na eindedatum zorg. - Datum startzorg JH > datum startzorg JB/JR product - Alleen verwerkte en toegekende regels

Wachttijd (6)

Bron:	iJW301; iJW303 of 323; externe database/filesheet
Dimensies:	- AGB code aanbieder - Naam aanbieder - Jaar
Meetwaarden:	- Bedrag declaraties (iJW303 of iJW323) - Bedrag toewijzingen (iJW301)
Filter:	- Ingangsdatum zorg > 1-1-2017 - Alleen verwerkte en toegekende regels
Berekeningen:	- Gemiddelde uitnutting = (Bedrag declaraties voorgaand jaar)/(Bedrag toewijzingen voorgaand jaar) - Ruimte budgetplafond = Budgetplafond -/- (Bedrag toewijzingen huidig jaar * Gemiddelde uitnutting)

Afschalen (7)

Voor samenloop zie 4 en 5

Definitie “afschalen”

- Opvolgende zorg (per kind of in het algemeen) kenmerkt zich door een lagere productcategorie. Aanname is dat een lagere productcategorie minder zware zorg inhoud.
- Opvolgende zorg (per kind of in het algemeen) kenmerkt zich door minder lange doorlooptijden.
- Opvolgende zorg (per kind of in het algemeen), bij gelijkblijvende productcategorie of doorlooptijd, kenmerkt zich door lagere kosten. Aanname is dat er een lichter product binnen dezelfde categorie wordt ingezet, of de frequentie neemt af.

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

Landelijk rapport 2021 vervolgtoezicht

Utrecht, juli 2021

Voorwoord

Dit rapport gaat over kinderen die een jeugdbeschermingsmaatregel hebben. Het kan zijn dat zij door de rechter onder toezicht zijn gesteld. Het kan ook zijn dat ze vanwege een strafbaar feit een jeugdreclasseringsmaatregel kregen opgelegd. Dit doet een rechter niet zomaar. De zorgen zijn dan groot. In beide situaties hebben jeugdbeschermers bij een gecertificeerde instelling de zware taak om deze kinderen te begeleiden.

Achter al deze maatregelen zitten lange en persoonlijke verhalen. In dit rapport noemen we bijvoorbeeld K., een baby van acht maanden oud met ouders die beiden verslaafd zijn aan drugs. En Q., die met haar vijf jaar zag dat haar moeder werd geslagen en misbruikt. Of drie jonge kinderen die al meerdere keren geweld meemaakten en inmiddels op zeven verschillende plekken hebben gewoond. En de veertienjarige M. Hij heeft een zedendelict gepleegd en is uit huis geplaatst.
Deze verhalen maken indruk en laten je voelen waar het bij dit onderwerp écht om gaat.

Een jeugdbeschermingsmaatregel gaat niet over regels of procedures maar gaat over kinderen die het recht hebben om te worden beschermd. Wanneer we ons me laten doordringen in welke situaties deze kinderen zich bevinden, voelen we een enorm besef van urgentie.

We gunnen deze kinderen een jeugdbeschermer die samen met hen en hun ouders bespreekt wat nodig is om de problemen op te lossen. En juist omdat deze kinderen vaak al zoveel hebben meegemaakt is het fijn als één iemand ze een tijd begeleidt, zodat zij elkaar leren kennen en kunnen vertrouwen. Dit lukt niet als er steeds iemand anders komt aan wie zij hun verhaal moeten vertellen.
Ook gunnen we hen dat snel duidelijk is welke hulp zij nodig hebben om hun problemen op te lossen. En áls dan het besluit genomen is welke hulp er moet komen, is het belangrijk dat zij niet te lang op deze hulp moeten wachten. Sterker nog, de kans is groot dat de problemen tijdens dat wachten alleen maar groter worden.

De vergelijking met de intensive care blijft opgaan. De jeugdbescherming is de intensive care voor de meest kwetsbare kinderen. In Nederland kan iemand die acute medische zorg nodig heeft terecht op de intensive care. Het is zo afgesproken dat daar altijd bedden beschikbaar zijn. Een kind dat acute jeugdbescherming en jeugdhulp nodig heeft, zou er ook zeker van moeten kunnen zijn dat deze hulp tijdig beschikbaar is.

Het is onze opdracht als inspecties om te kijken of de jeugdhulp in ons land goed en veilig is. Voor u ligt de tweede voortgangsrapportage na ons rapport Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd uit 2019. In het najaar van 2020 schreven we dat verbeteringen voor kinderen die nu een maatregel hebben niet langer konden wachten. We vroegen om een actiegerichte doorbraakaanpak.

We hebben in de afgelopen periode gezien dat er door alle betrokken partijen hard gewerkt wordt voor deze kinderen. In alle jeugdbeschermingsregio's zien we verbetering.

ONDER EMBARGO

Maar in de ene regio is meer vooruitgang geboekt dan in de andere. Deels komt dit door gemaakte keuzes en een actiegerichte vooruitstrevende aanpak en anderzijds heeft het te maken met structurele problemen die moeilijk het hoofd te bieden zijn.

Realiteit is dat het hele systeem zo onder druk staat dat een regio die nu in staat is om tijdig een vaste jeugdbeschermer, een gedragen koers en passende hulp te bieden, binnenkort een regio kan zijn waar dit niet lukt. Het is een wankel evenwicht: de regio die vandaag "groen" is kan morgen "rood" zijn. Ondanks de ingezette verbeteringen blijft de jeugdbescherming enorm kwetsbaar.

Alle mensen die een taak hebben binnen de jeugdbescherming vinden het belangrijk dat deze kinderen goed geholpen worden en zetten zich maximaal in. We verwachten met dit rapport in handen, de aanbevelingen die we doen en de eerder getoonde betrokkenheid van alle partijen, dat ieder kind in de jeugdbescherming de komende tijd ervaart dat er tijd, ruimte en hulp voor hen is. Dat ze belangrijk zijn.

Korrie Louwes,
Hoofdinspecteur Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
en
Hans Faber,
Hoofdinspecteur Inspectie Justitie en Veiligheid

ONDER EMBARGO

Samenvatting

Dit rapport is een vervolg op eerdere rapportages over tijdige hulp aan kinderen en ouders die te maken hebben met jeugdbescherming en jeugdreclassering (hierna: jeugdbescherming). De jeugdbescherming is de intensive care voor de meest kwetsbare kinderen in de samenleving. Voor jeugdigen en gezinnen die te maken krijgen met jeugdbescherming is het nodig dat hulp zonder vertraging wordt ingezet. De ontwikkeling van de jeugdige wordt ernstig bedreigd en de overheid grijpt - via de jeugdbeschermer - direct in op het gezin. Dat gebeurt na een besluit van de kinderrechter. De jeugdbeschermer heeft slechts beperkt de tijd om in gedeelde verantwoordelijkheid met de ouders de ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige af te wenden. Het is niet acceptabel dat deze beperkte tijd wordt gevuld met wachten. Dit leidt tot verergering van de problematiek bij jeugdigen en beperkt de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de noodzakelijke stappen te zetten.

In oktober 2020 hebben de inspecties gevraagd om een onorthodoxe, actiegerichte doorbraakaanpak. De doorbraakaanpak moest leiden tot tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel, tijdig een uitgezette gedragen koers en tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. De inspecties richten zich op alle betrokken partijen in de jeugdbeschermingsregio: de accounthoudende regio voor de jeugdbescherming, de gemeenten in de regio, de gecertificeerde instellingen, hun opdrachtgevers, lokale teams en zorgaanbieders. De inspecties hebben de uitkomsten van de doorbraakaanpak in alle jeugdbeschermingsregio's uitgebreid aan de hand van vele casussen getoetst. Dit rapport bevat de overstijgende bevindingen van de inspecties. Gelijktijdig met dit landelijke rapport publiceren de inspecties elf regiorapporten.

Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers
Sinds 2019 is veel verbeterd bij de gecertificeerde instellingen (GI's) voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Tegelijkertijd blijft de vitale functie van jeugdbescherming zeer kwetsbaar. Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Gelderland, De Jeugd- en Gezinsbeschermers, en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering zijn er met de jeugdhulpregio's niet in geslaagd om samen voorwaarden te creëren waardoor elke jeugdige met een maatregel en hun ouders *tijdig* een jeugdbeschermer en *tijdig* een gedragen koers heeft. Voor deze instellingen bepalen de inspecties het vervolgtoezicht na een bestuurlijk gesprek. Briedis is per 1 juni 2021 failliet verklaard. De inspecties houden daar toezicht op de overdracht van jeugdigen met een maatregel naar andere GI's en richten zich hierbij op de continuïteit van hulp aan deze jeugdigen. In Zeeland en Brabant is de situatie *na* de verdiepende praktijktoets verder verslechterd als gevolg van het faillissement van Briedis, de beëindiging van het contract van de Zeeuwse gemeenten met Intervence en een tijdelijke opnamestop bij Jeugdbescherming Brabant en de William Schrikker Stichting. De inspecties volgen de situatie in deze regio's intensief.

Elk kind tijdig passende hulp
De jeugdbeschermingsregio's Friesland en Overijssel zijn er grotendeels in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties sluiten het toezichttraject op deze norm in deze regio's af.

ONDER EMBARGO

De jeugdbeschermingsregio's Gelderland, Groningen & Drenthe, Limburg, Utrecht & Flevoland en Zeeland, zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

De jeugdbeschermingsregio's Brabant, Noord-Holland/Amsterdam, Rijnmond, Zuid West zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben niet voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in deze regio's verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten. Daarmee intensiveren de inspecties hun activiteiten in deze regio's. Intensief toezicht en nauw contact met de betrokken regio's moet eraan bijdragen dat op korte termijn, alsnog elk kind met een beschermingsmaatregel tijdig passende hulp krijgt. De betrokken regio's delen het nut en de noodzaak van extra maatregelen en zullen hun inspanningen de komende periode kracht bij zetten.

Aanbevelingen

Dit rapport en de elf afzonderlijke regiorapporten bevatten aanbevelingen aan de jeugdbeschermingsregio's waarin de gemeenten, GI's, zorgaanbieders en lokale teams samenwerken. Daarnaast doen de inspecties aanbevelingen aan het Rijk. Deze richten zich op het in beeld brengen van vraag en aanbod en vervolgens op de garantie van een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp voor jeugdigen met een maatregel.

ONDER EMBARGO

Inhoud

Voorwoord

Samenvatting

Inhoud

1	**Inleiding**	**8**
1.1	Voorgeschiedenis	8
1.2	Dit onderzoek	9
2	**Kinderen en ouders in de jeugdbescherming**	**12**
2.1	Waarom is tijdig passende hulp voor hen noodzakelijk?	12
2.2	Wat is nodig om de ontwikkelingsbedreiging/recidiverisico af te wenden?	14
3	**Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers**	**15**
3.1	Grote stappen gezet …	16
3.2	… maar kwetsbaarheid blijft	19
3.2.1	Werken met 'de minimale variant'	19
3.2.2	Verloop en verzuim	19
4	**Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp**	**21**
4.1	De doorbraakaanpak	23
4.1.1	Successen van de doorbraakaanpak	23
4.1.2	Knelpunten doorbraakaanpak	24
4.2	Structurele problemen	26
4.2.1	Onvoldoende residentieel hulpaanbod voor jeugdigen met de meest complexe problemen	26
4.2.2	Onvoldoende specialistisch ambulant (GGZ) hulpaanbod : wachtlijsten	26
4.2.3	Onvoldoende bovenregionale samenwerking	27
4.2.4	Knelpunten in de toeleiding naar passende hulp	28
4.2.5	Knelpunten bij zorgaanbieders	29
5	**Conclusies en aanbevelingen**	**30**
5.1	Conclusies 30	
5.1.1	Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers	30
5.1.2	Elk kind met een maatregel tijdig passende hulp	31
5.2	Aanbevelingen	32

Bijlage 1 Overzicht bevindingen per regio
Bijlage 2 Overzicht bevindingen per regio
Bijlage 3 Gecertificeerde instellingen werkend in meerdere regio's
Bijlage 4 Samenvattingen per jeugdbeschermingsregio
Bijlage 5 Gehanteerde normen

ONDER EMBARGO

1 Inleiding

Jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn te beschouwen als de intensive care van de samenleving voor de meest kwetsbare kinderen. Wanneer de ontwikkeling van een jeugdige ernstig bedreigd wordt en een afname van de bedreiging niet van de grond komt, krijgen gezinnen te maken met jeugdbescherming. De overheid zet na de uitspraak van de kinderrechter een jeugdbeschermer naast de ouder(s). De jeugdbeschermer heeft beperkt de tijd om in gedeelde verantwoordelijkheid met de gezaghebbende ouders de ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige af te wenden. Voor jeugdigen en gezinnen die te maken krijgen met jeugdbescherming is het nodig dat de hulp zonder vertraging wordt ingezet. Het is niet acceptabel dat deze beperkte tijd, waarin de overheid direct ingrijpt in de verantwoordelijkheid van ouders, wordt gevuld met wachten. Wachten verergert de problematiek en beperkt de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de juiste stappen te zetten om tot verbetering van de situatie te komen.

De bescherming van kwetsbare kinderen: een overheidstaak
Ieder kind heeft recht op bescherming tegen mishandeling. Hieronder vallen alle vormen van lichamelijke en geestelijke mishandeling, verwaarlozing en (seksueel) misbruik. Zowel in het gezin als daarbuiten. De overheid is verplicht maatregelen te nemen om kindermishandeling te voorkomen. Ook moet de overheid zorgen voor opvang en behandeling van kinderen die hiervan slachtoffer zijn (artikel 19 IVRK).

1.1 Voorgeschiedenis

In het najaar van 2019 oordeelden de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de inspecties) in het rapport en signalement met de titel Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd respectievelijk Jeugdbeschermingsketen in gevaar dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering op dat moment werd uitgevoerd niet acceptabel was. De inspecties stelden dat de overheid onvoldoende haar verantwoordelijkheid nam om kinderen die ernstig in hun ontwikkeling werden bedreigd te beschermen. Daarnaast constateerden zij dat de jeugdbeschermingsketen maximaal onder druk stond door structurele problemen zoals personeelsverloop bij de jeugdbescherming, financiële tekorten en wachttijden voor passende hulp. De inspecties vroegen om directe actie die zou leiden tot hulp zonder vertraging voor kwetsbare kinderen. Hierop zetten de inspecties een intensief toezicht traject in.

In 2020 en 2021 volgden de inspecties de activiteiten die moeten leiden tot een directe verbetering op de korte termijn en structurele verbetering op de langere termijn.

In de voortgangsrapportage van oktober 2020 deden de inspecties verslag van de eerste bevindingen. De inspecties zagen dat er voor de lange termijn een positieve beweging in gang was gezet, maar stelden tegelijkertijd vast dat er onvoldoende was gebeurd voor de kinderen die nu een kinderbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel hebben en nog geen hulp krijgen. Om die reden vroegen de inspecties aan de jeugdbeschermingsregio's om, samen met de gecertificeerde instellingen, zorgaanbieders, lokale teams en gemeenten om een doorbraak te forceren voor alle kinderen met een jeugdbeschermings- of reclasseringsmaatregel door middel van een onorthodoxe actiegerichte doorbraakaanpak.

ONDER EMBARGO

Deze doorbraakaanpak moest leiden tot tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel, een tijdig uitgezette gedragen koers en een tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. Daarmee geeft de jeugdbeschermer op een adequate manier invulling aan de maatregel die de rechter heeft uitgesproken.

1.2 Dit onderzoek

Monitoring

Van oktober 2020 tot en met februari 2021 monitorden de inspecties de doorbraakaanpak van elke jeugdbeschermingsregio door frequent gesprekken te voeren met door de regio aangewezen contactpersonen. Aanvullend zijn andere onderzoeksactiviteiten ingezet. In Zeeland voerden de inspecties bijvoorbeeld tussentijds een verdiepende praktijktoets uit wegens de (beoogde) beëindiging van het contract met de gecertificeerde instelling Intervence.

Verdiepende praktijktoets

In maart 2021 hebben de inspecties tijdens de verdiepende praktijktoets getoetst of kinderen met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een jeugdbeschermer, gedragen koers en passende hulp hebben. Dit is gedaan door middel van dossiertoetsen en gesprekken met kinderen, ouders en jeugdbeschermers/jeugdreclasseerders. Aanvullend en op maat hebben de inspecties in een aantal regio's gesprekken gevoerd met jeugdhulpregio's en/of zorgaanbieders. De normen waarop de inspecties hebben getoetst staan in bijlage 5.

In dit rapport staan de geaggregeerde resultaten en conclusies van de monitoring en de verdiepende praktijktoetsen in de regio's.

In dit rapport gebruiken de inspecties deze begrippen:

Accounthoudende regio: Voor elke gecertificeerde instelling is binnen de jeugdbeschermingsregio een accounthoudende jeugdhulpregio aangewezen die naar andere jeugdhulpregio's acteert bij risico's van discontinuïteit.

Gecertificeerde instelling (GI): Nederland kent 15 gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit zijn de bevoegde instanties voor het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De opdracht aan de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering op basis van de Jeugdwet is om te bepalen welke hulp het kind nodig heeft om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. De in te zetten hulp moet verantwoord zijn, waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder.

Jeugdhulpregio: In 2015 is de jeugdhulp gedecentraliseerd naar gemeenten. Een aantal vormen van jeugdhulp kan niet op gemeentelijk niveau uitgevoerd worden wegens de benodigde deskundigheid, de beperkte omvang van sommige doelgroepen en de schaal waarop sommige gespecialiseerde voorzieningen zijn

EMBARGO

georganiseerd. Daarom zijn er jeugdhulpregio's, waarbinnen gemeenten gezamenlijk hulp organiseren.

Jeugdbeschermingsregio: De inspecties zijn bij het toezicht in de regio's uitgegaan van de gebieden waarbinnen een regionale gecertificeerde instelling werkzaam is en benoemen deze gebieden in het rapport als 'jeugdbeschermingsregio'. Voor de meeste jeugdbeschermingsregio's komen deze grenzen overeen met de provinciegrenzen van één of twee provincies. In Noord- en Zuid-Holland zijn twee regionale gecertificeerde instellingen werkzaam.

Lokale teams: Wijkteams of jeugdteams die een rol spelen bij het toeleiden van inwoners naar verschillende vormen van hulp, waaronder jeugdhulp. Lokale teams bieden in veel gemeenten ook zelf laagdrempelige hulp.

Zorgaanbieders: Aanbieders van (specialistische) jeugdhulp, zoals jeugd- en opvoedhulp, jeugd-GGZ en hulp aan jeugdigen met een licht verstandelijke beperking.

ONDER EMBARGO

Dit is een kaart van Nederland met daarin aangegeven de elf jeugdbeschermingsregio's: Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht/Flevoland, Noord-Holland/Amsterdam, Zuid-West, Rijnmond, Zeeland, Brabant en Limburg.

2 Kinderen en ouders in de jeugdbescherming

De inspecties spraken met ouders, jeugdigen en jeugdbeschermers en bekeken vele dossiers. In totaal hebben de inspecties zicht gekregen op de situatie van 400 jeugdigen en gezinnen met een maatregel.

Kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel zijn kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd. Hun ouders zijn (tijdelijk of structureel) niet in staat om hen de bescherming of begeleiding te bieden die nodig is om gezond en veilig te kunnen opgroeien. Het lukt ook niet met steun van het sociale netwerk en met vrijwillige hulpverlening. Pas als alle mogelijkheden in het vrijwillig kader zijn uitgeput, komt het tot een kinderbeschermingsmaatregel, nadat ook de kinderrechter heeft bepaald dat hulp in het vrijwillig kader ontoereikend is gebleken en er geen afdoende alternatieven meer zijn. De overheid draagt de verantwoordelijkheid om deze kinderen zonder vertraging te beschermen tegen de bedreigingen in hun gezonde en veilige ontwikkeling, omdat ouders dit niet kunnen of omdat zij zelf de bedreiging vormen.

Het gaat ook om jeugdigen met een jeugdreclasseringsmaatregel. Ook de problematiek van deze kinderen en hun ouders is vaak complex, waardoor deze kinderen dringend zorg en ondersteuning nodig hebben. Hiertoe legt een kinderrechter een jeugdige een jeugdreclasseringsmaatregel op. De overheid draagt de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van deze jeugdige, gericht op het voorkomen van recidive, de re-integratie en het borgen van de veiligheid van de jeugdige en zijn omgeving.

2.1 Waarom is tijdig passende hulp voor hen noodzakelijk?

De urgentie om in te grijpen in een gezin is groot op het moment dat de kinderrechter een jeugdbeschermingsmaatregel uitspreekt. De overheid grijpt in de privélevens van deze gezinnen in om de ontwikkelingsbedreiging voor de kinderen op te heffen, respectievelijk te voorkomen dat een jeugdige recidiveert in zijn strafbare gedrag. Deze urgentie maakt het noodzakelijk dat een kinderbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel integraal, deskundig en zonder vertraging wordt uitgevoerd. De noodzakelijke hulp moet onmiddellijk kunnen starten zodat concreet zicht is op verbetering.

De opsomming in het kader hiernaast laat zich lezen als afzonderlijke casuïstiek. Maar de baby die in deze belaste omstandigheden wordt geboren, is zonder tijdige inzet van de juiste hulp aan zijn ouders en voor hemzelf een paar jaar later mogelijk het kind van 8 met forse trauma's en gedragsproblemen. Het kind van 8 met forse trauma's en gedragsproblemen, dat als gevolg van de eigen problematiek en die van haar ouder niet meer thuis kan wonen, loopt zonder passende plek het risico om verder in de tijd af te glijden naar criminaliteit, verslaving, wordt mogelijk loverboyslachtoffer of komt bij zware specialistische zorgvormen terecht. In veel gevallen zien de inspecties in de onderzochte casuïstiek terug dat ouders zelf ook een belast verleden of een geschiedenis in de jeugdzorg hebben.

ONDER EMBARGO

Voorbeelden kinderen en ouders met een kinderbeschermings- of jeugd reclasseringsmaatregel

- *P. is vijf maanden oud en heeft ouders met ernstige psychiatrische problemen. Tijdens ruzies zijn zij soms gewelddadig.*
- *K. is een baby van acht maanden, zijn beide ouders zijn verslaafd aan drugs.*
- *B. is een peuter van 13 maanden, ze is uithuisgeplaatst, omdat haar ouders veel drank en drugs gebruiken. Ze was getuige van heftige ruzies. Ouders willen geen afspraken maken met hulpverleners.*
- *I. is een peuter van 2 jaar. Door kindermishandeling heeft ze kale plekken op haar hoofd en blauwe plekken op haar lichaam.*
- *De ouders van J. hebben veel meegemaakt. Hier kunnen ze niet goed mee omgaan. Hun relatie is gewelddadig.*
- *C. is 4 jaar. Zijn moeder is in het buitenland en zijn vader mishandelt hem.*
- *N. is 4 jaar. Hij heeft last van de scheiding van zijn ouders. N. laat zorgelijk gedrag op school zien en vraagt of hij in een ander gezin mag wonen. Zijn moeder heeft N. een jaar geleden bij vader afgezet en hem langere tijd niet gezien. Zijn vader heeft ernstige psychische problemen.*
- *Q. is 5 jaar en woont bij haar moeder. Haar moeder heeft veel nare dingen meegemaakt. Q. heeft gezien dat haar moeder seksueel werd misbruikt en geslagen.*
- *M., S. en E. zijn drie jonge kinderen, die meerdere situaties van huiselijke geweld meemaakten. Ze hebben al op zeven plekken gewoond.*
- *F. is 10 jaar, haar moeder is slachtoffer van de toeslagenaffaire. Beiden hebben last van psychische problemen. Er zijn financiële problemen en daarmee samenhangende problemen, zoals een dreigende huisuitzetting.*
- *D. van 9 en S. van 10 jaar, zitten knel in de complexe scheiding van hun ouders. Ouders geven beide geen toestemming voor start van hulp of woonplek bij de andere ouder.*
- *De ouders van H. zitten in een zeer complexe scheiding. Omdat de vader van H. erg agressief is, draagt zijn moeder een aware knop*
- *Door haar (verslavings-)problematiek heeft de moeder van de elfjarige G. hem ernstig verwaarloosd.*
- *Het oudste kind Z. van 14, in een gezin van drie kinderen laat steeds meer zorgelijk gedrag zien (verslaving, criminaliteit).*
- *K. is een jongen van 12 jaar. Hij woont al langere tijd bij oma, maar oma kan de zorg niet meer aan. De problemen van K. vragen om specialistische behandeling.*
- *P. is een jongen van 12 jaar. P. zit klem tussen ouders door de complexe scheiding. P. heeft aangegeven niet meer te willen leven, de ouders worden het niet eens over behandeling van P.*
- *Y. is een meisje van 13 met een trauma. Zij is zeer seksueel grensoverschrijdend binnen haar gezin en naar andere kinderen.*
- *S. is een meisje van 14 met psychische problemen. Ze beschadigt zichzelf. Haar ouders mijden de zorg, waardoor S. buiten beeld en uit zorg blijft.*
- *M. is een jongen van 14. Hij is dader van een zedendelict en uithuisgeplaatst. Er zijn grote zorgen over alle aspecten van zijn ontwikkeling.*
- *F. is 15 jaar en heeft een succesvolle behandeling in de JeugdzorgPlus achter de rug. Er is geen vervolgplek voor haar beschikbaar.*
- *B. is een jongen van 15 jaar. Hij is als kind mishandeld en heeft situaties met huiselijk geweld meegemaakt. B. 'loopt over zijn ouders heen' en laat zelfbepalend gedrag zien. B. heeft op wacht heeft gestaan bij beroving.*
- *R. is 16 jaar en slachtoffer van een loverboy.*
- *J. is een autistische jongen van 16 jaar die drugs gebruikt en verzuimt van school. J. is veroordeeld voor diefstal met geweld tegen personen.*
- *V. is een jongen van 16 en zeer agressief in zijn gezin. V. is uit huis geplaatst.*
- *L. is een meisje van 16 met een combinatie van complexe problemen en een geschiedenis in instellingen. Ze verblijft herhaaldelijk op de Zeer intensieve kortdurende observatie en stabilisatie afdeling (ZIKOS) van de JeugdzorgPlus .*
- *D. is een jongen van 17, lange hulpverleningsgeschiedenis, woonde vijf jaar op groepen. Er is geen vervolgplek voor hem.*
- *M. is een jongen 17 jaar, verdacht van poging tot doodslag.*

2.2 Wat is nodig om de ontwikkelingsbedreiging/recidiverisico af te wenden?

Om de ontwikkelingsbedreiging of het recidiverisico af te wenden zijn deskundige jeugdbeschermers nodig. De vaardigheden van jeugdbeschermers moeten divers zijn om die jeugdigen en ouders die niet open staan voor hulp, hier tóch toe te bewegen en gemotiveerd te houden, ook als die hulp niet direct beschikbaar is. Jeugdbeschermers zetten hun bevoegdheden pas in wanneer dit echt nodig is.

Het is van belang dat jeugdbeschermers direct na het uitspreken van de maatregel aan het werk kunnen met het gezin. En dat zij tijd en professionele ruimte hebben om met ouders en jeugdige aan de slag te gaan om vervolgens een goede inschatting te kunnen maken welke hulp het beste aansluit en zal helpen. De jeugdbeschermer heeft daarnaast ook tijd en ruimte nodig voor overleg met de gemeente, school, netwerk, specialisten en het lokale veld over wat nodig en mogelijk is.

Nadat duidelijk is welke hulp nodig is voor het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging of het verminderen van recidiverisico, moet deze zonder vertraging kunnen worden ingezet.

ONDER EMBARGO

3 Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers

Feiten en cijfers - Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer

Cijfers CBS
Volgens de voorlopige cijfers van het CBS zijn in 2020 10.310 jeugdigen ingestroomd in de jeugdbescherming (OTS en voogdij). In 2020 zijn volgens het CBS 5.015 jeugdigen ingestroomd in de jeugdreclassering.

Cijfers verdiepende praktijktoets

Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer
De inspecties hebben voor 354 jeugdigen beoordeeld of zij tijdig een jeugdbeschermer toegewezen hebben gekregen. Dit was voor 307 jeugdigen gelukt (87%). De inspecties hebben voor 400 jeugdigen beoordeeld of zij een vaste jeugdbeschermer hebben. Dit was het geval voor 367 jeugdigen (92%).

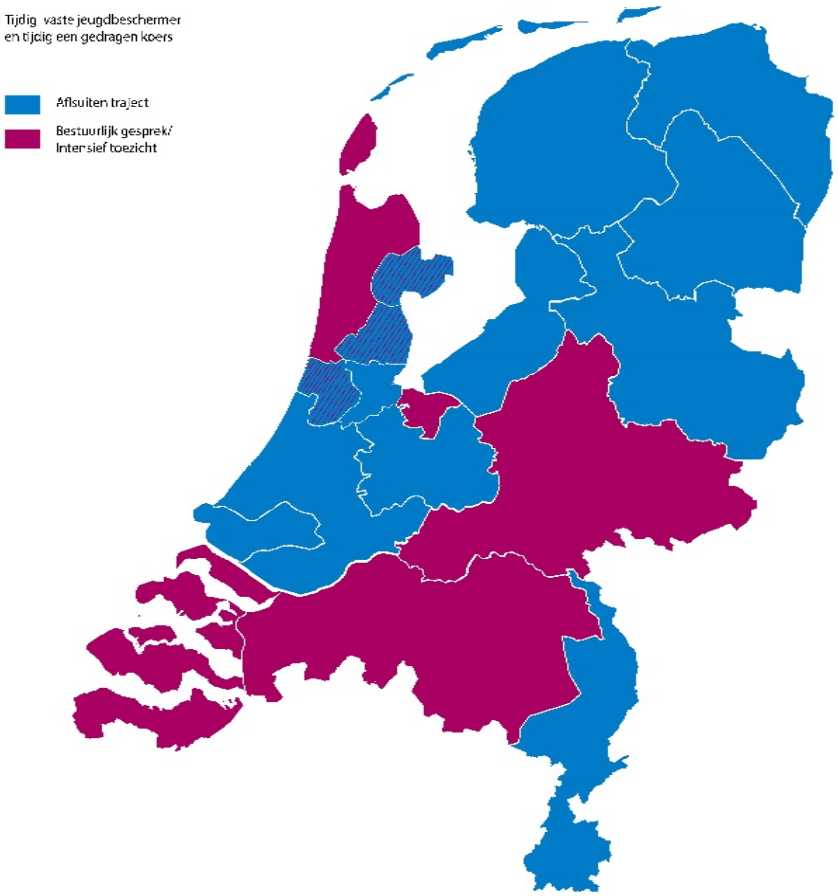
Geëxtrapoleerd naar 2020 zou betekenen dat bijna 2.000 jeugdigen waarvan de maatregel in 2020 is gestart *niet tijdig* een vaste jeugdbeschermer hebben gekregen. Zo'n 1.400 jeugdigen hebben in 2020 in de eerste maanden van de uitvoering van de maatregel met meer dan één wisseling van de jeugdbeschermer of jeugdreclasseerder te maken gehad, of zijn bij uitval van de jeugdbeschermer ondergebracht bij de bureaudienst of wachtlijstbeheer.

Hierbij merken de inspecties op dat zij voor het overgrote deel zaken hebben getoetst die zijn gestart in de periode augustus 2020 – januari 2021 en geen voogdijzaken hebben onderzocht. Bij langer lopende zaken zijn vaak veel verschillende jeugdbeschermers betrokken, zowel in het kader van preventieve jeugdbescherming als bij de uitvoering van een maatregel. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van personeelsverloop en verzuim.

Elk kind tijdig een gedragen koers
De inspecties hebben voor 283 jeugdigen beoordeeld of voor hen een koers is uitgezet. Dit was voor 262 jeugdigen gelukt (93%). De inspecties hebben voor 258 jeugdigen beoordeeld of de koers tijdig was. Dit was voor 230 jeugdigen gelukt (89%). De inspecties hebben voor 278 jeugdigen beoordeeld of de koers gedragen was. Dit is voor 249 jeugdigen gelukt (90%).

Geëxtrapoleerd naar heel 2020 zou dit betekenen dat bijna 1.700 jeugdigen waarvan de maatregel in 2020 is gestart niet tijdig een gedragen koers hebben gekregen.

De feiten en cijfers per regio staan in de afzonderlijke regiorapporten.

Deze kaart van Nederland gaat over de normen 'Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer' en 'Elk kind tijdig een gedragen koers'. In de jeugdbeschermingsregio's Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel, Utrecht/Flevoland, Amsterdam, Rijnmond, Zeeland en Limburg sluiten de inspecties het toezichttraject wat deze normen betreft af. In de regio's Brabant, Noord-Holland en Gelderland voeren de inspecties een bestuurlijk gesprek met respectievelijk Jeugdbescherming Brabant, De Jeugd- en Gezinsbeschermers en Jeugdbescherming Gelderland. Ook met het Leger des Heils Jeugdbescherming en Jeugdreclassering volgt een bestuurlijk gesprek. Afhankelijk van de uitkomsten van het gesprek bepalen de inspecties het vervolg. In de regio Zeeland vind er vanuit de inspecties intensief toezicht plaats.

Bijlage 1 bevat een overzicht van de conclusies per regio.
Bijlage 3 bevat een samenvatting van de bevindingen van de landelijk werkende instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering: Briedis, Jeugd Veilig Verder, Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering en de William Schrikker Stichting.
Bijlage 4 bevat een samenvatting van de bevindingen per regio.

3.1 Grote stappen gezet ….

Sinds 2019 is er veel verbeterd bij de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en daarom heen. De inspecties zien dat een aantal regio's heeft geïnvesteerd in de samenwerking rond en inrichting van jeugdbescherming en jeugdreclassering, waardoor de meeste GI's erin slagen om tijdig een vaste jeugdbeschermer in te zetten voor jeugdigen met een maatregel.

Zelfs al is de bezetting krap, en werkt de GI met een instroomteam of met wachtlijstbeheer, dan nog slagen jeugdbeschermers er vaak in om tijdig een gedragen koers uit te zetten met de jeugdige en zijn gezin. Jeugdbeschermers zetten zich – ondanks de ervaren langdurig hoge werkdruk – hier volop voor in. Jeugdbeschermers geven mooie voorbeelden van de manier waarop zij inzicht krijgen in eventuele weerstand bij ouders en kinderen en hoe ze deze weerstand weten om te vormen tot een positieve, samenwerkende houding. Ook vertellen ze hoe ze het gezin motiveren tot het bereiken van een doel, al dan niet met de inzet van hulpverlening.?

Een tijdige start van de maatregel met een deskundige jeugdbeschermer die luistert naar het gezin, maar ook grenzen stelt, helpt om een gedragen plan op te stellen. In de praktijk zagen de inspecties dat zo'n snelle start en laagdrempelig contact ook helpt om ouders en jeugdigen gemotiveerd te krijgen en te houden voor het traject.

GI's hebben in een aantal regio's geïnvesteerd in het werven van personeel en in het behoud van de huidige medewerkers. GI's hebben inwerkprogramma's voor nieuwe medewerkers, intervisie groepen en bieden deskundigheidsbevordering. Van bestuurders hoorden de inspecties dat ze het belangrijk vinden dat jeugd-beschermers weer trots kunnen zijn op hun werk. Het beroep van jeugdbeschermer is een vak dat veel van de professional vraagt. Daar moet de werkgever aandacht voor hebben en regelmatig bij stil staan. Het werk is intensief, soms zwaar, maar het is ook leuk, mooi en dankbaar werk, dat maatschappelijke waardering verdient.

Aandachtpunt: spreken met kinderen

De inspecties zien dat jeugdbeschermers niet altijd met de kinderen spreken. Als een kind erg jong is of niet kán spreken, is dit navolgbaar. Jeugdbeschermers kiezen er soms ook voor om een kind niet te spreken omdat dit te belastend voor het kind zou zijn, of omdat andere professionals al met het kind spreken. De inspecties vinden dat er nooit een goede reden is het kind niet te spreken, zeker bij ingrijpende beslissingen over het kind, zoals bijvoorbeeld een uithuisplaatsing.

De inspecties verwachten dat jeugdbeschermers altijd zoeken naar manieren om de 'stem van het kind' een plek te geven in hun overwegingen. Een heel klein kind hoeft niet geïnterviewd te worden, maar kan misschien in de ruimte waar de ouders een gesprek hebben in een hoekje spelen. Aanwezigheid bij gesprekken is bijna altijd mogelijk en voor kinderen belangrijk in het proces. De jeugdbeschermer kan het kind helpen om te begrijpen wat er gebeurt en om iets van de situatie te mogen vinden. Het gevoel van controle, regie en inspraak waar dat mogelijk is, is voor kinderen belangrijk om ingrijpende stappen als een uithuisplaatsing te kunnen verwerken.

EMBARGO

Goede voorbeelden

- **Jeugdbeschermingsregio Overijssel** heeft Jeugdbescherming Overijssel (JbOV) voldoende financiële ruimte geboden door tarieven volgens de benchmark te hanteren, zodat JbOV kan voldoen aan de wettelijke taken en in staat is om voldoende medewerkers te werven.

  JbOV heeft een doorlopende vacature voor nieuwe jeugdbeschermers, zodat verzuim of verloop snel opgevangen wordt. De mensen 'op de bank' krijgen een training en volgen het inwerkprogramma. Ze zijn meteen inzetbaar wanneer dat nodig is.

- **Bureau Jeugdzorg Limburg (BJZ Limburg), JbOV, Samen Veilig Midden Nederland (SVMN), Jeugdbescherming Regio Rijnmond (JBRR)** sturen op de processen en op tijdigheid.

  Jeugdbeschermers ervaren dit als ondersteunend, ook in hun relatie met jeugdigen, ouders en ketenpartners brengt dit voorspelbaarheid en structuur.

- **GI's** werken met een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers. Ondanks de vaak hoge werkdruk en krappe budgetten, maken zij tijd vrij om nieuwe medewerkers goed in te werken en te begeleiden.
  Ook medewerkers die lang in dienst zijn, hebben mogelijkheden om te reflecteren op het werk en om elkaar te ontmoeten.

- **JB Gelderland, JBRR, JbOV en Jeugdbescherming west (JBw)** bieden jeugdbeschermers de mogelijkheid om met een dubbele bezetting te werken in het kader van het inwerkprogramma of bij zeer complexe casussen.

- **JBRR** werkt met systeemgerichte teamtafels die kort na de zitting plaatsvinden. Bij deze teamtafel zijn het gezin, de jeugdbeschermer, het lokale team en eventuele andere betrokkenen aanwezig om gezamenlijk de koers uit te zetten.

  Het lukt met een enkele uitzondering om gezinnen aan tafel te krijgen, kennis te maken en al te starten met het uitzetten van een plan om te komen tot passende hulp. Ook ouders in een complexe scheiding komen aan tafel. Dit is opvallend, omdat het in veel delen van het land niet lukt.

- Een **aantal GI's** slaagt erin om de vaste jeugdbeschermer naar de zitting te laten gaan waar de maatregel over een jeugdige wordt uitgesproken, zodat zij direct kennis kunnen maken met het gezin en de volgende stappen met hen kunnen doornemen.

3.2 … maar kwetsbaarheid blijft

Naast deze positieve ontwikkelingen en mooie voorbeelden zien de inspecties dat de vitale functie van jeugdbescherming zeer kwetsbaar blijft. Op een intensive care is altijd beschikbare ruimte nodig, altijd ook lege bedden voor onverwacht snelle instroom. Voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel mag worden verwacht dat er altijd een jeugdbeschermer beschikbaar is die meteen met hen en met hun gezin aan het werk kan. Niet alle regio's slagen hierin.
In het signalement Jeugdbeschermingsketen in gevaar uit 2019 signaleerden de inspecties dat de kwaliteit en de tijdigheid van de bescherming van een kind dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd mede afhankelijk is van de lokale context. Er is ongelijkheid in de bescherming van het kind, afhankelijk van waar hij woont. Deze ongelijkheid tekent zich ook in dit onderzoek van de inspecties af.

3.2.1 *Werken met 'de minimale variant'*

Om een jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregel kwalitatief goed en tijdig uit te voeren, heeft een GI nodig dat het personeelsbestand op orde is en ruimte biedt voor onvoorziene situaties. Daarnaast is het belangrijk dat een GI kan investeren in de deskundigheid en het werkplezier van hun medewerkers. Dit vraagt (financiële) bewegingsruimte bij de GI. De meeste GI's hebben deze bewegingsruimte en overcapaciteit niet. Zodra er een verhoogde instroom is, zijn er moeilijkheden om deze kinderen van een jeugdbeschermer te voorzien. Negen GI's werkten op het moment van de praktijktoets hierdoor met wachtlijstbeheer, instroomteams, verdeellijsten, of 'beperkt hulpaanbod'.

De inspecties beoordelen het werken met deze 'minimale varianten' als niet wenselijk. Het doet geen recht aan de urgentie van de jeugdbeschermings-maatregel. De inspecties hebben het werken met een 'minimale variant' in dit toezicht wel als voldoende beoordeeld, als de jeugdbeschermer daadwerkelijk met het gezin aan de slag gaat, in contact is met het gezin en samen met hen werkt aan een gedragen koers.
Briedis, Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Gelderland, De Jeugd- en Gezinsbeschermers, en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering zijn er met de jeugdhulpregio's niet in geslaagd om samen voorwaarden te creëren waardoor elke jeugdige met een maatregel en hun ouders *tijdig* een jeugdbeschermer en *tijdig* een gedragen koers heeft.
In Zeeland en Brabant is de situatie *na* de praktijktoets verder verslechterd als gevolg van het faillissement van Briedis, de beëindiging van het contract van de Zeeuwse gemeenten met Intervence en een tijdelijke opnamestop bij JB Brabant en de William Schrikker Stichting.

3.2.2 *Verloop en verzuim*

Het verloop onder jeugdbeschermers blijft hoog en het gevolg hiervan is dat gezinnen tijdens een traject vaak te maken krijgen met een of meer wisselingen van jeugdbeschermer. In 2019 benoemden de inspecties als oorzaken de hoge werkdruk, de inzet van nieuwe, onervaren medewerkers die nog niet zijn toegerust voor hun taak, in combinatie met de krappe arbeidsmarkt die het mogelijk maakt om elders aan de slag te gaan met en lagere werkdruk en betere arbeidsvoorwaarden. Die factoren voor verloop en verzuim zijn onveranderd, hoewel er een (tijdelijke) verbetering was te zien tijdens de coronacrisis.

Het beroep van jeugdbeschermer is veelzijdig en vraagt veel van een medewerker. De aard van het werk van een jeugdbeschermer vraagt om goed toegeruste, ervaren en deskundige professionals. De problematiek in de gezinnen is meestal

ONDER EMBARGO

ingewikkeld en er zijn regelmatig problemen op verschillende leefgebieden. Het kan gaan om psychiatrie, maatschappelijke problemen en complexe opvoedsituaties. Een jeugdbeschermer heeft vaardigheden nodig om zowel met een volwassene als een kind het gesprek te kunnen voeren. Tot slot is er ook sprake van een complex stelsel waarbinnen de jeugdbeschermer invulling moet geven aan de maatregel, waarbij gemeenten en regio's direct of indirect vanuit hun eigen perspectief en visie invloed uitoefenen op de uitvoering van de jeugdbescherming.
Voor een startende jeugdbeschermer kan deze complexiteit en verantwoordelijkheid te groot zijn. Ook ervaren jeugdbeschermers houden het niet altijd vol om langdurig met deze hoge werkdruk en grote verantwoordelijkheid om te gaan.
De druk is hoog en de beloning is vaak gelijk aan een soortgelijke baan die minder intensief is. Voor jeugdbeschermers is dit te vaak de reden om naar een ander onderdeel van de jeugdhulpverlening over te stappen. Er zijn ook ervaren jeugdbeschermers die zo opbranden dat ze de hulpverlening helemaal de rug toekeren.

Met een vertrekkende medewerker verliest de GI kennis, ervaring en expertise die deze medewerker heeft opgedaan en in kon zetten. Onervaren medewerkers kunnen het gat van een ervaren medewerker niet meteen vullen. Het risico bij schaarste aan personeel is dat een GI teveel van een onervaren medewerker vraagt en dat er minder tijd is om een onervaren medewerker goed te begeleiden.

ONDER EMBARGO

4 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp

Grote, structurele problemen maken het voor jeugdbeschermers, zorgaanbieders en gemeenten moeilijk, en soms onmogelijk om voor een kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende (specialistische) hulp in te zetten. Het individuele kind, dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd en waarvoor de overheid verantwoordelijkheid draagt, mag niet de dupe zijn van deze structurele problemen. Dat is precies de reden waarom de inspecties om een actiegerichte doorbraakaanpak hebben gevraagd. Deze doorbraakaanpak moest ertoe leiden dat de jeugdbeschermingsmaatregel effectief kan zijn *ondanks* deze structurele problemen.

De inspecties hebben getoetst of elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp krijgt. Geen enkele regio is hier volledig in geslaagd. Op het punt van de tijdige inzet van passende hulp zijn grote regionale verschillen te zien. In verschillende regio's zijn met de doorbraakaanpak in de jeugdbeschermingsregio's wel belangrijke stappen gezet. Dit hoofdstuk besteedt aandacht aan succesfactoren waarmee regio's van elkaar kunnen leren en hun aanpak kunnen aanscherpen. Het hoofdstuk gaat ook in op de belemmeringen bij het uitvoeren van de doorbraakaanpak, waaronder de bestaande structurele problemen.

EMBARGO

Feiten en cijfers - Tijdig passende hulp

Cijfers CBS
Volgens de voorlopige cijfers van het CBS zijn in 2020 10.310 jeugdigen ingestroomd in de jeugdbescherming (OTS en voogdij). In 2020 zijn volgens het CBS 5.015 jeugdigen ingestroomd in de jeugdreclassering.

Cijfers verdiepende praktijktoets

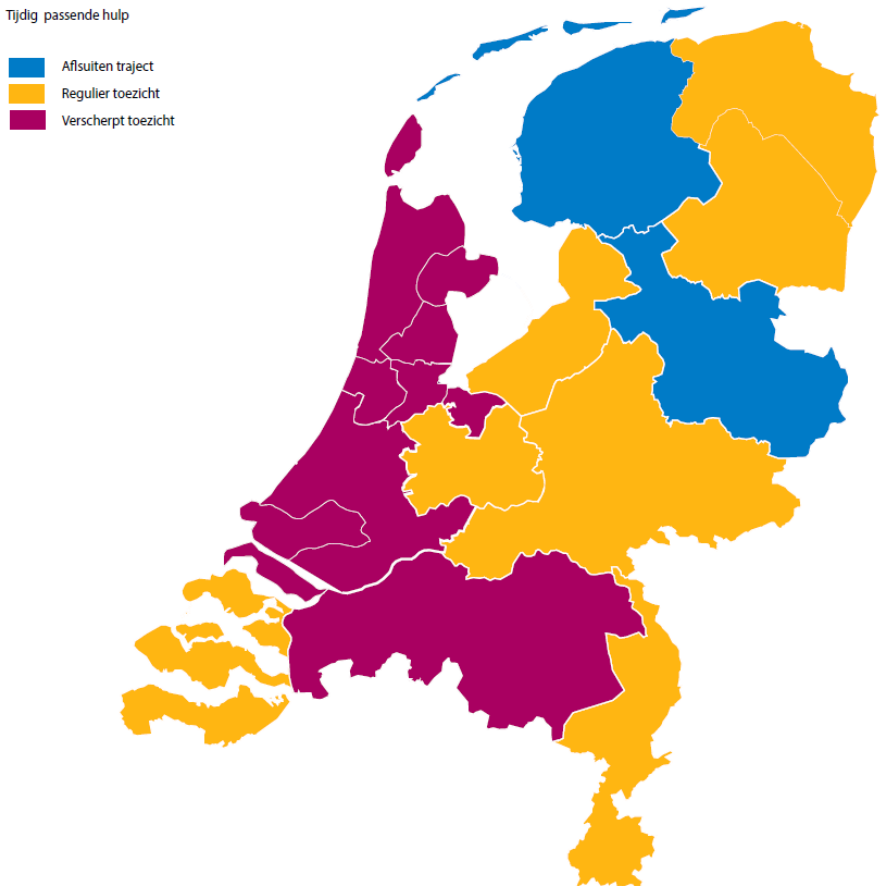
Elk kind tijdig passende hulp
De inspecties hebben voor de onderzoeksperiode augustus-half november 2020 gekozen omdat van deze jeugdigen redelijkerwijs mocht worden verwacht dat zij (al dan niet met inzet van de doorbraakaanpak) medio februari 2021 passende hulp zouden hebben.
De inspecties hebben voor 366 jeugdigen beoordeeld of passende hulp is ingezet. Dit was voor 284 jeugdigen (78%) gelukt en voor 82 kinderen (22%) niet. De inspecties hebben voor 357 jeugdigen, waarvan de maatregel in augustus-half november 2020 is gestart, beoordeeld of de passende hulp tijdig is ingezet. Dit was voor 239 jeugdigen (67%) gelukt en voor 118 kinderen (33%) niet.

Geëxtrapoleerd naar heel 2020 zou dit betekenen dat zo'n 5.000 jeugdigen waarvan de maatregel in 2020 is gestart niet tijdig passende hulp hebben gekregen.

De jeugdbeschermingsregio's **Friesland** en **Overijssel** zijn er grotendeels in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties sluiten het toezichttraject op deze norm in deze regio's af.

De jeugdbeschermingsregio's **Gelderland, Groningen & Drenthe, Limburg, Utrecht & Flevoland** en **Zeeland,** zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

De jeugdbeschermingsregio's **Brabant, Noord-Holland/Amsterdam, Rijnmond, Zuid West** zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben niet voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen in deze regio's verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

Deze kaart van Nederland gaat over de norm 'Elk kind tijdig passende hulp'. In de jeugdbeschermingsregio's Friesland en Overijssel sluiten de inspecties het toezichttraject af. De inspecties blijven de regio's Gelderland, Utrecht/Flevoland, Groningen/Drenthe, Zeeland en Limburg volgen vanuit het reguliere toezicht. In de regio's Brabant, Rijnmond, Zuid-West en Amsterdam/Noord-Holland zullen de inspecties verscherpt toezicht uitvoeren voor de periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

De feiten en cijfers per regio staan in de afzonderlijke regiorapporten. Bijlage 2 bevat een overzicht van de conclusies per regio, bijlage 4 bevat een samenvatting van de bevindingen per regio.

4.1 De doorbraakaanpak

4.1.1 *Successen van de doorbraakaanpak*

De inspecties stellen vast dat de regio's de meerwaarde zien van de doorbraakaanpak en deze willen bestendigen of gebruiken om lopende trajecten te versnellen door lering te trekken uit de ervaringen in de doorbraakaanpak. Bijvoorbeeld omdat er nu beter inzicht is in structurele tekorten aan hulpaanbod, omdat de samenwerking is verbeterd, maar ook omdat betrokken professionals met elkaar op nieuwe manieren naar oplossingen hebben gezocht. De doorbraakaanpak heeft verder de start van expertteams/tafels geforceerd in regio's waar deze voorheen niet bestonden.

De meeste regio's hebben samenwerking rond de jeugdbeschermingsketen georganiseerd en uitgewerkt. Er is bij gemeenten meer besef gekomen dat GI's gebaat zijn bij eendracht en versimpeling van routes. De jeugdbeschermers kunnen niet alléén zorgen voor passende hulp voor hun cliënten. Dit lukt alleen samen met gemeenten die de juiste voorwaarden scheppen, met lokale teams en met aanbieders.

De doorbraakaanpak heeft in veel regio's de samenwerking een extra impuls gegeven, waar successen mee zijn bereikt in het organiseren van passende hulp voor jeugdigen met een maatregel. Een goede samenwerking tussen zorgaanbieders, lokale teams, GI's en gemeenten is een duidelijke succesfactor, waarvan de inspecties verwachten dat deze wordt voortgezet en uitgebouwd.

Helpend daarbij is de gezamenlijke grondhouding: het met elkaar niet accepteren dat een kind met een maatregel niet tijdig de passende hulp krijgt.
Andere belangrijke succesfactoren zijn:

- Hulpaanbieders die zijn aangesloten bij de doorbraakaanpak in de regio.
- Gedragen/overeenstemming in samenwerking in en tussen regio's en (boven)regionale bestuurlijke cohesie.
- Expertteams met een heldere werkwijze, gebaseerd op samenwerking en vertrouwen en met mandaat om hulp in te zetten.
- Vertrouwen op elkaars professionaliteit en expertise.
- De deskundige en vasthoudende jeugdbeschermer.
- Een meedenkend team voor passend aanbod bij de GI en bij inkoopregio (zorgbemiddeling, zorgmakelaars).

ONDER EMBARGO

In regio's waar actiegericht en per kind of gezin is bekeken: 'wat is er nodig, hoe kunnen we deze hulp inzetten?' zijn de grootste successen bereikt.

4.1.2 *Knelpunten doorbraakaanpak*

Naast deze succesfactoren hebben de inspecties ook belemmeringen gezien in een aantal regio's om te komen tot een succesvolle doorbraakaanpak.

Niet alle regio's hebben gekozen voor een onorthodoxe, actiegerichte aanpak. Jeugdbeschermers die de inspecties tijdens de praktijktoets spraken, hebben de doorbraakaanpak hierdoor soms ervaren als een 'herhaling van zetten'. Naar hun gevoel liepen ze opnieuw de stappen door die zij al met het gezin en zorgaanbieders hadden doorlopen. Dit nam tijd en leidde niet tot passende hulp.

In een aantal regio's kwam de samenwerking niet goed op gang en bleven regio's oplossingen zoeken binnen de te beperkte mogelijkheden van de direct eigen kring. Verder hebben de inspecties gezien dat expertiseteams konden meedenken en alternatieve oplossingen konden aandragen, maar als de noodzakelijke hulp er niet is, dan konden zij ook niet voor alle kinderen een oplossing vinden. Het lukte dan niet om door de structurele problemen heen te breken en tot een oplossing te komen voor elk kind.

ONDER EMBARGO

Succesfactoren doorbraakaanpak

In de regio's **Friesland, Overijssel, Gelderland, Utrecht & Flevoland** is de doorbraakaanpak in goede samenwerking tussen zorgaanbieders, GI's, gemeenten en lokale teams tot stand gebracht en/of verder uitgebouwd. Die samenwerking is zowel terug te zien op bestuurlijk niveau als op casusniveau. Vertrouwen op elkaars expertise en professionaliteit is hierbij een belangrijke succesfactor.

In **Friesland, Limburg, Zeeland** en in **jeugdhulpregio Amsterdam-Amstelland** spelen bestaande financiële tekorten geen rol bij de inzet van hulp aan jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel. In Amsterdam-Amstelland gelden budgetplafonds niet voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.

In **Friesland**, **Gelderland**, **Groningen & Drenthe**, **Rijnmond**, **Zeeland** en bij de **WSS** zijn zorgmakelaars bij de GI's en/of gemeenten met kennis van het zorglandschap en de zoektocht naar passende hulp (deels) kunnen overnemen van de jeugdbeschermer.

Brabant: Participatie van alle jeugdhulpregio's, alle GI's en het Bovenregionaal Expertise Centrum in de doorbraakaanpak. In de JZ-regio West Brabant West zijn aanbieders al gezamenlijk verantwoordelijk voor de wachtlijst en hulp aan kinderen.

Friesland: Urgentiebesef, goede samenwerking, mandaat en bestuurlijke steun, gedragenheid van de aanpak, goede samenwerking en contacten.

Overijssel: Het gedeelde gevoel van urgentie om het doel te bereiken is groot. Verantwoordelijkheden worden meer gedeeld tussen verschillende partners, er kan sneller opgeschaald worden en partijen kijken samen naar oplossingen.

Utrecht: Bestaande structuren zijn zeer geschikt voor de doorbraakaanpak. Opgepakt als gezamenlijke verantwoordelijkheid. Bestuurders, gemeenten en uitvoerenden trekken als partners op en elkaar goed te vinden. Overeenstemming en een gedeelde visie helpt.

Gelderland: Er is duidelijk commitment uitgesproken middels het afstemmen en gezamenlijk bestuurlijk goedkeuren van het doorbraakplan voor de hele regio Gelderland. De urgentie wordt in alle gemeenten gevoeld.

Limburg: Gedragen aanpak, onderdeel van andere activiteiten van de verbeteragenda. Voor de doorbraakaanpak is toegezegd dat financiële tekorten en capaciteit van expertteams geen rol spelen.

Rijnmond: Rijnmond heeft een grondige analyse gemaakt van de problematiek. Er is een goede samenwerking tot stand gebracht.

Zeeland: Jeugdhulpaanbieders willen actief meedoen in de aanpak van de wachtlijst. Voor de doorbraakaanpak is toegezegd dat financiële tekorten geen rol spelen.

Zuid West: De doorbraakaanpak maakte duidelijk waar de tekorten in de passende hulp liggen; aan welke hulp behoefte is en wat GI's nodig hebben om hun werk goed te doen.

4.2 Structurele problemen

4.2.1 *Onvoldoende residentieel hulpaanbod voor jeugdigen met de meest complexe problemen*

In 2019 en ook in dit rapport trekken de inspecties de vergelijking tussen de jeugdbescherming en de jeugdreclassering en de intensive care van een ziekenhuis. Een intensive care is bedoeld voor een kort en intensief verblijf, gericht op herstel. Ook voor kinderen (en hun ouders) met een jeugdbeschermingsmaatregel is het de bedoeling dat zij na een korte en intensieve periode op eigen kracht of met vrijwillige hulp verder kunnen. De ambitie van gemeenten, die ook in de Jeugdwet besloten ligt, is dat jeugdigen thuis of zo thuis mogelijk opgroeien. Gemeenten sturen hier onder andere op door het residentiële hulpaanbod zoveel mogelijk af te bouwen.

Voor een deel van de kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel is na de intensieve periode echter langdurige hulp en zorg nodig. Net als bij de intensive care in een ziekenhuis, is het soms nodig om te herstellen en te revalideren. Dit kan tijd kosten. De intensive care is dan niet meer nodig, maar de hulp is nog intensief en specialistisch. In de jeugdhulp gaat het om kinderen die als gevolg van hun eigen problematiek, al dan niet in combinatie met problemen in de thuissituatie, niet (meer) thuis kunnen opgroeien. Dat zijn jeugdigen die zeer beschadigd zijn en zelf een combinatie van problemen hebben, zoals agressieproblematiek, GGZ-problematiek, trauma, verslaving, verstandelijke beperking. Voor hen is een stabiele plek nodig totdat zij op eigen benen kunnen staan. Soms hebben zij ook als zij volwassen zijn hulp nodig, bijvoorbeeld in een voorziening voor beschermd wonen.

Uit het toezicht in het hele land komt naar voren dat kinderen met dergelijke problemen om uiteenlopende redenen lang op crisisplekken verblijven, op wachtlijsten staan, veel te maken hebben met verplaatsingen en geen passende behandeling krijgen. Voor deze kinderen is echt te weinig aanbod en voor aanbieders is het om verschillende redenen niet aantrekkelijk of haalbaar dit aanbod te creëren.

Deze kinderen kunnen niet thuis wonen, in dat geval is de ambitie ‘zo thuis mogelijk’ bijvoorbeeld in gezinshuizen. Als het de ambitie is om deze kinderen, die voorheen in (grootschalige) residentiële voorzieningen verbleven, ‘zo thuis mogelijk’ te laten opgroeien en daar te laten blijven, dan is het nodig om de (hoog)specialistische hulp daar in te zetten. Dat betekent dat er voldoende gezinshuizen nodig zijn die deze complexe kinderen kunnen ‘handelen’, met integrale deskundigheid en soms met (vierentwintiguurs) een-op-een begeleiding.

Ook voor jeugdigen met ouders die niet in staat zijn om te zorgen voor een veilige omgeving, is het nodig dat er een langdurig verblijf is met zo min mogelijk verhuizingen, zodat de jeugdige op zo’n normaal en gezond mogelijke manier kan groeien naar volwassenheid.

4.2.2 *Onvoldoende specialistisch ambulant (GGZ) hulpaanbod : wachtlijsten*

De vraag naar dit residentiële aanbod zou een stuk kleiner kunnen worden als kinderen en hun ouders in hun thuissituatie tijdig de hulp krijgen die nodig is. En dat met die hulp voorkomen wordt dat het kind ernstig beschadigd raakt of ouders overvraagd raken. Zo tijdig mogelijk, en bij voorkeur niet in het gedwongen kader (zonder jeugdbeschermingsmaatregel). Als de kinderrechter als ultimum remedium stelt dat de ontwikkelingsbedreiging van een kind moet worden afgewend met een jeugdbeschermingsmaatregel, dan moet die hulp direct kunnen worden ingezet.

ONDER EMBARGO

Maar ook deze ambulante jeugdhulp is onvoldoende beschikbaar: of het nu gaat om hulp bij een complexe scheiding of bijvoorbeeld om ambulante (spoed-)opvoedhulp. De inspecties zien landelijke verschillen, maar het tekort aan jeugd GGZ is overal in het land manifest[1], waardoor jeugdigen lang op wachtlijsten staan. Problematiek verergert doordat trauma's niet behandeld worden. Met name in de grote steden dringen kinderen met zeer ernstige problematiek om voorrang en moeten onmogelijke keuzes worden gemaakt. Het is zo ernstig dat moet worden geprioriteerd tussen kinderen met de grootste ontwikkelingsbedreiging, tussen bijvoorbeeld de dreiging van mogelijke suïcide afwenden of verwerking van een ernstig trauma van een kind met een jeugdbeschermingsmaatregel.

4.2.3 *Onvoldoende bovenregionale samenwerking*

Voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend specialistisch hulpaanbod is bovenregionale samenwerking noodzakelijk. Er is namelijk een beperkt aantal kinderen dat dit aanbod nodig heeft en een beperkt aantal voorzieningen kan deze specialistische hulp bieden. Gemeenten, soms afzonderlijk en soms in jeugdhulpregio-verband, maken de afweging welk hulpaanbod voor hun inwoners essentieel is. De (gemeenten in de) jeugdhulpregio's kunnen deze afweging zelf maken, dit is inherent aan de decentralisatie van de jeugdhulp. Door verschillen in hulpvragen van inwoners in verschillende gemeenten ontstaan verschillende zorglandschappen die aansluiten bij wat inwoners nodig hebben. Echter hierdoor ontstaat het risico dat een bepaald aanbod van specialistische hulp wegvalt, omdat heel weinig inwoners van deze vorm van hulp gebruik hoeven te maken. Een gemeente kiest dan voor andere oplossingen die te koste gaan van de (hoog)specialistische zorg en de alternatieven die geboden worden, beschikken vaak over te weinig deskundigheid om aan de complexe hulpvraag te kunnen beantwoorden.

Specialistisch hulpaanbod is meestal duur en met krappe budgetten, bezuinigen diverse gemeenten op dit onderdeel. Met lagere tarieven, of door lagere instroom van cliënten is het voor de gespecialiseerde aanbieder niet rendabel om het aanbod te blijven leveren of de zorgaanbieder komt in de financiële problemen. Daarnaast pakken de verschillende vormen van inkoop, contractering, verantwoording en financiering in een aantal jeugdbeschermingsregio's nadelig uit voor het organiseren van (hoog)specialistisch jeugdhulpaanbod, dat vaak juist voor de jeugdigen en hun gezinnen met een jeugdbeschermingsmaatregel moet worden ingezet. Deze omstandigheden maken het voor zorgaanbieders complex om in te zetten op innovatie en leiden tot financiële zorgen bij de specialistische jeugdhulpaanbieders.

Dit maakt het complex om in te zetten op innovatie en leidt tot financiële zorgen bij de specialistische jeugdhulpaanbieders.

Het is dan ook belangrijk dat jeugdhulpregio's de specialistische jeugdhulp op het juiste schaalniveau met elkaar en zoveel als mogelijk onder dezelfde voorwaarden en met eenzelfde financieringssystematiek inkopen. Voor het bestendigen en innoveren van het specialistisch jeugdhulpaanbod is bovenregionale inkoop en een goede bovenregionale samenwerking nodig tussen de regio's, de gecertificeerde instellingen en het specialistische jeugdhulpaanbod.

Samenwerking op bovenregionaal niveau werkt als jeugdhulpregio's en gemeenten een gemeenschappelijke visie en doelen hebben. Ook helpt het wanneer de samenstelling van inwoners en de hulpbehoefte op elkaar lijkt. Hoe groter de verschillen in visie, des te moeilijker het is om samen te werken. Daarnaast zijn er

1 *Onvoldoende tijdige en juiste hulp voor jongeren met ernstige psychische problemen naar factsheet, IGJ 2021*

ONDER EMBARGO

jeugdbeschermingsregio's die te maken hebben met één jeugdhulpregio, maar ook die met negen jeugdhulpregio's te maken hebben. Hoe meer jeugdhulpregio's en gemeenten deel uit maken van een jeugdbeschermingsregio, des te lastiger is de samenwerking goed vorm te geven. Een laatste complicerende factor is dat de jeugdhulpregio's in wisselende samenstelling gezamenlijk verschillende vormen van jeugdhulp al dan niet bovenregionaal inkopen.

Noch de regio's, noch de zorgaanbieders hebben inzicht in het totale, landelijke tekort aan verschillende vormen van hulp.

4.2.4 *Knelpunten in de toeleiding naar passende hulp*

De inspecties hebben in het rapport uit 2019 benoemd dat de gecertificeerde instelling de wettelijke taak heeft te bepalen of, en zo ja welke, jeugdhulp is aangewezen bij de uitvoering van een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel. De Jeugdwet schrijft voor dat de GI hiertoe overlegt met het college van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft. Dit overleg is er primair op gericht om te weten welke jeugdhulp door de gemeente is gecontracteerd en anderzijds dat de gemeente als financier dient te weten welke jeugdhulp nodig wordt geacht (en dus moet worden ingekocht). Afstemming tussen de GI en de gemeente dient gericht te zijn op en ondersteunend aan het vinden van passend aanbod, op basis van de koers die de GI multidisciplinair en met het gezin heeft uitgezet. Het administratieve en bureaucratische proces mag niet vertragen, of ertoe leiden dat de noodzakelijke hulp aan een jeugdige wordt onthouden. Bovendien dient het overleg plaats te vinden met inachtneming van de privacywetgeving en de regels omtrent het beroepsgeheim. Voor een jeugdhulpbepaling voor een jeugdige met een maatregel is geen beschikking van de gemeente nodig.

De inspecties hebben positieve voorbeelden gezien waarbij GI, gezin, (namens de gemeente) het lokale team en eventuele andere betrokkenen in een vroeg stadium met elkaar om tafel gaan. En waarbij alle betrokkenen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid in goede samenwerking meedenken om te komen tot een passend hulpaanbod.

De inspecties hebben overal in het land, maar per regio en soms per gemeente verschillend, ook voorbeelden gezien waarbij een gemeente jeugdhulpbepalingen van GI's (inhoudelijk) toetst. Met name voor (dure) hoog specialistische hulp en maatwerktrajecten zien de inspecties dat het proces in de praktijk vertraagt, bijvoorbeeld door controles op de jeugdhulpbepaling van de GI. Gemeenten vragen de GI waarom de inzet van de hulp nodig is, of het ook anders maar vooral ook goedkoper kan. De processen zijn per regio en per gemeente verschillend ingericht. Soms wordt gevraagd om een schriftelijke onderbouwing, soms wordt de bepaling opnieuw besproken aan tafels met gemeenten, GI en eventuele andere bij de casus betrokkenen. Overigens laten de jeugdhulpregio's vrijwel zonder uitzondering weten dat de bepaling van de GI vervolgens vrijwel altijd wordt gevolgd.

De verschillende procedures, inkoopvoorwaarden en contractering van zorgaanbod vormen niet alleen een knelpunt voor de GI's, maar ook voor de veelal grote, bovenregionaal werkende specialistische hulpaanbieders.

Voor de inzet van hulp aan jeugdigen met de meest complexe problemen werkt resultaat-gestuurde financiering in de praktijk vertragend. Bij deze financieringsvorm wordt de jeugdhulpaanbieder gefinancierd op basis van het behaalde resultaat, waarbij het te behalen resultaat vooraf wordt bepaald. Dit leidt in de praktijk vaak tot lange 'onderhandelingen' met zorgaanbieder(s), over welke

ONDER EMBARGO

hulp moet worden ingezet en tot welk resultaat dit moet leiden. Juist voor kwetsbare jeugdigen (met meervoudig complexe problematiek) is de kans op falen van een hulpverleningstraject of plaatsing groot. Resultaatgerichte financiering leidt ertoe dat zorgaanbieders de meest kwetsbare jeugdigen niet (tijdig) accepteren en de jeugdige niet wordt geholpen.

Verschillende regio's werken met een beperkt aantal hoofdaannemers, die onderaannemers inschakelen als zij zelf bepaalde onderdelen van de hulp niet kunnen bieden. De GI kan zelf niet direct verwijzen naar de twee verschillende aanbieders, of soms zelfs twee producten van één aanbieder (dit wordt 'stapelen' van hulp genoemd). Dit levert in de praktijk knelpunten op voor de tijdige inzet van passende hulp. Als de jeugdbeschermer een geschikte onderaannemer heeft gevonden voor een jeugdige (omdat de hoofdaannemer de noodzakelijke hulp niet kan bieden), dan is het aan de hoofdaannemer deze zorgaanbieder als onderaannemer aan te stellen en de hoofdaannemer is hier niet altijd toe bereid. Ook hebben de inspecties voorbeelden gezien dat de hoofdaannemer zelf (minder passende) hulp inzet, in plaats van een onderaannemer in te schakelen.

4.2.5 *Knelpunten bij zorgaanbieders*

Naast wachtlijsten en vertraging als gevolg van gemeentelijke processen, kan de werkwijze bij zorgaanbieders tot vertraging leiden. De inspecties hebben voorbeelden gezien dat het weken duurt voordat een intake plaatsvindt, waarbij de zorgaanbieder op dat moment vaststelt dat deze een jeugdige of zijn gezin niet kan helpen. Dat betekent dat opnieuw een intake moet plaatsvinden bij een andere zorgaanbieder. Ook hebben de inspecties gezien dat een jeugdige of zijn gezin na een succesvolle intake opnieuw op een wachtlijst komt te staan.

Zorgaanbieders hanteren contra-indicaties bij de intake van een jeugdige en/of zijn gezin. Dit maakt het bij uitstek lastig om jeugdigen met combinaties van problemen geplaatst of in zorg te krijgen. Een zorgaanbieder is bijvoorbeeld gespecialiseerd in het werken met jeugdigen met gedragsproblemen, maar niet met GGZ-problemen of verslavingsproblematiek. Of een zorgaanbieder is gespecialiseerd in de behandeling van GGZ-problemen, maar heeft geen expertise op het gebied van LVB. Ook komt het voor dat een jeugdige niet op een groep of in een gezinshuis terecht kan omdat zijn of haar problematiek te ontregelend zou werken op de rest van de groep.

Een andere probleem is dat een instabiele situatie een reden is om niet met de behandeling van een jeugdige te starten, ook niet als de jeugdbeschermer dit wel raadzaam vindt. Dat soort situaties doen zich voor bij complexe echtscheidingen, bij onduidelijkheid waar een jeugdige gaat wonen. De inspecties hebben voorbeelden gezien van jeugdigen waarvan de verblijfplaats na de crisisopvang niet duidelijk is, het verblijf in de crisisopvang voortduurt, waardoor de behandeling van de jeugdige niet kan starten.

De inspecties vinden het wenselijk dat zorgaanbieders met 'samenwerkingscriteria' gaan werken in plaats van contra-indicaties of uitsluitingscriteria. Als een jeugdige een combinatie van problemen heeft, dan is samenwerking tussen verschillende expertises / zorgaanbieders dus noodzakelijk. In een aantal regio's komt een dergelijke samenwerking goed van de grond. Bijvoorbeeld in de regio Utrecht, waar zorgaanbieders in (interprofessionele) teams samenwerken en zo maatwerk kunnen bieden.

ONDER EMBARGO

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

5.1.1 *Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers*
Voor dertien procent van de kinderen met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel is het niet gelukt om tijdig een vaste jeugdbeschermer en voor elf procent niet om tijdig een gedragen koers uit te zetten. In 2019 signaleerden de inspecties[2] dat de kwaliteit en de tijdigheid van de bescherming van een kind dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd mede afhankelijk is van de lokale context. De ongelijkheid tussen gemeenten met betrekking tot de inzet van jeugdbescherming constateren de inspecties nog steeds.

Doordat veel regio's hebben geïnvesteerd in de gecertificeerde instellingen, is er sinds 2019 veel verbeterd. Het lukt de meeste GI's om kinderen tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen. Ondanks bijvoorbeeld een krappe bezetting of werken met een instroomteam lukt het vaak ook om een tijdig gedragen koers uit te zetten. De jeugdbeschermers maken zich hier hard voor.

Toch blijft de vitale functie van jeugdbescherming zeer kwetsbaar. Op een intensive care is altijd extra capaciteit beschikbaar. Wanneer dit in het gedrang komt, wordt hier actief op geacteerd. Voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel mag ook worden verwacht dat er altijd een jeugdbeschermer en passende hulp beschikbaar zijn. Dit is momenteel niet het geval.

Nog altijd minimale varianten
Negen GI's werken met wachtlijstbeheer, instroomteams, verdeellijsten, of 'beperkt hulpaanbod'. Deze 'minimale varianten' doen de kinderen en hun gezinnen tekort en geen recht aan de urgentie van een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel. De inspecties beoordeelden deze werkwijzen desondanks voor nu toch als voldoende, als de jeugdbeschermer in contact is met het gezin en actief samen met hen werkt aan een gedragen koers en het inzetten van noodzakelijke hulp. De gecertificeerde instellingen Briedis, Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Gelderland, De Jeugd- en Gezinsbeschermers en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering lukte dit op het moment van de praktijktoets nog onvoldoende. In Zeeland en Brabant is de situatie *na* de praktijktoets verder verslechterd door het faillissement van Briedis, de beëindiging van het contract van de Zeeuwse gemeenten met Intervence en de opnamestop bij Jeugdbescherming Brabant en de William Schrikker Stichting.

Nog altijd hoog verloop en verzuim
GI's spannen zich in om jeugdbeschermers te behouden en voor te bereiden op het werk. Maar door de krappe arbeidsmarkt en de hoge werkdruk is het voor jeugdbeschermers aantrekkelijk om elders in de jeugdhulp te werken onder betere omstandigheden. De inhoud van het werk is zwaar en blijft zwaar. Dat geldt voor nieuwe onervaren medewerkers die nog niet genoeg zijn toegerust voor hun taak en snel weer uitstromen. Het geldt ook voor deskundige en ervaren medewerkers. Met dit gegeven moet de sector omgaan en erop anticiperen. Ook op een intensive care wisselt het personeel regelmatig. Het zou mogelijk moeten zijn dat een professional makkelijk kan variëren tussen posities in de jeugdsector (bijvoorbeeld van lokaal team naar GI, van GI naar behandelgroep, van Veilig Thuis of Raad voor de

2 *Signalement Jeugdbeschermingsketen in gevaar*

ONDER EMBARGO

Kinderbescherming en v.v.) zodat op die manier professionals behouden blijven voor de jeugdhulp.

5.1.2 *Elk kind met een maatregel tijdig passende hulp*

Voor ongeveer 33 procent van de kinderen met een maatregel is het niet gelukt om tijdig passende hulp te organiseren. Grote, structurele problemen maken de inzet van tijdige passende (specialistische) hulp moeilijk en soms zelfs onmogelijk. Het individuele kind dat bescherming nodig heeft, is de dupe van deze problemen. De inspecties stelden dat een onorthodoxe actiegerichte aanpak nodig was om ervoor te zorgen dat jeugdigen wel de hulp kregen die nodig was. Deze zogenoemde doorbraakaanpak moest ertoe leiden dat de jeugdbeschermingsmaatregel effectief kan zijn.

Actieve samenwerking bepalend voor succes

In verschillende regio's zijn met de doorbraakaanpak stappen gezet en successen geboekt. Een goede, gedragen samenwerking tussen zorgaanbieders, lokale teams, GI's en gemeenten is een duidelijke succesfactor. Dit moet de komende periode worden voortgezet en uitgebouwd. Gezamenlijke verantwoordelijkheid helpt om ervoor te zorgen dat een kind met een maatregel tijdig de passende hulp krijgt. De regio's die per kind of gezin keken wat er nodig was en hoe deze hulp kon worden ingezet, bereikten de grootse successen.

In een aantal regio's is niet gekozen voor een onorthodoxe actiegerichte aanpak. In deze regio's kwam het onvoldoende tot nieuwe oplossingsrichtingen en kwam de samenwerking niet goed op gang. Daarnaast zijn er regio's waar de expertteams meedenken en oplossingen kunnen aandragen maar niet de positie hebben om de inzet of beschikbaarheid van hulp te forceren. Mandaat is nodig om passende hulp in te kunnen zetten.

Structurele problemen

<u>Tekort aan residentieel aanbod voor jeugdigen met zeer complexe problemen</u>

Er zijn kinderen die niet (meer) thuis kunnen opgroeien. De problemen van deze kinderen zijn om diverse redenen zo complex dat zij langdurige (intensieve) hulp en begeleiding of behandeling nodig hebben. Er is een structureel tekort aan residentieel aanbod voor deze groep jeugdigen. Uit het toezicht in het hele land blijkt dat deze kinderen nu lang op crisisplekken verblijven, op wachtlijsten staan, veel te maken hebben met verplaatsingen en geen passende behandeling krijgen. Voor hen is te weinig hulpaanbod en voor aanbieders is het om verschillende redenen niet aantrekkelijk of haalbaar dit aanbod te creëren.

<u>Tekort aan ambulant aanbod</u>

Daarnaast is er onvoldoende (specialistische) ambulante jeugdhulp en jeugd-GGZ beschikbaar. Deze hulp is belangrijk om te voorkomen dat jeugdigen zo beschadigd raken of de thuissituatie zo onveilig wordt, dat zij niet meer thuis kunnen opgroeien. En om bij een uithuisplaatsing goed te kunnen terugwerken naar huis. Het gebrek aan passend hulpaanbod verschilt per regio. Met name in de grote steden dringen kinderen met zeer ernstige problematiek om voorrang en moeten onmogelijke keuzes worden gemaakt.

<u>Onvoldoende bovenregionale samenwerking</u>

Voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend specialistisch hulpaanbod is bovenregionale samenwerking nodig. Keuzes die afzonderlijke jeugdhulpregio's maken bij het beëindigen of continueren van contracten hebben gevolgen voor de dekkingsgraad van het bovenregionale aanbod. Daarnaast pakken de verschillende vormen van inkoop, contractering, verantwoording en financiering in een aantal

OUDER EMBARGO

jeugdbeschermingsregio's nadelig uit voor het organiseren van (hoog)specialistisch jeugdhulpaanbod. Dit maakt het complex om in te zetten op innovatie en leidt tot financiële zorgen bij de specialistische jeugdhulpaanbieders.

Vertragende processen in toeleiding
Gemeentelijke processen of keuzes in de inkoop en contractering vertragen in veel regio's de inzet van hulp. Hoe de processen zijn ingericht, verschilt per regio en soms zelfs per gemeente. Het komt voor dat de gemeente de jeugdbeschermer vraagt zich inhoudelijk te verantwoorden voor de inzet van bepaalde hulp, met name voor (dure) specialistische hulp en maatwerktrajecten. In een aantal gemeenten is het proces zo gecompliceerd, dat dit de tijdige inzet van passende hulp tegenwerkt. Resultaatgestuurde financiering en werken met hoofd- en onderaannemerschap werken in de praktijk vertragend bij de inzet van passende hulp.

Knelpunten bij hulpaanbieders
Soms duurt het weken voordat een jeugdige een intake heeft bij een zorgaanbieder. Na de intake kan het zijn dat de wachttijd voor de behandeling dan pas ingaat. Of soms blijkt na de intake dat de hulp niet passend is. De jeugdige komt dan opnieuw bij een andere aanbieder op de wachtlijst. Contra-indicaties die individuele organisaties opstellen maken het lastig om voor jeugdigen met ernstige problemen of combinaties van problemen de juiste hulp te krijgen. Hulpaanbieders werken op dit punt nog weinig met elkaar samen en combineren over het algemeen hun kennis niet.

5.2 Aanbevelingen

Rijk

- Zorg dat vraag en aanbod van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp goed in beeld zijn. Garandeer als stelselverantwoordelijke dat overal in het land een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp is voor jeugdigen met een maatregel. Stel een ondergrens aan het benodigde aantal specialistische plekken.

- Bewaak dat de beschikbaar gestelde extra middelen voor de jeugdhulp ook daadwerkelijk worden ingezet voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Denk daarbij aan de hulp aan en huisvesting van jeugdigen die vanwege combinaties van problemen niet meer thuis kunnen wonen en aan (hoog) specialistische jeugdhulp.

- Stel samen met gemeenten en gecertificeerde instellingen een norm voor de maximale caseload, leidt daaruit af wat de minimaal noodzakelijke bezetting is. Maak mogelijk dat gecertificeerde instellingen en (gespecialiseerde) hulpaanbieders voldoende 'ruim in het jasje' zitten om zonder vertraging de hulp te kunnen inzetten die nodig is. Dit betekent dat overcapaciteit wordt meegefinancierd. Stel een basistarief als ondergrens in.

- Zorg samen met GI's, jeugdhulpaanbieders en andere partijen in de jeugdbeschermingsketen dat professionals behouden blijven voor de jeugdhulp, bijvoorbeeld door te bevorderen dat zij makkelijk kunnen switchen tussen posities in de jeugdsector (bijvoorbeeld van lokaal team naar GI, van GI naar

ONDER EMBARGO

een behandelgroep, van een behandelgroep naar Veilig Thuis of Raad voor de Kinderbescherming). Zorg samen met sociale partners voor passende beloning en arbeidsvoorwaarden.

- Onderken dat ook in de toekomst een beperkte groep kinderen intensieve en soms gedwongen jeugdhulp nodig heeft. Soms ook (langdurig) verblijf. Zorg er samen met de regio's voor dat dit aanbod beschikbaar komt en blijft. Dat betekent dat er voldoende kleinschalige voorzieningen moeten zijn die deze complexe kinderen kunnen bieden wat ze nodig hebben; met integrale deskundigheid en soms met (24-uurs) een-op-een begeleiding.

Jeugdbeschermingsregio's

De inspecties doen hieronder een aantal algemene aanbevelingen aan de jeugdbeschermingsregio's (en de gezamenlijke gemeenten, lokale teams, GI's en zorgaanbieders daarbinnen). Niet elke aanbeveling is van toepassing op elke jeugdbeschermingsregio. In de regiorapporten staan de aanbevelingen per regio.

- Continueer de doorbraakaanpak en scherp deze aan voor jeugdigen met een maatregel. Maak hierbij gebruik van de goede voorbeelden uit andere regio's en betrek de volgende aanbevelingen hierbij.

- Breng met hulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en lokale teams in kaart wat aan (hoog) specialistische hulp is ingekocht en waar de tekorten aan hulp zijn. Maak hierbij gebruik van de ervaringen uit de doorbraakaanpak. Geef gezamenlijk vorm aan een aanpak waarmee deze tekorten worden ondervangen. Ga na welke vormen van hulp de regio niet zelf kan realiseren en zoek hierin bovenregionale of landelijke samenwerking.

- Bied als gezamenlijke jeugdhulpregio's hulpaanbieders ruimte door het maken van lange termijn afspraken en financiële rust, om gezamenlijk (hoog) specialistisch aanbod en maatwerk te creëren voor jeugdigen met complexe hulpvragen, die nu 'tussen het aanbod in' vallen.

- Zorg voor tijdig, structureel en laagdrempelig overleg tussen de partijen als lokale teams en GI's, niet als stap in het beoordelingsproces, maar als inhoudelijke afstemming en kennisdeling om te komen tot passende hulp. Geef het kind en zijn gezin bij dit overleg een centrale rol.

- Maak mogelijk dat de GI de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kan inzetten. Dat wil zeggen dat de inzet van hulp onverwijld plaatsvindt en dat de noodzakelijk geachte hulp niet wordt heroverwogen. Bij een bepaling van een GI is geen beschikking van een gemeente nodig.
  - Stel een jeugdhulpbepaling van een GI niet ter discussie.
  - Maak het proces rond de inzet van hulp aan een kind met een jeugdbeschermingsmaatregel simpel en snel.
  - Heroverweeg de resultaat gestuurde financiering van specialistische jeugdhulp die ertoe leidt dat zorgaanbieders de meest kwetsbare jeugdigen soms niet accepteren en de jeugdige niet adequaat wordt geholpen.
  - Stel geen budgetplafonds in voor het jeugdhulpaanbod.

ONDER EMBARGO

GI's

- Neem best practises van andere GI's over die leiden tot de tijdige inzet van een vaste jeugdbeschermer en het tijdig uitzetten van een gedragen koers.

- Overleg tijdig met de daartoe aangewezen inhoudelijk deskundige van de gemeente of het lokale team over de beschikbaarheid en de mogelijkheden om de noodzakelijke hulp in te zetten. Tijdig wil zeggen: gedurende of direct na het uitzetten van de koers met jeugdige, ouders en intern (en eventueel extern) betrokken disciplines.

- Schaal tijdig op naar het expertteam indien de passende hulp niet op tijd kan starten.

- Breng expertise en kennis in om per jeugdbeschermingsregio en landelijk helder te krijgen wat aan hulp is ingekocht en waar de tekorten aan hulp zijn. Geef gezamenlijk een aanpak vorm waarmee deze tekorten worden ondervangen.

Hulpaanbieders

- Werk met 'samenwerkingscriteria' in plaats van met contra-indicaties of uitsluitingscriteria. Als een jeugdige een combinatie van problemen heeft, dan is samenwerking tussen verschillende expertises en hulpaanbieders noodzakelijk. Dit betekent niet naast elkaar werken, maar met elkaar werken.

- Breng expertise en kennis in om per jeugdbeschermingsregio en landelijk helder te krijgen wat aan hulp is ingekocht en waar de tekorten aan hulp zijn. Geef gezamenlijk een aanpak vorm waarmee deze tekorten kunnen worden ondervangen.

ONDER EMBARGO

Bijlage 1 Overzicht bevindingen per regio

Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers

REGIO	Friesland	Groningen Drenthe	Overijssel	Utrecht/ Flevoland	Rotterdam Rijnmond	ZuidWest
Tijdig vaste JB						
Tijdig gedragen koers						
Vervolgtraject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject

REGIO	Limburg	Amsterdam	Brabant	Zeeland	Gelderland	Noord-Holland
Tijdig vaste JB						
Tijdig gedragen koers						
Vervolgtraject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Bestuurlijk gesprek	Intensief toezicht	Bestuurlijk gesprek	Bestuurlijk gesprek

ONDER EM

Bijlage 2 Overzicht bevindingen per regio

Elk kind tijdig passende hulp

REGIO	Friesland	Overijssel	Gelderland	Utrecht/ Flevoland	Groningen/ Drenthe	Zeeland
Tijdig passende hulp						
Beschikbaarheid specialistisch hulp-aanbod (residentieel en ambulant)						
(bovenregionale) samenwerking						
Veel stappen in traject om te komen tot hulp						
Vervolgtraject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Regulier toezicht	Regulier toezicht	Regulier toezicht	Regulier toezicht

REGIO	Limburg	Brabant	Rotterdam Rijnmond	ZuidWest	Amsterdam/ Noord-Holland
Tijdig passende hulp					
Beschikbaarheid specialistisch hulp-aanbod (residentieel en ambulant)					
(bovenregionale) samenwerking					
Veel stappen in traject om te komen tot hulp					
Vervolgtraject	Regulier toezicht	Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht

ONDE

Bijlage 3 Gecertificeerde instellingen werkend in meerdere regio's

Jeugd Veilig Verder

Jeugd Veilig Verder voert een aantal jeugdbeschermingsmaatregelen uit in Brabant en in Gelderland en is onderdeel van Jeugdbescherming Regio Amsterdam.
De inspecties hebben een beperkt aantal casussen van JVV onderzocht op de normen tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. Dit was grotendeels op orde. JVV werkt met een instroomteam.

Vervolg

De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft JVV af.

Briedis

Norm: Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer

Briedis slaagt er niet in om tijdig aan elk kind met een jeugdbeschermingsmaategel een vaste jeugdbeschermer te verbinden. De inspecties hebben elf casussen die tussen augustus 2020 en januari 2021 gestart zijn in zijn geheel beoordeeld op zowel de normen tijdig en een vaste jeugdbeschermer.
In zes gevallen was dit niet tijdig, is de jeugdbeschermer eenmaal gestart dan was er in alle gevallen een vaste jeugdbeschermer.

Bevorderende factoren

- Als de jeugdbeschermer is gestart is er sprake van weinig wisselingen
- In enkele dossiers was zichtbaar dat er twee jeugdbeschermers gekoppeld waren aan het gezin.

Belemmerende factoren:

- Briedis wordt soms niet tijdig geïnformeerd door rechtbank over uitspraak jeugdbeschermingsmaatregel.
- Ondanks dat Briedis aangaf geen ruimte te hebben, werd de jeugdbeschermingsmaatregel door de rechter aan Briedis toegewezen.
- Krapte op de arbeidsmarkt maakt het lastig jeugdbeschermers te werven. Personeelstekorten door de uitstroom van jeugdbeschermers en onvoldoende instroom.

Norm: Voor elke kind met een jeugdbeschermingsmaatregel een tijdig gedragen koers

Briedis slaagt er overwegend wel in om tijdig voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tot een gedragen koers te komen. De inspecties hebben vier casussen in zijn geheel beoordeeld op de vraag of tijdig een gedragen koers is uitgezet. Bij één casus was zichtbaar dat dit niet tijdig was. De koers is in alle gevallen uitgezet met de ouder of de ouders samen. Niet in alle gevallen is de jeugdige gesproken.

Bevorderende factor:

- Jeugdbeschermers die – ondanks de ervaren werkdruk – zich voluit inzetten om tijdig tot een gedragen koers te komen.

Belemmerende factoren:

- Klacht en tucht procedures

ONDER EMBARGO

- De dynamiek binnen de complexe scheidingen maakt het soms lastig een koers te bepalen.
- Doordat er in veel gevallen al sprake is geweest van een eerder traject in een dwang kader, dan wel een langdurige periode in het vrijwillig kader zijn met name ouders niet meer gemotiveerd om hulp te accepteren. Dit bemoeilijkt om een gedragen koers te hebben waar beide ouders tevreden mee zijn.

Vervolg
Briedis is per 1 juni 2021 failliet verklaard. De inspecties volgen de overdracht van de werkzaamheden van Briedis intensief en rapporteren hierover. Een belangrijk punt voor de inspecties is de continuïteit voor jeugdigen en ouders met een jeugdbeschermingsmaatregel bij Briedis.

Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering
Norm: Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer
LJ&R slaagt er niet in om aan elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een jeugdbeschermer te koppelen. In de onderzochte casussen hebben de gezinnen deels een vaste jeugdbeschermer zoals omschreven bij de norm.
De inspecties hebben 26 casussen beoordeeld op het tijdig toewijzen van een jeugdbeschermer. In 18 gevallen was er tijdig een jeugdbeschermer aan het gezin gekoppeld. 26 casussen beoordeelden de inspecties op de beschikbaarheid van een vaste jeugdbeschermer. Dit was in 22 casussen op orde.

Bevorderende factoren:
- Als een gezin tijdig een jeugdbeschermer heeft, ook als dit een tijdelijke jeugdbeschermer uit het instroomteam betreft, brengt deze de veiligheid in kaart en werkt deze met het gezin aan een plan van aanpak en zet de hulp die nodig is in.
- LJ&R heeft de afgelopen zes maanden meer personeel aangenomen, zodat zaken sneller verdeeld kunnen worden.

Belemmerende factoren:
- Door wisselingen van personeel in het instroomteam hebben gezinnen soms gedurende korte tijd met veel verschillende mensen te maken.
- Door een gezin te laten wisselen van team, zorg je voor een extra overdrachtsmoment.
- Gezinnen die wisselen van jeugdbeschermer, komen als er geen nieuwe vaste jeugdbeschermer beschikbaar is tijdelijk weer op de instroomlijst. Dit brengt opnieuw een overdrachtsmoment met zich mee.

Norm: Voor elke kind met een jeugdbeschermingsmaatregel een tijdig gedragen koers
LJ&R slaagt er niet voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel in om tijdig tot een gedragen koers te komen. In de onderzochte casussen hebben de gezinnen deels tijdig een gedragen koers.
De inspecties hebben 24 casussen beoordeeld op de aanwezigheid van een koers. In 24 casussen was dit zichtbaar op orde. Deze casussen hebben de inspecties ook beoordeeld op de tijdigheid van de gedragen koers. Dit was in 19 gevallen op orde.
In de dossiers en tijdens de gesprekken hebben de inspecties gezien en gehoord dat LJ&R voor alle onderzochte casussen een koers heeft en dat de koers op één na een gedragen koers is. De tijdigheid is in vijf gevallen niet op orde.

ONDER EMBARGO

Bevorderende factoren:
- Luisteren naar alle betrokkenen in het gezin, ook de kinderen;
- Tijd nemen als jeugdbeschermer om veel contact te hebben met alle partijen;
- Bijstellen van de koers als dat nodig is/flexibiliteit.

Belemmerende factoren:
- Ouders en gezinsleden die verschillende wensen of verwachtingen hebben;
- Onvoldoende beschikbaarheid van jeugdbeschermers;
- Complexiteit van de doelgroep van LJ&R, vaak chronische problematiek.

Vervolg
Bij LJ&R is op korte termijn verbetering nodig. De inspecties voeren over de tijdige inzet van jeugdbeschermers en het tijdig uitzetten van een gedragen koers een bestuurlijk gesprek met LJ&R en bepalen op basis daarvan het vervolg.

William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
Norm: Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer
De WSS slaagt er vrijwel altijd in om tijdig aan elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel een jeugdbeschermer te koppelen. In bijna alle onderzochte casussen hebben de gezinnen een vaste jeugdbeschermer.
De inspecties hebben 48 casussen beoordeeld die tussen half november 2020 en 1 januari 2021 zijn gestart op het tijdig toewijzen van een jeugdbeschermer. In 45 gevallen was er tijdig een jeugdbeschermer aan het gezin gekoppeld. De inspecties hebben 68 casussen beoordeeld op de beschikbaarheid van een vaste jeugdbeschermer. Dit was in 67 casussen op orde.

Bevorderende factoren:
- Zowel uit de verschillende dossiers als uit gesprekken met de jeugdbeschermers en ouders blijkt dat het in veel gevallen lukt dat de betrokken jeugdbeschermer zelf aanwezig is bij de zitting waarin de beschermingsmaatregel is uitgesproken. Dit heeft een gunstig effect op tijdig contact.
- In de gesprekken met jeugdbeschermers geven veel jeugdbeschermers aan dat zij werkzaam zijn in een stabiel team.
- De inspecties hebben een groot aantal jeugdbeschermers gesproken die minder dan een jaar werkzaam waren bij de WSS. Zij gaven aan dat ze standaard een inwerkprogramma krijgen (genaamd leerlijn), dat er ondersteuning is van een mentor en dat er een rustige opbouw van de caseload is.

Belemmerende factoren:
- In het afgelopen jaar is het verloop binnen verschillende kernteams hoog geweest, daardoor zijn er veel nieuwe jeugdbeschermers werkzaam. Als er verloop is, betekent dat er wisselingen plaatsvinden wat van invloed is op de continuïteit.
- In de interviews geven de meeste jeugdbeschermers aan dat zij werkdruk ervaren. Deze is afhankelijk van de caseload en de complexiteit ervan. Teveel werkdruk is een risico voor verloop.

Norm: Voor elke kind met een maatregel een tijdig gedragen koers
De WSS slaagt er in om tijdig voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tot een gedragen koers te komen. In alle onderzochte casussen hebben de gezinnen tijdig een gedragen koers.
De inspecties hebben 34 casussen uit de periode augustus 2020 en 1 januari 2021 beoordeeld op de aanwezigheid van een koers. Zowel uit de dossiers, de gesprekken

ONDER EMBARGO

met jeugdbeschermers en de gesprekken met ouders en jeugdigen blijkt dat dit in alle casussen zichtbaar op orde was.
De inspecties hebben 13 casussen beoordeeld op de tijdigheid van de gedragen koers. Dit is in alle gevallen op orde. Het lukt jeugdbeschermers meestal ook om binnen zes weken het plan van aanpak af te hebben gerond, maar als dat niet is gelukt dan zijn ouders en kinderen voor die tijd gesproken en betrokken bij de uitgezette koers.
De inspecties hebben 34 casussen beoordeeld op de gedragenheid van de koers. In alle gevallen was er sprake van gedragenheid van de koers. Uit gesprekken met jeugdbeschermers blijkt dat zij altijd ouders en kinderen spreken over de doelen en het plan van aanpak. En waar dat niet mogelijk is, is dat navolgbaar wegens bijvoorbeeld de zeer jonge leeftijd van de kinderen of dat kinderen te beperkt zijn om te kunnen spreken.

Bevorderende factoren:
- De dossiers die de inspecties hebben ingezien, zijn over het algemeen overzichtelijk, gestructureerd en zijn de handelingen en verrichtingen van de jeugdbeschermer goed en navolgbaar bijgehouden. In geval van overdracht van een casus is dit bevorderend.
- Het werkt bevorderend voor het tijdig opstellen van een koers indien er tijdig een vaste jeugdbeschermer is aangesteld, zoals het geval is bij de WSS.
- Goed toegeruste jeugdbeschermers geven mooie voorbeelden van manieren waarop zij spreken met ouders en kinderen, inzicht verkrijgen in eventuele weerstand bij ouders en kinderen en deze weerstand weten om te vormen tot een positieve, coöperatieve houding.

Belemmerende factoren:
- In de interviews geven de meeste jeugdbeschermers aan dat zij werkdruk ervaren. Deze is afhankelijk van de caseload en de complexiteit ervan. De werkdruk zorgt ervoor dat jeugdbeschermers telkens prioriteiten moeten stellen.
- Bij jeugdreclasseringsmaatregelen duurt het soms lang voordat vonnissen van de rechtbank bij de WSS aankomen. Als de WSS niet is uitgenodigd voor de zitting, is dan ook niet bekend dat er een maatregel is uitgesproken. Dit is negatief voor het draagvlak bij ouders en kinderen voor de maatregel en er is daarbij de nodige tijd verstreken voordat de jeugdbeschermer aan de slag kan.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft WSS af.

ONDER EMBARGO

Bijlage 4 Samenvattingen per jeugdbeschermingsregio

Jeugdbeschermingsregio Friesland
De regio Friesland is er, op een uitzondering na, in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Daarnaast is het grotendeels gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

De regio Friesland maakt de wettelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een tijdig kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp voor jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel voldoende waar. De goede samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen binnen de regio (GI's, gemeenten, aanbieders) is hiervoor een belangrijke oorzaak. Dit komt mede doordat partijen werken vanuit dezelfde grondhouding en visie, een gedeeld urgentiebesef en een lerende houding hebben.

De regio wil de gekozen aanpak voortzetten voor jeugdigen met een maatregel. Dit vergroot de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de stappen te zetten die leiden tot afwending van de ontwikkelingsbedreiging.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Regiecentrum Bescherming en Veiligheid af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er (op een enkele uitzondering na) structureel in slagen elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit in het reguliere toezicht en sluiten dit traject voor deze regio af.

Jeugdbeschermingsregio Overijssel
De regio Overijssel is er, op een uitzondering na, in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. Daarnaast is het grotendeels gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

De regio Overijssel maakt de wettelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een tijdig kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp voor jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel voldoende waar. De verschillende partijen in Overijssel delen dezelfde grondhouding en hebben het gezamenlijke uitgangspunt dat de passende hulp die nodig is voor een jeugdige met een maatregel geleverd wordt. Zowel IJsselland als Twente zegt dat gemeenten krappe budgetten hebben, maar dat zij de hulp die volgens de jeugdbeschermer en het gezin nodig is, financieren als deze onder de Jeugdwet valt. Daarbij hebben de jeugdhulpregio's zicht op de schaarste aan (gespecialiseerde) gezinshuizen en de doorstroom van 18- naar 18+ en pakken dit aan.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Jeugdbescherming Overijssel af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er (op een enkele uitzondering na) structureel in slagen elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit in het reguliere toezicht en sluiten dit traject voor deze regio af.

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio Gelderland
De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. De William Schrikker Stichting en Jeugd Veilig Verder lukt het in Gelderland wel om tijdig een jeugdbeschermer in te zetten. Voor zowel Jeugdbescherming Gelderland als het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering is op korte termijn verbetering nodig op deze norm. Hierdoor lukt het hen ook onvoldoende om tijdig een gedragen koers uit te zetten.

Daarnaast is regio Gelderland er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel. Het knelpunt in Gelderland zit vooral in de tijdigheid waarmee de hulp wordt ingezet. Tussen gemeenten verschilt de wijze van inkoop van jeugdhulp en de aanmeldprocedure. In een aantal gemeenten is het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarbij is er onvoldoende (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag.
Positief in Gelderland is de goed georganiseerde bovenregionale samenwerking die nodig is om te komen tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod.

Vervolg
Op korte termijn is verbetering nodig om te komen tot het tijdig toewijzen van een vaste jeugdbeschermer en het uitzetten van een gedragen koers. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland en bepalen aansluitend het vervolg. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de jeugdbeschermings-regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Jeugdbeschermingsregio Groningen-Drenthe
De regio Groningen-Drenthe is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. De regio is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

In de regio is onvoldoende passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. De afstemming tussen verschillende gemeenten over het inzetten van gecombineerde hulp (bijvoorbeeld geestelijke gezondheidszorg en hulp voor mensen met een lichte verstandelijke beperking) en de samenwerking intern bij gemeenten in het brede sociale domein verloopt moeizaam. Dit belemmert het tijdig inzetten van hulp wanneer een cliënt verschillende vormen van hulp nodig heeft en afstemming en maatwerk cruciaal is. Daarbij vragen Drentse gemeenten soms verantwoording voor de inzet van jeugdhulp. Jeugdbeschermers vinden dit belastend.

Positief is het gedeelde gevoel van urgentie over de noodzaak van tijdige passende hulp voor deze kinderen. Meer structureel overleg tussen gemeenten, expertteams, prachtteams, zorgaanbieders en GI's leidt tot beter vinden van de juiste hulp en maakt schaarste in het hulpaanbod inzichtelijk. Daarnaast gaat de jeugdhulpregio Groningen bijvoorbeeld werken met één standaard bepaling jeugdhulp voor alle GI's en creëert de jeugdhulpregio Drenthe extra 'kleinschalige woonvormen'.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Jeugdbescherming Noord af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio Limburg
De regio Limburg is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Dit is onder meer gelukt door de aanwezigheid van de jeugdbeschermer op de rechtszitting, werken zonder wachtlijstbeheer en de aandacht voor de begeleiding van startende jeugdbeschermers. De regio is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

Tussen gemeenten verschilt de wijze van inkoop van jeugdhulp en de aanmeldprocedure. In een aantal gemeenten is het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarbij ontbreekt het in Limburg onder andere aan voldoende jeugd-GGZ, groepen voor licht verstandelijk beperkte jeugdigen, perspectief biedende pleeggezinnen en (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Daar staat tegenover dat er in de regio Limburg gewerkt wordt met een gezamenlijke verbeteragenda die door alle partijen wordt omarmd. Daarnaast is er bestuurlijke cohesie in de regio tussen gemeenten, GI en zorgaanbieders en is er overeenstemming over de tarieven van de GI's in de regio.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Bureau Jeugdzorg Limburg af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden.
De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Jeugdbeschermingsregio Zeeland
Op basis van de praktijktoets kwamen de inspecties tot de conclusie dat de regio Zeeland er niet in is geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Na de praktijktoets zijn de inspecties geïnformeerd dat het de gecertificeerde instellingen (hierna: GI's) die in Zeeland werkzaam zijn (Briedis, Intervence, Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering, William Schrikker Stichting), sinds 1 april 2021 niet meer lukt om aan gezinnen waar een jeugdbeschermingsmaatregel is uitgesproken een vaste jeugdbeschermer te koppelen. Dit komt mede door het wegvallen van Briedis[1] als GI.

Daarnaast is de regio er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.
In de regio is onvoldoende passend specialistisch hulpaanbod en de wachtlijsten zijn lang. De hulp die een GI nodig vindt, wordt in verschillende gemeenten met vertraging ingezet door bijvoorbeeld een uitgebreid aanmeldproces. Daar staat tegenover dat de jeugdhulpaanbieders betrokkenheid zien bij de doorbraakaanpak en dat voor bijna alle aangemelde jeugdigen passende hulp gevonden.

Vervolg
De inspecties verwachten dat de Zeeuwse gemeenten, Intervence en Jeugdbescherming west in gesprek gaan over het huidige tekort aan jeugdbeschermers en op korte termijn komen tot passende verbetermaatregelen. De inspecties volgen dit intensief. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

1 *Over Briedis is op 1 juni een faillissement uitgesproken en richt zich nu op een overdracht van jeugdbeschermingsmaatregelen naar andere GI's.*

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio Utrecht/Flevoland
De regio Utrecht/Flevoland is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. Veel gecertificeerde instellingen hebben last van krapte op de arbeidsmarkt en een hoog personeelsverloop, zo ook SAVE.
SAVE stuurt meer op "tijdig een gedragen koers" dit heeft een positieve invloed op de dynamiek tussen jeugdbeschermers, ouders en kinderen.
Het is de regio niet gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

In de regio is onvoldoende (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit leidt tot lange wachtlijsten bij jeugdhulpgaanbieders. Sommige gemeenten bemoeien zich met de indicatiestelling van SAVE dit heeft een vertragende werking op de tijdige inzet van passende hulp. In de regio Flevoland kosten de gemeentelijke aanmeldprocedures en de verschillen daartussen veel tijd.
In de multidisciplinaire samenwerkingsvormen wordt gezamenlijke verantwoordelijkheid uitgedragen.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Samen Veilig Midden Nederland af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Jeugdbeschermingsregio Brabant
De regio Brabant is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Er zijn verschillen tussen de Gecertificeerde Instellingen in de regio's. De William Schrikker Stichting, Jeugd Veilig Verder en het inmiddels failliet verklaarde Briedis hebben dit in deze regio's op een enkele uitzondering na op orde. Bij Jeudbescherming Brabant en het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering is op korte termijn verbetering nodig.
Het lukt de regio nog niet om samen voorwaarden te creëren waardoor jeugdigen met een maatregel en hun ouders tijdig een jeugdbeschermer hebben. Dit komt mede door het ontbreken van een kostendekkend tarief en het grote verloop van jeugdbeschermers.

Daarnaast is het de regio Brabant niet gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen. In de regio is onvoldoende passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. Daarbij is in een aantal gemeenten het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Het is positief dat de alle partijen de gekozen aanpak om de doorbraak te forceren willen voortzetten voor jeugdigen met een maatregel. Toch hebben de inspecties zorgen over de jeugdigen met een maatregel die op dit moment wachten op passende hulp en de oorzaken die hieraan ten grondslag liggen.

Vervolg
Op korte termijn is verbetering nodig om te komen tot het tijdig toewijzen van een vaste jeugdbeschermer en het uitzetten van een gedragen koers. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Brabant en bepalen aansluitend het vervolg.
De inspecties kunnen er daarnaast onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de jeugdbeschermingsregio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Brabant verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio's Noord-Holland en Amsterdam
De regio's Noord-Holland en Amsterdam zijn er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Er zijn verschillen tussen de Gecertificeerde Instellingen in de regio's. De William Schrikker Stichting, het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering en het inmiddels failliet verklaarde Briedis hebben dit in deze regio's op een enkele uitzondering na op orde. Jeugdbescherming Regio Amsterdam heeft dit grotendeels op orde. Bij De Jeugd- en Gezinsbeschermers GB is op korte termijn verbetering nodig.

Daarnaast zijn de regio's er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen. Het ontbreekt in Amsterdam en Noord-Holland aan effectieve (bovenregionale) samenwerking die nodig is voor voldoende passend specialistisch hulpaanbod. Het residentiële aanbod wordt afgebouwd zonder dat voldoende passende alternatieven beschikbaar zijn. Er bestaat richting voor de lange termijn, maar dat biedt geen antwoord op bestaande knelpunten voor kinderen die nu hulp nodig hebben. Daarbij is in een aantal gemeenten het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft JBRA af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. Op korte termijn is verbetering bij DJBG nodig om te komen tot het tijdig toewijzen van een vaste jeugdbeschermer en het uitzetten van een gedragen koers. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder DJGB en bepalen aansluitend het vervolg.
De inspecties kunnen er daarnaast onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Noord-Holland/Amsterdam verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

Jeugdbeschermingsregio Rijnmond
De regio Rijnmond is er, op een enkele uitzondering na, in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Een extra investering in 2019 en de focus op de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen boven preventieve jeugdbescherming, draagt hieraan bij. De samenwerking op casusniveau tussen gezin, jeugdbescherming, lokaal team en andere betrokkenen in de regio is effectief en een positief voorbeeld voor andere jeugdbeschermingsregio's.
Het is de regio niet gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

De bestaande samenwerking in de regio leidt onvoldoende tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod. Bepaalde vormen van hulpaanbod zijn onvoldoende beschikbaar en de wachtlijsten zijn lang. Daarbij is het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft JBRR af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties kunnen er onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Rijnmond verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

ONDER EMBARGO

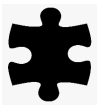
Jeugdbeschermingsregio Zuid West
De regio Zuid West is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. De regio heeft hier de afgelopen jaren in geïnvesteerd. Desondanks ervaren de jeugdbeschermers nog altijd een hoge werkdruk. De regio is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen. De aanpak binnen de regio verschilt en heeft in Haaglanden en Midden Holland meer resultaat opgeleverd dan in Holland Rijnland en Zuid-Holland Zuid.

Een effectieve (bovenregionale) samenwerking ontbreekt. Het proces voor de inzet van passende hulp is complex en verschilt per regio. Dit vertraagt de inzet van passende hulp. Ondanks het besef van de wethouders over de noodzaak van een toereikend hulpaanbod, hebbende inspecties zorgen over de kinderen die nu wachten op passende hulp en de oorzaken die hieraan ten grondslag liggen.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Jeugdbescherming west af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers.
De inspecties kunnen er onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Zuid-West verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

ONDER EMBARGO

Bijlage 5 Gehanteerde normen

Norm 1	**Tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel**
	Vast: De jeugdbeschermer blijft gedurende de uitvoering van de OTS verbonden aan het gezin, of de wisseling van jeugdbeschermer vindt voorspelbaar / op vaste momenten plaats (bijv. na de afronding van het plan van aanpak). Er is hooguit één wisseling wegens verloop of ziekte. Bij wisseling komt het gezin niet bij bureaudienst / wachtlijstbeheer terecht. **Tijdig:** Binnen vijf werkdagen nadat de GI in kennis is gesteld is een jeugdbeschermer aan het kind / gezin gekoppeld.
Norm 2	**Voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een gedragen koers**
	Tijdig: De koers is tijdig wanneer deze binnen zes weken is bepaald, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. **Gedragen:** De koers is gedragen als deze is uitgezet in samenspraak met het gezin, netwerk en met betrokken professionals. Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners. De jeugdige en ouders bepalen, binnen hun mogelijkheden, in samenspraak met de hulpverlener de hulpvraag en de doelen van de geboden hulp. **Koers**: Er is sprake van een koers bij een jeugdbeschermingsmaatregel als de doelen en de noodzakelijke hulp zijn bepaald, die leiden tot het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging / het recidiverisico. De inspecties spreken van een koers en niet van een 'plan'. In de praktijk wordt de koers vastgelegd in een plan, maar het plan is het middel, niet het doel. Het moet voor hulpverleners, jeugdigen en hun ouders duidelijk zijn wat de doelen van de hulp zijn en hoe hieraan gewerkt wordt. De doelen en afspraken zijn haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht.
Norm 3	**Tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico.**
	Passende hulp: Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. Daarnaast is de hulp bij een jeugdbeschermingsmaat-regel passend wanneer professional(s) kunnen toelichten en ouders/jeugdige ervaren dat de hulp bijdraagt aan het opheffen van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk verminderen van het recidiverisico. De hulp is passend als deze overeenkomt met het plan, dat een gedragen koers bevat. De hulp is ook passend als blijkt dat professional en gezin het ingezette alternatief passend vinden. **Tijdig:** De hulp is tijdig wanneer binnen drie maanden na het uitspreken van de maatregel passende hulp is ingezet, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. De hulp is niet gestart als na de intake het kind / gezin op een wachtlijst terecht komt. Indien het kind / gezin heeft moeten wachten op passende hulp, maar deze is in de doorbraakaanpak tot stand gekomen, dan beoordelen de inspecties dit positief.

ONDER EMBARGO

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Jeugdbeschermingsregio Gelderland

(Achterhoek, Centraal Gelderland, FoodValley, Midden-IJssel/Oost-Veluwe, Noord Veluwe, Rijk van Nijmegen, Rivierenland)

Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

Onder embargo

Utrecht, juli 2021

De accounthoudende wethouder aan het woord namens de Jeugdbeschermingsregio Gelderland:

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Op 30 juni 2021 hebben de zeven jeugdhulpregio's samen met drie Veilig Thuis-organisaties, vier Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming afspraken gemaakt over het verbeteren van de bescherming van kinderen en gezinnen in Gelderland.
Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland gereed om per 1 januari 2022 in te voeren;
Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwstenen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Dit helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

De nieuwe tarieven voor de GI's maken het mogelijk om te investeren in personeel en daarmee een verlaging van de caseload en om meer aandacht aan de kwetsbare gezinnen te besteden. De afspraken over de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp maken het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.
Binnen drie maanden stellen wij een plan op dat leidt tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Kwetsbare kinderen en gezinnen worden in Gelderland goed beschermd. De nieuwe afspraken helpen bij het vrijmaken van meer tijd en aandacht voor de gezinnen, een kortere beschermingsketen en meer snelheid bij het inzetten van jeugdbeschermers en passende hulp.

Onde

Samenvatting

Dit rapport maakt deel uit van het toezichttraject *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd* van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: inspecties). In de voortgangsrapportage van oktober 2020 hebben de inspecties gevraagd om een doorbraakaanpak voor alle kinderen met een jeugdbeschermings- en/of reclasseringsmaatregel. Deze aanpak moet ertoe leiden dat elk kind met een dergelijke maatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer, tijdig een gedragen koers en tijdig passende hulp krijgt. Dit rapport van de inspecties geeft antwoord op de vraag of de regio Gelderland hierin is geslaagd.

Bevindingen en conclusies

Tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers
De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. De inspecties zien verschillen tussen de GI's die werkzaam zijn in de regio. Voor zowel JB Gelderland als LJ&R is op korte termijn verbetering nodig op deze norm. Het niet tijdig inzetten van een jeugdbeschermer heeft impact op de inzet van een *tijdige en gedragen* koers. Zowel JB Gelderland als LJ&R voldoen nog niet volledig aan deze norm. Bij de WSS en JVV lukt het in Gelderland wel om tijdig een jeugdbeschermer in te zetten.

Tijdig passende hulp
De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel. De doorbraakaanpak in de regio's heeft onvoldoende tot het gewenste resultaat geleid.
Het knelpunt in Gelderland zit vooral in de tijdigheid waarmee de hulp wordt ingezet. Het is de inspecties gebleken dat een aantal gemeenten in de regio het proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel zodanig heeft gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarnaast hoorden de inspecties dat er geen eenduidigheid is in de inkoop van jeugdhulp en dat het per gemeente kan verschillen hoe een aanmeldprocedure loopt. Daarnaast ontbreekt het in Gelderland aan toereikend aanbod van (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit betreft zowel ambulante behandeling als gespecialiseerde gezinshuizen en andere vormen van verblijf.
In de regio Gelderland is sprake van bovenregionale samenwerking die nodig is om te komen tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. De regio voert op bestuurlijk, beleidsmatig en uitvoerend niveau veranderingen door op basis van een gezamenlijk opgesteld verbeterplan[1].

Vervolg

Tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers
Ten aanzien van de deze norm over de tijdigheid van een jeugdbeschermer, constateren de inspecties dat verbetering op korte termijn nodig is. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland en bepalen op basis van de uitkomsten van het gesprek het vervolg. Over het vervolg ten aanzien van de landelijk werkende instellingen in deze regio (Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering, William Schrikker Stichting en Jeugd Veilig Verder) rapporteren de inspecties op geaggregeerd niveau in het landelijke rapport.

Tijdig passende hulp
De geconstateerde positieve regionale ontwikkelingen en bevorderende factoren, zijn van dien aard dat de inspecties er voldoende van uit kunnen gaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er in Gelderland alsnog op korte termijn in slagen om *elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden*.

[1] Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming 20-4-2020 .pdf

Ondertekenexemplaar

De inspecties verwachten dat de jeugdhulpregio's, de gecertificeerde instellingen, hun opdrachtgevers, lokale teams en zorgaanbieders binnen de jeugdbeschermingsregio alsnog aan deze norm voldoen en belemmeringen om aan de norm te voldoen wegnemen. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.
De inspecties zien tot slot dat er landelijk belemmeringen zijn in het tijdig bieden van passende hulp. De inspecties spreken de stelselverantwoordelijke ministers hierop aan in het landelijke rapport.

Onder embargo

Inhoudsopgave

1 Inleiding 6

1.1 Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd 6
1.2 Doorbraak nodig voor kinderen met een maatregel 6
1.3 Opzet van het onderzoek 6

2 Beschrijving van de jeugdbeschermingsregio 8

2.1 Beschrijving jeugdbeschermingsregio Gelderland 8
2.2 Beschrijving betrokken GI's 8

3 Indruk na de monitoringsfase 9

3.1 Beschrijving Gelderse doorbraakaanpak 9
3.2 Beeld op basis van monitoring 10

4 Resultaten van de verdiepende praktijktoets 13

Bevindingen 13

5 Conclusie 21

5.1 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers 21
5.2 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp 21
5.3 Vervolg 22

Onder embargo

1 Inleiding

Dit rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: inspecties) geeft antwoord op de vraag of elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel[2] in de jeugdbeschermingsregio[3] Gelderland tijdig een vaste jeugdbeschermer, tijdig een gedragen koers en tijdig passende hulp krijgt.

1.1 Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

In het najaar van 2019 hebben de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (*hierna: de inspecties*) in het rapport en signalement met de titel *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd* respectievelijk *Jeugdbeschermingsketen in gevaar* geoordeeld dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering op dat moment werd uitgevoerd niet acceptabel was. De inspecties oordeelden dat de overheid onvoldoende haar verantwoordelijkheid nam om kinderen te beschermen die ernstig in hun ontwikkeling werden bedreigd. Daarnaast constateerden zij structurele problemen die ertoe leidden dat de jeugdbeschermingsketen maximaal onder druk stond.
De inspecties vonden dat er direct stappen moesten worden gezet die ertoe leidden dat kwetsbare kinderen zonder vertraging hulp krijgen. Hierop hebben de inspecties een intensief toezicht traject ingezet.

De bescherming van kwetsbare kinderen: een overheidstaak

Ieder kind heeft recht op bescherming tegen mishandeling. Hieronder vallen alle vormen van lichamelijke en geestelijke mishandeling, verwaarlozing en (seksueel) misbruik. Zowel in het gezin als daarbuiten. De overheid is verplicht maatregelen te nemen om kindermishandeling te voorkomen. Ook moet de overheid zorgen voor opvang en behandeling van kinderen die hiervan slachtoffer zijn (artikel 19 IVRK).

1.2 Doorbraak nodig voor kinderen met een maatregel

In 2020 en 2021 volgden de inspecties de activiteiten die moeten leiden tot een directe verbetering op de korte termijn en structurele verbetering op de langere termijn.
In de voortgangsrapportage van oktober 2020 deden de inspecties verslag van de eerste bevindingen. De inspecties zagen dat er voor de langere termijn een positieve beweging in gang is gezet, maar stelden tegelijkertijd vast dat de jeugdbescherming en jeugdreclassering nog niet op orde waren. Om die reden hebben de inspecties gevraagd om een doorbraak te forceren voor alle kinderen met een jeugdbescherming of -reclassering maatregel door middel van een onorthodoxe actiegerichte aanpak.
De doorbraakaanpak moest ertoe leiden dat voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel *tijdig een vaste jeugdbeschermer* wordt toegewezen*, tijdig een gedragen koers* is uitgezet en dat *tijdig passende hulp* wordt ingezet die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. En dat daarmee de uitspraak van de rechter wordt uitgevoerd.

1.3 Opzet van het onderzoek

Monitoring

Van oktober 2020 tot februari 2021 hebben de inspecties de doorbraakaanpak van elke jeugdbeschermingsregio gemonitord door frequente gesprekken met accounthoudende wethouders

[2] Hiermee worden zowel kinderbeschermingsmaatregelen als jeugdreclasseringsmaatregelen bedoeld.
[3] De inspecties zijn bij het toezicht in de regio's uitgegaan van de gebieden waarbinnen een regionale gecertificeerde instelling werkzaam is en benoemen deze gebieden in het rapport als 'jeugdbeschermingsregio'. Voor de meeste jeugdbeschermingsregio's komen deze grenzen overeen met de provinciegrenzen van één of twee provincies. In Noord- en Zuid-Holland zijn twee regionale gecertificeerde instellingen werkzaam.

Onder embargo

of afgevaardigde ambtenaren te voeren. In deze gesprekken werd telkens de stand van zaken omtrent de doorbraakaanpak besproken.

Verdiepende praktijktoets

In februari en maart 2021 hebben de inspecties tijdens de verdiepende praktijktoets getoetst of kinderen met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een jeugdbeschermer, gedragen koers en passende hulp hebben. Dit hebben zij gedaan door middel van dossiertoetsen en gesprekken met kinderen, ouders en jeugdbeschermers/jeugdreclasseerders. Aanvullend hierop hebben de inspecties contact gehad met de jeugdhulpregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe over de werkwijze voor toeleiding naar passende hulp.
In dit rapport staan de resultaten en conclusies van de monitoring en de verdiepende praktijktoets.

Onder embargo

2 Beschrijving van de jeugdbeschermingsregio

2.1 Beschrijving jeugdbeschermingsregio Gelderland

Gelderland heeft zeven jeugdhulpregio's (Achterhoek, Centraal Gelderland, FoodValley, Midden-IJssel/Oost-Veluwe, Noord Veluwe, Rijk van Nijmegen en Rivierenland) en deze hebben samen met vier GI's, drie Veilig Thuis organisaties en de Raad voor de Kinderbescherming een Gelderse verbeteragenda[4] voor Jeugdbescherming opgesteld. In april 2020 is deze verbeteragenda op het bovenregionaal bestuurlijk overleg besproken en vastgesteld. De verbeteragenda richt zich op drie onderwerpen waar bestuurlijk afspraken over gemaakt zijn:

1. Contracten en basisafspraken;
2. Samenwerken en kennisdelen;
3. Administreren en monitoren.

De zeven Gelderse jeugdhulpregio's zijn in het kader van de verbeteragenda met elkaar in overleg over een eenduidige wijze van inkoop en contracten voor jeugdbescherming en –reclassering organiseren, wat bijdraagt aan de efficiëntie van het stelsel. Ook hebben de partijen met elkaar een breed gedragen visie ontwikkeld ten aanzien van de veiligheid van jeugdigen en gezinnen in Gelderland.
Het doel van de verbeteragenda is dat in Gelderland partijen in de veiligheidsketen op zo'n manier met elkaar samenwerken dat naast acute onveiligheid, ook structurele onveiligheid in beeld is. Om een oplossing te bieden voor gezinnen waar structurele onveiligheid speelt, is het volgens de verbeteragenda belangrijk om goed onderling samen te werken tussen de veiligheidspartners en met de lokale teams. De verbeteragenda stelt dat er in elke regio een Beschermingstafel en een expertiseteam voor passende zorg moet zijn ingericht. De inspecties hoorden dat in veel gemeenten de tafels inmiddels operationeel zijn, maar dat de verschillen tussen de werkwijze groot kunnen zijn. Naast samenwerken met ketenpartners is een belangrijk onderdeel van de verbeteragenda dat jeugdbeschermers voldoende tijd nodig hebben om hun werk goed te doen en dat op dit moment de caseload te hoog is. Daarom willen de gemeenten met de GI's aangepaste normen en reële tarieven of budgetten bepalen. Dit is een doelstelling waar op de korte termijn nog geen middelen voor beschikbaar zijn. Om uitvoering te kunnen geven aan de verbeteragenda is het belangrijk dat de veiligheidspartners beschikken over voldoende personeel. In de verbeteragenda staan afspraken over het verkennen van gezamenlijke mogelijkheden om personeel te behouden, te werven en op te leiden.

2.2 Beschrijving betrokken GI's

Gelderland heeft te maken met vier GI's, namelijk: Jeugdbescherming Gelderland (hierna: JB Gelderland), Jeugdbescherming Veilig Verder (hierna: JVV), Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering (hierna: LJ&R) en William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (hierna: WSS). JB Gelderland is een regionaal georganiseerde GI die zich richt op een brede doelgroep. JVV is werkzaam in Gelderland en Zuidoost Brabant en richt zich op dezelfde 'reguliere' jeugdbescherming en jeugdreclasseringsdoelgroep. JVV is een onderdeel van Jeugdbescherming Amsterdam. LJ&R en de WSS zijn werkzaam in heel Nederland als landelijk werkende GI. Beide GI's richten zich op een specifieke doelgroep. LJ&R heeft te maken met gezinnen en jongeren die vastlopen in complexe situaties en met meervoudige problematiek. Het gaat hierbij vaak om langdurige problematiek. De WSS biedt ondersteuning en hulp aan kinderen met een (verstandelijke) beperking of chronische ziekte, en/of aan kinderen van ouders met een beperking.

[4] Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming 20-4-2020 .pdf

onder embargo

3 Indruk na de monitoringsfase

Tijdens de monitoringsfase van oktober 2020 tot februari 2021 voerden de inspecties drie gesprekken met een beleidsmedewerker die als contactpersoon is aangewezen voor Gelderland vanuit de accounthoudende gemeente Arnhem[5]. Tijdens deze gesprekken bespraken we de stand van zaken omtrent bovenstaande normen en de doorbraakaanpak. Bij het eerste gesprek was naast de contactpersoon een beleidsmedewerker van JB Gelderland aanwezig. Het tweede gesprek voerden de inspecties met de contactpersoon, de beleidsmedewerker van JB Gelderland, een beleidsregisseur uit Ede en een beleidsmedewerker van de WSS. Voor het laatste gesprek schoven naast de eerder genoemden de kwaliteitsadviseur van JB Gelderland en een gebiedsmanager van de WSS aan.

3.1 Beschrijving Gelderse doorbraakaanpak

De Gelderse Doorbraakaanpak die vastgesteld is op 14 december 2020 heeft drie actielijnen:

1. Geen wachttijden aan de voordeur;
2. Organiseren van passende hulpverlening voor elke knellende casus op elk moment;
3. Heldere verantwoording aan de inspectie en het Rijk over de werking van het veiligheidsnetwerk in Gelderland.

De doorbraak werkgroep, met afgevaardigden van de GI en gemeenten, heeft afspraken gemaakt over de drie actielijnen. Hierbij staat centraal het uitgangspunt dat professionals van de GI en de gemeenten samen werken vanuit vertrouwen en partnerschap. Per actielijn zijn daarom werkafspraken tussen de GI's en de gemeenten gemaakt. De afspraken ten aanzien van de eerste actielijn gaan over het bijhouden van het aantal wachtenden aan de voordeur bij de GI's en afstemming die hierover moet plaatsvinden met de lokale teams van de gemeenten. De afstemming heeft als doel om samen oplossingen te bedenken, zodat jeugdbeschermers tijdig kunnen starten. Zo is onderdeel van de afspraken, dat bij een tekort aan gekwalificeerd personeel waardoor wachttijden ontstaan, het bijvoorbeeld mogelijk wordt om ook (tijdelijk) gebruik te maken van jeugdprofessionals die in het verleden hebben gewerkt als jeugdbeschermer en nu bijvoorbeeld werkzaam zijn bij een aanbieder of bij het lokale team. Ook voor de tweede actielijn geeft de werkgroep aan dat samenwerking tussen GI's en gemeenten nodig zijn. De gemaakte afspraken zijn erop gericht dat GI's en lokale teams gezamenlijk proberen passende hulp te organiseren. Wanneer dit niet lukt, is het mogelijk om gebruik te maken van het Regionale Expertteam. Om de aanpak te faciliteren is per regio een contactpersoon aangewezen, die een rol heeft in de escalatie bij casussen waarbij de afspraken (nog) niet leiden tot een doorbraak. De laatste actielijn richt zich op het monitoren van de voortgang en de verantwoording hiervan. De werkgroep komt maandelijks bijeen en bespreekt de voortgang. In april 2021 volgt een evaluatie met alle regionale contactpersonen en de contactpersonen vanuit de GI's.

Tijdens het monitoringsgesprek op 17 december 2020 gaven de deelnemers aan dat bestuurders in Gelderland duidelijk commitment hebben uitgesproken middels het afstemmen en gezamenlijk goedkeuren van het Gelderse doorbraakplan. De urgentie wordt in alle gemeenten gevoeld. Wel zijn er verschillen tussen jeugdhulpregio's en ook op gemeentelijk niveau is de aanpak soms verschillend. Voor de GI's is het wenselijk dat er een uniforme regionale werkwijze is die cliënten ten goede komt. De deelnemers aan het monitoringsgesprek twijfelen niet aan het gezamenlijke doel dat gemeenten voor ogen hebben, maar soms wel aan de manier waarop dit doel bereikt moet worden en wat de gezinnen uiteindelijk het meest helpt. Denk hierbij ook aan verschillende aanmeldprocedures bij aanbieders of afspraken met afzonderlijke gemeenten. Ook is de inkoop per gemeente nog verschillend geregeld. De GI's geven aan dat dit voor jeugdbeschermers lastig is en dat het veel tijd kost om per gemeente de procedures te kennen.

[5] Voor elke gecertificeerde instelling is binnen de jeugdbeschermingsregio een accounthoudende jeugdhulpregio aangewezen die naar andere jeugdhulpregio's acteert bij risico's van discontinuïteit.

Onder embargo

3.2 Beeld op basis van monitoring

➢ **Tijdig vaste jeugdbeschermer**

Op 28 januari 2021 kwam in het gesprek naar voren dat in Gelderland 27 kinderen wachtten op een jeugdbeschermer. Het ging om 20 wachtenden bij JB Gelderland en 7 voor JVV. De WSS gaf aan geen wachttijden te hebben voor een jeugdbeschermer. De WSS maakt gebruik van een flexibele schil om verzuim of verloop van personeel op te vangen. JB Gelderland gaf aan dat dit voor hen lastiger te realiseren is, omdat ze niet zoals de WSS landelijk werken. De kwetsbaarheid is groot voor JB Gelderland wanneer een jeugdbeschermer ziek wordt. Er is een gebrek aan personeel en middelen om te kunnen voorzien in de flexibiliteit zoals de WSS deze beschrijft.
JB Gelderland werkt met een verdeellijst. Op het moment dat er een jeugdbeschermer beschikbaar is, krijgt deze een gezin toegewezen van de verdeellijst. De jeugdbeschermer is dan meteen de vaste jeugdbeschermer die het gezin gedurende de maatregel begeleidt. Tijdens de periode dat het gezin op de verdeellijst staat, wordt de veiligheid getoetst door een professional van de GI. Als de veiligheid in het geding is, verdeelt de GI het gezin meteen. Niet alle regio's in Gelderland hebben te maken met een verdeellijst en JB Gelderland geeft aan dat gezinnen niet langer dan zes weken op de verdeellijst staan. JB Gelderland benadrukt dat wachttijden een probleem zijn van de hele veiligheidsketen. Voordat een gezin bij JB Gelderland aangemeld wordt, is er vaak al veel tijd verstreken.

De inspecties zien dat Gelderland een verbeteragenda heeft die zich vooral op de lange termijn richt. Voor de korte termijn lijkt de Gelderse doorbraakaanpak nog niet voldoende van de grond te komen om ervoor te zorgen dat alle kinderen vanaf het begin van de maatregel een jeugdbeschermer hebben, die de zaak ook meteen op kan pakken. In Hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van de bevindingen die de inspectie heeft opgehaald tijdens de praktijktoets wat betreft deze norm (norm 1).

➢ **Tijdig gedragen koers**

De WSS geeft in het gesprek met de inspecties op 17 december 2020 aan dat er bij de WSS voor alle gezinnen tijdig een koers is uitgezet. Deze koers is ook gedragen, want jeugdbeschermers stellen samen met het gezin een plan van aanpak op. JB Gelderland laat weten dat het wel aantallen in beeld heeft over de gereedheid van het plan, maar geen aantallen in beeld heeft als het gaat om een tijdig gedragen koers. JB Gelderland geeft aan dat de inspecties ervan uit kunnen gaan dat deze norm inhoudelijk op orde is, omdat het uitzetten van een koers de kern is van het werk. De tijdigheid van de koers kan in sommige gevallen niet behaald zijn, omdat er enkele casussen op de verdeellijst staan. De GI heeft het bij een koers over de norm zoals de inspecties deze beschreven hebben en niet over het ondertekende plan van aanpak.

Op basis van de informatie uit de monitoringsfase was het uitgangspunt bij de verdiepende praktijktoets dat voor elk kind met een maatregel tijdig een gedragen koers is uitgezet in de jeugdbeschermingsregio Gelderland.

"*De ondertekening van een plan van aanpak kan soms op zich laten wachten, maar dat betekent niet dat de koers niet is uitgezet*." Beleidsmedewerker GI

➢ **Tijdig passende hulp**

De regio gaf tijdens de monitoringsgesprekken aan dat er voor passende hulp nodig is dat aanbieders maatwerk bieden en dat ze flexibel en wendbaar zijn. De regio wil de kwaliteit bewaken door een goede selectie van aanbieders aan de poort en door zicht te houden op de resultaten bij cliënten. De regio is in 2021 bezig met het opstellen van een inkoopstrategie voor Gelderland om meer te sturen op de kwaliteit van het aanbod. De gemeenten en GI's merken dat het ontwikkelen van dit soort doorbraakplannen helpt om een cultuurkwestie te doorbreken.
Het helpt om de huidige manier van werken die veelal individueel van aard is te veranderen naar samenwerken en samen ingewikkelde casuïstiek oplossen. Dat is belangrijk voor de doelgroep waar

Ondertekend

de GI's mee te maken hebben. De gemeenten en de GI's betrekken ook de aanbieders om ook de samenwerking met hen te versterken. De regio geeft aan niet naar een volledige bovenregionale inkoop toe te willen, want dat past niet bij de decentralisatie-gedachte die de inwoner en de zorg dichter bij elkaar moet brengen. De inkoop van hulp moet volgens de beleidsmedewerker aansluiten bij de lokale wensen en visie.

In gesprek met de inspecties geven de deelnemers van de monitoringsgesprekken aan dat er sprake is van samenwerking, maar dat het beter kan en dat er nog veel van elkaar te leren valt.

> *"Wij zouden een gezamenlijke voordeur willen omarmen. Dit zou een mooie inrichtingsvorm voor verwijzers zijn. In de Gelderse verbeteragenda wordt hieraan gewerkt, maar de GI's hebben nu nog 'last' van verschillende inkoopprocedures ed."* JB Gelderland op 17 december

Op 28 januari 2021 komt naar voren in het monitoringsgesprek dat de regio Gelderland verder is gegaan met het ontwikkelen van perspectieftafels, waarbij professionals gezamenlijk aan de hand van een casus kennis delen en komen tot een passend aanbod van hulp. Beleidsmedewerkers vertellen dat het om een ontwikkeling gaat, waarbij er verschillen zijn tussen hoe gemeenten de tafels inrichten.

> *"Experttafels zijn georganiseerd, ingericht en er wordt gebruik van gemaakt (zie doorbraakplan). Het organiseren van kleinschalig aanbod zal nog een uitdaging zijn."* Aanwezigen tijdens het monitoringsgesprek op 17 december 2020

Voorbeelden van regio's waar dit proces nog in ontwikkeling is, zijn Rivierenland, Midden-IJssel, en Noord Veluwe. Rijk van Nijmegen loopt volgens de deelnemers voorop met het inzetten van de tafels. Het succes van perspectieftafels hangt af van een aantal factoren en randvoorwaarden. De GI's geven aan dat het helpt wanneer er aan tafel mensen zitten met mandaat en dat alle partijen inclusief de gemeente vertegenwoordigd zijn. Ook moet het zo zijn dat de tafels vertrouwen hebben in de inbrenger en helpen met het vinden van passende hulp in plaats van de inbrenger met nieuw huiswerk naar huis te sturen. Deze randvoorwaarden zijn nog niet in alle teams aanwezig.

In januari gaven de deelnemers van het monitoringsgesprek aan dat het grootste knelpunt voor passende hulp in Midden-IJssel lijkt te liggen. Twaalf kinderen van de 22 die op dat moment geen passende hulp hebben, komen uit de regio Apeldoorn en omgeving. De regio Gelderland probeert te achterhalen waarom in deze regio meer kinderen wachten op passende hulp dan in andere regio's.

> "*Het zijn lange stappen, maar we zetten de stappen wel. Dat gaat uiteindelijk ook winst opleveren op casusniveau. We komen veel dichter bij elkaar.*" Aanwezigen tijdens het monitoringsgesprek op 28 januari 2021

> *"Het is belangrijk om alle partijen aan te spreken op het ontbreken van passende hulp. Gemeenten, GI's, zorgaanbieders en bestuurders in de regio zijn gezamenlijk verantwoordelijk. Dit komt steeds meer samen, maar hier is nog meer winst te behalen."* Aanwezigen tijdens het monitoringsgesprek 28 januari 2021

Onderhanging

In het gesprek van 28 januari 2021 hoorden de inspecties van de aanwezigen bij het monitoringsgesprek dat er niet voldoende middelen beschikbaar zijn voor de GI's om de kwaliteit te kunnen leveren die ze willen leveren. Om bijvoorbeeld een flexibele schil te hebben binnen een GI is er geld nodig om personeel te kunnen betalen. Er is nu geen rek bij gemeenten om dit te kunnen realiseren. Ook voor het organiseren van passende hulp is het budget op dit moment niet toereikend. De regio probeert zo goed mogelijk om te gaan met de middelen die er zijn.

Onder embargo

4 Resultaten van de verdiepende praktijktoets

In dit hoofdstuk geven de inspecties hun conclusies uit de verdiepende praktijktoets weer per jeugdbeschermingsregio en per norm. De inspecties hebben in Gelderland bij JB Gelderland 18 dossiers onderzocht en acht gesprekken met ouders en kinderen gevoerd, waarvan de maatregel startte tussen augustus 2020 en januari 2021. Met tien jeugdbeschermers voerden de inspecties gesprekken over verschillende casussen uit de caseload van de jeugdbeschermers. In de regio Gelderland voeren ook landelijk werkende GI's LJ&R, WSS en JVV maatregelen uit. Om deze reden keken de inspecties bij de WSS naar zeven casussen, voor LJ&R ging het om vijf en bij JVV om twee casussen.

Aanvullend hierop is er contact geweest met het CJG Apeldoorn dat onder de jeugdhulpregio Midden IJssel/Oost Veluwe valt.

De inspecties hebben het onderzoek kwalitatief ingestoken. Zij geven daarom niet alleen getalsmatig de bevindingen weer. Omdat de inspecties inhoudelijk casuïstiek hebben uitgediept en ook in algemene zin met jeugdbeschermers, zorgaanbieders (inclusief lokale teams) en jeugdhulpregio's hebben gesproken, kunnen zij een duiding en een richting geven van de knelpunten en bevorderende factoren bij tijdige inzet van passende jeugdhulp aan kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.

Bevindingen

Norm 1	Tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel
	Vast: De jeugdbeschermer blijft gedurende de uitvoering van de OTS verbonden aan het gezin, of de wisseling van jeugdbeschermer vindt voorspelbaar / op vaste momenten plaats (bijv. na de afronding van het plan van aanpak). Er is hooguit één wisseling wegens verloop of ziekte. Bij wisseling komt het gezin niet bij bureaudienst / wachtlijstbeheer terecht. **Tijdig:** Binnen vijf werkdagen nadat de GI in kennis is gesteld is een jeugdbeschermer aan het kind / gezin gekoppeld.

Bevindingen

De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel.

Op basis van de monitoringsgesprekken verwachtten de inspecties dat niet elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in Gelderland tijdig een vaste jeugdbeschermer had. Deze verwachting is tijdens de praktijktoets bevestigd. De inspecties hebben in totaal 39 casussen die na november 2021 zijn gestart beoordeeld op de *tijdige beschikbaarheid* van een jeugdbeschermer. In drie gevallen was er geen sprake van een vaste jeugdbeschermer. En in 12 gevallen was er geen sprake van een tijdige jeugdbeschermer. De inspecties zien verschillen tussen de GI's die werkzaam zijn in de regio. De bevindingen zijn hieronder per GI uitgewerkt.

Voor zowel JB Gelderland als LJ&R geldt het tijdig koppelen van een jeugdbeschermer aan een jeugdige met een maatregel als een groot knelpunt. Tijdens de monitoringsgesprekken is benoemd dat JB Gelderland werkt met een verdeellijst en ervoor kiest om een jeugdige pas aan een jeugdbeschermer te verbinden, wanneer deze vervolgens langdurig betrokken kan blijven. In 8 van de 27 onderzochte casussen was er niet tijdig een jeugdbeschermer van JB Gelderland beschikbaar.

Onder embargo

LJ&R werkt sinds ruim een half jaar met een actief instroomteam dat vanaf de start van de maatregel een contactpersoon levert voor de jeugdige en het gezin. Deze instroommedewerker zet het plan uit en start de nodige hulp op. De instroommedewerker draagt de jeugdige over aan een basisteam zodra daar ruimte is. Ten tijde van het onderzoek, bleek uit de dossiers en gesprekken dat de jeugdige bij de start van de maatregel in vier van de vijf gevallen nog geen actieve instroommedewerker had. Voor JVV zijn twee casussen onderzocht, waarbij één op orde was de andere niet. Bij de WSS is er voor alle onderzochte zeven casussen sprake van een tijdige en vaste jeugdbeschermer bij de start van een maatregel. Alle GI's geven aan dat ze bij alle aanmeldingen een veiligheidscheck doen en dat als het nodig is, er meteen een jeugdbeschermer op de casus wordt ingezet.

Uit de monitoringsgesprekken kwam naar voren dat er meestal ongeveer 20 casussen op de verdeellijst bij JB Gelderland staan. Het is een vrij constant aantal dat een gegeven onderdeel lijkt te zijn in de werkwijze van de GI. JB Gelderland ervaart weinig bewegingsruimte (o.a. financieel) om personeel flexibel te kunnen inzetten. De GI vindt het wenselijk dat cliënten met zo min mogelijk wisselingen te maken krijgen en daarom kiest men voor het inzetten van een vaste jeugdbeschermer die aansluit bij het gezin. Het voordeel hiervan is volgens JB Gelderland dat er minder wisselingen zijn en het nadeel is dat er in de eerste fase van de maatregel het gezin en de jeugdbeschermer niet meteen aan het plan kunnen werken. Bij de WSS is dit proces anders ingericht en is er altijd een jeugdbeschermer beschikbaar om met het gezin aan de slag te gaan. De WSS heeft een flexibele schil en kan, omdat het gaat om een landelijk werkende organisatie redelijk makkelijk met jeugdbeschermers 'schuiven'. Bij JB Gelderland en LJ&R is er verschil tussen regio's waar het op orde is en regio's waar het nog niet lukt.

Knelpunten

- Personeelstekort, of gebrek aan een flexibele schil zorgt ervoor dat er te weinig jeugdbeschermers beschikbaar zijn op het moment dat de toestroom vanuit de Raad voor de Kinderbescherming groot is. De GI's kunnen niet sturen op het aantal maatregelen dat naar hen toekomt.

> *"Er is een wachtlijst voor Rijk van Nijmegen. Er is een wachtlijstbeheerder. Deze heeft geen contact gehad met het gezin, waar ik nu mee ga starten. Dit had wel gemoeten. De tweede wachtlijstbeheerder was uitgevallen en zij had de casus onder haar hoede. Maar dit is dus niet de gangbare situatie. Er wordt altijd contact gezocht met de gezinnen. Indien er signalen van onveiligheid zijn, dan pakken we de zaak eerder op.*
> *De veiligheidsinschatting is bij dit gezin gedaan door de gedragswetenschapper, bij aanmelding. Er waren geen signalen van directe onveiligheid van het kind. Dan is het niet nodig om de zaak direct op te pakken."* (jeugdbeschermer Rijk van Nijmegen)

- Gebrek aan financiële ruimte bij de GI's om flexibel te kunnen reageren op de vraag.

Bevorderende factoren

- Jeugdigen en hun gezinnen hebben met weinig wisselingen van jeugdbeschermers te maken. Zowel ouders als jeugdbeschermers geven aan dat ze dit als prettig ervaren.
- JB Gelderland heeft veel geïnvesteerd in haar medewerkers, zowel op deskundigheid, als op welbevinden. Jeugdbeschermers ervaren een verbetering van de werkdruk en stabiele teams. De teams delen zelf de zaken die binnen komen uit en houden daarbij rekening met affiniteit en draagkracht en –last.

Ongecorrigeerd embargo

"Bij JB Gelderland worden zaken verdeeld in overleg met het team. De ene persoon kan meer zaken hebben dan de ander. Een strakke caseload normering wordt niet gehanteerd. Dit bevalt me heel goed. Ik ervaar geen werkdruk, omdat ik vrij veel zaken aankan en het lukt om goed te coördineren." (jeugdbeschermer Centraal Gelderland)

- De GI's zetten twee jeugdbeschermers in op één casus, wanneer de complexiteit daarom vraagt. Zowel jeugdbeschermers als ouders geven aan dat ze deze werkwijze prettig vinden.
- De partijen in de regio hebben met elkaar de Gelderse verbeteragenda opgesteld om toe te werken naar een situatie zonder wachttijden aan de voorkant. De visie is dat jeugdbescherming een taak van alle partners is en dat het belangrijk is om de verantwoordelijkheid samen te voelen en te delen. Dit is belangrijk op bestuurlijk niveau, beleidsniveau en op uitvoeringsniveau. Het doel is niet tijdig behaald, maar het draagvlak is gecreëerd en de uitvoering is in ontwikkeling.
- Dat de partijen in Gelderland de samenwerking centraal stellen, blijkt onder anderen uit de inrichting van een pilot in de regio FoodValley waarbij veiligheidspartners intensief met elkaar samenwerken om sneller en effectiever bij te dragen aan de veiligheid van jeugdigen en gezinnen. Betrokkenen zijn positief over deze pilot en de mogelijkheden om de pilot te verbreden naar andere regio's.

Norm 2	Voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een gedragen koers
⚖	**Tijdig:** De koers is tijdig wanneer deze binnen zes weken is bepaald, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. **Gedragen:** De koers is gedragen als deze is uitgezet in samenspraak met het gezin, netwerk en met betrokken professionals. Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners. De jeugdige en ouders bepalen, binnen hun mogelijkheden, in samenspraak met de hulpverlener de hulpvraag en de doelen van de geboden hulp. **Koers**: Er is sprake van een koers bij een jeugdbeschermingsmaat-regel als de doelen en de noodzakelijke hulp zijn bepaald, die leiden tot het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging / het recidiverisico. De inspecties spreken van een koers en niet van een 'plan'. In de praktijk wordt de koers vastgelegd in een plan, maar het plan is het middel, niet het doel. Het moet voor hulpverleners, jeugdigen en hun ouders duidelijk zijn wat de doelen van de hulp zijn en hoe hieraan gewerkt wordt. De doelen en afspraken zijn haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht.

Bevindingen

De regio Gelderland is er deels in geslaagd om tijdig een gedragen koers uit te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel.

Op basis van de monitoringsgesprekken verwachtten de inspecties dat elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in Gelderland een gedragen koers had. De tijdigheid zou bij casussen die op de verdeellijst hadden gestaan, mogelijk niet gelukt zijn.

Onder embargo

Deze verwachting is tijdens de praktijktoets bevestigd. De inspecties hebben bij de GI's die werkzaam zijn in de regio Gelderland in totaal 35 casussen beoordeeld op de aanwezigheid van een koers. In 27 zaken was er sprake van een koers. Van de 27 zaken met een koers was er in één geval wel een koers bepaald maar deze was niet tijdig. Ook waren er van de 27 zaken, vier gevallen waarbij de gedragenheid van de koers voor de inspectie niet navolgbaar was. De inspecties zien verschillen tussen de GI's die werkzaam zijn in de regio. De bevindingen zijn hieronder per GI uitgewerkt.

Bij JB Gelderland zien de inspecties dat van de 24 getoetste casussen in 20 gevallen een koers zichtbaar was, maar dat de gedragenheid van de koers niet altijd te achterhalen viel. De koers was in 19 gevallen tijdig. Voor LJ&R hebben de inspecties vier casussen getoetst, waarbij in alle gevallen de koers niet tijdig was, maar wel gedragen.
Bij de WSS (vijf casussen) en JVV (2 casussen) was er sprake van een tijdige en gedragen koers in alle casussen.

Knelpunten

- Een casus die op de eerste norm 'tijdige en vaste jeugdbeschermer' vastloopt op de tijdigheid, loopt in een groot aantal gevallen met de tweede norm ook vast. Geen tijdige jeugdbeschermer leidt tot geen tijdige koers.
- Jeugdbeschermers hebben te maken met ouders die niet mee willen werken en alle pogingen tot contact afhouden. Dit kan te maken hebben met een complexe echtscheiding, maar ook met bijvoorbeeld psychiatrische problematiek bij ouders.
- JB Gelderland gebruikt bij de start van de maatregel een startdocument, waarin informatie van de beschikking en aanvullende informatie van het gezin terug te vinden zou moeten zijn. In het startdocument zet de jeugdbeschermer de richting van de koers uit. De inspecties zagen tijdens de praktijktoets dat jeugdbeschermers op verschillende manieren gebruik maken van het startdocument. In een aantal gevallen bevatte het startdocument alleen de informatie uit de beschikking van de rechtbank en gaf het geen richting voor de uitvoering van de maatregel. Ook uit andere documenten (contacten, tijdlijn) in het dossier was geen koers te herleiden. Uit de gesprekken met jeugdbeschermers kwam ook naar voren dat jeugdbeschermers verschillend invulling geven aan het startdocument.

Bevorderende factoren

- Deskundigheid en vaardigheden van jeugdbeschermers.
- Doorgang vanuit de preventieve jeugdbescherming naar een gedwongen maatregel verloopt soepel. Zowel de cliënt als de jeugdbeschermer ervaren dit als een prettige werkwijze, omdat ze al contact hebben opgebouwd.
- Bij de WSS is de sturing op de processen aangepast en verbeterd. In de dossiers zien de inspecties dit terug. De navolgbaarheid is groot en de wettelijke termijnen worden gehaald.

'*Ik heb veel ervaring en interesse in beleidsmatige keuzes. Nu ben ik ook bezig met methodische verdieping. Er is binnen JB Gelderland ruimte voor methodische verdieping en ik kan hier mijn rol als aanjager vervullen.*'
(jeugdbeschermer Noord Veluwe)

- Goed luisteren door de jeugdbeschermers en de mening actief ophalen bij ouders en kinderen is belangrijk om tot een gedragen koers te komen. De inspecties hoorden dat ouders en jeugdigen dat heel belangrijk vinden. In veel gevallen ervaren ouders en kinderen dat er goed naar hen geluisterd wordt. Zelfs wanneer ze het niet eens zijn met de beslissingen die er genomen worden.

'*Jeugdbeschermer keek goed verder wie er achter het schild zat. Ze heeft gezien dat dit eruit kon komen. Dat was echt een goed gevoel. Dat er ook echt geluisterd werd.*'
(een ouder)

Onder embargo

- Ouders en kinderen, maar ook jeugdbeschermers geven aan dat de bereikbaarheid en laagdrempeligheid van een jeugdbeschermer groot moet zijn. Jeugdbeschermers gaven aan dat ze allerlei manieren zoeken om vaak en goed in contact met het gezin te zijn: WhatsApp, beeldbellen, wandelen, op kantoor, huisbezoek, etc. Ouders en kinderen noemen dezelfde manieren van contactleggen.

Norm 3	**Tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. en in maatwerk).**
	Passende hulp: Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. Daarnaast is de hulp bij een jeugdbeschermingsmaat-regel passend wanneer professional(s) kunnen toelichten en ouders/jeugdige ervaren dat de hulp bijdraagt aan het opheffen van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk verminderen van het recidiverisico. De hulp is passend als deze overeenkomt met het plan, dat een gedragen koers bevat. De hulp is ook passend als blijkt dat professional en gezin het ingezette alternatief passend vinden. **Tijdig:** De hulp is tijdig wanneer binnen drie maanden na het uitspreken van de maatregel passende hulp is ingezet, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. De hulp is niet gestart als na de intake het kind / gezin op een wachtlijst terecht komt. Indien het kind / gezin heeft moeten wachten op passende hulp, maar deze is in de doorbraakaanpak tot stand gekomen, dan beoordelen de inspecties dit positief.

Bevindingen

De regio Gelderland is er niet voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in geslaagd om tijdig passende hulp die leidt tot het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico, in te zetten.

Op basis van de monitoringsgesprekken verwachtten de inspecties dat nog niet elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in Gelderland tijdig passende hulp kreeg. Deze verwachting is tijdens de praktijktoets bevestigd. De inspecties hebben in totaal voor 38 jeugdigen met een maatregel beoordeeld of de passende hulp tijdig is ingezet. Voor 33 jeugdigen is het gelukt om passende hulp in te zetten, echter voor tien jeugdigen kon de hulp niet tijdig starten. In vijf casussen was er geen sprake van passende hulp. Op het gebied van tijdige inzet van passende hulp voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel zijn geen grote verschillen per jeugdhulpregio zichtbaar. Wel ervaren jeugdbeschermers verschillen wat betreft aanmeldroutes voor passende hulp en hoe gemeenten omgaan met maatwerkoplossingen. Dit heeft invloed op de snelheid van het proces om tot een passend hulpaanbod te komen.

Knelpunten

- Jeugdbeschermers hebben te maken met verschillende aanmeldprocedures binnen gemeenten voor de hulp die ze willen inzetten. In Midden IJssel/Veluwe Oost is bijvoorbeeld afgesproken dat het CJG de jeugdbeschermers ondersteunt bij het bepalen van de productcode. Het CJG Apeldoorn legt uit dat het CJG een goed overzicht heeft van het aanbod dat er is ingekocht en dat ze in overleg met de jeugdbeschermer de aanspraak op zorg regelen. Het CJG heeft een spreekuur bij JB Gelderland en hierdoor is er sprake van korte lijnen. Jeugdbeschermers die te maken hebben met deze gemeente geven aan dat ze de procedure vertragend vinden werken.

onder embargo

Jeugdbeschermers ervaren dat ze een akkoord nodig hebben van het CJG om de hulp te kunnen gaan inzetten. Het CJG heeft een formulier ontwikkeld dat de jeugdbeschermer invult voorafgaand aan het overleg tussen CJG en GI. De inspecties zagen dit formulier in de dossiers terug. Dit leidt volgens jeugdbeschermers tot extra werk en overleg en dus tot vertraging. Ook ervaren jeugdbeschermers een overleg soms als een controle. Het gebeurt wel eens dat een jeugdbeschermer het aantal gewenste uren hulp aanpast op aandringen van het CJG. Het CJG geeft aan dat de GI bepaalt welke hulp er nodig is en dat het CJG meekijkt en kan adviseren en ondersteunen. Jeugdbeschermers en het CJG ervaren de procedure niet altijd het zelfde. Waar het CJG inzet op ondersteuning, ervaren jeugdbeschermers soms een drempel. Dat er meer onderlinge contacten zijn en gezocht wordt naar aansluiting, is volgens jeugdbeschermers en CJG een goede ontwikkeling.

" Waar we mee worstelen is dat de gemeente een vooraankondiging wil van de jeugdhulpbepaling. Dat kost veel tijd, maar zie er de nut en noodzaak niet van in. In dit geval was de hulp al gestart." (Jeugdbeschermer Rivierenland)

"Apeldoorn wil dat aanmeldingen via het CJG gaan. Zij moeten toestemming geven voor de hulp. De jeugdbeschermer geeft aan wat hij wil en voor hoeveel uur." (Jeugdbeschermer Midden IJssel)

"(…) de Jeugdbeschermers dienen alleen een bepaling in welke wordt getoetst (geen extra formulier). CJG-er bepaalt niet, maar GI stemt af.

Omdat de gemeente Apeldoorn werkt met Budgetplafonds geldt bij aanbieders met een budgetplafonds wel een extra formulier, en ook bij buiten contractuele aanvragen is hier sprake van.' (manager CJG, april 2021)

- Jeugdbeschermers ervaren een tekort aan (hoog-)specialistische hulp; hulp bij eetstoornissen, forensische psychiatrie, GGZ met verblijf, specialistische gezinshuizen.

Een jong kind met gedragsproblemen en een complexe thuissituatie verblijft volgens de jeugdbeschermer, samen met de andere kinderen uit het gezin op een plek die niet passend is. Het kind verblijft op een groep in een instelling. Voor jonge kinderen is dit niet wenselijk, omdat op de groep veel wisselende medewerkers aanwezig zijn en omdat deze groep ver weg van de ouders is. De ouders van het kind hebben geen vervoer en kunnen daardoor weinig op bezoek komen. Ook verliest dit jonge kind de aansluiting met de eigen omgeving, waaronder school. De plek waar het kind verblijft is een tijdelijke plek en dat betekent dat er opnieuw een wisseling aankomt van woonplek, omgeving en school. De bedoeling is dat het kind weer bij de ouders gaat wonen, maar op deze manier is het heel lastig om te oefenen. Er is ambulante hulp en het kind gaat op bezoek bij ouders, maar dit is elke keer lastig om te organiseren. (Bron: dossier en jeugdbeschermer)

- Jeugdbeschermers geven aan dat er vaak wachtlijsten zijn voor GGZ diagnostiek en hulp.

Jeugdige, 12 jaar oud zou het beste passen in een gezinshuis. Omdat er wachtlijsten zijn bij een passend gezinshuis woont de jeugdige nu tijdelijk in een crisisinstelling. De jeugdige heeft complexe gedragsproblematiek en dat is voor veel andere gezinshuizen een reden om hem af te wijzen. De doorbraakaanpak is voor deze jeugdige ingezet, maar het blijft lastig om een passende plek te vinden. Er is een overleg geweest, maar de jeugdbeschermer was daar niet bij betrokken en heeft hiervan ook geen terugkoppeling ontvangen. De casus ligt nu bij de wethouder en een vertegenwoordiging van de zorgaanbieder. (Bron: jeugdbeschermer)

- Wanneer de start van de maatregel vertraging oploopt, komt de inzet van tijdige hulp in de knel.

> Ouder drinkt regelmatig waar 11-jarige jeugdige bij aanwezig is. De jeugdige sluit zich hiervoor af, zodat hij er niets van merkt en gamet steeds vaker. Ouders komen vaak in conflict met derden (school, sportclub) door een wantrouwende houding en aanvallende manier van communiceren. De jeugdige is hier getuige van en moet meermaals wisselen van school en sportclub. Jeugdige is regelmatig afwezig van school en laat gedrag zien dat past bij een loyaliteitsprobleem richting de ouders. De zitting voor de OTS vond volgens het dossier twee weken eerder plaats dan dat de aanmelding bij de GI binnen kwam. Daarna heeft het gezin een uitnodiging voor kennismaking ontvangen. Deze ging niet door wegens ziekte van de jeugdbeschermer en een nieuw kennismakingsgesprek werd ingepland. Deze heeft niet plaatsgevonden. Zes weken later was er een vaste jeugdbeschermer beschikbaar voor het gezin. Een maand later is het nog niet gelukt om in contact met deze ouders te komen en is er ook geen hulp opgestart. (Bron: dossier GI)

> *"Als wij geen passende hulp kunnen vinden, omdat er bijvoorbeeld wachtlijsten zijn of omdat het aanbod niet bestaat, kunnen we onze zorgmanager vragen om dit te regelen. Zij gaat ook aan de slag met passende aanbieders als er geen contracten met gemeenten zijn. Bijvoorbeeld bij een gezin kon ik met moeite passende hulp regelen. Toen het eindelijk was gelukt, bleek dat de gemeente vanaf 1 januari 2021 geen contract meer met deze aanbieder had. De hulp, die net begonnen was, moest volgens die gemeente dan ook weer stoppen. Het gezin was heel moeilijk te motiveren om hulp aan te nemen ze waren wantrouwend naar de hulpverlening toe en ik was blij dat het eindelijk was gelukt om samen met het gezin een geschikte aanbieder te vinden. Het is nog niet opgelost. De gemeente vindt het nu de verantwoordelijkheid van de aanbieder om nieuwe hulp voor dit gezin te organiseren. Ik vind het als gezinsvoogd onbestaanbaar dat dit kan."* (Jeugdbeschermer Centraal Gelderland)

- Jeugdbeschermers lopen vast bij het organiseren van een goed hulpaanbod bij meervoudig complexe casuïstiek, waar maatwerk nodig is. Bijvoorbeeld GGZ problematiek gecombineerd met agressie of anorexia gecombineerd met een dwangstoornis.

> *'Inzetten van hulp lukt meestal goed, behalve voor hele specialistische zorg, forensische ggz en 18 plus zorg. Vooral in de forensische GGZ is weinig hulp beschikbaar. Ik heb nu ook een jongen in mijn caseload die in januari is gestart maar die negen maanden op een wachtlijst heeft gestaan. Bij hem is het uiteindelijk wel goed gegaan omdat hij ook een behandeling voor zijn verslaving moest en dat hebben we uiteindelijk eerst ingezet.*
> *Voor bijvoorbeeld Jeugdfact is er ook een wachtlijst van drie maanden ongeveer.*
>
> *Het valt mee hoe vaak het in de caseload voorkomt, maar het gaat om ingewikkelde casussen. Ook persoonlijkheidsonderzoeken laten lang op zich wachten. Als hulp niet op tijd start, of je kan niet op tijd diagnostiek inzetten stuit je op het probleem dat daardoor problemen verergeren. Dat is echt zonde. Dan is ook weer zwaardere zorg nodig.'*
> (jeugdbeschermer, Centraal Gelderland)

Bevorderende factoren

- Voor sommige vormen van hulp is voldoende aanbod in het Gelderse zorglandschap. Er is bijvoorbeeld een goed hulpaanbod bij complexe scheidingen. Dit aanbod is gevarieerd en wachttijden vallen volgens jeugdbeschermers mee. Soms kan er meteen gestart worden, ondanks dat de vraag groot is.
- Korte lijnen tussen lokale teams en GI's.
- JB Gelderland werkt met een zorgmanager die door jeugdbeschermers ingezet kan worden bij complexe casuïstiek, waar een hulpaanbod voor gevonden moet worden.
- Goed functionerende overlegtafels, waar een jeugdbeschermer complexe casuïstiek kan inbrengen. Deelnemers zijn partners in het zorgveld die samen verantwoordelijkheid nemen voor de cliënt/het gezin. Het doel is geen controle van het werk van de jeugdbeschermer, maar om samen te komen tot een oplossing: een hulpaanbod op maat.

"Binnenkort ga ik een experttafel organiseren met verschillende partijen: Pluryn, Karakter, Fornhese, Meerinzicht (gemeente) en CJG. Ik kan niet langer wachten in deze casus, want ik kom er zelf niet uit.
Dit wordt de eerste experttafel voor mij. Het is een goede ontwikkeling. Zo kunnen we meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht hulp inzetten. Wat heeft het gezin nodig?"
(jeugdbeschermer Noord Veluwe)

"Over het algemeen lukt het om op tijd de juiste hulp in te zetten. De wachttijden vallen mij eigenlijk wel mee in deze regio.

Ik zie niet zo heel veel verschil met de doorbraak aanpak, maar we kregen wel de vraag of we kinderen hadden waarvan we vonden dat ze niet de juiste hulp ontvingen en dit heeft bij een gezin van mij wel geleid tot de passende hulp. Ik heb niet uitgezocht wie dat dan uiteindelijk geregeld heeft, maar het was wel opvallend dat nadat ik dit gezin had doorgegeven er plek was bij de aanbieder. Ik denk dat het met de doorbraakaanpak te maken heeft "(jeugdbeschermer Achterhoek)

" In zijn algemeenheid verschilt het per gemeente welke samenwerkingsafspraken gemaakt worden en welke rol een gemeente speelt (op achtergrond of vaker contact). Ik vind het prettig als er een vaste contactpersoon is bij gemeente die het gezin ook kent en dat er regelmatig contact is. Uiteindelijk gaat OTS er ook weer af en gaat casus terug naar de gemeente.
In FoodValley is er per gemeente aanspreekpunt. Ikzelf heb nog geen beroep gedaan op het regionale expertise team (RET). Een collega wel. Ze heeft een casus ingebracht bij het RET Collega heeft casus ingebracht bij RET." (jeugdbeschermer FoodValley)

5 Conclusie

5.1 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers

De inspecties hebben in oktober 2020 aan alle jeugdbeschermingsregio's een termijn van vier maanden gesteld om ervoor te zorgen dat elke jeugdige met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer heeft en dat voor elk kind met een maatregel tijdig een gedragen koers is uitgezet. De inspecties hebben in maart 2021 een praktijktoets uitgevoerd om te toetsen of aan deze norm is voldaan. De inspecties stellen vast dat de jeugdbeschermingsregio Gelderland voor wat betreft de jeugdigen met een maatregel die wordt uitgevoerd door JB Gelderland niet aan deze norm voldoet.

Om kwalitatief goed en tijdig uitvoering te geven aan een jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregel, heeft een GI nodig dat het personeelsbestand op orde is en ruimte biedt voor onvoorziene situaties. Daarnaast is het belangrijk dat een GI kan investeren in de deskundigheid en het werkplezier van hun medewerkers. Dit vraagt (financiële) bewegingsruimte bij de GI. In Gelderland lukt het de GI's en de jeugdhulpregio's nog niet om samen voorwaarden te creëren waardoor jeugdigen met een maatregel en hun ouders *tijdig* een jeugdbeschermer hebben.

Voor zowel JB Gelderland als LJ&R geldt het tijdig koppelen van een jeugdbeschermer aan een jeugdige met een maatregel als een knelpunt. Bij WSS en JVV lukt het in Gelderland wel om tijdig een jeugdbeschermer in te zetten. Het niet tijdig inzetten van een jeugdbeschermer heeft impact op de inzet van een *tijdige en gedragen* koers. Zowel JB Gelderland als LJ&R voldoen nog niet volledig aan deze norm. Hierbij valt in positieve zin op dat het de GI's in de meeste gevallen lukt om een gedragen koers uit te zetten, ondanks de complexiteit van problematiek in gezinnen waar de GI's mee te maken hebben.

Specifiek ten aanzien van JB Gelderland zijn de inspecties positief over de manier waarop de GI ervoor zorgt dat er voor een kind of gezin zo min mogelijk wisselingen zijn in jeugdbeschermers. Het is van grote waarde dat voor jeugdbeschermers een voorwaarde als rust in de caseload gecreëerd wordt, zodat ze hun vak goed kunnen uitvoeren. JB Gelderland doet daarmee recht aan de complexiteit en zwaarte van het vak.

De regio Gelderland zorgt met de Gelderse verbeteragenda voor commitment op bestuurlijk, ambtelijk en uitvoerend niveau om vervolgens in alle gemeenten te komen tot een goed functionerende jeugdbescherming.

Over de landelijk werkende instellingen (LJ&R, WSS en JVV) rapporteren de inspecties wat betreft deze normen op geaggregeerd niveau in een landelijk rapport.

5.2 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp

De inspecties hebben in oktober 2020 aan alle jeugdbeschermingsregio's een termijn van vier maanden gesteld om te zorgen dat elke jeugdige met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp ontvangt. De inspecties hebben in maart 2021 een praktijktoets uitgevoerd om te toetsen of aan deze norm is voldaan. De inspecties stellen vast dat de regio Gelderland niet aan de norm voldoet. De doorbraakaanpak in de regio heeft nog onvoldoende tot het gewenste resultaat geleid.

Voor jeugdigen en gezinnen die te maken krijgen met jeugdbescherming is het nodig dat de noodzakelijke hulp zonder vertraging wordt ingezet. De ontwikkeling van de jeugdige wordt ernstig bedreigd, de jeugdbeschermer heeft beperkt de tijd om in gedeelde verantwoordelijkheid met de ouders de ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige af te wenden.
Een ondertoezichtstelling bijvoorbeeld, wordt hooguit voor een jaar uitgesproken. De inspecties vinden het niet acceptabel dat deze beperkte tijd, waarin de overheid direct ingrijpt in de

Onder embargo

verantwoordelijkheid van ouders, wordt gevuld met wachten. Dit beperkt de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de noodzakelijke stappen te zetten en leidt tot verergering van de problematiek. Een maatregel kán worden verlengd, maar de inspecties vinden het niet acceptabel wanneer deze verlenging het gevolg is van niet tijdige inzet van hulp.

Wat betreft het inzetten van passende hulp door de GI benoemden de inspecties in het rapport uit 2019 dat de gecertificeerde instelling de wettelijke taak heeft te bepalen of en, zo ja, welke jeugdhulp is aangewezen bij de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. De Jeugdwet schrijft voor dat de GI hiertoe overlegt met het college van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft. Dit overleg is er primair op gericht om te weten welke jeugdhulp door de gemeente is gecontracteerd en anderzijds dat de gemeente als financier dient te weten welke jeugdhulp nodig wordt geacht (en dus moet worden ingekocht). Dit overleg is niet bedoeld om te komen tot overeenstemming over de bepaling van de jeugdhulp door de GI, de GI heeft hierin de eindverantwoordelijkheid. Goede samenwerking en gezamenlijke besluitvorming op casusniveau tussen gecertificeerde instelling moet gericht zijn op tijdige inzet van de passende hulp voor de jeugdige. Het administratieve en bureaucratische proces mag niet vertragen, of ertoe leiden dat de noodzakelijke hulp aan een jeugdige wordt onthouden. Het overleg dient plaats te vinden met inachtneming van de privacywetgeving en de regels omtrent het beroepsgeheim.

Het knelpunt in Gelderland zit vooral in de tijdigheid waarmee de hulp wordt ingezet. Het is de inspecties gebleken dat een aantal gemeenten in de regio het proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel zodanig heeft gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarnaast hoorden de inspecties dat er geen eenduidigheid is in de inkoop van jeugdhulp en dat het per gemeente kan verschillen hoe een aanmeldprocedure om in aanmerking te komen voor hulp, loopt.

Hoewel Gelderland een breed dekkend hulpaanbod heeft, ontbreekt het aan een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugd-GGZ en aan een kwalitatief en kwantitatief aanbod van (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit betreft vooral specialistische hulp voor geestelijke gezondheid en gespecialiseerde gezinshuizen/verblijf.

Hier staat tegenover dat de inspecties de volgende positieve ontwikkelingen en bevorderende factoren zien in de regio:

- Gelderland werkt met de Gelderse verbeteragenda, waarin is afgesproken dat er tijdig overleg is over de beschikbaarheid van noodzakelijke hulp. Gelderland werkt met perspectieftafels, waar naast de GI ook het lokale team deel van uitmaakt.
- De jeugdbescherming werkt met zorgbemiddeling, middels een zorgmanager die ingezet kan worden bij het organiseren van hulp bij ingewikkelde casuïstiek.

5.3 Vervolg

Ten aanzien van de eerste norm over de tijdigheid van een jeugdbeschermer, constateren de inspecties dat verbetering op korte termijn nodig is. De inspecties gaan over de wachtlijst bij Jeugdbescherming Gelderland in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland en bepalen op basis van de uitkomsten uit het gesprek het vervolg. Over het vervolg ten aanzien van de landelijk werkende instellingen in deze regio (LJ&R, WSS en JVV) rapporteren de inspecties op geaggregeerd niveau in het landelijke rapport.

De geconstateerde positieve ontwikkelingen en bevorderende factoren, zijn van dien aard dat de inspecties er voldoende van uit kunnen gaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om *elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden*.

Onder embargo

De inspecties verwachten dat de jeugdhulpregio's, de gecertificeerde instellingen, hun opdrachtgevers, lokale teams en zorgaanbieders binnen de jeugdbeschermingsregio alsnog aan deze norm voldoen en belemmeringen om aan de norm te voldoen wegnemen. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Concreet verwachten de inspecties:

- Dat de regio de doorbraakaanpak voortzet voor kinderen met een maatregel die nu wachten op passende hulp.
- Dat de volgende aanpassing wordt gerealiseerd:
  - Dat gemeenten het mogelijk maken dat de GI de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging inzet. Dat wil zeggen dat de inzet van hulp onverwijld plaatsvindt en dat de noodzakelijk geachte hulp niet wordt heroverwogen door de gemeente.

En zorgt voor:

- Structureel en laagdrempelig overleg tussen de partijen als lokale teams en GI's, niet als stap in het beoordelingsproces, maar als inhoudelijke afstemming om te komen tot passende hulp.

Dat de regio binnen drie maanden een plan maakt dat leidt tot:

- Een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen: integrale maatwerk oplossingen, waaronder jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

De inspecties zien daarnaast dat er landelijk belemmeringen zijn in het tijdig bieden van passende hulp. Zij spreken de stelselverantwoordelijke ministers hierop aan in het landelijke rapport.

Onder embargo

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl

GEMEENTE Arnhem

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Hoofdinspecteur K. Louwes

Datum : 1 juli 2021
Uw kenmerk : IGJ/210615-MIJ/TT103310
Zaaknummer : 586540
Contactpersoon : Michiel Noordanus
Telefoonnummer : 026 3774978

Onderwerp: Vervolgtoezicht Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd,
Voortgangsrapportage Gelderland

Geachte mevrouw Louwes,

Op 15 juni hebben we de concept-voortgangsrapportage Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd ontvangen die u heeft opgesteld voor Gelderland. Wij waarderen het dat we de gelegenheid krijgen om op dit concept te kunnen reageren. Tijdens het bovenregionaal bestuurlijk overleg jeugdzorg in Gelderland op 30 juni hebben we de rapportage besproken, samen met de vertegenwoordigers van de vier GI's in onze regio[1]. Wij herkennen hierin de knelpunten in de praktijk die u eerder al in beeld heeft gebracht:

- het lukt GI's (Jeugdbescherming Gelderland en Leger des Heils J&R) niet altijd om tijdig een vaste jeugdbeschermer in te zetten;
- het lukt nog niet altijd om tijdig een gedragen koers uit te zetten;
- het lukt onze gemeenten niet altijd om tijdig, passende hulp beschikbaar te stellen.

De knelpunten die u rapporteert zijn bij ons bekend. De oorzaken zijn divers en de oplossingen zijn niet altijd eenvoudig te realiseren. Zo is de arbeidsmarkt nog steeds een knelpunt. Het vak van jeugdbeschermer wordt helaas niet aantrekkelijk gemaakt met alle negatieve aandacht in de media.
Er gaat gelukkig ook heel veel goed in Gelderland, maar het moet beter. De signalen bevestigen de noodzaak om te komen tot nieuwe afspraken en daden. Om die reden hebben we in april 2020 de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) opgesteld. Deze Verbeteragenda is het vertrekpunt geweest voor een jaar lang intensieve gesprekken tussen betrokken organisaties in Gelderland. U constateert dat de Verbeteragenda zich vooral op de lange termijn richt, maar dat voor de korte termijn de resultaten nog onvoldoende zichtbaar zijn.
Met enige trots kunnen we u mededelen dat we op 30 juni een belangrijke stap hebben gezet. Voor heel Gelderland hebben we een groot aantal afspraken gemaakt, die gaan helpen om de aangegeven knelpunten op te lossen.

[1] In Gelderland zijn vier Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming actief: Jeugdbescherming Gelderland, William Schrikker Stichting, Leger des Heils JB/JR en Jeugd Veilig Verder (Jeugdbescherming Amsterdam).

Wij hebben vandaag de volgende afspraken gemaakt:

- Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland; uniform betekent dat vanaf 1-1-2022 alle 7 regio's gaan werken met dezelfde contracten, tarieven, voorwaarden en tegenprestaties. Deze contracten worden nu voorgelegd aan de zeven regio's en zullen komend najaar worden ingeregeld in de regionale inkooporganisaties. We blijven de voortgang op deze contracten op Gelders niveau nauw volgen en sturen hier zo nodig op bij;
- Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwen voort op de, in het najaar vastgestelde , Visie 'Gelderse kinderen en gezinnen goed beschermd'. De bouwstenen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Het helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

De afspraken die nu gemaakt zijn betekent niet dat we klaar zijn. Integendeel, veel afspraken moeten nog omgezet worden in daden. Maar we zijn er van overtuigd dat de afspraken wat gaan opleveren:

- We werken vanuit één visie en gezamenlijke kernwaarden.
- We verstevigen de samenwerking van professionals op lokaal niveau, door te investeren in een steunstructuur voor contractbeheer, in lokale samenwerkingsbijeenkomsten en lokale leergroepen, zodat zij de ruimte krijgen om elkaar en elkaars werkwijze te leren kennen.
- We bereiden in zeven jeugdhulpregio’s toekomsttuinen voor, waardoor professionals van lokale teams, GI, VT en de RvdK gezamenlijk kunnen oefenen hoe door kennis en kunde te bundelen en intensief samen te werken, een integrale gezinsgerichte en domein overstijgende aanpak vorm kan krijgen. Daarmee oefenen we in het verkorten van de keten. Van estafettemodel naar teammodel.
- We hebben één werkwijze voor alle Gelderse Jeugdbeschermingstafels. Voor gezinnen en professionals is helder wat zij kunnen verwachten qua werkwijze, ongeacht de woonplaats van het gezin.
- We vereenvoudigen het aanmeldproces jeugdhulp, door nog maar twee aanmeldroutes in Gelderland te hanteren, nog maar één aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp te gebruiken en een meer generieke manier van het bepalen van jeugdhulp te ontwikkelen. Dit geeft de jeugdbeschermer veel minder administratieve en organisatorische lasten, waardoor hij meer tijd kan besteden aan zijn kinderen en gezinnen.
- We hebben nu voor heel Gelderland uniforme contracten, met uniforme voorwaarden, uniforme tarieven en uniforme producten. Dit draagt bij aan het terugdringen van bureaucratie.
- Tegenover deze uniforme tarieven staan prestatieafspraken, die zorgen voor een meer efficiënte bedrijfsvoering bij de GI’s en de gemeenten, die zorgen voor het terugdringen van het aantal maatregelen en het verlagen van de kosten van bepalingen jeugdhulp.

- Met de uniforme tarieven kunnen GI's investeren in de gezinnen die dat nodig hebben. De caseload daalt en er is meer budget om te investeren in het personeel. Dit draagt bij aan het terugdringen van het ziekteverzuim en het verloop van personeel. Ook werken we samen aan het werven van jeugdbeschermers.
- Ook wordt contractueel vastgelegd dat jeugdbeschermers met de lokale teams afstemmen over welke hulp wordt ingezet. Lokale teams hebben vóór 1-1-2022 actueel inzicht in het beschikbare zorgaanbod om zo tijdige en passende hulp voor jeugdigen te realiseren.
- Uiteindelijk zorgen deze afspraken er voor dat kwetsbare kinderen en gezinnen goed beschermd worden en tijdig, passende hulp krijgen.

Ten aanzien van de regionale rapportage hebben wij nog de volgende opmerkingen:

- In de rapportage wordt een paar keer naar de gemeente Apeldoorn en de regio Midden-IJssel / Oost Veluwe verwezen. Deze regio leek in eerste instantie een relatief hoog aantal wachtenden op passende hulp te hebben (pagina 10). Achteraf bleek de lijst onjuist te zijn, dit is door de betreffende GI beaamd. Wat betreft de samenwerking tussen GI en het CJG (lokale team) is deze net als elders in Gelderland gericht op partnerschap en het snel zoeken naar de beste passende jeugdhulp. Met het doorvoeren van de bouwstenen van de Gelderse Verbeteragenda zal deze huidige werkwijze worden aangepast aan de gezamenlijke afspraken die GI’s en gemeenten daarover hebben gemaakt.

Ten aanzien van de door u geformuleerde concrete verwachtingen:

- De afspraken ten aanzien van de Doorbraakaanpak zijn inmiddels ingepast in de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp.
- Daarmee maken wij het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.
- Wij zullen binnen drie maanden een plan van aanpak aan u voorleggen dat zal leiden tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Tot slot: We hebben vertrouwen in de koers van de GVJB en de afspraken die we nu hebben gemaakt. We realiseren ons dat de jeugdzorg al sinds vele jaren een grote mate van complexiteit kent en erkennen dat er soms fouten worden gemaakt of procedures tijdelijk niet optimaal verlopen. Dat betekent dat we niet elke dag willen inspringen op casuïstiek die op enige locatie in Gelderland mis dreigt te lopen. We blijven alle partners op hun verantwoordelijkheid aanspreken en investeren in duurzaam partnerschap. De door het Rijk aangekondigde extra middelen maken deze investeringen gelukkig ook

weer mogelijk. We zijn erg benieuwd of u de verbeteringen in de praktijk terug zal zien. Wij blijven hierover graag met u in gesprek.

Mede namens de verantwoordelijke bestuurders in Gelderland,

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

Ellen Krabbenborg
Programmamanager Zorg Dichterbij

Bijlage: korte reactie in max. 600 tekens:

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:
Op 30 juni 2021 hebben de zeven jeugdhulpregio's samen met drie Veilig Thuis-organisaties, vier Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming afspraken gemaakt over het verbeteren van de bescherming van kinderen en gezinnen in Gelderland.

- Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland, gereed om per 1-1-2022 in te voeren;
- Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Dit helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

- De nieuwe tarieven voor de GI's maken het mogelijk om te investeren in personeel en daarmee een verlaging van de caseload en om meer aandacht aan de kwetsbare gezinnen te besteden.
- De afspraken over de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp maken het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.

- Binnen drie maanden stellen wij een plan op dat leidt tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?
Kwetsbare kinderen en gezinnen worden in Gelderland goed beschermd. De nieuwe afspraken helpen bij het vrijmaken van meer tijd en aandacht voor de gezinnen, een kortere beschermingsketen en meer snelheid bij het inzetten van jeugdbeschermers en passende hulp.

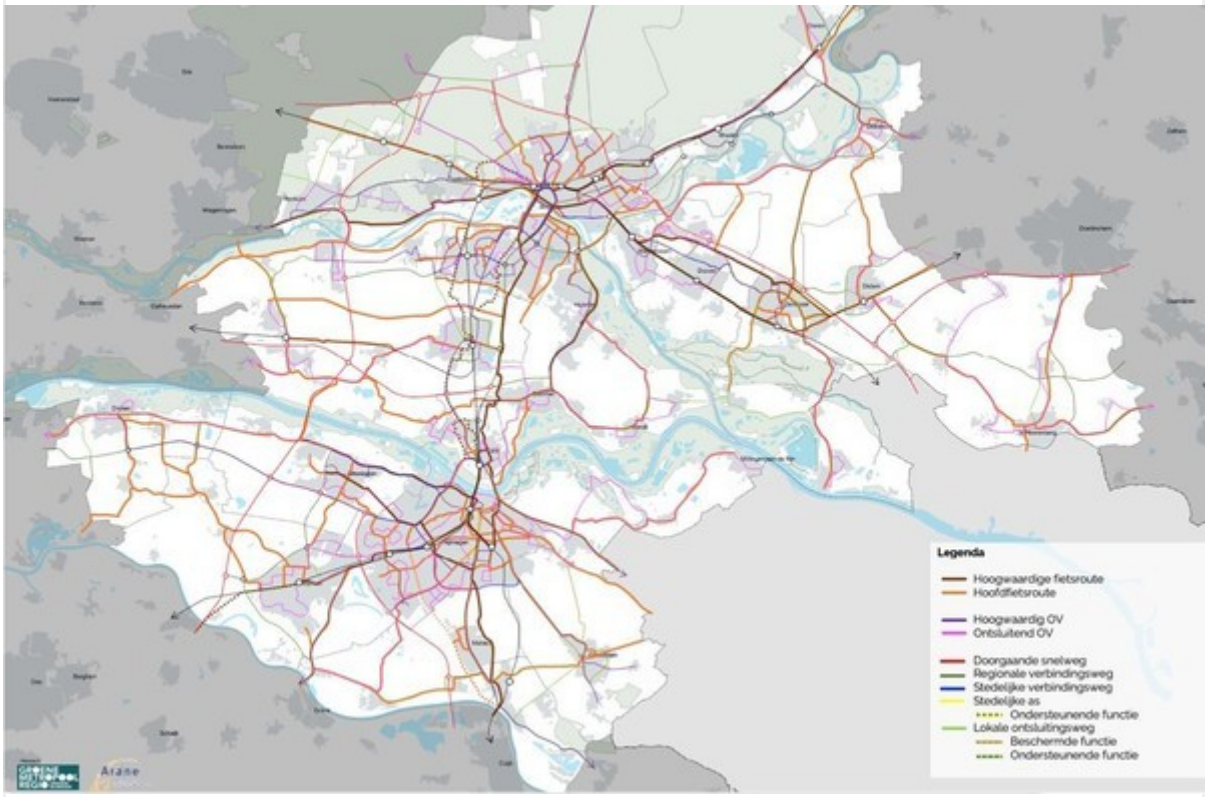
GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Gezegende feestdagen

We sluiten als Groene Metropoolregio een enerverend jaar af. Waarna we met een gedragen regionale agenda, nu inhoud en richting gaan geven aan onze ambities in 2022. Nagenoeg alle gemeenten tekenden de afgelopen tijd in op onze vijf integrale opgaven. Dit biedt een geweldig startpunt voor een mooie samenwerking in het nieuwe jaar. Ik wens u namens het algemeen bestuur gezegende feestdagen en een gelukkig nieuwjaar.

Met vriendelijke groet,
Hubert Bruls

Regio kan met nieuw kader beter het verkeer regelen

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft een nieuw, multimodaal netwerkmanagementkader opgesteld. Het kader helpt de verschillende verkeersstromen in onze regio te regelen. Met als uiteindelijke resultaat dat onze regio bereikbaar, leefbaar en veilig blijft. Het kader beschrijft onder andere welke typen wegen, zoals een provinciale weg of een snelle fietsroute, voorrang krijgen bij het laten doorstromen van verkeer. In het kader is dus ook de fiets opgenomen, waarin we als regio koploper zijn.

Het nieuwe netwerkmanagementkader

Investeer in een beter spoornetwerk

Investeer in een beter spoornetwerk, naar én in de regio Arnhem-Nijmegen. Dat was onze videoboodschap aan de Tweede Kamer-commissie van Infrastructuur en Waterstaat die 9 december schriftelijk vergaderde. Op de agenda stond onder andere een brief van de staatssecretaris over de ontwikkelingen in het internationaal personenvervoer per spoor. Wij als regio vinden dat investeringen in onder andere een beter spoor tussen Utrecht en Arnhem en in de ICE naar Frankfurt onmisbaar zijn!

Bekijk onze videoboodschap

Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Food Valley (Vs ANF)

De afgelopen maanden is hard doorgewerkt aan de gebiedsuitwerkingen van de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Food Valley (Vs ANF). In onze regio gaat het om de gebieden Veluwe, Middengebied, Liemers, Rijk van Nijmegen en Nijmegen kanaalzone/stationsgebied en Arnhem Oost. In januari wordt een opgavebeschrijving per gebied aangeboden worden aan de colleges van de betreffende gemeente.

Op 1 december is tijdens Regio ontmoet een uitzending opgenomen over het proces van de Vs ANF in 2022 en de gebiedsuitwerkingen, onder leiding van Harriët Tiemens en met o.a. Carol van Eert als bestuurlijk trekker van dit proces.

Terugkijken uitzending

Chauffeur: de juiste keuze op Dag van de Vrachtwagenchauffeur

Melis Internationaal Transport in Duiven. De sector heeft hard nieuwe mensen nodig. Bestuurlijk eigenaar Duurzame Logistiek van onze regio, ging met Jane in gesprek tijdens de Dag van de Vrachtwagenchauffeur. Brigitte breekt een lans voor vrouwen in de logistiek. “Die zie ik nog te weinig. Terwijl werkgevers allang manieren hebben om het werk aantrekkelijk te maken voor vrouwen.”

Lees verder

01 DEC **Regio-Overleg(t)**

Regio-Overleg(t) 01-12-2021

De Regio-Overleg(t)-dagen zijn belangrijke bestuurlijke vergader- en netwerkmomenten voor de regio. Op 1 december waren we genoodzaakt om alle sessies digitaal te laten plaatsvinden. Ondanks dat kijken we terug op geslaagde sessies. Het programma bestond uit 7 inhoudelijke sessies over actuele vraagstukken binnen de vijf opgaven, zoals het Transformatievoorstel cultuurregio 025, de RES 2.0, de Woondeal, Mobiliteit, RPW, MKB, Human Capital en het Groen-Blauwe raamwerk. Mooi om te zien dat een aantal bestuurders ook van de gelegenheid gebruikt hebben gemaakt om mee te luisteren wat er speelt binnen een andere opgave.

Onder leiding van directeur Harriët Tiemens werd de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen FoodValley in een livestream behandeld. Een belangrijk onderwerp voor de hele regio de komende periode. In het eerste deel van de uitzending sprak zij met Carol van Eert, bestuurlijk opdrachtgever Groene groeiregio, en Matthijs Lenis, opgavemanager Groene groeiregio, over proces, planning en samenwerking in 2022. In het tweede deel van de uitzending schoven wethouders Noël Vergunst (Nijmegen) en Piet de Klein (Beuningen) aan om dieper in te gaan op de gebiedsuitwerkingen voor Nijmegen-West en Rijk van Nijmegen.

livestream over de Verstedelijkingsstrategie

Regio-Overleg(t) in het algemeen

In 2022 hopen we de Regio-Overleg(t) weer fysiek te kunnen organiseren in samenwerking met de regiogemeenten. Alle bestuurders zijn welkom om aan te sluiten bij alle thema's die tijdens de Regio-Overleg(t) geagendeerd worden. Een aantal weken van tevoren is het definitieve programma bekend en kunnen de bestuurders bepalen waaraan zij deel willen nemen.

Wanneer voor een onderwerp de aanwezigheid van bepaalde portefeuillehouders noodzakelijk is, ontvangen zij een afspraakverzoek voor dat programma-onderdeel.

Bestuurders hebben de gelegenheid om rondom deze overleggen en tijdens de lunch bij te praten, zaken uit te wisselen en af te stemmen met hun collega-bestuurders. Ook de gemeentesecretarissen zijn van harte welkom. Vanaf 2022 vergadert de netwerkdirectie ook tijdens de Regio-Overleg(t).

Data 2022:

- Woensdag 9 maart, 09.30 – 16.30
- Woensdag 15 juni, 09.30 – 16.30
- Woensdag 5 oktober, 09.30 – 16.30
- Woensdag 7 december, 09.30 – 16.30

Uitwisseling regiocoördinatoren

De regiocoördinatoren vormen een belangrijke schakel tussen de gemeenten en de Groene Metropoolregio. Er is daarom maandelijks een overleg om de belangrijkste regionale ontwikkelingen te delen, procesafspraken te maken en de samenwerking verder te ontwikkelen.

Lees meer

Adviseur Public Affairs, stelt zich voor ...

Inmiddels ben ik alweer een maand aan de slag voor de Groene Metropoolregio als public affairs adviseur. Gelukkig heb ik in de tijd voor de aangescherpte coronamaatregelen nog veel collega's en stakeholders "in het echt" kunnen ontmoeten.

De afgelopen zeven jaar was ik werkzaam bij een Haags public affairs- en lobbykantoor met diverse bedrijven en organisaties als opdrachtgevers. Deze brede ervaring met lobby en public affairs op uiteenlopende beleidsterreinen breng ik mee om deze mooie regio in Den Haag goed op de kaart te zetten. Geboren en getogen in Duitsland zal ik daarnaast proberen ook de band van onze regio met de oosterburen te versterken.

Communicatieprofessional Groene Metropoolregio, stelt zich voor ...

Het was afgelopen jaar voor mij een hele bijzondere vakantie. Met selectiegesprekken in Spanje en Frankrijk. Lang leve Teams. En ik ben heel blij met de uitkomst om voor de Groene Metropoolregio als communicatieprofessional te mogen werken.

Ik ben geboren en getogen in Beuningen en daar woon ik nog steeds met veel plezier. Mijn start was in het bedrijfsleven. Daarna heb ik de overstap gemaakt naar gemeenteland. Na de gemeente Westland, heb ik meer dan 10 jaar als senior communicatieadviseur bij de gemeente Zevenaar gewerkt. Daarbij ben ik een half jaar betrokken geweest bij het proces richting de versterkte samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen. Dat smaakte naar meer. En nu mag ik als communicatiespecialist (mee)bouwen aan deze jonge en ambitieuze organisatie. Ik heb heel veel zin in deze interessante en nieuwe uitdaging!

Grensoverschrijdende Projecten Grenslandprijs

Ben je actief voor een grensoverschrijdend project dat zich inzet voor nauwere samenwerking tussen Nederland en Noordrijn-Westfalen of ken je zo een project? Verdient dat project navolging? Meld het dan aan voor de Grenslandprijs van 2021!

Lees meer en aanmelden

Huisvesting van Arbeidsmigranten

Goede huisvesting voor arbeidsmigranten is een maatschappelijke opgave en van groot economisch belang. Ook vanwege de krimpende arbeidsmarkt. Daarom is een goede huisvesting een belangrijke voorwaarde om hen hier te laten werken. In een online congres op 9 december jl. is geproken over aandachtspunten en oplossingsrichtingen.

Lees meer en kijk de uitzending terug

Besluitvorming gemeenten deelname opgaven

Medio september heeft de Groene Metropoolregio de definitieve regionale agenda 2022 aangeboden aan de gemeenten. Op basis van deze agenda zijn de gemeenten uitgenodigd om in te tekenen op de opgaven voor komend jaar. Vijftien Gemeenten hebben het besluitvormingsproces inmiddels volledig doorlopen. Wij zijn verheugd om te kunnen melden dat veertien van hen hebben besloten om in te tekenen op alle vijf de opgaven! De gemeenten geven hiermee een krachtig signaal af: regionale samenwerking is belangrijk én kansrijk.

In Mook en Middelaar is besloten om in te tekenen op twee opgaven: Verbonden regio en Groene groeiregio. Als Limburgse gemeente ligt deelname op de andere opgaven binnen de Groene Metropoolregio minder voor de hand. Op die thema's lopen er al samenwerkingen met Limburgse regiogemeenten en/of zijn zij ingedeeld in een andere regio (zoals bij de RES).

Op 16 december besluiten de laatste 3 gemeenteraden: Montferland, Berg en Dal en Wijchen.

Wist je dat……..

…….. Public Affairs nu ook een pagina heeft op de website van de Groene Metropoolregio?

…….. de vergaderdata van o.a. het algemeen bestuur en de regioagendacommissie te vinden zijn op onze website?

…….. de vergaderingen van het algemeen bestuur en de regioagendacommissie terug te kijken zijn? Ga hiervoor via Agenda op de website naar de betreffende vergadering en klik op

de uitzending

…… de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen haar Regionaal Meerjaren Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid (RMUV) heeft vastgesteld op 1 december 2021. In deze agenda staan ruim 170 maatregelen die de komende jaren de verkeersveiligheid verbeteren in de 18 gemeenten van onze regio. Mede door deze regionale agenda is het mogelijk om subsidie aan te vragen voor de maatregelen bij Rijk en provincie Gelderland.

……er op onze website een overzicht te vinden is van onze mensen van het bedrijfsbureau en hun mailadressen?

Meer informatie?

Wil je je abonneren op deze nieuwsbrief? Ga naar onze website. Heb je vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief? Laat ze weten via info@groenemetropoolregio.nl. Meer informatie is te vinden op onze website.

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Nijverheidsweg 2a, 6662 NG Elst
Tel: 06-31102119, info@groenemetropoolregio.nl

Afmelden | Aanmelden

Geachte gemeenteraadsleden,

De nieuwsbrief van december is verschenen. U vindt de nieuwsbrief hieronder of hier.

We wijzen erop dat in de nieuwsbrief informatie staat over het bestuursakkoord en de investeringsagenda.

Wij versturen de links naar de volgende nieuwsbrieven eveneens op deze manier. Wilt u de nieuwsbrief voortaan ook rechtstreeks ontvangen? U kunt zich hier eenvoudig aanmelden. Daarnaast zijn actief op Twitter en LinkedIn. U kunt onze accounts volgen.

Met vriendelijke groet,

DIRECTEUR

The Economic Board.com
Lifeport

085 – 040 9980
bureau@theeconomicboard.com

Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen
www.theeconomicboard.com

economicboard | The Economic Board
nieuwsbrief | The Economic Board

Platform voor Religie en Levensbeschouwingen Gelderland Midden

Aan:
De Voorzitter van de Gemeenteraad
t.a.v. de Griffier

per e-mail verzonden

Arnhem, **14-12-2021**

onderwerp **Startnotitie 'Op eigen wijs onderwijs'**

Geachte Voorzitter,

Voor corona ontving u van het Arnhems Platform voor Levensbeschouwingen een verzoek om morele steun. De gemeenten Rozendaal, Renkum, Rheden, Duiven, Lingewaard en Overbetuwe hebben deze uitgesproken. Omdat Arnhem dit niet deed heeft ons Platform haar naam gewijzigd.

Doelstelling van het Platform is ontmoeting, elkaar leren kennen en dialoog over maatschappelijk-levensbeschouwelijke thema's. Voor dit laatste doel worden startnotities opgesteld die rondgestuurd worden. Deze startnotities hebben twee doelen: het ophalen van reacties én het vormen van een gespreksonderlegger voor een bijeenkomst. Door corona zal deze later worden ingepland. Uw Raad ontvangt hier een uitnodiging voor.

Kortom, wij verzoeken uw Raad om deze startnotitie te bespreken en een reactie te zenden.

Wij vernemen graag van u.

Met vriendelijke groeten,

Ramon Barends,
coördinator

bijlage: **1. startnotitie**

Platform voor Religie en Levensbeschouwingen
p/a Mierlostraat 43, 6844 DW ARNHEM

GEMEENTE ROZENDAAL

Aan de leden van de raad

Briefnr.:
Behandeld door: E. Weststeijn
Doorkiesnr:
Uw brief/kenmerk:
Bijlage(n):
Datum: 17 december 2021

Onderwerp: Raadsinformatiebrief coronavirus nr. 27

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag informeer ik u, vier weken na de laatste raadsinformatiebrief, wederom over de belangrijkste ontwikkelingen, feiten en cijfers in de coronapandemie. De hoofdboodschap van dit moment voor onze hele regio: ***het aantal positieve testen neemt af, maar met Omikron aan de horizon zijn de maatregelen verlengd en wordt de boostercampagne versneld.***

De eerste gegevens laten zien dat de Omikron-variant veel besmettelijker is dan de huidige dominante variant (Delta). Het is nu nog niet volledig duidelijk of mensen ook zieker worden door deze variant. Toch zijn er zorgen. Want vanwege de besmettelijkheid zullen meer mensen dit virus krijgen, en meer besmettingen leiden tot meer ziekenhuisopnames. De druk op de hele zorgketen is nog steeds erg groot. Een nieuwe hoge golf kunnen we ons niet permitteren. Daarom is ervoor gekozen om de huidige maatregelen te verlengen tot 14 januari 2022.

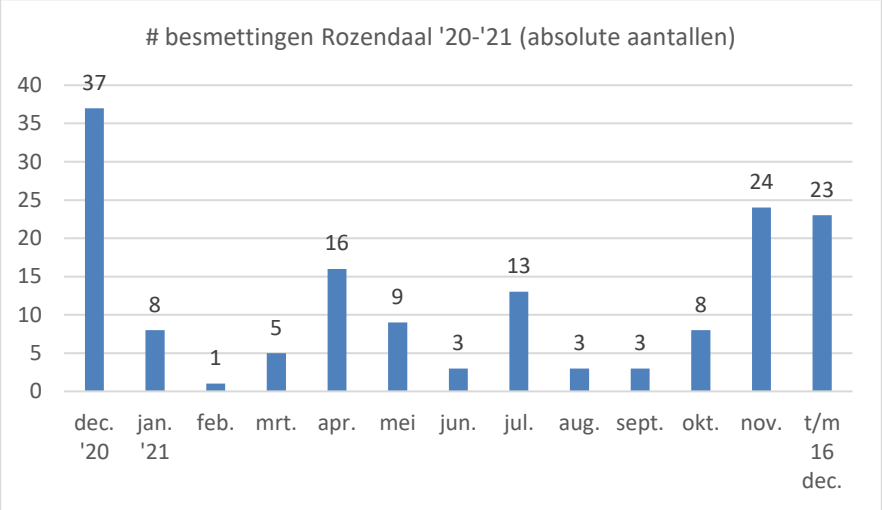
Ook is op basis van de gegevens is inmiddels ook bekend dat de vaccins wat minder goed tegen Omikron beschermen. Vooral over de bescherming van AstraZeneca zijn zorgen. In Nederland is dit vaccin vooral gebruikt bij mensen tussen de 60 en 65 jaar die bij de huisarts zijn gevaccineerd en bij een deel van de zorgmedewerkers. Hierbij gaat het overigens over de bescherming tegen de ontwikkeling van klachten na besmetting. Het is nog niet duidelijk in hoeverre ook de bescherming tegen ernstig ziek worden afneemt. Een booster met een mRNA vaccin brengt, bij alle mensen die al gevaccineerd zijn, de bescherming weer zeer fors omhoog. Mede naar aanleiding van deze informatie

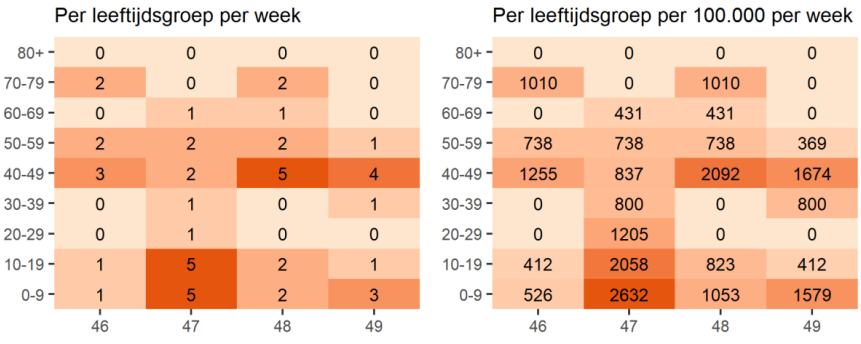
wordt de boostercampagne opgeschaald. Het doel hiervan is om zoveel mogelijk mensen te vaccineren vóórdat de Omikron variant leidt tot een grote toename van de besmettingen. De eerste prik blijft overigens het meest belangrijk, dus ook daar blijven we op inzetten. In het vervolg van deze brief treft u cijfers en ontwikkelingen lokaal (par. 1) en regionaal (par. 2).

1. Lokale situatie

1.1 Besmettingen

In onze eigen gemeente zien we, omgerekend naar de besmettingen per 10.000 inwoners, een redelijk gemiddeld verloop. Onze absolute cijfers zijn vanzelfsprekend laag, maar relatief 'hangen we in de middenmoot' (zie ook par. 2.1). We zien in Rozendaal een afname van het aantal besmettingen vanaf week 47 tot en met week 49. De grafiek hiernaast toont de absolute aantallen geregistreerde besmettingen bij de GGD vanaf 1 december '20 tot en met 16 december '21.

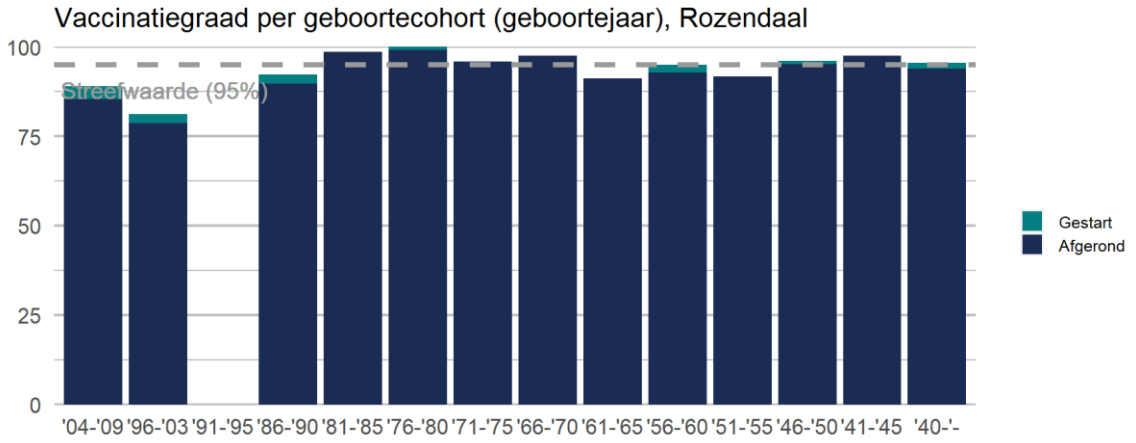
We zien dat de meeste besmettingen zich voornamelijk voordoen in de leeftijdscategorieën t/m 9 jaar, 10 t/m 19 jaar en 40 t/m 49 jaar (logischerwijs ook de leeftijdscategorie van de ouders van de kinderen t/m 19 jaar).

IKC Dorpsschool

Waar IKC Dorpsschool Rozendaal lange tijd geen of amper coronabesmettingen had onder ouders en leerkrachten en begeleiders, ontstond de afgelopen weken ook de situatie dat enkele groepen een week thuis moesten blijven, als gevolg van besmettingen in de klas. De dorpsschool reageerde adequaat en verzorgde digitaal onderwijs op afstand. Ze verdienen complimenten voor de wijze waarop ze snel schakelen en goed communiceren met ouders. De besmettingen zijn inmiddels weer onder controle en het onderwijs op school is voor de klassen die het betrof hervat. Net als overal start vanmiddag de vervroegde Kerstvakantie voor alle kinderen van IKC Dorpsschool.

1.2 Vaccineren

De vaccinatiegraad in Rozendaal is erg hoog, waarbij het percentage gevaccineerden in de geboortejaren 1976 t/m 1980 zelfs zo goed als op de 100% zit. Met andere woorden: de besmettingen in de leeftijdscategorieën 30 t/m 49 jaar (onder andere dus de ouders van schoolgaande kinderen) vinden (ook) plaats bij volledig gevaccineerde personen.

2. Regionale situatie

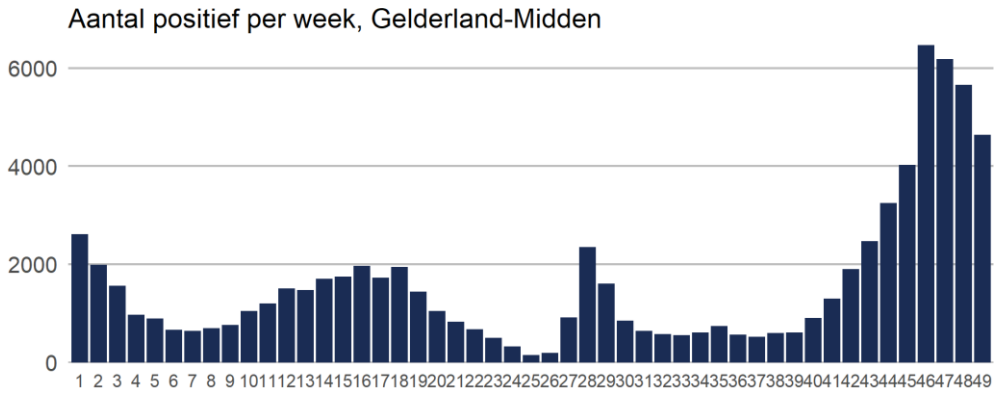
2.1 Besmettingen

Onderstaande tabel laat het *landelijk* overzicht van besmettingen, ziekenhuisopnames en overledenen van de afgelopen week zien. Afgelopen week (7 t/m 14 december) is het aantal nieuwe positieve corona-testen gedaald met 21% ten opzichte van de week ervoor. Er werden minder nieuwe COVID-19 patiënten opgenomen in het ziekenhuis (-10%) en op de intensive care (-4%). Het aantal overlijdens steeg daarentegen (25%). Belangrijk bij dit laatste is dat deze meldingen niet altijd worden doorgegeven op het moment dat ze plaatsvinden en dus schoksgewijs meetellen.

Overzicht landelijke cijfers

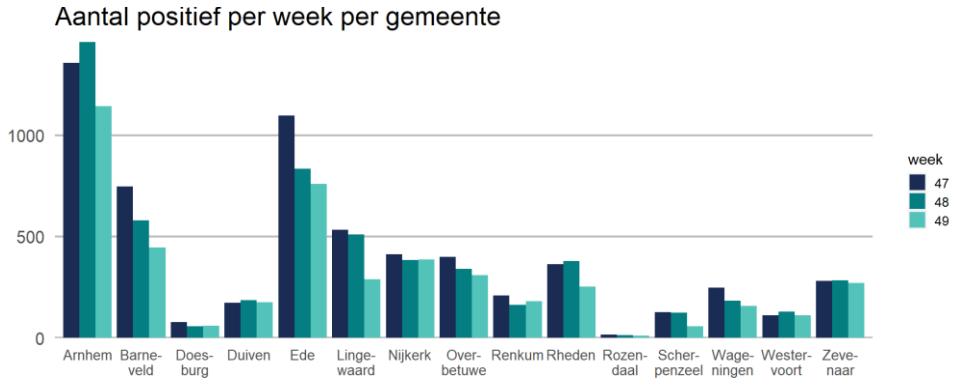
	Week 49	Week 48	Verschil
Nieuwe meldingen	116.477	147.985	-21%
Nieuwe ziekenhuisopnames	1.878	2.085	-10%
waarvan nieuwe IC opnames	332	347	-4%
Overledenen	445	356	25%

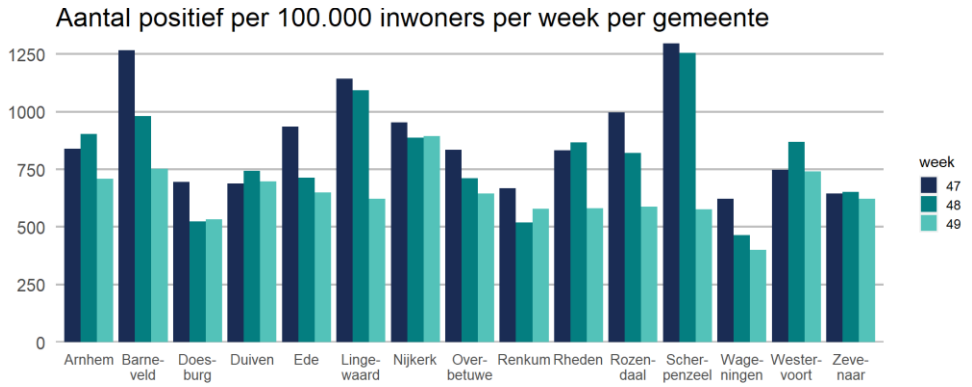
Net als in Nederland zagen we in de in de regio Gelderland-Midden in week 49 (6 t/m 12 december) wederom een afname van het aantal besmettingen: het aantal inwoners dat positief testte ten opzichte van de week ervoor daalde met 18% van 5.662 naar 4.647. Zie ook onderstaande figuur.

Bron: RIVM

In de meeste gemeenten is het aantal besmettingen gedaald. Allen Nijkerk en Renkum zien we een lichte stijging. Het aantal besmettingen per 100.000 inwoners is het hoogst in Nijkerk. Gemeenten laten een wisselend beeld zien. Scherpenzeel en Lingewaard zijn flink gedaald in de afgelopen week. Door het grote aantal besmettingen en daardoor het noodzakelijk afschalen van het bron-en contactonderzoek (dit betekent het niet meer volledig kunnen uitvoeren van een uitgebreid BCO) naar fase 5 met prio-procedure is er geen goed zicht op de verspreiding van het virus.

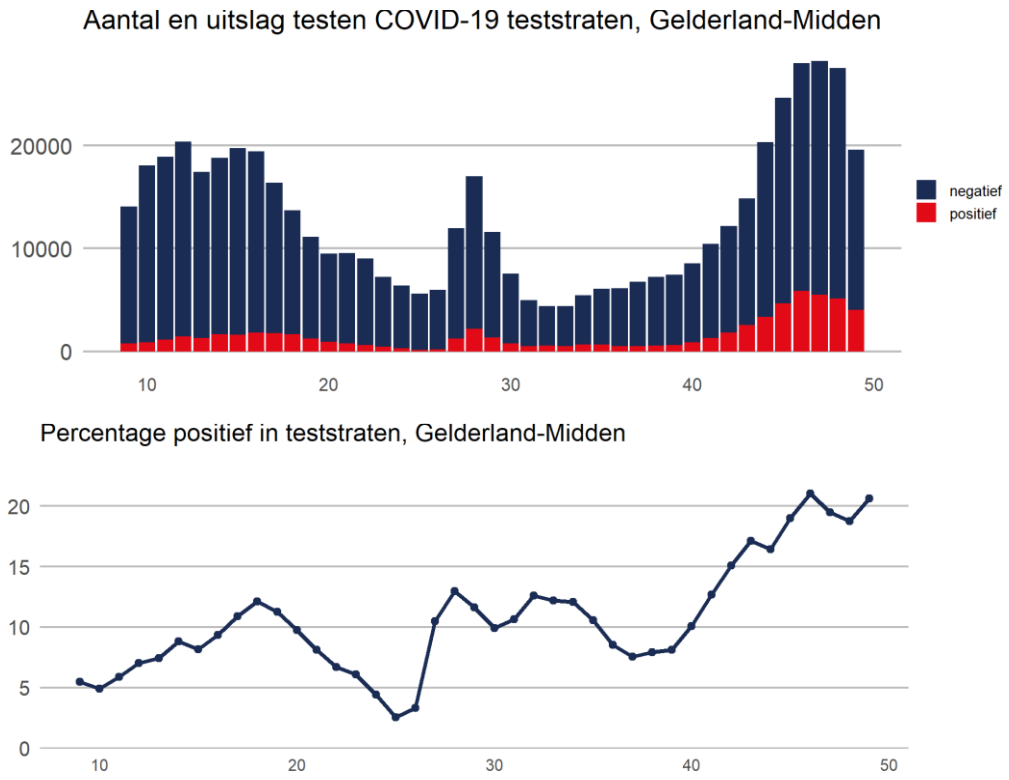

Bron: RIVM

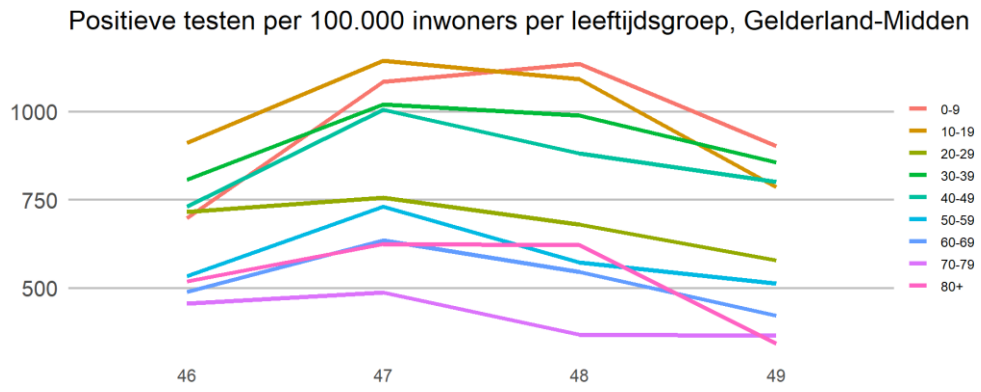
2.2 Testen

In week 49 (voorlopige cijfers) hebben we in Gelderland-Midden ongeveer 19.568 mensen getest (29% minder dan de week hiervoor). Van deze testen waren er 4.012 positief. Het vindpercentage is gestegen en ligt op 20,6% (week ervoor 18,7%). In heel Nederland lieten zich minder mensen testen bij de GGD'en dan in de voorgaande week (27%). In week 49 lieten 435.680 mensen zich testen. Het vindpercentage is landelijk in de GGD-teststraten gestegen (was 21,3%; nu 23,4%).

Bron: Aantal testen uitgevoerd door de GGD, met bekende uitslag, (RIVM)

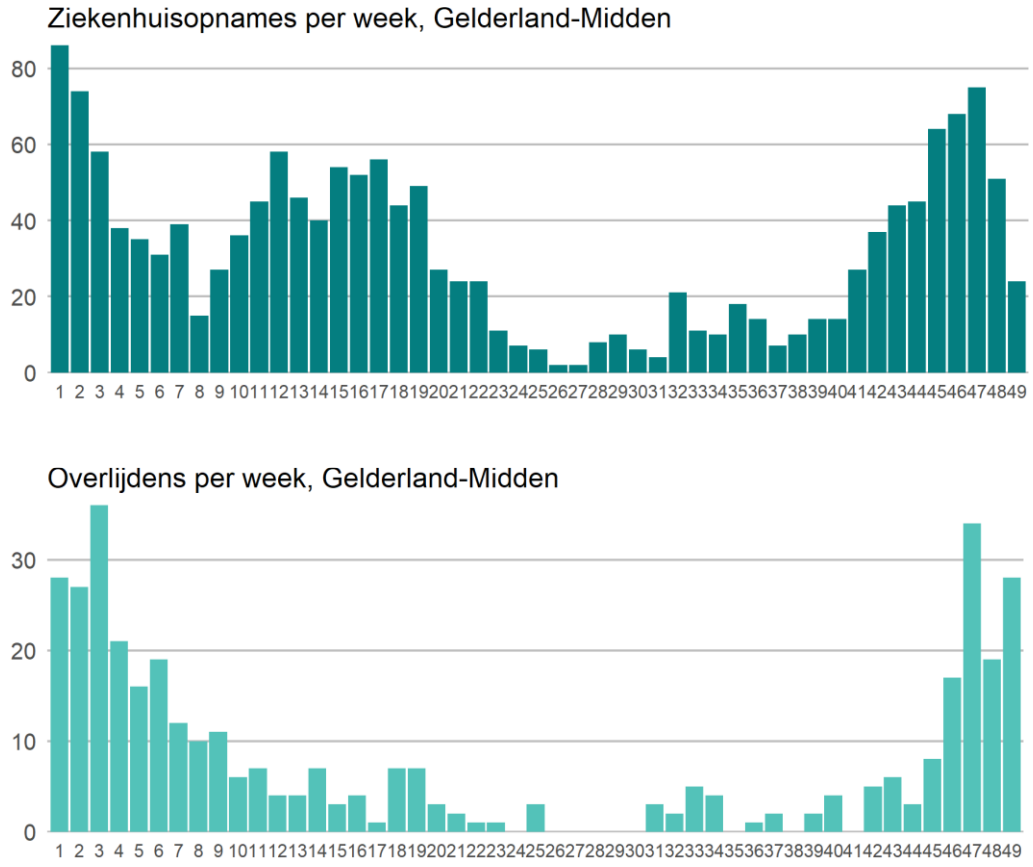
Hieronder ziet u het verloop van de positieve testen per 100.000 inwoners, per week, per leeftijdsgroep. In alle leeftijdsgroep, behalve de 70-79 jarigen is het aantal besmettingen gedaald.

Bron: RIVM

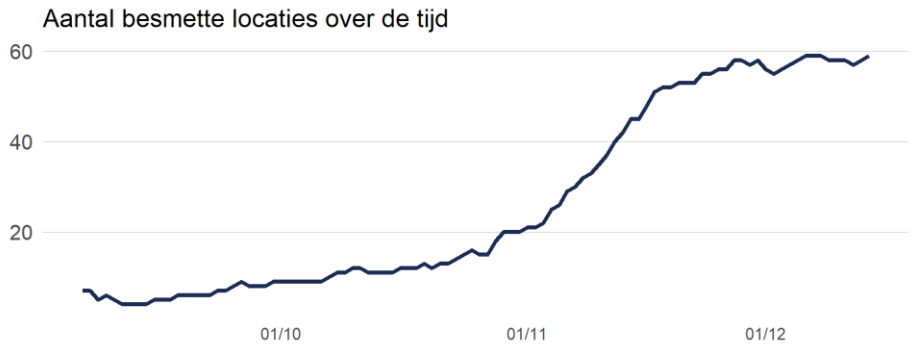
2.3 Ziekenhuisopnames, overlijdens en ontwikkeling in verpleeghuizen

Het aantal ziekenhuisopnames is flink lager dan vorig week. Het aantal bij de GGD gemelde overleden mensen met een bevestigde coronabesmetting in onze regio staat in onderstaande figuur. Overlijdens worden niet altijd (direct) doorgegeven.

Bron: RIVM

Het aantal overledenen is de afgelopen week gestegen. Op dit moment geeft het RIVM aan dat er 58 (50%) besmette verpleeghuislocaties zijn in de regio Gelderland-Midden. Dit getal is een inschatting van het totaal aantal verpleeghuislocaties waar in de afgelopen 28 dagen minstens één (nieuwe) COVID-19 besmetting op basis van een positieve test, is gemeld. Het aantal locaties is gelijk gebleven aan vorige week. Het aantal positief geteste bewoners is enorm gestegen. Landelijk zijn er 1.075 (44%) besmette locaties, net zoveel als een week eerder.

Bron: RIVM

2.4 Vaccineren en de boosterprik

De boostercampagne is in volle gang, en de versnelling is ingezet. Op 15 december is de opdracht weer bijgesteld: alle 18-plussers moeten in januari 2022 de mogelijkheid krijgen een boosterprik te halen. De interval is inmiddels bijgesteld naar drie maanden na de laatste vaccinatie. Iedereen wordt geboosterd met een mRNA vaccin. Bij een opkomstpercentage van 80% zou dit gaan om nog 6,8 miljoen mensen in heel Nederland. In Gelderland-Midden gaat het nog om 272.000 mensen. De (geplande) locaties zijn toereikend. In totaal komen er 25 priklijnen, verspreid over de regio. Net als in het hele land is het rondkrijgen van de personele bezetting spannend. VGGM waakt voor een goede balans tussen de snelheid en de belasting van de medewerkers. Na januari is 'corona' immers niet voorbij en ook de vaccinatiecampagnes niet. Voor de toeleiding zijn de GGD'en sterk afhankelijk van de landelijke afsprakenportal/bellijn. De motivatie van de inwoners om de booster te halen zal bepalend zijn voor de uiteindelijke opkomst.

De eerste prik blijft onverminderd belangrijk, is het allerbelangrijkst als het gaat om bescherming tegen ernstig ziek worden. We gaan dan ook door met het fijnmazig vaccineren. Afhankelijk van het winterweer en de opschaling kijken we steeds hoe we dit doen, maar mensen blijven welkom voor hun 1e of 2e prik. We blijven, met ondersteuning van de gemeenten, vol inzetten op het informeren van de inwoners over de boosters en de eerste prik.

Tot slot

Volgend weekend is het Kerst. Geen Kerst zoals we het ons hadden voorgesteld, met diners in uitgebreide gezelschappen, uit of thuis. Net als vorig jaar serveren we 'Kerst-met maatregelen'. Dat is teleurstellend en vraagt veel van ons allen. De werkdruk en stress bij onder andere zorgpersoneel is nog altijd enorm hoog. Laten we naar elkaar omzien en rekening houden met elkaar – zoals wij dat in ons dorp kunnen. Ik wens u en allen die u lief zijn een warm, liefdevol en bovenal gezonde feestdagen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Rozendaal,
Ester Weststeijn

Informatiebronnen
Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19
https://vng.nl
https://www.rijksoverheid.nl/actueel
https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19

Platform voor Religie en Levensbeschouwingen
Gelderland Midden

Startnotitie

OP EIGEN WIJS ONDERWIJS

Ramon Barends
14 december 2021

Platform voor Religie en Levensbeschouwingen
p/a Mierlostraat 43, 6844 DW ARNHEM

vervolg

Inleiding

In politiek Den Haag is er debat over de positie van artikel 23 van Grondwet. In het parlement is recent gesproken en besloten over Wetgeving rondom het Burgerschapsonderwijs. Ook is er gesproken over de vrijheid van LHBTIQ-mensen op reformatorische scholen aan de hand van de casus op het Gomarus College. Tenslotte heeft het PvdA-Kamerlid Habtamu de Hoop een initiatiefwet ingediend om artikel 23 aan te passen. Aanleiding om een startnotitie over op te stellen voor het gesprek in de levensbeschouwelijke instellingen en in de gemeenteraden en Colleges van B&W in de regio Gelderland-Midden[1]. Dit onderwerp verdient een goed gesprek. In deze startnotitie geeft het Platform voor Religie en Levensbeschouwingen Gelderland-Midden een voorzet voor dat goede gesprek.

Artikel 23 Grondwet

Artikel 23 Grondwet luidt als volgt:
"1. Het onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der regering.
2. Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht van de overheid en, voor wat bij de wet aangewezen vormen van onderwijs betreft, het onderzoek naar de bekwaamheid en de zedelijkheid van hen die onderwijs geven, een en ander bij de wet te regelen.
3. Het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienst of levensovertuiging, bij de wet geregeld.
4. In elke gemeente wordt van overheidswege voldoend openbaar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een genoegzaam aantal openbare scholen. Volgens bij de wet te stellen regels kan afwijking van deze bepaling worden toegelaten, mits tot het ontvangen van zodanig onderwijs gelegenheid wordt gegeven, al dan niet in een openbare school.
5. De eisen van deugdelijkheid, aan het geheel of ten dele uit de openbare kas te bekostigen onderwijs te stellen, worden bij de wet geregeld, met inachtneming, voor zover het bijzonder onderwijs betreft, van de vrijheid van richting.
6. Deze eisen worden voor het algemeen vormend lager onderwijs zodanig geregeld, dat de deugdelijkheid van het geheel uit de openbare kas bekostigd bijzonder onderwijs en van het openbaar onderwijs even afdoende wordt gewaarborgd. Bij die regeling wordt met name de vrijheid van het bijzonder onderwijs betreffende de keuze der leermiddelen en de aanstelling der onderwijzers geëerbiedigd.
7. Het bijzonder algemeen vormend lager onderwijs, dat aan de bij de wet te stellen voorwaarden voldoet, wordt naar dezelfde maatstaf als het openbaar onderwijs uit de openbare kas bekostigd. De wet stelt de voorwaarden vast, waarop voor het bijzonder algemeen vormend middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs bijdragen uit de openbare kas worden verleend.
8. De regering doet jaarlijks van de staat van het onderwijs verslag aan de Staten-Generaal."

Onderwijsraad

De Onderwijsraad, het hoogste adviesorgaan voor Kabinet en Kamer als het over onderwijs gaat, heeft diverse adviezen gegeven over dit onderwerp. Een citaat over het meest recente advies: *"Baken helder af wat in het onderwijs moet, wat mag en wat niet mag als het gaat om de vrijheid van onderwijs. En neem daarbij de democratische rechtsstaat als normatief kader. Dat*

[1] Gemeenten Rozendaal, Rheden, Renkum, Overbetuwe, Lingewaard, Duiven, Westervoort en Arnhem

vervolg

***adviseert de Onderwijsraad over artikel 23 van de Grondwet in het advies 'Grenzen stellen, ruimte laten'. Scholen hebben zich aan het kader van de democratische rechtsstaat te houden, leveren er een bijdrage aan en mogen het niet ondermijnen. Dit geldt ook voor de overheid. Die moet de grenzen duidelijker aangeven en scherper handhaven. Die begrenzing is nodig zodat de vrijheid van onderwijs, de ruimte in het onderwijs voor een bepaalde (levens)overtuiging, religie of pedagogische opvatting, toekomstbestendig is binnen de democratische rechtsstaat en de samenleving."*[2] Voorafgaand aan dit advies is een informerende nota verschenen.[3]**

Wetsvoorstel-De Hoop (PvdA)

Het Kamerlid De Hoop (Partij van de Arbeid) heeft een initiatiefvoorstel ingediend om het artikel 23 te wijzigen. Op de internetconsultatie-pagina staat het voorstel als volgt samengevat: "*De initiatiefnemer beoogt het belangrijke artikel 23 van de Grondwet aan te vullen. Met de aanvullingen blijft de onderwijsvrijheid voor scholen bestaan: Ieder kind heeft recht op onderwijs, en moet elke school kunnen kiezen. Tegelijkertijd moet elke school de plicht hebben om kinderen op gelijke voet te accepteren. Daarbij moet het onderwijs bijdragen aan gelijke kansen, persoonlijkheidsvorming en respect voor de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.".*

Discussiepunten

Het discussiepunt in het artikel 23-debat is de kwestie of een school op religieuze grondslag op school de religieuze leer mag handhaven en als richtlijn mag voeren. Mag een school bijvoorbeeld uiten dat een relatie alleen tussen man en vrouw mag zijn? En mag een school verplichten dat jongens jongenskleren en meisjes meisjeskleren aan moeten? Of, moet een school ruimte geven aan leerlingen die dit niet geloven en die mening willen praktiseren?

Wat weegt zwaarder? De grondslag van de school en de vrijheid om deze grondslag te voeren en te handhaven, of de vrijheid van de individuele leerling?

Afrondend

Deze startnotitie beoogt om een aanleiding te vormen om onderling het gesprek te voeren. Het Platform verzoekt om reacties op deze notitie, teneinde een kadernotitie te kunnen formuleren.

Ramon Barends

[2] https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2021/10/05/grenzen-stellen-ruimte-laten

[3] https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/publicaties/2019/12/9/notitie-onderwijsvrijheid-en-overheidszorg

Geacht raadslid,

Als gerechtsdeurwaarders leggen wij jaarlijks door heel Nederland bijna 2 miljoen bezoeken af aan gezinnen en bedrijven die in (problematische) schulden zitten - of op de drempel daarvan staan. Vanuit onze onafhankelijke en onpartijdige positie zoeken wij naar oplossingen voor zowel de schuldenaar als de schuldeiser. We staan letterlijk aan de voordeur van uw inwoners met schulden, gaan het gesprek met ze aan en kijken naar de mogelijkheden, altijd met de menselijke maat. Soms resulteert dat bijvoorbeeld in een betalingsafspraak. Als iemand echt niet kan betalen, verwijzen we door naar schuldhulpverlening in uw gemeente. Mensen die wel kunnen maar niet willen betalen, ervaren de gevolgen. Dan zet de gerechtsdeurwaarder beslaglegging in gang.

Door dit persoonlijke contact hebben wij scherp en diep inzicht in de schuldenproblematiek van uw inwoners. Onze kennis zetten wij graag, in goede samenwerking met het gemeentebestuur, in voor het brede maatschappelijke belang. Als gerechtsdeurwaarders onderkennen wij de problematiek binnen het schuldendomein en zien wij de worstelingen waar gemeenten mee van doen hebben.

Voor u allen staan de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur. Daarna bent u wellicht betrokken bij de vorming van een nieuw College van B&W - of bereidt u zich voor op de oppositie. Wat uw rol ook wordt: wij reiken u graag een aantal suggesties aan waarmee u de komende bestuursperiode aan het werk kunt. Ook stellen wij u graag in verbinding met een lokale gerechtsdeurwaarder, om de mogelijkheden verder te verkennen.

1.) **Gerechtsdeurwaarders kunnen vroeg schuldensituaties signaleren**

De afgelopen jaren is de gemeente in toenemende mate door de wetgever verantwoordelijk gemaakt voor het organiseren van vroegsignalering. Dit vanuit de terechte analyse dat zo vroeg mogelijke detectie van mogelijk problematische schulden bijdraagt aan het voorkomen van een schuldsituatie die uit de hand loopt.

Gerechtsdeurwaarders staan, zoals al eerder gemeld, door heel Nederland jaarlijks bijna 2 miljoen keer aan de voordeur van inwoners. Zij bellen aan, gaan in gesprek, vragen door en nemen ook anderszins ter plaatse signalen waar, die betrekking kunnen hebben op de schuldsituatie. Zij kunnen met dit overzicht de verbinding leggen tussen de verschillende betrokken partijen en inwoners met schulden, zodat het verder oplopen van de schuldenproblematiek, zoals bij de toeslagenaffaire is gebeurd, kan worden voorkomen. Nauwere en directere samenwerking tussen gemeenten en gerechtsdeurwaarders kan kwetsbare burgers beschermen tegen zo'n schuldenescalatie. Vanwege de hoge beroepsstandaard waaraan de gerechtsdeurwaarder wettelijk gebonden is, past deze rol goed binnen de privacywetgeving.

2.) **Gerechtsdeurwaarders kunnen adresfraude signaleren**

Naast kwetsbare mensen zijn er helaas ook altijd mensen die misbruik maken van de mogelijkheden of zelfs misdrijven plegen. Door een vals adres op te geven, kunnen kwaadwillende burgers bijvoorbeeld onterecht bijstandsuitkeringen ontvangen of de betaling van gemeentelijke belastingen of boetes omzeilen. Ook zijn er situaties te bedenken, waarin iemand door slordigheid verkeerde adresgegevens doorgeeft. Zo'n onbewuste fout kan grote gevolgen hebben.

Hoewel gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor de aanpak van adresfraude, past de signalering hiervan binnen het takenpakket van gerechtsdeurwaarders, vanwege de vele huisbezoeken die zij al afleggen. Zij zijn ervaren in het doorvragen en zijn alert op de omgeving en de gedragingen van de mensen en die zij bezoeken.

In een aantal gemeenten (Breda onder andere) hebben gerechtsdeurwaarders de afgelopen jaren proefgedraaid als 'opsporingsambtenaar' voor adresfraude, naar volle tevredenheid van de deelnemende gemeenten. Essentie was dat zodra een onregelmatigheid werd geconstateerd, de gemeente geïnformeerd werd. Op die manier hebben de pilotgemeenten vele ten onrechte uitgekeerde miljoenen kunnen terugvorderen.

3.) Maatschappelijk schade van huisuitzettingen zoveel mogelijk voorkomen

Als een inwoner of een gezin in uw gemeente de huur (stelselmatig) niet betaalt of te veel overlast creëert, is de ultieme sanctie om die persoon uit zijn woning te zetten. Een uithuiszetting is echter een sanctie met grote maatschappelijke gevolgen. Als gerechtsdeurwaarders willen we zulke situaties zoveel mogelijk voorkomen.

Vanuit onze onafhankelijke positie tussen schuldenaren en schuldeisers in zoeken we dan ook liever eerst naar oplossingen die voor beide partijen werken. Samenwerking met uw gemeente is voor ons van groot belang om de maatschappelijke schade van huisuitzettinggen zoveel mogelijk te voorkomen.

Structurele samenwerking

Gerechtsdeurwaarders zijn er om iedereen recht te doen: schuldeisers en mensen met schulden. We zijn ons bewust van onze maatschappelijke rol. Gemeenten en gerechtsdeurwaarders weten elkaar goed te vinden als het gaat om pilots en kleine initiatieven. We zouden graag een structurele samenwerking met uw gemeente tot stand willen brengen op een breed vlak van schuldgerelateerde maatschappelijke knelpunten en oplossingen.

Ook VISH (de Verwijsindex Schuldhulpverlening) kan bijdragen aan het oplossen van een van die knelpunten. VISH is een online datasysteem waarin gerechtsdeurwaarders informatie met elkaar delen over lopende beslagen. Schuldhulpverleners kunnen via dit systeem aangeven of een inwoner schuldhulpverlening krijgt, zodat de betrokken gerechtsdeurwaarders hiervan op de hoogte zijn en hun ambtshandelingen kunnen opschorten. Wellicht is het de moeite waard om uit te zoeken of uw gemeente al is aangesloten op VISH.

We treden graag met u in gesprek over bovenstaande en andere kansen. Benut ze voor uw verkiezingsprogramma, voor de collegeonderhandelingen of voor de raadsdebatten over de komende bestuursperiode.

Wij staan graag voor u klaar. Voor een persoonlijk gesprek met een gerechtsdeurwaarder bij u in de buurt kunt u contact opnemen via kbvg@kbvg.nl

Met vriendelijke groet,

Voorzitter KBvG

T 070 890 3530

KBvG Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

Benieuwd wat de KBvG is? Lees het hier.

Bekijk deze e-mail in je browser

Workshops 'Lokale democratie in beweging'

Hoe gaan andere Gelderse gemeenten om met verandering en beweging binnen de lokale democratie? Laat je in januari inspireren en kom ook in beweging!

Heb jij je al aangemeld?

Workshop ‘Politieke participatie mensen met een beperking’
Woensdag 19 januari 2022 van 13.00 uur tot 14.30 uur

Mensen met een beperking (lichamelijk, psychisch, verstandelijk of anderszins) nemen naar verhouding erg weinig deel aan politieke en bestuurlijke activiteiten. Er zijn belemmeringen bij de mensen zelf (kennis, zelfbeeld) en in de gemeentelijke en bestuurlijke omgeving (technische ondersteuning, financiële knelpunten). Wat zijn de voorwaarden voor meer participatie? Wat kunnen politieke partijen en gemeenten doen? De komende gemeenteraadsverkiezingen bieden een goede aanleiding om het onderwerp te agenderen en te bespreken hoe politieke participatie door deze burgers versterkt kan worden. Tijdens de workshop licht een ervaringsdeskundige inleider toe wat haar ervaringen en suggesties zijn. Er is alle ruimte voor vragen en een open discussie. Ook krijgen de deelnemers handreikingen over het onderwerp mee.

Aanmelden workshop 19 januari

Workshop ‘Ik buurt mee! Het inwonersparticipatieplatform in gemeente Rheden’
Dinsdag 25 januari 2022 van 15.30 uur tot 16.30 uur

Sinds maart 2020 is ‘Ik buurt mee!’ hét platform voor inwonersinitiatieven in Rheden. Elk woonadres ontvangt twee keer per jaar een waardecheque van € 7,50 in de brievenbus. Op de website www.ikbuurtmee.nl doneren ze deze waardecheques aan initiatieven van buurtgenoten. Ook kunnen initiatiefnemers via het platform vrijwilligers werven en materialen verzamelen om hun initiatief uit te voeren. En met succes, inmiddels zijn er al 149 initiatieven gestart! De gemeente betrekt inwoners op deze manier bij het behoud en het verbeteren van de leefkwaliteit in hun buurt. De gemeente Rheden vertelt meer over deze manier van inwonersparticipatie. Wat werkt goed en wat zijn de leerpunten in dit traject geweest?

Aanmelden workshop 25 januari

Workshop ‘Right to challenge’ door burgemeester Otwin van Dijk (Oude IJselstreek)
Donderdag 27 januari 2022 van 15.30 uur tot 16.30 uur

De overheid voert in en voor de samenleving allerlei taken uit en lost problemen op. Van het onderhoud van het bedrijventerrein tot het uitvoeren van de zorg. Hoe werkt dat als niet de staat/overheid of de markt die taken uitvoert en problemen oplost, maar de inwoners zelf? Met Right to Challenge kunnen bewoners(groepen) namelijk taken van de overheid overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Wat heeft Right to Challenge te maken met maatschappelijke onvrede, insluiting en uitsluiting en een menselijke overheid? Hoe zit het met de verantwoordelijkheid van de overheid naar de inwoners als een overheidstaak door bewoners wordt uitgevoerd? En gaat het dan alleen om bijvoorbeeld het kwaliteitsniveau? Heeft het Right to Challenge eigenlijk gevolgen voor het gemeentebestuur en de volksvertegenwoordigende rol van de raad? Zijn er voorbeelden van succesvolle uitdagingen en minder succesvolle uitdagingen? Kortom: wat is Right to Challenge, wat werkt in Right to Challenge, wat werkt niet, vooral wat de gevolgen zijn voor de lokale democratie!

Aanmelden workshop 27 januari

Gelderland Academie - info@gelderlandacademie.nl

De Gelderland Academie is een initiatief van de Provincie Gelderland en VNG Gelderland.

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	14-12-2021
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens, A. Logemann (wethouder), S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 7 december 2021

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 7 december 2021

Besluit:

Vaststellen

4 Evaluatie Pilot Jeugd(beleid)

Besluit:

1. Kennis te nemen van de evaluatie van de pilot Jeugd.
2. De evaluatie op 17 december 2021 in de leesmap te plaatsen.
3. Het besluit over eventuele permanente uitbesteding van taken Jeugdbeleid onderdeel te maken van het advies (en bijbehorende besluitvorming) over de structurele taakinvulling van het brede sociaal domein.

5 Inkoop jeugdbescherming 2022

Besluit:

1. Kennis te nemen van de Rapportage Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de reactie van de gemeente Arnhem hierop namens de 51 Gelderse gemeenten.

2. Kennis te nemen van het besluit van de Bestuurscommissie Inkoop in Centraal Gelderland om in te stemmen met de nieuwe afspraken en contracten voor jeugdbescherming in Gelderland.
3. Een raadsinformatiebrief over dit onderwerp in de leesmap te plaatsen.

6 Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025

Besluit:

1. De aangepaste Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025 vast te stellen om er zo voor te zorgen dat we het uitvoerend werkgeverschap voor onze Rozendaalse en regionale SW'ers bij Scalabor continueren.
2. De financiële consequenties van de regeling mee te nemen binnen de mogelijkheden van de huidige begroting en in de voorbereiding van de begroting 2023 en daarop volgende jaren.
3. De raad via de leesmap te informeren met bijgevoegde brief.

7 Intentieverklaring prestatieafspraken 2023 Portaal

Besluit:

1. Instemmen met de intentieverklaring prestatieafspraken 2023 Portaal – Gemeente Rozendaal
2. Wethouder Warmerdam machtigen om de intentieverklaring te ondertekenen.

8 Subsidie 2022 Bibliotheek

Besluit:

De bibliotheek voor 2022 een subsidie verlenen van € 36.283,-

9 Sluiting openbare B&W vergadering

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Inkoop jeugdbescherming 2022

Adviseur : T. van den Boom
Portefeuillehouder : A. Logemann
Datum : 21-12-2021

Aan de Raad

Inleiding
Eind 2019 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) het landelijke rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' gepubliceerd. De boodschap hierin was duidelijk. In het hele land wachten kinderen en gezinnen te lang op de inzet van jeugdbescherming en van passende jeugdhulp. Nadat de Rechtbank een beschermingsmaatregel heeft uitgesproken duurt het soms nog maanden voordat de hulp goed op gang komt.

Voor de gemeente Rozendaal is het aantal kinderen dat een beschermingsmaatregel heeft zeer beperkt. Desondanks is het belangrijk dat deze dienstverlening goed geregeld is. In (boven)regionaal verband is hieraan gewerkt en daar gaat deze raadsinformatiebrief op in.

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB)
Op basis van het rapport van IGJ heeft de Regio Centraal Gelderland de opdracht gekregen om nadere afspraken te maken met Jeugdbescherming Gelderland. Dit heeft geleid tot het opstellen van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) in april 2020. Deze agenda is breed opgepakt. Hier hebben zich alle 7 jeugdhulpregio's (lees: 51 Gelderse gemeenten), 3 Veilig Thuis-organisaties, 4 Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming in Gelderland aan verbonden. Binnen deze Gelderse Verbeteragenda hebben we samen gewerkt aan twee belangrijke pijlers:

1. Samenwerken en kennisdelen
2. Contracteren en basisafspraken

Samenwerken en kennisdelen vanuit één visie
In Gelderland wordt met Veilig Thuis, Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming gewerkt vanuit een gedeelde visie. Centraal daarbij staan vier kernwaarden:

- Wij werken vanuit vertrouwen en partnerschap
- Wat wij doen met - en voor - een gezin is duidelijk, navolgbaar en transparant
- Wij zien in een gezin alle kinderen en opvoeders met hun geschiedenis
- Wij leren door samen te reflecteren

Contracteren en basisafspraken
In Gelderland zijn 4 instellingen voor jeugdbescherming/jeugdreclassering (gecertificeerde Instellingen) actief: Jeugdbescherming Gelderland, William Schrikker Stichting, Leger des Heils JB&JR en Jeugd Veilig Verder. Voor deze organisaties zijn uniforme contracten opgesteld, die vanaf 2022 in heel Gelderland van kracht worden. De eerder genoemde samenwerkingsafspraken maken hier deel vanuit.
Het Regionaal Portefeuillehouders Overleg Zorg en de Bestuurscommissie voor de Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland hebben ingestemd met de nieuwe afspraken en contracten voor de

jeugdbescherming. Deze afspraken zijn recent bevestigd door ons college. Met dit pakket van afspraken en contracten maken we mogelijk dat:

- de jeugdbeschermingsorganisaties investeren in hun personeel en de caseload van jeugdbeschermers kunnen verlagen;
- we sneller kunnen ingrijpen op signalen van onveiligheid en daarmee het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen omlaag kunnen brengen;
- we de inzet van (hoog)specialistische jeugdzorg efficiënter organiseren en daarmee de administratieve lasten kunnen verlagen;
- we daarmee de aandacht en zorg voor kwetsbare gezinnen kunnen verbeteren.

Tot slot

De jeugdzorg is een complex dossier met veel verbindingen en raakvlakken. De jeugdbescherming speelt daar een essentiële rol in. Ondanks onze inzet tot nu toe, blijkt uit de regiorapportage van IGJ in juni 2021 dat Gelderland nog niet altijd tijdig aan de gestelde normen kan voldoen. Er is een geringe wachttijd (niet meer dan 5 werkdagen) voordat een jeugdbeschermer kan worden ingezet. En bij complexe zorgvragen duurt het soms langer dan 3 maanden voordat de passende jeugdhulp kan worden ingezet (met name in enkele andere regio's geconstateerd). In de tussenliggende tijd wordt wel een vinger aan de pols gehouden en zo nodig overbruggingszorg ingezet, maar uiteindelijk moet de passende hulp sneller beschikbaar komen.

De afspraken die nu gemaakt zijn zullen de jeugdbescherming sterker maken en de zorg voor kwetsbare gezinnen verbeteren. Dat betekent niet dat alle problemen in een keer zijn opgelost. Met optimale zorg kunnen we immers niet alle veiligheidsproblemen voorkomen. Ook de krapte op de arbeidsmarkt maakt dat wachttijden niet altijd te voorkomen zijn. We hebben echter vertrouwen in de nieuwe samenwerking met de veiligheidspartners om bovenstaande problemen gezamenlijk op te lossen.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

De heer A. Logemann
Wethouder

Bijlage(n)

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB)

1. Memo GVJB 16 juli 2021 (samenvatting)

Rapport Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

2. Landelijke rapportage 5 juli - Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
3. Regiorapportage Gelderland - Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
4. Reactie van Arnhem op Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB)

Voortgang en besluitpunten 16 juli 2021

Voor: RPO Zorg Centraal Gelderland
Van: Regionale werkgroep Bescherming en Veiligheid
Datum: 28 juni 2021 (concept)

Op 16 juli wordt het RPO gevraagd om in te stemmen met het totaalpakket van de GVJB. Dit totaalpakket omvat alle bouwstenen over de samenwerking en de nieuwe contracten en tarieven met de GI's. Verder wordt een doorkijk gegeven naar de Implementatiefase en de kosten die daar mee gemoeid zijn.

Gevraagd besluit:

1. Instemmen met de afspraken over samenwerking in het veiligheidsnetwerk, conform de bijgevoegde bouwstenen.
2. Instemmen met de contracten, voorwaarden en tarieven met de Gelderse GI'.
3. De Bestuurscommissie Inkoop SDCG vragen om de contracten jeugdbescherming 2022 in de (na)zomer in te regelen.
4. Informeren van colleges en gemeenteraden aan de hand van bijgevoegde (voorbeeld) raadsbrief.

Totaalpakket GVJB

Op 30 juni heeft het Bovenregionaal Bestuurlijk Overleg ingestemd met het totaalpakket van de GVJB. *Specifieke terugkoppeling volgt na 30 juni.*

De stukken die ter vaststelling worden voorgelegd zijn:

1. Bouwsteen 1: werken vanuit één visie en kernwaarden (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen is al vastgesteld in najaar 2020. Geen specifieke opmerkingen.

2. Bouwsteen 2: samenwerken en leren op lokaal niveau (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen zorgt voor oproep voor partnerschap tussen professionals en medewerkers van de veiligheidspartners, gemeenten en lokale teams. Goed samenwerken, begint bij elkaar goed leren kennen. Speciaal hiervoor is op 24 juni de themabijeenkomst bescherming en veiligheid voor professionals in Centraal Gelderland georganiseerd. Ook hierna zullen we dergelijke thema- en leerbijeenkomsten organiseren. Dit vraagt wel voldoende ambtelijke capaciteit.

3. Bouwsteen 3: een lokale aanpak voor veiligheid in gezinnen (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen richt zich op preventie en moet helpen met het voorkomen van de inzet van beschermingsmaatregelen. We willen daarbij de deskundigheid van de veiligheidspartners meer op lokaal niveau inzetten (samen optrekken met de coaches / consulenten van de lokale teams) en voorkomen dat we een product 'drang' moeten inzetten.
   Het roept bovendien op om komende periode na te denken over een 'toekomsttuin' met deelname van VT, GI's, RvdK en lokale teams. Op basis van de themabijeenkomst van 24 juni komen we in het najaar met een uitgewerkt voorstel voor een toekomstscenario.

4. Bouwsteen 4: een werkwijze voor de Gelderse jeugdbeschermingstafels (bijlage 3, bouwstenen)
   In Centraal Gelderland werkt de Beschermingstafel al meerdere jaren naar wens. Ouders en kinderen worden aan tafel gevraagd als ze veiligheid in gevaar is en als de Raad voor de

Kinderbescherming een besluit moet nemen om een onderzoek te starten (en de Rechtbank daarover te informeren). De bouwsteen doet oproep om niet te lang te wachten, maar nog verder naar voren te bewegen. Dit sluit aan op de vraag naar het inrichten van de eerder genoemde toekomsttuin.

5. Bouwsteen 5: een vereenvoudigde aanmeldprocedure jeugdhulp (bijlage 3, bouwstenen)
   De bouwsteen is gericht op het terugdringen van de bureaucratie. Er zijn twee aanmeldroutes beschreven. Alle regio's is gevraagd om een keuze te maken. Ambtelijk hebben alle gemeenten in Centraal Gelderland aangegeven te willen werken via de '315-route'. Hiermee kunnen de GI's rechtstreeks jeugdhulp inzetten bij jeugdzorgaanbieders. Wel is nu afgesproken dat ze voor elke inzet van jeugdhulp eerst afstemmen met het lokale team. Niet over de noodzaak van inzet, maar wel over welke aanbieder het best past bij het betreffende gezin en welke hulp tijdig en passend ingezet kan worden. De keuze voor de 315-route doet recht aan de wettelijke verantwoordelijkheid van de GI's, maar ook aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kinderen en gezinnen uit gemeente X. Lokale Teams zullen wel de opdracht moeten krijgen om goed zicht te hebben op het lokale en regionale aanbod, zowel qua inhoud, beschikbaarheid als ook kwaliteit. Mocht het lokale overleg er niet uitkomen, dan is de stap naar het Perspectiefoverleg beschreven. Dat overleg kan, liefst in combinatie met de Samenwerkende Voordeuren, de tijdig en passende jeugdhulp organiseren. De winst van deze afspraken zit in het ontlasten van jeugdbeschermers én medewerkers van lokale teams bij het zoeken naar een passende plek binnen de door de Inspectie aangegeven normtijden. De afstemming vraagt uiteraard wel voldoende tijd en aandacht vanuit alle betrokken partijen.

6. Bouwsteen 6: een escalatiemodel bij stagnerende samenwerking (bijlage 3, bouwstenen)
   Deze bouwsteen is bedoeld als medewerkers van verschillende organisaties er op inhoud niet uitkomen. Het betreft hier het vrijwillig kader (bij wettelijk kader is het besluit van de jeugdbescherming altijd doorslaggevend). Escaleren kan door gedragsdeskundigen uit eigen organisatie of door managers er bij te betrekken.

7. Bouwsteen 7: een regionaal expert team (RET) in elke regio (bijlage 3, bouwstenen)
   In Centraal Gelderland is sinds mei 2020 het Perspectiefoverleg actief. Volgens OZJ staat ons RET inmiddels stevig. Dat is goed nieuws. Wel is doorontwikkeling noodzakelijk. Zo wordt gewerkt aan rapportages die in beeld brengen welke casussen eenvoudig verlopen, waar de knelpunten zitten en wat dit betekent voor de samenwerking en de doorontwikkeling van het (boven)regionaal zorgaanbod. Daarnaast is de wens aanwezig om de Samenwerkende Voordeuren in te richten, die kan zorgen voor het tijdig vinden van passende jeugdhulp.

8. Bouwsteen 8: gezamenlijk werven en opleiden van personeel (bijlage 3, bouwstenen)
   Dit onderdeel is als een van de weinigen nog niet opgepakt. Eerst moesten immers de basisvoorwaarden (lees: contracten en tarieven) geregeld worden. Hij staat nu gepland in het najaar 2021. We moeten met z'n allen aan de slag om het vak van jeugdbeschermer weer meer waardering te geven.

9. Contracten en basisafspraken: uniforme contracten, voorwaarden en tarieven
   Bij deze contracten behoren 9 bijlagen. Aandachtspunten zijn:
   - Oplegger (bijlage 'oplegger): beschrijft de belangrijkste afspraken van het project en alle bijlagen.
   - Overeenkomst (bijlage 'overeenkomst'): deze gaat in werking vanaf 1-1-2022 voor de duur van 3 jaar, daarna kan deze verlengd worden. Aan het einde van het tweede jaar vindt evaluatie plaats aan de hand van de resultaatafspraken. De hoogte van de tarieven kan daarop worden aangepast.
     Viermaal per jaar, per 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober, kunnen nieuwe Gecertificeerde

Instellingen toetreden. Centraal Gelderland heeft aangegeven dat het besluit tot uitbreiding alleen eenzijdig (vanuit de regiogemeenten) genomen kan worden.

- Algemene voorwaarden (bijlage 1): alle regio's hebben aangegeven om scherpe prestatieafspraken te maken, maar geen boetes op te nemen. Alleen Midden-IJssel / Oost Veluwe wil deze passage overeind houden.
- Productboek (bijlage 2): hierin zijn de nieuwe tarieven verwerkt. De tarieven zijn in heel Gelderland uniform gemaakt. Voor Centraal Gelderland betekent dit dat ze met gemiddeld 4,0% verhoogd zijn. Daar komt de jaarlijkse indexering bovenop.
- Resultaatafspraken (bijlage 5): deze voorzien in het toewerken naar jaarlijks 5% minder inzet van maatregelen en 1% minder kosten van de bepalingen jeugdhulp. Deze afspraken maken dat de kosten per gemeente - ondanks de tariefstijging - niet toe hoeven te nemen. Het halen van deze resultaatafspraken zijn wel mede afhankelijk van de (extra) inspanningen vanuit het lokale team in elke gemeente.
- Inkoopleidraad (bijlage 8): Vanaf 9 juli zullen de inkoopdocumenten worden gepubliceerd, dan kunnen de GI’s hun aanbod kenbaar maken tot aan 17 september.

10. Monitoring (bijlage 'monitoring'): kpi's en wijze van verzamelen en bespreken data
    Om de resultaatafspraken met de GI's goed te kunnen volgen is een bovenregionale monitor noodzakelijk. De kosten hiervoor zijn meegenomen bij het volgende punt over de Implementatie.

11. Implementatieplan GVJB na 1-7-2021 (bijlage 'implementatie kosten en opbrengsten)
    De afspraken GVJB staan nu wel op papier, maar moeten nog uitgewerkt en doorgevoerd worden. Dit memo beschrijft de werkzaamheden die komend half jaar nog uitgevoegd moeten worden. Bovendien ligt er een berekening van de eenmalige kosten in de 2^{e} helft 2021. Deze bedragen circa € 25.000. Dekking is mogelijk vanuit het Regionaal Transformatie Budget. De kosten en dekking voor 2022 worden later in beeld gebracht.

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

Landelijk rapport 2021 vervolgtoezicht

Utrecht, juli 2021

Voorwoord

Dit rapport gaat over kinderen die een jeugdbeschermingsmaatregel hebben. Het kan zijn dat zij door de rechter onder toezicht zijn gesteld. Het kan ook zijn dat ze vanwege een strafbaar feit een jeugdreclasseringsmaatregel kregen opgelegd. Dit doet een rechter niet zomaar. De zorgen zijn dan groot. In beide situaties hebben jeugdbeschermers bij een gecertificeerde instelling de zware taak om deze kinderen te begeleiden.

Achter al deze maatregelen zitten lange en persoonlijke verhalen. In dit rapport noemen we bijvoorbeeld K., een baby van acht maanden oud met ouders die beiden verslaafd zijn aan drugs. En Q., die met haar vijf jaar zag dat haar moeder werd geslagen en misbruikt. Of drie jonge kinderen die al meerdere keren geweld meemaakten en inmiddels op zeven verschillende plekken hebben gewoond. En de veertienjarige M. Hij heeft een zedendelict gepleegd en is uit huis geplaatst.
Deze verhalen maken indruk en laten je voelen waar het bij dit onderwerp écht om gaat.

Een jeugdbeschermingsmaatregel gaat niet over regels of procedures maar gaat over kinderen die het recht hebben om te worden beschermd. Wanneer we ons me laten doordringen in welke situaties deze kinderen zich bevinden, voelen we een enorm besef van urgentie.

We gunnen deze kinderen een jeugdbeschermer die samen met hen en hun ouders bespreekt wat nodig is om de problemen op te lossen. En juist omdat deze kinderen vaak al zoveel hebben meegemaakt is het fijn als één iemand ze een tijd begeleidt, zodat zij elkaar leren kennen en kunnen vertrouwen. Dit lukt niet als er steeds iemand anders komt aan wie zij hun verhaal moeten vertellen.
Ook gunnen we hen dat snel duidelijk is welke hulp zij nodig hebben om hun problemen op te lossen. En áls dan het besluit genomen is welke hulp er moet komen, is het belangrijk dat zij niet te lang op deze hulp moeten wachten. Sterker nog, de kans is groot dat de problemen tijdens dat wachten alleen maar groter worden.

De vergelijking met de intensive care blijft opgaan. De jeugdbescherming is de intensive care voor de meest kwetsbare kinderen. In Nederland kan iemand die acute medische zorg nodig heeft terecht op de intensive care. Het is zo afgesproken dat daar altijd bedden beschikbaar zijn. Een kind dat acute jeugdbescherming en jeugdhulp nodig heeft, zou er ook zeker van moeten kunnen zijn dat deze hulp tijdig beschikbaar is.

Het is onze opdracht als inspecties om te kijken of de jeugdhulp in ons land goed en veilig is. Voor u ligt de tweede voortgangsrapportage na ons rapport Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd uit 2019. In het najaar van 2020 schreven we dat verbeteringen voor kinderen die nu een maatregel hebben niet langer konden wachten. We vroegen om een actiegerichte doorbraakaanpak.

We hebben in de afgelopen periode gezien dat er door alle betrokken partijen hard gewerkt wordt voor deze kinderen. In alle jeugdbeschermingsregio's zien we verbetering.

ONDER EMBARGO

Maar in de ene regio is meer vooruitgang geboekt dan in de andere. Deels komt dit door gemaakte keuzes en een actiegerichte vooruitstrevende aanpak en anderzijds heeft het te maken met structurele problemen die moeilijk het hoofd te bieden zijn.

Realiteit is dat het hele systeem zo onder druk staat dat een regio die nu in staat is om tijdig een vaste jeugdbeschermer, een gedragen koers en passende hulp te bieden, binnenkort een regio kan zijn waar dit niet lukt. Het is een wankel evenwicht: de regio die vandaag "groen" is kan morgen "rood" zijn. Ondanks de ingezette verbeteringen blijft de jeugdbescherming enorm kwetsbaar.

Alle mensen die een taak hebben binnen de jeugdbescherming vinden het belangrijk dat deze kinderen goed geholpen worden en zetten zich maximaal in. We verwachten met dit rapport in handen, de aanbevelingen die we doen en de eerder getoonde betrokkenheid van alle partijen, dat ieder kind in de jeugdbescherming de komende tijd ervaart dat er tijd, ruimte en hulp voor hen is. Dat ze belangrijk zijn.

Korrie Louwes,
Hoofdinspecteur Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
en
Hans Faber,
Hoofdinspecteur Inspectie Justitie en Veiligheid

ONDER EMBARGO

Samenvatting

Dit rapport is een vervolg op eerdere rapportages over tijdige hulp aan kinderen en ouders die te maken hebben met jeugdbescherming en jeugdreclassering (hierna: jeugdbescherming). De jeugdbescherming is de intensive care voor de meest kwetsbare kinderen in de samenleving. Voor jeugdigen en gezinnen die te maken krijgen met jeugdbescherming is het nodig dat hulp zonder vertraging wordt ingezet. De ontwikkeling van de jeugdige wordt ernstig bedreigd en de overheid grijpt - via de jeugdbeschermer - direct in op het gezin. Dat gebeurt na een besluit van de kinderrechter. De jeugdbeschermer heeft slechts beperkt de tijd om in gedeelde verantwoordelijkheid met de ouders de ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige af te wenden. Het is niet acceptabel dat deze beperkte tijd wordt gevuld met wachten. Dit leidt tot verergering van de problematiek bij jeugdigen en beperkt de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de noodzakelijke stappen te zetten.

In oktober 2020 hebben de inspecties gevraagd om een onorthodoxe, actiegerichte doorbraakaanpak. De doorbraakaanpak moest leiden tot tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel, tijdig een uitgezette gedragen koers en tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. De inspecties richten zich op alle betrokken partijen in de jeugdbeschermingsregio: de accounthoudende regio voor de jeugdbescherming, de gemeenten in de regio, de gecertificeerde instellingen, hun opdrachtgevers, lokale teams en zorgaanbieders. De inspecties hebben de uitkomsten van de doorbraakaanpak in alle jeugdbeschermingsregio's uitgebreid aan de hand van vele casussen getoetst. Dit rapport bevat de overstijgende bevindingen van de inspecties. Gelijktijdig met dit landelijke rapport publiceren de inspecties elf regiorapporten.

Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers
Sinds 2019 is veel verbeterd bij de gecertificeerde instellingen (GI's) voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Tegelijkertijd blijft de vitale functie van jeugdbescherming zeer kwetsbaar. Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Gelderland, De Jeugd- en Gezinsbeschermers, en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering zijn er met de jeugdhulpregio's niet in geslaagd om samen voorwaarden te creëren waardoor elke jeugdige met een maatregel en hun ouders *tijdig* een jeugdbeschermer en *tijdig* een gedragen koers heeft. Voor deze instellingen bepalen de inspecties het vervolgtoezicht na een bestuurlijk gesprek. Briedis is per 1 juni 2021 failliet verklaard. De inspecties houden daar toezicht op de overdracht van jeugdigen met een maatregel naar andere GI's en richten zich hierbij op de continuïteit van hulp aan deze jeugdigen. In Zeeland en Brabant is de situatie *na* de verdiepende praktijktoets verder verslechterd als gevolg van het faillissement van Briedis, de beëindiging van het contract van de Zeeuwse gemeenten met Intervence en een tijdelijke opnamestop bij Jeugdbescherming Brabant en de William Schrikker Stichting. De inspecties volgen de situatie in deze regio's intensief.

Elk kind tijdig passende hulp
De jeugdbeschermingsregio's Friesland en Overijssel zijn er grotendeels in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties sluiten het toezichttraject op deze norm in deze regio's af.

ONDER EMBARGO

De jeugdbeschermingsregio's Gelderland, Groningen & Drenthe, Limburg, Utrecht & Flevoland en Zeeland, zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

De jeugdbeschermingsregio's Brabant, Noord-Holland/Amsterdam, Rijnmond, Zuid West zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben niet voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in deze regio's verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten. Daarmee intensiveren de inspecties hun activiteiten in deze regio's. Intensief toezicht en nauw contact met de betrokken regio's moet eraan bijdragen dat op korte termijn, alsnog elk kind met een beschermingsmaatregel tijdig passende hulp krijgt. De betrokken regio's delen het nut en de noodzaak van extra maatregelen en zullen hun inspanningen de komende periode kracht bij zetten.

Aanbevelingen

Dit rapport en de elf afzonderlijke regiorapporten bevatten aanbevelingen aan de jeugdbeschermingsregio's waarin de gemeenten, GI's, zorgaanbieders en lokale teams samenwerken. Daarnaast doen de inspecties aanbevelingen aan het Rijk. Deze richten zich op het in beeld brengen van vraag en aanbod en vervolgens op de garantie van een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp voor jeugdigen met een maatregel.

ONDER EMBARGO

Inhoud

Voorwoord

Samenvatting

Inhoud

1	**Inleiding**	**8**
1.1	Voorgeschiedenis	8
1.2	Dit onderzoek	9
2	**Kinderen en ouders in de jeugdbescherming**	**12**
2.1	Waarom is tijdig passende hulp voor hen noodzakelijk?	12
2.2	Wat is nodig om de ontwikkelingsbedreiging/recidiverisico af te wenden?	14
3	**Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers**	**15**
3.1	Grote stappen gezet …	16
3.2	… maar kwetsbaarheid blijft	19
3.2.1	Werken met 'de minimale variant'	19
3.2.2	Verloop en verzuim	19
4	**Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp**	**21**
4.1	De doorbraakaanpak	23
4.1.1	Successen van de doorbraakaanpak	23
4.1.2	Knelpunten doorbraakaanpak	24
4.2	Structurele problemen	26
4.2.1	Onvoldoende residentieel hulpaanbod voor jeugdigen met de meest complexe problemen	26
4.2.2	Onvoldoende specialistisch ambulant (GGZ) hulpaanbod : wachtlijsten	26
4.2.3	Onvoldoende bovenregionale samenwerking	27
4.2.4	Knelpunten in de toeleiding naar passende hulp	28
4.2.5	Knelpunten bij zorgaanbieders	29
5	**Conclusies en aanbevelingen**	**30**
5.1	Conclusies 30	
5.1.1	Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers	30
5.1.2	Elk kind met een maatregel tijdig passende hulp	31
5.2	Aanbevelingen	32

Bijlage 1 Overzicht bevindingen per regio
Bijlage 2 Overzicht bevindingen per regio
Bijlage 3 Gecertificeerde instellingen werkend in meerdere regio's
Bijlage 4 Samenvattingen per jeugdbeschermingsregio
Bijlage 5 Gehanteerde normen

ONDER EMBARGO

1 Inleiding

Jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn te beschouwen als de intensive care van de samenleving voor de meest kwetsbare kinderen. Wanneer de ontwikkeling van een jeugdige ernstig bedreigd wordt en een afname van de bedreiging niet van de grond komt, krijgen gezinnen te maken met jeugdbescherming. De overheid zet na de uitspraak van de kinderrechter een jeugdbeschermer naast de ouder(s). De jeugdbeschermer heeft beperkt de tijd om in gedeelde verantwoordelijkheid met de gezaghebbende ouders de ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige af te wenden. Voor jeugdigen en gezinnen die te maken krijgen met jeugdbescherming is het nodig dat de hulp zonder vertraging wordt ingezet. Het is niet acceptabel dat deze beperkte tijd, waarin de overheid direct ingrijpt in de verantwoordelijkheid van ouders, wordt gevuld met wachten. Wachten verergert de problematiek en beperkt de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de juiste stappen te zetten om tot verbetering van de situatie te komen.

De bescherming van kwetsbare kinderen: een overheidstaak
Ieder kind heeft recht op bescherming tegen mishandeling. Hieronder vallen alle vormen van lichamelijke en geestelijke mishandeling, verwaarlozing en (seksueel) misbruik. Zowel in het gezin als daarbuiten. De overheid is verplicht maatregelen te nemen om kindermishandeling te voorkomen. Ook moet de overheid zorgen voor opvang en behandeling van kinderen die hiervan slachtoffer zijn (artikel 19 IVRK).

1.1 Voorgeschiedenis

In het najaar van 2019 oordeelden de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de inspecties) in het rapport en signalement met de titel Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd respectievelijk Jeugdbeschermingsketen in gevaar dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering op dat moment werd uitgevoerd niet acceptabel was. De inspecties stelden dat de overheid onvoldoende haar verantwoordelijkheid nam om kinderen die ernstig in hun ontwikkeling werden bedreigd te beschermen. Daarnaast constateerden zij dat de jeugdbeschermingsketen maximaal onder druk stond door structurele problemen zoals personeelsverloop bij de jeugdbescherming, financiële tekorten en wachttijden voor passende hulp. De inspecties vroegen om directe actie die zou leiden tot hulp zonder vertraging voor kwetsbare kinderen. Hierop zetten de inspecties een intensief toezicht traject in.

In 2020 en 2021 volgden de inspecties de activiteiten die moeten leiden tot een directe verbetering op de korte termijn en structurele verbetering op de langere termijn.

In de voortgangsrapportage van oktober 2020 deden de inspecties verslag van de eerste bevindingen. De inspecties zagen dat er voor de lange termijn een positieve beweging in gang was gezet, maar stelden tegelijkertijd vast dat er onvoldoende was gebeurd voor de kinderen die nu een kinderbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel hebben en nog geen hulp krijgen. Om die reden vroegen de inspecties aan de jeugdbeschermingsregio's om, samen met de gecertificeerde instellingen, zorgaanbieders, lokale teams en gemeenten om een doorbraak te forceren voor alle kinderen met een jeugdbeschermings- of reclasseringsmaatregel door middel van een onorthodoxe actiegerichte doorbraakaanpak.

ONDER EMBARGO

Deze doorbraakaanpak moest leiden tot tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel, een tijdig uitgezette gedragen koers en een tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. Daarmee geeft de jeugdbeschermer op een adequate manier invulling aan de maatregel die de rechter heeft uitgesproken.

1.2 Dit onderzoek

Monitoring

Van oktober 2020 tot en met februari 2021 monitorden de inspecties de doorbraakaanpak van elke jeugdbeschermingsregio door frequent gesprekken te voeren met door de regio aangewezen contactpersonen. Aanvullend zijn andere onderzoeksactiviteiten ingezet. In Zeeland voerden de inspecties bijvoorbeeld tussentijds een verdiepende praktijktoets uit wegens de (beoogde) beëindiging van het contract met de gecertificeerde instelling Intervence.

Verdiepende praktijktoets

In maart 2021 hebben de inspecties tijdens de verdiepende praktijktoets getoetst of kinderen met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een jeugdbeschermer, gedragen koers en passende hulp hebben. Dit is gedaan door middel van dossiertoetsen en gesprekken met kinderen, ouders en jeugdbeschermers/jeugdreclasseerders. Aanvullend en op maat hebben de inspecties in een aantal regio's gesprekken gevoerd met jeugdhulpregio's en/of zorgaanbieders. De normen waarop de inspecties hebben getoetst staan in bijlage 5.

In dit rapport staan de geaggregeerde resultaten en conclusies van de monitoring en de verdiepende praktijktoetsen in de regio's.

In dit rapport gebruiken de inspecties deze begrippen:

Accounthoudende regio: Voor elke gecertificeerde instelling is binnen de jeugdbeschermingsregio een accounthoudende jeugdhulpregio aangewezen die naar andere jeugdhulpregio's acteert bij risico's van discontinuïteit.

Gecertificeerde instelling (GI): Nederland kent 15 gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit zijn de bevoegde instanties voor het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De opdracht aan de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering op basis van de Jeugdwet is om te bepalen welke hulp het kind nodig heeft om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. De in te zetten hulp moet verantwoord zijn, waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder.

Jeugdhulpregio: In 2015 is de jeugdhulp gedecentraliseerd naar gemeenten. Een aantal vormen van jeugdhulp kan niet op gemeentelijk niveau uitgevoerd worden wegens de benodigde deskundigheid, de beperkte omvang van sommige doelgroepen en de schaal waarop sommige gespecialiseerde voorzieningen zijn

EMBARGO

georganiseerd. Daarom zijn er jeugdhulpregio's, waarbinnen gemeenten gezamenlijk hulp organiseren.

Jeugdbeschermingsregio: De inspecties zijn bij het toezicht in de regio's uitgegaan van de gebieden waarbinnen een regionale gecertificeerde instelling werkzaam is en benoemen deze gebieden in het rapport als 'jeugdbeschermingsregio'. Voor de meeste jeugdbeschermingsregio's komen deze grenzen overeen met de provinciegrenzen van één of twee provincies. In Noord- en Zuid-Holland zijn twee regionale gecertificeerde instellingen werkzaam.

Lokale teams: Wijkteams of jeugdteams die een rol spelen bij het toeleiden van inwoners naar verschillende vormen van hulp, waaronder jeugdhulp. Lokale teams bieden in veel gemeenten ook zelf laagdrempelige hulp.

Zorgaanbieders: Aanbieders van (specialistische) jeugdhulp, zoals jeugd- en opvoedhulp, jeugd-GGZ en hulp aan jeugdigen met een licht verstandelijke beperking.

ONDER EMBARGO

Dit is een kaart van Nederland met daarin aangegeven de elf jeugdbeschermingsregio's: Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht/Flevoland, Noord-Holland/Amsterdam, Zuid-West, Rijnmond, Zeeland, Brabant en Limburg.

2 Kinderen en ouders in de jeugdbescherming

De inspecties spraken met ouders, jeugdigen en jeugdbeschermers en bekeken vele dossiers. In totaal hebben de inspecties zicht gekregen op de situatie van 400 jeugdigen en gezinnen met een maatregel.

Kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel zijn kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd. Hun ouders zijn (tijdelijk of structureel) niet in staat om hen de bescherming of begeleiding te bieden die nodig is om gezond en veilig te kunnen opgroeien. Het lukt ook niet met steun van het sociale netwerk en met vrijwillige hulpverlening. Pas als alle mogelijkheden in het vrijwillig kader zijn uitgeput, komt het tot een kinderbeschermingsmaatregel, nadat ook de kinderrechter heeft bepaald dat hulp in het vrijwillig kader ontoereikend is gebleken en er geen afdoende alternatieven meer zijn. De overheid draagt de verantwoordelijkheid om deze kinderen zonder vertraging te beschermen tegen de bedreigingen in hun gezonde en veilige ontwikkeling, omdat ouders dit niet kunnen of omdat zij zelf de bedreiging vormen.

Het gaat ook om jeugdigen met een jeugdreclasseringsmaatregel. Ook de problematiek van deze kinderen en hun ouders is vaak complex, waardoor deze kinderen dringend zorg en ondersteuning nodig hebben. Hiertoe legt een kinderrechter een jeugdige een jeugdreclasseringsmaatregel op. De overheid draagt de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van deze jeugdige, gericht op het voorkomen van recidive, de re-integratie en het borgen van de veiligheid van de jeugdige en zijn omgeving.

2.1 Waarom is tijdig passende hulp voor hen noodzakelijk?

De urgentie om in te grijpen in een gezin is groot op het moment dat de kinderrechter een jeugdbeschermingsmaatregel uitspreekt. De overheid grijpt in de privélevens van deze gezinnen in om de ontwikkelingsbedreiging voor de kinderen op te heffen, respectievelijk te voorkomen dat een jeugdige recidiveert in zijn strafbare gedrag. Deze urgentie maakt het noodzakelijk dat een kinderbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel integraal, deskundig en zonder vertraging wordt uitgevoerd. De noodzakelijke hulp moet onmiddellijk kunnen starten zodat concreet zicht is op verbetering.

De opsomming in het kader hiernaast laat zich lezen als afzonderlijke casuïstiek. Maar de baby die in deze belaste omstandigheden wordt geboren, is zonder tijdige inzet van de juiste hulp aan zijn ouders en voor hemzelf een paar jaar later mogelijk het kind van 8 met forse trauma's en gedragsproblemen. Het kind van 8 met forse trauma's en gedragsproblemen, dat als gevolg van de eigen problematiek en die van haar ouder niet meer thuis kan wonen, loopt zonder passende plek het risico om verder in de tijd af te glijden naar criminaliteit, verslaving, wordt mogelijk loverboyslachtoffer of komt bij zware specialistische zorgvormen terecht. In veel gevallen zien de inspecties in de onderzochte casuïstiek terug dat ouders zelf ook een belast verleden of een geschiedenis in de jeugdzorg hebben.

ONDER EMBARGO

Voorbeelden kinderen en ouders met een kinderbeschermings- of jeugd reclasseringsmaatregel

- *P. is vijf maanden oud en heeft ouders met ernstige psychiatrische problemen. Tijdens ruzies zijn zij soms gewelddadig.*
- *K. is een baby van acht maanden, zijn beide ouders zijn verslaafd aan drugs.*
- *B. is een peuter van 13 maanden, ze is uithuisgeplaatst, omdat haar ouders veel drank en drugs gebruiken. Ze was getuige van heftige ruzies. Ouders willen geen afspraken maken met hulpverleners.*
- *I. is een peuter van 2 jaar. Door kindermishandeling heeft ze kale plekken op haar hoofd en blauwe plekken op haar lichaam.*
- *De ouders van J. hebben veel meegemaakt. Hier kunnen ze niet goed mee omgaan. Hun relatie is gewelddadig.*
- *C. is 4 jaar. Zijn moeder is in het buitenland en zijn vader mishandelt hem.*
- *N. is 4 jaar. Hij heeft last van de scheiding van zijn ouders. N. laat zorgelijk gedrag op school zien en vraagt of hij in een ander gezin mag wonen. Zijn moeder heeft N. een jaar geleden bij vader afgezet en hem langere tijd niet gezien. Zijn vader heeft ernstige psychische problemen.*
- *Q. is 5 jaar en woont bij haar moeder. Haar moeder heeft veel nare dingen meegemaakt. Q. heeft gezien dat haar moeder seksueel werd misbruikt en geslagen.*
- *M., S. en E. zijn drie jonge kinderen, die meerdere situaties van huiselijke geweld meemaakten. Ze hebben al op zeven plekken gewoond.*
- *F. is 10 jaar, haar moeder is slachtoffer van de toeslagenaffaire. Beiden hebben last van psychische problemen. Er zijn financiële problemen en daarmee samenhangende problemen, zoals een dreigende huisuitzetting.*
- *D. van 9 en S. van 10 jaar, zitten knel in de complexe scheiding van hun ouders. Ouders geven beide geen toestemming voor start van hulp of woonplek bij de andere ouder.*
- *De ouders van H. zitten in een zeer complexe scheiding. Omdat de vader van H. erg agressief is, draagt zijn moeder een aware knop*
- *Door haar (verslavings-)problematiek heeft de moeder van de elfjarige G. hem ernstig verwaarloosd.*
- *Het oudste kind Z. van 14, in een gezin van drie kinderen laat steeds meer zorgelijk gedrag zien (verslaving, criminaliteit).*
- *K. is een jongen van 12 jaar. Hij woont al langere tijd bij oma, maar oma kan de zorg niet meer aan. De problemen van K. vragen om specialistische behandeling.*
- *P. is een jongen van 12 jaar. P. zit klem tussen ouders door de complexe scheiding. P. heeft aangegeven niet meer te willen leven, de ouders worden het niet eens over behandeling van P.*
- *Y. is een meisje van 13 met een trauma. Zij is zeer seksueel grensoverschrijdend binnen haar gezin en naar andere kinderen.*
- *S. is een meisje van 14 met psychische problemen. Ze beschadigt zichzelf. Haar ouders mijden de zorg, waardoor S. buiten beeld en uit zorg blijft.*
- *M. is een jongen van 14. Hij is dader van een zedendelict en uithuisgeplaatst. Er zijn grote zorgen over alle aspecten van zijn ontwikkeling.*
- *F. is 15 jaar en heeft een succesvolle behandeling in de JeugdzorgPlus achter de rug. Er is geen vervolgplek voor haar beschikbaar.*
- *B. is een jongen van 15 jaar. Hij is als kind mishandeld en heeft situaties met huiselijk geweld meegemaakt. B. 'loopt over zijn ouders heen' en laat zelfbepalend gedrag zien. B. heeft op wacht heeft gestaan bij beroving.*
- *R. is 16 jaar en slachtoffer van een loverboy.*
- *J. is een autistische jongen van 16 jaar die drugs gebruikt en verzuimt van school. J. is veroordeeld voor diefstal met geweld tegen personen.*
- *V. is een jongen van 16 en zeer agressief in zijn gezin. V. is uit huis geplaatst.*
- *L. is een meisje van 16 met een combinatie van complexe problemen en een geschiedenis in instellingen. Ze verblijft herhaaldelijk op de Zeer intensieve kortdurende observatie en stabilisatie afdeling (ZIKOS) van de JeugdzorgPlus .*
- *D. is een jongen van 17, lange hulpverleningsgeschiedenis, woonde vijf jaar op groepen. Er is geen vervolgplek voor hem.*
- *M. is een jongen 17 jaar, verdacht van poging tot doodslag.*

2.2 Wat is nodig om de ontwikkelingsbedreiging/recidiverisico af te wenden?

Om de ontwikkelingsbedreiging of het recidiverisico af te wenden zijn deskundige jeugdbeschermers nodig. De vaardigheden van jeugdbeschermers moeten divers zijn om die jeugdigen en ouders die niet open staan voor hulp, hier tóch toe te bewegen en gemotiveerd te houden, ook als die hulp niet direct beschikbaar is. Jeugdbeschermers zetten hun bevoegdheden pas in wanneer dit echt nodig is.

Het is van belang dat jeugdbeschermers direct na het uitspreken van de maatregel aan het werk kunnen met het gezin. En dat zij tijd en professionele ruimte hebben om met ouders en jeugdige aan de slag te gaan om vervolgens een goede inschatting te kunnen maken welke hulp het beste aansluit en zal helpen. De jeugdbeschermer heeft daarnaast ook tijd en ruimte nodig voor overleg met de gemeente, school, netwerk, specialisten en het lokale veld over wat nodig en mogelijk is.

Nadat duidelijk is welke hulp nodig is voor het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging of het verminderen van recidiverisico, moet deze zonder vertraging kunnen worden ingezet.

ONDER EMBARGO

3 Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers

Feiten en cijfers - Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer

Cijfers CBS
Volgens de voorlopige cijfers van het CBS zijn in 2020 10.310 jeugdigen ingestroomd in de jeugdbescherming (OTS en voogdij). In 2020 zijn volgens het CBS 5.015 jeugdigen ingestroomd in de jeugdreclassering.

Cijfers verdiepende praktijktoets

Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer
De inspecties hebben voor 354 jeugdigen beoordeeld of zij tijdig een jeugdbeschermer toegewezen hebben gekregen. Dit was voor 307 jeugdigen gelukt (87%). De inspecties hebben voor 400 jeugdigen beoordeeld of zij een vaste jeugdbeschermer hebben. Dit was het geval voor 367 jeugdigen (92%).

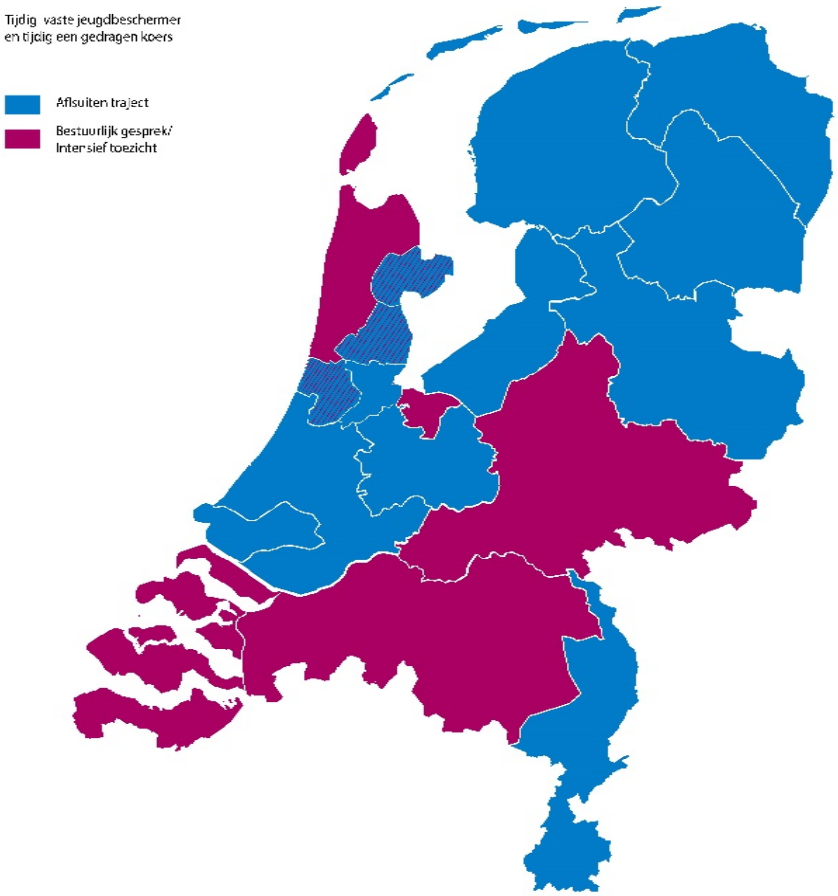
Geëxtrapoleerd naar 2020 zou betekenen dat bijna 2.000 jeugdigen waarvan de maatregel in 2020 is gestart *niet tijdig* een vaste jeugdbeschermer hebben gekregen. Zo'n 1.400 jeugdigen hebben in 2020 in de eerste maanden van de uitvoering van de maatregel met meer dan één wisseling van de jeugdbeschermer of jeugdreclasseerder te maken gehad, of zijn bij uitval van de jeugdbeschermer ondergebracht bij de bureaudienst of wachtlijstbeheer.

Hierbij merken de inspecties op dat zij voor het overgrote deel zaken hebben getoetst die zijn gestart in de periode augustus 2020 – januari 2021 en geen voogdijzaken hebben onderzocht. Bij langer lopende zaken zijn vaak veel verschillende jeugdbeschermers betrokken, zowel in het kader van preventieve jeugdbescherming als bij de uitvoering van een maatregel. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van personeelsverloop en verzuim.

Elk kind tijdig een gedragen koers
De inspecties hebben voor 283 jeugdigen beoordeeld of voor hen een koers is uitgezet. Dit was voor 262 jeugdigen gelukt (93%). De inspecties hebben voor 258 jeugdigen beoordeeld of de koers tijdig was. Dit was voor 230 jeugdigen gelukt (89%). De inspecties hebben voor 278 jeugdigen beoordeeld of de koers gedragen was. Dit is voor 249 jeugdigen gelukt (90%).

Geëxtrapoleerd naar heel 2020 zou dit betekenen dat bijna 1.700 jeugdigen waarvan de maatregel in 2020 is gestart niet tijdig een gedragen koers hebben gekregen.

De feiten en cijfers per regio staan in de afzonderlijke regiorapporten.

Deze kaart van Nederland gaat over de normen 'Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer' en 'Elk kind tijdig een gedragen koers'. In de jeugdbeschermingsregio's Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel, Utrecht/Flevoland, Amsterdam, Rijnmond, Zeeland en Limburg sluiten de inspecties het toezichttraject wat deze normen betreft af. In de regio's Brabant, Noord-Holland en Gelderland voeren de inspecties een bestuurlijk gesprek met respectievelijk Jeugdbescherming Brabant, De Jeugd- en Gezinsbeschermers en Jeugdbescherming Gelderland. Ook met het Leger des Heils Jeugdbescherming en Jeugdreclassering volgt een bestuurlijk gesprek. Afhankelijk van de uitkomsten van het gesprek bepalen de inspecties het vervolg. In de regio Zeeland vind er vanuit de inspecties intensief toezicht plaats.

Bijlage 1 bevat een overzicht van de conclusies per regio.
Bijlage 3 bevat een samenvatting van de bevindingen van de landelijk werkende instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering: Briedis, Jeugd Veilig Verder, Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering en de William Schrikker Stichting.
Bijlage 4 bevat een samenvatting van de bevindingen per regio.

3.1 Grote stappen gezet ….

Sinds 2019 is er veel verbeterd bij de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en daarom heen. De inspecties zien dat een aantal regio's heeft geïnvesteerd in de samenwerking rond en inrichting van jeugdbescherming en jeugdreclassering, waardoor de meeste GI's erin slagen om tijdig een vaste jeugdbeschermer in te zetten voor jeugdigen met een maatregel.

Zelfs al is de bezetting krap, en werkt de GI met een instroomteam of met wachtlijstbeheer, dan nog slagen jeugdbeschermers er vaak in om tijdig een gedragen koers uit te zetten met de jeugdige en zijn gezin. Jeugdbeschermers zetten zich – ondanks de ervaren langdurig hoge werkdruk – hier volop voor in. Jeugdbeschermers geven mooie voorbeelden van de manier waarop zij inzicht krijgen in eventuele weerstand bij ouders en kinderen en hoe ze deze weerstand weten om te vormen tot een positieve, samenwerkende houding. Ook vertellen ze hoe ze het gezin motiveren tot het bereiken van een doel, al dan niet met de inzet van hulpverlening.?

Een tijdige start van de maatregel met een deskundige jeugdbeschermer die luistert naar het gezin, maar ook grenzen stelt, helpt om een gedragen plan op te stellen. In de praktijk zagen de inspecties dat zo'n snelle start en laagdrempelig contact ook helpt om ouders en jeugdigen gemotiveerd te krijgen en te houden voor het traject.

GI's hebben in een aantal regio's geïnvesteerd in het werven van personeel en in het behoud van de huidige medewerkers. GI's hebben inwerkprogramma's voor nieuwe medewerkers, intervisie groepen en bieden deskundigheidsbevordering. Van bestuurders hoorden de inspecties dat ze het belangrijk vinden dat jeugd-beschermers weer trots kunnen zijn op hun werk. Het beroep van jeugdbeschermer is een vak dat veel van de professional vraagt. Daar moet de werkgever aandacht voor hebben en regelmatig bij stil staan. Het werk is intensief, soms zwaar, maar het is ook leuk, mooi en dankbaar werk, dat maatschappelijke waardering verdient.

Aandachtpunt: spreken met kinderen

De inspecties zien dat jeugdbeschermers niet altijd met de kinderen spreken. Als een kind erg jong is of niet kán spreken, is dit navolgbaar. Jeugdbeschermers kiezen er soms ook voor om een kind niet te spreken omdat dit te belastend voor het kind zou zijn, of omdat andere professionals al met het kind spreken. De inspecties vinden dat er nooit een goede reden is het kind niet te spreken, zeker bij ingrijpende beslissingen over het kind, zoals bijvoorbeeld een uithuisplaatsing.

De inspecties verwachten dat jeugdbeschermers altijd zoeken naar manieren om de 'stem van het kind' een plek te geven in hun overwegingen. Een heel klein kind hoeft niet geïnterviewd te worden, maar kan misschien in de ruimte waar de ouders een gesprek hebben in een hoekje spelen. Aanwezigheid bij gesprekken is bijna altijd mogelijk en voor kinderen belangrijk in het proces. De jeugdbeschermer kan het kind helpen om te begrijpen wat er gebeurt en om iets van de situatie te mogen vinden. Het gevoel van controle, regie en inspraak waar dat mogelijk is, is voor kinderen belangrijk om ingrijpende stappen als een uithuisplaatsing te kunnen verwerken.

EMBARGO

Goede voorbeelden

- **Jeugdbeschermingsregio Overijssel** heeft Jeugdbescherming Overijssel (JbOV) voldoende financiële ruimte geboden door tarieven volgens de benchmark te hanteren, zodat JbOV kan voldoen aan de wettelijke taken en in staat is om voldoende medewerkers te werven.

  JbOV heeft een doorlopende vacature voor nieuwe jeugdbeschermers, zodat verzuim of verloop snel opgevangen wordt. De mensen 'op de bank' krijgen een training en volgen het inwerkprogramma. Ze zijn meteen inzetbaar wanneer dat nodig is.

- **Bureau Jeugdzorg Limburg (BJZ Limburg), JbOV, Samen Veilig Midden Nederland (SVMN), Jeugdbescherming Regio Rijnmond (JBRR)** sturen op de processen en op tijdigheid.

  Jeugdbeschermers ervaren dit als ondersteunend, ook in hun relatie met jeugdigen, ouders en ketenpartners brengt dit voorspelbaarheid en structuur.

- **GI's** werken met een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers. Ondanks de vaak hoge werkdruk en krappe budgetten, maken zij tijd vrij om nieuwe medewerkers goed in te werken en te begeleiden.
  Ook medewerkers die lang in dienst zijn, hebben mogelijkheden om te reflecteren op het werk en om elkaar te ontmoeten.

- **JB Gelderland, JBRR, JbOV en Jeugdbescherming west (JBw)** bieden jeugdbeschermers de mogelijkheid om met een dubbele bezetting te werken in het kader van het inwerkprogramma of bij zeer complexe casussen.

- **JBRR** werkt met systeemgerichte teamtafels die kort na de zitting plaatsvinden. Bij deze teamtafel zijn het gezin, de jeugdbeschermer, het lokale team en eventuele andere betrokkenen aanwezig om gezamenlijk de koers uit te zetten.

  Het lukt met een enkele uitzondering om gezinnen aan tafel te krijgen, kennis te maken en al te starten met het uitzetten van een plan om te komen tot passende hulp. Ook ouders in een complexe scheiding komen aan tafel. Dit is opvallend, omdat het in veel delen van het land niet lukt.

- Een **aantal GI's** slaagt erin om de vaste jeugdbeschermer naar de zitting te laten gaan waar de maatregel over een jeugdige wordt uitgesproken, zodat zij direct kennis kunnen maken met het gezin en de volgende stappen met hen kunnen doornemen.

3.2 … maar kwetsbaarheid blijft

Naast deze positieve ontwikkelingen en mooie voorbeelden zien de inspecties dat de vitale functie van jeugdbescherming zeer kwetsbaar blijft. Op een intensive care is altijd beschikbare ruimte nodig, altijd ook lege bedden voor onverwacht snelle instroom. Voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel mag worden verwacht dat er altijd een jeugdbeschermer beschikbaar is die meteen met hen en met hun gezin aan het werk kan. Niet alle regio's slagen hierin.
In het signalement Jeugdbeschermingsketen in gevaar uit 2019 signaleerden de inspecties dat de kwaliteit en de tijdigheid van de bescherming van een kind dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd mede afhankelijk is van de lokale context. Er is ongelijkheid in de bescherming van het kind, afhankelijk van waar hij woont. Deze ongelijkheid tekent zich ook in dit onderzoek van de inspecties af.

3.2.1 *Werken met 'de minimale variant'*

Om een jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregel kwalitatief goed en tijdig uit te voeren, heeft een GI nodig dat het personeelsbestand op orde is en ruimte biedt voor onvoorziene situaties. Daarnaast is het belangrijk dat een GI kan investeren in de deskundigheid en het werkplezier van hun medewerkers. Dit vraagt (financiële) bewegingsruimte bij de GI. De meeste GI's hebben deze bewegingsruimte en overcapaciteit niet. Zodra er een verhoogde instroom is, zijn er moeilijkheden om deze kinderen van een jeugdbeschermer te voorzien. Negen GI's werkten op het moment van de praktijktoets hierdoor met wachtlijstbeheer, instroomteams, verdeellijsten, of 'beperkt hulpaanbod'.

De inspecties beoordelen het werken met deze 'minimale varianten' als niet wenselijk. Het doet geen recht aan de urgentie van de jeugdbeschermings-maatregel. De inspecties hebben het werken met een 'minimale variant' in dit toezicht wel als voldoende beoordeeld, als de jeugdbeschermer daadwerkelijk met het gezin aan de slag gaat, in contact is met het gezin en samen met hen werkt aan een gedragen koers.
Briedis, Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Gelderland, De Jeugd- en Gezinsbeschermers, en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering zijn er met de jeugdhulpregio's niet in geslaagd om samen voorwaarden te creëren waardoor elke jeugdige met een maatregel en hun ouders *tijdig* een jeugdbeschermer en *tijdig* een gedragen koers heeft.
In Zeeland en Brabant is de situatie *na* de praktijktoets verder verslechterd als gevolg van het faillissement van Briedis, de beëindiging van het contract van de Zeeuwse gemeenten met Intervence en een tijdelijke opnamestop bij JB Brabant en de William Schrikker Stichting.

3.2.2 *Verloop en verzuim*

Het verloop onder jeugdbeschermers blijft hoog en het gevolg hiervan is dat gezinnen tijdens een traject vaak te maken krijgen met een of meer wisselingen van jeugdbeschermer. In 2019 benoemden de inspecties als oorzaken de hoge werkdruk, de inzet van nieuwe, onervaren medewerkers die nog niet zijn toegerust voor hun taak, in combinatie met de krappe arbeidsmarkt die het mogelijk maakt om elders aan de slag te gaan met en lagere werkdruk en betere arbeidsvoorwaarden. Die factoren voor verloop en verzuim zijn onveranderd, hoewel er een (tijdelijke) verbetering was te zien tijdens de coronacrisis.

Het beroep van jeugdbeschermer is veelzijdig en vraagt veel van een medewerker. De aard van het werk van een jeugdbeschermer vraagt om goed toegeruste, ervaren en deskundige professionals. De problematiek in de gezinnen is meestal

ONDER EMBARGO

ingewikkeld en er zijn regelmatig problemen op verschillende leefgebieden. Het kan gaan om psychiatrie, maatschappelijke problemen en complexe opvoedsituaties. Een jeugdbeschermer heeft vaardigheden nodig om zowel met een volwassene als een kind het gesprek te kunnen voeren. Tot slot is er ook sprake van een complex stelsel waarbinnen de jeugdbeschermer invulling moet geven aan de maatregel, waarbij gemeenten en regio's direct of indirect vanuit hun eigen perspectief en visie invloed uitoefenen op de uitvoering van de jeugdbescherming.
Voor een startende jeugdbeschermer kan deze complexiteit en verantwoordelijkheid te groot zijn. Ook ervaren jeugdbeschermers houden het niet altijd vol om langdurig met deze hoge werkdruk en grote verantwoordelijkheid om te gaan.
De druk is hoog en de beloning is vaak gelijk aan een soortgelijke baan die minder intensief is. Voor jeugdbeschermers is dit te vaak de reden om naar een ander onderdeel van de jeugdhulpverlening over te stappen. Er zijn ook ervaren jeugdbeschermers die zo opbranden dat ze de hulpverlening helemaal de rug toekeren.

Met een vertrekkende medewerker verliest de GI kennis, ervaring en expertise die deze medewerker heeft opgedaan en in kon zetten. Onervaren medewerkers kunnen het gat van een ervaren medewerker niet meteen vullen. Het risico bij schaarste aan personeel is dat een GI teveel van een onervaren medewerker vraagt en dat er minder tijd is om een onervaren medewerker goed te begeleiden.

ONDER EMBARGO

4 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp

Grote, structurele problemen maken het voor jeugdbeschermers, zorgaanbieders en gemeenten moeilijk, en soms onmogelijk om voor een kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende (specialistische) hulp in te zetten. Het individuele kind, dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd en waarvoor de overheid verantwoordelijkheid draagt, mag niet de dupe zijn van deze structurele problemen. Dat is precies de reden waarom de inspecties om een actiegerichte doorbraakaanpak hebben gevraagd. Deze doorbraakaanpak moest ertoe leiden dat de jeugdbeschermingsmaatregel effectief kan zijn *ondanks* deze structurele problemen.

De inspecties hebben getoetst of elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp krijgt. Geen enkele regio is hier volledig in geslaagd. Op het punt van de tijdige inzet van passende hulp zijn grote regionale verschillen te zien. In verschillende regio's zijn met de doorbraakaanpak in de jeugdbeschermingsregio's wel belangrijke stappen gezet. Dit hoofdstuk besteedt aandacht aan succesfactoren waarmee regio's van elkaar kunnen leren en hun aanpak kunnen aanscherpen. Het hoofdstuk gaat ook in op de belemmeringen bij het uitvoeren van de doorbraakaanpak, waaronder de bestaande structurele problemen.

EMBARGO

Feiten en cijfers - Tijdig passende hulp

Cijfers CBS
Volgens de voorlopige cijfers van het CBS zijn in 2020 10.310 jeugdigen ingestroomd in de jeugdbescherming (OTS en voogdij). In 2020 zijn volgens het CBS 5.015 jeugdigen ingestroomd in de jeugdreclassering.

Cijfers verdiepende praktijktoets

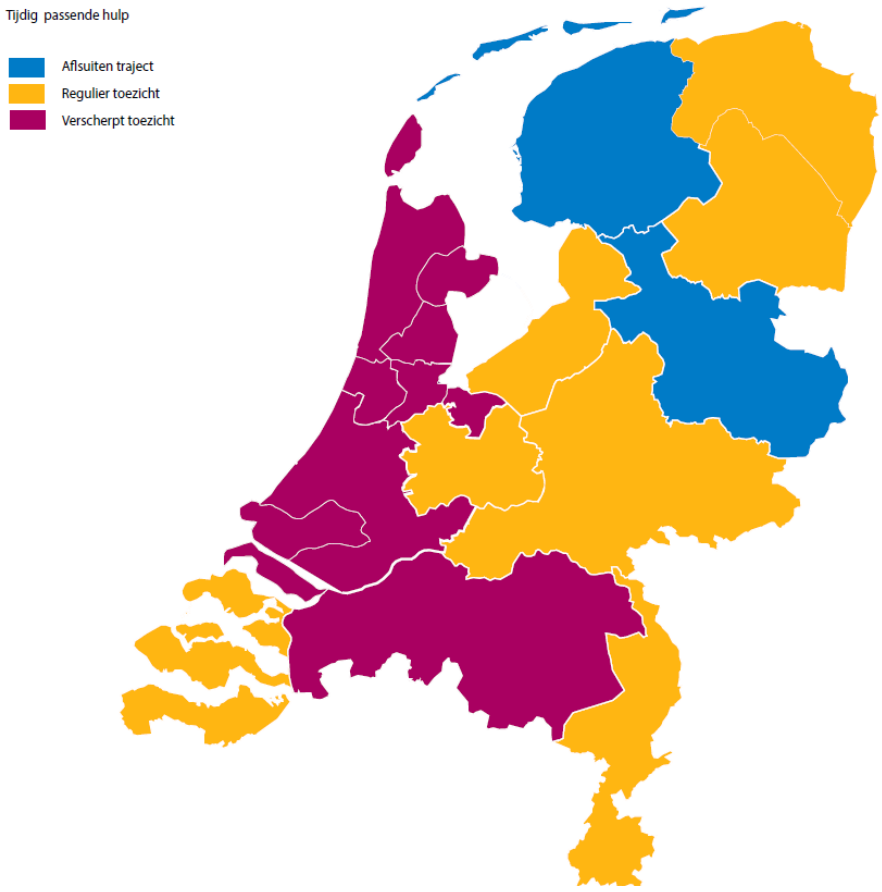
Elk kind tijdig passende hulp
De inspecties hebben voor de onderzoeksperiode augustus-half november 2020 gekozen omdat van deze jeugdigen redelijkerwijs mocht worden verwacht dat zij (al dan niet met inzet van de doorbraakaanpak) medio februari 2021 passende hulp zouden hebben.
De inspecties hebben voor 366 jeugdigen beoordeeld of passende hulp is ingezet. Dit was voor 284 jeugdigen (78%) gelukt en voor 82 kinderen (22%) niet. De inspecties hebben voor 357 jeugdigen, waarvan de maatregel in augustus-half november 2020 is gestart, beoordeeld of de passende hulp tijdig is ingezet. Dit was voor 239 jeugdigen (67%) gelukt en voor 118 kinderen (33%) niet.

Geëxtrapoleerd naar heel 2020 zou dit betekenen dat zo'n 5.000 jeugdigen waarvan de maatregel in 2020 is gestart niet tijdig passende hulp hebben gekregen.

De jeugdbeschermingsregio's **Friesland** en **Overijssel** zijn er grotendeels in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties sluiten het toezichttraject op deze norm in deze regio's af.

De jeugdbeschermingsregio's **Gelderland, Groningen & Drenthe, Limburg, Utrecht & Flevoland** en **Zeeland,** zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

De jeugdbeschermingsregio's **Brabant, Noord-Holland/Amsterdam, Rijnmond, Zuid West** zijn er niet in geslaagd om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig van passende hulp te voorzien. De inspecties hebben niet voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen in deze regio's verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

Deze kaart van Nederland gaat over de norm 'Elk kind tijdig passende hulp'. In de jeugdbeschermingsregio's Friesland en Overijssel sluiten de inspecties het toezichttraject af. De inspecties blijven de regio's Gelderland, Utrecht/Flevoland, Groningen/Drenthe, Zeeland en Limburg volgen vanuit het reguliere toezicht. In de regio's Brabant, Rijnmond, Zuid-West en Amsterdam/Noord-Holland zullen de inspecties verscherpt toezicht uitvoeren voor de periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

De feiten en cijfers per regio staan in de afzonderlijke regiorapporten. Bijlage 2 bevat een overzicht van de conclusies per regio, bijlage 4 bevat een samenvatting van de bevindingen per regio.

4.1 De doorbraakaanpak

4.1.1 *Successen van de doorbraakaanpak*

De inspecties stellen vast dat de regio's de meerwaarde zien van de doorbraakaanpak en deze willen bestendigen of gebruiken om lopende trajecten te versnellen door lering te trekken uit de ervaringen in de doorbraakaanpak. Bijvoorbeeld omdat er nu beter inzicht is in structurele tekorten aan hulpaanbod, omdat de samenwerking is verbeterd, maar ook omdat betrokken professionals met elkaar op nieuwe manieren naar oplossingen hebben gezocht. De doorbraakaanpak heeft verder de start van expertteams/tafels geforceerd in regio's waar deze voorheen niet bestonden.

De meeste regio's hebben samenwerking rond de jeugdbeschermingsketen georganiseerd en uitgewerkt. Er is bij gemeenten meer besef gekomen dat GI's gebaat zijn bij eendracht en versimpeling van routes. De jeugdbeschermers kunnen niet alléén zorgen voor passende hulp voor hun cliënten. Dit lukt alleen samen met gemeenten die de juiste voorwaarden scheppen, met lokale teams en met aanbieders.

De doorbraakaanpak heeft in veel regio's de samenwerking een extra impuls gegeven, waar successen mee zijn bereikt in het organiseren van passende hulp voor jeugdigen met een maatregel. Een goede samenwerking tussen zorgaanbieders, lokale teams, GI's en gemeenten is een duidelijke succesfactor, waarvan de inspecties verwachten dat deze wordt voortgezet en uitgebouwd.

Helpend daarbij is de gezamenlijke grondhouding: het met elkaar niet accepteren dat een kind met een maatregel niet tijdig de passende hulp krijgt.
Andere belangrijke succesfactoren zijn:

- Hulpaanbieders die zijn aangesloten bij de doorbraakaanpak in de regio.
- Gedragen/overeenstemming in samenwerking in en tussen regio's en (boven)regionale bestuurlijke cohesie.
- Expertteams met een heldere werkwijze, gebaseerd op samenwerking en vertrouwen en met mandaat om hulp in te zetten.
- Vertrouwen op elkaars professionaliteit en expertise.
- De deskundige en vasthoudende jeugdbeschermer.
- Een meedenkend team voor passend aanbod bij de GI en bij inkoopregio (zorgbemiddeling, zorgmakelaars).

ONDER EMBARGO

In regio's waar actiegericht en per kind of gezin is bekeken: 'wat is er nodig, hoe kunnen we deze hulp inzetten?' zijn de grootste successen bereikt.

4.1.2 *Knelpunten doorbraakaanpak*

Naast deze succesfactoren hebben de inspecties ook belemmeringen gezien in een aantal regio's om te komen tot een succesvolle doorbraakaanpak.

Niet alle regio's hebben gekozen voor een onorthodoxe, actiegerichte aanpak. Jeugdbeschermers die de inspecties tijdens de praktijktoets spraken, hebben de doorbraakaanpak hierdoor soms ervaren als een 'herhaling van zetten'. Naar hun gevoel liepen ze opnieuw de stappen door die zij al met het gezin en zorgaanbieders hadden doorlopen. Dit nam tijd en leidde niet tot passende hulp.

In een aantal regio's kwam de samenwerking niet goed op gang en bleven regio's oplossingen zoeken binnen de te beperkte mogelijkheden van de direct eigen kring. Verder hebben de inspecties gezien dat expertiseteams konden meedenken en alternatieve oplossingen konden aandragen, maar als de noodzakelijke hulp er niet is, dan konden zij ook niet voor alle kinderen een oplossing vinden. Het lukte dan niet om door de structurele problemen heen te breken en tot een oplossing te komen voor elk kind.

ONDER EMBARGO

Succesfactoren doorbraakaanpak

In de regio's **Friesland, Overijssel, Gelderland, Utrecht & Flevoland** is de doorbraakaanpak in goede samenwerking tussen zorgaanbieders, GI's, gemeenten en lokale teams tot stand gebracht en/of verder uitgebouwd. Die samenwerking is zowel terug te zien op bestuurlijk niveau als op casusniveau. Vertrouwen op elkaars expertise en professionaliteit is hierbij een belangrijke succesfactor.

In **Friesland, Limburg, Zeeland** en in **jeugdhulpregio Amsterdam-Amstelland** spelen bestaande financiële tekorten geen rol bij de inzet van hulp aan jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel. In Amsterdam-Amstelland gelden budgetplafonds niet voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.

In **Friesland**, **Gelderland**, **Groningen & Drenthe**, **Rijnmond**, **Zeeland** en bij de **WSS** zijn zorgmakelaars bij de GI's en/of gemeenten met kennis van het zorglandschap en de zoektocht naar passende hulp (deels) kunnen overnemen van de jeugdbeschermer.

Brabant: Participatie van alle jeugdhulpregio's, alle GI's en het Bovenregionaal Expertise Centrum in de doorbraakaanpak. In de JZ-regio West Brabant West zijn aanbieders al gezamenlijk verantwoordelijk voor de wachtlijst en hulp aan kinderen.

Friesland: Urgentiebesef, goede samenwerking, mandaat en bestuurlijke steun, gedragenheid van de aanpak, goede samenwerking en contacten.

Overijssel: Het gedeelde gevoel van urgentie om het doel te bereiken is groot. Verantwoordelijkheden worden meer gedeeld tussen verschillende partners, er kan sneller opgeschaald worden en partijen kijken samen naar oplossingen.

Utrecht: Bestaande structuren zijn zeer geschikt voor de doorbraakaanpak. Opgepakt als gezamenlijke verantwoordelijkheid. Bestuurders, gemeenten en uitvoerenden trekken als partners op en elkaar goed te vinden. Overeenstemming en een gedeelde visie helpt.

Gelderland: Er is duidelijk commitment uitgesproken middels het afstemmen en gezamenlijk bestuurlijk goedkeuren van het doorbraakplan voor de hele regio Gelderland. De urgentie wordt in alle gemeenten gevoeld.

Limburg: Gedragen aanpak, onderdeel van andere activiteiten van de verbeteragenda. Voor de doorbraakaanpak is toegezegd dat financiële tekorten en capaciteit van expertteams geen rol spelen.

Rijnmond: Rijnmond heeft een grondige analyse gemaakt van de problematiek. Er is een goede samenwerking tot stand gebracht.

Zeeland: Jeugdhulpaanbieders willen actief meedoen in de aanpak van de wachtlijst. Voor de doorbraakaanpak is toegezegd dat financiële tekorten geen rol spelen.

Zuid West: De doorbraakaanpak maakte duidelijk waar de tekorten in de passende hulp liggen; aan welke hulp behoefte is en wat GI's nodig hebben om hun werk goed te doen.

4.2 Structurele problemen

4.2.1 *Onvoldoende residentieel hulpaanbod voor jeugdigen met de meest complexe problemen*

In 2019 en ook in dit rapport trekken de inspecties de vergelijking tussen de jeugdbescherming en de jeugdreclassering en de intensive care van een ziekenhuis. Een intensive care is bedoeld voor een kort en intensief verblijf, gericht op herstel. Ook voor kinderen (en hun ouders) met een jeugdbeschermingsmaatregel is het de bedoeling dat zij na een korte en intensieve periode op eigen kracht of met vrijwillige hulp verder kunnen. De ambitie van gemeenten, die ook in de Jeugdwet besloten ligt, is dat jeugdigen thuis of zo thuis mogelijk opgroeien. Gemeenten sturen hier onder andere op door het residentiële hulpaanbod zoveel mogelijk af te bouwen.

Voor een deel van de kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel is na de intensieve periode echter langdurige hulp en zorg nodig. Net als bij de intensive care in een ziekenhuis, is het soms nodig om te herstellen en te revalideren. Dit kan tijd kosten. De intensive care is dan niet meer nodig, maar de hulp is nog intensief en specialistisch. In de jeugdhulp gaat het om kinderen die als gevolg van hun eigen problematiek, al dan niet in combinatie met problemen in de thuissituatie, niet (meer) thuis kunnen opgroeien. Dat zijn jeugdigen die zeer beschadigd zijn en zelf een combinatie van problemen hebben, zoals agressieproblematiek, GGZ-problematiek, trauma, verslaving, verstandelijke beperking. Voor hen is een stabiele plek nodig totdat zij op eigen benen kunnen staan. Soms hebben zij ook als zij volwassen zijn hulp nodig, bijvoorbeeld in een voorziening voor beschermd wonen.

Uit het toezicht in het hele land komt naar voren dat kinderen met dergelijke problemen om uiteenlopende redenen lang op crisisplekken verblijven, op wachtlijsten staan, veel te maken hebben met verplaatsingen en geen passende behandeling krijgen. Voor deze kinderen is echt te weinig aanbod en voor aanbieders is het om verschillende redenen niet aantrekkelijk of haalbaar dit aanbod te creëren.

Deze kinderen kunnen niet thuis wonen, in dat geval is de ambitie ‘zo thuis mogelijk’ bijvoorbeeld in gezinshuizen. Als het de ambitie is om deze kinderen, die voorheen in (grootschalige) residentiële voorzieningen verbleven, ‘zo thuis mogelijk’ te laten opgroeien en daar te laten blijven, dan is het nodig om de (hoog)specialistische hulp daar in te zetten. Dat betekent dat er voldoende gezinshuizen nodig zijn die deze complexe kinderen kunnen ‘handelen’, met integrale deskundigheid en soms met (vierentwintiguurs) een-op-een begeleiding.

Ook voor jeugdigen met ouders die niet in staat zijn om te zorgen voor een veilige omgeving, is het nodig dat er een langdurig verblijf is met zo min mogelijk verhuizingen, zodat de jeugdige op zo’n normaal en gezond mogelijke manier kan groeien naar volwassenheid.

4.2.2 *Onvoldoende specialistisch ambulant (GGZ) hulpaanbod : wachtlijsten*

De vraag naar dit residentiële aanbod zou een stuk kleiner kunnen worden als kinderen en hun ouders in hun thuissituatie tijdig de hulp krijgen die nodig is. En dat met die hulp voorkomen wordt dat het kind ernstig beschadigd raakt of ouders overvraagd raken. Zo tijdig mogelijk, en bij voorkeur niet in het gedwongen kader (zonder jeugdbeschermingsmaatregel). Als de kinderrechter als ultimum remedium stelt dat de ontwikkelingsbedreiging van een kind moet worden afgewend met een jeugdbeschermingsmaatregel, dan moet die hulp direct kunnen worden ingezet.

ONDER EMBARGO

Maar ook deze ambulante jeugdhulp is onvoldoende beschikbaar: of het nu gaat om hulp bij een complexe scheiding of bijvoorbeeld om ambulante (spoed-)opvoedhulp. De inspecties zien landelijke verschillen, maar het tekort aan jeugd GGZ is overal in het land manifest[1], waardoor jeugdigen lang op wachtlijsten staan. Problematiek verergert doordat trauma's niet behandeld worden. Met name in de grote steden dringen kinderen met zeer ernstige problematiek om voorrang en moeten onmogelijke keuzes worden gemaakt. Het is zo ernstig dat moet worden geprioriteerd tussen kinderen met de grootste ontwikkelingsbedreiging, tussen bijvoorbeeld de dreiging van mogelijke suïcide afwenden of verwerking van een ernstig trauma van een kind met een jeugdbeschermingsmaatregel.

4.2.3 *Onvoldoende bovenregionale samenwerking*

Voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend specialistisch hulpaanbod is bovenregionale samenwerking noodzakelijk. Er is namelijk een beperkt aantal kinderen dat dit aanbod nodig heeft en een beperkt aantal voorzieningen kan deze specialistische hulp bieden. Gemeenten, soms afzonderlijk en soms in jeugdhulpregio-verband, maken de afweging welk hulpaanbod voor hun inwoners essentieel is. De (gemeenten in de) jeugdhulpregio's kunnen deze afweging zelf maken, dit is inherent aan de decentralisatie van de jeugdhulp. Door verschillen in hulpvragen van inwoners in verschillende gemeenten ontstaan verschillende zorglandschappen die aansluiten bij wat inwoners nodig hebben. Echter hierdoor ontstaat het risico dat een bepaald aanbod van specialistische hulp wegvalt, omdat heel weinig inwoners van deze vorm van hulp gebruik hoeven te maken. Een gemeente kiest dan voor andere oplossingen die te koste gaan van de (hoog)specialistische zorg en de alternatieven die geboden worden, beschikken vaak over te weinig deskundigheid om aan de complexe hulpvraag te kunnen beantwoorden.

Specialistisch hulpaanbod is meestal duur en met krappe budgetten, bezuinigen diverse gemeenten op dit onderdeel. Met lagere tarieven, of door lagere instroom van cliënten is het voor de gespecialiseerde aanbieder niet rendabel om het aanbod te blijven leveren of de zorgaanbieder komt in de financiële problemen. Daarnaast pakken de verschillende vormen van inkoop, contractering, verantwoording en financiering in een aantal jeugdbeschermingsregio's nadelig uit voor het organiseren van (hoog)specialistisch jeugdhulpaanbod, dat vaak juist voor de jeugdigen en hun gezinnen met een jeugdbeschermingsmaatregel moet worden ingezet. Deze omstandigheden maken het voor zorgaanbieders complex om in te zetten op innovatie en leiden tot financiële zorgen bij de specialistische jeugdhulpaanbieders.

Dit maakt het complex om in te zetten op innovatie en leidt tot financiële zorgen bij de specialistische jeugdhulpaanbieders.

Het is dan ook belangrijk dat jeugdhulpregio's de specialistische jeugdhulp op het juiste schaalniveau met elkaar en zoveel als mogelijk onder dezelfde voorwaarden en met eenzelfde financieringssystematiek inkopen. Voor het bestendigen en innoveren van het specialistisch jeugdhulpaanbod is bovenregionale inkoop en een goede bovenregionale samenwerking nodig tussen de regio's, de gecertificeerde instellingen en het specialistische jeugdhulpaanbod.

Samenwerking op bovenregionaal niveau werkt als jeugdhulpregio's en gemeenten een gemeenschappelijke visie en doelen hebben. Ook helpt het wanneer de samenstelling van inwoners en de hulpbehoefte op elkaar lijkt. Hoe groter de verschillen in visie, des te moeilijker het is om samen te werken. Daarnaast zijn er

1 *Onvoldoende tijdige en juiste hulp voor jongeren met ernstige psychische problemen naar factsheet, IGJ 2021*

ONDER EMBARGO

jeugdbeschermingsregio's die te maken hebben met één jeugdhulpregio, maar ook die met negen jeugdhulpregio's te maken hebben. Hoe meer jeugdhulpregio's en gemeenten deel uit maken van een jeugdbeschermingsregio, des te lastiger is de samenwerking goed vorm te geven. Een laatste complicerende factor is dat de jeugdhulpregio's in wisselende samenstelling gezamenlijk verschillende vormen van jeugdhulp al dan niet bovenregionaal inkopen.

Noch de regio's, noch de zorgaanbieders hebben inzicht in het totale, landelijke tekort aan verschillende vormen van hulp.

4.2.4 *Knelpunten in de toeleiding naar passende hulp*

De inspecties hebben in het rapport uit 2019 benoemd dat de gecertificeerde instelling de wettelijke taak heeft te bepalen of, en zo ja welke, jeugdhulp is aangewezen bij de uitvoering van een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel. De Jeugdwet schrijft voor dat de GI hiertoe overlegt met het college van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft. Dit overleg is er primair op gericht om te weten welke jeugdhulp door de gemeente is gecontracteerd en anderzijds dat de gemeente als financier dient te weten welke jeugdhulp nodig wordt geacht (en dus moet worden ingekocht). Afstemming tussen de GI en de gemeente dient gericht te zijn op en ondersteunend aan het vinden van passend aanbod, op basis van de koers die de GI multidisciplinair en met het gezin heeft uitgezet. Het administratieve en bureaucratische proces mag niet vertragen, of ertoe leiden dat de noodzakelijke hulp aan een jeugdige wordt onthouden. Bovendien dient het overleg plaats te vinden met inachtneming van de privacywetgeving en de regels omtrent het beroepsgeheim. Voor een jeugdhulpbepaling voor een jeugdige met een maatregel is geen beschikking van de gemeente nodig.

De inspecties hebben positieve voorbeelden gezien waarbij GI, gezin, (namens de gemeente) het lokale team en eventuele andere betrokkenen in een vroeg stadium met elkaar om tafel gaan. En waarbij alle betrokkenen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid in goede samenwerking meedenken om te komen tot een passend hulpaanbod.

De inspecties hebben overal in het land, maar per regio en soms per gemeente verschillend, ook voorbeelden gezien waarbij een gemeente jeugdhulpbepalingen van GI's (inhoudelijk) toetst. Met name voor (dure) hoog specialistische hulp en maatwerktrajecten zien de inspecties dat het proces in de praktijk vertraagt, bijvoorbeeld door controles op de jeugdhulpbepaling van de GI. Gemeenten vragen de GI waarom de inzet van de hulp nodig is, of het ook anders maar vooral ook goedkoper kan. De processen zijn per regio en per gemeente verschillend ingericht. Soms wordt gevraagd om een schriftelijke onderbouwing, soms wordt de bepaling opnieuw besproken aan tafels met gemeenten, GI en eventuele andere bij de casus betrokkenen. Overigens laten de jeugdhulpregio's vrijwel zonder uitzondering weten dat de bepaling van de GI vervolgens vrijwel altijd wordt gevolgd.

De verschillende procedures, inkoopvoorwaarden en contractering van zorgaanbod vormen niet alleen een knelpunt voor de GI's, maar ook voor de veelal grote, bovenregionaal werkende specialistische hulpaanbieders.

Voor de inzet van hulp aan jeugdigen met de meest complexe problemen werkt resultaat-gestuurde financiering in de praktijk vertragend. Bij deze financieringsvorm wordt de jeugdhulpaanbieder gefinancierd op basis van het behaalde resultaat, waarbij het te behalen resultaat vooraf wordt bepaald. Dit leidt in de praktijk vaak tot lange 'onderhandelingen' met zorgaanbieder(s), over welke

ONDER EMBARGO

hulp moet worden ingezet en tot welk resultaat dit moet leiden. Juist voor kwetsbare jeugdigen (met meervoudig complexe problematiek) is de kans op falen van een hulpverleningstraject of plaatsing groot. Resultaatgerichte financiering leidt ertoe dat zorgaanbieders de meest kwetsbare jeugdigen niet (tijdig) accepteren en de jeugdige niet wordt geholpen.

Verschillende regio's werken met een beperkt aantal hoofdaannemers, die onderaannemers inschakelen als zij zelf bepaalde onderdelen van de hulp niet kunnen bieden. De GI kan zelf niet direct verwijzen naar de twee verschillende aanbieders, of soms zelfs twee producten van één aanbieder (dit wordt 'stapelen' van hulp genoemd). Dit levert in de praktijk knelpunten op voor de tijdige inzet van passende hulp. Als de jeugdbeschermer een geschikte onderaannemer heeft gevonden voor een jeugdige (omdat de hoofdaannemer de noodzakelijke hulp niet kan bieden), dan is het aan de hoofdaannemer deze zorgaanbieder als onderaannemer aan te stellen en de hoofdaannemer is hier niet altijd toe bereid. Ook hebben de inspecties voorbeelden gezien dat de hoofdaannemer zelf (minder passende) hulp inzet, in plaats van een onderaannemer in te schakelen.

4.2.5 *Knelpunten bij zorgaanbieders*

Naast wachtlijsten en vertraging als gevolg van gemeentelijke processen, kan de werkwijze bij zorgaanbieders tot vertraging leiden. De inspecties hebben voorbeelden gezien dat het weken duurt voordat een intake plaatsvindt, waarbij de zorgaanbieder op dat moment vaststelt dat deze een jeugdige of zijn gezin niet kan helpen. Dat betekent dat opnieuw een intake moet plaatsvinden bij een andere zorgaanbieder. Ook hebben de inspecties gezien dat een jeugdige of zijn gezin na een succesvolle intake opnieuw op een wachtlijst komt te staan.

Zorgaanbieders hanteren contra-indicaties bij de intake van een jeugdige en/of zijn gezin. Dit maakt het bij uitstek lastig om jeugdigen met combinaties van problemen geplaatst of in zorg te krijgen. Een zorgaanbieder is bijvoorbeeld gespecialiseerd in het werken met jeugdigen met gedragsproblemen, maar niet met GGZ-problemen of verslavingsproblematiek. Of een zorgaanbieder is gespecialiseerd in de behandeling van GGZ-problemen, maar heeft geen expertise op het gebied van LVB. Ook komt het voor dat een jeugdige niet op een groep of in een gezinshuis terecht kan omdat zijn of haar problematiek te ontregelend zou werken op de rest van de groep.

Een andere probleem is dat een instabiele situatie een reden is om niet met de behandeling van een jeugdige te starten, ook niet als de jeugdbeschermer dit wel raadzaam vindt. Dat soort situaties doen zich voor bij complexe echtscheidingen, bij onduidelijkheid waar een jeugdige gaat wonen. De inspecties hebben voorbeelden gezien van jeugdigen waarvan de verblijfplaats na de crisisopvang niet duidelijk is, het verblijf in de crisisopvang voortduurt, waardoor de behandeling van de jeugdige niet kan starten.

De inspecties vinden het wenselijk dat zorgaanbieders met 'samenwerkingscriteria' gaan werken in plaats van contra-indicaties of uitsluitingscriteria. Als een jeugdige een combinatie van problemen heeft, dan is samenwerking tussen verschillende expertises / zorgaanbieders dus noodzakelijk. In een aantal regio's komt een dergelijke samenwerking goed van de grond. Bijvoorbeeld in de regio Utrecht, waar zorgaanbieders in (interprofessionele) teams samenwerken en zo maatwerk kunnen bieden.

ONDER EMBARGO

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

5.1.1 *Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en een gedragen koers*
Voor dertien procent van de kinderen met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel is het niet gelukt om tijdig een vaste jeugdbeschermer en voor elf procent niet om tijdig een gedragen koers uit te zetten. In 2019 signaleerden de inspecties[2] dat de kwaliteit en de tijdigheid van de bescherming van een kind dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd mede afhankelijk is van de lokale context. De ongelijkheid tussen gemeenten met betrekking tot de inzet van jeugdbescherming constateren de inspecties nog steeds.

Doordat veel regio's hebben geïnvesteerd in de gecertificeerde instellingen, is er sinds 2019 veel verbeterd. Het lukt de meeste GI's om kinderen tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen. Ondanks bijvoorbeeld een krappe bezetting of werken met een instroomteam lukt het vaak ook om een tijdig gedragen koers uit te zetten. De jeugdbeschermers maken zich hier hard voor.

Toch blijft de vitale functie van jeugdbescherming zeer kwetsbaar. Op een intensive care is altijd extra capaciteit beschikbaar. Wanneer dit in het gedrang komt, wordt hier actief op geacteerd. Voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel mag ook worden verwacht dat er altijd een jeugdbeschermer en passende hulp beschikbaar zijn. Dit is momenteel niet het geval.

Nog altijd minimale varianten
Negen GI's werken met wachtlijstbeheer, instroomteams, verdeellijsten, of 'beperkt hulpaanbod'. Deze 'minimale varianten' doen de kinderen en hun gezinnen tekort en geen recht aan de urgentie van een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel. De inspecties beoordeelden deze werkwijzen desondanks voor nu toch als voldoende, als de jeugdbeschermer in contact is met het gezin en actief samen met hen werkt aan een gedragen koers en het inzetten van noodzakelijke hulp. De gecertificeerde instellingen Briedis, Jeugdbescherming Brabant, Jeugdbescherming Gelderland, De Jeugd- en Gezinsbeschermers en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering lukte dit op het moment van de praktijktoets nog onvoldoende. In Zeeland en Brabant is de situatie *na* de praktijktoets verder verslechterd door het faillissement van Briedis, de beëindiging van het contract van de Zeeuwse gemeenten met Intervence en de opnamestop bij Jeugdbescherming Brabant en de William Schrikker Stichting.

Nog altijd hoog verloop en verzuim
GI's spannen zich in om jeugdbeschermers te behouden en voor te bereiden op het werk. Maar door de krappe arbeidsmarkt en de hoge werkdruk is het voor jeugdbeschermers aantrekkelijk om elders in de jeugdhulp te werken onder betere omstandigheden. De inhoud van het werk is zwaar en blijft zwaar. Dat geldt voor nieuwe onervaren medewerkers die nog niet genoeg zijn toegerust voor hun taak en snel weer uitstromen. Het geldt ook voor deskundige en ervaren medewerkers. Met dit gegeven moet de sector omgaan en erop anticiperen. Ook op een intensive care wisselt het personeel regelmatig. Het zou mogelijk moeten zijn dat een professional makkelijk kan variëren tussen posities in de jeugdsector (bijvoorbeeld van lokaal team naar GI, van GI naar behandelgroep, van Veilig Thuis of Raad voor de

2 *Signalement Jeugdbeschermingsketen in gevaar*

ONDER EMBARGO

Kinderbescherming en v.v.) zodat op die manier professionals behouden blijven voor de jeugdhulp.

5.1.2 *Elk kind met een maatregel tijdig passende hulp*

Voor ongeveer 33 procent van de kinderen met een maatregel is het niet gelukt om tijdig passende hulp te organiseren. Grote, structurele problemen maken de inzet van tijdige passende (specialistische) hulp moeilijk en soms zelfs onmogelijk. Het individuele kind dat bescherming nodig heeft, is de dupe van deze problemen. De inspecties stelden dat een onorthodoxe actiegerichte aanpak nodig was om ervoor te zorgen dat jeugdigen wel de hulp kregen die nodig was. Deze zogenoemde doorbraakaanpak moest ertoe leiden dat de jeugdbeschermingsmaatregel effectief kan zijn.

Actieve samenwerking bepalend voor succes

In verschillende regio's zijn met de doorbraakaanpak stappen gezet en successen geboekt. Een goede, gedragen samenwerking tussen zorgaanbieders, lokale teams, GI's en gemeenten is een duidelijke succesfactor. Dit moet de komende periode worden voortgezet en uitgebouwd. Gezamenlijke verantwoordelijkheid helpt om ervoor te zorgen dat een kind met een maatregel tijdig de passende hulp krijgt. De regio's die per kind of gezin keken wat er nodig was en hoe deze hulp kon worden ingezet, bereikten de grootse successen.

In een aantal regio's is niet gekozen voor een onorthodoxe actiegerichte aanpak. In deze regio's kwam het onvoldoende tot nieuwe oplossingsrichtingen en kwam de samenwerking niet goed op gang. Daarnaast zijn er regio's waar de expertteams meedenken en oplossingen kunnen aandragen maar niet de positie hebben om de inzet of beschikbaarheid van hulp te forceren. Mandaat is nodig om passende hulp in te kunnen zetten.

Structurele problemen

<u>Tekort aan residentieel aanbod voor jeugdigen met zeer complexe problemen</u>

Er zijn kinderen die niet (meer) thuis kunnen opgroeien. De problemen van deze kinderen zijn om diverse redenen zo complex dat zij langdurige (intensieve) hulp en begeleiding of behandeling nodig hebben. Er is een structureel tekort aan residentieel aanbod voor deze groep jeugdigen. Uit het toezicht in het hele land blijkt dat deze kinderen nu lang op crisisplekken verblijven, op wachtlijsten staan, veel te maken hebben met verplaatsingen en geen passende behandeling krijgen. Voor hen is te weinig hulpaanbod en voor aanbieders is het om verschillende redenen niet aantrekkelijk of haalbaar dit aanbod te creëren.

<u>Tekort aan ambulant aanbod</u>

Daarnaast is er onvoldoende (specialistische) ambulante jeugdhulp en jeugd-GGZ beschikbaar. Deze hulp is belangrijk om te voorkomen dat jeugdigen zo beschadigd raken of de thuissituatie zo onveilig wordt, dat zij niet meer thuis kunnen opgroeien. En om bij een uithuisplaatsing goed te kunnen terugwerken naar huis. Het gebrek aan passend hulpaanbod verschilt per regio. Met name in de grote steden dringen kinderen met zeer ernstige problematiek om voorrang en moeten onmogelijke keuzes worden gemaakt.

<u>Onvoldoende bovenregionale samenwerking</u>

Voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend specialistisch hulpaanbod is bovenregionale samenwerking nodig. Keuzes die afzonderlijke jeugdhulpregio's maken bij het beëindigen of continueren van contracten hebben gevolgen voor de dekkingsgraad van het bovenregionale aanbod. Daarnaast pakken de verschillende vormen van inkoop, contractering, verantwoording en financiering in een aantal

OUDER EMBARGO

jeugdbeschermingsregio's nadelig uit voor het organiseren van (hoog)specialistisch jeugdhulpaanbod. Dit maakt het complex om in te zetten op innovatie en leidt tot financiële zorgen bij de specialistische jeugdhulpaanbieders.

Vertragende processen in toeleiding
Gemeentelijke processen of keuzes in de inkoop en contractering vertragen in veel regio's de inzet van hulp. Hoe de processen zijn ingericht, verschilt per regio en soms zelfs per gemeente. Het komt voor dat de gemeente de jeugdbeschermer vraagt zich inhoudelijk te verantwoorden voor de inzet van bepaalde hulp, met name voor (dure) specialistische hulp en maatwerktrajecten. In een aantal gemeenten is het proces zo gecompliceerd, dat dit de tijdige inzet van passende hulp tegenwerkt. Resultaatgestuurde financiering en werken met hoofd- en onderaannemerschap werken in de praktijk vertragend bij de inzet van passende hulp.

Knelpunten bij hulpaanbieders
Soms duurt het weken voordat een jeugdige een intake heeft bij een zorgaanbieder. Na de intake kan het zijn dat de wachttijd voor de behandeling dan pas ingaat. Of soms blijkt na de intake dat de hulp niet passend is. De jeugdige komt dan opnieuw bij een andere aanbieder op de wachtlijst. Contra-indicaties die individuele organisaties opstellen maken het lastig om voor jeugdigen met ernstige problemen of combinaties van problemen de juiste hulp te krijgen. Hulpaanbieders werken op dit punt nog weinig met elkaar samen en combineren over het algemeen hun kennis niet.

5.2 Aanbevelingen

Rijk

- Zorg dat vraag en aanbod van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp goed in beeld zijn. Garandeer als stelselverantwoordelijke dat overal in het land een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdbescherming, jeugdreclassering en specialistische jeugdhulp is voor jeugdigen met een maatregel. Stel een ondergrens aan het benodigde aantal specialistische plekken.

- Bewaak dat de beschikbaar gestelde extra middelen voor de jeugdhulp ook daadwerkelijk worden ingezet voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Denk daarbij aan de hulp aan en huisvesting van jeugdigen die vanwege combinaties van problemen niet meer thuis kunnen wonen en aan (hoog) specialistische jeugdhulp.

- Stel samen met gemeenten en gecertificeerde instellingen een norm voor de maximale caseload, leidt daaruit af wat de minimaal noodzakelijke bezetting is. Maak mogelijk dat gecertificeerde instellingen en (gespecialiseerde) hulpaanbieders voldoende 'ruim in het jasje' zitten om zonder vertraging de hulp te kunnen inzetten die nodig is. Dit betekent dat overcapaciteit wordt meegefinancierd. Stel een basistarief als ondergrens in.

- Zorg samen met GI's, jeugdhulpaanbieders en andere partijen in de jeugdbeschermingsketen dat professionals behouden blijven voor de jeugdhulp, bijvoorbeeld door te bevorderen dat zij makkelijk kunnen switchen tussen posities in de jeugdsector (bijvoorbeeld van lokaal team naar GI, van GI naar

ONDER EMBARGO

een behandelgroep, van een behandelgroep naar Veilig Thuis of Raad voor de Kinderbescherming). Zorg samen met sociale partners voor passende beloning en arbeidsvoorwaarden.

- Onderken dat ook in de toekomst een beperkte groep kinderen intensieve en soms gedwongen jeugdhulp nodig heeft. Soms ook (langdurig) verblijf. Zorg er samen met de regio's voor dat dit aanbod beschikbaar komt en blijft. Dat betekent dat er voldoende kleinschalige voorzieningen moeten zijn die deze complexe kinderen kunnen bieden wat ze nodig hebben; met integrale deskundigheid en soms met (24-uurs) een-op-een begeleiding.

Jeugdbeschermingsregio's

De inspecties doen hieronder een aantal algemene aanbevelingen aan de jeugdbeschermingsregio's (en de gezamenlijke gemeenten, lokale teams, GI's en zorgaanbieders daarbinnen). Niet elke aanbeveling is van toepassing op elke jeugdbeschermingsregio. In de regiorapporten staan de aanbevelingen per regio.

- Continueer de doorbraakaanpak en scherp deze aan voor jeugdigen met een maatregel. Maak hierbij gebruik van de goede voorbeelden uit andere regio's en betrek de volgende aanbevelingen hierbij.

- Breng met hulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en lokale teams in kaart wat aan (hoog) specialistische hulp is ingekocht en waar de tekorten aan hulp zijn. Maak hierbij gebruik van de ervaringen uit de doorbraakaanpak. Geef gezamenlijk vorm aan een aanpak waarmee deze tekorten worden ondervangen. Ga na welke vormen van hulp de regio niet zelf kan realiseren en zoek hierin bovenregionale of landelijke samenwerking.

- Bied als gezamenlijke jeugdhulpregio's hulpaanbieders ruimte door het maken van lange termijn afspraken en financiële rust, om gezamenlijk (hoog) specialistisch aanbod en maatwerk te creëren voor jeugdigen met complexe hulpvragen, die nu 'tussen het aanbod in' vallen.

- Zorg voor tijdig, structureel en laagdrempelig overleg tussen de partijen als lokale teams en GI's, niet als stap in het beoordelingsproces, maar als inhoudelijke afstemming en kennisdeling om te komen tot passende hulp. Geef het kind en zijn gezin bij dit overleg een centrale rol.

- Maak mogelijk dat de GI de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kan inzetten. Dat wil zeggen dat de inzet van hulp onverwijld plaatsvindt en dat de noodzakelijk geachte hulp niet wordt heroverwogen. Bij een bepaling van een GI is geen beschikking van een gemeente nodig.
  - Stel een jeugdhulpbepaling van een GI niet ter discussie.
  - Maak het proces rond de inzet van hulp aan een kind met een jeugdbeschermingsmaatregel simpel en snel.
  - Heroverweeg de resultaat gestuurde financiering van specialistische jeugdhulp die ertoe leidt dat zorgaanbieders de meest kwetsbare jeugdigen soms niet accepteren en de jeugdige niet adequaat wordt geholpen.
  - Stel geen budgetplafonds in voor het jeugdhulpaanbod.

ONDER EMBARGO

GI's

- Neem best practises van andere GI's over die leiden tot de tijdige inzet van een vaste jeugdbeschermer en het tijdig uitzetten van een gedragen koers.

- Overleg tijdig met de daartoe aangewezen inhoudelijk deskundige van de gemeente of het lokale team over de beschikbaarheid en de mogelijkheden om de noodzakelijke hulp in te zetten. Tijdig wil zeggen: gedurende of direct na het uitzetten van de koers met jeugdige, ouders en intern (en eventueel extern) betrokken disciplines.

- Schaal tijdig op naar het expertteam indien de passende hulp niet op tijd kan starten.

- Breng expertise en kennis in om per jeugdbeschermingsregio en landelijk helder te krijgen wat aan hulp is ingekocht en waar de tekorten aan hulp zijn. Geef gezamenlijk een aanpak vorm waarmee deze tekorten worden ondervangen.

Hulpaanbieders

- Werk met 'samenwerkingscriteria' in plaats van met contra-indicaties of uitsluitingscriteria. Als een jeugdige een combinatie van problemen heeft, dan is samenwerking tussen verschillende expertises en hulpaanbieders noodzakelijk. Dit betekent niet naast elkaar werken, maar met elkaar werken.

- Breng expertise en kennis in om per jeugdbeschermingsregio en landelijk helder te krijgen wat aan hulp is ingekocht en waar de tekorten aan hulp zijn. Geef gezamenlijk een aanpak vorm waarmee deze tekorten kunnen worden ondervangen.

ONDER EMBARGO

Bijlage 1 Overzicht bevindingen per regio

Elk kind tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers

REGIO	Friesland	Groningen Drenthe	Overijssel	Utrecht/ Flevoland	Rotterdam Rijnmond	ZuidWest
Tijdig vaste JB						
Tijdig gedragen koers						
Vervolgtraject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Afsluiten traject

REGIO	Limburg	Amsterdam	Brabant	Zeeland	Gelderland	Noord-Holland
Tijdig vaste JB						
Tijdig gedragen koers						
Vervolgtraject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Bestuurlijk gesprek	Intensief toezicht	Bestuurlijk gesprek	Bestuurlijk gesprek

ONDER EM

Bijlage 2 Overzicht bevindingen per regio

Elk kind tijdig passende hulp

REGIO	Friesland	Overijssel	Gelderland	Utrecht/ Flevoland	Groningen/ Drenthe	Zeeland
Tijdig passende hulp						
Beschikbaarheid specialistisch hulp-aanbod (residentieel en ambulant)						
(bovenregionale) samenwerking						
Veel stappen in traject om te komen tot hulp						
Vervolgtraject	Afsluiten traject	Afsluiten traject	Regulier toezicht	Regulier toezicht	Regulier toezicht	Regulier toezicht

REGIO	Limburg	Brabant	Rotterdam Rijnmond	ZuidWest	Amsterdam/ Noord-Holland
Tijdig passende hulp					
Beschikbaarheid specialistisch hulp-aanbod (residentieel en ambulant)					
(bovenregionale) samenwerking					
Veel stappen in traject om te komen tot hulp					
Vervolgtraject	Regulier toezicht	Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht

ONDE

Bijlage 3 Gecertificeerde instellingen werkend in meerdere regio's

Jeugd Veilig Verder

Jeugd Veilig Verder voert een aantal jeugdbeschermingsmaatregelen uit in Brabant en in Gelderland en is onderdeel van Jeugdbescherming Regio Amsterdam.
De inspecties hebben een beperkt aantal casussen van JVV onderzocht op de normen tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. Dit was grotendeels op orde. JVV werkt met een instroomteam.

Vervolg

De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft JVV af.

Briedis

Norm: Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer

Briedis slaagt er niet in om tijdig aan elk kind met een jeugdbeschermingsmaategel een vaste jeugdbeschermer te verbinden. De inspecties hebben elf casussen die tussen augustus 2020 en januari 2021 gestart zijn in zijn geheel beoordeeld op zowel de normen tijdig en een vaste jeugdbeschermer.
In zes gevallen was dit niet tijdig, is de jeugdbeschermer eenmaal gestart dan was er in alle gevallen een vaste jeugdbeschermer.

Bevorderende factoren

- Als de jeugdbeschermer is gestart is er sprake van weinig wisselingen
- In enkele dossiers was zichtbaar dat er twee jeugdbeschermers gekoppeld waren aan het gezin.

Belemmerende factoren:

- Briedis wordt soms niet tijdig geïnformeerd door rechtbank over uitspraak jeugdbeschermingsmaatregel.
- Ondanks dat Briedis aangaf geen ruimte te hebben, werd de jeugdbeschermingsmaatregel door de rechter aan Briedis toegewezen.
- Krapte op de arbeidsmarkt maakt het lastig jeugdbeschermers te werven. Personeelstekorten door de uitstroom van jeugdbeschermers en onvoldoende instroom.

Norm: Voor elke kind met een jeugdbeschermingsmaatregel een tijdig gedragen koers

Briedis slaagt er overwegend wel in om tijdig voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tot een gedragen koers te komen. De inspecties hebben vier casussen in zijn geheel beoordeeld op de vraag of tijdig een gedragen koers is uitgezet. Bij één casus was zichtbaar dat dit niet tijdig was. De koers is in alle gevallen uitgezet met de ouder of de ouders samen. Niet in alle gevallen is de jeugdige gesproken.

Bevorderende factor:

- Jeugdbeschermers die – ondanks de ervaren werkdruk – zich voluit inzetten om tijdig tot een gedragen koers te komen.

Belemmerende factoren:

- Klacht en tucht procedures

ONDER EMBARGO

- De dynamiek binnen de complexe scheidingen maakt het soms lastig een koers te bepalen.
- Doordat er in veel gevallen al sprake is geweest van een eerder traject in een dwang kader, dan wel een langdurige periode in het vrijwillig kader zijn met name ouders niet meer gemotiveerd om hulp te accepteren. Dit bemoeilijkt om een gedragen koers te hebben waar beide ouders tevreden mee zijn.

Vervolg
Briedis is per 1 juni 2021 failliet verklaard. De inspecties volgen de overdracht van de werkzaamheden van Briedis intensief en rapporteren hierover. Een belangrijk punt voor de inspecties is de continuïteit voor jeugdigen en ouders met een jeugdbeschermingsmaatregel bij Briedis.

Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering
Norm: Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer
LJ&R slaagt er niet in om aan elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een jeugdbeschermer te koppelen. In de onderzochte casussen hebben de gezinnen deels een vaste jeugdbeschermer zoals omschreven bij de norm.
De inspecties hebben 26 casussen beoordeeld op het tijdig toewijzen van een jeugdbeschermer. In 18 gevallen was er tijdig een jeugdbeschermer aan het gezin gekoppeld. 26 casussen beoordeelden de inspecties op de beschikbaarheid van een vaste jeugdbeschermer. Dit was in 22 casussen op orde.

Bevorderende factoren:
- Als een gezin tijdig een jeugdbeschermer heeft, ook als dit een tijdelijke jeugdbeschermer uit het instroomteam betreft, brengt deze de veiligheid in kaart en werkt deze met het gezin aan een plan van aanpak en zet de hulp die nodig is in.
- LJ&R heeft de afgelopen zes maanden meer personeel aangenomen, zodat zaken sneller verdeeld kunnen worden.

Belemmerende factoren:
- Door wisselingen van personeel in het instroomteam hebben gezinnen soms gedurende korte tijd met veel verschillende mensen te maken.
- Door een gezin te laten wisselen van team, zorg je voor een extra overdrachtsmoment.
- Gezinnen die wisselen van jeugdbeschermer, komen als er geen nieuwe vaste jeugdbeschermer beschikbaar is tijdelijk weer op de instroomlijst. Dit brengt opnieuw een overdrachtsmoment met zich mee.

Norm: Voor elke kind met een jeugdbeschermingsmaatregel een tijdig gedragen koers
LJ&R slaagt er niet voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel in om tijdig tot een gedragen koers te komen. In de onderzochte casussen hebben de gezinnen deels tijdig een gedragen koers.
De inspecties hebben 24 casussen beoordeeld op de aanwezigheid van een koers. In 24 casussen was dit zichtbaar op orde. Deze casussen hebben de inspecties ook beoordeeld op de tijdigheid van de gedragen koers. Dit was in 19 gevallen op orde.
In de dossiers en tijdens de gesprekken hebben de inspecties gezien en gehoord dat LJ&R voor alle onderzochte casussen een koers heeft en dat de koers op één na een gedragen koers is. De tijdigheid is in vijf gevallen niet op orde.

ONDER EMBARGO

Bevorderende factoren:
- Luisteren naar alle betrokkenen in het gezin, ook de kinderen;
- Tijd nemen als jeugdbeschermer om veel contact te hebben met alle partijen;
- Bijstellen van de koers als dat nodig is/flexibiliteit.

Belemmerende factoren:
- Ouders en gezinsleden die verschillende wensen of verwachtingen hebben;
- Onvoldoende beschikbaarheid van jeugdbeschermers;
- Complexiteit van de doelgroep van LJ&R, vaak chronische problematiek.

Vervolg
Bij LJ&R is op korte termijn verbetering nodig. De inspecties voeren over de tijdige inzet van jeugdbeschermers en het tijdig uitzetten van een gedragen koers een bestuurlijk gesprek met LJ&R en bepalen op basis daarvan het vervolg.

William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
Norm: Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer
De WSS slaagt er vrijwel altijd in om tijdig aan elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel een jeugdbeschermer te koppelen. In bijna alle onderzochte casussen hebben de gezinnen een vaste jeugdbeschermer.
De inspecties hebben 48 casussen beoordeeld die tussen half november 2020 en 1 januari 2021 zijn gestart op het tijdig toewijzen van een jeugdbeschermer. In 45 gevallen was er tijdig een jeugdbeschermer aan het gezin gekoppeld. De inspecties hebben 68 casussen beoordeeld op de beschikbaarheid van een vaste jeugdbeschermer. Dit was in 67 casussen op orde.

Bevorderende factoren:
- Zowel uit de verschillende dossiers als uit gesprekken met de jeugdbeschermers en ouders blijkt dat het in veel gevallen lukt dat de betrokken jeugdbeschermer zelf aanwezig is bij de zitting waarin de beschermingsmaatregel is uitgesproken. Dit heeft een gunstig effect op tijdig contact.
- In de gesprekken met jeugdbeschermers geven veel jeugdbeschermers aan dat zij werkzaam zijn in een stabiel team.
- De inspecties hebben een groot aantal jeugdbeschermers gesproken die minder dan een jaar werkzaam waren bij de WSS. Zij gaven aan dat ze standaard een inwerkprogramma krijgen (genaamd leerlijn), dat er ondersteuning is van een mentor en dat er een rustige opbouw van de caseload is.

Belemmerende factoren:
- In het afgelopen jaar is het verloop binnen verschillende kernteams hoog geweest, daardoor zijn er veel nieuwe jeugdbeschermers werkzaam. Als er verloop is, betekent dat er wisselingen plaatsvinden wat van invloed is op de continuïteit.
- In de interviews geven de meeste jeugdbeschermers aan dat zij werkdruk ervaren. Deze is afhankelijk van de caseload en de complexiteit ervan. Teveel werkdruk is een risico voor verloop.

Norm: Voor elke kind met een maatregel een tijdig gedragen koers
De WSS slaagt er in om tijdig voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tot een gedragen koers te komen. In alle onderzochte casussen hebben de gezinnen tijdig een gedragen koers.
De inspecties hebben 34 casussen uit de periode augustus 2020 en 1 januari 2021 beoordeeld op de aanwezigheid van een koers. Zowel uit de dossiers, de gesprekken

ONDER EMBARGO

met jeugdbeschermers en de gesprekken met ouders en jeugdigen blijkt dat dit in alle casussen zichtbaar op orde was.
De inspecties hebben 13 casussen beoordeeld op de tijdigheid van de gedragen koers. Dit is in alle gevallen op orde. Het lukt jeugdbeschermers meestal ook om binnen zes weken het plan van aanpak af te hebben gerond, maar als dat niet is gelukt dan zijn ouders en kinderen voor die tijd gesproken en betrokken bij de uitgezette koers.
De inspecties hebben 34 casussen beoordeeld op de gedragenheid van de koers. In alle gevallen was er sprake van gedragenheid van de koers. Uit gesprekken met jeugdbeschermers blijkt dat zij altijd ouders en kinderen spreken over de doelen en het plan van aanpak. En waar dat niet mogelijk is, is dat navolgbaar wegens bijvoorbeeld de zeer jonge leeftijd van de kinderen of dat kinderen te beperkt zijn om te kunnen spreken.

Bevorderende factoren:
- De dossiers die de inspecties hebben ingezien, zijn over het algemeen overzichtelijk, gestructureerd en zijn de handelingen en verrichtingen van de jeugdbeschermer goed en navolgbaar bijgehouden. In geval van overdracht van een casus is dit bevorderend.
- Het werkt bevorderend voor het tijdig opstellen van een koers indien er tijdig een vaste jeugdbeschermer is aangesteld, zoals het geval is bij de WSS.
- Goed toegeruste jeugdbeschermers geven mooie voorbeelden van manieren waarop zij spreken met ouders en kinderen, inzicht verkrijgen in eventuele weerstand bij ouders en kinderen en deze weerstand weten om te vormen tot een positieve, coöperatieve houding.

Belemmerende factoren:
- In de interviews geven de meeste jeugdbeschermers aan dat zij werkdruk ervaren. Deze is afhankelijk van de caseload en de complexiteit ervan. De werkdruk zorgt ervoor dat jeugdbeschermers telkens prioriteiten moeten stellen.
- Bij jeugdreclasseringsmaatregelen duurt het soms lang voordat vonnissen van de rechtbank bij de WSS aankomen. Als de WSS niet is uitgenodigd voor de zitting, is dan ook niet bekend dat er een maatregel is uitgesproken. Dit is negatief voor het draagvlak bij ouders en kinderen voor de maatregel en er is daarbij de nodige tijd verstreken voordat de jeugdbeschermer aan de slag kan.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft WSS af.

ONDER EMBARGO

Bijlage 4 Samenvattingen per jeugdbeschermingsregio

Jeugdbeschermingsregio Friesland
De regio Friesland is er, op een uitzondering na, in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Daarnaast is het grotendeels gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

De regio Friesland maakt de wettelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een tijdig kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp voor jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel voldoende waar. De goede samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen binnen de regio (GI's, gemeenten, aanbieders) is hiervoor een belangrijke oorzaak. Dit komt mede doordat partijen werken vanuit dezelfde grondhouding en visie, een gedeeld urgentiebesef en een lerende houding hebben.

De regio wil de gekozen aanpak voortzetten voor jeugdigen met een maatregel. Dit vergroot de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de stappen te zetten die leiden tot afwending van de ontwikkelingsbedreiging.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Regiecentrum Bescherming en Veiligheid af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er (op een enkele uitzondering na) structureel in slagen elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit in het reguliere toezicht en sluiten dit traject voor deze regio af.

Jeugdbeschermingsregio Overijssel
De regio Overijssel is er, op een uitzondering na, in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. Daarnaast is het grotendeels gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

De regio Overijssel maakt de wettelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een tijdig kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp voor jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel voldoende waar. De verschillende partijen in Overijssel delen dezelfde grondhouding en hebben het gezamenlijke uitgangspunt dat de passende hulp die nodig is voor een jeugdige met een maatregel geleverd wordt. Zowel IJsselland als Twente zegt dat gemeenten krappe budgetten hebben, maar dat zij de hulp die volgens de jeugdbeschermer en het gezin nodig is, financieren als deze onder de Jeugdwet valt. Daarbij hebben de jeugdhulpregio's zicht op de schaarste aan (gespecialiseerde) gezinshuizen en de doorstroom van 18- naar 18+ en pakken dit aan.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Jeugdbescherming Overijssel af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er (op een enkele uitzondering na) structureel in slagen elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit in het reguliere toezicht en sluiten dit traject voor deze regio af.

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio Gelderland
De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. De William Schrikker Stichting en Jeugd Veilig Verder lukt het in Gelderland wel om tijdig een jeugdbeschermer in te zetten. Voor zowel Jeugdbescherming Gelderland als het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering is op korte termijn verbetering nodig op deze norm. Hierdoor lukt het hen ook onvoldoende om tijdig een gedragen koers uit te zetten.

Daarnaast is regio Gelderland er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel. Het knelpunt in Gelderland zit vooral in de tijdigheid waarmee de hulp wordt ingezet. Tussen gemeenten verschilt de wijze van inkoop van jeugdhulp en de aanmeldprocedure. In een aantal gemeenten is het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarbij is er onvoldoende (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag.
Positief in Gelderland is de goed georganiseerde bovenregionale samenwerking die nodig is om te komen tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod.

Vervolg
Op korte termijn is verbetering nodig om te komen tot het tijdig toewijzen van een vaste jeugdbeschermer en het uitzetten van een gedragen koers. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland en bepalen aansluitend het vervolg. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de jeugdbeschermings-regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Jeugdbeschermingsregio Groningen-Drenthe
De regio Groningen-Drenthe is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. De regio is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

In de regio is onvoldoende passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. De afstemming tussen verschillende gemeenten over het inzetten van gecombineerde hulp (bijvoorbeeld geestelijke gezondheidszorg en hulp voor mensen met een lichte verstandelijke beperking) en de samenwerking intern bij gemeenten in het brede sociale domein verloopt moeizaam. Dit belemmert het tijdig inzetten van hulp wanneer een cliënt verschillende vormen van hulp nodig heeft en afstemming en maatwerk cruciaal is. Daarbij vragen Drentse gemeenten soms verantwoording voor de inzet van jeugdhulp. Jeugdbeschermers vinden dit belastend.

Positief is het gedeelde gevoel van urgentie over de noodzaak van tijdige passende hulp voor deze kinderen. Meer structureel overleg tussen gemeenten, expertteams, prachtteams, zorgaanbieders en GI's leidt tot beter vinden van de juiste hulp en maakt schaarste in het hulpaanbod inzichtelijk. Daarnaast gaat de jeugdhulpregio Groningen bijvoorbeeld werken met één standaard bepaling jeugdhulp voor alle GI's en creëert de jeugdhulpregio Drenthe extra 'kleinschalige woonvormen'.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Jeugdbescherming Noord af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio Limburg
De regio Limburg is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Dit is onder meer gelukt door de aanwezigheid van de jeugdbeschermer op de rechtszitting, werken zonder wachtlijstbeheer en de aandacht voor de begeleiding van startende jeugdbeschermers. De regio is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

Tussen gemeenten verschilt de wijze van inkoop van jeugdhulp en de aanmeldprocedure. In een aantal gemeenten is het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarbij ontbreekt het in Limburg onder andere aan voldoende jeugd-GGZ, groepen voor licht verstandelijk beperkte jeugdigen, perspectief biedende pleeggezinnen en (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Daar staat tegenover dat er in de regio Limburg gewerkt wordt met een gezamenlijke verbeteragenda die door alle partijen wordt omarmd. Daarnaast is er bestuurlijke cohesie in de regio tussen gemeenten, GI en zorgaanbieders en is er overeenstemming over de tarieven van de GI's in de regio.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Bureau Jeugdzorg Limburg af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden.
De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Jeugdbeschermingsregio Zeeland
Op basis van de praktijktoets kwamen de inspecties tot de conclusie dat de regio Zeeland er niet in is geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Na de praktijktoets zijn de inspecties geïnformeerd dat het de gecertificeerde instellingen (hierna: GI's) die in Zeeland werkzaam zijn (Briedis, Intervence, Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering, William Schrikker Stichting), sinds 1 april 2021 niet meer lukt om aan gezinnen waar een jeugdbeschermingsmaatregel is uitgesproken een vaste jeugdbeschermer te koppelen. Dit komt mede door het wegvallen van Briedis[1] als GI.

Daarnaast is de regio er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.
In de regio is onvoldoende passend specialistisch hulpaanbod en de wachtlijsten zijn lang. De hulp die een GI nodig vindt, wordt in verschillende gemeenten met vertraging ingezet door bijvoorbeeld een uitgebreid aanmeldproces. Daar staat tegenover dat de jeugdhulpaanbieders betrokkenheid zien bij de doorbraakaanpak en dat voor bijna alle aangemelde jeugdigen passende hulp gevonden.

Vervolg
De inspecties verwachten dat de Zeeuwse gemeenten, Intervence en Jeugdbescherming west in gesprek gaan over het huidige tekort aan jeugdbeschermers en op korte termijn komen tot passende verbetermaatregelen. De inspecties volgen dit intensief. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

1 *Over Briedis is op 1 juni een faillissement uitgesproken en richt zich nu op een overdracht van jeugdbeschermingsmaatregelen naar andere GI's.*

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio Utrecht/Flevoland
De regio Utrecht/Flevoland is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. Veel gecertificeerde instellingen hebben last van krapte op de arbeidsmarkt en een hoog personeelsverloop, zo ook SAVE.
SAVE stuurt meer op "tijdig een gedragen koers" dit heeft een positieve invloed op de dynamiek tussen jeugdbeschermers, ouders en kinderen.
Het is de regio niet gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

In de regio is onvoldoende (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit leidt tot lange wachtlijsten bij jeugdhulpgaanbieders. Sommige gemeenten bemoeien zich met de indicatiestelling van SAVE dit heeft een vertragende werking op de tijdige inzet van passende hulp. In de regio Flevoland kosten de gemeentelijke aanmeldprocedures en de verschillen daartussen veel tijd.
In de multidisciplinaire samenwerkingsvormen wordt gezamenlijke verantwoordelijkheid uitgedragen.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Samen Veilig Midden Nederland af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties hebben voldoende aanwijzingen dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Jeugdbeschermingsregio Brabant
De regio Brabant is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Er zijn verschillen tussen de Gecertificeerde Instellingen in de regio's. De William Schrikker Stichting, Jeugd Veilig Verder en het inmiddels failliet verklaarde Briedis hebben dit in deze regio's op een enkele uitzondering na op orde. Bij Jeudbescherming Brabant en het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering is op korte termijn verbetering nodig.
Het lukt de regio nog niet om samen voorwaarden te creëren waardoor jeugdigen met een maatregel en hun ouders tijdig een jeugdbeschermer hebben. Dit komt mede door het ontbreken van een kostendekkend tarief en het grote verloop van jeugdbeschermers.

Daarnaast is het de regio Brabant niet gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen. In de regio is onvoldoende passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. Daarbij is in een aantal gemeenten het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Het is positief dat de alle partijen de gekozen aanpak om de doorbraak te forceren willen voortzetten voor jeugdigen met een maatregel. Toch hebben de inspecties zorgen over de jeugdigen met een maatregel die op dit moment wachten op passende hulp en de oorzaken die hieraan ten grondslag liggen.

Vervolg
Op korte termijn is verbetering nodig om te komen tot het tijdig toewijzen van een vaste jeugdbeschermer en het uitzetten van een gedragen koers. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Brabant en bepalen aansluitend het vervolg.
De inspecties kunnen er daarnaast onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de jeugdbeschermingsregio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Brabant verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

ONDER EMBARGO

Jeugdbeschermingsregio's Noord-Holland en Amsterdam
De regio's Noord-Holland en Amsterdam zijn er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Er zijn verschillen tussen de Gecertificeerde Instellingen in de regio's. De William Schrikker Stichting, het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering en het inmiddels failliet verklaarde Briedis hebben dit in deze regio's op een enkele uitzondering na op orde. Jeugdbescherming Regio Amsterdam heeft dit grotendeels op orde. Bij De Jeugd- en Gezinsbeschermers GB is op korte termijn verbetering nodig.

Daarnaast zijn de regio's er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen. Het ontbreekt in Amsterdam en Noord-Holland aan effectieve (bovenregionale) samenwerking die nodig is voor voldoende passend specialistisch hulpaanbod. Het residentiële aanbod wordt afgebouwd zonder dat voldoende passende alternatieven beschikbaar zijn. Er bestaat richting voor de lange termijn, maar dat biedt geen antwoord op bestaande knelpunten voor kinderen die nu hulp nodig hebben. Daarbij is in een aantal gemeenten het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft JBRA af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. Op korte termijn is verbetering bij DJBG nodig om te komen tot het tijdig toewijzen van een vaste jeugdbeschermer en het uitzetten van een gedragen koers. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder DJGB en bepalen aansluitend het vervolg.
De inspecties kunnen er daarnaast onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Noord-Holland/Amsterdam verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

Jeugdbeschermingsregio Rijnmond
De regio Rijnmond is er, op een enkele uitzondering na, in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. Een extra investering in 2019 en de focus op de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen boven preventieve jeugdbescherming, draagt hieraan bij. De samenwerking op casusniveau tussen gezin, jeugdbescherming, lokaal team en andere betrokkenen in de regio is effectief en een positief voorbeeld voor andere jeugdbeschermingsregio's.
Het is de regio niet gelukt om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen.

De bestaande samenwerking in de regio leidt onvoldoende tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod. Bepaalde vormen van hulpaanbod zijn onvoldoende beschikbaar en de wachtlijsten zijn lang. Daarbij is het proces zo gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft JBRR af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers. De inspecties kunnen er onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Rijnmond verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

ONDER EMBARGO

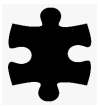
Jeugdbeschermingsregio Zuid West
De regio Zuid West is er grotendeels in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor hen. De regio heeft hier de afgelopen jaren in geïnvesteerd. Desondanks ervaren de jeugdbeschermers nog altijd een hoge werkdruk. De regio is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor deze kinderen. De aanpak binnen de regio verschilt en heeft in Haaglanden en Midden Holland meer resultaat opgeleverd dan in Holland Rijnland en Zuid-Holland Zuid.

Een effectieve (bovenregionale) samenwerking ontbreekt. Het proces voor de inzet van passende hulp is complex en verschilt per regio. Dit vertraagt de inzet van passende hulp. Ondanks het besef van de wethouders over de noodzaak van een toereikend hulpaanbod, hebbende inspecties zorgen over de kinderen die nu wachten op passende hulp en de oorzaken die hieraan ten grondslag liggen.

Vervolg
De inspecties sluiten het toezichttraject voor wat betreft Jeugdbescherming west af op de normen tijdig vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers.
De inspecties kunnen er onvoldoende van uitgaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er op korte termijn in slagen om elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden. De inspecties zullen hiertoe in de regio Zuid-West verscherpt toezicht uitvoeren voor een periode van een half jaar en hierover indringende gesprekken voeren met de regio en gemeenten.

ONDER EMBARGO

Bijlage 5 Gehanteerde normen

Norm 1	**Tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel**
	Vast: De jeugdbeschermer blijft gedurende de uitvoering van de OTS verbonden aan het gezin, of de wisseling van jeugdbeschermer vindt voorspelbaar / op vaste momenten plaats (bijv. na de afronding van het plan van aanpak). Er is hooguit één wisseling wegens verloop of ziekte. Bij wisseling komt het gezin niet bij bureaudienst / wachtlijstbeheer terecht. **Tijdig:** Binnen vijf werkdagen nadat de GI in kennis is gesteld is een jeugdbeschermer aan het kind / gezin gekoppeld.
Norm 2	**Voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een gedragen koers**
	Tijdig: De koers is tijdig wanneer deze binnen zes weken is bepaald, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. **Gedragen:** De koers is gedragen als deze is uitgezet in samenspraak met het gezin, netwerk en met betrokken professionals. Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners. De jeugdige en ouders bepalen, binnen hun mogelijkheden, in samenspraak met de hulpverlener de hulpvraag en de doelen van de geboden hulp. **Koers**: Er is sprake van een koers bij een jeugdbeschermingsmaatregel als de doelen en de noodzakelijke hulp zijn bepaald, die leiden tot het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging / het recidiverisico. De inspecties spreken van een koers en niet van een 'plan'. In de praktijk wordt de koers vastgelegd in een plan, maar het plan is het middel, niet het doel. Het moet voor hulpverleners, jeugdigen en hun ouders duidelijk zijn wat de doelen van de hulp zijn en hoe hieraan gewerkt wordt. De doelen en afspraken zijn haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht.
Norm 3	**Tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico.**
	Passende hulp: Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. Daarnaast is de hulp bij een jeugdbeschermingsmaat-regel passend wanneer professional(s) kunnen toelichten en ouders/jeugdige ervaren dat de hulp bijdraagt aan het opheffen van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk verminderen van het recidiverisico. De hulp is passend als deze overeenkomt met het plan, dat een gedragen koers bevat. De hulp is ook passend als blijkt dat professional en gezin het ingezette alternatief passend vinden. **Tijdig:** De hulp is tijdig wanneer binnen drie maanden na het uitspreken van de maatregel passende hulp is ingezet, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. De hulp is niet gestart als na de intake het kind / gezin op een wachtlijst terecht komt. Indien het kind / gezin heeft moeten wachten op passende hulp, maar deze is in de doorbraakaanpak tot stand gekomen, dan beoordelen de inspecties dit positief.

ONDER EMBARGO

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Jeugdbeschermingsregio Gelderland

(Achterhoek, Centraal Gelderland, FoodValley, Midden-IJssel/Oost-Veluwe, Noord Veluwe, Rijk van Nijmegen, Rivierenland)

Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

Onder embargo

Utrecht, juli 2021

De accounthoudende wethouder aan het woord namens de Jeugdbeschermingsregio Gelderland:

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Op 30 juni 2021 hebben de zeven jeugdhulpregio's samen met drie Veilig Thuis-organisaties, vier Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming afspraken gemaakt over het verbeteren van de bescherming van kinderen en gezinnen in Gelderland.
Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland gereed om per 1 januari 2022 in te voeren;
Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwstenen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Dit helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

De nieuwe tarieven voor de GI's maken het mogelijk om te investeren in personeel en daarmee een verlaging van de caseload en om meer aandacht aan de kwetsbare gezinnen te besteden. De afspraken over de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp maken het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.
Binnen drie maanden stellen wij een plan op dat leidt tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Kwetsbare kinderen en gezinnen worden in Gelderland goed beschermd. De nieuwe afspraken helpen bij het vrijmaken van meer tijd en aandacht voor de gezinnen, een kortere beschermingsketen en meer snelheid bij het inzetten van jeugdbeschermers en passende hulp.

Onde

Samenvatting

Dit rapport maakt deel uit van het toezichttraject *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd* van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: inspecties). In de voortgangsrapportage van oktober 2020 hebben de inspecties gevraagd om een doorbraakaanpak voor alle kinderen met een jeugdbeschermings- en/of reclasseringsmaatregel. Deze aanpak moet ertoe leiden dat elk kind met een dergelijke maatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer, tijdig een gedragen koers en tijdig passende hulp krijgt. Dit rapport van de inspecties geeft antwoord op de vraag of de regio Gelderland hierin is geslaagd.

Bevindingen en conclusies

Tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers
De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel en tijdig een gedragen koers uit te zetten voor deze kinderen. De inspecties zien verschillen tussen de GI's die werkzaam zijn in de regio. Voor zowel JB Gelderland als LJ&R is op korte termijn verbetering nodig op deze norm. Het niet tijdig inzetten van een jeugdbeschermer heeft impact op de inzet van een *tijdige en gedragen* koers. Zowel JB Gelderland als LJ&R voldoen nog niet volledig aan deze norm. Bij de WSS en JVV lukt het in Gelderland wel om tijdig een jeugdbeschermer in te zetten.

Tijdig passende hulp
De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel. De doorbraakaanpak in de regio's heeft onvoldoende tot het gewenste resultaat geleid.
Het knelpunt in Gelderland zit vooral in de tijdigheid waarmee de hulp wordt ingezet. Het is de inspecties gebleken dat een aantal gemeenten in de regio het proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel zodanig heeft gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarnaast hoorden de inspecties dat er geen eenduidigheid is in de inkoop van jeugdhulp en dat het per gemeente kan verschillen hoe een aanmeldprocedure loopt. Daarnaast ontbreekt het in Gelderland aan toereikend aanbod van (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit betreft zowel ambulante behandeling als gespecialiseerde gezinshuizen en andere vormen van verblijf.
In de regio Gelderland is sprake van bovenregionale samenwerking die nodig is om te komen tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. De regio voert op bestuurlijk, beleidsmatig en uitvoerend niveau veranderingen door op basis van een gezamenlijk opgesteld verbeterplan[1].

Vervolg

Tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers
Ten aanzien van de deze norm over de tijdigheid van een jeugdbeschermer, constateren de inspecties dat verbetering op korte termijn nodig is. De inspecties gaan hierover in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland en bepalen op basis van de uitkomsten van het gesprek het vervolg. Over het vervolg ten aanzien van de landelijk werkende instellingen in deze regio (Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering, William Schrikker Stichting en Jeugd Veilig Verder) rapporteren de inspecties op geaggregeerd niveau in het landelijke rapport.

Tijdig passende hulp
De geconstateerde positieve regionale ontwikkelingen en bevorderende factoren, zijn van dien aard dat de inspecties er voldoende van uit kunnen gaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er in Gelderland alsnog op korte termijn in slagen om *elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden*.

[1] Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming 20-4-2020 .pdf

Ondertekenexemplaar

De inspecties verwachten dat de jeugdhulpregio's, de gecertificeerde instellingen, hun opdrachtgevers, lokale teams en zorgaanbieders binnen de jeugdbeschermingsregio alsnog aan deze norm voldoen en belemmeringen om aan de norm te voldoen wegnemen. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.
De inspecties zien tot slot dat er landelijk belemmeringen zijn in het tijdig bieden van passende hulp. De inspecties spreken de stelselverantwoordelijke ministers hierop aan in het landelijke rapport.

Onder embargo

Inhoudsopgave

1 Inleiding 6

1.1 Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd 6
1.2 Doorbraak nodig voor kinderen met een maatregel 6
1.3 Opzet van het onderzoek 6

2 Beschrijving van de jeugdbeschermingsregio 8

2.1 Beschrijving jeugdbeschermingsregio Gelderland 8
2.2 Beschrijving betrokken GI's 8

3 Indruk na de monitoringsfase 9

3.1 Beschrijving Gelderse doorbraakaanpak 9
3.2 Beeld op basis van monitoring 10

4 Resultaten van de verdiepende praktijktoets 13

Bevindingen 13

5 Conclusie 21

5.1 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers 21
5.2 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp 21
5.3 Vervolg 22

Onder embargo

1 Inleiding

Dit rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: inspecties) geeft antwoord op de vraag of elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel[2] in de jeugdbeschermingsregio[3] Gelderland tijdig een vaste jeugdbeschermer, tijdig een gedragen koers en tijdig passende hulp krijgt.

1.1 Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

In het najaar van 2019 hebben de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (*hierna: de inspecties*) in het rapport en signalement met de titel *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd* respectievelijk *Jeugdbeschermingsketen in gevaar* geoordeeld dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering op dat moment werd uitgevoerd niet acceptabel was. De inspecties oordeelden dat de overheid onvoldoende haar verantwoordelijkheid nam om kinderen te beschermen die ernstig in hun ontwikkeling werden bedreigd. Daarnaast constateerden zij structurele problemen die ertoe leidden dat de jeugdbeschermingsketen maximaal onder druk stond.
De inspecties vonden dat er direct stappen moesten worden gezet die ertoe leidden dat kwetsbare kinderen zonder vertraging hulp krijgen. Hierop hebben de inspecties een intensief toezicht traject ingezet.

De bescherming van kwetsbare kinderen: een overheidstaak

Ieder kind heeft recht op bescherming tegen mishandeling. Hieronder vallen alle vormen van lichamelijke en geestelijke mishandeling, verwaarlozing en (seksueel) misbruik. Zowel in het gezin als daarbuiten. De overheid is verplicht maatregelen te nemen om kindermishandeling te voorkomen. Ook moet de overheid zorgen voor opvang en behandeling van kinderen die hiervan slachtoffer zijn (artikel 19 IVRK).

1.2 Doorbraak nodig voor kinderen met een maatregel

In 2020 en 2021 volgden de inspecties de activiteiten die moeten leiden tot een directe verbetering op de korte termijn en structurele verbetering op de langere termijn.
In de voortgangsrapportage van oktober 2020 deden de inspecties verslag van de eerste bevindingen. De inspecties zagen dat er voor de langere termijn een positieve beweging in gang is gezet, maar stelden tegelijkertijd vast dat de jeugdbescherming en jeugdreclassering nog niet op orde waren. Om die reden hebben de inspecties gevraagd om een doorbraak te forceren voor alle kinderen met een jeugdbescherming of -reclassering maatregel door middel van een onorthodoxe actiegerichte aanpak.
De doorbraakaanpak moest ertoe leiden dat voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel *tijdig een vaste jeugdbeschermer* wordt toegewezen*, tijdig een gedragen koers* is uitgezet en dat *tijdig passende hulp* wordt ingezet die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. En dat daarmee de uitspraak van de rechter wordt uitgevoerd.

1.3 Opzet van het onderzoek

Monitoring

Van oktober 2020 tot februari 2021 hebben de inspecties de doorbraakaanpak van elke jeugdbeschermingsregio gemonitord door frequente gesprekken met accounthoudende wethouders

[2] Hiermee worden zowel kinderbeschermingsmaatregelen als jeugdreclasseringsmaatregelen bedoeld.
[3] De inspecties zijn bij het toezicht in de regio's uitgegaan van de gebieden waarbinnen een regionale gecertificeerde instelling werkzaam is en benoemen deze gebieden in het rapport als 'jeugdbeschermingsregio'. Voor de meeste jeugdbeschermingsregio's komen deze grenzen overeen met de provinciegrenzen van één of twee provincies. In Noord- en Zuid-Holland zijn twee regionale gecertificeerde instellingen werkzaam.

Onder embargo

of afgevaardigde ambtenaren te voeren. In deze gesprekken werd telkens de stand van zaken omtrent de doorbraakaanpak besproken.

Verdiepende praktijktoets

In februari en maart 2021 hebben de inspecties tijdens de verdiepende praktijktoets getoetst of kinderen met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een jeugdbeschermer, gedragen koers en passende hulp hebben. Dit hebben zij gedaan door middel van dossiertoetsen en gesprekken met kinderen, ouders en jeugdbeschermers/jeugdreclasseerders. Aanvullend hierop hebben de inspecties contact gehad met de jeugdhulpregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe over de werkwijze voor toeleiding naar passende hulp.
In dit rapport staan de resultaten en conclusies van de monitoring en de verdiepende praktijktoets.

Onder embargo

2 Beschrijving van de jeugdbeschermingsregio

2.1 Beschrijving jeugdbeschermingsregio Gelderland

Gelderland heeft zeven jeugdhulpregio's (Achterhoek, Centraal Gelderland, FoodValley, Midden-IJssel/Oost-Veluwe, Noord Veluwe, Rijk van Nijmegen en Rivierenland) en deze hebben samen met vier GI's, drie Veilig Thuis organisaties en de Raad voor de Kinderbescherming een Gelderse verbeteragenda[4] voor Jeugdbescherming opgesteld. In april 2020 is deze verbeteragenda op het bovenregionaal bestuurlijk overleg besproken en vastgesteld. De verbeteragenda richt zich op drie onderwerpen waar bestuurlijk afspraken over gemaakt zijn:

1. Contracten en basisafspraken;
2. Samenwerken en kennisdelen;
3. Administreren en monitoren.

De zeven Gelderse jeugdhulpregio's zijn in het kader van de verbeteragenda met elkaar in overleg over een eenduidige wijze van inkoop en contracten voor jeugdbescherming en –reclassering organiseren, wat bijdraagt aan de efficiëntie van het stelsel. Ook hebben de partijen met elkaar een breed gedragen visie ontwikkeld ten aanzien van de veiligheid van jeugdigen en gezinnen in Gelderland.
Het doel van de verbeteragenda is dat in Gelderland partijen in de veiligheidsketen op zo'n manier met elkaar samenwerken dat naast acute onveiligheid, ook structurele onveiligheid in beeld is. Om een oplossing te bieden voor gezinnen waar structurele onveiligheid speelt, is het volgens de verbeteragenda belangrijk om goed onderling samen te werken tussen de veiligheidspartners en met de lokale teams. De verbeteragenda stelt dat er in elke regio een Beschermingstafel en een expertiseteam voor passende zorg moet zijn ingericht. De inspecties hoorden dat in veel gemeenten de tafels inmiddels operationeel zijn, maar dat de verschillen tussen de werkwijze groot kunnen zijn. Naast samenwerken met ketenpartners is een belangrijk onderdeel van de verbeteragenda dat jeugdbeschermers voldoende tijd nodig hebben om hun werk goed te doen en dat op dit moment de caseload te hoog is. Daarom willen de gemeenten met de GI's aangepaste normen en reële tarieven of budgetten bepalen. Dit is een doelstelling waar op de korte termijn nog geen middelen voor beschikbaar zijn. Om uitvoering te kunnen geven aan de verbeteragenda is het belangrijk dat de veiligheidspartners beschikken over voldoende personeel. In de verbeteragenda staan afspraken over het verkennen van gezamenlijke mogelijkheden om personeel te behouden, te werven en op te leiden.

2.2 Beschrijving betrokken GI's

Gelderland heeft te maken met vier GI's, namelijk: Jeugdbescherming Gelderland (hierna: JB Gelderland), Jeugdbescherming Veilig Verder (hierna: JVV), Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering (hierna: LJ&R) en William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (hierna: WSS). JB Gelderland is een regionaal georganiseerde GI die zich richt op een brede doelgroep. JVV is werkzaam in Gelderland en Zuidoost Brabant en richt zich op dezelfde 'reguliere' jeugdbescherming en jeugdreclasseringsdoelgroep. JVV is een onderdeel van Jeugdbescherming Amsterdam. LJ&R en de WSS zijn werkzaam in heel Nederland als landelijk werkende GI. Beide GI's richten zich op een specifieke doelgroep. LJ&R heeft te maken met gezinnen en jongeren die vastlopen in complexe situaties en met meervoudige problematiek. Het gaat hierbij vaak om langdurige problematiek. De WSS biedt ondersteuning en hulp aan kinderen met een (verstandelijke) beperking of chronische ziekte, en/of aan kinderen van ouders met een beperking.

[4] Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming 20-4-2020 .pdf

onder embargo

3 Indruk na de monitoringsfase

Tijdens de monitoringsfase van oktober 2020 tot februari 2021 voerden de inspecties drie gesprekken met een beleidsmedewerker die als contactpersoon is aangewezen voor Gelderland vanuit de accounthoudende gemeente Arnhem[5]. Tijdens deze gesprekken bespraken we de stand van zaken omtrent bovenstaande normen en de doorbraakaanpak. Bij het eerste gesprek was naast de contactpersoon een beleidsmedewerker van JB Gelderland aanwezig. Het tweede gesprek voerden de inspecties met de contactpersoon, de beleidsmedewerker van JB Gelderland, een beleidsregisseur uit Ede en een beleidsmedewerker van de WSS. Voor het laatste gesprek schoven naast de eerder genoemden de kwaliteitsadviseur van JB Gelderland en een gebiedsmanager van de WSS aan.

3.1 Beschrijving Gelderse doorbraakaanpak

De Gelderse Doorbraakaanpak die vastgesteld is op 14 december 2020 heeft drie actielijnen:

1. Geen wachttijden aan de voordeur;
2. Organiseren van passende hulpverlening voor elke knellende casus op elk moment;
3. Heldere verantwoording aan de inspectie en het Rijk over de werking van het veiligheidsnetwerk in Gelderland.

De doorbraak werkgroep, met afgevaardigden van de GI en gemeenten, heeft afspraken gemaakt over de drie actielijnen. Hierbij staat centraal het uitgangspunt dat professionals van de GI en de gemeenten samen werken vanuit vertrouwen en partnerschap. Per actielijn zijn daarom werkafspraken tussen de GI's en de gemeenten gemaakt. De afspraken ten aanzien van de eerste actielijn gaan over het bijhouden van het aantal wachtenden aan de voordeur bij de GI's en afstemming die hierover moet plaatsvinden met de lokale teams van de gemeenten. De afstemming heeft als doel om samen oplossingen te bedenken, zodat jeugdbeschermers tijdig kunnen starten. Zo is onderdeel van de afspraken, dat bij een tekort aan gekwalificeerd personeel waardoor wachttijden ontstaan, het bijvoorbeeld mogelijk wordt om ook (tijdelijk) gebruik te maken van jeugdprofessionals die in het verleden hebben gewerkt als jeugdbeschermer en nu bijvoorbeeld werkzaam zijn bij een aanbieder of bij het lokale team. Ook voor de tweede actielijn geeft de werkgroep aan dat samenwerking tussen GI's en gemeenten nodig zijn. De gemaakte afspraken zijn erop gericht dat GI's en lokale teams gezamenlijk proberen passende hulp te organiseren. Wanneer dit niet lukt, is het mogelijk om gebruik te maken van het Regionale Expertteam. Om de aanpak te faciliteren is per regio een contactpersoon aangewezen, die een rol heeft in de escalatie bij casussen waarbij de afspraken (nog) niet leiden tot een doorbraak. De laatste actielijn richt zich op het monitoren van de voortgang en de verantwoording hiervan. De werkgroep komt maandelijks bijeen en bespreekt de voortgang. In april 2021 volgt een evaluatie met alle regionale contactpersonen en de contactpersonen vanuit de GI's.

Tijdens het monitoringsgesprek op 17 december 2020 gaven de deelnemers aan dat bestuurders in Gelderland duidelijk commitment hebben uitgesproken middels het afstemmen en gezamenlijk goedkeuren van het Gelderse doorbraakplan. De urgentie wordt in alle gemeenten gevoeld. Wel zijn er verschillen tussen jeugdhulpregio's en ook op gemeentelijk niveau is de aanpak soms verschillend. Voor de GI's is het wenselijk dat er een uniforme regionale werkwijze is die cliënten ten goede komt. De deelnemers aan het monitoringsgesprek twijfelen niet aan het gezamenlijke doel dat gemeenten voor ogen hebben, maar soms wel aan de manier waarop dit doel bereikt moet worden en wat de gezinnen uiteindelijk het meest helpt. Denk hierbij ook aan verschillende aanmeldprocedures bij aanbieders of afspraken met afzonderlijke gemeenten. Ook is de inkoop per gemeente nog verschillend geregeld. De GI's geven aan dat dit voor jeugdbeschermers lastig is en dat het veel tijd kost om per gemeente de procedures te kennen.

[5] Voor elke gecertificeerde instelling is binnen de jeugdbeschermingsregio een accounthoudende jeugdhulpregio aangewezen die naar andere jeugdhulpregio's acteert bij risico's van discontinuïteit.

Onder embargo

3.2 Beeld op basis van monitoring

➢ **Tijdig vaste jeugdbeschermer**

Op 28 januari 2021 kwam in het gesprek naar voren dat in Gelderland 27 kinderen wachtten op een jeugdbeschermer. Het ging om 20 wachtenden bij JB Gelderland en 7 voor JVV. De WSS gaf aan geen wachttijden te hebben voor een jeugdbeschermer. De WSS maakt gebruik van een flexibele schil om verzuim of verloop van personeel op te vangen. JB Gelderland gaf aan dat dit voor hen lastiger te realiseren is, omdat ze niet zoals de WSS landelijk werken. De kwetsbaarheid is groot voor JB Gelderland wanneer een jeugdbeschermer ziek wordt. Er is een gebrek aan personeel en middelen om te kunnen voorzien in de flexibiliteit zoals de WSS deze beschrijft.
JB Gelderland werkt met een verdeellijst. Op het moment dat er een jeugdbeschermer beschikbaar is, krijgt deze een gezin toegewezen van de verdeellijst. De jeugdbeschermer is dan meteen de vaste jeugdbeschermer die het gezin gedurende de maatregel begeleidt. Tijdens de periode dat het gezin op de verdeellijst staat, wordt de veiligheid getoetst door een professional van de GI. Als de veiligheid in het geding is, verdeelt de GI het gezin meteen. Niet alle regio's in Gelderland hebben te maken met een verdeellijst en JB Gelderland geeft aan dat gezinnen niet langer dan zes weken op de verdeellijst staan. JB Gelderland benadrukt dat wachttijden een probleem zijn van de hele veiligheidsketen. Voordat een gezin bij JB Gelderland aangemeld wordt, is er vaak al veel tijd verstreken.

De inspecties zien dat Gelderland een verbeteragenda heeft die zich vooral op de lange termijn richt. Voor de korte termijn lijkt de Gelderse doorbraakaanpak nog niet voldoende van de grond te komen om ervoor te zorgen dat alle kinderen vanaf het begin van de maatregel een jeugdbeschermer hebben, die de zaak ook meteen op kan pakken. In Hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van de bevindingen die de inspectie heeft opgehaald tijdens de praktijktoets wat betreft deze norm (norm 1).

➢ **Tijdig gedragen koers**

De WSS geeft in het gesprek met de inspecties op 17 december 2020 aan dat er bij de WSS voor alle gezinnen tijdig een koers is uitgezet. Deze koers is ook gedragen, want jeugdbeschermers stellen samen met het gezin een plan van aanpak op. JB Gelderland laat weten dat het wel aantallen in beeld heeft over de gereedheid van het plan, maar geen aantallen in beeld heeft als het gaat om een tijdig gedragen koers. JB Gelderland geeft aan dat de inspecties ervan uit kunnen gaan dat deze norm inhoudelijk op orde is, omdat het uitzetten van een koers de kern is van het werk. De tijdigheid van de koers kan in sommige gevallen niet behaald zijn, omdat er enkele casussen op de verdeellijst staan. De GI heeft het bij een koers over de norm zoals de inspecties deze beschreven hebben en niet over het ondertekende plan van aanpak.

Op basis van de informatie uit de monitoringsfase was het uitgangspunt bij de verdiepende praktijktoets dat voor elk kind met een maatregel tijdig een gedragen koers is uitgezet in de jeugdbeschermingsregio Gelderland.

"*De ondertekening van een plan van aanpak kan soms op zich laten wachten, maar dat betekent niet dat de koers niet is uitgezet*." Beleidsmedewerker GI

➢ **Tijdig passende hulp**

De regio gaf tijdens de monitoringsgesprekken aan dat er voor passende hulp nodig is dat aanbieders maatwerk bieden en dat ze flexibel en wendbaar zijn. De regio wil de kwaliteit bewaken door een goede selectie van aanbieders aan de poort en door zicht te houden op de resultaten bij cliënten. De regio is in 2021 bezig met het opstellen van een inkoopstrategie voor Gelderland om meer te sturen op de kwaliteit van het aanbod. De gemeenten en GI's merken dat het ontwikkelen van dit soort doorbraakplannen helpt om een cultuurkwestie te doorbreken.
Het helpt om de huidige manier van werken die veelal individueel van aard is te veranderen naar samenwerken en samen ingewikkelde casuïstiek oplossen. Dat is belangrijk voor de doelgroep waar

Ondertekend

de GI's mee te maken hebben. De gemeenten en de GI's betrekken ook de aanbieders om ook de samenwerking met hen te versterken. De regio geeft aan niet naar een volledige bovenregionale inkoop toe te willen, want dat past niet bij de decentralisatie-gedachte die de inwoner en de zorg dichter bij elkaar moet brengen. De inkoop van hulp moet volgens de beleidsmedewerker aansluiten bij de lokale wensen en visie.

In gesprek met de inspecties geven de deelnemers van de monitoringsgesprekken aan dat er sprake is van samenwerking, maar dat het beter kan en dat er nog veel van elkaar te leren valt.

> *"Wij zouden een gezamenlijke voordeur willen omarmen. Dit zou een mooie inrichtingsvorm voor verwijzers zijn. In de Gelderse verbeteragenda wordt hieraan gewerkt, maar de GI's hebben nu nog 'last' van verschillende inkoopprocedures ed."* JB Gelderland op 17 december

Op 28 januari 2021 komt naar voren in het monitoringsgesprek dat de regio Gelderland verder is gegaan met het ontwikkelen van perspectieftafels, waarbij professionals gezamenlijk aan de hand van een casus kennis delen en komen tot een passend aanbod van hulp. Beleidsmedewerkers vertellen dat het om een ontwikkeling gaat, waarbij er verschillen zijn tussen hoe gemeenten de tafels inrichten.

> *"Experttafels zijn georganiseerd, ingericht en er wordt gebruik van gemaakt (zie doorbraakplan). Het organiseren van kleinschalig aanbod zal nog een uitdaging zijn."* Aanwezigen tijdens het monitoringsgesprek op 17 december 2020

Voorbeelden van regio's waar dit proces nog in ontwikkeling is, zijn Rivierenland, Midden-IJssel, en Noord Veluwe. Rijk van Nijmegen loopt volgens de deelnemers voorop met het inzetten van de tafels. Het succes van perspectieftafels hangt af van een aantal factoren en randvoorwaarden. De GI's geven aan dat het helpt wanneer er aan tafel mensen zitten met mandaat en dat alle partijen inclusief de gemeente vertegenwoordigd zijn. Ook moet het zo zijn dat de tafels vertrouwen hebben in de inbrenger en helpen met het vinden van passende hulp in plaats van de inbrenger met nieuw huiswerk naar huis te sturen. Deze randvoorwaarden zijn nog niet in alle teams aanwezig.

In januari gaven de deelnemers van het monitoringsgesprek aan dat het grootste knelpunt voor passende hulp in Midden-IJssel lijkt te liggen. Twaalf kinderen van de 22 die op dat moment geen passende hulp hebben, komen uit de regio Apeldoorn en omgeving. De regio Gelderland probeert te achterhalen waarom in deze regio meer kinderen wachten op passende hulp dan in andere regio's.

> "*Het zijn lange stappen, maar we zetten de stappen wel. Dat gaat uiteindelijk ook winst opleveren op casusniveau. We komen veel dichter bij elkaar.*" Aanwezigen tijdens het monitoringsgesprek op 28 januari 2021

> *"Het is belangrijk om alle partijen aan te spreken op het ontbreken van passende hulp. Gemeenten, GI's, zorgaanbieders en bestuurders in de regio zijn gezamenlijk verantwoordelijk. Dit komt steeds meer samen, maar hier is nog meer winst te behalen."* Aanwezigen tijdens het monitoringsgesprek 28 januari 2021

Onderhanging

In het gesprek van 28 januari 2021 hoorden de inspecties van de aanwezigen bij het monitoringsgesprek dat er niet voldoende middelen beschikbaar zijn voor de GI's om de kwaliteit te kunnen leveren die ze willen leveren. Om bijvoorbeeld een flexibele schil te hebben binnen een GI is er geld nodig om personeel te kunnen betalen. Er is nu geen rek bij gemeenten om dit te kunnen realiseren. Ook voor het organiseren van passende hulp is het budget op dit moment niet toereikend. De regio probeert zo goed mogelijk om te gaan met de middelen die er zijn.

Onder embargo

4 Resultaten van de verdiepende praktijktoets

In dit hoofdstuk geven de inspecties hun conclusies uit de verdiepende praktijktoets weer per jeugdbeschermingsregio en per norm. De inspecties hebben in Gelderland bij JB Gelderland 18 dossiers onderzocht en acht gesprekken met ouders en kinderen gevoerd, waarvan de maatregel startte tussen augustus 2020 en januari 2021. Met tien jeugdbeschermers voerden de inspecties gesprekken over verschillende casussen uit de caseload van de jeugdbeschermers. In de regio Gelderland voeren ook landelijk werkende GI's LJ&R, WSS en JVV maatregelen uit. Om deze reden keken de inspecties bij de WSS naar zeven casussen, voor LJ&R ging het om vijf en bij JVV om twee casussen.

Aanvullend hierop is er contact geweest met het CJG Apeldoorn dat onder de jeugdhulpregio Midden IJssel/Oost Veluwe valt.

De inspecties hebben het onderzoek kwalitatief ingestoken. Zij geven daarom niet alleen getalsmatig de bevindingen weer. Omdat de inspecties inhoudelijk casuïstiek hebben uitgediept en ook in algemene zin met jeugdbeschermers, zorgaanbieders (inclusief lokale teams) en jeugdhulpregio's hebben gesproken, kunnen zij een duiding en een richting geven van de knelpunten en bevorderende factoren bij tijdige inzet van passende jeugdhulp aan kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.

Bevindingen

Norm 1	Tijdig een vaste jeugdbeschermer voor elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel
	Vast: De jeugdbeschermer blijft gedurende de uitvoering van de OTS verbonden aan het gezin, of de wisseling van jeugdbeschermer vindt voorspelbaar / op vaste momenten plaats (bijv. na de afronding van het plan van aanpak). Er is hooguit één wisseling wegens verloop of ziekte. Bij wisseling komt het gezin niet bij bureaudienst / wachtlijstbeheer terecht. **Tijdig:** Binnen vijf werkdagen nadat de GI in kennis is gesteld is een jeugdbeschermer aan het kind / gezin gekoppeld.

Bevindingen

De regio Gelderland is er niet in geslaagd om tijdig een vaste jeugdbeschermer toe te wijzen aan elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel.

Op basis van de monitoringsgesprekken verwachtten de inspecties dat niet elke jeugdige met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in Gelderland tijdig een vaste jeugdbeschermer had. Deze verwachting is tijdens de praktijktoets bevestigd. De inspecties hebben in totaal 39 casussen die na november 2021 zijn gestart beoordeeld op de *tijdige beschikbaarheid* van een jeugdbeschermer. In drie gevallen was er geen sprake van een vaste jeugdbeschermer. En in 12 gevallen was er geen sprake van een tijdige jeugdbeschermer. De inspecties zien verschillen tussen de GI's die werkzaam zijn in de regio. De bevindingen zijn hieronder per GI uitgewerkt.

Voor zowel JB Gelderland als LJ&R geldt het tijdig koppelen van een jeugdbeschermer aan een jeugdige met een maatregel als een groot knelpunt. Tijdens de monitoringsgesprekken is benoemd dat JB Gelderland werkt met een verdeellijst en ervoor kiest om een jeugdige pas aan een jeugdbeschermer te verbinden, wanneer deze vervolgens langdurig betrokken kan blijven. In 8 van de 27 onderzochte casussen was er niet tijdig een jeugdbeschermer van JB Gelderland beschikbaar.

Onder embargo

LJ&R werkt sinds ruim een half jaar met een actief instroomteam dat vanaf de start van de maatregel een contactpersoon levert voor de jeugdige en het gezin. Deze instroommedewerker zet het plan uit en start de nodige hulp op. De instroommedewerker draagt de jeugdige over aan een basisteam zodra daar ruimte is. Ten tijde van het onderzoek, bleek uit de dossiers en gesprekken dat de jeugdige bij de start van de maatregel in vier van de vijf gevallen nog geen actieve instroommedewerker had. Voor JVV zijn twee casussen onderzocht, waarbij één op orde was de andere niet. Bij de WSS is er voor alle onderzochte zeven casussen sprake van een tijdige en vaste jeugdbeschermer bij de start van een maatregel. Alle GI's geven aan dat ze bij alle aanmeldingen een veiligheidscheck doen en dat als het nodig is, er meteen een jeugdbeschermer op de casus wordt ingezet.

Uit de monitoringsgesprekken kwam naar voren dat er meestal ongeveer 20 casussen op de verdeellijst bij JB Gelderland staan. Het is een vrij constant aantal dat een gegeven onderdeel lijkt te zijn in de werkwijze van de GI. JB Gelderland ervaart weinig bewegingsruimte (o.a. financieel) om personeel flexibel te kunnen inzetten. De GI vindt het wenselijk dat cliënten met zo min mogelijk wisselingen te maken krijgen en daarom kiest men voor het inzetten van een vaste jeugdbeschermer die aansluit bij het gezin. Het voordeel hiervan is volgens JB Gelderland dat er minder wisselingen zijn en het nadeel is dat er in de eerste fase van de maatregel het gezin en de jeugdbeschermer niet meteen aan het plan kunnen werken. Bij de WSS is dit proces anders ingericht en is er altijd een jeugdbeschermer beschikbaar om met het gezin aan de slag te gaan. De WSS heeft een flexibele schil en kan, omdat het gaat om een landelijk werkende organisatie redelijk makkelijk met jeugdbeschermers 'schuiven'. Bij JB Gelderland en LJ&R is er verschil tussen regio's waar het op orde is en regio's waar het nog niet lukt.

Knelpunten

- Personeelstekort, of gebrek aan een flexibele schil zorgt ervoor dat er te weinig jeugdbeschermers beschikbaar zijn op het moment dat de toestroom vanuit de Raad voor de Kinderbescherming groot is. De GI's kunnen niet sturen op het aantal maatregelen dat naar hen toekomt.

> *"Er is een wachtlijst voor Rijk van Nijmegen. Er is een wachtlijstbeheerder. Deze heeft geen contact gehad met het gezin, waar ik nu mee ga starten. Dit had wel gemoeten. De tweede wachtlijstbeheerder was uitgevallen en zij had de casus onder haar hoede. Maar dit is dus niet de gangbare situatie. Er wordt altijd contact gezocht met de gezinnen. Indien er signalen van onveiligheid zijn, dan pakken we de zaak eerder op.*
> *De veiligheidsinschatting is bij dit gezin gedaan door de gedragswetenschapper, bij aanmelding. Er waren geen signalen van directe onveiligheid van het kind. Dan is het niet nodig om de zaak direct op te pakken."* (jeugdbeschermer Rijk van Nijmegen)

- Gebrek aan financiële ruimte bij de GI's om flexibel te kunnen reageren op de vraag.

Bevorderende factoren

- Jeugdigen en hun gezinnen hebben met weinig wisselingen van jeugdbeschermers te maken. Zowel ouders als jeugdbeschermers geven aan dat ze dit als prettig ervaren.
- JB Gelderland heeft veel geïnvesteerd in haar medewerkers, zowel op deskundigheid, als op welbevinden. Jeugdbeschermers ervaren een verbetering van de werkdruk en stabiele teams. De teams delen zelf de zaken die binnen komen uit en houden daarbij rekening met affiniteit en draagkracht en –last.

Ongecorrigeerd embargo

"Bij JB Gelderland worden zaken verdeeld in overleg met het team. De ene persoon kan meer zaken hebben dan de ander. Een strakke caseload normering wordt niet gehanteerd. Dit bevalt me heel goed. Ik ervaar geen werkdruk, omdat ik vrij veel zaken aankan en het lukt om goed te coördineren." (jeugdbeschermer Centraal Gelderland)

- De GI's zetten twee jeugdbeschermers in op één casus, wanneer de complexiteit daarom vraagt. Zowel jeugdbeschermers als ouders geven aan dat ze deze werkwijze prettig vinden.
- De partijen in de regio hebben met elkaar de Gelderse verbeteragenda opgesteld om toe te werken naar een situatie zonder wachttijden aan de voorkant. De visie is dat jeugdbescherming een taak van alle partners is en dat het belangrijk is om de verantwoordelijkheid samen te voelen en te delen. Dit is belangrijk op bestuurlijk niveau, beleidsniveau en op uitvoeringsniveau. Het doel is niet tijdig behaald, maar het draagvlak is gecreëerd en de uitvoering is in ontwikkeling.
- Dat de partijen in Gelderland de samenwerking centraal stellen, blijkt onder anderen uit de inrichting van een pilot in de regio FoodValley waarbij veiligheidspartners intensief met elkaar samenwerken om sneller en effectiever bij te dragen aan de veiligheid van jeugdigen en gezinnen. Betrokkenen zijn positief over deze pilot en de mogelijkheden om de pilot te verbreden naar andere regio's.

Norm 2	Voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel tijdig een gedragen koers
⚖	**Tijdig:** De koers is tijdig wanneer deze binnen zes weken is bepaald, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. **Gedragen:** De koers is gedragen als deze is uitgezet in samenspraak met het gezin, netwerk en met betrokken professionals. Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners. De jeugdige en ouders bepalen, binnen hun mogelijkheden, in samenspraak met de hulpverlener de hulpvraag en de doelen van de geboden hulp. **Koers**: Er is sprake van een koers bij een jeugdbeschermingsmaat-regel als de doelen en de noodzakelijke hulp zijn bepaald, die leiden tot het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging / het recidiverisico. De inspecties spreken van een koers en niet van een 'plan'. In de praktijk wordt de koers vastgelegd in een plan, maar het plan is het middel, niet het doel. Het moet voor hulpverleners, jeugdigen en hun ouders duidelijk zijn wat de doelen van de hulp zijn en hoe hieraan gewerkt wordt. De doelen en afspraken zijn haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht.

Bevindingen

De regio Gelderland is er deels in geslaagd om tijdig een gedragen koers uit te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel.

Op basis van de monitoringsgesprekken verwachtten de inspecties dat elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in Gelderland een gedragen koers had. De tijdigheid zou bij casussen die op de verdeellijst hadden gestaan, mogelijk niet gelukt zijn.

Onder embargo

Deze verwachting is tijdens de praktijktoets bevestigd. De inspecties hebben bij de GI's die werkzaam zijn in de regio Gelderland in totaal 35 casussen beoordeeld op de aanwezigheid van een koers. In 27 zaken was er sprake van een koers. Van de 27 zaken met een koers was er in één geval wel een koers bepaald maar deze was niet tijdig. Ook waren er van de 27 zaken, vier gevallen waarbij de gedragenheid van de koers voor de inspectie niet navolgbaar was. De inspecties zien verschillen tussen de GI's die werkzaam zijn in de regio. De bevindingen zijn hieronder per GI uitgewerkt.

Bij JB Gelderland zien de inspecties dat van de 24 getoetste casussen in 20 gevallen een koers zichtbaar was, maar dat de gedragenheid van de koers niet altijd te achterhalen viel. De koers was in 19 gevallen tijdig. Voor LJ&R hebben de inspecties vier casussen getoetst, waarbij in alle gevallen de koers niet tijdig was, maar wel gedragen.
Bij de WSS (vijf casussen) en JVV (2 casussen) was er sprake van een tijdige en gedragen koers in alle casussen.

Knelpunten

- Een casus die op de eerste norm 'tijdige en vaste jeugdbeschermer' vastloopt op de tijdigheid, loopt in een groot aantal gevallen met de tweede norm ook vast. Geen tijdige jeugdbeschermer leidt tot geen tijdige koers.
- Jeugdbeschermers hebben te maken met ouders die niet mee willen werken en alle pogingen tot contact afhouden. Dit kan te maken hebben met een complexe echtscheiding, maar ook met bijvoorbeeld psychiatrische problematiek bij ouders.
- JB Gelderland gebruikt bij de start van de maatregel een startdocument, waarin informatie van de beschikking en aanvullende informatie van het gezin terug te vinden zou moeten zijn. In het startdocument zet de jeugdbeschermer de richting van de koers uit. De inspecties zagen tijdens de praktijktoets dat jeugdbeschermers op verschillende manieren gebruik maken van het startdocument. In een aantal gevallen bevatte het startdocument alleen de informatie uit de beschikking van de rechtbank en gaf het geen richting voor de uitvoering van de maatregel. Ook uit andere documenten (contacten, tijdlijn) in het dossier was geen koers te herleiden. Uit de gesprekken met jeugdbeschermers kwam ook naar voren dat jeugdbeschermers verschillend invulling geven aan het startdocument.

Bevorderende factoren

- Deskundigheid en vaardigheden van jeugdbeschermers.
- Doorgang vanuit de preventieve jeugdbescherming naar een gedwongen maatregel verloopt soepel. Zowel de cliënt als de jeugdbeschermer ervaren dit als een prettige werkwijze, omdat ze al contact hebben opgebouwd.
- Bij de WSS is de sturing op de processen aangepast en verbeterd. In de dossiers zien de inspecties dit terug. De navolgbaarheid is groot en de wettelijke termijnen worden gehaald.

'*Ik heb veel ervaring en interesse in beleidsmatige keuzes. Nu ben ik ook bezig met methodische verdieping. Er is binnen JB Gelderland ruimte voor methodische verdieping en ik kan hier mijn rol als aanjager vervullen.*'
(jeugdbeschermer Noord Veluwe)

- Goed luisteren door de jeugdbeschermers en de mening actief ophalen bij ouders en kinderen is belangrijk om tot een gedragen koers te komen. De inspecties hoorden dat ouders en jeugdigen dat heel belangrijk vinden. In veel gevallen ervaren ouders en kinderen dat er goed naar hen geluisterd wordt. Zelfs wanneer ze het niet eens zijn met de beslissingen die er genomen worden.

'*Jeugdbeschermer keek goed verder wie er achter het schild zat. Ze heeft gezien dat dit eruit kon komen. Dat was echt een goed gevoel. Dat er ook echt geluisterd werd.*'
(een ouder)

Onder embargo

- Ouders en kinderen, maar ook jeugdbeschermers geven aan dat de bereikbaarheid en laagdrempeligheid van een jeugdbeschermer groot moet zijn. Jeugdbeschermers gaven aan dat ze allerlei manieren zoeken om vaak en goed in contact met het gezin te zijn: WhatsApp, beeldbellen, wandelen, op kantoor, huisbezoek, etc. Ouders en kinderen noemen dezelfde manieren van contactleggen.

Norm 3	**Tijdige inzet van passende hulp die leidt tot het opheffen van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico. en in maatwerk).**
	Passende hulp: Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. Daarnaast is de hulp bij een jeugdbeschermingsmaat-regel passend wanneer professional(s) kunnen toelichten en ouders/jeugdige ervaren dat de hulp bijdraagt aan het opheffen van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk verminderen van het recidiverisico. De hulp is passend als deze overeenkomt met het plan, dat een gedragen koers bevat. De hulp is ook passend als blijkt dat professional en gezin het ingezette alternatief passend vinden. **Tijdig:** De hulp is tijdig wanneer binnen drie maanden na het uitspreken van de maatregel passende hulp is ingezet, of zoveel eerder als de jeugdbeschermer en betrokkenen noodzakelijk achten gezien de onveiligheid / ontwikkelingsbedreiging / recidive risico van het kind. De inspecties hanteren wat betreft de termijn hierbij het principe 'comply or explain'. De hulp is niet gestart als na de intake het kind / gezin op een wachtlijst terecht komt. Indien het kind / gezin heeft moeten wachten op passende hulp, maar deze is in de doorbraakaanpak tot stand gekomen, dan beoordelen de inspecties dit positief.

Bevindingen

De regio Gelderland is er niet voor elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in geslaagd om tijdig passende hulp die leidt tot het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging, respectievelijk het verminderen van het recidive risico, in te zetten.

Op basis van de monitoringsgesprekken verwachtten de inspecties dat nog niet elk kind met een jeugdbeschermings- en of jeugdreclasseringsmaatregel in Gelderland tijdig passende hulp kreeg. Deze verwachting is tijdens de praktijktoets bevestigd. De inspecties hebben in totaal voor 38 jeugdigen met een maatregel beoordeeld of de passende hulp tijdig is ingezet. Voor 33 jeugdigen is het gelukt om passende hulp in te zetten, echter voor tien jeugdigen kon de hulp niet tijdig starten. In vijf casussen was er geen sprake van passende hulp. Op het gebied van tijdige inzet van passende hulp voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel zijn geen grote verschillen per jeugdhulpregio zichtbaar. Wel ervaren jeugdbeschermers verschillen wat betreft aanmeldroutes voor passende hulp en hoe gemeenten omgaan met maatwerkoplossingen. Dit heeft invloed op de snelheid van het proces om tot een passend hulpaanbod te komen.

Knelpunten

- Jeugdbeschermers hebben te maken met verschillende aanmeldprocedures binnen gemeenten voor de hulp die ze willen inzetten. In Midden IJssel/Veluwe Oost is bijvoorbeeld afgesproken dat het CJG de jeugdbeschermers ondersteunt bij het bepalen van de productcode. Het CJG Apeldoorn legt uit dat het CJG een goed overzicht heeft van het aanbod dat er is ingekocht en dat ze in overleg met de jeugdbeschermer de aanspraak op zorg regelen. Het CJG heeft een spreekuur bij JB Gelderland en hierdoor is er sprake van korte lijnen. Jeugdbeschermers die te maken hebben met deze gemeente geven aan dat ze de procedure vertragend vinden werken.

onder embargo

Jeugdbeschermers ervaren dat ze een akkoord nodig hebben van het CJG om de hulp te kunnen gaan inzetten. Het CJG heeft een formulier ontwikkeld dat de jeugdbeschermer invult voorafgaand aan het overleg tussen CJG en GI. De inspecties zagen dit formulier in de dossiers terug. Dit leidt volgens jeugdbeschermers tot extra werk en overleg en dus tot vertraging. Ook ervaren jeugdbeschermers een overleg soms als een controle. Het gebeurt wel eens dat een jeugdbeschermer het aantal gewenste uren hulp aanpast op aandringen van het CJG. Het CJG geeft aan dat de GI bepaalt welke hulp er nodig is en dat het CJG meekijkt en kan adviseren en ondersteunen. Jeugdbeschermers en het CJG ervaren de procedure niet altijd het zelfde. Waar het CJG inzet op ondersteuning, ervaren jeugdbeschermers soms een drempel. Dat er meer onderlinge contacten zijn en gezocht wordt naar aansluiting, is volgens jeugdbeschermers en CJG een goede ontwikkeling.

" Waar we mee worstelen is dat de gemeente een vooraankondiging wil van de jeugdhulpbepaling. Dat kost veel tijd, maar zie er de nut en noodzaak niet van in. In dit geval was de hulp al gestart." (Jeugdbeschermer Rivierenland)

"Apeldoorn wil dat aanmeldingen via het CJG gaan. Zij moeten toestemming geven voor de hulp. De jeugdbeschermer geeft aan wat hij wil en voor hoeveel uur." (Jeugdbeschermer Midden IJssel)

"(…) de Jeugdbeschermers dienen alleen een bepaling in welke wordt getoetst (geen extra formulier). CJG-er bepaalt niet, maar GI stemt af.

Omdat de gemeente Apeldoorn werkt met Budgetplafonds geldt bij aanbieders met een budgetplafonds wel een extra formulier, en ook bij buiten contractuele aanvragen is hier sprake van.' (manager CJG, april 2021)

- Jeugdbeschermers ervaren een tekort aan (hoog-)specialistische hulp; hulp bij eetstoornissen, forensische psychiatrie, GGZ met verblijf, specialistische gezinshuizen.

Een jong kind met gedragsproblemen en een complexe thuissituatie verblijft volgens de jeugdbeschermer, samen met de andere kinderen uit het gezin op een plek die niet passend is. Het kind verblijft op een groep in een instelling. Voor jonge kinderen is dit niet wenselijk, omdat op de groep veel wisselende medewerkers aanwezig zijn en omdat deze groep ver weg van de ouders is. De ouders van het kind hebben geen vervoer en kunnen daardoor weinig op bezoek komen. Ook verliest dit jonge kind de aansluiting met de eigen omgeving, waaronder school. De plek waar het kind verblijft is een tijdelijke plek en dat betekent dat er opnieuw een wisseling aankomt van woonplek, omgeving en school. De bedoeling is dat het kind weer bij de ouders gaat wonen, maar op deze manier is het heel lastig om te oefenen. Er is ambulante hulp en het kind gaat op bezoek bij ouders, maar dit is elke keer lastig om te organiseren. (Bron: dossier en jeugdbeschermer)

- Jeugdbeschermers geven aan dat er vaak wachtlijsten zijn voor GGZ diagnostiek en hulp.

Jeugdige, 12 jaar oud zou het beste passen in een gezinshuis. Omdat er wachtlijsten zijn bij een passend gezinshuis woont de jeugdige nu tijdelijk in een crisisinstelling. De jeugdige heeft complexe gedragsproblematiek en dat is voor veel andere gezinshuizen een reden om hem af te wijzen. De doorbraakaanpak is voor deze jeugdige ingezet, maar het blijft lastig om een passende plek te vinden. Er is een overleg geweest, maar de jeugdbeschermer was daar niet bij betrokken en heeft hiervan ook geen terugkoppeling ontvangen. De casus ligt nu bij de wethouder en een vertegenwoordiging van de zorgaanbieder. (Bron: jeugdbeschermer)

- Wanneer de start van de maatregel vertraging oploopt, komt de inzet van tijdige hulp in de knel.

> Ouder drinkt regelmatig waar 11-jarige jeugdige bij aanwezig is. De jeugdige sluit zich hiervoor af, zodat hij er niets van merkt en gamet steeds vaker. Ouders komen vaak in conflict met derden (school, sportclub) door een wantrouwende houding en aanvallende manier van communiceren. De jeugdige is hier getuige van en moet meermaals wisselen van school en sportclub. Jeugdige is regelmatig afwezig van school en laat gedrag zien dat past bij een loyaliteitsprobleem richting de ouders. De zitting voor de OTS vond volgens het dossier twee weken eerder plaats dan dat de aanmelding bij de GI binnen kwam. Daarna heeft het gezin een uitnodiging voor kennismaking ontvangen. Deze ging niet door wegens ziekte van de jeugdbeschermer en een nieuw kennismakingsgesprek werd ingepland. Deze heeft niet plaatsgevonden. Zes weken later was er een vaste jeugdbeschermer beschikbaar voor het gezin. Een maand later is het nog niet gelukt om in contact met deze ouders te komen en is er ook geen hulp opgestart. (Bron: dossier GI)

> *"Als wij geen passende hulp kunnen vinden, omdat er bijvoorbeeld wachtlijsten zijn of omdat het aanbod niet bestaat, kunnen we onze zorgmanager vragen om dit te regelen. Zij gaat ook aan de slag met passende aanbieders als er geen contracten met gemeenten zijn. Bijvoorbeeld bij een gezin kon ik met moeite passende hulp regelen. Toen het eindelijk was gelukt, bleek dat de gemeente vanaf 1 januari 2021 geen contract meer met deze aanbieder had. De hulp, die net begonnen was, moest volgens die gemeente dan ook weer stoppen. Het gezin was heel moeilijk te motiveren om hulp aan te nemen ze waren wantrouwend naar de hulpverlening toe en ik was blij dat het eindelijk was gelukt om samen met het gezin een geschikte aanbieder te vinden. Het is nog niet opgelost. De gemeente vindt het nu de verantwoordelijkheid van de aanbieder om nieuwe hulp voor dit gezin te organiseren. Ik vind het als gezinsvoogd onbestaanbaar dat dit kan."* (Jeugdbeschermer Centraal Gelderland)

- Jeugdbeschermers lopen vast bij het organiseren van een goed hulpaanbod bij meervoudig complexe casuïstiek, waar maatwerk nodig is. Bijvoorbeeld GGZ problematiek gecombineerd met agressie of anorexia gecombineerd met een dwangstoornis.

> *'Inzetten van hulp lukt meestal goed, behalve voor hele specialistische zorg, forensische ggz en 18 plus zorg. Vooral in de forensische GGZ is weinig hulp beschikbaar. Ik heb nu ook een jongen in mijn caseload die in januari is gestart maar die negen maanden op een wachtlijst heeft gestaan. Bij hem is het uiteindelijk wel goed gegaan omdat hij ook een behandeling voor zijn verslaving moest en dat hebben we uiteindelijk eerst ingezet.*
> *Voor bijvoorbeeld Jeugdfact is er ook een wachtlijst van drie maanden ongeveer.*
>
> *Het valt mee hoe vaak het in de caseload voorkomt, maar het gaat om ingewikkelde casussen. Ook persoonlijkheidsonderzoeken laten lang op zich wachten. Als hulp niet op tijd start, of je kan niet op tijd diagnostiek inzetten stuit je op het probleem dat daardoor problemen verergeren. Dat is echt zonde. Dan is ook weer zwaardere zorg nodig.'*
> (jeugdbeschermer, Centraal Gelderland)

Bevorderende factoren

- Voor sommige vormen van hulp is voldoende aanbod in het Gelderse zorglandschap. Er is bijvoorbeeld een goed hulpaanbod bij complexe scheidingen. Dit aanbod is gevarieerd en wachttijden vallen volgens jeugdbeschermers mee. Soms kan er meteen gestart worden, ondanks dat de vraag groot is.
- Korte lijnen tussen lokale teams en GI's.
- JB Gelderland werkt met een zorgmanager die door jeugdbeschermers ingezet kan worden bij complexe casuïstiek, waar een hulpaanbod voor gevonden moet worden.
- Goed functionerende overlegtafels, waar een jeugdbeschermer complexe casuïstiek kan inbrengen. Deelnemers zijn partners in het zorgveld die samen verantwoordelijkheid nemen voor de cliënt/het gezin. Het doel is geen controle van het werk van de jeugdbeschermer, maar om samen te komen tot een oplossing: een hulpaanbod op maat.

"Binnenkort ga ik een experttafel organiseren met verschillende partijen: Pluryn, Karakter, Fornhese, Meerinzicht (gemeente) en CJG. Ik kan niet langer wachten in deze casus, want ik kom er zelf niet uit.
Dit wordt de eerste experttafel voor mij. Het is een goede ontwikkeling. Zo kunnen we meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht hulp inzetten. Wat heeft het gezin nodig?"
(jeugdbeschermer Noord Veluwe)

"Over het algemeen lukt het om op tijd de juiste hulp in te zetten. De wachttijden vallen mij eigenlijk wel mee in deze regio.

Ik zie niet zo heel veel verschil met de doorbraak aanpak, maar we kregen wel de vraag of we kinderen hadden waarvan we vonden dat ze niet de juiste hulp ontvingen en dit heeft bij een gezin van mij wel geleid tot de passende hulp. Ik heb niet uitgezocht wie dat dan uiteindelijk geregeld heeft, maar het was wel opvallend dat nadat ik dit gezin had doorgegeven er plek was bij de aanbieder. Ik denk dat het met de doorbraakaanpak te maken heeft "(jeugdbeschermer Achterhoek)

" In zijn algemeenheid verschilt het per gemeente welke samenwerkingsafspraken gemaakt worden en welke rol een gemeente speelt (op achtergrond of vaker contact). Ik vind het prettig als er een vaste contactpersoon is bij gemeente die het gezin ook kent en dat er regelmatig contact is. Uiteindelijk gaat OTS er ook weer af en gaat casus terug naar de gemeente.
In FoodValley is er per gemeente aanspreekpunt. Ikzelf heb nog geen beroep gedaan op het regionale expertise team (RET). Een collega wel. Ze heeft een casus ingebracht bij het RET Collega heeft casus ingebracht bij RET." (jeugdbeschermer FoodValley)

5 Conclusie

5.1 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer en tijdig een gedragen koers

De inspecties hebben in oktober 2020 aan alle jeugdbeschermingsregio's een termijn van vier maanden gesteld om ervoor te zorgen dat elke jeugdige met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig een vaste jeugdbeschermer heeft en dat voor elk kind met een maatregel tijdig een gedragen koers is uitgezet. De inspecties hebben in maart 2021 een praktijktoets uitgevoerd om te toetsen of aan deze norm is voldaan. De inspecties stellen vast dat de jeugdbeschermingsregio Gelderland voor wat betreft de jeugdigen met een maatregel die wordt uitgevoerd door JB Gelderland niet aan deze norm voldoet.

Om kwalitatief goed en tijdig uitvoering te geven aan een jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregel, heeft een GI nodig dat het personeelsbestand op orde is en ruimte biedt voor onvoorziene situaties. Daarnaast is het belangrijk dat een GI kan investeren in de deskundigheid en het werkplezier van hun medewerkers. Dit vraagt (financiële) bewegingsruimte bij de GI. In Gelderland lukt het de GI's en de jeugdhulpregio's nog niet om samen voorwaarden te creëren waardoor jeugdigen met een maatregel en hun ouders *tijdig* een jeugdbeschermer hebben.

Voor zowel JB Gelderland als LJ&R geldt het tijdig koppelen van een jeugdbeschermer aan een jeugdige met een maatregel als een knelpunt. Bij WSS en JVV lukt het in Gelderland wel om tijdig een jeugdbeschermer in te zetten. Het niet tijdig inzetten van een jeugdbeschermer heeft impact op de inzet van een *tijdige en gedragen* koers. Zowel JB Gelderland als LJ&R voldoen nog niet volledig aan deze norm. Hierbij valt in positieve zin op dat het de GI's in de meeste gevallen lukt om een gedragen koers uit te zetten, ondanks de complexiteit van problematiek in gezinnen waar de GI's mee te maken hebben.

Specifiek ten aanzien van JB Gelderland zijn de inspecties positief over de manier waarop de GI ervoor zorgt dat er voor een kind of gezin zo min mogelijk wisselingen zijn in jeugdbeschermers. Het is van grote waarde dat voor jeugdbeschermers een voorwaarde als rust in de caseload gecreëerd wordt, zodat ze hun vak goed kunnen uitvoeren. JB Gelderland doet daarmee recht aan de complexiteit en zwaarte van het vak.

De regio Gelderland zorgt met de Gelderse verbeteragenda voor commitment op bestuurlijk, ambtelijk en uitvoerend niveau om vervolgens in alle gemeenten te komen tot een goed functionerende jeugdbescherming.

Over de landelijk werkende instellingen (LJ&R, WSS en JVV) rapporteren de inspecties wat betreft deze normen op geaggregeerd niveau in een landelijk rapport.

5.2 Elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp

De inspecties hebben in oktober 2020 aan alle jeugdbeschermingsregio's een termijn van vier maanden gesteld om te zorgen dat elke jeugdige met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp ontvangt. De inspecties hebben in maart 2021 een praktijktoets uitgevoerd om te toetsen of aan deze norm is voldaan. De inspecties stellen vast dat de regio Gelderland niet aan de norm voldoet. De doorbraakaanpak in de regio heeft nog onvoldoende tot het gewenste resultaat geleid.

Voor jeugdigen en gezinnen die te maken krijgen met jeugdbescherming is het nodig dat de noodzakelijke hulp zonder vertraging wordt ingezet. De ontwikkeling van de jeugdige wordt ernstig bedreigd, de jeugdbeschermer heeft beperkt de tijd om in gedeelde verantwoordelijkheid met de ouders de ontwikkelingsbedreiging van de jeugdige af te wenden.
Een ondertoezichtstelling bijvoorbeeld, wordt hooguit voor een jaar uitgesproken. De inspecties vinden het niet acceptabel dat deze beperkte tijd, waarin de overheid direct ingrijpt in de

Onder embargo

verantwoordelijkheid van ouders, wordt gevuld met wachten. Dit beperkt de mogelijkheden die een jeugdbeschermer heeft om samen met de jeugdige en zijn gezin de noodzakelijke stappen te zetten en leidt tot verergering van de problematiek. Een maatregel kán worden verlengd, maar de inspecties vinden het niet acceptabel wanneer deze verlenging het gevolg is van niet tijdige inzet van hulp.

Wat betreft het inzetten van passende hulp door de GI benoemden de inspecties in het rapport uit 2019 dat de gecertificeerde instelling de wettelijke taak heeft te bepalen of en, zo ja, welke jeugdhulp is aangewezen bij de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. De Jeugdwet schrijft voor dat de GI hiertoe overlegt met het college van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft. Dit overleg is er primair op gericht om te weten welke jeugdhulp door de gemeente is gecontracteerd en anderzijds dat de gemeente als financier dient te weten welke jeugdhulp nodig wordt geacht (en dus moet worden ingekocht). Dit overleg is niet bedoeld om te komen tot overeenstemming over de bepaling van de jeugdhulp door de GI, de GI heeft hierin de eindverantwoordelijkheid. Goede samenwerking en gezamenlijke besluitvorming op casusniveau tussen gecertificeerde instelling moet gericht zijn op tijdige inzet van de passende hulp voor de jeugdige. Het administratieve en bureaucratische proces mag niet vertragen, of ertoe leiden dat de noodzakelijke hulp aan een jeugdige wordt onthouden. Het overleg dient plaats te vinden met inachtneming van de privacywetgeving en de regels omtrent het beroepsgeheim.

Het knelpunt in Gelderland zit vooral in de tijdigheid waarmee de hulp wordt ingezet. Het is de inspecties gebleken dat een aantal gemeenten in de regio het proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel zodanig heeft gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt. Daarnaast hoorden de inspecties dat er geen eenduidigheid is in de inkoop van jeugdhulp en dat het per gemeente kan verschillen hoe een aanmeldprocedure om in aanmerking te komen voor hulp, loopt.

Hoewel Gelderland een breed dekkend hulpaanbod heeft, ontbreekt het aan een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugd-GGZ en aan een kwalitatief en kwantitatief aanbod van (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit betreft vooral specialistische hulp voor geestelijke gezondheid en gespecialiseerde gezinshuizen/verblijf.

Hier staat tegenover dat de inspecties de volgende positieve ontwikkelingen en bevorderende factoren zien in de regio:

- Gelderland werkt met de Gelderse verbeteragenda, waarin is afgesproken dat er tijdig overleg is over de beschikbaarheid van noodzakelijke hulp. Gelderland werkt met perspectieftafels, waar naast de GI ook het lokale team deel van uitmaakt.
- De jeugdbescherming werkt met zorgbemiddeling, middels een zorgmanager die ingezet kan worden bij het organiseren van hulp bij ingewikkelde casuïstiek.

5.3 Vervolg

Ten aanzien van de eerste norm over de tijdigheid van een jeugdbeschermer, constateren de inspecties dat verbetering op korte termijn nodig is. De inspecties gaan over de wachtlijst bij Jeugdbescherming Gelderland in gesprek met de bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland en bepalen op basis van de uitkomsten uit het gesprek het vervolg. Over het vervolg ten aanzien van de landelijk werkende instellingen in deze regio (LJ&R, WSS en JVV) rapporteren de inspecties op geaggregeerd niveau in het landelijke rapport.

De geconstateerde positieve ontwikkelingen en bevorderende factoren, zijn van dien aard dat de inspecties er voldoende van uit kunnen gaan dat de betrokken partijen, onder regie van de accounthoudende regio, er alsnog op korte termijn in slagen om *elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden*.

Onder embargo

De inspecties verwachten dat de jeugdhulpregio's, de gecertificeerde instellingen, hun opdrachtgevers, lokale teams en zorgaanbieders binnen de jeugdbeschermingsregio alsnog aan deze norm voldoen en belemmeringen om aan de norm te voldoen wegnemen. De inspecties volgen dit vanuit het reguliere toezicht.

Concreet verwachten de inspecties:

- Dat de regio de doorbraakaanpak voortzet voor kinderen met een maatregel die nu wachten op passende hulp.
- Dat de volgende aanpassing wordt gerealiseerd:
  - Dat gemeenten het mogelijk maken dat de GI de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging inzet. Dat wil zeggen dat de inzet van hulp onverwijld plaatsvindt en dat de noodzakelijk geachte hulp niet wordt heroverwogen door de gemeente.

En zorgt voor:

- Structureel en laagdrempelig overleg tussen de partijen als lokale teams en GI's, niet als stap in het beoordelingsproces, maar als inhoudelijke afstemming om te komen tot passende hulp.

Dat de regio binnen drie maanden een plan maakt dat leidt tot:

- Een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen: integrale maatwerk oplossingen, waaronder jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

De inspecties zien daarnaast dat er landelijk belemmeringen zijn in het tijdig bieden van passende hulp. Zij spreken de stelselverantwoordelijke ministers hierop aan in het landelijke rapport.

Onder embargo

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl

GEMEENTE Arnhem

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Hoofdinspecteur K. Louwes

Datum : 1 juli 2021
Uw kenmerk : IGJ/210615-MIJ/TT103310
Zaaknummer : 586540
Contactpersoon : Michiel Noordanus
Telefoonnummer : 026 3774978

Onderwerp: Vervolgtoezicht Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd,
Voortgangsrapportage Gelderland

Geachte mevrouw Louwes,

Op 15 juni hebben we de concept-voortgangsrapportage Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd ontvangen die u heeft opgesteld voor Gelderland. Wij waarderen het dat we de gelegenheid krijgen om op dit concept te kunnen reageren. Tijdens het bovenregionaal bestuurlijk overleg jeugdzorg in Gelderland op 30 juni hebben we de rapportage besproken, samen met de vertegenwoordigers van de vier GI's in onze regio[1]. Wij herkennen hierin de knelpunten in de praktijk die u eerder al in beeld heeft gebracht:

- het lukt GI's (Jeugdbescherming Gelderland en Leger des Heils J&R) niet altijd om tijdig een vaste jeugdbeschermer in te zetten;
- het lukt nog niet altijd om tijdig een gedragen koers uit te zetten;
- het lukt onze gemeenten niet altijd om tijdig, passende hulp beschikbaar te stellen.

De knelpunten die u rapporteert zijn bij ons bekend. De oorzaken zijn divers en de oplossingen zijn niet altijd eenvoudig te realiseren. Zo is de arbeidsmarkt nog steeds een knelpunt. Het vak van jeugdbeschermer wordt helaas niet aantrekkelijk gemaakt met alle negatieve aandacht in de media.
Er gaat gelukkig ook heel veel goed in Gelderland, maar het moet beter. De signalen bevestigen de noodzaak om te komen tot nieuwe afspraken en daden. Om die reden hebben we in april 2020 de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) opgesteld. Deze Verbeteragenda is het vertrekpunt geweest voor een jaar lang intensieve gesprekken tussen betrokken organisaties in Gelderland. U constateert dat de Verbeteragenda zich vooral op de lange termijn richt, maar dat voor de korte termijn de resultaten nog onvoldoende zichtbaar zijn.
Met enige trots kunnen we u mededelen dat we op 30 juni een belangrijke stap hebben gezet. Voor heel Gelderland hebben we een groot aantal afspraken gemaakt, die gaan helpen om de aangegeven knelpunten op te lossen.

[1] In Gelderland zijn vier Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming actief: Jeugdbescherming Gelderland, William Schrikker Stichting, Leger des Heils JB/JR en Jeugd Veilig Verder (Jeugdbescherming Amsterdam).

Wij hebben vandaag de volgende afspraken gemaakt:

- Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland; uniform betekent dat vanaf 1-1-2022 alle 7 regio's gaan werken met dezelfde contracten, tarieven, voorwaarden en tegenprestaties. Deze contracten worden nu voorgelegd aan de zeven regio's en zullen komend najaar worden ingeregeld in de regionale inkooporganisaties. We blijven de voortgang op deze contracten op Gelders niveau nauw volgen en sturen hier zo nodig op bij;
- Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwen voort op de, in het najaar vastgestelde , Visie 'Gelderse kinderen en gezinnen goed beschermd'. De bouwstenen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Het helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

De afspraken die nu gemaakt zijn betekent niet dat we klaar zijn. Integendeel, veel afspraken moeten nog omgezet worden in daden. Maar we zijn er van overtuigd dat de afspraken wat gaan opleveren:

- We werken vanuit één visie en gezamenlijke kernwaarden.
- We verstevigen de samenwerking van professionals op lokaal niveau, door te investeren in een steunstructuur voor contractbeheer, in lokale samenwerkingsbijeenkomsten en lokale leergroepen, zodat zij de ruimte krijgen om elkaar en elkaars werkwijze te leren kennen.
- We bereiden in zeven jeugdhulpregio’s toekomsttuinen voor, waardoor professionals van lokale teams, GI, VT en de RvdK gezamenlijk kunnen oefenen hoe door kennis en kunde te bundelen en intensief samen te werken, een integrale gezinsgerichte en domein overstijgende aanpak vorm kan krijgen. Daarmee oefenen we in het verkorten van de keten. Van estafettemodel naar teammodel.
- We hebben één werkwijze voor alle Gelderse Jeugdbeschermingstafels. Voor gezinnen en professionals is helder wat zij kunnen verwachten qua werkwijze, ongeacht de woonplaats van het gezin.
- We vereenvoudigen het aanmeldproces jeugdhulp, door nog maar twee aanmeldroutes in Gelderland te hanteren, nog maar één aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp te gebruiken en een meer generieke manier van het bepalen van jeugdhulp te ontwikkelen. Dit geeft de jeugdbeschermer veel minder administratieve en organisatorische lasten, waardoor hij meer tijd kan besteden aan zijn kinderen en gezinnen.
- We hebben nu voor heel Gelderland uniforme contracten, met uniforme voorwaarden, uniforme tarieven en uniforme producten. Dit draagt bij aan het terugdringen van bureaucratie.
- Tegenover deze uniforme tarieven staan prestatieafspraken, die zorgen voor een meer efficiënte bedrijfsvoering bij de GI’s en de gemeenten, die zorgen voor het terugdringen van het aantal maatregelen en het verlagen van de kosten van bepalingen jeugdhulp.

- Met de uniforme tarieven kunnen GI's investeren in de gezinnen die dat nodig hebben. De caseload daalt en er is meer budget om te investeren in het personeel. Dit draagt bij aan het terugdringen van het ziekteverzuim en het verloop van personeel. Ook werken we samen aan het werven van jeugdbeschermers.
- Ook wordt contractueel vastgelegd dat jeugdbeschermers met de lokale teams afstemmen over welke hulp wordt ingezet. Lokale teams hebben vóór 1-1-2022 actueel inzicht in het beschikbare zorgaanbod om zo tijdige en passende hulp voor jeugdigen te realiseren.
- Uiteindelijk zorgen deze afspraken er voor dat kwetsbare kinderen en gezinnen goed beschermd worden en tijdig, passende hulp krijgen.

Ten aanzien van de regionale rapportage hebben wij nog de volgende opmerkingen:

- In de rapportage wordt een paar keer naar de gemeente Apeldoorn en de regio Midden-IJssel / Oost Veluwe verwezen. Deze regio leek in eerste instantie een relatief hoog aantal wachtenden op passende hulp te hebben (pagina 10). Achteraf bleek de lijst onjuist te zijn, dit is door de betreffende GI beaamd. Wat betreft de samenwerking tussen GI en het CJG (lokale team) is deze net als elders in Gelderland gericht op partnerschap en het snel zoeken naar de beste passende jeugdhulp. Met het doorvoeren van de bouwstenen van de Gelderse Verbeteragenda zal deze huidige werkwijze worden aangepast aan de gezamenlijke afspraken die GI’s en gemeenten daarover hebben gemaakt.

Ten aanzien van de door u geformuleerde concrete verwachtingen:

- De afspraken ten aanzien van de Doorbraakaanpak zijn inmiddels ingepast in de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp.
- Daarmee maken wij het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.
- Wij zullen binnen drie maanden een plan van aanpak aan u voorleggen dat zal leiden tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Tot slot: We hebben vertrouwen in de koers van de GVJB en de afspraken die we nu hebben gemaakt. We realiseren ons dat de jeugdzorg al sinds vele jaren een grote mate van complexiteit kent en erkennen dat er soms fouten worden gemaakt of procedures tijdelijk niet optimaal verlopen. Dat betekent dat we niet elke dag willen inspringen op casuïstiek die op enige locatie in Gelderland mis dreigt te lopen. We blijven alle partners op hun verantwoordelijkheid aanspreken en investeren in duurzaam partnerschap. De door het Rijk aangekondigde extra middelen maken deze investeringen gelukkig ook

weer mogelijk. We zijn erg benieuwd of u de verbeteringen in de praktijk terug zal zien. Wij blijven hierover graag met u in gesprek.

Mede namens de verantwoordelijke bestuurders in Gelderland,

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

Ellen Krabbenborg
Programmamanager Zorg Dichterbij

Bijlage: korte reactie in max. 600 tekens:

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:
Op 30 juni 2021 hebben de zeven jeugdhulpregio's samen met drie Veilig Thuis-organisaties, vier Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming afspraken gemaakt over het verbeteren van de bescherming van kinderen en gezinnen in Gelderland.

- Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland, gereed om per 1-1-2022 in te voeren;
- Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Dit helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

- De nieuwe tarieven voor de GI's maken het mogelijk om te investeren in personeel en daarmee een verlaging van de caseload en om meer aandacht aan de kwetsbare gezinnen te besteden.
- De afspraken over de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp maken het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.

- Binnen drie maanden stellen wij een plan op dat leidt tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?
Kwetsbare kinderen en gezinnen worden in Gelderland goed beschermd. De nieuwe afspraken helpen bij het vrijmaken van meer tijd en aandacht voor de gezinnen, een kortere beschermingsketen en meer snelheid bij het inzetten van jeugdbeschermers en passende hulp.

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Uitvoering regionale planMER voor de RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Adviseur	: C. Hoogland	**Datum**	: 21 december 2021
Portefeuillehouder	: A. Logemann	**Openbaar**	: ja

Geachte leden van de gemeenteraad

Uw Raad heeft net als andere gemeenten, provincie en waterschappen binnen de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen de RES 1.0. vastgesteld. Nu heeft deze RES 1.0 heeft geen directe gevolgen voor Rozendaal als het gaat om grootschalige duurzame energie opwekking. Maar in kader van de regionale samenwerking is het wel noodzakelijk dat we een volgende stap zetten: namelijk het opstellen van een planMER. Graag informeren wij u over deze volgende stap in onze regionale samenwerking op energie binnen de RES Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Kern
We hebben besloten om gezamenlijk een regionale planMER op te stellen voor windenergie, zonnevelden en de netinfrastructuur. We onderzoeken nog of warmte in de planMER kan worden meegenomen. Met een regionale planMER zorgen we voor inzicht in de milieueffecten (inclusief natuur en landschap) van duurzame energie opwekking en maken we expliciete afweging hiervan mogelijk bij de verdere uitwerking van de RES 1.0. Een regionale plan-MER vermindert de lokale onderzoekslasten, verbetert de onderbouwing van de RES 1.0 en dit kan leiden tot snellere vergunningverlening van duurzame elektriciteitsprojecten. Door een regionale planMER blijft een eventuele borging van de RES in een regionaal programma mogelijk.

Toelichting
In de RES 1.0 hebben we onder andere afspraken gemaakt over de opwek van duurzame elektriciteit via de ontwikkeling van zon en wind. Een belangrijke stap is de borging van deze afspraken in ons omgevingsbeleid zoals in onze omgevingsvisie en/of omgevingsplan. We hebben daarbij afgesproken dat we accepteren dat gemeenten onderling verschillen in aanpak en tempo. Voor duurzame elektriciteitsprojecten van een bepaalde omvang is voor de borging een planMER noodzakelijk. Een planMER is een rapport dat inzichtelijk maakt wat de effecten zijn van een plan op milieu (inclusief natuur en landschap). Het is een instrument om deze effecten expliciet te kunnen afwegen als bestuur. Hoe deze effecten te wegen, is een bestuurlijke keuze.

Voortoets MER
We hebben op regio niveau aan de MER commissie advies gevraagd over de MER voor de RES door middel van een voortoets planMER. De resultaten daarvan vindt u in de bijlage. Het laat zien dat op een aantal punten de milieu-informatie aangevuld dient te worden en dat een expliciete, navolgbare afweging van milieueffecten nodig is.

Borging op regionaal en gemeentelijk/provinciaal niveau mogelijk
Op dit moment is nog niet helder of de borging van regionale afspraken uit de RES plaatsvindt in een regionaal programma binnen de Omgevingswet, of dat betrokken overheden dat via eigen instrumenten verzorgen (provinciaal en lokaal). Een planMER op regio niveau is zowel inzetbaar voor

een regionaal programma als voor de provinciale/lokale planvormen. Een zogenaamde 'no-regret' oplossing dus, omwille van het zorgvuldig en volwaardig meewegen van het milieubelang.

Verminderen onderzoekslasten, betere onderbouwing en versnelling vergunningsverlening
Als met behulp van een planMER de besluitvorming over de RES optimaal onderbouwd is, kan sneller worden geschakeld naar vergunningverlening voor projecten, nog voordat omgevingsvisies en -plannen zijn vastgesteld c.q. aangepast. We kunnen als deelnemende gemeente de resultaten uit de planMER bovendien hergebruiken. Dit leidt tot een aanzienlijke inperking van de onderzoekslast en versimpeling van de vervolgonderzoeksvragen voor omgevingsvisies en -plannen. Vanwege de plan-MER kunnen keuzes over de energiemix, locaties en spelregels voor duurzame energieprojecten beter worden onderbouwd. Dit helpt bij het verlenen van houdbare omgevingsvergunningen voor energieprojecten.

Participatie
De planMER procedure bestaat uit twee fasen. In beide fasen zal participatie plaatsvinden: bij de afbakening van het onderzoek (notitie Reikwijdte en Detailniveau) en het feitelijke milieu effecten onderzoek. Daarnaast is op beide fasen een zienswijze procedure van toepassing.

Alternatievenonderzoek
Alternatievenonderzoek is een verplicht onderdeel van de planMER. In de planMER wordt onderzocht of alternatieven met eenzelfde doelbereik tot wellicht andere en/of beperktere milieueffecten zullen leiden. Deze informatie kan voor het bevoegd gezag behulpzaam zijn bij het maken van verantwoorde keuzes in de RES. Ook kan hiermee de voorkeurskeuze beter worden onderbouwd. De planMER kan het kader van de RES vanuit dit alternatieven-onderzoek verder aanvullen, c.q. faciliteren, bijvoorbeeld ten aanzien van de verkenningsgebieden voor extra wind om daarmee de verhouding zon-wind te optimaliseren.

Effecten op lopende trajecten (omgevingsvisie/plan + projecten)
Het milieueffectenonderzoek biedt inzicht in vanuit milieu oogpunt *geschikte*, *geschikt te maken* en *ongeschikte locaties* voor ontwikkeling van zon of windprojecten binnen de regio. Deze locaties kunnen zowel binnen als buiten de RES 1.0 zoekgebieden liggen. Wanneer locaties binnen een zoekgebied op basis van het milieu effecten onderzoek minder geschikt lijken, dan kunnen zij omwille van andere argumenten (te denken valt aan bestuurlijk draagvlak, economische gronden, koppeling aan andere opgaven, etc) gemotiveerd doorgang vinden. De resultaten van de planMER leiden zo tot meer flexibiliteit in het proces omdat de milieuoverwegingen voor de gehele regio inzichtelijk zijn gemaakt. Het bovengenoemde effect speelt overigens ook bij het nemen van projectbesluiten waarvoor een projectMER aan de orde is. De effecten op lopende trajecten komen hierdoor feitelijk eerder in planstadium expliciet op tafel, waardoor nog tijd is om hierop te anticiperen.

Financiën
Voor gemeenten zijn er geen financiële consequenties. De kosten voor de planMER worden voor 50% gedekt uit het regionale budget voor de RES en voor 50% door de provincie. De bijdrage van de provincie is daarbij maximaal € 60.000,-.

Vervolg

In het voorjaar 2022 wordt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau vrijgegeven voor zienswijzen. We zullen uw raad vragen uw zienswijze/ wensen en bedenkingen te geven . Daarbij zullen we ook aangeven op welke wijze de uitkomsten van een plan MER onderdeel zullen zijn van het RES-gesprek en aan welk ruimtelijk besluit de plan MER gekoppeld wordt.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Regionale Energiestrategie (RES) Arnhem-Nijmegen

Advies over de benodigde milieu-informatie

18 november 2021 / projectnummer: 3589

35 JAAR
onafhankelijk en deskundig advies

1 Advies in het kort

De RES-regio Arnhem Nijmegen heeft de ambitie om vanaf 2030 jaarlijks 1,62 TWh[1] (Terawattuur) aan hernieuwbare energie op te wekken. Deze ambitie komt voort uit de afspraken in het Klimaatakkoord. De regio heeft daarvoor een Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld, waarin onder andere voorlopige zoekgebieden zijn aangewezen voor opwekking van hernieuwbare elektriciteit met windturbines en zonneparken.

De RES-regio Arnhem Nijmegen neemt deel aan de tweede ronde van de landelijke pilot 'RES en milieueffectrapportage (MER)'[2]. De regio heeft aan de Commissie voor de milieueffectrapportage om advies gevraagd over drie vragen:

- **Terugkijken: validatie van milieu-informatie RES 1.0**: Komen alle relevante milieu-onderwerpen (op het niveau van de zoekgebieden) al voldoende aan bod in de RES 1.0? Wat is de kwaliteit van het al uitgevoerde onderzoek en zijn de cumulatieve effecten voldoende meegenomen?
- **Vooruitkijken: milieu-informatie voor RES 2.0:** Wat is nog nodig qua proces en inhoud (en op welk detailniveau) om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de besluitvorming over de RES 2.0? En aan welk(e) plan/planvorm moet dit worden gehangen als het gaat om omgevingsbesluiten?
- **Vervolgbesluiten:** Welk detailniveau past bij (latere) omgevingsbesluiten (Omgevingsvisie, programma's, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning)?

De Commissie beoordeelt in dit advies geen MER maar de openbare milieu-informatie bij de RES 1.0. De RES 1.0 is op 1 juli 2021 vastgesteld door de regio. Het doel van de pilot is dat de Commissie met de regio meedenkt op welke wijze milieu-informatie bij de besluitvorming in het RES-proces een goede rol kan spelen. Dat betekent dat dit advies een ander karakter heeft dan wanneer de Commissie een MER formeel toetst. De Commissie maakt bij het beantwoorden van de gestelde vragen door de regio gebruik van het stappenplan[3] uit haar advies over RES en milieueffectrapportage dat zij eerder op verzoek van het Nationaal Programma RES voor alle RES-regio's opstelde.

Wat blijkt uit de Regionale Energiestrategie?

De RES-regio Arnhem Nijmegen heeft naast de verantwoordelijke gemeenten, waterschappen, provincie en netbeheerder ook andere stakeholders betrokken bij de RES 1.0. Er is naast een bestuurlijke samenvatting een interactieve webpagina gemaakt voor de RES 1.0. Op deze website is er op onderdelen meer informatie te vinden over de gebiedsopgaven die er in de regio zijn, zoals ecologie, cultuurhistorie, klimaatadaptatie, stedelijke ontwikkeling en landbouw. Ook is er getoetst aan (gemeentelijke) beleidskaders en zijn belemmeringenkaarten gemaakt waarop is aangegeven waar de ontwikkeling van zonne- en/of windparken niet mogelijk is ('harde restricties') of waar het enkel na aanvullende toetsing en/of beperkende maatregelen mogelijk is ('zachte restricties'). Zo'n zachte

[1] Hiervan is 0,12 TWh al gerealiseerd en zit momenteel 0,52 TWh in de 'pijplijn'. Dit zijn projecten die al in vergevorderd stadium zijn, en er een redelijke zekerheid is dat ze gerealiseerd worden.

[2] RES 1.0 Arnhem Nijmegen: https://prvgelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=e0b3c4dc3dac443db3a300e0094c5447

[3] Zie ook bijlage 2 bij dit advies.

restrictie is bijvoorbeeld het plaatsen van windturbines in een zone tussen 1 en 8 kilometer rondom de Veluwe, gezien de instandhoudingsdoelstellingen van de Wespendief.

Ook wordt aandacht besteed aan de warmtetransitie, welke (duurzamere) energiebronnen het fossiele aardgas kunnen vervangen. In de RES 1.0 is een warmtekaart opgenomen waar de warmtevraag inzichtelijk is gemaakt en welke (duurzamere) warmtebronnen voor deze warmtevraag geschikt zijn.

Uit de RES 1.0 valt het volgende op te maken:

- Er wordt voornamelijk gekozen voor zonneparken en zonnepanelen op daken (89% van de opwekpotentie) ten opzichte van windturbines (11% van de opwekpotentie).
- Om dichter bij de doelstelling met een verhouding windenergie en zonne-energie van 50/50% te komen, zijn er ook in de RES 1.0 extra verkenningsgebieden aangeduid voor wind[4]. Deze gebieden worden nader onderzocht in de RES 2.0.
- Er zijn globale ruimtelijke afspraken gemaakt in de regio, zoals het groeperen van windturbines, voorkeursvolgorde voor zonneparken en ontwikkelingen buiten het huidige bod.
- De zoekgebieden voor wind- en zonne-energie liggen voornamelijk langs infrastructurele lijnen of aan de randen van de regio. Dit geldt ook voor de verkenningsgebieden voor extra windenergie.
- Er is voldoende potentie voor de ontwikkeling van een (boven)regionale warmte-infrastructuur in de regio. De warmte-kansenkaart zal in RES 2.0 nader uitgewerkt zijn.

Advies van de Commissie in het kort

1. Terugkijken: validatie van milieu-informatie RES 1.0

In de beschikbare milieu-informatie bij RES 1.0 is helder weergegeven welke gebieden vanwege belemmeringen niet of minder geschikt zijn voor het opwekken van duurzame energie. De interactieve kaarten helpen daarbij en geven een helder en duidelijk beeld voor de lezer. De Commissie vindt het ook zeer nuttig dat is gekeken naar extra zoekgebieden voor windenergie, aangezien de verhouding wind- en zonne-energie afwijkt van de oorspronkelijke doelstelling. Ook is al op een concreet niveau gekeken naar de warmtevraag in de regio, en welke (duurzamere) bronnen als alternatief voor aardgas in de regio beschikbaar zijn.

De Commissie signaleert nog wel een aantal risico's voor de (verdere) besluitvorming. Op onderdelen is de informatie nog niet compleet, navolgbaar of duidelijk. De Commissie ziet de volgende risico's:

- *Navolgbaarheid zoekgebieden RES 1.0:* Het is op basis van de beschikbare informatie voor de Commissie niet duidelijk op basis van welke (milieu)afwegingen de zoekgebieden tot stand zijn gekomen. De RES 1.0 geeft namelijk goede belemmeringenkaarten[5] én een duidelijk eindbeeld/kaart, maar het is onvoldoende navolgbaar hoe dit eindbeeld zijn vorm heeft gekregen. Bijvoorbeeld welke rol heeft het landschap, de leefomgeving of natuur gespeeld in de keuze en invulling van zoekgebieden voor opwekking van duurzame energie? Het is de Commissie

[4] Deze gebieden hebben opwekpotentie van 0,4 TWh, er vanuit gaande dat er 21 windturbines van 5,6 TWh kunnen worden geplaatst.

[5] Stap 2 van het stappenplan van de Commissie.

bijvoorbeeld niet duidelijk of er alternatieven (in zoekgebieden wind/zon en/of combinaties daarvan) zijn onderzocht en zijn meegenomen in de afwegingen.

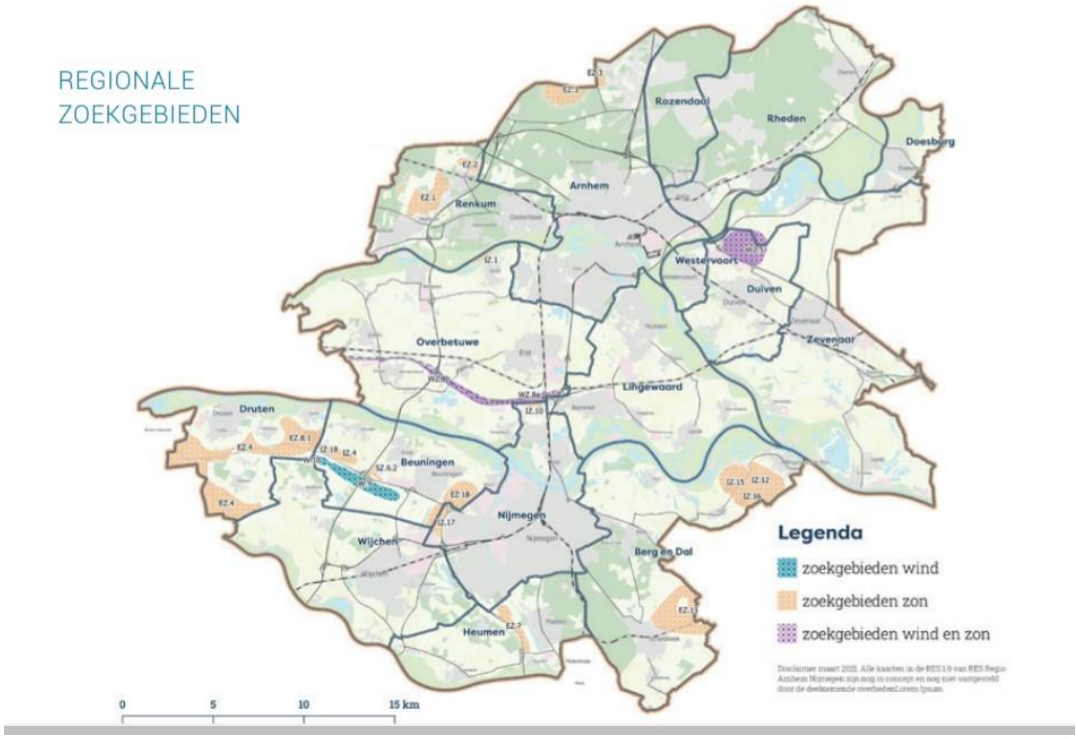
- *Landschap:* Er mist nog informatie over de landschappen in de regio, en wat de (regionale) effecten zijn van de locaties van zoekgebieden (en welke invulling door zon/wind) op de landschappelijke kwaliteit. Ook zijn er geen visualisaties beschikbaar, waardoor geen goed beeld kan worden gevormd van de impact op het landschap.
- *Natuur:* Er ontbreekt informatie over de effecten van de plannen op populaties van andere soorten dan de Wespendief van (nabije) Natura 2000-gebieden in de regio. Dat kan leiden tot meer zachte restricties. Ook is niet aangegeven wat de effecten van de grote zonneparken zijn op de biodiversiteit, bijvoorbeeld door vogelsterfte. Dit levert een risico op aangezien de regio inzet op veel en grote zonneparken.

2. Vooruitkijken: milieu-informatie voor RES 2.0

De regio heeft al grotendeels de stappen 1 t/m 3 van het eerder genoemde stappenplan doorlopen (respectievelijk overzicht doelen, belemmeringen-/kansenkaart en afbakening, zie bijlage 2). De Commissie adviseert om in een MER voor RES 2.0 de stappen 4 t/m 7 te doorlopen. Dat zijn: in beeld brengen omgevingseffecten van de zoeklocaties (stap 4), opstellen alternatieven (stap 5), milieubeoordeling daarvan (stap 6) en opstellen keuze en randvoorwaarden (stap 7). Neem in dit proces, bij voorkeur in een MER, de ontbrekende informatie -zoals gesignaleerd bij de validatie van de milieu-informatie- mee. In hoofdstuk 3 van dit advies doet de Commissie per 'stap' suggesties voor de invulling, zoals voor de mogelijke alternatieven en cumulatieve effecten. Als de ontbrekende stappen nog worden doorlopen is er voldoende informatie voor de besluitvorming voor RES 2.0.

3. Vervolgbesluiten

De regio heeft een aantal vragen gesteld over het detailniveau van de vervolgbesluiten. De Commissie geeft op hoofdlijnen weer hoe de milieu-informatie van een plan-MER bij een RES zich verhoudt tot de gewenste milieu-informatie bij een project-MER.

Figuur 1: zoekgebieden RES 1.0 Arnhem Nijmegen

Achtergrond

In de RES-regio Arnhem Nijmegen werken 16 gemeenten, de provincie Gelderland en drie waterschappen samen met partners en stakeholders aan de RES 1.0. De RES 1.0 geeft aan welke energieopgave de regio voor haar rekening kan nemen en waar de hernieuwbare energie naar verwachting kan worden opgewekt. Gemeenteraden, provinciale staten en de algemeen besturen van de waterschappen hebben wensen en bedenkingen kunnen uiten op de plannen.

Vervolgens wordt toegewerkt naar een RES 2.0, wat als een 'tussentijds ijkmoment' wordt gezien. De uitkomsten van de RES worden daarnaast vastgelegd in het omgevingsbeleid. Vaststelling van de RES 2.0 moet voor 1 juli 2023 gebeuren. Op 1 januari 2025 dienen alle omgevingsvergunningen voor zon- en windprojecten in de RES te zijn verleend.

Waarom een advies?

De RES-regio Arnhem Nijmegen heeft de Commissie om advies gevraagd de eerder in dit advies genoemde drie vragen. Zij neemt deel aan de tweede ronde landelijke pilot 'RES en milieueffectrapportage'. Dit doet de regio Arnhem Nijmegen samen met een aantal andere RES-regio's, het Nationaal Programma-RES en de Commissie. Gezien de Regionale Energiestrategie een nieuw instrument is in het ruimtelijk beleid, willen de RES-regio's in de pilot ervaring opdoen.

Over de Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten. Dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag - in dit geval de deelnemende overheden van de RES-regio Arnhem Nijmegen - besluit over de RES.
De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken, die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden door nummer 3589 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Validatie van de voorliggende milieu-informatie

In dit hoofdstuk gaat de Commissie in op de kwaliteit en volledigheid van de milieu-informatie bij de RES 1.0.

In de RES is al veel goede milieu-informatie gegeven. De Commissie is positief over de toegankelijkheid van de informatie, de opgestelde belemmeringenkaarten ('harde' en 'zachte') en over de onderzoeken naar de vraag en het aanbod van warmte en de bijbehorende infrastructuur die nodig zijn voor de gemeentelijke warmtevisies.
In de RES zijn goede belemmeringenkaarten gemaakt waarop is aangegeven waar 'harde' belemmeringen zijn voor realisatie van wind- en zonneparken, bijvoorbeeld door wet- en regelgeving. 'Zachte' belemmeringen zijn gebieden waar opwekking door wind en zon pas mogelijk is na extra toetsing. Het kan dus zijn dat na nadere toetsing blijkt dat in deze gebieden de opwek van duurzame energie door wind en zon niet mogelijk is.

De Commissie mist wel op onderdelen milieu-informatie. Ook is nog niet duidelijk hoe de milieu-informatie een rol heeft gespeeld in de keuze voor de zoekgebieden voor duurzame energie.

2.1 Landschap

In de RES 1.0 is kort aangegeven wat de landschappelijke identiteit van het gebied is en wat in algemene zin de gebiedsopgaven zijn. Het is echter niet duidelijk welke rol het landschap heeft gespeeld in de (voorlopige) selectie van de zoekgebieden, en wat de te verwachten (regionale) landschappelijke effecten zijn van de nu gemaakte keuzes.

- *Landschappelijke analyse:* In de beschikbare informatie is geen landschappelijke-/cultuurhistorische analyse te vinden, zodat duidelijk is hoe het landschap in de regio is opgebouwd. Daardoor is niet duidelijk wat waardevolle landschappen zijn, en waarom.
- *Draagkracht van het landschap:* De Commissie mist informatie over de 'draagkracht' van de landschappen. De draagkracht (of laadvermogen) geeft aan hoeveel duurzame energie (windturbines of zonnepanelen) een landschap aan kan zonder daarbij zijn landschappelijke waarde te verliezen. Er zijn geen (vogelvlucht)visualisaties gemaakt, zodat geen beeld kan worden gevormd van de omvang en impact van windturbines. Vooral voor zonneparken is dit relevant, aangezien de regio primair de energiedoelstellingen wil halen met grootschalige zonneparken.

De Commissie ziet door het ontbreken van deze informatie het risico dat er geen goed beeld is van de landschappelijke gevolgen van de keuzes die nu worden gemaakt. Ook merkt de Commissie op dat er geen gezamenlijke landschappelijke visie is gemaakt, en dat tot risico's kan leiden voor de landschappelijke kwaliteit in het gebied. Ook kunnen hierdoor geen adequate randvoorwaarden worden meegenomen naar het vervolgproces.

2.2 Natuur

In de RES is op kaart aangegeven waar Natura 2000-gebieden, NNN-gebieden, weidevogelgebieden, groene ontwikkelgebieden en Ecologische verbindingszones liggen. Ook is de haalbaarheid van windturbines rondom de Veluwe onderzocht, vanwege de gevolgen op

beschermde diersoorten. In deze rapporten is primair gekeken naar de roofvogel Wespendief, aangezien dat, volgens de regio, de meest beperkende soort is voor het plaatsen van windturbines. Ook zijn er ecologische verkenningen gedaan bij wind- en zonne-energie bij de A50/IJsselvallei.

- *Beschermde soorten van Natura 2000-gebieden*: Er is bij de RES 1.0 nog geen milieu-informatie beschikbaar over de effecten van de plannen op populaties van andere soorten van nabije Natura 2000-gebieden, als bijvoorbeeld IJssel en Rijn. Dit brengt een risico met zich mee omdat dit aanvullende 'zachte' restricties kan opleveren, en deze risico's/knelpunten nog niet zijn meegewogen in de keuze van zoekgebieden.
- *Effecten zonneparken op biodiversiteit*: In het RES is geen aandacht geschonken aan de risico's van aanvaringen voor vogels of verstoring van rustgebieden (zie recente uitspraak Raad van State[6]) als gevolg van zonnepanelen. Aangezien de regio voor het halen van de doelstellingen inzet op grootschalige zonneparken, kan dit leiden tot effecten op populaties.
- *Selectie zoekgebieden:* Daarnaast is het niet navolgbaar hoe de natuur-informatie een rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van de locaties en de invulling van de zoekgebieden. Zo zijn er momenteel gebieden geselecteerd waar 'zachte belemmeringen' zijn. Aangezien voor deze gebieden nog niet zeker is of ontwikkeling van duurzame energie mogelijk is, kan dit naast effecten voor flora en fauna ook nog van invloed zijn op de energiedoelstellingen.

2.3 Totstandkoming kaart RES 1.0 met zoekgebieden

In de RES 1.0 heeft de regio een kaart gemaakt met daarop aangegeven de zoekgebieden voor wind-, zonne-energie en combinaties van wind- en zonne-energie (zie figuur 1 van dit advies). Ook is er een kaart opgesteld waarin extra verkenningsgebieden zijn opgesteld voor windenergie, aangezien de regio nu afwijkt van haar streven om 50 procent van haar energieopwekking uit wind te halen en ook 50 procent vanuit zon.

Het is voor de Commissie echter niet duidelijk op basis van welke (milieu)afwegingen de zoekgebieden en verkenningsgebieden tot stand zijn gekomen. De RES 1.0 geeft daarmee het eindbeeld, maar het is niet navolgbaar hoe dit eindbeeld zijn vorm heeft gekregen. Bijvoorbeeld welke rol het landschap/leefomgevingaspecten/natuur, milieukeuzes in (gemeentelijke) beleidskaders of de stakeholdergesprekken/bijeenkomsten hebben gespeeld in de keuze en invulling van zoekgebieden. Doordat de afwegingen niet herleidbaar zijn, treedt er het risico op dat er zoekgebieden gemist worden of in een later stadium in de huidige zoekgebieden geen energie is op te wekken. Ook bestaat het gevaar dat de zoekgebieden in samenhang (dus op regionale schaal) niet optimaal zijn gekozen.

3 Milieu-informatie voor RES 2.0

De Commissie ziet dat grotendeels de stappen 1 t/m 3 uit het stappenplan zijn doorlopen waardoor al veel bruikbare informatie is verzameld, maar mist nog de stappen 4 t/m 7. Zij adviseert om deze stappen voor RES 2.0 in een MER alsnog te doorlopen, en adviseert ook de ontbrekende informatie (zoals aangegeven in hoofdstuk 2 van dit advies) daarin mee te

6 ECLI:NL:RBNNE:2021:3180, Rechtbank Noord-Nederland, LEE 19/2977 (rechtspraak.nl)

nemen. De Commissie geeft in dit hoofdstuk adviezen voor het goed doorlopen van de stappen.

3.1 Stap 4: omgevingseffecten zoekgebieden

Bepaal indicatief voor windturbineparken en zonneparken de milieueffecten per zoekgebied[7]. Het gaat daarbij met name om de effecten op de leefbaarheid (geluidhinder, slagschaduw en veiligheid), op de natuur en op het landschap. Een indicatieve bepaling houdt in dat bijvoorbeeld richtafstanden, buffers en/of een risicobenadering[8] worden gebruikt. Geef ook per gebied (indicatief) aan wat de opwekpotentie is (met een eventuele bandbreedte).

Zijn zoekgebieden geschikt?
De Commissie adviseert om, nadat de (globale) milieueffecten per zoekgebied in beeld zijn gebracht, aan te geven in hoeverre de gebieden 'geschikt', 'geschikt te maken[9]' of 'ongeschikt' zijn voor windturbineparken en/of zonneparken. Dat kan met 'expert judgement'[10]. Deze stap heeft meerwaarde voor het ontwerpen van alternatieven en om in de vervolgfase te bepalen welke gebieden bij voorkeur kunnen worden ontwikkeld.

3.2 Stap 5: opstellen alternatieven

Alternatieven hebben tot doel om te helpen bij het maken van een voorkeursalternatief voor de opwek van hernieuwbare energie (wind, zon en warmte). Volgens de Commissie zijn alternatieven vooral functioneel als ze in beeld brengen wat de hoeken van het speelveld zijn op een bepaald thema. Op deze wijze kan een weloverwogen besluit worden genomen over een combinatie van zoekgebieden en de bijbehorende opwekpotentie.
Om deze hoeken van het speelveld in beeld te krijgen kunnen combinaties van windturbines en zonneparken worden beschouwd op basis van diverse milieuthema's, zoals leefomgeving, landschap, natuur en netinpassing. In elk alternatief wordt een voor dat thema een optimale combinatie geanalyseerd en bepaald hoe deze scoort op leefbaarheid, landschap enz.

Zo kan bijvoorbeeld in een alternatief 'landschap' – dat uitgaat van een optimale landschappelijke inpassing, ook in cumulatie – worden onderzocht hoe dit alternatief scoort op leefomgeving, natuur, netinpassing en dergelijke. Ook kan per alternatief de opwekpotentie worden bepaald. Vervolgens kan een beargumenteerde keuze voor een combinatie van locaties worden gemaakt, en de daarbij behorende opwekpotentie voor zon en wind worden vastgesteld.

De Commissie adviseert om de keuze van de alternatieven en de overwegingen daarbij navolgbaar toe te lichten. Mogelijke denkrichtingen voor onderscheidende alternatieven zijn:

---

7 Indien er meer duidelijkheid komt over de warmtebronnen die worden gebruikt en de energie-infrastructuur, kan dit ook worden meegenomen in deze effectbeoordeling.

8 In de Passende beoordeling bij het MER voor de Structuurvisie wind op land is dat voor de Natura 2000-gebieden gedaan

9 Bijvoorbeeld door het zoekgebied in te perken of effectbeperkende of inpassingsmaatregelen te nemen.

10 Expert judgement is het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe de beoordeling tot stand is gekomen (expertise beoordelaars, welke bronnen zijn benut en op basis van welke criteria de beoordeling tot stand is gekomen). Dit zorgt dat de beoordeling navolgbaar en reproduceerbaar is.

- Andere verhouding productie windenergie en zonne-energie: Een alternatief met een groter aandeel windenergie-productie dan nu is gehanteerd (en dus een kleinere hoeveelheid zonneparken), bijvoorbeeld een 50%-50% verhouding.
- Natuur: Een alternatief waarin energieproductie in (kwetsbare) natuurgebieden en/of gebieden met hoge risico's op effecten op soorten met bedreigde populaties worden vermeden. Kwantificeer daarbij de ordegrootte van resteffecten, na mitigatie en zorgvuldige planning.
- Landschap: Een alternatief waar geen energieproductie in bijzondere waardevolle landschappen plaatsvindt.

3.3 Stap 6: milieubeoordeling van de alternatieven

De informatie uit de stappen 4 en 5 maken het mogelijk een milieubeoordeling van de samenhangende alternatieven te maken (op hoofdlijnen), wat leidt tot een keuze voor een voorkeursalternatief. De beoordeling van de omgevingseffecten uit stap 4 biedt hiervoor al de basis. Het resultaat van deze beoordeling kan reden geven voor een optimalisatie, bijvoorbeeld vanwege te negatieve cumulatieve effecten die ontstaan op natuur (regionale of trekkende populaties van vogels en vleermuizen) of landschap. Beschouw in deze stap ook de effectiviteit en noodzaak van mitigerende maatregelen om eventuele negatieve milieueffecten te verkleinen.

3.3.1 Natuur

Natura 2000-gebieden

In de regio bevinden zich onder andere de Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Activiteiten die leiden tot opwekking van wind- en zonne-energie mogen geen belemmering vormen voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (hierna doelen) van Natura 2000-gebieden[11][12]. Ook activiteiten buiten Natura 2000-gebied mogen geen significant negatieve gevolgen hebben voor de doelen van deze gebieden, wat wordt aangeduid met ‘externe werking’. Voorafgaand aan de besluitvorming over plannen en projecten kunnen de gevolgen in kaart worden gebracht met een voortoets[13], waarbij al zo veel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de eisen aan een Passende beoordeling. De Commissie verwacht dat vooral externe werking op de doelen voor vogels een aandachtspunt is. Indien een soort met een instandhoudingsdoelstelling in een Natura 2000-gebied gebruikmaakt van gebied daarbuiten, dan kunnen windturbines tussen deze gebieden de staat van instandhouding beïnvloeden.

Overige beschermde gebieden

Ontwikkelingen in de Groene Ontwikkelingszone (GO) of die de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) beïnvloeden, zijn alleen mogelijk als de beschermingsregimes

[11] Hierbij geldt in beginsel de ‘omgekeerde bewijslast’, wat wil zeggen dat de betrokken RES-overheden moeten aantonen dat er geen conflict met de natuurwetgeving kan ontstaan.

[12] Bij twijfel dient een Passende beoordeling te worden opgesteld alvorens een wettelijk besluit met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden wordt genomen. Als aantasting van de natuurlijke kenmerken in de passende beoordeling niet kan worden uitgesloten dan kan de beoogde ontwikkeling alleen doorgaan als de ADC-toets in de juiste volgorde wordt doorlopen. De ADC-toets houdt in dat eerst moet worden beoordeeld of er geen Alternatieven zijn met minder effecten. Is dat niet het geval dan moet worden verzekerd dat er Dwingende redenen van groot openbaar belang zijn om het plan of project uit te voeren en dat de nadelige effecten volledig kunnen worden gecompenseerd.

[13] Indien uit de voortoets blijkt dat mitigerende maatregelen nodig zijn om significante negatieve gevolgen uit te sluiten, dan dient altijd een Passende beoordeling worden opgesteld.

in de Omgevingsverordening Gelderland succesvol worden doorlopen. Ga na in hoeverre de beoogde ontwikkelingen plaatsvinden op gronden die behoren tot het GNN en GO. Schat de mogelijke effecten kwalitatief en op hoofdlijnen in. Overweeg ook - voor de relevante zoekgebieden - op hoofdlijnen al in te schatten of de toets aan beschermingsregimes voor deze gebieden uit de Omgevingsverordening kansrijk doorlopen kan worden.

Beschermde soorten
Windturbines kunnen het leefgebied van vogels en vleermuizen aantasten, een barrière voor hen vormen of slachtoffers veroorzaken als ze te dicht bij de draaiende rotorbladen komen. Zonneparken kunnen negatieve gevolgen hebben voor dieren en planten omdat geschikt leefgebied verdwijnt of slachtoffers veroorzaken als vogels er tegenaan vliegen. De Commissie adviseert om een 'kwalitatieve quick-scan' te maken door met bestaande informatie ecologische 'hotspots' op kaart weer te geven, en de zoekgebieden te beoordelen op aantasting/verstoring van deze ecologische hotspots. Deze hotspotkaarten/vlekkenkaarten kunnen voor vervolgbesluiten (omgevingsplan en omgevingsvergunningen) verder worden verfijnd en geactualiseerd.

3.3.2 Leefomgeving

Een belemmeringen- en kansenkaart geeft dankzij het hanteren van minimum-richtafstanden tot bebouwing een eerste beeld van effecten op de leefomgeving (en natuur) door met name windturbines en de ruimte die daarvoor in beginsel beschikbaar is.

Vergelijk vervolgens de leefomgevingskwaliteit van de afgebakende zoekgebieden voor wind[14] door bijvoorbeeld aantallen woningen binnen enkele vaste afstanden tot de zoekgebieden weer te geven, of door bij de invulling van een zoekgebied te variëren door de richtafstanden tot woningen te vergroten of verkleinen[15]. Dit geeft op het abstractieniveau van de RES 2.0 voldoende informatie over de effecten op de leefomgeving.

Geef daarnaast (op kwalitatief niveau) aan wat de cumulatieve gevolgen zijn voor de leefbaarheid. Zo kunnen er bijvoorbeeld gebieden zijn waar al (grote) hinder wordt ervaren door andere activiteiten (verkeer, luchtvaart, industrie). Door in beeld te brengen welke gebieden dit zijn en wat de bijdrage zal zijn van de plannen op de totale hinder, kan hiermee rekening worden gehouden.

3.3.3 Landschap

Bij de beoordeling van de effecten op het landschap gaat het om de visueel-ruimtelijke invloed die wind- en zonneparken hebben op de karakteristieke ruimtelijke structuur van de verschillende landschapstypen. Besteed in het bijzonder aandacht aan het effect op beschermde landschapselementen en cultuurhistorisch waardevolle gebieden.

Beschouw ook de cumulatieve effecten van de wind- en zonneparken. Voor de windparken gaat het om het totale horizonbeslag en de visuele interferentie tussen verschillende windparken. Voor de zonneparken gaat het om het bepalen van het maximaal 'laadvermogen' van de aangewezen zoekgebieden voor zonneparken. De draagkracht wordt mede bepaald door het type landschap (bijvoorbeeld open versus gesloten) en de mate van landschappelijke

[14] Met name geluid en slagschaduw.
[15] Dit zal de opwekcapaciteit van een zoekgebied beïnvloeden.

inpassing van zonneparken. Zo wordt duidelijk wat het landschap aan kan voordat er sprake is van het verlies van de landschappelijke kwaliteit. Er kan voor een goede effectbepaling ook nog worden onderzocht of er gevarieerd kan worden in het laadvermogen (percentage van een gebied dat wordt ingezet voor zonneparken) om de effecten op het landschap af te zetten tegen de energieopbrengst.

Neem visualisaties op van de belangrijkste ruimtelijke effecten van zon en wind. Daarbij kan worden volstaan met vogelvluchtvisualisaties. Deze informatie is relevant voor te maken afwegingen over de benutting van zoekgebieden ('intensiever' of 'extensiever').

3.3.4 Energieopbrengst

Een goede afweging ontstaat wanneer de (negatieve) milieueffecten kunnen worden vergeleken met de op te stellen capaciteit (positieve effecten). In stap 4 wordt onderzocht wat de zoekgebieden apart kunnen bijdragen aan het bod. Geef in deze stap aan wat van de onderzochte alternatieven (uit stap 5) de totale, verwachte opwekpotentie is, en of het milieuonderzoek invloed heeft op de opwekpotentie van alternatieven of zoekgebieden.

3.4 Stap 7: keuze en randvoorwaarden

Uiteindelijk leiden de stappen 1 - 6 tot een set milieurandvoorwaarden (over locaties, gebieden, warmtebronnen, energie-infrastructuur, schaal, landschap, leefomgeving, natuur etc.) op grond waarvan keuzes kunnen worden gemaakt over de energiestrategie. Vat deze overzichtelijk samen.

In deze stap 7 kan de voorkeurskeuze beschreven en onderbouwd worden. Geef aan hoe uiteindelijk de voorkeurskeuze leidt tot een set milieuspelregels (over locaties, schaal, landschap, leefomgeving, natuur) die later in de RES of in het omgevingsbeleid moeten worden verankerd.

Een voorbeeld is het opstellen van een beeldkwaliteitsplan voor zonneparken in het landschap. De Commissie adviseert niet alleen om een beeldkwaliteitsplan te maken voor de landschappelijke-/groene inpassing, maar om ook een set tools te ontwerpen op welke manieren de panelen geplaatst kunnen worden in het landschap. Dit kan bijdragen aan een rustiger landschapsbeeld.

4 Vervolgbesluiten

De Commissie adviseert voor de RES 2.0 een plan-MER te maken waarin het stappenplan van de Commissie als leidraad wordt genomen. Daarmee komt op regionaal niveau in zicht waar opwekking van duurzame energie kan plaatsvinden, wat daarvan de milieugevolgen zijn en welke mogelijkheden er zijn om negatieve milieugevolgen te voorkomen of te beperken. Ook worden hierdoor knelpunten tijdig opgemerkt, zodat milieurisico's en uitvoeringsrisico's in vervolgbesluiten voor individuele projecten worden voorkomen.

Een project-MER voor een omgevingsvergunning gaat uiteindelijk een stap dieper in het milieuonderzoek. Daarbij wordt bekeken hoe een project kan worden uitgevoerd en wat daarvan -in detail- de gevolgen zijn voor het milieu en de leefomgeving. Het gaat daarbij dus

om de concrete, technische uitwerking van het voornemen. De reikwijdte en detail van de benodigde milieu-informatie hangt af van het gebied en het voornemen, maar moet onder andere de onderstaande informatie bevatten[16]:

- Leefomgeving: voor windenergieprojecten moet de optredende geluidbelasting en de slagschaduw op geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) inzichtelijk worden gemaakt, alsmede de mogelijkheden voor mitigatie. Ook moeten veligheidsaspecten in detail worden onderzocht ((gas)leidingen, wegen, spoorlijnen, radar e.d.)
- Natuur: de effecten op natuur moeten in detail worden beschreven. Vooral van belang is inzicht in de "resteffecten"' na afloop van de zorgvuldige planprocedure om effecten te voorkomen minimaliseren. Daarbij moet worden ingegaan op onder andere de gebiedsbescherming en de soortenbescherming. Als aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet is uit te sluiten, dan moet een Passende beoordeling worden opgesteld.
- Landschap: de effecten op het landschap moeten gedetailleerd inzichtelijk worden gemaakt, zoals met (3D-)visualisaties op ooghoogte vanuit verschillende hoeken. Betrek hierbij ook het eerder genoemde beeldkwaliteitplan.

[16] Voor meer informatie over de reikwijdte en detailniveau van een project-MER voor windenergie verwijst de Commissie naar eerder gegeven adviezen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER
De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de Commissie en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep
Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
ir. Peter van der Boom MA
ir. Annemie Burger (voorzitter)
dr. Theo Fens
Tom Ludwig MA. (secretaris)
ing. Caspar Slijpen
drs. Jan van der Winden

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld
Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen.

Bevoegd gezag besluit
Samenwerkende overheden in de RES-regio Arnhem Nijmegen.

Initiatiefnemer besluit
Samenwerkende overheden in de RES-regio Arnhem Nijmegen.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?
U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer 3589 in te vullen in het zoekvak.

Geachte burgemeesters,

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 december jl. is afgesproken een raadsinformatiebrief op te stellen om u in staat te stellen om de collegeleden en raadsleden van uw gemeente te informeren over de ontwikkelingen bij VGGM. Deze brief is in digitale vorm opgesteld (zie onder deze tekst) en ook beschikbaar via deze link: Raadsinformatiebrief | Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (ccreader.nl)

Op 26 januari zal er een webinar voor raadsleden worden georganiseerd over COVID-19 en over de ontwikkelingen benoemd in deze raadsinformatiebrief. De uitnodiging voor dit webinar wordt separaat verspreid.

Mag ik u vragen de raadsinformatiebrief verder te verspreiden?

Met vriendelijke groet,
Prettige, veilige en gezonde feestdagen,
Directiesecretaris VGGM

W: www.vggm.nl

Rozendaal, 22 december 2021

Geachte leden van de raad en de raadscommissie,

Op donderdag 27 januari 2022 organiseert stg. Scholengroep Veluwezoom haar jaarlijkse bijeenkomst met de raads- en commissieleden van Rheden en Rozendaal.
Een dergelijke bijeenkomst heeft begin 2019 plaatsgevonden in onze Dorpsschool.

Dit bericht is bedoeld als een 'Safe the date': het programma is nog niet bekend.

Vermoedelijke aanvangstijd: 19.30 uur.
Duur: circa 1,5 uur.
Plaats, incl. fysiek of online: nog nader te bepalen.

Als er meer over het programma bekend is, zult u nader worden geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Anton Logemann
Wethouder Onderwijs

Collegevoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Brief provincie recreatiezonering

Adviseur	: Henk Jacobsen	**Behandeldatum**	: .21 december 2021
Programma	: Economie	**Kenmerk**	: HJ210045
Programmanummer	: 3	**Openbaar**	: Ja
Portefeuillehouder	: A. Logemann		

Advies
1. Instemmen met bijgevoegde brief en deze na goedkeuring te verzenden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland
2. De brief en het collegevoorstel te plaatsen in de leesmap van de raad

Aanleiding
In de presentatie van de provincie Gelderland over de recreatiezonering hebben wij een knelpunt ontdekt. Het blijkt dat het terrein van het openluchttheater De Pinkenberg als zone C is aangemerkt. Om het huidige gebruik van dit theater te kunnen continueren is het wenselijk dat deze locatie als zone A wordt aangemerkt.
Ook vragen wij de provincie via bijgevoegde brief om duidelijkheid over het al of niet los laten lopen van honden in zone B (Rozendaalseveld) mogelijk is. (zie bijgevoegde brief).

Beoogd effect
Doelstelling is om de provincie erop te wijzen dat voor het Openluchttheater De Pinkenberg het niet mogelijk is om zone C te handhaven omdat het terrein intensief gebruikt wordt en zone A van toepassing is.
Ook wijzen wij de provincie nogmaals op de wens van onze raad om het hondenlosloopgebied op het Rozendaalseveld te behouden. In het verlengde hiervan vragen we duidelijkheid over dit hondenlosloopgebied.

Argumenten
1. Continuering van openluchttheater kan niet worden gegarandeerd
Het bezoek aan het Openluchttheater gaat binnen de randvoorwaarden van Natura-2000 op een beperkt aantal momenten van het jaar gepaard met grotere aantallen mensen bij een gemaximeerd aantal voorstellingen. Dit gebeurt overdag, maar ook in de avond, waardoor zone C niet van toepassing kan zijn.

2. Ook gemeente Rheden stuurt een brief over de Pinkenberg
Met deze brief sluiten wij aan op een soortgelijke brief van de gemeente Rheden aan de provincie. De brief van de gemeente Rheden gaat niet in op welke regels voor honden in zone B zouden gaan gelden.

Kanttekeningen

1. De zoneringplannen van de provincie worden niet van bovenaf opgelegd

Als gemeente dragen wij financieel bij aan het herstel van het openluchttheater. Deze bijdrage komt niet in gevaar als de provincie de voorgestelde zonering voor het terrein van het openluchttheater handhaaft. De provincie heeft de toezegging gedaan dat plannen niet van bovenaf worden opgelegd.

Personele gevolgen

Geen

Financiën

Geen

Vervolg

Afhankelijk van de reactie gaan wij in januari wellicht gebruik maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen bij de Provincie Gelderland.

Communicatie

Met bijgevoegde brief wordt de Gedeputeerde Staten op de hoogte gesteld van het knelpunt. Een afschrift van de brief wordt gestuurd naar de gemeente Rheden.

Bijlage(n)

1. Brief aan Gedeputeerde Staten van Gelderland

GEMEENTE ROZENDAAL
Kerklaan 1, 6891 CL Rozendaal

Provincie Gelderland
t.a.v. Gedeputeerde Staten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Datum	: 23-12-2021	Behandeld door	: H.Jacobsen
Uw kenmerk	:	Telefoon	: 0263843666
Ons kenmerk	: HJ210044	E-mail	: h.jacobsen@rozendaal.nl

Onderwerp: recreatiezonering

Geacht college,

Graag reageren wij naar uw verzoek van 12 oktober jl. waarin u om een reactie vraagt op het "Concept Recreatiezoneringsplan Veluwe; natuur beschermen én beleven". Onze reactie gaat met name om voorstellen op lokaal niveau, waardoor wij onze reactie niet primair via de VeluweAlliantie geven.

Op de grote lijnen stemmen wij in met, en staan wij achter, het document "ConceptRecreatiezoneringsplan Veluwe; natuur beschermen én beleven". Wij vinden ons zeker terug in het plan de balans tussen natuur en recreatie te verbeteren.

De volgende aanpassing zien wij graag terug in een nieuwe versie voor het Rozendaalse deel.
Wij zien binnen onze gemeente voor het openluchttheater De Pinkenberg een knelpunt.
Door het gebruik van het Openluchttheater De Pinkenberg is het niet mogelijk zone C daarop te leggen. Ook zone B voldoet niet. Daarom graag omzetten naar zone A (intensief recreatief gebruik).

Verder willen wij nog het volgende opmerken over het hondenlosloopgebied op het Rozendaalseveld. Tijdens de bespreking over de recreatiezonering van de Veluwealliantie op 17 december hebben wij u gemeld dat de voltallige raad van Rozendaal het hondenlosloopgebied wil behouden. In het verlengde hiervan hebben wij een vraag over het recreatiezoneringsplan waarbij op pagina 52 (bijlage 2. Toolbox recreatiezoneringsmethodiek) de verschillende zones worden beschreven. Op de regel Faciliteiten staat bij zone B: zoekgebied voor hondenlosloop. Op de regel Honden staat bij zone B: Honden in principe aangelijnd. Hondenlosloop en honden aangelijnd is in onze ogen strijdig.
Onze vraag is dan ook: Wat heeft de provincie nu bij zone B voor ogen als het gaat om het uitlaten van honden?

Tot zover onze reactie. Afhankelijk van uw reactie gaan wij in het voorjaar wellicht gebruik maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen bij de Provincie Gelderland.

Met vriendelijke groet,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Afschrift:
- Gemeente Rheden
- Riqq

De rol van gemeenten in het stikstofbeleid

December 2021

Inleiding

Het realiseren van natuurherstel en het terugdringen van de stikstofuitstoot is van groot belang. Wij juichen het toe als gemeenten en regio's daarin hun verantwoordelijkheid nemen. De rolverdeling tussen provincie, regio en gemeente is nog niet altijd helder afgebakend. Met deze notitie willen wij gemeenten een handreiking doen voor actieve bijdragen aan het oplossen van het stikstofprobleem.

Alle inspanningen opgeteld moeten in het veld leiden tot natuurherstel. Voor de natuur is het niet relevant welke overheid waarvoor aan de lat staat; het geheel aan maatregelen moet de stikstofcrisis oplossen en zorgen voor veerkrachtige natuur.

Wij signaleren dat de stikstofaanpak op dit moment nog onvoldoende tot resultaat leidt en onzeker is hoe er voor het benodigde natuurherstel wordt gezorgd. Uit het zeer recent gepresenteerde coalitieakkoord blijkt dat het nieuwe kabinet de doelen van de Stikstofwet wil behalen in 2030 in plaats van 2035, conform de ambitie die commissie Remkes formuleerde. De opgave is groot en de aanpak moet worden uitgewerkt, onder andere in gebiedsplannen. Het behalen van de gestelde doelen is nog niet verzekerd zolang bedrijven gebruik maken van oude vergunningen en er meer vergund wordt dan voor natuurherstel gewenst is. Zie als (extreem?) voorbeeld de publicatie uit Brabant [1].

Daarom is het nodig dat de regio een plan maakt dat enerzijds van voldoende ambitie getuigt om effectief en substantieel de uitstoot te beperken en tot natuurherstel te kunnen leiden, en anderzijds een plan dat specifiek op de verantwoordelijkheden van de regio en gemeenten in gaat.

Wij geven onderstaand suggesties ten aanzien van

1. bronmaatregelen
2. omgevingsbeleid en vergunningen
3. natuurherstel en biodiversiteit
4. natuurinclusieve ontwikkeling in overige sectoren

1. Bronmaatregelen

Gemeenten en regio hebben primair een rol in het reguleren van stikstofuitstoot via bestemmingsplannen en vergunningverlening. Zie onze aandachtspunten onder punt 2. Generieke bronmaatregelen worden door het Rijk uitgevaardigd. Bronmaatregelen op lokaal niveau betreffen

[1] Isover en andere Brabantse industriële bedrijven verrijken zich met emissierechten https://www.foodlog.nl/artikel/titel/Isover-ultimate-product/

vooral de uitdaging om piekbelasters voor Natura 2000 gebieden te onderscheiden en beleid uit te voeren voor transitie naar duurzame productie, dan wel verplaatsing of bedrijfsbeëindiging.

Voor een doeltreffende aanpak is het van belang inzicht te hebben in onderstaande vragen.

1. Welke maatregelen zijn in beeld, welke effectiviteit hebben deze, hoe zeker is dit effect?
2. Welk doel stelt de regio zichzelf op basis van deze informatie en in welk tijdpad wordt dit gerealiseerd?
3. Welke bijdragen kan de regio leveren aan de reductie van stikstofbronnen?
4. Wat is de positionering van deze aanpak ten opzichte van het proces van de Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS), waar de gebiedsallianties (Veluwe, Achterhoek en Rijntakken) en de sectorgesprekken ook onderdeel van zijn?
5. Hoe worden bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de regio en gemeenten ingezet?
6. Wie beslist omtrent daadwerkelijke uitvoering van voorgestelde maatregelen en zorgt voor financiering daarvan?

De Provincie heeft een Datahuis over bronemissies en heeft ook al veel mogelijke maatregelen doorgerekend. Gemeenten hoeven deze doorrekeningen dan ook niet zelf te (laten) maken maar kunnen deze opvragen bij de provincie.

2. Omgevingsbeleid en vergunningen

Er ligt een belangrijke rol en verantwoordelijkheid bij gemeenten voor omgevingsbeleid en vergunningen. De eerste opgave is om de basis op orde te brengen.

Via het omgevingsbeleid kunnen de gemeenten sturen op gewenste ontwikkelingen en versterking van natuur. Hierin kunt u opnemen dat toename van veehouderij en groei van andere bedrijvigheid met een belasting op kwetsbare natuur en wateren, niet kan plaatsvinden in gebieden waar bescherming en verbetering van natuur en water noodzakelijk is.

Aangezien de regels voor intern salderen niet voorzien in de benodigde afname van emissies, is het nodig om aanvullend omgevingsbeleid te formuleren. De vergunningverlening en handhaving is van belang om te voorkomen dat zich nieuwe problemen voordoen.

De volgende acties zijn urgent:

1. Intrekken van vergunningen op locaties die niet in gebruik zijn
2. Controleren van verleende vergunningen en gerealiseerde bedrijfsvoering. Intrekken van niet-gerealiseerde vergunningsruimte
3. Beheersen van de omvang van de veestapel. Met het oog op een goede ruimtelijke ordening staat het de gemeente beginsel vrij om per diersoort dieraantallen in het bestemmingsplan op te nemen die voor veehouderijen maximaal zijn toegestaan. ABRvS, 201404465/1/R3 , 4 november 2015, onder 2.4

Daarnaast kan de gemeente via bestemmingsplannen bevorderen dat de basiskwaliteit natuur verbetert, onder andere door:

- Zorgdragen voor goede planologische bescherming van natuur en landschapselementen

- Natuur-, landschaps- en waterinclusief ontwerp vereisen bij nieuwe plannen en projecten
- Bescherming van het bomenbestand en volwaardige compensatie bij bomenkap
- De mogelijkheden om tuinen te verstenen beperken, door een maximaal % van het perceel dat mag worden verhard vast te leggen
- Bevorderen van groene daken en gevels
- Energieprojecten die optimaal landschappelijk zijn ingepast en bijdragen aan versterken van biodiversiteit.

3. Natuurherstel en biodiversiteit

De verantwoordelijkheid en het initiatief voor natuurherstel binnen en rond kwetsbare Natura 2000 gebieden ligt in het kader van de Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS) primair bij de provincie. Hiermee geeft de provincie samen met partners, waaronder de regio's, uitwerking aan de afspraken die zij met het Rijk in het kader van Programma Natuur maakt. Het is gewenst dat gemeenten actief dit natuurherstel ondersteunen.

De uitdaging voor gemeenten ligt in het bevorderen van een natuurinclusieve samenleving met een goede basiskwaliteit natuur.

Gemeenten kunnen op lokaal niveau diverse maatregelen treffen ten behoeve van herstel en versterking van de biodiversiteit. Alle maatregelen samen zorgen voor een hogere biodiversiteit en veerkrachtige natuur. Hierin ligt onder andere besloten om bij te dragen aan meer natuurinclusief ondernemen in de landbouw.

Maatregelen specifiek voor gemeenten en regio:

a. Herstel en versterking groen-blauwe netwerk in zowel de stedelijke als landelijke omgeving, via uitvoering van het Aanvalsplan Landschapselementen, landschapsontwikkelingsplan en landschapskwaliteitgidsen
b. Uitvoering herstelmaatregelen soortenbescherming
c. Toepassen en stimuleren van ecologische bermbeheer, ook in vereisten bij aanbesteding
d. Gebruik van bestrijdingsmiddelen uitfaseren en dit in aanbestedingen vereisen
e. Bevorderen natuurinclusieve landbouw en het inzetten van de biodiversiteitsmonitor
f. Openstellen van een regeling voor ecologisch akkerrandenbeheer
g. Aanleg van klimaatbos/voedselbos, bijvoorbeeld door burgerinitiatieven, faciliteren en grond ter beschikking stellen
h. Natuureducatie stimuleren
i. Natuurvriendelijke oevers aanleggen
j. Klimaatadaptatie combineren met kansen voor natuur: infiltreren van hemelwater in de bodem, via wadi's en helophytenfilters, water vasthouden waar mogelijk
k. Programma Steenbreek uitvoeren/stimuleren
l. Planten van bomen en struweel, voor het creëren van schaduw in de bebouwde kom
m. Beperken verlichting (onder het 'nee, tenzij' motto), toepassen duurzame en natuurvriendelijke verlichting en zuiniger verlichtingsregime (dimmen, sensoren, minder eenheden, betere afstelling)

n. Ecologische aanpak agressieve exoten zoals Japanse duizendknoop en diverse soorten waterplanten, tuincentra ontmoedigen in verkoop exotische waterplanten

4. Natuurinclusieve ontwikkeling in overige sectoren

Verkeer

- Eigen autopark van de gemeente elektrificeren of op (groene) waterstof
- Opstellen en uitvoeren programma duurzame mobiliteit
- In omgevingsplannen duurzame mobiliteit als ontwerpprincipe meenemen
- Sectoren stimuleren in aanschaf schone vervoermiddelen

Wonen

- Nieuwbouw energieneutraal en van het gas af
- Isolatieprogramma en modernisering verwarmingssystemen oudere woonwijken
- Beperken houtstook door voorlichting en regulering

Bedrijven en instellingen

- Energieneutrale nieuwbouw
- Vergroenen bedrijventerreinen
- Isolatieprogramma en modernisering verwarmingssystemen oudere gebouwen
- Innovatie productiesystemen

Energievoorziening

- Werken aan een duurzame warmtevoorziening
- Terugdringen uitstoot NOx uit biomassacentrales
- Energieopwekking op daken mogelijk maken

Geachte Raadsgriffie,

Het realiseren van natuurherstel en het terugdringen van stikstofuitstoot is van groot belang. Uit het coalitieakkoord blijkt dat het nieuwe kabinet de doelen van de Stikstofwet wil behalen in 2030 in plaats van 2035, conform de ambitie die commissie Remkes formuleerde. Het nieuwe kabinet stelt een groot budget beschikbaar voor uitvoering, dat vooral via een gebiedsaanpak zal plaatsvinden. Wij juichen het toe als gemeenten en regio's in de aanpak hun eigen verantwoordelijkheid nemen.

Met bijgevoegde notitie willen wij gemeenten een handreiking doen voor actieve lokale bijdragen aan het oplossen van het stikstofprobleem. Zou u deze handreiking door willen sturen aan de raadsleden?

De handreiking is tevens verstuurd aan uw College van Burgemeester en Wethouders.

Met vriendelijk groet,

• Natuur en Landbouw
Oude Kraan 72 • 6811 LL Arnhem • www.natuurenmilieugelderland.nl

50 jaar natuur en milieu federatie gelderland

Geacht gemeenteraadslid,

Onze wereld digitaliseert in een rap tempo. Voor veel van deze ontwikkelingen geldt, dat we ons bijna niet meer kunnen voorstellen hoe het leven zonder digitalisering verging. Veel dingen zijn makkelijker geworden. Maar wordt de digitalisering in al zijn facetten wel in goede banen geleid? Wij pleiten voor veel meer zorgvuldigheid en we willen ook dat er keuzevrijheid blijft voor inwoners van ons land.

Over digitalisering wordt gesteld dat dit nu eenmaal een feit is, we kunnen niet meer zonder en we zouden niet meer terug kunnen. De manier waarop digitalisering in de samenleving wordt ingevoerd, laat geen ruimte voor de wensen van inwoners van ons land. Het wordt steeds duidelijker dat de overheid alleen overleg voert met het grote bedrijfsleven. En dat Europa hierin een sturende kracht is. Neem bijvoorbeeld de uitrol van datacenters in ons land. Er zit weinig strategie achter, en nu blijken we met grote energie- en zoetwater-vraag te worden geconfronteerd.

Wat ons betreft is de onomkeerbaarheid van digitalisering een verkeerd ‘frame’. Mensen, politieke partijen zijn wel degelijk in staat om de koers te bepalen en om richting te geven aan de koers. En dat is van belang, omdat het zeer de vraag is of verdere digitalisering werkelijk een toegevoegde waarde heeft voor ons welzijn.

We zouden het kunnen hebben over de aanspraak die digitalisering doet op onze energiebronnen 40 % van onze elektriciteitsbehoefte, zo rekenden de Europese Groenen, een fractie van het Europees Parlement, uit. Onze elektriciteitsnetwerken kunnen de vraag naar elektriciteit niet meer aan. We kampen met een tekort aan chips, dus is het onwenselijk om alle inmiddels 7 mrd mobiele telefoons ter wereld te vervangen voor een nieuw model, maar dat is wel wat de bedoeling is, bij de snelle en steeds verdere uitrol van technieken. De telefoon wordt steeds meer een wegwerpproduct, terwijl we op weg willen naar een duurzame samenleving, die vraagt om producten die lange tijd mee kunnen gaan en die modificeerbaar zijn.

De privacy en onze veiligheid worden ondermijnd. Onze data is niet meer van ons. We worden op het internet inmiddels door talloze bedrijven gevolgd, al onze activiteiten maken ook deel uit van verdienmodellen van techbedrijven. En inmiddels zijn onze uitingen op het internet handelswaar voor bedrijven. Er staat een duizelingwekkende hoeveelheid privacygevoelige informatie op de mobiele telefoons. Hier moet je als burger in meegaan. Het is de vraag of dit ook de wens is van veel mensen. De uren die we daarnaast besteden op de draadloze apparatuur, vergen veel van ons. Mensen raken burn-out. Maar misschien nog erger, zonder dat we het doorhebben, ondergraven we ons sociaal systeem. We spreken veel minder met elkaar, veel communicatie verloopt via apparaten. De eenzaamheid die dit ten langen leste veroorzaakt kost onze maatschappij veel meer, dan de digitalisering oplevert. We horen zelfs vanuit de wetenschap dat dit ook leidt tot te eenzijdige ontwikkeling van de hersenen. Het is aan volksvertegenwoordigers zoals u belangrijk om de belangen in dit dossier af te wegen en om ervoor zorgen dat dit soort onwenselijke ontwikkelingen worden tegengegaan.

En er mag dan wel een beeld zijn ontstaan dat alle draadloze technieken veilig zijn voor uw gezondheid, dit staat nog geenszins vast. Wij zien juist een enorme toename van ernstige ziekten in de laatste 30 jaar, terwijl er in Nederland geen actief (vervolg)onderzoek is naar een mogelijk causaal verband. Dat is echter wel waar de voorzitter van de gezondheidsraad, van de commissie EMV die over deze technieken en gezondheid gaat, prof. Dr. Hans Kromhout toe oproept. Hij zei in de telegraaf in het artikel “wetenschap verdeeld over straling 5G” d.d. 23 maart 2020, dat de risico-inschatting van draadloze technieken niet op orde is, en dat de telecomsector misschien wel héél veel ruimte krijgt en dat de risico inschatting m.b.t. de gezondheidseffecten van draadloze technieken tekortschiet: **‘Er wordt echter geen blootstelling van individuen gemeten, geen toekomstscenario’s van blootstelling doorgerekend en geen eventuele gezondheidsrisico’s ingeschat. Dat moet anders. Je moet de industrie niet zomaar zijn gang laten gaan. Wel doordachte afwegingen vooraf- zegeningen versus risico’s- zijn ook in dit dossier noodzakelijk’.**

Zolang de gezondheidseffecten niet duidelijk zijn, moet de overheid, en de gemeente zorg dragen voor het zo laag mogelijk houden van de elektromagnetische velden in de gemeente (het zogeheten ALARA-principe). Ook moeten ouderen en kinderen waar mogelijk beter beschermd worden. De gemeente heeft een zorgplicht jegens haar bewoners, en u als gemeenteraadslid bent aan zet om erop te controleren of deze wordt toegepast.

Deze brief krijgt u van diverse initiatieven en werkgroepen in ons land die uit ervaring, of na het lezen van veel betrouwbare bronnen, tot de conclusie komen dat het hoog tijd wordt voor een meer zorgvuldige uitvoering van digitalisering. In het beleid moet onderzoek naar de gezondheid voortaan vooraf plaatsvinden. Bij gebrek hieraan pleiten we voor meer monitoren van de effecten van de huidige hoeveelheid draadloze technieken op onze gezondheid, alvorens we verder gaan met uitbreiding van nieuwe netwerken. Het wordt tijd om de door Europa verplichte 98% dekkingsgraad van telecomnetwerken te bespreken, want er zijn veel mensen die behoefte hebben aan plekken waar mensen kunnen verblijven en ontspannen- zonder straling.

Maar nog belangrijker: je moet als mens de keuze hebben of je wilt meedoen aan digitalisering. Het moet kan niet zijn dat het worden wordt opgelegd. Er is te weinig gesprek over de keerzijden en te weinig oog voor de vele onderzoeken die risico's zichtbaar maken.

Daarom vragen wij u de volgende tekst in uw verkiezingsprogramma te zetten:

Als samenleving moeten we in gesprek gaan over de grenzen van digitalisering. Mensen moeten zelf kunnen bepalen waar ze aan mee willen doen. Digitalisering kan nooit verplicht worden en mensen moeten de keuze krijgen zich hieraan te onttrekken. Dat betekent dat gemeentelijke dienstverlening altijd ruimte blijft bieden om via de balie en telefoon, diensten van de gemeente aan te vragen. En als het gaat om de inrichting van de openbare ruimte is het wenselijk dat de gemeente vanuit haar zorgplicht het voorzorgsprincipe toepast. Ook draagt de gemeente zorg voor het ALARA-principe, d.w.z. om de elektromagnetische velden van zendinstallaties zo laag als mogelijk te houden. De gemeente wijst actief plekken in de openbare ruimte aan waar er minder bereik is. Ook spant de gemeente zich in om zendinstallaties uit de buurt van verzorgingshuizen en scholen te houden. Inwoners mogen een *smallcell* in de lantarenpaal voor of op hun huis weigeren. Inwoners mogen bezwaar maken tegen de plaatsing van een antenne op het dak van een nabijgelegen pand. De gemeente monitort i.s.m. de GGD d.m.v. onderzoek de volksgezondheid in de hele gemeente op effecten van (nieuwe) zendinstallaties in de gemeente.

Er zijn in 90 procent van de Nederlandse Gemeenten vragen gesteld over de komst van nieuwe telecomnetwerken. De gemeenten gingen zelden echt in op de vragen die er door inwoners werden gesteld, maar stuurden hun burgers een standaardantwoord. Indien u als gemeenteraadslid alsnog hierover met inwoners in contact wilt gaan, moedigen wij dit van harte aan.

Hoogachtend,

Alliantie Burgers Voorschoten

Stichting Consument en Digitalisering i.o.

Nationaal Platform Stralingsrisico's

5G het Gooi zegt Nee!

Stichting EHS

Motie

Onderwerp	Borstonderzoek
Datum	23 november 2021
Registratienummer	210652

De raad van de gemeente Hof van Twente in vergadering bijeen op 23 november 2021;

gelet op artikel 34 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad;

gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:

- De staatssecretaris voor Volksgezondheid heeft besloten het tijdsinterval voor periodiek borstonderzoek voor vrouwen tijdelijk te verlengen van tweejaarlijks naar driejaarlijks;
- Als reden hiervoor is vermeld dat het momenteel en de komende drie jaar niet mogelijk is landelijk beleid, consequent aan de termijn van twee jaar te voldoen;
- Het hier weliswaar gaat om landelijk beleid, maar dat ook de raden als primaire volksvertegenwoordiging op het terrein van volksgezondheid een belangrijke rol hebben en een politieke signaalfunctie;

overwegende dat:

- Deze maatregel op korte en lange termijn leidt tot verslechtering van deze uiterst belangrijke preventieve voorziening;
- Ongeveer 1 miljoen vrouwen vanaf vijftig jaar in Nederland van deze preventie gebruik maken;
- In Nederland 1 op de 7 vrouwen borstkanker krijgen en dat het bevolkings-onderzoek is bedoeld om borstkanker zo vroeg mogelijk te ontdekken, zodat de kans op succesvolle behandeling groter en wellicht minder ingrijpend is;

vraagt het college om:

1. Aan de demissionaire staatssecretaris, door toezending van deze motie, kenbaar te maken dat de raad van mening is dat de genomen maatregel ongewenst en onverantwoord is en er daarom bij de demissionaire staatssecretaris op aandringt de maatregel in te trekken en er alles aan te doen om de tweejarentermijn zo consequent mogelijk toe te passen.
2. Deze motie ter kennis te brengen van de gemeenteraden in Nederland en de leden van de 2e Kamer.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:
PvdA

Wg.

A. Sligman

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hof van Twente d.d. 23 november 2021

De raad van Hof van Twente,

De griffier, de voorzitter,

mr. A. Venema drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Uitnodiging | Dialoogtraining 'Verschillen overbruggen'
Zaterdag 5 februari 2022 van 10.00 tot 16.30 uur
Huize Heyendael in Nijmegen

Heb jij dat ook? Tijdens een raadsvergadering probeer je een bijdrage te leveren en je merkt dat je woorden anders worden opgevat dan je bedoelt. Of je legt tijdens een inspraakavond zo helder mogelijk uit waarvoor een bepaald beleid is bedoeld, maar geen inwoner lijkt geïnteresseerd. Integendeel, de gemoederen lopen hoog op.

Het voeren van een goed gesprek is niet makkelijk. Een dialoog is een bijzonder soort gesprek waarbij het niet de bedoeling is om te winnen, zoals bij een discussie of een debat, maar om samen tot iets nieuws te komen en verschillen te overbruggen. Hoe doe je dat? Dat leer je tijdens de dialoogtraining ‘Verschillen overbruggen’.

Programma
In de ochtend maak je je belangrijke inzichten eigen rondom de complexiteit van gesprekken. We bespreken een aantal theorieën die helpen begrijpen waarom een gesprek verloopt zoals het verloopt. Deze theorieën worden geïllustreerd aan de hand van fragmenten uit gesprekken en (inspraak)bijeenkomsten van volksvertegenwoordigers. ‘s Middag ga je zelf aan de slag. Samen met getrainde acteurs oefen je met moeilijke situaties. Wat wordt er gezegd, hoe wordt daarop gereageerd en wat is daarvan dan weer het effect op het verdere verloop van het gesprek? Hoe kunnen we dit alles begrijpen en vooral: hoe kan het beter?

Docenten

- Hoogleraar Socio-Ecologische Interacties bij het Institute for Science in Society van de Radboud Universiteit
- Communicatietrainer

Ben jij er bij? Er zijn nog een paar plekken beschikbaar.

Aanmelden kan hier

extra Algemene Ledenvergadering

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 16 december jl. heeft u de uitnodiging voor de extra **Algemene Ledenvergadering** op **donderdag 13 januari 2022 van 13.30 tot 16.00** uur ontvangen.

Voor meer informatie en de agenda en de daarbij behorende stukken, verwijzen wij u door naar de website: https://vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-alv-13-januari-2022

Ook in deze digitale ALV wordt gewogen gestemd, waarbij elke gemeente per 1.000 inwoners één stem uitbrengt met een maximum van 75 stemmen. Alle gemeentesecretarissen ontvangen in de week van 10 januari een e-mail met meer informatie over de stemprocedure, inclusief de inloggegevens om te kunnen stemmen. De gemeentesecretaris vragen wij om de inloggegevens en informatie door te geven aan de stemgerechtigde vertegenwoordiger van de gemeente. Deze vertegenwoordiger kan naast het uitbrengen van de stemmen ook via een chat-functie vragen stellen tijdens de ALV.

Insprekers die het woord willen voeren in de ALV dienen zich vooraf aan te melden via motiealv@vng.nl. In verband met de actuele coronamaatregelen voeren zij digitaal het woord. U heeft tot 11 januari a.s. de tijd om u aan te melden.

De vergadering wordt live openbaar gestreamd via www.vng.nl/ALV. Hiervoor is geen toegangscode nodig.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Aan de leden

Datum
16 december 2021
Kenmerk
COS/U202101040
Lbr. 21/084
Telefoonnummer
070 3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Uitnodiging Extra ALV 13 januari 2022

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In de ledenbrief van 1 december jl. hebben wij aangekondigd dat op donderdag 13 januari 2022 een digitale Extra ALV wordt gehouden. De directe aanleiding hiervoor was de dringende oproep aan het bestuur in twee informele bestuurlijke sessies over de herijking gemeentefonds op 26 november jl. om op zo kort mogelijke termijn een ALV te houden. Daarop hebben wij een Extra ALV op 13 januari 2022 uitgeschreven en zijn over de herijking gemeentefonds twee nieuwe informele bestuurlijke sessies op 14 en 15 december jl. gehouden om de inbreng van de leden op te halen. Op basis hiervan heeft het VNG-bestuur de concept-resolutie ‘Naar een uitlegbaar en stabiel beter verdeelmodel gemeentefonds’ opgesteld.

Daarnaast is gisteren het regeerakkoord gepresenteerd. Vandaag hebben wij per brief een eerste reactie op het regeerakkoord gegeven aan de fractievoorzitters in de Tweede Kamer: https://vng.nl/sites/default/files/2021-12/vng-reactie-regeerakkoord.pdf. Wij zullen u volgende week in een ledenbrief nader informeren over de betekenis van het regeerakkoord voor gemeenten. In de Extra ALV wisselen wij hierover graag met u van gedachten.

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor deze digitale Extra ALV van 13 januari 2022, 13.30-15.30 uur. In deze ledenbrief geven wij u een toelichting op:

- Agenda en stukken voor deze ALV
- De besluitvormingsprocedure
- De vergaderwijze en het uitbrengen van de stemmen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Indienen amendementen en moties

U kunt statutair tot uiterlijk vrijdag 31 december a.s. amendementen op voorstellen indienen. Wij vragen u nadrukkelijk om ook eventuele moties uiterlijk op deze datum in te dienen, zodat het VNG-bestuur tijdig preadviezen kan vaststellen en de leden hun standpuntbepaling kunnen voorbereiden. Wij zijn u daarvoor bij voorbaat dankbaar en u kunt voor vragen hierbij altijd contact opnemen met de VNG-medewerkers.

Procedure indienen amendementen en moties

- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl
- Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening vindt u hier.
- Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Agenda ALV

De ALV start om 13.30 uur. De agenda ziet er als volgt uit.

Agenda ALV

1. Opening
2. Mededelingen
3. Benoeming van de notulencommissie Extra ALV 13 januari 2022
4. Vaststelling notulen ALV 16 juni 2021
5. VNG Jaarplan 2022 (inclusief GGU)
6. Regeerakkoord
7. Herijking gemeentefonds

8a. Stand van zaken lopende trajecten

    1. Klimaatakkoord
    2. Hervormingsagenda jeugd
    3. Versterking integrale dienstverlening gemeenten
    4. Raadsverkiezingen
    5. Werving nieuwe leden VNG-bestuur en -commissies na de raadsverkiezingen
    6. VNG Visie 2030

8b. Verantwoording uitvoering moties ALV 16 juni 2021 en eerdere ledenvergaderingen

9. Rondvraag/WVTTK
10. Sluiting

Korte toelichting op de agenda

Behandeling moties/amendementen
Ingediende moties en amendementen worden steeds bij het betreffende agendapunt behandeld. De moties waarop het VNG-bestuur reeds een preadvies heeft vastgesteld, worden u als bijlage bij deze ledenbrief toegezonden. Dit betreft de volgende moties:

- Motie Soest: 'Financiering Energietransitie in gemeenten' (agendapunt 8a.1)
- Motie Eindhoven: 'Vergroening van de woningbouwopgave' (agendapunt 8a.1)
- Motie Moerdijk: 'Bijdrage beheerskosten DSO-LV – uitstel Omgevingswet' (8b)

Nieuwe moties en ingediende moties waarop het bestuur nog geen preadvies heeft vastgesteld, zullen wij u zo spoedig mogelijk toezenden.

3. Benoeming van de notulencommissie ALV 13 januari 2022 (ter vaststelling)
4. Vaststelling notulen ALV 16 juni 2021 (ter vaststelling)
In de ALV ontvangt u een voorstel voor de nieuwe notulencommissie. De notulen van de ALV van 16 juni 2021 geven volgens de toenmalige notulencommissie een goede weergave van hetgeen daar is besproken. Deze beide voorstellen leggen wij samen in een enkele stemming aan u voor.

5. VNG Jaarplan 2022, inclusief GGU (ter kennisneming)
Het jaarplan wordt ter kennisneming aan de leden voorgelegd. Daarbij wordt bij het onderdeel GGU, naar aanleiding van de inbreng van burgemeester Naafs van Utrechtse Heuvelrug in de ALV in juni, aandacht besteed aan de versterking van de betrokkenheid van de leden in de GGU governance.

6. Regeerakkoord
Gisteren is het regeerakkoord van VVD, D66, CDA en ChristenUnie gepresenteerd en vandaag vindt hierover het Kamerdebat plaats. Wij hebben vandaag per brief een eerste reactie op het regeerakkoord gegeven aan de fractievoorzitters in de Tweede Kamer: https://vng.nl/sites/default/files/2021-12/vng-reactie-regeerakkoord.pdf. Wij zullen u volgende week in een ledenbrief nader informeren over de betekenis van het regeerakkoord voor gemeenten. In de komende periode houden wij u op de hoogte van actuele ontwikkelingen en in de ALV wisselen wij hierover graag met u van gedachten.

7. Herijking gemeentefonds
In twee informele bestuurlijke sessies over de herijking gemeentefonds op 26 november jl. heeft een groot aantal deelnemers het bestuur opgeroepen om op zo kort mogelijke termijn een ALV te houden. Daarop hebben wij een Extra ALV op 13 januari 2022 uitgeschreven en zijn over de herijking gemeentefonds twee nieuwe informele bestuurlijke sessies op 14 en 15 december jl. gehouden om de inbreng van de leden op te halen. Op basis hiervan heeft het VNG-bestuur de concept-resolutie 'Naar een uitlegbaar en stabiel beter verdeelmodel gemeentefonds' opgesteld. Ook voor het traject herijking gemeentefonds is het regeerakkoord van groot belang. Op basis daarvan moet worden bepaald of wordt voldaan aan de eerder door de leden vastgestelde voorwaarde dat de omvang van het gemeentefonds, oftewel 'de koek', moet worden vergroot.

8a. Stand van zaken lopende trajecten (ter kennisneming)

8a.1. Klimaatakkoord
Het afgelopen jaar hebt u hard gewerkt aan de uitvoering van het Klimaatakkoord. Zo worden bijvoorbeeld eind dit jaar vrijwel alle Transitievisies Warmte vastgesteld, tellen de Regionale Energiestrategieën ruim op tot boven de ambitie met 55 TWh (terawattuur) en is de laadinfrastructuur sterk gegroeid naar 76.000 (semi-) publieke laadpunten. Als gemeenten laat u zien dat u de afspraken uit het Klimaatakkoord nakomt. Het is nu aan het rijk om ook de benodigde stappen te zetten. Dat is hard nodig: we staan op het punt om van 'het vormgeven van besluiten en beelden in (ruimtelijke) planvorming en kaders' over te gaan naar de uitvoering. Dat kan niet zonder de randvoorwaarden om de transitie haalbaar/betaalbaar te maken voor de samenleving, zonder de beschikking over de juiste bevoegdheden en zonder de vergoeding van uitvoeringslasten. Hierbij informeren wij u over de precieze financiële toezeggingen die het rijk tot op heden heeft gedaan en gaan wij in op de belangrijkste andere ontwikkelingen. Over de betekenis van het regeerakkoord voor de uitvoering van het Klimaatakkoord zullen wij u in de bredere ledenbrief over het regeerakkoord van volgende week nader informeren.

Moties bij dit agendapunt:
- Motie Soest: 'Financiering Energietransitie in gemeenten'
- Motie Eindhoven: 'Vergroening van de woningbouwopgave'

8a.2 Hervormingsagenda jeugd
De afgelopen periode hebben wij met verschillende partijen in werkgroepen gewerkt aan de hervormingsagenda jeugd. Deze werkgroepen moeten eind van het jaar rapporten opleveren. Dit kan echter niet los gezien worden van de afspraken in het regeerakkoord over de jeugdzorg. Over de betekenis van het regeerakkoord voor de jeugdzorg zullen wij u in de bredere ledenbrief over het regeerakkoord van volgende week nader informeren.

Meer informatie over het traject van de Hervormingsagenda:
https://vng.nl/artikelen/hervormingsagenda-jeugd

8a.3 Versterking integrale dienstverlening gemeenten
Het kabinet heeft in de beleidsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' uitgesproken dat de kinderopvangtoeslagenaffaire naast de fase van compensatie en ondersteuning van direct gedupeerden, ook structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moet leiden. De versterking van de dienstverlening bij gemeenten maakt hier onderdeel van uit. 'Betere samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties is nodig om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen of van het kastje naar de muur worden gestuurd.' Deze door het kabinet verwoorde ambitie impliceert investeringen in de kwaliteit van de directe dienstverlening aan inwoners en aansluiting tussen de dienstverleningsconcepten van uitvoeringsorganisaties en gemeenten. Om hieraan te werken stelt het rijk €150 miljoen structureel beschikbaar aan gemeenten.

8a.4 Raadsverkiezingen

In de aanloop naar, tijdens en na de gemeenteraadsverkiezingen van 24 november 2021 (herindelingsverkiezingen) en 16 maart 2022 worden er vanuit de VNG verschillende werkzaamheden uitgevoerd, die gecoördineerd worden in een programma. Met het programma beogen we een aantal doelen te halen, namelijk:

1. Een doelmatige uitvoering van de verkiezingen stimuleren
2. Met één inzet de nieuwe bestuurders informeren over de VNG
3. Bekendheid creëren/vergroten van het werk van de VNG bij nieuwe raads- en collegeleden
4. Prioriteiten uit raads- en collegeprogramma's door laten klinken in de VNG-prioriteiten

8a.5 Werving nieuwe leden VNG-bestuur en commissies na de raadsverkiezingen

Het VNG bestuur heeft in een evaluatie van de afgelopen periode geconcludeerd dat de formele kandidaatstellingsprocedure geen aanpassing behoeft. Het uitgangspunt blijft 'kwaliteit met behoud van herkenbaarheid voor de achterban'. Daarbij is er onder andere aandacht voor regionale spreiding, gemeentegrootte, partijpolitieke verdeling (inclusief vertegenwoordiging van lokale partijen) en man-vrouw verhouding. De begeleidende notitie gaat in op het tijdpad, de uitgangspunten en de belangrijkste mijlpalen in de procedure.

Belangrijk aandachtspunt vooraf is het tempo van de collegeonderhandelingen na de raadsverkiezingen. Na de vorige raadsverkiezingen van 2018 konden door het VNG-bestuur begin juli waarnemende leden in bestuur en commissies worden benoemd. Indien de trend naar langer durende collegeonderhandelingen doorzet, kan het echter nodig zijn om meer tijd te nemen en bijvoorbeeld te streven naar benoeming van waarnemers begin september. Het bestuur zal u te zijner tijd hierover nader informeren.

8a.6 VNG Visie 2030

'De VNG werkt aan een krachtige lokale overheid, door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven'. Dit zijn de visie en missie van de VNG. Om deze te realiseren heeft de VNG drie vaste pijlers, die een stevige basis aan de vereniging geven: platform voor kennisdeling, belangenbehartiging en dienstverlening. De verenigingsstrategie voor middellange termijn in 2019 is vastgesteld om richting te geven aan de inhoudelijke agenda van de vereniging: wat hebben we de komende tijd samen te doen? Maar een krachtige lokale overheid vraagt steeds meer samenwerking, in de regio, interbestuurlijk, of in ketens. Meer taken in een complexer speelveld vragen daarom ook om een visie op het samenspel en de positie van lokale overheden: hoe gaan we dat samen realiseren? Daarom is in mei 2021 door het bestuur besloten dat we aan de slag gaan met een visie voor de lange termijn. In deze visie komt naar voren op welke scenario's gemeenten en de VNG zich moeten voorbereiden, maar ook hoe gemeenten in 2030 met elkaar samenwerken en de manier waarop de VNG daaraan kan bijdragen.

8b. Verantwoording uitvoering moties ALV 16 juni 2021 en eerdere ledenvergaderingen (ter vaststelling)
Gelet op het grote aantal aangehouden moties en nieuwe moties wordt bij de verantwoording op inhoudelijke thema's geclusterd, om tot een samenhangend verhaal richting de leden te komen.

Motie bij dit agendapunt:

- Motie Moerdijk: 'Bijdrage beheerskosten DSO-LV – uitstel Omgevingswet'

9. Rondvraag/WVTTK
Hier worden ook de moties behandeld die niet aan een ander agendapunt kunnen worden gekoppeld.

Besluitvormingsprocedure

Indienen amendementen en moties
Statutair is het mogelijk amendementen in te dienen op aanhangige voorstellen. Amendementen kunnen tot uiterlijk negen werkdagen voorafgaand aan de ALV worden ingediend. Dat betekent dat amendementen ***uiterlijk vrijdag 31 december a.s.*** bij het VNG-bureau moeten zijn ingediend. Vervolgens zullen wij de leden op de hoogte stellen van de ingediende amendementen en de preadviezen van het bestuur daarbij, zodat zij op basis daarvan de standpuntbepaling binnen de gemeente kunnen voorbereiden.

Wij vragen u ook om moties ***uiterlijk vrijdag 31 december a.s.*** in te dienen. Dat stelt het bestuur in staat om de leden tijdig te informeren over de motie en het preadvies van het bestuur daarop. Op basis daarvan kunnen de leden de standpuntbepaling binnen de gemeente voorbereiden. Definitief ingediende moties worden gepubliceerd op de ALV-pagina op de VNG-site, voor zover beschikbaar met het preadvies van het bestuur. Voor moties geldt geen statutaire uiterlijke termijn voor indiening.

Indienen amendementen en moties
- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl - Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening vindt u hier. - Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Stemprocedure
Zoals gebruikelijk is er ook bij deze digitale ALV sprake van een gewogen digitale stemming, waarbij een vooraf aangewezen vertegenwoordiger van de gemeente de stemmen uitbrengt. In artikel 10 van de Statuten van de VNG worden regels gesteld voor het uitbrengen van de stemmen door een lid van de vereniging en voor het aantal stemmen dat door een lid van de vereniging kan worden uitgebracht.

De volledige tekst luidt als volgt:

Artikel 10 Stemmen

1. De stemmen van een lid worden ter algemene vergadering uitgebracht door de vertegenwoordiger van dat lid, bedoeld in artikel 9, lid 1.
2. Elke gemeente die lid is van de Vereniging, brengt door tussenkomst van haar vertegenwoordiger zoveel stemmen uit als het aantal veelvouden van éénduizend (1.000) inwoners dat de bevolking van de door haar gerepresenteerde gemeente telt, met dien verstande dat zij ten minste één en ten hoogste vijfenzeventig (75) stemmen uitbrengt.
3. Maatstaf voor het aantal stemmen van een gemeente is het aantal inwoners dat de gemeente telde op 1 januari van het voorafgaande jaar volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers.

Een voorstel is aangenomen als meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen het voorstel steunt, tenzij statutair een andere meerderheid is voorgeschreven.

Werkwijze digitale ALV

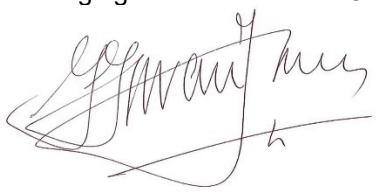
Voor deze digitale ALV is het volgende van belang:

- De digitale ALV wordt gepresenteerd door het VNG-bestuur vanuit een studio.
- Alleen insprekers die zich vooraf hebben aangemeld, kunnen via een verbinding het woord voeren. Indien u het woord wilt voeren, vragen wij u dit tijdig kenbaar te maken via e-mail: motiealv@vng.nl. In dat geval vragen wij u om zich uiterlijk dinsdag 11 januari a.s. aan te melden. Daarna nemen wij contact met u op voor nadere uitleg en het testen van de verbinding.
- Per gemeente is er één vertegenwoordiger die is gemachtigd om de stemmen van de gemeente uit te brengen en via de chatfunctie vragen te stellen of opmerkingen te maken. Dit gebeurt digitaal.
- De gemeentesecretaris krijgt een code waarmee de vertegenwoordiger van de gemeente de stemmen uit kan brengen en gebruik kan maken van de chatfunctie. Wij vragen de gemeentesecretarissen om deze code door te sturen aan de vertegenwoordiger van de gemeente. De gemeentesecretarissen ontvangen hierover begin januari 2022 bericht via e-mail.
- Het voorgaande beperkt ook de mogelijkheid om in de vergadering zelf nog nieuwe moties in te dienen, in beeld te brengen, toe te lichten en in stemming te brengen. Dient u moties daarom zo vroeg mogelijk in, bij voorkeur uiterlijk 31 december a.s.

De ALV wordt live openbaar gestreamd, zodat alle vertegenwoordigers van de gemeenten de vergadering via www.VNG.nl/ALV kunnen volgen. Hiervoor is geen toegangscode nodig.

Ik hoop van dat u ook bij deze digitale Extra ALV opnieuw in groten getale aanwezig bent.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter VNG

Beste bestuurders, raadsleden en aspirant-raadsleden,

De auto de stad uit… en wat dan? Deel- en micromobiliteit is in veel Europese landen al gemeengoed. Waarom in Nederland niet en wat kunnen we van anderen leren ten behoeve van de leefbaarheid in de stad?

In de masterclass 'E-mobility' verkennen we of mobiliteit een probleem of een oplossing vormt voor een gemeente en waarom je mobiliteit niet los kunt zien van andere sectoren. Waarom je (niet) moet luisteren naar verkeerskundigen en hoe je met mobiliteit zou kunnen omgaan bij de grote maatschappelijke uitdagingen als verduurzaming, verstedelijking, rechtvaardigheid en inclusiviteit.

Het is de vierde en laatste masterclass in de reeks die we organiseren vanuit het netwerk Gelders Energieakkoord in het kader van de Raadsverkiezingen 2022. De masterclasses zijn bedoeld als kennisopbouw voor goede mening-, beleids- en besluitvorming. Ze zijn a-politiek van aard en worden gegeven door onafhankelijke experts.

Sprekers bij deze masterclass zijn Sander Lenferink (Universitair Docent 'Mobility and Land Use Planning', Radboud Universiteit) en Pieter Dekker (Projectleider LEV-Kenniscentrum, HAN).

Wanneer: dinsdag 11 januari 2022
Tijd: 16:00 – 17:30 uur (inloop vanaf 15:30 uur)
Waar: Buitensociëteit Theater Hanzehof, Zutphen
Voor wie: (aspirant) raadsleden en bestuurders

Deelname is gratis. Klik hier voor meer informatie en uw inschrijving.

Hartelijke groet,

Gelders Energieakkoord (GEA)
Secretaris

www.geldersenergieakkoord.nl

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

We respecteren bij onze bijeenkomsten de coronamaatregelen en houden ons aan de voorgeschreven richtlijnen. Voor deelname aan de masterclass heeft u een geldig coronatoegangsbewijs nodig. De masterclass vindt plaats in de Buitensociëteit van Theater Hanzehof in Zutphen: een zaal met veel ruimte, waar u 1,5 meter afstand kunt houden.

Online bijeenkomst 'Wat houdt het raadswerk echt in?'
Dinsdag 10 januari 2022 van 19.00 tot 21.30 uur

Best (aankomend) raadslid,

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 komen al snel dichterbij en wellicht is dat voor jou het begin van een eerste raadstermijn! Ben je benieuwd naar wat er op je af komt? Wat is je taak in de gemeente? Wat zijn de do's en wat de don'ts? We vertellen je er graag meer over!

Op maandagavond 10 januari organiseert de Gelderland Academie samen met de griffie van jouw gemeente een regionale bijeenkomst waar de vraag 'wat houdt het raadswerk echt in?' centraal staat. **Vanwege de aangescherpte COVID-19-maatregelen kan deze bijeenkomst helaas fysiek niet door gaan, maar gelukkig kan dit nog wel digitaal!**

Programma

- 19.00 uur: Welkom
- 19.05 uur: John Bijl (Periklesinstituut) vertelt hoe een gemeente precies werkt, wat de taak van de raad en een raadslid is in de gemeentelijke organisatie en hoe je daar zelf vorm aan kan geven.
- 20.00 uur: Léon Dekkers (D66 Lingewaard) en Inge van Dijk (VVD Nijmegen) vertellen hoe zij het raadslidmaatschap invulling hebben gegeven en geven handige tips.
- 20.40 uur: Afsluitende woorden door John Bijl.
- 21.00 uur: Einde bijeenkomst.

Natuurlijk is er ruimte om jouw vragen te stellen.

Zien we jou online op 10 januari?

Hier kun je je aanmelden

Goedendag,

In de gemeente Rozendaal wordt gewerkt met een kwaltiteitshandvest (zie bijlage, deze is op de website van Rozendaal opgenomen). Dit handvest is van 2012 en we willen als ambtelijke organisatie dit handvest onder de loep nemen. Waarom? Klopt het allemaal nog wat er in het handvest staat. Kunnen we nog meer, bijvoorbeeld andere soorten communicatiemiddelen gebruiken? Kunnen we de gestelde normen eigenlijk wel waarmaken binnen ons kleine team?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden is het project servicenomen gestart. Ik ben projectleider van het project en gezamenlijk met mijn collega's heb ik drie sessies met iedere keer vier collega's waar we een dik uur met elkaar gaan praten over onze servicenormen. Zo willen we een stuk bewustwording creëren en normen ontwikkelen die beter bij deze tijd horen. Na de drie sessies wordt er een advies uitgebracht aan de opdrachtgevers van het project: Boele Boelens (ambtelijke opdrachtgever) en Ester Weststeijn (bestuurlijke opdrachtgever).

Als ambtelijke organisatie hebben we veel met raadsleden te maken. Op allerlei manieren: digitaal, telefonisch en persoonlijk. Wie kunnen we beter een vraag stellen over de Rozendaalse dienstverlening dan onze raadsleden? Ik ben dan ook op zoek naar een delegatie van de raad. Ik stel voor 3 personen, van iedere partij een afgevaardigde. Waar ik mee in gesprek ga om over de dienstverlening van de gemeente Rozendaal te praten. Wat is kwalitatief hoogwaardige dienstverlening? Worden alle soorten van communicatiemiddelen gebruikt en op de juiste wijze? Enz…

Graag nodig ik u uit voor een digitaal gesprek op dinsdag 25 januari 2022 van 19:00 tot 20:30 uur. Wilt u voor vrijdag 14 januari 2022 aangeven wie van de raadsleden deel gaat nemen aan het gesprek?

Kwaliteitshandvest

Openingstijden van het gemeentehuis

Het gemeentehuis is geopend van:

- maandag tot en met vrijdag van 8.30 uur tot 12.30 uur. Buiten deze tijden alleen op afspraak.

Telefonische bereikbaarheid :

de gemeente is te bereiken via Tel.: 026 - 38 43 666

- maandag t/m donderdag van 08.30 tot 12.30 en van 13.30 tot 16.30 uur
- vrijdag van 08.30 tot 12.30 uur

Buiten deze tijden is de gemeente uitsluitend in noodgevallen bereikbaar op Tel.: 06 - 516 185 70.

Openingstijden Gemeentewerf

De Moestuin 6a, voor inzamelen klein chemisch afval, wit- en bruingoed, metalen, puin en bielzen: **elke laatste zaterdag van de maand van 9.30 uur tot 12.00 uur**

Briefafhandeling

- Binnen 3 werkdagen wordt een ontvangstbevestiging verzonden. Hierin staat vermeld welk gemeentelijk cluster uw brief in behandeling heeft.
- Uw brief wordt binnen 6 weken beantwoord.
- Lukt dit niet dan ontvangt u een voortgangsbericht. Hierin wordt toegelicht waarom de termijn niet wordt gehaald en wat de nieuwe afhandelingstermijn wordt.

E-mail

Elektronisch kunt u ons bereiken via: gemeente@rozendaal.nl
Wij onderscheiden formele en informele e-mail.

Formele e-mail:

Formele e-mail heeft één of meer van de volgende kenmerken:

- de inhoud heeft rechtsgevolgen voor de afzender of de ontvanger
- de inhoud heeft een bewijs- of verantwoordingsfunctie
- de inhoud is van belang om andere informatie correct te interpreteren
- formele e-mail wordt geregistreerd en net als een brief binnen 6 weken beantwoord

Informele e-mail:

Informele e-mail heeft de volgende kenmerken:

- aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend voor afzender of ontvanger
- het belang van de inhoud vervalt na kennisname
- informele e-mail wordt niet geregistreerd en binnen 3 werkdagen beantwoord. Bij meer ingewikkelde vragen krijgt u een ontvangstbevestiging en wordt een termijn van afdoening (maximaal 10 werkdagen) genoemd
- beantwoording van een e-mail vindt in principe eveneens plaats per e-mail

Telefoonafhandeling: 026 - 38 43 666

- In 100% van de gevallen wordt de telefoon door een van onze medewerkers opgenomen
- Is de persoon die u zoekt niet aanwezig dan nemen wij, indien u dat wenst, uw boodschap aan en belt hij/zij u binnen de afgesproken tijd terug
- Als een doorkiesnummer niet bereikbaar is wordt u doorverbonden naar de receptie. Wellicht kan de receptie u verder helpen en zo niet, dan bellen wij u op een ander afgesproken tijdstip terug

Normen aan de balie

Wat mag u van ons verwachten?

- De maximale wachttijd aan de balie is 5 minuten; * Wij staan u vriendelijk en correct te woord
- Wij adviseren u zo correct mogelijk
- Wij geven duidelijke en begrijpbare informatie
- Voor complexe of zeer specialistische zaken is het verstandig van tevoren een afspraak maken zodat u zeker weet door de juiste persoon geholpen te worden. - In verband met uw privacy kan een gesprek op verzoek in een aparte ruimte plaatsvinden

Wat verwachten wij van u?

- Correcte behandeling van onze medewerkers
- Vul formulieren volledig in
- Neem de benodigde gegevens/papieren/een identiteitsbewijs mee
- Kijk voorafgaand aan een bezoek, indien mogelijk, op www.rozendaal.nl voor informatie

Bekendmakingen

De gemeentelijke bekendmakingen worden gepubliceerd in het huis-aan-huisblad In de Roos dat kosteloos 1 x per 14 dagen verspreid wordt. Het blad In de Roos wordt ook gepubliceerd op de website www.rozendaal.nl

Bezwaar en beroep

Bezwaarschrift:

Bezwaarschriften kunnen worden ingediend tegen besluiten van de gemeente. Bijvoorbeeld als u het niet eens bent met een belastingaanslag, een bouwvergunning of tegen het uitblijven van zulke besluiten. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na de dag

waarop het besluit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt (lees binnen 6 weken na de dag van verzending van het besluit aan aanvrager/betrokkene).

U kunt bezwaar aantekenen als er aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- Een bestuursorgaan heeft een beslissing genomen (de schriftelijke weigering een besluit te nemen of het niet tijdig nemen van een besluit wordt hier gelijkgesteld met het nemen van een besluit).
- U bent als belanghebbende rechtstreeks bij het besluit betrokken
- Wij sturen u een ontvangstbevestiging
- U wordt uitgenodigd voor een hoorzitting van de externe bezwarencommissie
- U ontvangt binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken, de beslissing op uw bezwaarschrift. Deze termijn kan met ten hoogste zes weken worden verlengd. Voor bezwaarschriften tegen belastingaanslagen gelden afwijkende (langere) termijnen. Zie onder het hoofdstuk "Belastingen en financiën".

In beroep:

Tegen de beslissing op het bezwaarschrift kunt u beroep instellen bij:
Arrondissementsrechtbank Arnhem, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Dit staat onderaan de beslissing vermeld. U kunt ook beroep instellen als de gemeente niet binnen de wettelijke termijn een beslissing op uw bezwaarschrift heeft genomen.

Klachten en meldingen

De gemeente onderscheidt klachten en meldingen

- Klachten gaan over het optreden en handelen van personen
- Meldingen gaan over eenvoudig te herstellen zaken, zoals een kapotte lantaarnpaal of verzakte stoeptegels.

Klachten:

U kunt een klacht indienen over onbehoorlijk gedrag van ambtenaren en bestuurders van de gemeente.
Dit kan op de volgende manieren:

- U kunt via Internet een klachtenformulier downloaden
- U kunt een klachtenbrief schrijven aan de gemeente: gemeente Rozendaal, t.a.v. Klachtencoördinator, Postbus 9106, 6880 HH Velp
- Wij behandelen uw klacht binnen 6 weken. Als dit niet lukt, ontvangt u een vertragingsbericht
- De vertraging zal maximaal 4 weken bedragen.

De gemeente Rozendaal is aangesloten bij de Ombudsvoorziening van de gemeente Rheden. Indien u niet tevreden bent over de afhandeling van uw klacht in eerste instantie, kunt u bij de Ombudscommissie Rheden schriftelijk een verzoek indienen om deze uw klacht te laten behandelen: Postbus 9110, 6994 ZJ De Steeg

Meldingen:

De gemeente Rozendaal streeft naar een prettige woonomgeving voor u maar ook met u! Samen willen wij het woon-en leefklimaat in Rozendaal op peil houden.
Meldingen en storingen kunt u doorgeven:

- telefonisch (026 - 38 43 675)
- schriftelijk aan de gemeente Rozendaal, t.a.v. dhr.H.Jacobsen, Kerklaan 1, 6891 CL Rozendaal
- door invullen en verzenden van het klachtenformulier op de website www.rozendaal.nl
- of per e-mail h.jacobsen@rozendaal.nl

Zorgloket Rheden/Rozendaal

Het zorgloket is een gemeentelijke voorziening waar informatie, vraagverheldering, advies, enige ondersteuning en toegang tot voorzieningen wordt geboden op de terreinen van wonen, zorg en welzijn. De gemeente Rozendaal werkt op het gebied van het zorgloket samen met de gemeente Rheden. Het zorgloket voor de inwoners van Rheden en Rozendaal is gevestigd in het gemeentehuis van Rheden, Hoofdstraat 3 in de Steeg. Het loket is geopend van maandag tot en met donderdag van 8.30 uur tot 15.00 uur en op vrijdag van 8.30 uur tot 12.30 uur. Als u denkt veel tijd nodig te hebben kunt u via telefoon of e-mail een afspraak maken. Dat voorkomt dat u moet wachten.

E-mail: zorgloket@rheden.nl,

Telefoon: telefonisch bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 8.30 uur tot 17.00 uur en op vrijdag van 8.30 uur tot 12.30 uur: (026) 49 76 900.

Per brief: U kunt een vraag stellen door te schrijven naar: Gemeente Rheden Zorgloket, Antwoordnummer 965, 6950 VX De Steeg (een postzegel is niet nodig)

Burgerzaken

Product	Afhandelingstermijn Het product is af te halen na:
Reisdocumenten	
Paspoort (ook zaken- en tweede paspoort)	5 werkdagen
Spoedaanvraag	24 uur
Identiteitskaart	5 werkdagen
Spoedaanvraag identiteitskaart	24 uur
Rijbewijzen	
Rijbewijs	5 werkdagen
Spoedaanvraag	24 uur
Omwisseling buitenlands rijbewijs	10 werkdagen
Eigen verklaring (geneeskundige verklaring)	Klaar terwijl u wacht

Product	Afhandelingstermijn
Uittreksel	
Verklaring omtrent het gedrag	Maximaal 4 weken. Wordt thuisgestuurd door justitie
Attestatie de vita (Bewijs van in leven zijn)	Klaar terwijl u wacht
Uittreksel gemeentelijke basisadministratie	Klaar terwijl u wacht
Uittreksel burgerlijke stand	
Aangifte geboorte	Klaar terwijl u wacht
Aangifte overlijden	Klaar terwijl u wacht
Melding voorgenomen huwelijk/partnerschap (ondertrouw)	Op afspraak
Huwelijk/partnerschapsregistratie	Op afspraak
Inschrijving echtscheiding	Klaar terwijl u wacht
Erkenning	Op afspraak
Naamskeuze	Op afspraak

Belastingen en financiën

Product	Informatie	Afhandelingstermijn
Bezwaar tegen gemeentelijke heffingen	Indien u het niet eens bent met uw aanslag kunt u een bezwaarschrift indienen	Uw bezwaarschrift wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voor het einde van het kalenderjaar afgehandeld.
Taxatieverslag WOZ-waarde	Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet Woz) taxeert de gemeente de zaken binnen de gemeentegrenzen. In het taxatieverslag staan de aanduiding van het object, de kadastrale gegevens en kenmerken die belangrijk zijn voor de waardebepaling van het object. Ook staan bijzondere kenmerken die de waarde beïnvloeden vermeld. Bij woningen gebeurt dit door de vermelding van verkoopprijzen en WOZ-waarden van drie vergelijkbare woningen.	Het taxatieverslag wordt tegelijk met de aanslag gemeentelijke heffingen aan de eigenaar meegezonden.
Bezwaarschrift tegen WOZ-beschikking	Als u het niet eens bent met de WOZ-waarde van uw pand, kunt u een bezwaarschrift indienen.	De maximale afhandelingstermijn is tot het einde van het kalenderjaar waarin het bezwaarschrift is ingediend.
Verzoek om kwijtschelding van belastingen	Het kan zijn dat u in een zodanige financiële situatie verkeert dat u in aanmerking komt voor kwijtschelding van belastingen. Het daarvoor benodigde aanvraagformulier kunt u verkrijgen bij	Uw verzoek moet binnen 3 maanden na ontvangst van de aanslag zijn ontvangen. Wij nemen binnen 3 maanden een

Product	Informatie	Afhandelingstermijn
	het gemeentelijk servicecentrum gemeente Rheden te Velp. Als u al eerder kwijtschelding is toegekend is, krijgt u jaarlijks een formulier toegestuurd.	besluit op uw verzoek om kwijtschelding.

Bankrekening voor gemeentelijke belastingen: NL58BNGH028 50 45 741

Algemene bankrekening: NL65BNGH028 50 07 300

Geachte heer Hoek,

In de commissievergadering van 14 december 2021 heeft u gevraagd naar een voortgangsschema van de uitvoerder over de uitrol van de glasvezel.
De portefeuillehouder heeft u daar een ambtelijke reactie op beloofd.
Die reactie treft u hieronder aan.

“Geachte heer Hoek,
Er wordt door Delta fiber nog geen nieuwe planning aangeleverd. Reden is onder andere dat de nieuwe POP voor Rozendaal op zijn vroegst rond week 22 , 2022 wordt verwacht in verband met schaarste van materialen. Daarnaast komt het signaal van deze POP uit de plaatst Velp en daar is naast een instemmingsbesluit ook een omgevingsvergunning nodig. De procedure voor deze omgevingsvergunning is erg omslachtig en vergt veel tijd. Op dit moment is er zodoende geen antwoord te geven op een exacte planning over ingebruikname van de glasvezel door particulieren. Delta fiber doet uiteraard alles wat in hun mogelijkheden ligt om dit proces te versnellen maar zijn in deze mede afhankelijk van derden.

Met vriendelijk groet,
Henk Jacobsen
Gemeente Rozendaal”